

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN TAHUN 2008

**PENGURUSAN KEWANGAN DAN AKTIVITI
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN**

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN
TAHUN 2008

Pengurusan Kewangan Dan Aktiviti
Badan Berkanun Persekutuan

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

KANDUNGAN

KANDUNGAN

	Muka Surat
KATA PENDAHULUAN	ix
Pengenalan	xv
INTISARI LAPORAN	xix
BAHAGIAN I	
PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN DAN SYARIKAT SUBSIDIARI	
1. INDEKS AKAUNTABILITI PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	3
2. PENGURUSAN KEWANGAN SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	18
BAHAGIAN II	
AKTIVITI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	
3. PENDAHULUAN	57
4. MAJLIS AMANAH RAKYAT - Pengurusan Perolehan Peralatan Kolej Kemahiran Tinggi MARA, Balik Pulau, Pulau Pinang	57
5. MAJLIS AMANAH RAKYAT - Pengurusan Projek Maktab Rendah Sains MARA, Kepala Batas, Pulau Pinang	75
6. UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA - Pengurusan Projek Pembinaan Kampus	95
7. LEMBAGA TABUNG HAJI - Pengurusan Pelaburan Dalam Sektor Perladangan	116
8. UNIVERSITI SAINS ISLAM MALAYSIA - Pengurusan Projek Pembinaan Kampus Tetap	136
9. MAJLIS SUKAN NEGARA - Pengurusan Projek Pembangunan Kemudahan Sukan	159
10. LEMBAGA PERTUBUHAN PELADANG - Pengurusan Pinjaman Pertubuhan Peladang	177
11. LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN - Pengurusan Penanaman Semula Kelapa Sawit	193

12. LEMBAGA PENGKALAKAN PELANCONGAN MALAYSIA - Pengurusan Aktiviti Pelaburan Dalam Syarikat Subsidiari	201
13. BANK SIMPANAN NASIONAL - Pengurusan Pinjaman Perumahan Konvensional	208
14. INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA - Pengurusan Perolehan Kerja	220
15. LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN KEMUBU - Pengurusan Projek Pembangunan Tanaman Padi	237
16. LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA - Pengurusan Projek Perumahan Taman LTAT, Bukit Jalil	251
17. KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA - Pengurusan Aktiviti Penguatkuasaan	257
18. PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL - Pengurusan Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial	266
19. PELBAGAI AGENSI - Pelaksanaan Sistem Perakaunan Berkomputer SAGA	273
HASIL PENGAUDITAN YANG DILAPORKAN SECARA RINGKAS	
20. UNIVERSITI MALAYSIA SABAH - Pengurusan Perolehan Peralatan	285
21. LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH KEDAH - Pengurusan Pembangunan Kampung Tradisional	290
22. LEMBAGA GETAH MALAYSIA - Pengurusan Pungutan Ses Getah	293
23. LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA - Pengurusan Skim Penstabilan Harga Minyak Masak	296
24. BANK NEGARA MALAYSIA - Pengurusan Duit Syiling	299

BAHAGIAN III

TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN
TERHADAP PERKARA YANG DIBANGKITKAN DALAM LAPORAN KETUA
AUDIT NEGARA TAHUN 2007 - KEDUDUKAN SETAKAT 1 APRIL 2009

25. PENDAHULUAN	305

BAHAGIAN IV

PERKARA AM

26. PERKEMBANGAN MASA KINI YANG MEMPUNYAI IMPLIKASI TERHADAP PENGAUDITAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	

26.1 AMALAN TADBIR URUS KORPORAT DAN PENGURUSAN RISIKO	345

- a. BANK NEGARA MALAYSIA
- b. KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA
- c. LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA
- d. PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL
- e. LEMBAGA TABUNG HAJI
- f. BANK KERJASAMA RAKYAT MALAYSIA
- g. BANK SIMPANAN NASIONAL
- h. BANK PERTANIAN MALAYSIA BERHAD
- i. PERBADANAN INSURANS DEPOSIT MALAYSIA
- j. KUMPULAN WANG PERSARAAN

PENUTUP	361

LAMPIRAN A

SENARAI KEMENTERIAN, BADAN BERKANUN DAN KUMPULAN WANG PERSEKUTUAN	365

KATA PENDAHULUAN

KATA PENDAHULUAN

1. Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) menghendaki setiap Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan Penyata Kewangan Tahunan kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit. Menteri berkenaan hendaklah membentangkan di Parlimen dengan seberapa segera Penyata Kewangan yang telah diaudit berserta Laporan Tahunan Badan Berkanun Persekutuan. Bagi memenuhi peruntukan Akta ini dan Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara telah menjalankan tiga jenis pengauditan seperti berikut:

- 1.1 Pengauditan Penyata Kewangan** - untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Badan Berkanun Persekutuan bagi tahun berkenaan menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.
- 1.2 Pengauditan Pengurusan Kewangan** - untuk menilai sama ada pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan yang berkaitan.
- 1.3 Pengauditan Prestasi** - untuk menilai sama ada sesuatu aktiviti Badan Berkanun Persekutuan dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan mencapai objektif yang telah ditetapkan.

2. Mulai Laporan tahun 2006, Laporan saya hasil daripada pengauditan pengurusan kewangan dan pengauditan prestasi terhadap pelaksanaan aktiviti Badan Berkanun Persekutuan dilaporkan berasingan daripada laporan saya berhubung dengan pengauditan terhadap penyata kewangan. Pengasingan ini dibuat kerana Laporan Pengesahan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan hanya dapat disediakan selepas semua Badan Berkanun Persekutuan menyerahkan penyata kewangannya untuk diaudit dan juga selepas Sijil Audit dikeluarkan. Laporan saya mengenai pengurusan kewangan dan pelaksanaan aktiviti Badan Berkanun Persekutuan Tahun 2008 ini mengandungi empat bahagian seperti berikut:

- Bahagian I - Laporan Mengenai Pengurusan Kewangan Badan Berkanun Persekutuan Dan Syarikat Subsidiari**
- Bahagian II - Laporan Mengenai Pelaksanaan Aktiviti Badan Berkanun Persekutuan**
- Bahagian III - Laporan Mengenai Tindakan Susulan Oleh Badan Berkanun Persekutuan Terhadap Perkara Yang Dibangkitkan Dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2007**
- Bahagian IV - Perkara Am**

3. Jabatan Audit Negara telah melaksanakan sistem penarafan Indeks Akauntabiliti mulai tahun 2007. Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih akan dinilai tahap pengurusan kewangannya berasaskan kriteria yang diukur secara objektif. Ini dijadikan penanda aras ke arah penambahbaikan pengurusan kewangan. Badan Berkanun Persekutuan yang diberi tahap penarafan yang sangat baik boleh dijadikan sebagai tanda aras kepada Badan Berkanun Persekutuan lain. Ini akan meningkatkan tahap motivasi Badan Berkanun Persekutuan, memperbaiki dan memperkasakan prestasi pengurusan kewangan masing-masing. Pada tahun 2008, pengauditan pengurusan kewangan meliputi 32 Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih secara giliran. Analisis menunjukkan prestasi pengurusan kewangan BBP tersebut mendapati 30 daripada 32 Badan Berkanun Persekutuan berada pada tahap baik manakala 2 pada tahap memuaskan. Pada umumnya, Badan Berkanun Persekutuan mempunyai struktur pengurusan yang sesuai dan jelas dengan objektif penubuhan, pengurusan sumber manusia yang cekap, perancangan pengisian jawatan yang teratur meliputi pelan peralihan dan pembangunan kerjaya melalui latihan berterusan kepada pegawai. Sistem dan prosedur telah disediakan dengan lengkap dan teratur. Badan Berkanun Persekutuan juga menubuhkan jawatankuasa yang penting seperti Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan serta Unit Audit Dalam. Bagaimanapun, pengauditan mendapati masih ada beberapa peraturan kewangan yang tidak dipatuhi sepenuhnya.

4. Pengauditan juga dijalankan terhadap syarikat yang mana kerajaan memegang lebih daripada 50% ekuitinya dan syarikat yang mendapat pinjaman/geran daripada kerajaan. Pada tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan pengurusan kewangan terhadap 4 Syarikat Subsidiari Badan Berkanun Persekutuan. Pengauditan ini merangkumi aspek pengurusan organisasi jawatankuasa yang ditubuhkan, sistem dan prosedur, analisis kewangan, pengurusan kewangan dan aktiviti yang dilaksanakan oleh syarikat berkenaan.

5. Seksyen 6(d) Akta Audit 1957 menghendaki Ketua Audit Negara menjalankan pengauditan untuk menilai sama ada aktiviti Badan Berkanun Persekutuan diuruskan

dengan cekap, berhemat dan selaras dengan objektif aktiviti berkenaan. Pengauditan tersebut melibatkan pelbagai aktiviti seperti perolehan, pembinaan, pengurusan pinjaman, pengurusan aset dan aktiviti sosioekonomi. Laporan ini mengandungi perkara yang telah diperhatikan hasil daripada pengauditan terhadap 22 aktiviti. Pada umumnya, terdapat beberapa kelemahan dalam perancangan dan pelaksanaan projek dan aktiviti. Kelemahan ini berlaku antaranya berpunca daripada kekurangan kepakaran, kekurangan peruntukan kewangan, penyeliaan yang kurang rapi serta pemantauan yang kurang berkesan.

6. Semua Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari yang berkenaan telah dimaklumkan terlebih dahulu tentang perkara yang akan dilaporkan dalam Laporan ini untuk pengesahan mereka termasuk maklum balas yang diterima. Selain itu, Laporan ini mengandungi tindakan susulan oleh Badan Berkanun Persekutuan terhadap perkara yang dibangkitkan dalam Laporan saya bagi tahun 2007. Pada umumnya, Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari berkenaan telah mengambil tindakan pembetulan terhadap kelemahan yang dibangkitkan.

7. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya sepanjang pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara
Malaysia

Putrajaya

13 Julai 2009

PENGENALAN

PENGENALAN

1. Badan Berkanun Persekutuan mengikut tafsiran Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) adalah sebuah pertubuhan yang diperbadankan mengikut undang-undang Persekutuan. Ia merupakan badan atau agensi Kerajaan Malaysia yang diperbadankan oleh undang-undang penubuhan bagi maksud Kerajaan Persekutuan tetapi tidak termasuk pihak berkuasa tempatan atau perbadanan di bawah Akta Syarikat 1965. Badan Berkanun Persekutuan ditubuhkan bertujuan untuk melaksanakan dasar Kerajaan melalui program dan aktiviti yang ditetapkan secara profesional dan berkesan.
2. Setiap Badan Berkanun Persekutuan yang ditubuhkan adalah tertakluk kepada akta tubuh atau akta subsidiari yang diperbadankannya di bawah akta induk dan berfungsi mengikut tujuan penubuhannya. Ia mempunyai kuasa autonomi seperti yang ditetapkan oleh akta tubuhnya. Sehubungan itu, Lembaga Pengarah perlu diwujudkan untuk melaksanakan fungsi pentadbiran, pengurusan dan aktiviti. Lembaga Pengarah mempunyai kuasa untuk membuat keputusan mengenai aspek pentadbiran dan pengurusan Badan Berkanun Persekutuan. Ahli Lembaga Pengarah adalah terdiri daripada wakil Perbendaharaan, Kementerian berkenaan, pegawai kerajaan dan ahli korporat yang mempunyai kemahiran berkaitan aktiviti Badan Berkanun Persekutuan. Pelantikan dan penamatan keahlian Lembaga Pengarah adalah di bawah bidang kuasa Menteri berkenaan. Setiap Badan Berkanun Persekutuan diletakkan di bawah Menteri yang bertanggungjawab seperti yang ditetapkan oleh akta tubuh atau mengikut *Ministerial Functions Act 1969* (Akta 2) pindaan tahun 1999. Bidang kuasa Badan Berkanun Persekutuan adalah luas dan antaranya boleh meminjam, memberi pinjaman, melabur, menubuhkan syarikat subsidiari, mengurus kumpulan wang dan akaun amanah serta melaksanakan program atau aktiviti tertakluk kepada akta tubuhnya. Sebahagian Badan Berkanun Persekutuan bergantung kepada geran kerajaan untuk melaksanakan aktiviti manakala yang lain membiayai operasinya daripada sumber dana sendiri.
3. Dari segi pengurusan kewangan, Badan Berkanun Persekutuan boleh menggubal peraturan kewangan, sistem dan prosedur sendiri serta menetapkan polisi perakaunan selagi tidak bercanggah dengan standard perakaunan yang diterima umum. Badan Berkanun Persekutuan adalah tidak tertakluk kepada Arahan Perbendaharaan dan sebarang pekeliling kerajaan kecuali yang khusus berkaitannya. Semua Badan Berkanun Persekutuan menyediakan penyata kewangan berdasarkan asas akrual bagi setiap tahun kewangan. Akta Badan Berkanun (Akaun dan Laporan Tahunan) 1980 (Akta 240) menghendaki Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan penyata kewangan kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit dalam tempoh 6 bulan selepas

berakhir tahun kewangan berkenaan. Akta yang sama juga memperuntukkan pengauditan penyata kewangan Badan Berkanun Persekutuan adalah tertakluk kepada Akta Audit 1957. Badan Berkanun Persekutuan dikehendaki mengemukakan penyata kewangan yang telah diaudit berserta laporan aktivitiinya kepada Menteri dalam tempoh sebulan selepas pengesahan Audit. Menteri berkenaan pula perlu memastikan laporan tersebut dibentangkan di Parlimen secepat mungkin.

4. Sehingga akhir tahun 2008, sebanyak 118 Badan Berkanun Persekutuan telah ditubuh untuk melaksanakan fungsi sebagaimana diperbadankan. Senarai Badan Berkanun Persekutuan berkenaan adalah seperti di **Lampiran A**.

INTISARI LAPORAN

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I – PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN DAN SYARIKAT SUBSIDIARI

Sepanjang tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan pengurusan kewangan terhadap 32 Badan Berkanun Persekutuan dan 4 Syarikat Subsidiari. Objektif pengauditan ini adalah untuk menilai sama ada pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan dan Syarikat Subsidiari telah dibuat dengan teratur serta mematuhi undang-undang dan peraturan yang berkaitan. Aspek pengauditan yang diliputi adalah kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit; pengurusan aset dan stor; pengurusan pelaburan; pengurusan pinjaman serta penyerahan penyata kewangan. Hasil daripada pengauditan itu mendapati pada umumnya, pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan dan syarikat subsidiari adalah baik.

BAHAGIAN II – AKTIVITI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

MAJLIS AMANAH RAKYAT

- Pengurusan Perolehan Peralatan Kolej Kemahiran Tinggi MARA, Balik Pulau, Pulau Pinang

Penubuhan Kolej Kemahiran Tinggi MARA Balik Pulau (KKTM Balik Pulau) bertujuan melahirkan guna tenaga bumiputera yang berkemahiran dan berdaya saing dalam bidang teknikal. Sehubungan itu, Majlis Amanah Rakyat (MARA) telah membuat perolehan peralatan secara tender berjumlah RM22.56 juta untuk pengajaran pelatih tahun 1 dan perolehan secara rundingan terus untuk pelatih tahun 2 dan 3. Syarikat APEX Communications Sdn. Berhad telah dilantik sebagai pembekal peralatan secara rundingan terus berjumlah RM112.42 juta. German Malaysia Institute (GMI) telah dilantik sebagai perunding pembangunan program untuk pengajaran dan pembelajaran KKTM Balik Pulau. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- MARA tidak mematuhi syarat yang dikenakan oleh Kementerian Kewangan untuk merunding harga ke paras terendah.
- Pembekal telah bersetuju menawarkan kerja sivil secara percuma dengan anggaran RM2 juta. Bagaimanapun, pembekal telah membuat tuntutan sejumlah RM205,446 bagi kerja sivil yang sama.

- Pembekal tidak mematuhi syarat kontrak yang menetapkan seorang pakar dan juruteknik hendaklah ditempatkan untuk mesin *Computer Numerical Centre* dan seorang pakar peralatan *Lucas Nuelle* mengikut keperluan dan jadual latihan yang dipersetujui.
- MARA telah membatalkan pemberian latihan di luar negara kepada pegawainya yang kos latihan perlu ditanggung oleh pembekal sebaliknya mengarahkan pembekal menaik taraf bekalan elektrik di KKTM Balik Pulau.
- Pembekal tidak mengemukakan harga terperinci untuk setiap peralatan menyebabkan wujud perbezaan bagi setiap peralatan yang mempunyai spesifikasi dan jenama yang sama di makmal dan bengkel yang berlainan.
- MARA tidak mengguna pakai anggaran harga penanda aras yang dikemukakan oleh perunding semasa mengadakan rundingan harga dengan pembekal.
- Wujud perbezaan harga bagi peralatan yang mempunyai spesifikasi dan jenama yang sama di makmal yang berlainan kerana pembekal telah menggunakan harga secara pukal. Harga yang ditawarkan oleh pembekal adalah lebih tinggi dari harga yang pernah ditawarkan oleh syarikat lain atau mengikut harga pasaran.
- Jawatankuasa Teknikal dan Harga juga tidak ditubuhkan untuk mengkaji senarai peralatan dan harga di dokumen spesifikasi.
- Perunding tidak memberikan perkhidmatan sepertimana yang ditetapkan dalam perjanjian iaitu menyemak spesifikasi peralatan yang ditawarkan oleh pembekal. Ini menyebabkan MARA terpaksa membayar harga yang lebih tinggi untuk perolehan peralatan.

Pihak Audit mengesyorkan MARA menetapkan spesifikasi peralatan yang diperlukan dengan jelas dan terperinci, menjalankan kajian pasaran sebagai panduan semasa menentukan harga kontrak, membuat analisis keperluan spesifikasi dan kesesuaian peralatan semasa perancangan. MARA juga perlu memantau kerja yang dilaksanakan oleh perunding, menyelenggara daftar peralatan dengan lengkap dan kemas kini memastikan peraturan pengurusan perolehan dipatuhi dan mengambil tindakan surcaj terhadap pegawai yang menyebabkan pembaziran dan kerugian seperti mana ditetapkan di bawah Akta Badan – Badan Berkanun Persekutuan (Tatatertib dan Surcaj) 2000 (Akta 605).

MAJLIS AMANAH RAKYAT

- Pengurusan Projek Maktab Rendah Sains MARA, Kepala Batas, Pulau Pinang

Majlis Amanah Rakyat (MARA) melalui Program Pendidikan bertanggung jawab untuk menyediakan kemudahan persekolahan menengah berasrama penuh di Maktab Rendah Sains MARA (MRSM) kepada pelajar cerdas terutama dari luar bandar. Pembinaan MRSM Kepala Batas, Pulau Pinang dirancang di bawah RMK8 dengan anggaran kos projek bernilai RM47 juta melalui kaedah reka dan bina. Kos perolehan tanah pula sejumlah RM24.77 juta dengan keluasan sejumlah 65 ekar. Tempoh kontrak adalah 2 tahun iaitu antara bulan Ogos 2004 hingga Ogos 2006. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Terdapat kemudahan yang disediakan oleh kontraktor tidak mengikut spesifikasi yang ditetapkan oleh MARA seperti dinyatakan dalam *project brief* kontrak.
- Kontraktor masih belum memperoleh kelulusan pelan kerja tanah daripada Pihak Berkuasa Tempatan.
- MARA dan perunding masih belum mengeluarkan Arahan Perubahan Kerja dan memuktamadkan harga bagi kerja tambahan.
- Permohonan Lanjutan Masa No. 3 lewat dipohon dan diluluskan.
- MRSM Kepala Batas masih belum memperoleh Sijil Kelayakan Menduduki walaupun bangunan telah diduduki sejak bulan April 2007.
- Kontraktor tidak dapat menyiapkan kerja pada tarikh akhir lanjutan masa yang diberi. Sijil Siap Kerja belum dikeluarkan kerana kontraktor masih gagal mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki daripada Pihak Berkuasa Tempatan.
- MARA tidak mengenakan bayaran ganti rugi tertentu dan ditetapkan kepada kontraktor atas kelewatan menyiapkan kerja mengikut syarat kontrak.
- Sebahagian 21 kerja kecacatan masih belum diperbaiki walaupun telah melebihi tempoh 3 bulan.
- Mutu kerja binaan yang rendah seperti lepaan simen dan kemasan dinding tidak sempurna, bangunan mengalami kebocoran paip air dan paip sanitari, pembinaan tangga bangunan tidak mengikut spesifikasi pelan, cermin tingkap dan cermin pintu gelongsor tidak digelapkan seperti di dalam pelan pembinaan, gelanggang sepak takraw bertakung air dan permukaannya merekah serta terhakis.

- Tandas, bilik air dan bilik persalinan di Pavilion masih tidak dapat digunakan kerana berlakunya limpahan air dan tanah merah.

Pihak Audit mengesyorkan MARA perlu memastikan kerja pembinaan yang tidak mengikut spesifikasi dan mengalami kerosakan diambil tindakan segera dalam tempoh tanggungan kecacatan. MARA juga perlu memantau kontraktor dalam mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki supaya Sijil Siap Kerja dapat dikeluarkan dan *Liquidated and Ascertained Damages* dikenakan. Bagi projek yang seterusnya, MARA perlu mempunyai pegawai yang kompeten dalam memantau projek dari permulaan hingga siap supaya kelemahan yang berbangkit dapat diminimumkan dan kelewatan menyiapkan projek tidak berulang. MARA dan perunding juga perlu memberi amaran keras kepada kontraktor yang tidak memberi komitmen sepenuhnya dalam menyiapkan projek mengikut spesifikasi kontrak. Memandangkan MRSM ini telah pun beroperasi, MARA perlu menyediakan program penyenggaraan tahunan penyenggaraan berkala supaya bangunan, peralatan kelengkapan, peralatan multimedia sentiasa berada dalam keadaan baik dan dapat digunakan.

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA

- Pengurusan Projek Pembinaan Kampus

Projek pembangunan fizikal kampus Universiti Teknologi MARA (UiTM) dirancang untuk memenuhi keperluan pembangunan akademik, pelajar dan kakitangan setaraf dengan universiti terkemuka di dunia. Projek pembangunan ini tertumpu kepada 2 perkara utama iaitu pembinaan kampus kedua dan penambahan bangunan infrastruktur sedia ada. Bilangan keseluruhan projek bagi RMK9 adalah 111, yang mana 61 merupakan projek di bawah *Direct Expenditure* dan 50 pula adalah projek di bawah *Private Finance Initiative*. Daripada jumlah projek tersebut, sebanyak 20 adalah projek siap, 7 ditangguhkan, 37 sedang dalam pembinaan dan 47 masih dalam rundingan. Sebanyak 63 projek di atas dilaksana dan dipantau oleh UiTM sendiri, manakala 48 projek lagi dilaksana dan dipantau oleh Jabatan Kerja Raya. Di bawah RMK9, sejumlah RM190.21 juta telah diluluskan bagi melaksanakan 32 projek penyenggaraan bangunan dan infrastruktur di UiTM Shah Alam dan kampus cawangan. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

UiTM, Kota Kinabalu, Sabah

- Kemajuan kerja pembinaan blok makmal UiTM Sabah yang berjumlah RM6.95 juta hanya setakat 60% pada tarikh sepatut siap iaitu bulan November 2008. Kontraktor juga tidak memohon lanjutan masa sebelum tarikh siap dan UiTM telah mengeluarkan Perakuan Tidak Siap Kerja mulai 4 November 2008 dengan *Liquidated and Ascertained Damages* sejumlah RM1,904 sehari sehingga lanjutan masa diluluskan.

- Pembinaan blok Akademik dan Perpustakaan yang berjumlah RM30 juta bagi menampung keperluan bilik kuliah dan kemudahan utama bagi pelajar UiTM Sabah telah lewat disiapkan. Sebanyak 4 lanjutan masa dan 3 Arahan Perubahan Kerja berjumlah RM3.10 juta atas kehendak UiTM, telah diluluskan. Kelewatan menyiapkan bangunan ini telah menyebabkan sesi pembelajaran masih menggunakan kabin-kabin untuk berkuliah secara sementara.
- Bangunan Kompleks Sukan yang dibina pada tahun 1970an dengan menggunakan pasir laut dalam campuran konkrit telah mengalami serangan pengaratan dan menyebabkan struktur tetulang bangunan tidak kukuh dan berlakunya keretakan besar di bumbung rata dan di bawah lantai di *grandstand slab*. Pada tahun 2002, UiTM Sabah telah melaksanakan kerja pembaikan terhadap reka bentuk dan struktur bangunan dengan kos sejumlah RM1.20 juta. Pembaikan dan penyenggaraan terhadap kecacatan dan kerosakan tersebut juga telah dilaksanakan pada bulan September 2008 dengan kos berjumlah RM185,196. Penggunaan pasir laut dalam campuran konkrit telah menyebabkan bangunan retak dan UiTM Sabah tidak mempunyai kelas untuk kemudahan pembelajaran.
- Peruntukan pembaikan kegagalan cerun yang berlaku pada bulan Mac 2008 akibat daripada hujan lebat yang berterusan hanya diterima pada bulan Disember 2008 daripada Pejabat Pengurusan Fasiliti, UiTM. Keputusan kelulusan yang lambat untuk penyenggaraan dan pembaikan cerun bukit menyebabkan cerun lambat di baik pulih dan membahayakan pelajar yang menggunakan jalan tersebut.
- Seksyen Infrastruktur dan Landskap Unit Pengurusan Fasiliti UiTM Sabah hanya menjalankan pemeriksaan cerun secara visual bagi menentukan kedudukan, tahap risiko dan kestabilan cerun di kampus kerana tidak mempunyai kepakaran dalam kerja-kerja pembaikan cerun. Ketiadaan penyenggaraan berjadual terhadap saluran di kawasan cerun yang masih dipenuhi dan ditumbuhi rumput dan pokok boleh menyebabkan saluran cerun retak. Kawasan saluran yang retak ini belum dijalankan kerja pembaikan dan memerlukan kos penyenggaraan serta pembaikan yang besar.

UiTM, Kampus Puncak Perdana, Shah Alam, Selangor

- Bangunan UiTM Puncak Perdana yang dibeli daripada TRIPLC Berhad (dahulu dikenali sebagai U-Wood Holding) dengan kos berjumlah RM90.41 juta, telah mula digunakan pada bulan Julai 2004 dan tempoh tanggungan kecacatan tamat pada bulan Mei 2007. Bagaimanapun, terdapat banyak keretakan dan kebocoran di bangunan ini yang memerlukan pembaikan dan penyenggaraan.

- Projek pembinaan bangunan tambahan Fakulti Teknologi Maklumat dan Sains Kuantitatif, UiTM Shah Alam yang bernilai RM14.12 juta ini hanya disiapkan selepas 5 lanjutan masa dan kontraktor yang dilantik juga gagal menyiapkan kerja-kerja dalam tempoh tanggungan kecacatan. Kontraktor projek ini telah gagal melanjutkan bon pelaksanaannya selaras dengan lanjutan masa yang telah diluluskan. Kesan daripada perkara ini telah menyebabkan peningkatan kos projek dan pelajar tidak dapat belajar dengan suasana pembelajaran yang baik serta menggunakan kemudahan yang sepatutnya.
- Pengurusan penyelenggaraan dokumen Pejabat Pembangunan UiTM kurang memuaskan kerana prosedur kerja tidak dipatuhi. Antaranya dokumen projek dan perjanjian projek tidak disimpan di dalam fail projek sebaliknya disimpan oleh pegawai yang bertanggungjawab terhadap projek berkaitan.
- Sebanyak 33 projek siap, lewat disediakan Perakuan Siap Membaiki Kecacatan antara 6 bulan hingga 2 tahun dan sebanyak 39 projek siap telah disediakan Perakuan Muktamad. Bagaimanapun, semua penyediaan perakuan muktamad adalah melebihi tempoh 3 bulan dari tarikh Perakuan Siap Membaiki Kecacatan. Tempoh kelewatan penyediaan Perakuan Muktamad adalah antara 2 bulan hingga 5 tahun.
- Sebanyak 12 projek yang meliputi 1 projek RMK6, 2 projek RMK7 dan 9 projek RMK8 masih belum selesai penyediaan perakuan muktamad kerana keengganan kontraktor membayar balik jumlah lebihan sejumlah RM0.22 juta kepada UiTM, tiada perakuan muktamad kerana kelewatan penyediaan Arahan Perubahan Kerja dan *as-built plan* tidak dikemukakan oleh kontraktor.

Pihak Audit mengesyorkan bagi projek seterusnya UiTM perlu merancang dengan lebih teliti dan memantau dengan rapi daripada permulaan hingga projek siap bagi memastikan tiada projek lambat siap. Pejabat Pembangunan UiTM juga perlu memilih reka bentuk bangunan yang mengurangkan kos penyelenggaraan dan sesuai dengan perubahan cuaca, mengenal pasti kelemahan dalam prosedur pelaksanaan kerja pembinaan sehingga penyediaan perakuan muktamad dan menambah baik prosedur tersebut bagi memastikan akaun projek ditutup sepenuhnya. Pejabat Pengurusan Fasiliti UiTM juga hendaklah mengenal pasti penyelenggaraan berjadual cerun di UiTM Sabah dan menambah baik penyelenggaraan bangunannya untuk kegunaan jangka panjang. Selain itu, pemantauan pelaksanaan pembaikan kecacatan oleh kontraktor bagi memastikan punca kebocoran dikenal pasti dan diperbaiki supaya bangunan yang dibeli memberi nilai pulangan yang baik dan boleh digunakan dalam tempoh yang panjang dengan kos penyelenggaraan yang minimum.

LEMBAGA TABUNG HAJI

- Pengurusan Pelaburan Dalam Sektor Perladangan

Lembaga Tabung Haji (Tabung Haji) telah ditubuhkan di bawah Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535) yang berkuat kuasa pada 1 Jun 1995. Penglibatan Tabung Haji dalam sektor perladangan bermula dengan penubuhan Perbadanan Ladang-Ladang Tabung Haji Sdn. Berhad yang diperbadankan pada tahun 1972. Mulai tahun 2005, syarikat ini dikenali sebagai TH Plantations Berhad selaras dengan status syarikat awam. Sehingga akhir tahun 2008, pelaburan Tabung Haji dalam 8 syarikat subsidiari sektor perladangan adalah berjumlah RM929.57 juta. Tabung Haji mempunyai kawasan perladangan seluas 145,834 hektar iaitu 63,686 hektar di Malaysia dan 82,148 hektar di Riau, Indonesia. Tanaman kelapa sawit merangkumi 85% daripada keluasan tersebut manakala bakinya 15% adalah tanaman getah dan pokok jati. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Pengurusan pelaburan Tabung Haji dalam sektor perladangan adalah kurang cekap kerana tidak mencapai sasaran kadar pulangan dividen sekurang-kurangnya 10% daripada keuntungan setiap tahun.
- Pada tahun 2008, hanya 2 daripada 8 syarikat subsidiari sektor perladangan yang memberi pulangan dividen berjumlah RM66.64 juta atau 7.2% daripada kos keseluruhan pelaburan dalam sektor perladangan berjumlah RM929.57 juta.
- Tabung Haji melabur sejumlah RM48.25 juta melalui syarikat subsidiarinya dalam syarikat yang tidak berdaya maju iaitu pelaburan usaha sama dengan Janoub Philippines Development Corporation bagi tanaman kelapa sawit di Filipina dan pelaburan dalam 2 syarikat yang terlibat dengan tanaman jati di Sabah. Pada tahun 2006, sejumlah RM9.18 juta pelaburan usaha sama di Filipina telah dihapus kira.
- Pembayaran balik pembiayaan berjumlah RM209.64 juta oleh 3 syarikat telah ditukar menjadi ekuiti disebabkan ketidakmampuan syarikat berkenaan menjelaskan pembiayaan.
- Pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit di Riau, Indonesia adalah rendah disebabkan penggunaan benih kelapa sawit yang kurang bermutu pada peringkat awal penanaman. Secara purata, pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit di Riau adalah antara 10 hingga 14 metrik tan sehektar berbanding kadar industri 18 hingga 20 metrik tan sehektar.

Pihak Audit mengesyorkan pengurusan Tabung Haji menetapkan dan merancang hala tuju syarikat subsidiari sektor perladangan dengan menyeluruh merangkumi aspek

potensi tanah ladang, kepakaran sumber manusia dan peralatan serta penggunaan sumber kewangan yang cekap untuk memaksimumkan pendapatan syarikat seterusnya memberi pulangan yang lebih tinggi kepada Tabung Haji. Selain itu, Tabung Haji perlu membuat kajian kemungkinan yang terperinci dan meneliti semua faktor sebelum sesuatu pelaburan dilaksanakan. Tabung Haji juga perlu memastikan syarikat subsidiari menjelaskan pembiayaan mengikut jadual yang ditetapkan. Penstrukturan semula pembiayaan kepada ekuiti hendaklah diteliti dengan mengambil kira prestasi dan keupayaan syarikat untuk membayar dividen. Pelaburan dalam syarikat subsidiari juga hendaklah dipantau secara rapi khususnya pelaburan di luar negara. Tabung Haji disarankan menanda aras prestasi pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit dengan syarikat perladangan swasta yang dapat menghasilkan pengeluaran yang tinggi.

UNIVERSITI SAINS ISLAM MALAYSIA

- Pengurusan Projek Pembinaan Kampus Tetap

Projek pembangunan Kampus Tetap USIM dirancang kerana kos penyewaan kampus sementara yang semakin meningkat setiap tahun dan peningkatan pelajar serta kakitangannya. Perancangan pembangunan kampus tetap USIM dibahagi kepada dua fasa iaitu Fasa I dan II. Pelaksanaan Fasa 1 dirancang untuk dilaksanakan pada awal bulan Oktober 2001 hingga akhir tahun 2005 bagi keperluan 5,000 pelajar. Pelaksanaan Fasa II pula dirancang untuk dilaksanakan pada awal tahun 2006 hingga akhir tahun 2010 bagi keperluan 10,000 pelajar. Jumlah kos keseluruhan projek adalah dianggarkan berjumlah RM854.87 juta dan sehingga akhir tahun 2008, sejumlah RM645.86 juta telah dibelanjakan. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Perjanjian pelantikan antara USIM dan perunding pengurusan projek hanya dimuktamadkan serta ditandatangani pada bulan Mac 2009 walaupun perkhidmatan perundingan kepada USIM telah dimulakan dari tahun 2002 hingga 2006.
- Kontraktor telah memulakan kerja-kerja struktur bangunan bagi Pakej 1B, Zon 1, 2 dan 3 walaupun Surat Setuju Terima dan perjanjian belum ditandatangani dengan USIM. Kontraktor sepatutnya tidak boleh memulakan kerja sehingga Surat Setuju Terima dikeluarkan.
- Perjanjian kontrak bagi Pakej 3 Zon 2 tidak disempurnakan. Ini boleh menyebabkan kepentingan Kerajaan dan USIM tidak dilindungi oleh undang-undang.

- Bangunan Pakej 3 Zon 2 seperti Fakulti Syariah dan Undang-undang dan Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan masih belum mendapat Sijil Kelayakan Menduduki dan bangunan-bangunan tersebut telah digunakan sejak tahun 2005.
- Mutu kerja binaan yang tidak berkualiti, bumbung rata mengalami keretakan, lepaan simen lantai dan tangga pecah, sistem saliran air hujan tidak sempurna, kerja kemas lantai *amphitheatre* tidak sempurna, *handrailing* tidak dipasang seperti yang ditetapkan dalam kontrak, ukuran anak tangga yang tidak mengikut spesifikasi.
- Pemantauan yang dijalankan oleh perunding dan USIM tidak memberi impak kepada kerja binaan yang dijalankan.

Pihak Audit mengesyorkan bagi fasa seterusnya USIM perlu menentukan skop kerja dan kaedah pelaksanaan projek sebelum tender ditawarkan kepada kontraktor. Pelantikan kontraktor penyelamat untuk menyiapkan baki kerja kontraktor utama perlu dipantau supaya kerja dibuat berdasarkan spesifikasi dan disiapkan mengikut jadual. Unit Pembangunan USIM perlu menjalankan pemeriksaan terhadap semua bangunan bagi mengenal pasti segala kerosakan dan kecacatan untuk tindakan baik pulih dengan segera. USIM perlu melakukan pemantauan dengan rapi dari permulaan hingga projek siap supaya kelemahan yang berbangkit tidak berulang.

MAJLIS SUKAN NEGARA

- Pengurusan Projek Pembangunan Kemudahan Sukan

Majlis Sukan Negara Malaysia (MSN) ditubuhkan untuk menggalakkan, membangun dan mencapai kecemerlangan dalam pertandingan sukan di peringkat kebangsaan dan antarabangsa. MSN juga telah dipertanggungjawab untuk melaksanakan projek pembangunan fizikal. Antara projek fizikal yang telah dilaksanakan adalah Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 di Bukit Jalil, Pusat Latihan Sukan Perahu Layar Kebangsaan di Langkawi, Kedah, Pusat Sukan Komuniti di Kepala Batas, Pulau Pinang, Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi di Lojing Gua Musang, Kelantan dan projek menaik taraf Kompleks Saujana Asahan di Melaka. Pada tahun 2004, MSN telah membeli 2 unit chalet berjumlah RM850,000 dengan keluasan 605 kaki persegi seunit bertujuan untuk menyediakan kemudahan rumah penginapan bagi kegunaan kakitangan MSN. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut :

- Projek pembangunan kemudahan sukan MSN tidak mencapai matlamatnya untuk menyediakan kemudahan latihan sukan seperti Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 dan Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi.
- MSN telah membeli 2 Unit chalet bernilai RM850,000 daripada Kuala Lumpur Metropolitan (M) Sdn. Berhad atas arahan Ketua Pengarah MSN secara lisan tanpa mendapat kelulusan daripada Lembaga Pengurus MSN. Selain itu,

Pengarah Bahagian Pengurusan tidak mempunyai kuasa untuk membuat perwakilan kuasa kepada pegawai kewangan MSN untuk menandatangani surat perjanjian jual beli chalet.

- Kontraktor bagi projek pembinaan Pusat Latihan Sukan Perahu Layar Kebangsaan telah memulakan kerja-kerja pembinaan sebelum Surat Setuju Terima dikeluarkan oleh MSN.
- MSN telah melantik firma perunding arkitek bagi pembinaan Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 yang telah dibatalkan pendaftarannya oleh Lembaga Arkitek Malaysia kerana firma berkenaan telah dibubarkan.
- MSN telah mengeluarkan Sijil Perakuan Siap Kerja ke atas projek pembinaan Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3, tetapi masih terdapat kerja yang belum siap seperti pemasangan sistem *ten-pin bowling* dan pembinaan *fountain*.
- Pusat Latihan Sukan Perahu Layar Kebangsaan masih belum mendapat Sijil Layak Menduduki Bangunan walaupun kompleks sukan ini telah digunakan sepenuhnya.
- MSN telah gagal memantau projek dan tidak mengikut prosedur Tatacara Pentadbiran Kontrak Jabatan Kerja Raya bagi kerja-kerja yang gagal dilaksanakan seperti mengeluarkan Sijil Perakuan Kelambatan dan Lanjutan Masa walaupun Sijil Perakuan Kerja Tidak Siap telah dikeluarkan sebelumnya. MSN juga tidak mengenakan denda kepada kontraktor kerana gagal menyiapkan kerja pembinaan mengikut tempoh yang telah ditetapkan dan melanggar syarat perjanjian kontrak.
- MSN telah membatalkan Cadangan Tambahan Skop Kerja Pembinaan Lapangan Sasar. Pembatalan ini telah menyebabkan ia menjadi projek terbengkalai.
- Kerosakan serta kehilangan peralatan dan kelengkapan di Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas.
- Kemudahan rumah penginapan di Port Dickson tidak digunakan.

Pihak Audit mengesyorkan bagi projek pembinaan seterusnya MSN perlu merancang dengan teliti daripada permulaan sehingga projek siap supaya kelemahan berbangkit tidak berulang. Selain itu, MSN perlu memainkan peranan dengan lebih berkesan untuk memantau perkhidmatan perunding. MSN juga perlu memeriksa dengan teliti semua bangunannya sebelum penyerahan projek dibuat oleh kontraktor. Tindakan tatatertib

dan surcaj dikenakan kepada pegawai yang cuai menjalankan tanggungjawab untuk mengurus projek pembangunan.

LEMBAGA PERTUBUHAN PELADANG

- Pengurusan Pinjaman Pertubuhan Peladang

Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP) ditubuhkan pada tahun 1973 untuk membantu mempertingkatkan sosioekonomi masyarakat tani. Antara fungsi utama LPP ialah menggalak dan mengusahakan kemajuan sosial dan ekonomi pertubuhan peladang serta mendaftar, mengawal, menyelia dan menyelaraskan pelaksanaan aktiviti pertubuhan peladang. Pada tahun 1974, LPP mewujudkan tabung modal pusingan Kumpulan Wang Pinjaman Pertubuhan Peladang (K3P) bertujuan untuk membiayai projek pembangunan pertubuhan peladang yang berdaya maju tetapi tidak memenuhi syarat kelayakan mendapat pinjaman daripada bank komersial. Pada tahun 2008, LPP telah meluluskan pinjaman sejumlah RM16.09 juta bagi membiayai 30 projek berbanding sejumlah RM15.95 juta untuk membiayai 31 projek pada tahun 2007. Setakat akhir tahun 2008, jumlah terkumpul pinjaman K3P yang diluluskan untuk membiayai projek pertubuhan peladang adalah sejumlah RM312.06 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- LPP tidak menyediakan rancangan strategik jangka panjang bagi tempoh 5 tahun dengan menetapkan objektif dan sasaran yang hendak dicapai.
- Peruntukan kewangan K3P pada tahun 2007 dan 2008 tidak digunakan sepenuhnya kerana peruntukan pembangunan telah digunakan untuk membiayai pelbagai projek pertubuhan peladang.
- LPP menyediakan kaedah penetapan sasaran kutipan bayaran balik pinjaman yang berbeza bagi tahun 2006 hingga 2008.
- Wujud perbezaan baki pinjaman antara Cawangan Pembiayaan, Bahagian Kewangan, Pejabat Negeri dan peminjam.
- Pinjaman tidak berbayar masih tinggi disebabkan tumpuan tidak diberi kepada peminjam yang gagal membuat bayaran balik mengikut jadual dan pinjaman yang berisiko tinggi.
- Rekod, fail peminjam dan daftar permohonan pinjaman tidak diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.
- Pegawai LPP di Pejabat Negeri tidak menyediakan laporan pemantauan projek bagi melaporkan status kemajuan projek yang dibiayai dan masalah yang

dihadapi oleh peminjam. Prosedur pemantauan projek tidak dinyatakan dengan jelas dalam Manual Prosedur Kerja.

- LPP tidak dapat mengukur keberkesanan prestasi program pinjaman K3P dan menilai tahap kejayaannya kerana petunjuk prestasi tidak diwujudkan berasaskan penanda aras yang dijadikan asas pengukuran prestasi.

Pihak Audit mengesyorkan LPP menyediakan rancangan jangka panjang yang menetapkan sasaran pembiayaan dan sasaran kutipan bayaran balik pinjaman K3P yang lebih realistik. Pemantauan ke tapak projek perlu dilaksanakan terutama bagi projek yang bermasalah untuk mengetahui kedudukan fizikal projek. Laporan pemantauan projek hendaklah disediakan untuk tindakan pengurusan atasan. Selain itu, LPP perlu memberi tumpuan kepada peminjam yang gagal membuat bayaran balik pinjaman mengikut jadual dan pinjaman yang berisiko tinggi menjadi pinjaman tidak berbayar. Rekod pinjaman hendaklah diselenggarakan dengan teratur, lengkap dan kemas kini. Perbezaan baki pinjaman antara Cawangan Pembiayaan, Bahagian Kewangan, Pejabat Negeri dan peminjam perlu disesuaikan setiap bulan. Pihak LPP perlu mengumpul data yang tepat dan relevan bagi menilai dan mengukur keberkesanan prestasi program pengurusan pinjaman K3P untuk memastikan objektif program ini tercapai.

LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN

- Pengurusan Penanaman Semula Kelapa Sawit

Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) ditubuhkan di bawah Ordinan Kemajuan Tanah yang kemudiannya ditukar ke Akta Kemajuan Tanah pada tahun 1965. Objektif penubuhan FELDA adalah untuk memajukan kawasan pertanian secara produktif dan menggalakkan pertumbuhan serta meningkatkan taraf hidup masyarakat peneroka. Selaras dengan objektif tersebut, mulai tahun 1989 FELDA telah melaksanakan program penanaman semula kelapa sawit bagi rancangan asal kelapa sawit yang berusia lebih 25 tahun dan kurang mengeluarkan hasil. Pada tahun 2006, program ini telah diperluaskan kepada peneroka yang pada asalnya menanam getah. Sehingga bulan Jun 2008, 218,008 hektar tanah telah ditanam semula yang melibatkan seramai 53,430 peneroka. FELDA telah melantik syarikat subsidiari FELDA Holdings Berhad iaitu FELDA Technoplant Sdn. Berhad (FTPSB) sebagai ejen pengurusan untuk menguruskan program penanaman semula kelapa sawit. Tempoh penanaman semula adalah 36 bulan bermula daripada pokok tua ditebang. Bagi tahun 2006 hingga akhir tahun 2008, sejumlah 45,898 hektar tanah milikan 11,073 peneroka telah ditanam semula dengan kos berjumlah RM1.71 bilion. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Ketiadaan perjanjian pelantikan ejen ditandatangani antara FELDA dan FTPSB bagi menetapkan skop kerja penanaman semula, penyenggaraan, jumlah

keluasan tanah dan tuntutan bayaran bagi memastikan kepentingan FELDA terjamin. Tarikh penubuhan FTPSB juga tidak dapat disahkan.

- Perbelanjaan sebenar program penanaman semula berjumlah RM653.17 juta berbanding peruntukan diluluskan sejumlah RM340.52 juta iaitu melebihi peruntukan sejumlah RM312.65 juta.
- Kelewatan kerja antaranya pembukaan tapak semaian, membaris dan membina teres secara mekanikal, membina jalan dan parit yang dijalankan oleh subkontraktor disebabkan masalah kekurangan tenaga kerja dan kemahiran serta penggunaan peralatan yang tidak sesuai.
- FELDA tidak membuat pemantauan yang berkesan terhadap kerja yang dijalankan oleh subkontraktor yang dilantik oleh FTPSB.
- Sistem FELDA dan FTPSB tidak diintegrasikan menyebabkan potongan pinjaman dan bayaran peneroka tidak dapat diselaraskan kepada akaun peneroka.

FELDA perlu mengkaji semula peranan FTPSB atau mengambil alih pengurusan FTPSB bagi aktiviti penanaman semula sepertimana diputuskan dalam mesyuarat Lembaga Pengarah. Ini bagi memastikan program penanaman semula mencapai objektifnya, menyediakan butiran data kawasan dan peneroka mengikut cadangan program serta mengemas kini sebarang perubahan sesuatu pelaksanaan program ini bagi mengetahui status terkini penyertaan penanaman semula dan tuntutan yang layak dibayar kepada ejen.

LEMBAGA PENGKALAKAN PELANCONGAN MALAYSIA

- Pengurusan Aktiviti Pelaburan Syarikat Subsidiari

Lembaga Pengkalkan Pelancongan Malaysia (LPPM) telah menubuhkan syarikat subsidiari iaitu Pembangunan Pelancongan Nasional Sdn. Berhad (Pempena) pada bulan Januari 1976 yang menjalankan aktiviti pelaburan dan aktiviti perniagaan lain yang berkaitan pelancongan. Syarikat ini ditubuhkan dengan modal saham dibenarkan berjumlah RM70 juta dan modal saham berbayar berjumlah RM41.90 juta di mana LPPM memiliki 100% pegangan saham. Sehingga akhir tahun 2008, Pempena mempunyai 7 syarikat subsidiari dan 17 syarikat bersekutu dengan jumlah pelaburan RM25.38 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Akta Lembaga Pengkalkan Pelancongan Malaysia 1992 (Akta 481) tidak menyatakan secara khusus LPPM boleh menubuhkan syarikat subsidiari tetapi hanya menyatakan ia boleh menjalankan aktiviti yang berkaitan dengan

pelancongan yang bersifat komersial. Oleh itu, pandangan daripada Peguam Negara perlu diperolehi atau pindaan kepada akta perlu dibuat.

- Perancangan strategik bagi keseluruhan organisasi dan perancangan strategik yang khusus bagi aktiviti pelaburan dalam syarikat subsidiari tidak disediakan.
- Jawatankuasa Pelaburan tidak ditubuhkan bagi menilai dan memantau pelaburan yang dilakukan terhadap syarikat subsidiari.
- Tiada kelulusan Lembaga Pengarah LPPM terhadap pelaburan dalam 7 syarikat subsidiari dan 17 syarikat bersekutu Pempena. Lembaga Pengarah LPPM hanya dimaklumkan selepas pelaburan dibuat. Pempena juga tidak menjalankan *due diligence* sebelum membuat pelaburan dalam syarikat subsidiari dan bersekutu bagi memastikan syarikat berkenaan adalah berdaya maju.
- Pelaburan yang dibuat terhadap 4 syarikat bersekutu tidak mencapai objektif yang dirancang. Antaranya, pelaburan dalam Airnett Catering Sdn. Berhad pada bulan Disember 2007 berjumlah RM718,618 merugikan disebabkan restoran yang dirancang dibuka di Melbourne, Australia masih belum beroperasi dan kini di dalam proses penjualan oleh Pempena. Selain itu, kajian kemungkinan tidak dibuat semasa perancangan projek mengubahsuai Wisma Yeap Chor Ee untuk *service apartment* yang kemudiannya ditukar kepada hotel *boutique* bertaraf 5 bintang. Ini mengakibatkan peningkatan kos pengubahsuaian dan menaik taraf bangunan daripada RM8.50 juta menjadi RM11.80 juta. Sehingga tarikh lawatan Audit, bangunan tersebut masih tidak beroperasi kerana proses pemuliharaan hanya dilakukan di bahagian luar bangunan sahaja.
- Isu yang dibangkitkan oleh Jawatankuasa Audit LPPM mengenai perbelanjaan RM10 juta oleh Sekretariat *Shopping* Malaysia tidak diberi perhatian serius oleh Pempena dan maklum balas tidak diberi oleh Pempena sehingga kini.
- Pempena telah memohon peruntukan berjumlah RM3.10 juta daripada Kementerian Pelancongan bagi Projek *Langkawi International Fashion Zone* tanpa melalui Lembaga Pengarah LPPM. Selain itu, peruntukan yang diterima berjumlah RM3.09 juta melebihi jumlah pegangan saham yang dilabur dalam projek ini iaitu RM1.95 juta sahaja.
- Sehingga kini, LPPM tidak menerima sebarang pulangan terhadap pelaburannya dalam Pempena walaupun telah melabur sejumlah RM41.90 juta sejak tahun 1976.

- Mekanisme pemantauan tidak diwujudkan secara berkesan di peringkat Kementerian dan LPPM bagi memastikan pelaburan dapat dilaksanakan dengan cekap serta mencapai pulangan yang baik.

Pihak Audit mengesyorkan LPPM perlu menjalankan penilaian semula terhadap keseluruhan operasi Pempena supaya penambahbaikan dapat dilakukan. LPPM juga perlu merangka strategi operasi yang baru dengan mengambil kira faktor pemasaran, penyelidikan dan pembangunan produk. Peringkat pengurusan tertinggi hendaklah memastikan dasar yang digubal dan diluluskan adalah selaras dengan peruntukan Akta Tubuh LPPM dan tidak bercanggah dengan undang-undang serta dasar Kerajaan. Jawatankuasa Pelaburan LPPM perlu memastikan *due diligence* dilaksanakan secara menyeluruh sebelum pelaburan dibuat dan mekanisme pemantauan pelaburan perlu ditetapkan bagi mengawal aktiviti syarikat subsidiari dan bersekutu.

BANK SIMPANAN NASIONAL

- Pengurusan Pinjaman Perumahan Konvensional

Bank Simpanan Nasional (BSN) ditubuhkan untuk memberi kemudahan bagi orang awam menyimpan wang, memberi pembiayaan dan memberi pulangan kepada pendeposit. Pada tahun 1989, BSN telah melancarkan produk pinjaman perumahan yang mudah serta menawarkan pelbagai pakej khusus untuk keperluan pelanggan. Sehingga akhir tahun 2008, sejumlah RM2.03 bilion telah dikeluarkan kepada 29,777 peminjam. Daripada jumlah tersebut, 19,090 adalah peminjam kategori aktif yang berjumlah RM1.16 bilion manakala 8,602 peminjam yang mempunyai tunggakan berjumlah RM658.05 juta dan 2,085 peminjam dalam kategori akaun pinjaman tidak berbayar berjumlah RM218.96 juta. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- BSN tidak membuat kajian dan perancangan yang teliti hingga menyebabkan kelulusan pinjaman pada tahun 2008 sejumlah RM513.33 juta telah melebihi peruntukan sejumlah RM131.80 juta atau 34.5% daripada peruntukan asal sejumlah RM381.53 juta.
- Terdapat kelewatan meluluskan permohonan pinjaman yang melebihi tempoh yang ditetapkan iaitu selama 7 hari. Daripada 44 permohonan pinjaman yang disemak, sebanyak 7 permohonan diluluskan dalam tempoh 20 hingga 39 hari manakala 5 permohonan diluluskan melebihi 100 hari.
- Pada tahun 2008, pinjaman tidak berbayar berjumlah RM218.96 juta bagi 2,085 peminjam meningkat sejumlah RM20.07 juta berbanding RM198.89 juta bagi 2,043 peminjam pada tahun 2007.

- Pinjaman tertunggak pada tahun 2008 adalah berjumlah RM658.05 juta bagi 8,602 peminjam dengan peningkatan sejumlah RM52.78 juta iaitu 8% berbanding sejumlah RM605.27 juta bagi 8,456 peminjam pada tahun 2007.
- Terdapat kes hasil lelongan hartanah yang lewat diterima berikutan kelewatan penerimaan hasil lelongan daripada pihak peguam mengakibatkan proses tuntutan baki daripada peminjam terjejas dan baki pinjaman terus meningkat.
- Walaupun mekanisme pemantauan telah diwujudkan bagi pengurusan pinjaman, pelaksanaannya masih kurang berkesan memandangkan terdapat peningkatan dalam pinjaman tertunggak dan pinjaman tidak berbayar.

Pihak Audit mengesyorkan BSN perlu mengkaji dan membuat perancangan peruntukan dengan teliti bagi memastikan proses pengeluaran pinjaman tidak terjejas. Permohonan pinjaman hendaklah diluluskan mengikut tempoh yang ditetapkan bagi meningkatkan daya saing dalam pemberian pinjaman perumahan. Pemantauan terhadap kutipan bayaran balik pinjaman hendaklah dilaksanakan mengikut tempoh masa yang ditetapkan supaya tidak menjadi pinjaman tidak berbayar. BSN juga disarankan melaksanakan pelan tindakan yang ditetapkan bagi mengurangkan pinjaman tidak berbayar. Selain itu, pemantauan dan tindakan susulan hendaklah turut dibuat terhadap penerimaan hasil lelongan hartanah daripada pihak mahkamah dan peguam.

INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA

- Pengurusan Perolehan Kerja

Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) merupakan agensi di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar. Antara fungsi FRIM adalah untuk melaksanakan penyelidikan mengenai pembangunan perhutanan. Sehubungan itu, FRIM menyedia dan membangunkan prasarana penyelidikan untuk membolehkan penyelidikan dilaksanakan terhadap pembangunan ladang dan pemuliharaan sumber hutan. Selaras dengan itu, pada tahun 2006 hingga bulan Ogos 2008, FRIM telah menguruskan perolehan kerja bernilai RM10 juta untuk membangunkan prasarana tersebut. Pengauditan yang dijalankan terhadap perolehan kerja yang dilaksanakan mendapati perkara berikut:

- FRIM membenarkan pihak kontraktor membuat bayaran bon pelaksanaan secara potongan sedangkan perkara tersebut tidak dinyatakan dalam Surat Setuju Terima yang dikeluarkan kepada kontraktor selaras dengan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007.
- Kontraktor tidak dapat menyiapkan pembinaan *potting house* pada 11 September 2008. Pihak perunding projek telah mengemukakan surat permohonan lanjutan masa kepada FRIM sehingga 25 November 2008.

Bagaimanapun, FRIM tidak memberi kelulusan bagi permohonan lanjutan masa tersebut dan kontraktor masih meneruskan kerja tanpa kelulusan lanjutan masa.

- Projek *Potting House* lewat disiapkan kerana FRIM tidak merancang dengan teliti sebelum memuktamadkan lukisan tender. Ini menyebabkan projek tidak dapat dimulakan mengikut jadual yang ditetapkan.
- Terdapat kecacatan binaan Projek *Potting House* antaranya besi tetulang didapati terdedah di bahagian permukaan tiang dan rasuk bumbung konkrit di blok stor dan kesan tampalan untuk menempatkan paip bagi menyalurkan wayar bekalan elektrik di dalam bilik stor. Di samping itu, terdapat juga kesan pemotongan kepada permukaan dinding yang telah dilepa untuk menempatkan paip wayar bekalan elektrik ke soket. Kerja memotong dan menampal ini boleh menjejaskan kekuatan rasuk konkrit, melengahkan kerja pembinaan dan menjejaskan kualiti kemas bangunan. Ini menunjukkan tiada koordinasi antara kerja seni bina, struktur dan pemasangan elektrik sebelum kerja pembinaan dimulakan.
- FRIM telah melantik Koperasi FRIM untuk menguruskan kajian awal, mengukur dan membuat pelan ukur tanah bagi pembinaan empangan serta pembangunan infrastruktur untuk Stesen Penyelidikan Luar (SPL) di Segamat, Johor. Pihak Audit mendapati Koperasi FRIM yang dilantik tidak mempunyai kepakaran dan seterusnya melantik *Living Applications Systems* bagi tujuan tersebut. Pengesahan dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia mendapati syarikat ini didaftarkan untuk mengendalikan perkhidmatan teknologi maklumat. Lukisan pembinaan yang disediakan oleh Lee & Ooi Perunding Sdn. Berhad tidak disahkan oleh jurutera bertauliah.
- FRIM tidak mematuhi kriteria pemilihan penender kerja pembangunan infrastruktur untuk SPL di Segamat, Johor menyebabkan:
 - Jalan laterit yang dibina dalam kawasan Empangan 1 sebagai infrastruktur pengangkutan telah terhakis.
 - Lantai *rubble pitching* Empangan 1 dan 2 menjadi retak serta berlubang dan air yang mengalir juga telah meresap ke asas tanah menyebabkan asas tanah menjadi longgar sehingga berlaku kerosakan.
 - Perbezaan ketinggian antara saluran air keluar dan dasar longkang tanah telah menghasilkan aliran air yang laju menyebabkan dasar longkang tanah terhakis. Hakisan di dasar longkang telah menyebabkan *pipe culvert* no.1, 3 dan 15 tergantung dan runtuh.

- FRIM telah lewat memberi kelulusan lanjutan masa iaitu pada 10 Mei 2007 sedangkan kerja telah siap keseluruhannya pada bulan Februari 2007 melalui Sijil Perakuan Siap Kerja yang dikeluarkan oleh FRIM pada 30 April 2007. Kesan daripada kelewatan memberi kelulusan ini, pihak FRIM tidak dapat mengambil tindakan terhadap kontraktor sekiranya berlaku kelewatan atau kecacatan.
- Polisi insurans tanggungan awam dan pampasan pekerja bagi tender yang dipilih tidak meliputi tempoh yang ditetapkan.

Pihak Audit mengesyorkan FRIM memastikan Surat Setuju Terima yang dikeluarkan kepada kontraktor menyatakan dengan jelas cara bayaran bon pelaksanaan perlu dibuat selaras dengan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007. FRIM hendaklah memastikan permohonan lanjutan masa dan Arahan Perubahan Kerja diluluskan serta bon pelaksanaan dikemukakan dalam tempoh yang ditetapkan. FRIM perlu mendapatkan perkhidmatan kepakaran daripada Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Pengairan dan Saliran dalam pelaksanaan projek pembinaan empangan dan infrastruktur. Kajian kemungkinan bagi setiap projek perlu dibuat dengan teliti sebelum melaksanakan sesuatu projek. Pegawai FRIM perlu membuat pemantauan yang rapi terhadap projek yang dilaksanakan bagi menentukan kontraktor melaksanakan kerja mengikut jadual, spesifikasi yang ditetapkan serta kerja yang berkualiti.

LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN KEMUBU

- Pengurusan Projek Pembangunan Tanaman Padi

Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) ditubuhkan di bawah Akta Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu 1972 (Akta 69). Misi KADA adalah untuk memberi perkhidmatan yang berkualiti, cekap dan berkesan dalam bidang sumber bekalan air, pengurusan sistem pengairan dan saliran serta penggunaan teknologi pertanian melalui kaedah pembangunan bersepadu. KADA mempunyai 3 komponen pembangunan tanaman padi iaitu Projek Padi 10 Tan, Mini Estet Padi dan Ladang Merdeka. Objektif utama Projek Padi 10 Tan dan Mini Estet Padi yang dilaksanakan oleh KADA antaranya pengurusan sawah lebih sistematik dan ekonomik, menyusun atur sistem penanaman padi di kalangan pesawah secara berkelompok supaya tersusun dan terancang. Projek ini juga membolehkan kerja pengawasan dan penyeliaan perosak tanaman padi dibuat secara bersepadu dan berkesan serta meningkatkan pengeluaran padi negara. Setakat musim 1/2007, sejumlah 108 mini estet padi dengan keluasan tanah 6,321 hektar yang melibatkan 2,569 pesawah dengan purata hasil 4.12 metrik tan sehektar. Projek Padi 10 Tan pada musim 1/2007 mempunyai 123 projek dengan keluasan tanah 7,809 hektar yang melibatkan 3,022 pesawah dengan purata hasil 4.24 metrik tan sehektar. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- KADA tidak menetapkan hala tuju yang jelas kerana tidak menyediakan perancangan strategik mengenai sasaran serta strategi terperinci bagi mencapai matlamat projek.
- Sasaran purata hasil padi yang ditetapkan oleh KADA adalah tidak realistik kerana terlalu tinggi. Bagi tahun 2007, pencapaian sebenar purata hasil padi yang ditetapkan ialah 4.29 metrik tan sehektar atau 77% berbanding sasaran sebanyak 5.51 metrik tan sehektar.
- KADA tidak mencapai sasaran pengeluaran padi 5.51 metrik tan sehektar pada tahun 2007 walaupun sejumlah RM74.20 juta telah dibelanjakan dalam tempoh 5 tahun.
- Pencapaian Projek Padi 10 Tan bagi musim 1/2007 menunjukkan peratusan pesawah memperoleh purata hasil kurang 4 metrik tan/hektar semakin meningkat iaitu daripada 51.9% menjadi 68.4% pada musim 2/2007.
- KADA perlu mengambil tindakan segera untuk menyiapkan pembinaan Rumah Pam Lemal baru yang terbengkalai sejak tahun 2004 untuk mengatasi masalah kekurangan bekalan air ke kawasan tanaman padi.
- KADA perlu memastikan peralatan jentera pertanian mencukupi dan dalam keadaan boleh digunakan supaya tidak menjejaskan pengeluaran padi. Daripada 95 buah jentera kerja tanah yang sedia ada, hanya 55 jentera yang masih boleh digunakan iaitu 58% manakala yang selebihnya 40 jentera atau 42% sama ada telah dilupuskan, sedang diperbaiki dan tidak boleh dibaiki.
- Pemantauan yang dilaksanakan KADA adalah kurang memuaskan. KADA perlu memastikan pemantauan yang rapi terhadap prestasi Projek Padi 10 Tan dan Projek Mini Estet Padi dan mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh pesawah serta mengambil tindakan pembetulan dengan segera untuk mengatasinya.

Pihak Audit mengesyorkan KADA menyediakan perancangan strategik yang lebih jelas dan terperinci bagi projek padi dalam tempoh jangka panjang dengan menetapkan sasaran dan pencapaian padi yang lebih realistik, memastikan pemeriksaan berkala terhadap projek sawah untuk menilai prestasi dan mengenal pasti masalah yang dihadapi pesawah. Selain itu, peralatan jentera pertanian perlu diperoleh secukupnya untuk membantu pesawah meningkatkan pengeluaran hasil padi dan pemantauan rapi dibuat terhadap kemajuan tanaman padi serta pembinaan infrastruktur pengairan sawah.

LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA

- Pengurusan Projek Perumahan Taman LTAT, Bukit Jalil

Projek perumahan Taman LTAT ini dibangunkan bertujuan menyediakan kemudahan perumahan khususnya kepada anggota tentera yang masih berkhidmat, pesara tentera dan balu anggota tentera yang dilaksanakan secara berperingkat iaitu Taman LTAT 1, 2 dan 3. Taman LTAT 1 mengandungi 5 parcel termasuk Parcel 1 yang terdiri daripada 500 unit pangsapuri kos rendah, 192 unit kos sederhana rendah dan 136 unit kos sederhana serta 21 unit kedai yang dilengkapi kemudahan asas seperti dewan serba guna, surau, tadika dan padang permainan. LTAT telah melantik Perbadanan Perwira Harta Malaysia (PPHM) sebagai Pengurus Projek dan PKNS Engineering & Construction Berhad (PECB) sebagai kontraktor utama bagi tujuan pembangunan dan pengurusan penyenggaraan projek LTAT. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut :

- LTAT telah meluluskan 2 lanjutan masa iaitu 122 hari dan 120 hari kepada kontraktor utama yang setiap satu diluluskan pada 25 Februari 2008 dan 11 September 2008.
- Dua Arahan Perubahan Kerja berjumlah RM2.18 juta diluluskan oleh Mesyuarat Lembaga LTAT pada bulan Mac 2008 kepada kontraktor utama menyebabkan tambahan kos pembinaan dan kelewatan menyiapkan projek.
- Sebanyak 21 unit kedai tingkat bawah untuk kemudahan bersama penghuni Taman LTAT 1, Parcel 1 yang sepatutnya diuruskan oleh PPHM seperti dalam Perintah Pembangunan DBKL bulan Ogos 2003 telah dijual kepada orang awam serta anggota tentera sungguhpun belum mendapat kelulusan Dewan Bandaraya Kuala Lumpur.
- Penjualan unit pangsapuri kos sederhana tidak mencapai sasaran yang ditetapkan iaitu hanya 20 unit sahaja berjaya dijual berbanding 136 unit yang dibina.
- Sehingga bulan Januari 2009, PPHM telah mengemukakan tuntutan berjumlah RM20.44 juta berdasarkan kepada 80% kemajuan kerja. Bagaimanapun, hanya RM14.44 juta atau 70% daripada jumlah tuntutan sahaja yang diterima.

Pihak Audit mengesyorkan supaya LTAT membuat perancangan projek dengan lebih teliti supaya kelemahan tersebut tidak berulang semasa pelaksanaan pembangunan fasa seterusnya dan melaksanakan kajian pasaran bagi memastikan projek seterusnya dapat mencapai objektif yang ditetapkan. Selain itu, LTAT hendaklah meningkatkan program pemasaran dengan lebih agresif bagi menggalakkan lebih ramai warga tentera memiliki rumah atau ditawarkan kepada orang awam, memastikan pembiayaan dan

pembeli menjelaskan bayaran dalam tempoh yang ditetapkan serta mengadakan perjanjian dengan bank pembiaya supaya mengelak kelewatan penyerahan pembiayaan rumah.

KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA

- Pengurusan Aktiviti Penguatkuasaan

Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) ditubuhkan pada 1 Oktober 1951 sebagai skim persaraan wajib di bawah Akta Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1951. Akta ini telah dipinda dan digantikan dengan Akta Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1991 (Akta 452). Akta ini memberi kuasa kepada KWSP untuk melabur dan menangani majikan yang gagal mencarum bagi pekerjaanya. Fungsi dan aktiviti utama KWSP adalah menerima dan mengutip caruman, memproses pengeluaran simpanan dan faedah lain kepada ahli atau waris serta melaburkan wang untuk kepentingan ahli. Ahli KWSP terdiri daripada pekerja sektor swasta dan pekerja tidak berpencen sektor awam. Mengikut Akta KWSP 1991, majikan diwajibkan mencarum pada kadar semasa dan caruman tersebut perlu dibayar sebelum atau pada 15 hari bulan berikutnya. Sehingga akhir tahun 2008, sebanyak 450,605 majikan telah mendaftar dengan KWSP dan sebanyak 9,223 majikan gagal mencarum. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Di cawangan Gombak, Ketua Penguatkuasaan adalah juga bertanggungjawab sebagai Ketua Cawangan Pejabat KWSP menyebabkan penyeliaan terhadap aktiviti penguatkuasaan tidak dapat dijalankan sepenuhnya.
- Purata bilangan majikan yang dikawal oleh seorang pemeriksa di cawangan adalah tinggi antara 643 hingga 1,380 majikan. Selain itu beban kerja pemeriksa di setiap cawangan adalah berbeza.
- Cawangan tidak menjalankan pemeriksaan rutin kawasan seperti yang ditetapkan oleh Garis Panduan Rutin Kawasan.
- Daripada 111 kes aduan di cawangan KWSP dilawati, hanya 34 aduan atau 30.6% telah selesai diambil tindakan oleh pihak KWSP dan 42 kes aduan belum selesai serta masih dalam tindakan penguatkuasaan KWSP.
- Tindakan pendakwaan diambil dalam tempoh yang lama iaitu antara 1 hingga 9 tahun.
- Pendakwaan kes terhadap majikan terpaksa ditamatkan disebabkan majikan gagal mencarum telah diisytihar muflis.

- Majikan yang telah didakwa masih lagi gagal membuat bayaran ansuran seperti yang ditetapkan.

Pihak Audit mengesyorkan KWSP supaya mengkaji semula nisbah majikan kepada pemeriksa bagi menentukan keberkesanan aktiviti penguatkuasaan dan tindakan penyelesaian kes, menetapkan tempoh masa bagi menyelesaikan kes aduan sebelum tindakan pendakwaan diambil, tindakan susulan perlu dibuat segera bagi mempercepatkan proses pendakwaan supaya tunggakan dapat dikutip sebelum pengarah syarikat diisytihar muflis dan pelan bayaran ansuran tunggakan caruman majikan hendaklah dibuat selaras dengan kelulusan yang diberi melalui perintah mahkamah.

PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL

- Pengurusan Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial

Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) ditubuhkan bagi melindungi pekerja daripada risiko bencana pekerjaan, penyakit khidmat, keilangan dan kematian melalui pelaksanaan Skim Insurans Bencana Pekerjaan dan Skim Pencen Ilat, mengutip caruman, menerima tuntutan dan membuat bayaran faedah kepada pencarum yang ditimpa bencana. Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial (Jemaah Rayuan) merupakan sebuah tribunal undang-undang yang berperanan untuk mengendalikan kes rayuan pekerja terbencana dan waris yang tidak berpuas hati dengan keputusan PERKESO. Keanggotaan Jemaah Rayuan terdiri daripada seorang pengerusi dan dua pengapit (ahli). Sehubungan itu, Unit Urus Setia Jemaah Rayuan diwujudkan untuk mengurus dan menyelaraskan persidangan jemaah. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- Pengerusi Jemaah Rayuan telah menetapkan tarikh persidangan pada awal tahun. Bagaimanapun, Urus Setia Jemaah Rayuan hanya mengemukakan maklumat tarikh persidangan bagi negeri Selangor sahaja. Pelaksanaan persidangan adalah mengikut kes berbangkit dengan persetujuan Pengerusi Kawasan secara *ad hoc*.
- Terdapat 25 kes yang mengambil masa kurang dari 12 bulan dan 54 kes melebihi tempoh 12 bulan bagi menyelesaikan kes rayuan iaitu dari tarikh terima permohonan rayuan hingga kes dibayar bagi kali pertama oleh pejabat PERKESO negeri.
- Tempoh yang diambil dari permohonan rayuan diterima hingga tarikh kes didengar oleh Jemaah Rayuan mengambil masa antara 30 hingga 1,110 hari.

- Tempoh yang diambil dari tarikh tandatangan pengerusi sehingga keputusan dihantar ke Pejabat PERKESO Negeri/Tempatan adalah antara 4 hingga 165 hari.
- Tempoh bayaran selepas tarikh keputusan Jemaah Rayuan telah melebihi 14 hari yang melibatkan 17 kes dan kelewatan bayaran adalah antara 15 hingga 161 hari.

Pihak Audit mengesyorkan Urus Setia Jemaah Rayuan perlu menetapkan kategori setiap kawasan persidangan/negeri sebagai tinggi, sederhana dan rendah mengikut bilangan kes rayuan diterima setiap tahun supaya persidangan dapat dijalankan dengan segera sebaik sahaja kes didaftarkan, menetapkan tempoh masa untuk mendengar rayuan dan memastikan pembayaran kepada orang berinsurans/waris dibuat dalam tempoh 14 hari dari tarikh keputusan Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial selaras dengan pekeliling yang ditetapkan.

PELBAGAI AGENSI

- Pelaksanaan Sistem Perakaunan Berkomputer SAGA

Mulai tahun 2004, MAMPU yang bertanggung jawab terhadap pelaksanaan SAGA telah menyerahkannya kepada Jabatan Akauntan Negara sebagai agensi utama bertanggungjawab terhadap pengurusan projek SAGA. Pihak Jabatan Akauntan Negara pula telah melantik Syarikat KPMG Sdn Berhad sebagai perunding projek untuk menguruskan pelaksanaan pakej di Badan Berkanun Persekutuan. Sehingga kini terdapat 15 modul yang telah dibangunkan dalam pakej *SAGA-Century versi 7.4*. Pengauditan yang dijalankan mendapati perkara berikut:

- *Century Software (M) Sdn. Berhad* masih belum mengemukakan *source code* kepada Jabatan Akauntan Negara untuk simpanan seperti yang dinyatakan dalam klausa 24 (*Liquidation*) dalam perjanjian antara Kerajaan Malaysia dengan *Century Software (M) Sdn. Berhad*. Jabatan Akauntan Negara perlu memastikan vendor menyerahkan *source code* yang terkini setiap kali penambahbaikan atau menaik taraf sistem kepada ejen *escrow*.
- Klausa jaminan kualiti kontrak tidak dinyatakan dengan jelas dan terperinci. Kontrak ini tidak menetapkan skop tugas penyeliaan dan ujian yang perlu dilaksanakan oleh perunding terhadap versi baru sistem sebelum diguna pakai dan ujian *stress* dilaksanakan terhadap perkakasan sedia ada sebelum membuat unjuran kos kepada Badan Berkanun Persekutuan.
- Tanggungjawab perunding tidak dinyatakan dengan jelas dan terperinci dalam perjanjian menyebabkan modul tertentu dalam pakej SAGA tidak dapat digunakan.

- Ujian terhadap sistem di dalam *Test Server* tidak dilaksanakan dan menjejaskan jaminan kualiti versi yang dinaik taraf. Selain itu, keperluan ujian ini tidak dinyatakan dalam perjanjian.
- Kajian awal yang dilaksanakan oleh perunding tidak dapat menentukan sama ada projek perluasan SAGA adalah sesuai dilaksanakan di Badan Berkanun Persekutuan menyebabkan Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia dan Perbadanan Aset Kereta Api digugurkan oleh Jabatan Akauntan Negara. Selain itu, Majlis Amanah Rakyat serta Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia telah menarik diri daripada pelaksanaan projek SAGA. Bagaimanapun, perolehan perkakasan berjumlah RM2.18 juta telah dibuat.

Pihak Audit mengesyorkan supaya kontrak antara Jabatan Akauntan Negara dengan perunding perlu menetapkan skop tugas dengan lebih terperinci, membezakan syarat berdasarkan skop kerja seperti projek baru atau penambahbaikan dan menyatakan dengan jelas jenis ujian yang perlu dilaksanakan terutamanya bagi Jaminan Kualiti. Selain itu, Pekeliling Kemajuan Perkhidmatan Awam juga perlu dikemas kini supaya Badan Berkanun Persekutuan tidak terikat untuk menukar ke pakej *SAGA Century* tetapi hanya perlu menaik taraf sistem berterusan bagi memenuhi konsep SAGA. Kajian keberkesanan kos hendaklah dilaksanakan supaya keputusan pelaksanaan di Badan Berkanun Persekutuan adalah tepat dan diberi pendedahan terhadap pakej sebelum menandatangani surat setuju terima. Jabatan Akauntan Negara juga perlu menyediakan pakej alternatif supaya tidak terlalu bergantung kepada satu pakej sistem perakaunan sahaja.

PEMPENA SDN. BERHAD

(Syarikat Subsidiari Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia)

- Pengurusan Aktiviti Pelaburan Syarikat Subsidiari

Dari tahun 1997 hingga 2008, Pempena telah melabur dalam 24 syarikat subsidiari dan bersekutu. Pelaburan dalam ekuiti syarikat subsidiari dan bersekutu berjumlah RM25.38 juta. Pempena juga telah memberi pendahuluan berjumlah RM26.48 juta kepada syarikat subsidiari dan bersekutunya. Kesemua 24 syarikat mempunyai kerugian terkumpul pada 31 Disember 2008 berjumlah RM32.37 juta. Syarikat subsidiari dan bersekutu ini terlibat dalam aktiviti restoran, ejen pelancongan, perhotelan, perkhidmatan limo, teksi dan van, pakaian, konsert, keahlian golf dan pembuatan filem. Adalah didapati pelaburan Pempena mengalami kerugian yang teruk kerana pelaburannya adalah *ill conceived* dan mempunyai unsur penyelewengan. Pempena juga tidak mempunyai pegawai dan kakitangan yang cekap untuk memantau pelaburannya. Dari segi tadbir urus korporat, Pempena tidak mempunyai polisi dan prosedur untuk meneliti dan menilai cadangan pelaburan yang dikemukakan oleh

pengusaha swasta. Pempena tidak melakukan *due diligence* sebelum membuat pelaburan dan tiada perjanjian ditandatangani untuk melindungi pendahuluan berjumlah RM6.99 juta yang diberikan. Mengikut perkiraan Audit, Pempena akan mengalami kerugian sejumlah RM40.03 juta daripada jumlah pelaburan dan pendahuluan RM51.86 juta kerana syarikat yang dilabur itu mengalami kerugian dan tidak berdaya maju.

BAHAGIAN I
PENGURUSAN KEWANGAN
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN
DAN SYARIKAT SUBSIDIARI

BAHAGIAN I

PENGURUSAN KEWANGAN

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN DAN SYARIKAT SUBSIDIARI

1. INDEKS AKAUNTABILITI PENGURUSAN KEWANGAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

1.1 Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan pengurusan kewangan bertujuan menilai sama ada pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan telah dilaksanakan dengan teratur, mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan serta rekod berkaitan diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Pengauditan ini membolehkan Jabatan Audit Negara memantau prestasi pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan dan memberi pandangan bagi menambah baik kawalan pengurusan kewangannya.

1.2 Sehubungan itu, mulai tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah melaksanakan **sistem penarafan indeks akauntabiliti** berdasarkan pengauditan yang dijalankan pada tahun 2007. Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih akan dinilai tahap pengurusan kewangannya berasaskan kriteria yang diukur secara objektif dan menjadi penanda aras ke arah penambahbaikan demi kecemerlangan pengurusan kewangan. Sistem penarafan indeks akauntabiliti mengambil kira 9 aspek utama kawalan pengurusan kewangan merangkumi kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit; pengurusan aset dan stor; pengurusan pelaburan; pengurusan pinjaman serta penyerahan penyata kewangan.

1.3 Badan Berkanun Persekutuan akan diberi markah terhadap setiap pematuhan kepada peraturan kewangan bagi aspek utama kawalan pengurusan kewangan. Berdasarkan markah keseluruhan yang diperolehi, penarafan diberi terhadap prestasi pengurusan kewangan seperti berikut:

TAHAP	MARKAH KESELURUHAN (%)	PENARAFAN
Sangat Baik	90 – 100	
Baik	70 – 89	
Memuaskan	50 – 69	
Tidak Memuaskan	< 49	

Aspek utama kawalan pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan yang dinilai adalah seperti berikut:

1.3.1 Kawalan Pengurusan

Kawalan pengurusan merupakan kawalan utama dan menyeluruh oleh pihak pengurusan untuk memastikan pengurusan kewangan agensi dilaksanakan dengan cekap dan berkesan serta mencapai objektif yang ditetapkan. Mekanisme kawalan pengurusan meliputi struktur organisasi, sistem dan prosedur yang diwujudkan, peranan jawatankuasa yang ditubuhkan mengikut peraturan serta pengurusan sumber manusia. Pihak pengurusan perlu memastikan pengurusan kewangan diuruskan dengan baik melalui sistem dan prosedur yang teratur, kawalan dalaman dan pemantauan yang berkesan.

1.3.2 Kawalan Bajet

Bajet adalah perancangan kewangan yang merupakan anggaran pendapatan dan perbelanjaan agensi bagi sesuatu tahun kewangan. Pengurusan bajet bertujuan memastikan sumber yang terhad dirancang dan diagih secara teratur mengikut kepentingan, mengawal operasi dan mengurus prestasi agensi bagi mencapai objektifnya. Pengurusan bajet meliputi peringkat penyediaan, pindah peruntukan, kawalan dan pemantauan perbelanjaan hingga kepada pelaporan mengenai pencapaiannya.

1.3.3 Kawalan Terimaan

Pengurusan terimaan merupakan prosedur yang diwujudkan bagi memastikan semua pungutan agensi diurus mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan serta diakaun dengan sempurna. Di samping itu, agensi perlu memastikan semua aspek keselamatan telah diambil kira bagi melindungi aset, wang, resit dan kaunter kutipan.

1.3.4 Kawalan Perbelanjaan

Pengurusan perbelanjaan meliputi pengurusan perolehan, memproses bayaran dan mengakaunkannya. Perbelanjaan dibuat sama ada melalui peruntukan mengurus dan pembangunan. Langkah kawalan perbelanjaan yang sempurna menjamin peruntukan dibelanjakan dengan cekap dan berhemah selaras dengan undang-undang dan peraturan yang telah ditetapkan. Pengurusan perbelanjaan yang cekap dan berkesan dapat mengelakkan pembaziran, penyelewengan dan kerugian kepada agensi.

1.3.5 Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

1.3.5.1 Kumpulan Wang Amanah diwujudkan di bawah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 manakala Akaun Amanah diwujudkan di bawah Seksyen 9, Akta yang sama. Akaun Amanah bertujuan mengakaunkan sumbangan wang daripada badan dan orang perseorangan kepada Kerajaan bagi maksud tertentu. Pengurusan akaun ini perlu dibuat mengikut Arahan Amanah yang berkenaan.

1.3.5.2 Pengurusan kumpulan wang amanah, akaun amanah dan deposit dibuat oleh agensi hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod individu perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan.

1.3.6 Pengurusan Aset Dan Stor

Pengurusan aset dan stor merangkumi perolehan, penggunaan, penyenggaraan, penyimpanan dan pelupusan hendaklah dibuat dengan cekap, berhemat dan selaras dengan peraturan kewangan. Rekod berkaitan perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

1.3.7 Pengurusan Pelaburan

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi satu tempoh untuk memperoleh kadar pulangan yang dikehendaki dengan mengambil kira risiko yang berkaitan. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang ditetapkan. Rekod perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan.

1.3.8 Pengurusan Pinjaman

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negara, menampung perbelanjaan dan meningkatkan pembangunan sosioekonomi. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dipohon.

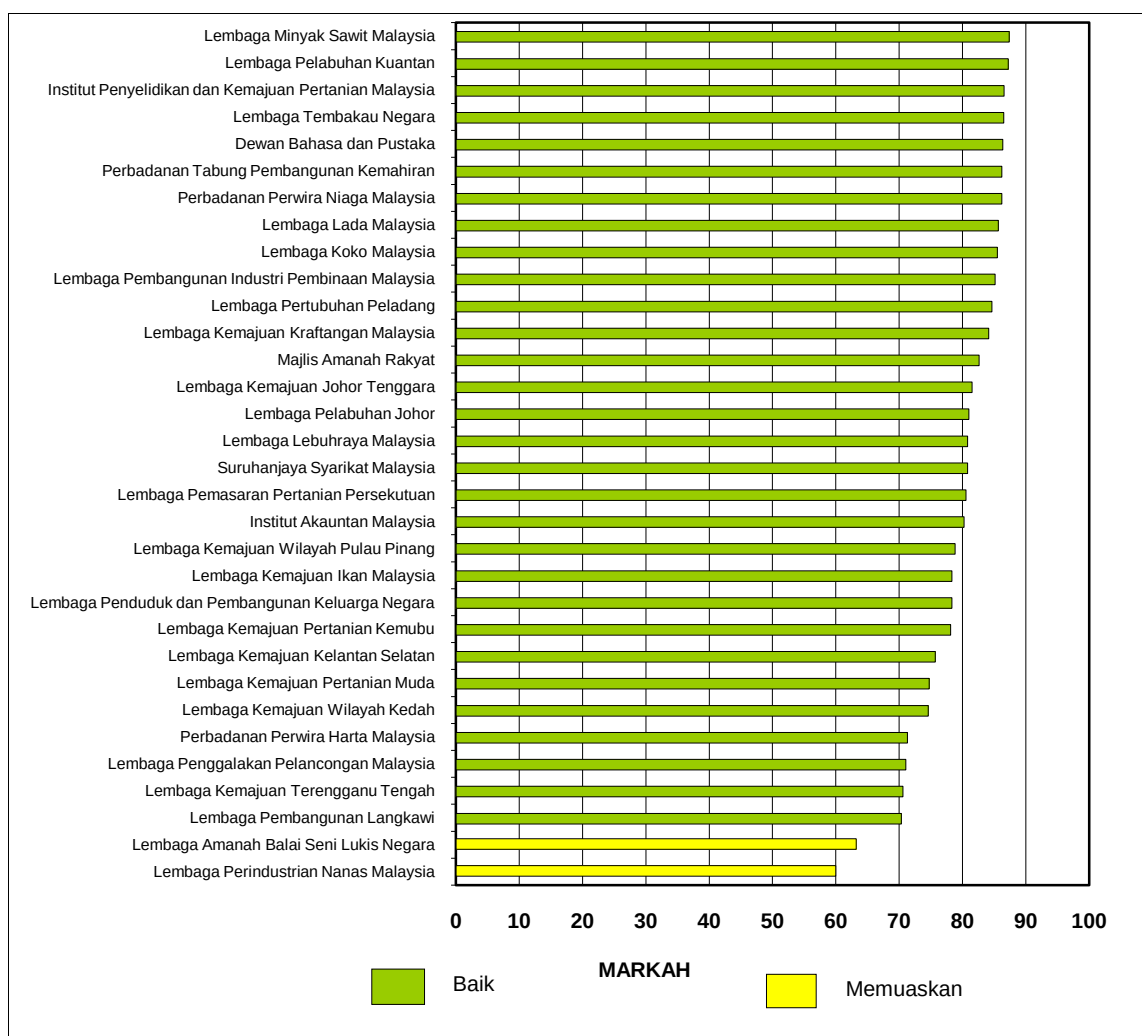
1.3.9 Penyerahan Penyata Kewangan

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 4 Tahun 2007 menghendaki Badan Berkanun Persekutuan mengemukakan penyata kewangannya kepada Ketua Audit Negara untuk diaudit tidak lewat dari 30 April setiap tahun. Ini membolehkan penyata kewangan dan laporan tahunan Badan Berkanun Persekutuan dibentangkan di Parlimen pada tahun yang sama tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus yang baik di

semua Badan Berkanun Persekutuan. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai prestasi Badan Berkanun Persekutuan dengan lebih jelas, lengkap dan relevan.

1.4 Pada tahun 2008, Jabatan Audit Negara telah memilih 32 daripada 118 Badan Berkanun Persekutuan untuk diaudit. Analisis menunjukkan 30 (93.7%) Badan Berkanun Persekutuan berada pada tahap baik manakala 2 (6.3%) lagi pada tahap memuaskan. Tahap prestasi pengurusan kewangan adalah seperti di carta berikut:

CARTA 1.1
TAHAP PRESTASI PENGURUSAN KEWANGAN
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN TAHUN 2008

1.5 Pada keseluruhannya, Badan Berkanun Persekutuan tersebut telah mencapai tahap pengurusan kewangan yang baik dan memuaskan. Struktur pengurusan organisasi adalah jelas dan selaras dengan fungsi organisasi, pengurusan sumber manusia yang cekap, perancangan pengisian jawatan yang teratur serta pembangunan kerjaya melalui latihan yang berterusan. Jawatankuasa utama telah bermesyuarat mengikut kekerapan yang ditetapkan dan mengambil tindakan proaktif terhadap keputusan mesyuarat. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap

dan teratur serta ada antara Badan Berkanun Persekutuan tersebut telah mendapat pengiktirafan MS ISO. Di samping itu, pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan mengenai kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan aset dan stor; pengurusan kumpulan wang amanah, akaun amanah dan deposit; pengurusan pinjaman dan pengurusan pelaburan adalah teratur serta mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan. Kesemua 32 Badan Berkanun Persekutuan tersebut telah diberi Sijil Tanpa Teguran.

1.6 Laporan pengauditan pengurusan kewangan yang lengkap telah dikemukakan kepada Menteri, Ketua Setiausaha Kementerian, Pengerusi dan Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan berkenaan. Laporan ringkas terhadap 8 Badan Berkanun Persekutuan di bawah Kementerian Pembangunan Perusahaan Perladangan dan Komoditi, Kementerian Pengangkutan, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani, Kementerian Luar Bandar dan Wilayah, Kementerian Kewangan dan Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan seperti perenggan berikut:

1.6.1 Lembaga Minyak Sawit Malaysia

1.6.1.1 Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) telah ditubuhkan pada 1 Mei 2000 melalui Akta Lembaga Minyak Sawit Malaysia 1998 (Akta 582) yang mengambil alih semua fungsi Lembaga Pendaftaran dan Pelesenan Minyak Kelapa Sawit, Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Minyak Kelapa Sawit dan Institut Penyelidikan Minyak Kelapa Sawit Malaysia yang telah dibubarkan berkuat kuasa pada tarikh yang sama. Matlamat utama MPOB adalah untuk memaju dan membangunkan industri kelapa sawit Malaysia dengan cara yang teratur.

1.6.1.2 Pada keseluruhannya, MPOB telah melaksanakan pengurusan kewangannya pada tahap yang baik. Lembaga Pengarah, pengurusan atasan telah berjaya mewujudkan pengurusan yang berkesan dalam usaha untuk mencapai objektifnya. Struktur organisasi MPOB yang diwujudkan juga berupaya membentuk satu pendekatan kawalan pengurusan yang menyeluruh dan berkesan. Pelan peralihan tugas turut diwujudkan sebagai perancangan strategik sumber manusia.

1.6.1.3 Jawatankuasa yang diwujudkan oleh MPOB telah berfungsi dengan baik. Antaranya ialah Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Audit dan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan. Unit Audit Dalam juga telah ditubuhkan bagi membantu pihak pengurusan dan Lembaga Pengarah melaksanakan tanggungjawabnya dengan berkesan.

1.6.1.4 Sistem dan prosedur yang merangkumi Peraturan Kewangan dan Perakaunan, Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja telah diwujudkan. Bagaimanapun, Peraturan Kewangan dan Perakaunan yang disediakan perlu dijilid dengan lengkap supaya mudah dirujuk. Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja pula perlu diselenggarakan dengan kemas kini.

1.6.1.5 Pengurusan kewangan MPOB di peringkat Ibu Pejabat telah dilaksanakan dengan baik dan mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun, pengurusan kewangan MPOB di peringkat Stesen Penyelidikan MPOB dan Pejabat MPOB Wilayah masih kurang memuaskan dan perlu diberi perhatian sewajarnya.

1.6.1.6 Secara keseluruhannya, kedudukan kewangan MPOB adalah kukuh. Pada tahun 2007, MPOB memperoleh pendapatan sejumlah RM1.27 bilion manakala perbelanjaan sejumlah RM581.23 juta. Kedudukan aset MPOB adalah kukuh iaitu berjumlah RM1.70 bilion berbanding liabiliti berjumlah RM23.20 juta.

1.6.2 Lembaga Pelabuhan Kuantan

1.6.2.1 Lembaga Pelabuhan Kuantan (LPKtn) ditubuhkan pada 1 September 1974 di bawah Akta Pelabuhan 1963. Fungsi LPKtn adalah untuk mentadbir dan membangunkan pelabuhan Kuantan. Selaras dengan dasar penswastaan Kerajaan, perkhidmatan operasi dan kemudahan pelabuhan telah diswastakan kepada Kuantan Port Consortium (KPC). Perjanjian telah ditandatangani pada bulan November 1997 untuk tempoh konsesi selama 30 tahun. Sehubungan ini, LPKtn kini bertindak sebagai sebuah badan kawal selia, pemudah cara perdagangan, pengurus projek pembesaran pelabuhan, pengurus hartanah dan pihak berkuasa zon perdagangan bebas. Selain itu, LPKtn juga mengawal dan menyediakan tarif yang dikenakan kepada pengguna pelabuhan, meluluskan dan menyelia aktiviti pembangunan yang dilaksanakan oleh KPC berdasarkan peruntukan Akta Lembaga-Lembaga Pelabuhan, 1963.

1.6.2.2 Pada keseluruhannya, pengurusan LPKtn telah dilaksanakan dengan baik. Pelantikan pegawai pengurusan atasan telah dibuat berdasarkan kelayakan, pengalaman dalam bidang berkaitan dan kepakaran yang dimiliki. Pembahagian tugas juga telah dilaksanakan mengikut kelayakan dan pengalaman. Struktur organisasi yang dilulus menunjukkan pendekatan kawalan pengurusan yang menyeluruh dan berkesan. Penempatan pegawai Kumpulan Pengurusan dan Profesional khususnya dari segi kelayakan, usia dan pengalaman menunjukkan LPKtn mempunyai perancangan jangka panjang dalam melahirkan golongan pelapis pengurusan. Walaupun LPKtn tidak melaksanakan penstrukturan semula organisasi secara keseluruhan tetapi dibuat secara berperingkat namun perkara ini telah diambil kira dalam pelan

strategik LPKtn yang sedang disediakan selaras dengan visi dan misinya.

1.6.2.3 Jawatankuasa di peringkat Lembaga Pengarah dan peringkat pengurusan telah ditubuhkan bagi memantapkan pengurusan dan pentadbiran LPKtn. Antara jawatankuasa yang ditubuhkan adalah Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun, Jawatankuasa Audit dan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan. Jawatankuasa yang ditubuhkan di LPKtn mampu membantu pihak pengurusan memantapkan pentadbiran organisasinya di samping mewujudkan ketelusan pengurusan. Bagaimanapun, penambahbaikan juga perlu dibuat bagi memantapkan pengurusan Jawatankuasa Audit dari segi kekerapan bermesyuarat. Selain itu, perjawatan Unit Audit Dalam perlu diisi dengan segera bagi memastikan bahagian ini dapat berperanan dengan cekap dan berkesan.

1.6.2.4 Sistem dan prosedur LPKtn yang diwujudkan dan dilaksanakan adalah selaras dengan aktivitinya sebagai sebuah pelabuhan. Pihak LPKtn juga telah meningkatkan sistem teknologi maklumat dengan membangunkan sistem pengisytiharan kargo merbahaya yang berasaskan laman web. Sistem ini dinamakan *angerous Cargo Handling Application System*. Sistem ini telah mendapat pengiktirafan persijilan MS ISO 9002 oleh SIRIM pada tahun 2000 mengenai sistem kualiti *Model for Quality Assurance in Production, Installation and Servicing* dan *Regulating of Dangerous Goods Handling Operations at Kuantan Port*. Usaha ini merupakan penambahbaikan terhadap sistem pengurusan bagi menghadapi keperluan pelanggan yang semakin meningkat. Dengan adanya pengiktirafan tersebut, LPKtn dapat memastikan perkhidmatan yang disediakan adalah berkualiti dan terbaik bagi menarik lebih ramai pelanggan untuk berurusan dengannya.

1.6.2.5 Pengurusan kewangan LPKtn adalah teratur dan mematuhi peraturan yang ditetapkan. LPKtn hendaklah mengadakan pemeriksaan mengejut di kaunter kutipan hasil. Di samping itu, LPKtn juga hendaklah memberi perhatian terhadap penyediaan penyata penyesuaian bank yang lebih teratur dan penyelenggaraan buku tunai semasa sistem SAGA dibangunkan bagi menambah baik pengurusan kewangan LPKtn.

1.6.2.6 Kedudukan kewangan LPKtn adalah kukuh dengan nilai aset semasa berjumlah RM76.30 juta berbanding dengan liabiliti semasa berjumlah RM9.41 juta. Pada tahun 2007, LPKtn memperoleh pendapatan sejumlah RM13.34 juta berbanding perbelanjaan sejumlah RM9.82 juta.

1.6.3 Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian

1.6.3.1 Institut Penyelidikan dan Kemajuan Pertanian (MARDI) telah ditubuhkan di bawah Akta MARDI 1969 bagi tujuan menjana dan membangunkan teknologi ke arah memajukan sektor pertanian dan makanan. Fungsi MARDI meliputi penyelidikan dan pembangunan teknologi bagi semua tanaman, ternakan, makanan dan perladangan campuran kecuali getah, kelapa sawit dan koko.

1.6.3.2 Pada keseluruhannya, MARDI telah melaksanakan pengurusan kewangannya dengan baik. Komitmen pihak pengurusan atasan dan semua pegawai MARDI telah berjaya mewujudkan pengurusan yang berkesan dalam usaha mencapai objektifnya. Ini disokong dengan sumber manusia yang berkecuali dan berpengalaman untuk melaksanakan operasi hariannya.

1.6.3.3 MARDI telah menubuhkan jawatankuasa bagi membantu pihak pengurusan mewujudkan pentadbiran yang berkesan. Antaranya ialah Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan dan Jawatankuasa Audit. Pada keseluruhannya, jawatankuasa yang diwujudkan telah melaksanakan fungsinya dengan baik.

1.6.3.4 MARDI mempunyai sistem dan prosedur yang merangkumi peraturan kewangan dan perakaunan, Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja. Bagaimanapun, MARDI perlu mengemas kini peraturan kewangan dan perakaunan supaya peraturan adalah menyeluruh, lengkap dan relevan.

1.6.3.5 Pengurusan kewangan MARDI telah dilaksanakan selaras dengan peraturan yang telah ditetapkan kecuali kawalan pengurusan aset dan perolehan. Kawalan pengurusan aset perlu ditingkatkan dengan memberi penekanan terhadap proses pendaftaran aset, penandaan pengenalan aset, pelupusan aset dan pengurusan kenderaan bagi memastikan aset dapat dikawal dengan teratur. MARDI perlu menambah baik pengurusan perolehan yang merangkumi rundingan terus, tender dan sebut harga.

1.6.3.6 Kedudukan kewangan MARDI adalah kukuh berdasarkan kedudukan aset semasa MARDI berjumlah RM339.57 juta atau 68.5% berbanding liabiliti semasa berjumlah RM20.84 juta. Pada tahun 2007, MARDI memperoleh lebih pendapatan berjumlah RM94.46 juta atau melebihi 100% berbanding kerugian berjumlah RM15.75 juta pada tahun 2006.

1.6.4 Lembaga Tembakau Negara

1.6.4.1 Lembaga Tembakau Negara (LTN) telah diperbadankan melalui Akta 111, Lembaga Tembakau Negara (Perbadanan) 1973. Ia ditadbirkan oleh Lembaga Pengarah dan diletakkan di bawah Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi. LTN ditubuhkan untuk menerajui pembangunan industri tembakau bagi menghadapi cabaran globalisasi supaya lebih cekap dan berdaya maju dalam sumbangannya kepada pembangunan sosioekonomi negara. Antara objektif utamanya adalah untuk menstrukturkan semula sistem pengeluaran, menyediakan khidmat sokongan dan prasarana, memupuk dan memajukan pembangunan aktiviti hulu dan hiliran, meningkatkan taraf sosioekonomi pekebun kecil dan memajukan integrasi tanaman/ternakan bagi meningkatkan pendapatan pekebun kecil tembakau.

1.6.4.2 Pada keseluruhannya, LTN telah melaksanakan pengurusan kewangannya dengan baik. Kepimpinan dan komitmen oleh Lembaga Pengarah, pengurusan atasan dan semua pegawai LTN mewujudkan satu rangkaian sistem pengurusan yang baik untuk memastikan objektif penubuhan LTN tercapai. LTN mempunyai pelan peralihan tugas yang jelas dan komprehensif untuk dilaksanakan. Struktur organisasi telah diwujudkan dengan jelas, berfungsi dan penggunaan sumber manusia yang berkelayakan, berpengalaman dan terlatih telah membantu LTN mencapai objektifnya.

1.6.4.3 LTN telah menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan dan Unit Audit Dalam untuk membantu pengurusan melaksanakan fungsi dan memantapkan operasinya. Kesemua jawatankuasa telah memainkan peranan mengikut fungsi yang ditetapkan.

1.6.4.4 Sistem dan prosedur yang merangkumi Manual Prosedur Kerja, Fail Meja, Peraturan Kewangan dan Perakaunan serta Sistem Pengkomputeran telah dilaksanakan dengan sempurna dan teratur. Kesemua dokumen berkaitan telah didokumenkan dengan lengkap dan kemas kini serta terdapat penambahbaikan secara berterusan.

1.6.4.5 Pengurusan kewangan LTN telah dilaksanakan dengan baik mengikut peraturan yang ditetapkan. LTN hendaklah mengemas kini fail individu pinjaman komputer dan kenderaan. Selain itu, LTN hendaklah menjalankan pemeriksaan mengejut dan pemeriksaan aset serta memastikan buku log kenderaan disemak oleh pegawai yang bertanggungjawab.

1.6.4.6 Kedudukan kewangan LTN pada akhir tahun 2007 adalah kukuh. LTN memperoleh peningkatan lebihan pendapatan yang melebihi 100% iaitu

RM10.37 juta berbanding kerugian sejumlah RM5.94 juta pada tahun 2006. Keadaan ini menyumbang kepada peningkatan kumpulan wang terkumpul pada tahun 2007 iaitu RM41.80 juta berbanding RM31.40 juta pada tahun 2006. Perbelanjaan LTN telah menurun sebanyak 7.1% atau RM2.60 juta iaitu daripada RM36.60 juta pada tahun 2006 menjadi RM34.10 juta pada tahun 2007. LTN mempunyai aset semasa berjumlah RM73.30 juta berbanding liabiliti semasa berjumlah RM44.67 juta.

1.6.5 Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah

1.6.5.1 Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah (KETENGAH) telah diperbadankan pada 12 April 1973 melalui Akta Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah 1973 (Akta 104) untuk merancang, menggalak, menyelenggara dan melaksanakan program sosioekonomi dalam kawasan Terengganu Tengah. Objektif KETENGAH dibentuk berasaskan Dasar Ekonomi Baru untuk menyusun semula masyarakat dan membasmi kemiskinan.

1.6.5.2 Pada keseluruhannya, KETENGAH telah melaksanakan pengurusan kewangannya dengan baik. Struktur organisasi KETENGAH yang diluluskan mampu membentuk kawalan pengurusan yang menyeluruh dan berkesan. Melalui struktur tersebut, Pengurus Besar mampu menentukan penggunaan sumber organisasi di bawah kawalannya secara optimum kerana struktur tersebut menetapkan bahagian dan fungsinya dengan jelas. Bagaimanapun, KETENGAH perlu memantapkan pengurusan sumber manusia dengan menyediakan pelan peralihan tugas dan membuat pengisian jawatan terutama di Unit Audit Dalam. Selain itu, latihan berkaitan pengurusan kewangan hendaklah diberi penekanan bagi meningkatkan pengetahuan dan kemahiran pegawai.

1.6.5.3 KETENGAH telah menubuhkan 7 jawatankuasa bagi memantapkan pengurusannya iaitu Jawatankuasa Audit, Jawatankuasa Pengurusan, Jawatankuasa Tender dan Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun. Jawatankuasa yang ditubuhkan telah menjalankan peranan dan fungsinya dengan memuaskan. Bagaimanapun, mesyuarat hendaklah dibuat mengikut kekerapan yang telah ditetapkan.

1.6.5.4 Sistem dan prosedur KETENGAH tidak disediakan dengan lengkap. Peraturan kewangan yang dikeluarkan oleh Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah pada tahun 2006 hendaklah dikemas kini selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007. Fail Meja pula hendaklah disediakan dengan lengkap dan kemas kini.

1.6.5.5 Pada umumnya, pengurusan kewangan KETENGAH adalah memuaskan. KETENGAH perlu mengambil tindakan untuk memastikan penyata penyesuaian bank disediakan dengan segera bagi setiap bulan dan mengambil tindakan susulan terhadap tunggakan bayaran balik pinjaman perumahan. Selain itu, KETENGAH perlu memberi perhatian terhadap penyediaan daftar pembayaran dan daftar bil serta mengambil tindakan terhadap cek tamat tempoh. Usaha penambahbaikan juga perlu dilaksanakan seperti memastikan semua aset dilabelkan dengan nombor siri dan buku log kenderaan diselenggara dengan lengkap dan kemas kini.

1.6.5.6 Pada tahun 2007, KETENGAH mengalami kerugian sejumlah RM4.19 juta berbanding kerugian RM4.49 juta pada tahun 2006. Kedudukan aset semasa KETENGAH berjumlah RM163.58 juta berbanding liabiliti semasa berjumlah RM58.04 juta. Sebanyak 12.8% daripada jumlah keseluruhan aset semasa adalah penghutang perumahan dan pelbagai penghutang yang mana KETENGAH menghadapi masalah memungut tunggakan hutang tersebut.

1.6.6 Lembaga Pembangunan Langkawi

1.6.6.1 Lembaga Pembangunan Langkawi (LADA) telah ditubuhkan pada 1 April 1990 melalui Akta Lembaga Pembangunan Langkawi 1990 (Akta 423). LADA merupakan agensi yang bertanggungjawab melaksanakan fungsi membangunkan Langkawi di bawah Kementerian Kewangan. Objektif penubuhan LADA adalah untuk memaju, menggalak dan menyelaraskan pembangunan ekonomi, sosial, pelancongan, infrastruktur dan aktiviti pembangunan di Langkawi.

1.6.6.2 Pada keseluruhannya, LADA telah melaksanakan pengurusan organisasi dengan memuaskan. LADA hendaklah menyegerakan pelantikan ahli Lembaga Pengarah bagi membolehkan mesyuarat diadakan selaras dengan pekeliling yang ditetapkan.

1.6.6.3 LADA telah menubuhkan jawatankuasa antaranya Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun serta Jawatankuasa Audit. Bagaimanapun, Jawatankuasa Audit tidak bermesyuarat sekurang-kurangnya 4 kali setahun dan melantik pengganti Pengerusi Jawatankuasa Audit selaras dengan Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998. LADA belum mewujudkan Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan selaras dengan Surat Arahan YAB Perdana Menteri Bilangan 1 Tahun 1998.

1.6.6.4 LADA telah menerima pakai Arahan Perbendaharaan yang dikeluarkan oleh Kementerian Kewangan Malaysia. Sebagai tambahan, LADA telah mewujudkan prosedur perolehan bertujuan meningkatkan kawalan

dalamn pengurusan perolehan. Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja hendaklah dikemas kini selaras dengan penyusunan semula struktur organisasi LADA yang telah diluluskan pada bulan Ogos 2007.

1.6.6.5 Pengurusan kewangan LADA adalah kurang memuaskan. LADA hendaklah memastikan Pesanan Tempatan dikeluarkan sebelum perolehan dibuat, pembayaran bil hendaklah dijelaskan dalam tempoh 14 hari dan tuntutan pegawai adalah mengikut kelayakan sebenar.

1.6.6.6 Pada tahun 2007, LADA mengalami kerugian sejumlah RM16.31 juta berbanding keuntungan berjumlah RM8.02 juta pada tahun 2006. Kedudukan aset LADA berjumlah RM1.01 bilion berbanding liabiliti berjumlah RM52.86 juta. Bagaimanapun, jumlah penghutang pelbagai meningkat kepada RM15.41 juta atau 66% berbanding RM9.28 juta pada tahun 2006. LADA hendaklah meningkatkan usaha untuk memungut hutang berjumlah RM15.41 juta.

1.6.7 Lembaga Amanah Balai Seni Lukis Negara

1.6.7.1 Lembaga Amanah Balai Seni Lukis Negara (BSLN) telah ditubuhkan pada bulan Ogos 1958 melalui Akta 516, Balai Seni Lukis Negara 1959 (Pindaan 1994). BSLN merupakan agensi yang terletak di bawah Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan. BSLN ditubuhkan bertujuan untuk mewujudkan masyarakat pelukis yang maju dalam menghasilkan karya bermutu setanding dengan pelukis antarabangsa. Antara objektif utamanya adalah mengumpul, memulihara, mendokumentasikan dan menyelidik bahan seni untuk dijadikan khazanah warisan seni negara yang mencerminkan keperibadian, kreativiti dan identiti serta aspirasi seni negara.

1.6.7.2 BSLN telah melaksanakan pengurusan organisasi dengan memuaskan di mana struktur pengurusan disokong dengan sumber manusia yang berkelayakan dan berpengalaman bagi mencapai objektif penubuhannya. Pelantikan Ahli Lembaga Pengarah telah dibuat dengan teratur dan selaras dengan peruntukan Akta BSLN. Bagaimanapun, mesyuarat Lembaga Pengarah hanya bermesyuarat beberapa kali setahun.

1.6.7.3 BSLN telah menubuhkan 12 jawatankuasa untuk membantu pihak pengurusan melaksanakan fungsi dan memantapkan pengurusannya. Antaranya ialah Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun, Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan, Jawatankuasa Lembaga Perolehan dan Jawatankuasa Pelupusan Aset. Pada keseluruhannya, jawatankuasa yang disemak telah berfungsi dengan baik dan mampu membantu meningkatkan tahap pengurusan dan operasi BSLN.

1.6.7.4 Sistem dan prosedur BSLN adalah tidak memuaskan. BSLN hendaklah menyediakan Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja dengan lengkap serta kemas kini selaras dengan penstrukturan semula.

1.6.7.5 Pengurusan kewangan BSLN telah dilaksanakan pada tahap yang memuaskan. Penyata penyesuaian bank pula hendaklah disemak dan diluluskan oleh pegawai yang diberi kuasa. Rekod pengurusan sebut harga dan tender juga perlu diselenggara dengan kemas kini, baucar bayaran yang telah dibayar hendaklah di cop "Telah Dibayar" dan tarikh pembayaran dinyatakan dengan jelas. Bayaran balik pendahuluan diri dan pelbagai hendaklah dibuat dalam tempoh sebulan dari tarikh asal tuntutan. Daftar aset hendaklah diselenggara dengan lengkap dan kemas kini. Penyenggaraan kenderaan perlu difail dan direkodkan dalam daftar harta modal.

1.6.7.6 Pada tahun 2007, BSLN mengalami kerugian sejumlah RM54,754 berbanding keuntungan berjumlah RM656,221 pada tahun 2006. Kedudukan aset BSLN berjumlah RM33.60 juta berbanding liabiliti berjumlah RM480,960. Bagaimanapun, jumlah pemiutang pelbagai meningkat kepada RM472,581 atau 87.2% berbanding RM56,130 pada tahun 2006. BSLN hendaklah mengambil tindakan untuk menjelaskan tunggakan hutang antaranya cukai kena bayar tahun taksiran 1998 dan 1999 serta tunggakan bil elektrik Tenaga Nasional Berhad berjumlah RM180,073.

1.6.8 Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia

1.6.8.1 Lembaga Perindustrian Nanas Malaysia (LPNM) adalah sebuah badan berkanun yang ditubuhkan pada tahun 1957, di bawah Ordinan Perusahaan Nanas 1957 yang kemudian dipinda menjadi Akta Perindustrian Nanas Malaysia 1957 (Akta 427 - Semakan 1990). Pada 29 Mei 1996, Jemaah Menteri telah membuat keputusan untuk membubarkan LPNM dan diletakkan di bawah Kementerian Pertanian. Pada bulan September 2004, Jemaah Menteri telah membuat keputusan untuk mengekalkan semula status LPNM. Fungsi utama LPNM ialah untuk mengawal dan memajukan industri nanas negara supaya perjalanan serta perkembangan industri nanas berjalan dengan kemas, teratur, maju dan berdaya saing.

1.6.8.2 LPNM telah melaksanakan struktur pengurusannya dengan memuaskan. Lembaga Pengarah LPNM telah dilantik selaras dengan Akta tubuhnya. Pengurusan atasan dan semua pegawai yang dilantik telah menunjukkan usaha dan komitmen yang positif untuk mewujudkan pengurusan yang cekap. Berdasarkan kepada analisis umur dan kelayakan pegawai, LPNM mempunyai pegawai pelapis yang mencukupi namun begitu pelan peralihan tugas perlu dibangunkan bagi membantu pihak pengurusan menentukan

penempatan pegawai yang berkecukupan dan berpengalaman. Perancangan latihan tahunan perlu dibuat semasa di peringkat penyediaan bajet bagi memastikan peruntukan untuk latihan mencukupi.

1.6.8.3 LPNM telah menubuhkan 10 jawatankuasa bagi memantapkan pengurusan antaranya Jawatankuasa Kewangan dan Akaun, Jawatankuasa Audit, Jawatan Keutuhan Pengurusan dan Jawatankuasa Pelaburan. Pada keseluruhannya, jawatankuasa yang disemak telah berfungsi dengan baik kecuali Jawatankuasa Audit. Kehadiran ahli dan kekerapan bermesyuarat perlu ditingkatkan mengikut kehendak pekeliling atau terma jawatankuasa.

1.6.8.4 Sistem dan prosedur yang diwujudkan di LPNM adalah kurang memuaskan. LPNM hendaklah menyediakan Manual Prosedur Kerja dan Fail Meja yang lengkap dan kemas kini. Selain itu, LPNM juga hendaklah memastikan sistem perakaunan SAGA dapat beroperasi sepenuhnya bagi tujuan penyediaan penyata kewangan LPNM tahun 2009. LPNM juga hendaklah menjalankan pemeriksaan mengejut dan menyediakan daftar pemeriksaan mengejut selaras dengan peraturan kewangan yang ditetapkan.

1.6.8.5 Kawalan terhadap perbelanjaan didapati memuaskan. Bagi pengurusan perolehan, LPNM telah mematuhi peraturan yang ditetapkan. Bagaimanapun, dari aspek pembayaran LPNM perlu meneliti secara terperinci setiap baucar yang telah disahkan untuk mengelak berlakunya lebihan pembayaran. Daftar bil perlu dikemas kini setiap bulan dan dicetak serta difailkan bagi memudahkan pemantauan terhadap pembayaran. Satu akaun cek terbatal perlu dibuka bagi menyelaraskan cek yang telah tamat tempoh bagi memastikan penggantian cek yang dibuat tidak dikenakan sebagai bayaran baru.

1.6.8.6 LPNM perlu mewujudkan kumpulan wang pusingan yang berasingan bagi pinjaman kenderaan dan pinjaman komputer untuk memantau kedudukan kewangan setiap kumpulan wang. Daftar peminjam kenderaan dan komputer perlu disediakan secara berasingan serta lejar subsidiari setiap peminjam diselenggarakan supaya baki pinjaman dapat dikawal dan disesuaikan. Fail pinjaman individu perlu disediakan dengan lengkap, kemas kini dan disimpan dengan teratur selaras dengan ketetapan pekeliling.

1.6.8.7 Kawalan terhadap pendahuluan diri dan pendahuluan pelbagai adalah kurang memuaskan. LPNM perlu menyelenggara daftar yang berasingan bagi pendahuluan tersebut kerana tujuan pemberian pendahuluan adalah berbeza.

1.6.8.8 Pengurusan aset dan stor LPNM adalah kurang memuaskan. Jawatankuasa Pengurusan Aset perlu ditubuhkan bagi merancang, menyelia dan memantau aset alih LPNM. Pendaftaran dan pelabelan aset perlu dibuat bagi memudahkan pengesanan aset. Penyenggaraan kenderaan secara berkala perlu dibuat mengikut jadual yang ditetapkan bagi meningkatkan keupayaan penggunaannya.

1.6.8.9 Pada tahun 2007, LPNM mengalami kerugian berjumlah RM901,810 berbanding kerugian berjumlah RM35,964 pada tahun 2006. Kedudukan kewangan LPNM adalah kukuh dengan aset berjumlah RM31.55 juta berbanding liabiliti berjumlah RM197,485. Bagaimanapun, jumlah liabiliti semasa meningkat kepada RM2.33 juta atau melebihi 100% berbanding RM197,485 pada tahun 2006 antaranya disebabkan perolehan baja yang belum dijelaskan.

1.7 Rumusan Dan Syor

Pada keseluruhannya, tahap pengurusan kewangan 32 Badan Berkanun Persekutuan yang diaudit dari aspek kawalan pengurusan; kawalan bajet; kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan; pengurusan kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit; pengurusan aset dan stor; pengurusan pelaburan; pengurusan pinjaman serta penyerahan penyata kewangan adalah baik. Peraturan dan undang-undang telah dipatuhi dan rekod diselenggarakan dengan teratur. Bagaimanapun, beberapa aspek kawalan pengurusan kewangan perlu ditingkatkan terutamanya penubuhan jawatankuasa yang bersesuaian dan relevan, sistem dan prosedur yang lengkap serta kemas kini. Jawatankuasa Audit perlu melaksanakan peranannya selaras dengan Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998. Di samping itu, penambahbaikan kawalan dalaman pengurusan kewangan perlu ditingkatkan terutamanya kawalan terimaan; kawalan perbelanjaan dan pengurusan aset. Pengurusan kewangan yang sangat baik adalah penting bagi meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus Badan Berkanun Persekutuan.

2. PENGURUSAN KEWANGAN SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

2.1 Jabatan Audit Negara telah mendapat perintah daripada Yang di-Pertuan Agong untuk menjalankan pengauditan terhadap syarikat subsidiari pada bulan Januari 2004 selaras dengan peruntukan Seksyen 5(1)(d) Akta Audit 1957. Sehubungan itu, pada tahun 2008, pengauditan pengurusan kewangan telah dilaksanakan terhadap 4 syarikat subsidiari Badan Berkanun Persekutuan dan butiran lanjut mengenainya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.1
SYARIKAT SUBSIDIARI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN
YANG DIAUDIT PADA TAHUN 2008

SYARIKAT	BADAN BERKANUN	TAHUN DI TUBUH	MODAL DIBENARKAN (RM Juta)	MODAL BERBAYAR (RM Juta)	AKTIVITI UTAMA
Pempena Sdn. Berhad	Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia	1976	70.00	41.93	Pelaburan dan perniagaan lain yang berkaitan dengan pelancongan.
Kolej Poly-Tech Mara Sdn. Berhad	Majlis Amanah Rakyat	2001	25.00	20.00	Menguruskan Kolej Poly-Tech MARA.
YTR Harta Sdn. Berhad	Kumpulan Wang Simpanan Pekerja	1996	0.10	0.05	Membina bangunan YTR, mengurus dan menyewakannya sebagai ruang pejabat di Kuala Lumpur.
USAINS Holding Sdn. Berhad	Universiti Sains Malaysia	1998	5.00	5.00	Menyediakan perkhidmatan perundingan dan pengurusan serta penyewaan unit pejabat.

2.2 Objektif pengauditan adalah untuk menilai sama ada pengurusan kewangan syarikat subsidiari telah dilaksanakan dengan teratur dan mematuhi undang-undang serta peraturan yang berkaitan. Pengauditan ini merangkumi aspek pengurusan organisasi, prestasi kewangan, pengurusan kewangan, pengurusan aktiviti dan pemantauan yang dijalankan oleh syarikat berkenaan. Selain itu, perancangan strategik perniagaan dan pengurusan risiko yang diwujudkan oleh syarikat subsidiari juga menjadi aspek penting pengauditan.

2.3 Strategi perniagaan yang komprehensif adalah penting bagi memastikan syarikat subsidiari dapat terus beroperasi dan mengekalkan keuntungan serta berdaya maju pada masa hadapan. Berdasarkan strategi ini, syarikat subsidiari dapat mengenal pasti aktiviti yang patut dikekalkan, diperluas dan dilaksanakan pada masa hadapan.

2.4 Setiap perniagaan menghadapi risiko seperti risiko pasaran, kredit, kecairan, persaingan dan pertukaran wang asing. Risiko tersebut perlu dikenal pasti, diurus dan dikawal dengan meminimumkannya atau mengelak kerugian kesan daripada risiko tersebut. Pihak pengurusan syarikat subsidiari bertanggungjawab memastikan risiko berkaitan diurus secara teratur dengan menyediakan polisi dan prosedur.

2.5 Pihak Audit mendapati pengurusan organisasi syarikat subsidiari yang melibatkan peranan lembaga pengarah, struktur organisasi, ketua eksekutif, perjawatan, kelayakan dan latihan adalah memadai. Bagaimanapun, penambahbaikan dari segi kekerapan lembaga pengarah bermesyuarat, perancangan dan pengisian perjawatan serta latihan perlu diberi perhatian. Perancangan perniagaan dan pengurusan risiko perlu diwujudkan serta diteliti dari semasa ke semasa bagi memastikan syarikat terus berdaya saing. Jawatankuasa yang aktif dan memenuhi tujuan penubuhannya adalah penting bagi membantu lembaga pengarah mengawasi dan memantau perjalanan syarikat subsidiari. Jawatankuasa yang ditubuhkan telah menjalankan fungsi dengan memuaskan. Namun begitu, kekerapan dan penyediaan minit mesyuarat, penubuhan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalaman perlu diberi perhatian.

2.6 Sistem dan prosedur yang komprehensif serta jelas adalah penting bagi memastikan operasi dan pengurusan kewangan dapat dijalankan dengan cekap dan teratur. Bagaimanapun, sistem dan prosedur tidak disediakan dengan lengkap dan kemas kini. Pengurusan kewangan juga perlu ditingkatkan terutamanya dari aspek kawalan kutipan hasil, perbelanjaan dan pengurusan aset serta penyelenggaraan rekod.

2.7 Prestasi kewangan terhadap 4 syarikat subsidiari yang diaudit menunjukkan 3 daripadanya memperoleh keuntungan pada tahun 2008. Keuntungan yang diperoleh oleh Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad pada tahun 2008 telah menurun sejumlah RM1.12 juta menjadi RM5.66 juta. Pempena Sdn. Berhad telah mengalami kerugian sejumlah RM6.65 juta pada tahun 2008 berbanding kerugian RM3.87 juta pada tahun 2007. Maklumat lanjut prestasi kewangan syarikat yang diaudit adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.2
PRESTASI KEWANGAN SYARIKAT SUBSIDIARI
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

SYARIKAT	KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) 2007 (RM Juta)	*KEUNTUNGAN /(KERUGIAN) 2008 (RM Juta)	PENINGKATAN/ (PENURUNAN) (RM Juta)	*KEUNTUNGAN/ (KERUGIAN) TERKUMPUL 2008 (RM Juta)	DIVIDEN DIBAYAR SEJAK PENUBUHAN SEHINGGA 31.12.2008 (RM Juta)
Pempena Sdn. Berhad	(3.87)	(6.65)	(2.78)	(10.52)	Tiada
Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad	6.78	5.66	(1.12)	10.96	Tiada
YTR Harta Sdn. Berhad	0.75	3.19	2.44	(0.71)	Tiada
USAINS Holding Sdn. Berhad	0.12	0.48	0.36	1.75	Tiada

* Penyata kewangan tahun 2008 belum diaudit

2.8 Adalah didapati kesemua 4 syarikat subsidiari yang diaudit tidak mengisytihar dan membayar dividen sejak penubuhannya kepada Badan Berkanun Persekutuan yang berkenaan. Tiga syarikat yang memperoleh keuntungan sepatutnya membayar dividen selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993. Selain itu, syarikat perlu memberi tumpuan kepada perancangan perniagaan dan operasi syarikat bagi meningkatkan prestasi kewangannya.

2.9 Badan Berkanun Persekutuan hendaklah sentiasa memantau operasi syarikat subsidiarinya dengan mewujudkan Petunjuk Prestasi Utama dan menetapkan sasaran pendapatan, pulangan ekuiti dan penguasaan pasaran untuk lebih berdaya saing.

2.10 Laporan Pengauditan Pengurusan Kewangan Syarikat Subsidiari telah dikemukakan kepada Ketua Setiausaha Kementerian, Pengerusi, Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan dan Ketua Eksekutif Syarikat berkenaan. Laporan ringkas terhadap 4 syarikat berkenaan adalah seperti berikut:

2.10.1 PEMPENA SDN. BERHAD

(Syarikat Subsidiari Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia)

2.10.1.1 Pempena Sdn. Berhad (Pempena) telah ditubuhkan pada bulan Januari 1976 oleh Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM) untuk mengkomersialkan sektor pelancongan dan menjadikan Malaysia pilihan utama pelancong. Dari tahun 1997 hingga 2008, Pempena telah melabur dalam 24 syarikat subsidiari dan bersekutu berjumlah RM25.38 juta. Syarikat ini juga telah memberi pendahuluan sejumlah RM26.48 juta kepada syarikat subsidiari dan syarikat bersekutunya. Pada tahun 2008, hanya 2 syarikat subsidiari Pempena memperoleh keuntungan berjumlah RM2.03 juta dan semua 24 syarikat

mempunyai kerugian terkumpul berjumlah RM32.37 juta. Syarikat subsidiari dan bersekutu Pempena terlibat dalam aktiviti pengangkutan berkaitan perkhidmatan limo, teksi dan van, restoran, ejen pelancongan, perhotelan butik, pakaian, konsert, keahlian golf dan pembuatan filem.

2.10.1.2 Pengauditan terhadap Pempena telah dilakukan pada bulan Disember 2008 hingga Januari 2009 yang meliputi aspek pengurusan kewangan dan aktiviti pelaburan Pempena dalam syarikat subsidiari dan bersekutunya. Semakan telah dibuat terhadap rekod, fail dan dokumen di Pempena. Temu bual juga telah diadakan dengan pegawai yang terlibat.

2.10.1.3 Pada keseluruhannya, pelaburan Pempena dalam syarikat subsidiari dan bersekutunya telah mengalami kerugian besar melebihi RM40 juta kerana pelaburan yang *ill conceived*, tiada *due diligence* dilaksanakan, mempunyai unsur penyelewengan, tidak telus dan tiada akauntabiliti terhadap wang awam. Pelaburan dibuat tanpa kelulusan Lembaga Pengarah Perbadanan Induk iaitu Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia dan diuruskan oleh pegawai yang tidak cekap. Pempena juga telah melabur dalam syarikat yang wujud atas nama dan tidak beroperasi langsung. Selain itu, pendahuluan yang diberi kepada rakan kongsi dan pihak ketiga dibuat tanpa sebarang perjanjian bagi menjaga kepentingan Pempena. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

a. Prestasi Kewangan Syarikat Subsidiari Pempena

Semakan Audit mendapati sehingga tahun 2008, Pempena mempunyai 7 syarikat subsidiari dengan pelaburan sejumlah RM9.05 juta sebagai modal berbayar. Kesemua 7 syarikat subsidiari tersebut mengalami kerugian terkumpul berjumlah RM12.21 juta. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.3
PRESTASI KEWANGAN SYARIKAT SUBSIDIARI PEMPENA PADA TAHUN 2008

SYARIKAT	TARIKH PENUBUHAN	JUMLAH MODAL/ PELABURAN (RM)	(KERUGIAN) TERKUMPUL SEHINGGA 31.12.2008 (RM)	AKTIVITI
Malaysia Travel Bureau Sdn. Berhad	17.03.1997	2	(97,250)	Agensi Pelancongan
Malaysia Travel Business Sdn. Berhad	06.10.1998	500,000	(1,646,569)	Agensi Pelancongan
Malaysia My Destination Sdn. Berhad	23.11.2003	5,000,000	(6,580,717)	Pembangunan e-Tourism Portal
Viva Orient (MM2H) Sdn. Berhad	19.04.2006	2	(155,068)	Pemulihan dan ubah suai Wisma Yeap Chor Ee (Pulau Pinang)
Pempena Executive Taxi Service Sdn. Berhad (PETS)	18.09.2006	50,000	(3,716,472)	Perkhidmatan teksi eksekutif
Pempena Limousine & Taxi Services Sdn Berhad (PELT)	27.09.2006	2	(5,842)	Perkhidmatan teksi eksekutif
Lambaian Maya Sdn. Berhad	19.12.2006	3,500,000	(5,858)	Penyiaran Radio Pelancongan
JUMLAH		9,050,006	(12,207,776)	

b. Prestasi Kewangan Syarikat Bersekutu

Pempena telah melabur sejumlah RM16.33 juta dalam 17 syarikat bersekutu. Semakan Audit mendapati 12 syarikat telah mengalami kerugian terkumpul berjumlah RM17.58 juta pada tahun 2008 manakala 5 syarikat tidak mengemukakan penyata kewangan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.4
PRESTASI KEWANGAN SYARIKAT BERSEKUTU PADA TAHUN 2008

SYARIKAT	PEMILIK SYARIKAT	PEGANGAN (%)	JUMLAH PELABURAN (RM)	(KERUGIAN) TERKUMPUL SEHINGGA 31.12.2008 (RM Juta)	AKTIVITI
Sky Vans Sdn. Berhad	Rancak Eureka Sdn. Berhad dan Pempena	50	200,000	(1.43)	Perkhidmatan pengangkutan tambang murah
SD Corp. Communication (M) Sdn. Berhad	Abdul Shariff bin Hamid, Tunku Arina Nakita bt Tunku Kamil Imran, Tan Hang Ming dan Pempena	49	2,100,000	(2.38)	Kiosk maklumat pelancongan
Malaysian Restaurant Limited London-Awana Chelsea	Low Chin Meng, Eddie Lim dan Pempena	45	3,731,400	(2.04)	Perniagaan restoran (London)
Malaysian Restaurant Beijing Limited-Awana Beijing	LCL Corporation Berhad, Jeffrey Kok dan Pempena	45	682,009	(1.38)	Perniagaan restoran (Beijing)
Malaysian Restaurant Hyderabad Limited - Awana Hyderabad	LP Restaurant Holdings Sdn. Berhad dan Pempena	45	1,660,016	(1.48)	Perniagaan restoran (Hyderabad)
Corporate Treasures Travel Services Sdn. Berhad	Paul Voon dan Pempena	40	150,000	(1.32)	Perniagaan keahlian golf
Malaysia Tourism Executive Sdn. Berhad (MATEX)	Pempena, Lizawathi binti Hamdan Dass dan Lilawati binti Hamdan Dass	40	478,800	(0.44)	Konsultan pengurusan pelancongan
D' Malaysia Restaurant (Australia) Pty Limited- Perth Australia	Kump. Rahman Brothers International (A) Pty. Limited, D'Tandoor Food Industries @ Oakstar Holding (A) Pty. Limited dan Pempena	30	270,000	(0.06)	Perniagaan restoran (Perth)
Sri Kebaya Restaurant (M) Sdn. Berhad	Sunyta bt Ali, Mohamed Azar bin Mohd Hamid dan Pempena	30	150,000	(0.32)	Perniagaan restoran (Doha)
Nathena LIFZ(M) Sdn. Berhad	Nathco Intex (M) Sdn. Berhad dan Pempena	30	30,000	(1.51)	Perniagaan fesyen
Dalamasa Sdn. Berhad	Pempena Executive Taxi Sdn. Berhad (PETS)	20	6,612,024	(5.14)	Perniagaan teksi eksekutif
Restoran Sri Belango, Hanoi Vietnam	Pempena Sdn. Berhad, Ruzaini bin Haji Abdul Razak dan Mohamad Basri bin Awang	30	150,000	(0.08)	Perniagaan restoran (Hanoi)
JUMLAH			16,214,249	(17.58)	

Semakan lanjut mendapati Pempena telah membayar RM6.99 juta kepada rakan kongsi dan pihak ketiga syarikat bersekutu sebagai pendahuluan sama ada untuk memulakan perniagaan, kos pengubahsuaian atau bayaran sewa premis. Tiada perjanjian jual beli ekuiti ditandatangani untuk melindungi kepentingan Pempena. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.5
PENDAHULUAN KEPADA RAKAN KONGSI
DAN PIHAK KETIGA SYARIKAT BERSEKUTU

RAKAN KONGSI/ PIHAK KETIGA	JUMLAH (RM)	TARIKH KELULUSAN LEMBAGA PENGARAH	TARIKH BAYARAN
Awana Chelsea	1,176,594	26.01.2006	21.02.2006
Awana Beijing	545,864	Tiada	29.05.2007
LCL Interiors LLC	888,000	22.02.2007	27.02.2007
Linkstate Catering Pty. Limited	500,000	30.01.2008	28.01.2008
Verve501 Pty Limited	104,619	24.07.2008	30.07.2008
Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited – Perth	52,525	30.01.2008	31.01.2008
Nathena LIFZ (M) Sdn. Berhad	250,000	09.10.2007	23.08.2007
	150,000	09.10.2007	06.09.2007
	1,550,000	09.10.2007	06.11.2007
Sky Vans Sdn. Berhad	500,000	21.09.2006	22.12.2006
	1,300,000		26.01.2007
JUMLAH	6,987,602		

c. Pelaburan Dalam Syarikat Pengangkutan

Pempena telah melabur dalam 4 syarikat pengangkutan pada tahun 2006 dan 2007 yang terdiri daripada 2 syarikat subsidiari dan 2 syarikat bersekutu. Maklumat terperinci pelaburan tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.6
PELABURAN PEMPENA DALAM SYARIKAT PENGANGKUTAN

SYARIKAT	TARIKH PELABURAN	JUMLAH PELABURAN (RM)	PEGANGAN (%)	(KERUGIAN) TERKUMPUL SETAKAT 31.12.2008 (RM)	AKTIVITI SYARIKAT
Pempena Executive Taxi Service Sdn. Berhad (PETS)	18.09.2006	50,000	100	*(3,716,472)	Menjalankan perniagaan teksi kepada orang perseorangan bagi menggalakkan aktiviti pelancongan.
Pempena Limousine & Taxi Services Sdn. Berhad (PELT)	27.09.2006	2	100	(5,842)	Menyediakan perkhidmatan teksi eksekutif kepada pelancong.
Sky Vans Sdn. Berhad	17.11.2006	200,000	50	(1,435,194)	Perkhidmatan pengangkutan van secara usaha sama untuk membawa penumpang Low Cost Carrier Terminal di Sepang dan ke hotel.
Dalamasa Sdn. Berhad	16.03.2007	25,000	20	** (5,139,662)	Menjalankan perniagaan teksi eksekutif dan merupakan operator kepada PETS.
JUMLAH		275,002		(10,297,170)	

Nota: * Setakat 31.10.2008

** Setakat 31.07.2008

Semakan Audit terhadap prestasi 4 syarikat tersebut mendapati perkara berikut:

i. Pempena Executive Taxi Service Sdn. Berhad

Pada bulan September 2006, Pempena telah menubuhkan Pempena Executive Taxi Service Sdn. Berhad (PETS) bagi menguruskan projek perkhidmatan teksi eksekutif. Proses perolehan teksi eksekutif melibatkan 3 fasa berjumlah RM31.20 juta bagi 225 kenderaan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.7
PEMBELIAN TEKSI BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2008

FASA/ TAHUN	MODEL	UNIT	KOS (RM Juta)	SYARIKAT PEMBEKAL	CATATAN
Fasa 1/ 2007	Mercedes Benz	20	5.55	Pemborong Sri Seroja	- Pemborong Sri Seroja telah melantik LX Car Zone Sdn. Berhad untuk membekalkan kenderaan kepada Pempena.
	Naza Ria GS	10			- Bayaran dibuat terus kepada LX Car Zone Sdn. Berhad.
Fasa 2/ 2007	Naza Ria GS	30	7.81	Naza Kia Sdn. Berhad	- Pembelian tidak mengikut kelulusan Lembaga Pengarah Pempena yang mana sepatutnya Pempena membeli 45 Naza Ria GS dan 30 Hyundai Sonata.
	Hyundai Sonata	45		Kah Bintang Sdn. Berhad	
Fasa 3/ 2008	Hyundai Sonata	120	17.84	Kah Bintang Sdn. Berhad	- Bank SME Berhad menarik balik kemudahan pinjaman berjumlah RM10.80 juta kepada PETS. - Sehingga kini, teksi eksekutif masih belum diserahkan kerana PETS masih belum membuat pembayaran kepada Kah Bintang Sdn. Berhad. - Kah Bintang Sdn. Berhad telah mengemukakan surat tuntutan RM17.84 juta kepada Pempena.
JUMLAH		225	31.20		

Adalah didapati, daripada 225 unit kereta yang diperoleh, Pempena telah menjelaskan sejumlah RM13.36 juta bagi 105 unit kereta. Syarikat PETS masih belum menjelaskan bayaran bagi pembelian 120 unit kereta bernilai RM17.84 juta dalam fasa 3 berikutan tidak mendapat pembiayaan daripada Bank SME Berhad.

Pada pendapat Audit, Pempena tidak mengkaji pelaburannya dalam PETS sehingga menyebabkan kerugian sejumlah RM13.36 juta dalam pelaburan tersebut. Selain itu, Pempena juga menghadapi tuntutan sejumlah RM17.84 juta daripada Kah Bintang Sdn. Berhad.

ii. Pempena Limousine & Taxi Services Sdn. Berhad

Pempena Limousine & Taxi Services Sdn. Berhad (PELT) telah ditubuhkan pada 27 September 2006 dengan modal berbayar RM2 bagi tujuan menjalankan perkhidmatan teksi kepada pelancong. Pihak Audit mendapati kelemahan berikut:

- Permohonan lesen oleh PELT bagi mengendalikan agensi pelancongan tidak diluluskan oleh Bahagian Perlesenan, Kementerian Pelancongan kerana modal berbayar syarikat hanya berjumlah RM2. Syarat permohonan lesen menetapkan modal berbayar syarikat perkhidmatan teksi di Kuala Lumpur ialah RM200,000.
- Tiada kelulusan daripada Lembaga Pengarah Pempena untuk melabur dalam PELT.
- Pempena telah menanggung semua perbelanjaan PELT dari 2 April 2007 hingga 3 November 2008 berjumlah RM7,020 walaupun tiada sebarang aktiviti yang dijalankan.

Pihak Audit mencadangkan PELT dibubarkan kerana Pempena telah menubuhkan PETS yang memberi perkhidmatan teksi eksekutif. Pempena sepatutnya mempertingkatkan perkhidmatan dalam PETS dan tidak melabur dalam syarikat PELT yang akan bersaing dengan PETS kerana kedua-dua syarikat memberi perkhidmatan yang sama.

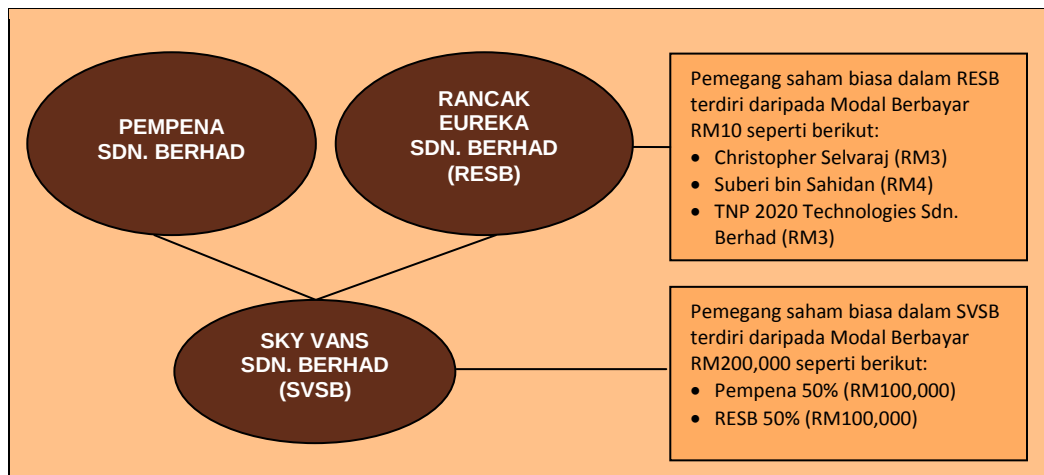
iii. Sky Vans Sdn. Berhad

Pada bulan Ogos 2006, Pempena telah bersetuju dengan cadangan Pengarah Urusan Nareco (M) Sdn. Berhad (Nareco) iaitu Christopher Selvaraj yang juga pemegang saham Rancak Eureka Sdn. Berhad (RESB) untuk melanggan pegangan saham 10% dalam ekuiti Nareco iaitu syarikat yang mengendalikan perkhidmatan bas tambang murah. Pada bulan September 2006, Pempena telah meluluskan pelaburan sejumlah RM2 juta secara usaha sama dengan RESB. Sebagai balasan, Pempena akan menerima 10% saham bernilai RM1.20 juta hingga RM1.50 juta dalam Nareco. Christopher Selvaraj, Suberi bin Sahidan dan

TNP 2020 Technologies Sdn. Berhad merupakan pemegang saham RESB yang telah ditubuhkan pada bulan Jun 2006 dengan modal berbayar RM10.

Pada bulan Oktober 2006, Christopher Selvaraj dan Khairul Faizi bin Adnan menubuhkan Sky Vans Sdn. Berhad (SVSB) dengan modal berbayar RM2. Pada bulan November 2006, Pempena telah membayar sejumlah RM200,000 sebagai modal berbayar dalam SVSB. Selain itu, Pempena juga telah membayar RM1.80 juta kepada SVSB pada bulan Disember 2006 dan bulan Januari 2007 bagi tujuan perbelanjaan operasi dan promosi perkhidmatan pengangkutan. SVSB ditubuhkan dengan usaha sama antara Pempena dan RESB seperti di rajah berikut:

RAJAH 2.1
KEDUDUKAN PEMILIKAN SAHAM DALAM SKY VANS SDN. BERHAD

Nota: Pemilik Syarikat TNP 2020 Technologies Sdn. Berhad adalah Tengku Ngah Putra bin Tengku Ahmad Tajuddin, Fadzilah binti Abdul Rahman dan Zuraihan binti Zulkifli.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dijalankan sebelum pelaburan dalam SVSB dibuat.
- Tiada wakil Pempena dalam pengurusan SVSB yang mana SVSB diuruskan oleh Christopher Selvaraj, Khairul Faizi bin Adnan dan Tengku Ngah Putra bin Tengku Ahmad Tajuddin.
- Pempena telah menyumbang dana berjumlah RM2 juta tetapi rakan kongsi lain tidak menyumbang sebarang modal.
- Pempena juga telah membayar sejumlah RM100,000 sebagai modal saham dalam SVSB bagi pihak Christopher Selvaraj dan Tengku Ngah Putra sebagai sumbangan kemahiran dan pengalaman.

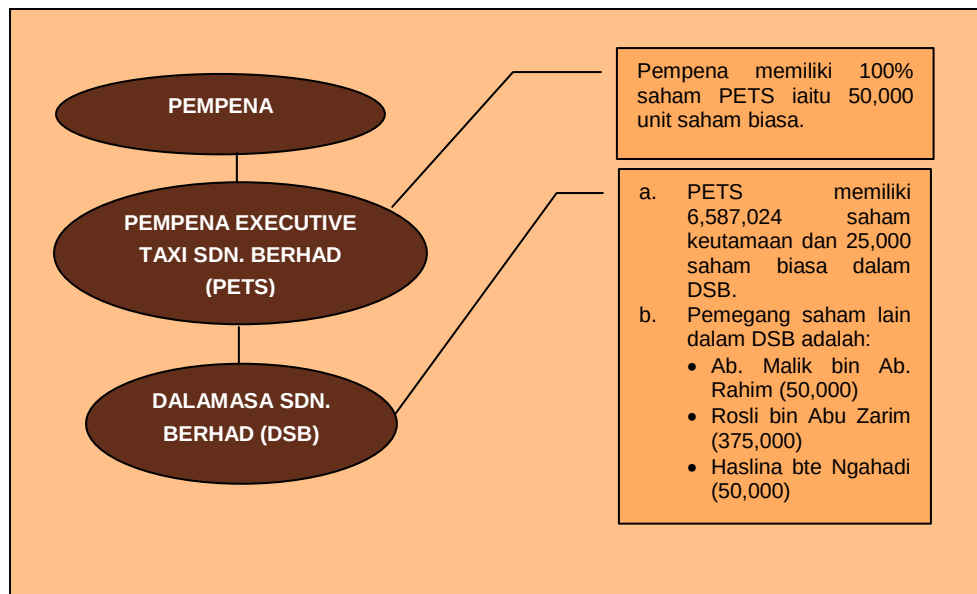
- Tiada perjanjian jual beli ekuiti antara Pempena dengan RESB ditandatangani bagi menjaga kepentingan Pempena.
- Pempena tidak menerima balasan 10% saham Nareco dan Pempena bersetuju untuk menukar baki pelaburan berjumlah RM1.80 juta sebagai pendahuluan.
- Pada bulan Mei 2006, Nareco dianggarkan bernilai RM11.81 juta. Bagaimanapun, penilaian ini tidak realistik kerana Nareco hanya beroperasi 2 bulan dengan modal berbayar RM750,000.

SVSB mengalami kerugian berjumlah RM1.04 juta pada tahun kewangan 31 Disember 2007. Sehingga kini, SVSB hanya beroperasi dengan 10 van berbanding dengan 20 van seperti yang dirancang dan belum membayar balik pendahuluan berjumlah RM1.80 juta.

iv. Dalamasa Sdn. Berhad

Pada bulan Februari 2007, Lembaga Pengarah Pempena meluluskan pelantikan Dalamasa Sdn. Berhad (DSB) sebagai operator yang menjalankan perkhidmatan teksi eksekutif. Pempena Executive Taxi Service Sdn. Berhad (PETS) telah menandatangani perjanjian dengan DSB pada 9 April 2007 untuk menguruskan teksi bagi tempoh 12 tahun. Mengikut perjanjian, PETS bersetuju membayar sejumlah RM8 juta untuk mendapatkan saham keutamaan boleh tebus dalam DSB. Bagaimanapun, PETS hanya memegang 6,587,024 saham keutamaan dan 25,000 saham biasa iaitu 20% dalam DSB. Baki sebanyak 80% lagi dipegang oleh 3 pemegang saham lain. Kedudukan pemilikan saham PETS dan DSB adalah seperti di rajah berikut:

RAJAH 2.2
KEDUDUKAN PEMILIKAN SAHAM PEMPENA EXECUTIVE
TAXI SDN. BERHAD DAN DALAMASA SDN. BERHAD

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dijalankan bagi pemilihan DSB sebagai operator teksi eksekutif.
- Saham keutamaan DSB yang dibeli oleh PETS sebanyak 6,587,024 unit adalah tidak selaras dengan 8 juta unit yang dinyatakan dalam perjanjian antara PETS dengan DSB.
- Tiga pemegang saham lain yang memegang 80% ekuiti dalam DSB tidak menyumbang modal tambahan dalam bentuk saham keutamaan.
- Pempena telah menghantar notis pembatalan perjanjian perkhidmatan teksi eksekutif pada bulan November 2008 antara PETS dengan DSB. Pembatalan perjanjian disebabkan DSB tidak mematuhi syarat perjanjian iaitu DSB tidak menjelaskan ansuran bulanan pembayaran teksi eksekutif berjumlah RM897,555. Selain itu, DSB juga tidak membayar premium insurans teksi eksekutif berjumlah RM489,189 dan tidak mendaftarkan perkhidmatan teksi eksekutif dengan rangkaian radio berpusat.
- DSB telah membuat tuntutan ganti rugi sejumlah RM1.50 juta daripada PETS bagi liabiliti, muhibah dan kehilangan pendapatan. DSB juga enggan memulangkan 7 teksi jenis Mercedes Benz kerana PETS belum menyelesaikan tuntutan ganti rugi terhadapnya.

- DSB telah menghantar surat tuntutan pinjaman kepada Ab. Malik bin Ab. Rahim bagi pinjaman berjumlah RM1.17 juta yang dibuat semasa beliau menjadi Pengarah DSB. Ini merupakan satu kesalahan di bawah Seksyen 133, Akta Syarikat 1965 yang menyatakan sesebuah syarikat tidak dibenarkan memberi pinjaman kepada pengarah syarikat.
- DSB telah membayar sejumlah RM1 juta kepada East Point Communication Sdn. Berhad yang ditubuhkan dengan modal berbayar RM2 untuk tujuan penyediaan 5 kaunter VIP. Jumlah ini telah dibayar oleh Pempena melalui PETS kepada DSB. Perbelanjaan ini merupakan pembaziran kerana kaunter VIP tersebut hanya digunakan untuk tempoh 12 bulan sahaja.

Sehingga akhir tahun 2008, pelaburan PETS berjumlah RM6.61 juta bagi 25,000 saham biasa dan 6.59 juta saham keutamaan dalam DSB perlu dihapus kira kerana perjanjian perkhidmatan teksi eksekutif telah ditamatkan oleh PETS. **Pada pendapat Audit pelaburan dalam Dalamasa Sdn. Berhad merupakan satu pembaziran dan menjadi sia-sia memandangkan perkhidmatan teksi telah ditamatkan.**

d. Pelaburan Dalam Syarikat Berkaitan Restoran

Sehingga tahun 2008, Pempena telah melabur dalam 9 syarikat berkaitan restoran di 7 negara dengan pelaburan dalam ekuiti syarikat berjumlah RM6.76 juta. Pempena juga memberi pendahuluan sejumlah RM3.84 juta kepada 6 syarikat iaitu Awana Chelsea, Awana Beijing, Awana Dubai, D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited, Sri Kebaya Restaurant dan Airnett Catering Services Sdn. Berhad. Daripada 9 restoran tersebut hanya Bistro & Theatre Restaurants Sdn. Berhad memperoleh keuntungan berjumlah RM0.53 juta setakat bulan September 2008 manakala 3 restoran tidak beroperasi iaitu Malaysia Restaurant Hyderabad Limited, Awana Dubai dan Airnett Catering Services Sdn. Berhad. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.8
PELABURAN DALAM SYARIKAT BERKAITAN RESTORAN

SYARIKAT	PEMEGANG SAHAM SYARIKAT	TARIKH PELABURAN	JUMLAH PEGANGAN EKUITI (RM / %)	JUMLAH PENDAHULUAN (RM)	(KERUGIAN) TERKUMPUL SETAKAT 31.12.2008 (RM)
Malaysian Restaurant Limited London - Awana Chelsea	- Pempena Sdn. Berhad - Low Chin Meng (LCL Corp.) - Eddie Lim (Coca Group Limited)	20.06.2005	3,731,400 (45%)	1,176,594	(2,040,000) setakat 30.09.2008
Malaysian Restaurant Beijing Limited - Awana Beijing	- Pempena Sdn. Berhad - LCL Corp. Berhad - Jeffrey Kok	29.11.2006	682,009 (45%)	545,864	(1,380,000)
Malaysian Restaurant Hyderabad Limited – Awana Hyderabad	- Pempena Sdn. Berhad - LP Restaurant Holdings S/B	26.12.2006	1,660,016 (45%)	-	(1,480,000)
Awana Dubai	- Pempena Sdn. Berhad - LCL Corp. Berhad - Eddie Lim	27.02.2007	45%	888,000	-
D' Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited- Perth Australia	- Pempena Sdn. Berhad - Kump. Rahman Brothers International (A) Pty. Limited - D'Tandoor Food Industries	16.03.2007	270,000 (30%)	52,525	(60,000) setakat 31.10.2008
Sri Kebaya Restaurant (M) Sdn. Berhad	- Pempena Sdn. Berhad - Sunyta bt Ali - Mohamed Azar bin Mohd Hamid	02.07.2007	150,000 (30%)	570,271	(320,000) setakat 31.10.2008
Airnett Catering Services Sdn. Berhad- Melbourne, Australia	- Pempena Sdn. Berhad - Norol'Aini binti Kassim - Adila bin Abdullah - Rozita binti Mohamad Yusof	04.12.2007	114,000 (30%)	604,619	Belum beroperasi
Restoran Sri Belango, Hanoi, Vietnam	- Pempena Sdn. Berhad - Ruzaini bin Haji Abdul Razak - Mohamad Basri bin Awang	19.02.2008	150,000 (30%)	-	(80,000) setakat 30.06.2008
Bistro & Theatre Restaurants Sdn. Berhad	- Pempena Sdn. Berhad - Salam Aneka Sdn. Berhad	16.03.2001	40%	-	-
JUMLAH			6,757,425	3,837,873	

i. Malaysian Restaurant Limited London-Awana Chelsea

Pada bulan Jun 2005, Pempena telah mengadakan usaha sama dengan Low Chin Meng dan Eddie Lim dalam Malaysian Restaurant Limited London-Awana Chelsea (RACL) dengan pelaburan berjumlah RM3.73 juta atau 45% ekuiti. Pempena juga telah memberi pendahuluan sejumlah RM1.17 juta kepada RACL sebagai suntikan tunai untuk membayar pemiutang. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Penilaian oleh pihak bebas tidak dilakukan sebelum pelaburan dibuat dalam Malaysian Restaurant Limited London-Awana Chelsea.
- Pempena belum mendapat pulangan terhadap pelaburannya berjumlah RM3.73 juta.
- Tiada perjanjian antara Pempena dengan RACL bagi pendahuluan berjumlah RM1.17 juta untuk melindungi kepentingan Pempena.
- Keuntungan sebenar berjumlah GBP13,000 pada tahun 2007 tidak mencapai sasaran keuntungan GBP520,692 setahun.

Setakat bulan Disember 2007, dana pemegang saham telah menurun daripada GBP1.20 juta menjadi GBP566,678 disebabkan kerugian terkumpul berjumlah GBP633,322.

ii. Malaysian Restaurant Beijing Limited - Awana Beijing

Pada 21 September 2006, Pempena telah meluluskan pelaburan secara usaha sama Malaysian Restaurant Beijing Limited - Awana Beijing dengan rakan kongsi London Restaurant, Limited iaitu LCL Corporation Berhad berasaskan kertas cadangan yang dikemukakan. Kertas cadangan tersebut menyatakan keuntungan dijangka untuk 6 tahun (2006 - 2011) sejumlah RM8.78 juta manakala pulangan pelaburan adalah 33% setahun. Kos pelaburan dijangka berjumlah RM900,000 iaitu RM675,000 bagi 45% ekuiti, kos pengubahsuaian sejumlah RM150,000 dan modal pusingan bagi 6 bulan sejumlah RM75,000.

Perjanjian pembelian saham telah ditandatangani dengan rakan kongsi iaitu Koay Seng Kee dan Low Chin Meng. Bayaran telah dibuat dari bulan November 2006 hingga Mei 2007 dengan kos RM682,009 bagi pemilikan 45% saham dalam usaha sama tersebut.

Dari bulan Januari hingga Mei 2007, Pempena telah membayar pendahuluan berjumlah RM771,200 kepada Low Chin Meng bagi perbelanjaan pengubahsuaian, modal kerja dan promosi. Butiran pembayaran pembelian saham dan pendahuluan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.9
PEMBAYARAN KEPADA RAKAN KONGSI
MALAYSIAN RESTAURANT BEIJING LIMITED - AWANA BEIJING

TARIKH CEK	TUJUAN BAYARAN	PENERIMA	PENANDATANGAN CEK	JUMLAH (RM)
29.11.06	Perolehan saham 5%	Koay Seng Kee	- Akit Sebli - Mohd Rosly Selamat	30,666
29.11.06	Perolehan saham	Low Chin Meng	Tiada maklumat	245,336
26.01.07	Perolehan saham	Low Chin Meng	- Akit Sebli - Mohd Rosly Selamat	184,002
26.01.07	Ubahsuai dan modal kerja	LP Restaurant Holdings Sdn Berhad		225,336
08.05.07	Baki bayaran 45% ekuiti	Low Chin Meng		222,005
29.05.07	Kerja ubahsuai, modal kerja, promosi	Low Chin Meng		545,864
JUMLAH				1,453,209

Pada bulan Oktober 2008, Low Chin Meng telah mencadangkan kepada Pempena untuk menjual 70% kepentingan kepada pelabur tempatan bagi menyelesaikan masalah kewangan yang dihadapi oleh Awana Beijing. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dilakukan sebelum pelaburan 45% dibuat dalam Malaysian Restaurant Beijing Limited - Awana Beijing.
- Urus niaga saham Awana Beijing atau didaftar sebagai Little Penang Beijing Limited tidak dilakukan secara telus. Mesyuarat Lembaga Pengarah Pempena meluluskan usaha sama Pempena dibuat dengan LCL Corporation Berhad dan pemilik restoran Koay Seng Kee tetapi sebenarnya usaha sama tersebut adalah antara Pempena, Koay Seng Kee dan Low Chin Meng yang merupakan Pengarah Urusan LCL Corporation Berhad. Perjanjian pembelian saham dengan Low Chin Meng dan Koay Seng Kee telah tidak mematuhi kelulusan oleh Lembaga Pengarah Pempena.
- Pempena telah membayar pendahuluan sejumlah RM545,864 kepada Low Chin Meng pada bulan Mei 2007 tanpa kelulusan Lembaga Pengarah Pempena. Pendahuluan ini sepatutnya dibayar atas nama syarikat usaha sama dan bukan atas nama individu. Tiada

perjanjian ditandatangani antara Pempena dengan Low Chin Meng untuk melindungi kepentingan Pempena.

- Pempena telah membayar kos ubah suai restoran sejumlah RM225,336 kepada LP Restaurant Holdings Sdn. Berhad iaitu sebuah syarikat bermodal RM2 kepunyaan Low Chin Meng dan See Yip Teck yang tiada berkaitan langsung dengan syarikat usaha sama.

Pihak Audit berpendapat Lembaga Pengarah Pempena sepatutnya menilai dengan teliti cadangan pelaburan yang dibentangkan oleh pihak pengurusan sebelum memberi kelulusan.

iii. Malaysian Restaurant Hyderabad Limited – Awana Hyderabad

Pempena telah menandatangani perjanjian dengan Little Penang Hyderabad untuk membeli 45% pegangan saham Low Chin Meng pada harga RM1.66 juta. Pada bulan Disember 2006 dan Mac 2007, Pempena telah membuat bayaran iaitu RM664,000 dan RM996,016 untuk perolehan saham 45% dalam Little Penang Hyderabad secara usaha sama bagi menjalankan perniagaan restoran Awana Hyderabad.

Restoran Awana Hyderabad telah mula beroperasi pada bulan Julai 2007. Sehingga bulan Ogos 2007, restoran telah memperoleh pendapatan sejumlah RM114,604. Restoran Awana Hyderabad memaklumkan pihaknya memerlukan dana sejumlah RM756,253 untuk membayar kos promosi RM162,000, modal kerja RM244,658 dan pengubahsuaian RM349,595.

Pada bulan Julai 2007, Awana Hyderabad telah membuat tuntutan kos pengubahsuaian berjumlah RM1.44 juta. Menurut laporan daripada bekas Ketua Pengarah LPPM selaku ahli Lembaga Pengarah Pempena, kos pengubahsuaian ini dilakukan tanpa integriti, ketelusan dan etika perniagaan oleh rakan usaha sama. Laporan tersebut juga menyatakan kos pengubahsuaian sepatutnya berjumlah RM937,570 dan bukan RM1.44 juta. Kes ini bukan sahaja berlaku di Hyderabad kerana rakan usaha sama ini juga terlibat dengan restoran di Chelsea, London dan Beijing yang mana kontrak dibuat tanpa pengetahuan dan penyeliaan Pempena. Mesyuarat Lembaga Pengarah Pempena telah mencadangkan supaya sejumlah RM888,000 untuk pelaburan dalam restoran di Dubai yang tidak dilaksanakan digunakan selepas mendapat maklumat tambahan mengenai kos pengubahsuaian.

Pada bulan Oktober 2008, Ketua Pegawai Eksekutif Pempena memaklumkan restoran Awana Hyderabad telah dijual pada bulan September 2008 tanpa pengetahuan Pempena. Pada bulan November 2008, Pempena telah membuat laporan polis terhadap Mohan Rao, Pengurus Besar Restoran Little Penang Hyderabad yang telah menjual saham Pempena dalam Awana Hyderabad pada bulan September 2008 tanpa kebenaran.

Menurut Low Chin Meng, rakan kongsi Awana Hyderabad, pihaknya telah pun memaklumkan melalui e-mel pada 31 Julai 2008 kepada Akauntan Pempena untuk menjual restoran Awana Hyderabad. Bagaimanapun, perkara ini tidak dibawa ke Mesyuarat Lembaga Pengarah Pempena.

Pada bulan Januari 2009, Pempena telah menerima surat tuntutan daripada peguam pembeli restoran Hyderabad iaitu Arvid Lal dan Madhu Lal yang menuntut bayaran berasaskan perjanjian jual beli restoran Hyderabad yang ditandatangani oleh Mohan Rao bagi pihak Pempena. Surat tuntutan ini juga memaklumkan Pempena perlu membayar balik jumlah yang dipersetujui dengan faedah 12% setahun mulai 1 Oktober 2008. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dibuat sebelum pelaburan dilaksanakan. Oleh itu, pihak Audit mendapati nilai saham 45% dalam Little Penang Hyderabad Limited yang ditetapkan pada RM1.60 juta adalah tidak munasabah.
- Pempena telah membayar RM1.66 juta kepada Little Penang Restaurant Holdings Sdn. Berhad sebuah syarikat hanya bermodal RM2 milik Low Chin Meng dan See Yip Teck. Bayaran tersebut sepatutnya dijadikan modal kerja Restoran Awana Hyderabad.
- Tuntutan kos pengubahsuaian sejumlah RM1.44 juta oleh Awana Hyderabad adalah terlalu tinggi.

iv. Awana Dubai

Pada bulan Januari 2007, Low Chin Meng telah mengenal pasti lokasi Awana Dubai iaitu di Dhow Palace Hotel, Dubai, UAE dan memohon sebahagian bayaran daripada Pempena untuk membayar sewa Awana Dubai. Beliau memohon pendahuluan sejumlah DHS925,000 iaitu 50% jumlah sewa tahunan dan dibayar melalui akaun beliau iaitu LCL Interiors di Dubai.

Pada bulan Februari 2007, mesyuarat Lembaga Pengarah Pempena telah meluluskan cadangan untuk melabur dalam restoran di Dhow Palace Hotel, Dubai. Pelaburan ini akan diusahakan oleh Kumpulan LCL dan Eddie Lim daripada Coca Restaurant UK Limited yang mana Pempena mempunyai 45% ekuiti. Jumlah pelaburan adalah AED3.81 juta dan Pempena akan melabur AED1.71 juta bersamaan RM1.63 juta.

Pada bulan Februari 2007, Pempena telah membayar sejumlah RM888,000 kepada LCL Interiors di Dubai. Pada bulan Oktober 2008, Low Chin Meng telah memaklumkan sejumlah RM888,000 telah digunakan untuk membiayai kos operasi restoran di Beijing dan Hyderabad yang mana beliau juga seorang rakan kongsi. Beliau telah mengemukakan penyata menyatakan beliau telah memberi pendahuluan sejumlah RM244,272 kepada Awana Beijing dan RM1.15 juta kepada Awana Hyderabad. Oleh itu, beliau menuntut bayaran RM528,243 daripada Pempena selepas mengambil kira bayaran yang dibuat kepada Awana Beijing dan Awana Hyderabad.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Restoran Awana Dubai tidak pernah beroperasi.
- Pembayaran sejumlah RM888,000 kepada LCL Interiors dibuat tanpa perjanjian.
- LCL Interiors belum membayar balik pendahuluan kepada Pempena berjumlah RM888,000.

Pihak Audit berpendapat Pempena sepatutnya menuntut balik wang RM888,000 daripada LCL Interiors kerana pendahuluan yang diberi oleh Low Chin Meng kepada Awana Beijing dan Hyderabad tidak mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Pempena dan tidak dapat disahkan.

v. D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited

Pada bulan Julai 2007, Pempena telah meluluskan pelaburan sejumlah RM270,000 iaitu 30% daripada jumlah modal pelaburan keseluruhan berjumlah RM900,000 dalam D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited. Pempena telah melabur sejumlah RM275,076 dalam D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited pada bulan April, Mei dan Julai 2007. Selain itu, pada bulan Januari 2008 Pempena memberi pendahuluan

sejumlah RM52,525 kepada D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dibuat sebelum pelaburan diluluskan.
- Modal berbayar D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited berdasarkan penyata kewangan bagi tahun berakhir 30 Jun 2008 yang diaudit menyatakan modal berbayar hanya AUD20,000 berbanding pelaburan sebenar berjumlah AUD95,745 atau 30%. Selain itu, Australia Securities & Investments Commission juga telah mengesahkan maklumat tersebut.
- Pempena tidak menandatangani perjanjian dengan D'Malaysia Restaurant (Australia) Pty. Limited bagi pendahuluan sejumlah RM52,525.

Setakat bulan Oktober 2008, kerugian terkumpul syarikat ini berjumlah RM56,509 dan sehingga kini restoran masih beroperasi.

vi. Sri Kebaya Restaurant (M) Sdn. Berhad

Pada bulan Julai 2007, Pempena meluluskan pelaburan ekuiti sebanyak 30% dalam Sri Kebaya Restaurant (M) Sdn. Berhad (Sri Kebaya) bernilai RM150,000 dan pendahuluan sejumlah RM600,000 untuk ubah suai restoran. Pelaburan ini adalah berdasarkan kertas cadangan yang dikemukakan oleh syarikat berkenaan. Kajian kemungkinan mengunjurkan keuntungan bersih 34% bagi tahun ke 2 dan 40% tahun ke 3 dan seterusnya. Kertas cadangan ini juga mengunjurkan pulangan pelaburan sebanyak 40% setahun dan pulangan modal dijangka selepas 3.25 tahun beroperasi. Struktur pegangan ekuiti dalam Sri Kebaya adalah seperti berikut:

JADUAL 2.10
STRUKTUR PEGANGAN EKUITI DALAM
SRI KEBAYA RESTAURANT (M) SDN. BERHAD

PEMEGANG SAHAM	JUMLAH (RM)
Sunya binti Ali	175,000
Mohamed Azar bin Mohamed Sharif	175,000
Pempena Sdn. Berhad	150,000
MODAL BERBAYAR	500,000

Pada bulan Ogos 2007, Pempena telah menandatangani perjanjian jual beli ekuiti dengan Mohamed Azar bin Mohamed Sharif dan Sunya binti

Ali. Antara kandungan perjanjian menyatakan Sri Kebaya memiliki pegangan saham 100% dalam restoran di Doha, Qatar.

Pada bulan September 2007, Pempena telah membayar sejumlah RM150,000 kepada Mohamed Azar bin Mohamed Sharif dan Sunyta binti Ali untuk pegangan saham sebanyak 30%. Selain itu, Pempena juga telah memberi pendahuluan sejumlah RM570,271 bagi kos ubah suai restoran.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dibuat secara menyeluruh sebelum Pempena melabur dalam Sri Kebaya.
- Pempena tidak mempunyai kepentingan dalam restoran Sri Kebaya di Doha, Qatar. Restoran berkenaan sebenarnya dimiliki oleh Sunyta binti Ali yang memegang 49% saham dan 51% oleh Sheikh Muhamad seorang warga Qatar.
- Pempena telah membuat keputusan untuk melabur berdasarkan maklumat palsu iaitu Sri Kebaya memiliki pegangan saham 100% dalam restoran di Doha, Qatar.
- Sehingga kini, Sunyta binti Ali belum membuat pindahan saham dalam restoran di Doha, Qatar kepada Sri Kebaya dan bagi 7 bulan pertama beroperasi restoran ini mengalami kerugian berjumlah RM316,785.

Pempena memaklumkan surat tuntutan telah dihantar pada bulan September 2008 untuk mendapat balik pendahuluan sejumlah RM570,271 daripada Sunyta binti Ali.

vii. Airnett Catering Services Sdn. Berhad

Pada bulan Ogos 2007, *Airnett Catering Services Sdn. Berhad* (ACSSB) telah mencadangkan kepada Menteri Pelancongan supaya Pempena menjadi rakan kongsinya dengan 30% pegangan ekuiti pada harga RM114,000 dalam ACSSB. Pelaburan ini adalah bagi menjalankan perniagaan restoran di Melbourne, Australia yang dikendalikan oleh Linkstate Catering Pty. Limited (LCPL) dengan modal berbayar AUD10.

Pelaburan dalam ACSSB telah mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Pempena pada bulan November 2007. Pada bulan Disember 2007,

Pempena telah membayar sejumlah RM114,000 kepada Norol'aini binti Kassim sebagai pemegang saham utama dalam ACSSB bagi mengambil alih 30% saham dalam ACSSB.

Perjanjian jual beli ekuiti antara Norol'aini binti Kassim dengan Pempena telah ditandatangani pada bulan Disember 2007. Dalam perjanjian tersebut, Klausula 5.2 *Post Completion* (a) ***Upon completion of all matters stated in Clause 5.1, the Melbourne Company's Existing Shareholder, shall transfer ninety percent of its shareholding to the Company and shall ensure that all regularization of the transfer to be effected and legally registered.***

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Pempena tidak menjalankan *due diligence* terhadap ACSSB dan LCPL sebelum melabur 30% pegangan dalam ACSSB.
- Sehingga kini, 90% pegangan saham dalam LCPL belum dipindah milik kepada ACSSB.
- Pada bulan Januari 2008, Pempena telah membayar pendahuluan berjumlah RM500,000 kepada LCPL walaupun tidak mempunyai kepentingan dalam syarikat tersebut.
- Pemilik LCPL iaitu Normah binti Kassim telah menjadi muflis berdasarkan surat daripada Jabatan Insolvensi Malaysia bertarikh 14 Januari 2009.

Pada bulan Julai 2008, Pengarah ACSSB telah memohon pendahuluan berjumlah AUD33,607 daripada Pempena dan memberi jaminan bahawa ACSSB akan membayar balik pendahuluan tersebut setelah mendapat pembiayaan daripada Perbadanan Nasional Berhad (PNS). Norol'aini binti Kassim telah memaklumkan PNS sedang dalam proses mendapat kelulusan daripada Lembaga Pengarahnya bagi pelaburan di restoran Melbourne, Australia. Semakan Audit mendapati bayaran kepada LCPL berjumlah AUD33,607 telah dibuat melalui pemindahan wang kepada Verve501 Pty. Limited iaitu pemilik premis. Sehingga kini, restoran masih belum beroperasi.

Pada pendapat Audit, pembayaran pendahuluan berjumlah RM500,000 tidak mematuhi seksyen 132, Akta Syarikat 1965 kerana pembayaran pendahuluan tersebut dibuat sebelum mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Pempena. Selain itu, tiada perjanjian

ditandatangani antara LCPL dengan Pempena bagi menjaga kepentingan Pempena.

e. Pembangunan e-Tourism Portal

Pada bulan Oktober 2000, Kementerian Pelancongan telah meluluskan pembangunan e-Tourism Portal bagi tujuan mempromosikan Malaysia sebagai destinasi pelancongan utama di dunia. Kronologi pembangunan e-Tourism Portal adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 2.11
PEGANGAN EKUITI DALAM
PEMBANGUNAN e-TOURISM PORTAL**

SYARIKAT PELAKSANA	SYARIKAT USAHA SAMA	PEGANGAN EKUITI	TEMPOH PELAKSANAAN	KOS (RM Juta)	CATATAN
MyDestination. Com Sdn. Berhad	Pempena Wawasan IT	30% 70%	Oktober 2000 hingga 2002	1.00	- Pembangunan e-portal dibiayai sepenuhnya oleh Wawasan IT. - Fasa 1 telah siap dibangunkan. - Syarikat ini tidak dapat meneruskan pembangunan portal kerana menghadapi masalah kewangan.
Malaysia My Destination. Sdn. Berhad (MyD)	Pempena	100%	November 2003 hingga Disember 2004	6.80	- Pembangunan e-portal diteruskan oleh MyD. - Portal http://www.malaysiamydestination.com siap dibangunkan 90% - Pada bulan Disember 2004, LPPM mengarahkan MyD untuk menamatkan pembangunan e-portal dan operasi perniagaan.
Virtual Malaysia Sdn. Berhad	Pempena Creative Advanced Technology	25% 75%	November 2007	2.50	- Virtual ditubuhkan dengan modal berbayar RM2 dan modal dibenarkan RM100,000. - Virtual enggan meneruskan portal yang telah dibangunkan oleh syarikat terdahulu. - Virtual tidak menyiapkan portal kerana Pempena gagal menjelaskan baki RM2.50 juta.
JUMLAH				10.30	

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Tiada *due diligence* dilaksanakan terhadap nilai harta intelek Virtual Malaysia Sdn. Berhad iaitu RM15 juta sebelum pelaburan dibuat walaupun telah diarahkan oleh Lembaga Pengarah Pempena.

- Pempena hanya bersetuju mengambil alih *e-Tourism* Portal yang dibangunkan oleh MyDestination.Com Sdn. Berhad (MyD) dengan kos RM1 juta walaupun Wawasan IT telah menawarkan RM3.50 juta daripada RM6 juta yang telah dibelanjakan.
- MyD telah menyiapkan kerja pembangunan *e-Tourism* Portal sebanyak 90%. Bagaimanapun, pada bulan Disember 2004, LPPM telah mengarahkan MyD untuk memberhentikan operasi syarikat kerana ia masih menggunakan teknologi lama dan bilangan pengunjung terlalu rendah. Kesan daripada keputusan yang dibuat telah menyebabkan kerugian pelaburan sejumlah RM6.80 juta dalam MyD.
- Rancangan untuk melantik Virtual Malaysia Sdn. Berhad untuk membangunkan *e-Tourism* Portal pada bulan Oktober 2004 telah dibuat lebih awal dari tarikh penamatan kontrak MyD pada bulan Disember 2004.
- Virtual Malaysia Sdn. Berhad telah ditubuhkan pada bulan November 2000 dengan modal dibenarkan RM100,000 dan modal berbayar RM2. Bagaimanapun, selepas perjanjian usaha sama dengan Pempena pada bulan November 2007 modal dibenarkan telah ditambah kepada RM25 juta dan modal berbayar kepada RM15 juta.
- Virtual Malaysia Sdn. Berhad tidak meneruskan pembangunan portal <http://www.malaysiamydestination.com> tetapi menggunakan URL <http://www.virtualmalaysia.com>.
- Berdasarkan perjanjian usaha sama, Pempena perlu membayar sejumlah RM5 juta yang mewakili 25% pegangan saham di dalam Virtual Malaysia Sdn. Berhad. Bagaimanapun, sehingga bulan Februari 2007 Pempena hanya menjelaskan RM2.50 juta. Berikutan itu, peguam Virtual Malaysia Sdn. Berhad telah mengeluarkan surat tuntutan baki sejumlah RM2.50 juta kepada Pempena.
- Di samping itu, Pempena juga mengalami kerugian pelaburan sejumlah RM7.80 juta untuk pembangunan *e-Tourism* portal oleh syarikat Wawasan IT dan MyD.

f. SD Corp. Communication (M) Sdn. Berhad

SD Corp. Communication (M) Sdn. Berhad (SD Corp.) ditubuhkan pada bulan Oktober 1999 dan Pempena mempunyai pegangan saham sebanyak 49% atau RM2.10 juta daripada RM4.28 juta jumlah modal berbayar. Projek

usaha sama *e-station* dengan SD Corp. bertujuan untuk memberi maklumat pelancongan yang terkini. Perbandingan perancangan dan pelaksanaan pembinaan *e-station* adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.12
PERBANDINGAN PERANCANGAN DAN PELAKSANAAN
BAGI PEMBINAAN e-STATION

PERKARA	PERANCANGAN PELABURAN/ PERJANJIAN	STATUS PELAKSANAAN
Bilangan <i>e-station</i>	15	6
Jumlah Perbelanjaan	Pembayaran berjumlah RM2.10 juta boleh dibuat hanya apabila sekurang-kurangnya 10 <i>e-station</i> dibina.	Pembayaran berjumlah RM2.10 juta telah dibuat walaupun hanya 6 <i>e-station</i> telah dibina.
Jangkaan Hasil	Tahun 1 – RM8 juta Tahun 2- RM12 juta Tahun 3 – RM13 juta Tahun 4 & 5 – RM15 juta	Sehingga tahun 2008, jumlah pendapatan yang diterima oleh SD Corp. hanya RM82,000 berbanding jangkaan hasil asal sejumlah RM8 juta.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Berdasarkan pemeriksaan fizikal pada bulan Januari 2008, hanya 6 *e-station* telah dibangunkan berbanding 7 *e-station* yang dinyatakan dalam minit mesyuarat Lembaga Pengarah Pempena. Daripada 6 *e-station*, hanya 4 *e-station* yang beroperasi manakala 2 daripadanya telah ditutup.
- Sejumlah RM2.10 juta telah dibayar sepenuhnya oleh Pempena kepada SD Corp. walaupun hanya 6 daripada 15 *e-station* telah disiapkan. Mengikut perjanjian bayaran tersebut hanya boleh dijelaskan setelah sekurang-kurangnya 10 *e-station* siap dibina.
- Penyata Kewangan pada 31 Oktober 2008 menunjukkan SD Corp. mengalami kerugian bersih sejumlah RM830,815 dan kerugian terkumpul berjumlah RM2.38 juta. Pencapaian ini jauh lebih rendah berbanding unjuran keuntungan yang dikemukakan dalam kertas cadangan projek. Ini menunjukkan Pempena telah gagal menyemak cadangan pelaburan daripada SD Corp. dengan teliti.
- Tidak ada *due diligence* yang dilakukan oleh pihak bebas bagi nilai pelaburan RM2.10 juta oleh Pempena untuk membeli 49% saham dalam SD Corp. Pihak Audit dimaklumkan satu penilaian telah dibuat oleh syarikat Jerome & Associates pada bulan Mac 2007. Bagaimanapun, semakan lanjut mendapati syarikat Jerome & Associates juga merupakan setiausaha syarikat SD Corp. Ini menunjukkan penilaian yang dibuat bukanlah penilaian bebas.

Laporan penilaian juga hanya menjelaskan unjuran pendapatan bagi tempoh 5 tahun dan laporan teknikal sistem yang digunakan oleh SD Corp.

g. Malaysia Tourism Executive Sdn. Berhad

Malaysia Tourism Executive Sdn. Berhad (MATEX) telah ditubuhkan pada bulan September 2005 dan Pempena mempunyai pegangan saham sebanyak 40% dengan pelaburan berjumlah RM478,800 bagi 60,000 saham bernilai RM7.98 sesaham. Penilaian saham dibuat berdasarkan *discounted cash flow (12% discounted factor)* bagi 3 tahun perolehan bersih yang mana nilai bersih semasa projek ialah RM596,371. Perjanjian usaha sama ini adalah bagi tujuan program pertukaran pelancongan antara Iran Tourism Promotion Board dengan Pempena. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- MATEX tidak melaksanakan projek dengan Iran Tourism Promotion Board seperti dalam perjanjian usaha sama sebaliknya telah melaksanakan projek *Fiesta Membeli Belah* di Malaysia yang menyebabkan kerugian.
- MATEX mengalami kerugian bersih sejumlah RM406,039 pada 31 Disember 2007.
- Pempena telah memutuskan untuk menjual pelaburannya di dalam MATEX. Bagaimanapun, MATEX hanya menawarkan harga RM1 untuk membeli semula semua saham Pempena dalam MATEX berbanding harga belian RM478,800.

Pada pendapat Audit, pelaburan dalam MATEX berjumlah RM478,800 adalah satu pelaburan yang merugikan kerana tidak melaksanakan aktiviti yang dirancang seperti dalam perjanjian.

h. Nathena LIFZ (M) Sdn. Berhad

Pada tahun 2007, Pempena telah meluluskan pelaburan dalam Langkawi International Fashion Zone (LIFZ) secara usaha sama dengan Nathco Intex (M) Sdn Berhad (Nathco). Pada bulan Jun 2007, Nathena LIFZ (M) Sdn. Berhad (Nathena) telah ditubuhkan dengan modal dibenarkan RM500,000 dan modal berbayar RM100,100. Pada bulan Ogos 2007, perjanjian usaha sama telah ditandatangani dengan Nathco yang menyatakan pegangan ekuiti Nathco adalah 4.55 juta saham (70%) dan pegangan ekuiti Pempena adalah 1.95 juta saham (30%). Tujuan usaha sama ini adalah untuk

menawarkan fesyen berjenama terkemuka kepada pelancong. Perbandingan perancangan dan pelaksanaan pelaburan dalam LIFZ adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 2.13
PERANCANGAN DAN PELAKSANAAN BAGI PELABURAN
DALAM LANGKAWI INTERNATIONAL FASHION ZONE

PERKARA	PELABURAN PADA BULAN JUN 2007	PERANCANGAN PADA BULAN JULAI 2007	PELAKSANAAN
Pelaburan	Modal dibenarkan – RM500,000 Modal berbayar – RM100,100	Pempena – RM1.95 juta saham (30%) Nathco Intex (M) Sdn Berhad – RM4.55 juta saham (70%)	• Pempena telah membayar RM400,000 pada bulan Ogos dan September 2007. • Pempena telah membayar baki RM1.55 juta sebagai bayaran pegangan 30% saham pada bulan November 2007. • Nathco tidak membuat pembayaran bagi pegangan ekuiti RM4.55 juta kerana tidak mendapat pinjaman bank. • Ini menyebabkan Pempena menukarkan pegangan ekuiti berjumlah RM1.92 juta kepada pendahuluan dan pegangan ekuiti menjadi RM30,000 (30%)
Pendahuluan	Pempena membayar pendahuluan RM1.55 juta kepada Nathena LIFZ bagi pembelian stok pakaian pada bulan November 2007.		• Nathena belum membayar balik RM1.55 juta pelaburan dalam stok walaupun mengikut perjanjian perlu dibayar dalam tempoh 6 bulan dari tarikh bayaran dibuat. • Pempena telah menghantar surat tuntutan kepada Nathena untuk mendapat balik pendahuluan berjumlah RM1.74 juta iaitu pendahuluan RM1.55 juta dan keuntungan sejumlah RM197,160 selaras dengan perjanjian yang ditandatangani.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Pelaburan dalam Nathco dibuat tanpa *due diligence* yang menyeluruh menyebabkan Pempena menghadapi masalah untuk mendapatkan balik bayaran pendahuluan RM3.47 juta yang diberi kepada Nathena.
- Sehingga kini, Nathco masih belum membayar kos pelaburan berjumlah RM4.55 juta (70%) kepada Nathena. Ini adalah kerana syarikat masih belum memperoleh pinjaman berjumlah RM4.55 juta daripada Bank SME Berhad.
- Setakat bulan Julai 2008, Nathena telah mengalami kerugian bersih berjumlah RM1.30 juta dan stok pakaian bernilai RM1.80 juta.
- Mengikut laporan pengurusan, kedudukan stok di Nathena pada 30 November 2008 adalah 14,496 item bernilai RM1.87 juta.

i. Kontrak Ubah Suai Ruang Perniagaan

Pada bulan Oktober 2007, Pempena telah meluluskan projek Langkawi International Fashion Zone (LIFZ) dijalankan di *Oriental Village* dengan kos ubah suai sejumlah RM3.10 juta. Kontrak ini dilaksanakan secara rundingan terus bagi mempercepatkan tarikh siap kerja ubah suai sebelum pelancaran *Langkawi International Maritime Aerospace Exhibition*. Kontrak ini telah diberi kepada Intelcon Engineering Sdn. Berhad pada bulan 24 Oktober 2007 secara *Design and Build*.

Semakan Audit mendapati surat setuju terima bertarikh 25 Oktober 2007 dikeluarkan sehari selepas ZPM Consultancy iaitu perunding mengesahkan bayaran interim yang pertama pada 24 Oktober 2007.

Kerja pengubahsuaian telah siap pada bulan Januari 2008 dan bayaran sepenuhnya telah dibuat pada bulan April 2008. Kos ubah suai ruang perniagaan berjumlah RM3.10 juta merupakan satu pembaziran memandangkan perniagaan yang dijalankan tidak berdaya maju.

j. Corporate Treasures Travel Services Sdn. Berhad

Pada bulan Jun 2005, Pempena telah meluluskan pelaburan secara usaha sama dalam Malaysia Pass Sdn. Berhad dengan pegangan ekuiti sejumlah RM150,000 atau 40% bagi tujuan mengurus keahlian program golf iaitu *Malaysia Pass*. Bagaimanapun, Corporate Treasures Travel Services Sdn. Berhad (Corporate Treasures) telah ditubuhkan bagi tujuan menguruskan program golf *Malaysia Pass* dengan Pempena memegang ekuiti 40% dan baki 60% dipegang oleh Paul Voon. Syarikat ini beroperasi di Kota Kinabalu, Sabah dan Paul Voon sebagai Ketua Pegawai Eksekutif. Syarikat ini mempunyai modal saham yang dibenarkan sejumlah RM1 juta dan modal berbayar RM375,000.

Selepas 4 tahun beroperasi Corporate Treasures mengalami kerugian terkumpul berjumlah RM1.32 juta. Berdasarkan kedudukan kewangan dan tanggungan Corporate Treasures, Paul Voon meminta Pempena membayar RM507,826 jika ingin menjual sahamnya. Ini kerana syarikat masih terikat dengan pemegang *Malaysia Pass* untuk tempoh 10 tahun.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Perjanjian usaha sama antara Paul Voon dengan Pempena tidak ditandatangani.

- Pelaburan Pempena berjumlah RM150,000 dalam Corporate Treasures adalah merugikan. Jumlah kerugian pelaburan adalah RM657,826 termasuk jumlah yang dituntut oleh Corporate Treasures untuk melupuskan semua kepentingannya.

k. Konsert Amir Diab Dari Timur Tengah

Pada bulan Jun 2006, Ummi Hafilda binti Ali telah memohon pendahuluan sejumlah USD150,000 bagi menjayakan konsert Amir Diab dari Timur Tengah yang bertujuan menarik pelancong dan mempromosikan Malaysia. Pada bulan Ogos 2006, Kementerian Pelancongan telah bersetuju untuk menaja konsert Amir Diab oleh Pempena dengan kos RM300,000. Konsert ini sepatutnya dianjurkan oleh Hafilda Famous Network (M) Sdn. Berhad bagi mengisi tabung kemanusiaan Lebanon dan menarik penonton di kalangan pelancong Arab. Kementerian dimaklumkan hampir 150,000 pelancong Arab dianggar akan mengunjungi Malaysia pada bulan Oktober 2006 dan seramai 40,000 akan menonton konsert ini yang dijadualkan pada 29 Oktober 2006 di Stadium Negara dan KLCC pada 30 dan 31 Oktober 2006. Kos penganjuran dianggar RM2.50 juta dan sumbangan Pempena sejumlah RM300,000 dengan pulangan 100%.

Lembaga Pengarah Pempena telah meluluskan cadangan menaja konsert Amir Diab dengan kos sejumlah RM300,000 pada bulan September 2006 tertakluk kepada terma dan syarat yang telah dipersetujui bersama dengan pihak penganjur.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Konsert ini tidak dilaksanakan seperti yang dirancang. Bagaimanapun, pembayaran berjumlah RM169,770 telah dibuat atas nama Ummi Hafilda bt Ali yang sepatutnya dibayar kepada Hafilda Famous Network (M) Sdn. Berhad mengikut kelulusan Lembaga Pengarah Pempena.
- Semakan lanjut di Suruhanjaya Syarikat Malaysia menunjukkan syarikat Hafilda Famous Network (M) Sdn. Berhad tidak berdaftar. Pempena sepatutnya membuat pengesahan status syarikat sebelum memulakan rundingan untuk melaksanakan konsert tersebut. Di samping itu, Ummi Hafilda binti Ali adalah berstatus muflis.
- Perjanjian dengan Ummi Hafilda binti Ali hanya ditandatangani pada 16 Ogos 2006 iaitu selepas pembayaran RM100,000 dibuat pada 15 Ogos 2006.

- Lembaga Pengarah Pempena tidak dimaklumkan mengenai pembatalan konsert tersebut. Pempena hanya menghantar surat tuntutan kepada Ummy Hafida binti Ali pada 4 Jun 2008. Pada bulan Disember 2008, Ummy Hafida binti Ali hanya membayar balik 2 kali iaitu sejumlah USD10,000 dan RM5,000.

I. Viva Orient Sdn. Berhad

- Pada bulan Jun 2005, Pempena telah meluluskan Projek Pembangunan Warisan sebagai usaha untuk memelihara warisan dan memajukan industri pelancongan selain memberikan pulangan kepada syarikat.
- Wisma Yeap Chor Ee di Pulau Pinang telah dipilih bagi projek ini kerana Pulau Pinang telah dicalonkan sebagai tempat bersejarah dalam World Heritage List. Wisma Yeap Chor Ee pada asalnya di bawah kawalan hartanah Kumpulan Heng Lee dan dimiliki oleh mendiang Yeap Chor Ee. Hartanah tersebut kemudian diamanahkan kepada Yayasan Pendidikan Wawasan yang sebelum ini dikenali sebagai Yayasan Pendidikan Gerakan.
- Mesyuarat Lembaga Pengarah Pempena telah meluluskan pada bulan Julai 2005 penubuhan sebuah syarikat pengurusan harta bagi mengurus pajakan/sewaan Wisma Yeap Chor Ee. Encik Tan Hai Sin dari Henry Butcher telah dilantik bagi mengendalikan kajian pemasaran untuk restoran dan apartmen. Kertas cadangan pemasaran mengandungi unjuran keuntungan bagi 5 tahun dan pulangan atas pelaburan dijangka akan dapat menjanakan keuntungan bersih pada tahun ketiga.
- Viva Orient Sdn. Berhad ditubuhkan pada bulan April 2006 dengan modal dibenarkan sejumlah RM100,000 dan modal berbayar RM2. Tujuan penubuhan adalah untuk mengurus perniagaan hotel butik berikutan dari pembangunan Wisma Yeap Chor Ee.
- Pempena telah menandatangani satu perjanjian *sub-lease* dengan Wawasan Open University Sdn. Berhad untuk menyewa Wisma Yeap Chor Ee bagi tempoh 21 tahun dengan bayaran sewa sejumlah RM20,201 sebulan bagi 3 tahun pertama dan kadarnya akan dinaikkan secara berperingkat. Kadar sewa yang dipersetujui adalah daripada perkiraan oleh syarikat Henry Butcher. Wawasan Open University Sdn. Berhad sebenarnya telah menyewa premis Wisma Yeap Chor Ee daripada Yayasan Pendidikan Wawasan.

- Pada bulan Oktober 2006, syarikat Viva Orient Sdn. Berhad telah ditukar nama kepada Viva Orient (MM2H) Sdn. Berhad.
- Pada bulan Ogos 2007, Lembaga Tender Pempena telah menawarkan kerja pemulihan semula bangunan Yeap Chor Ee kepada syarikat Carmelita Sdn. Berhad.
- Projek pengubahsuaian Wisma Yeap Chor Ee fasa 1 telah bermula pada 17 September 2007 dan siap pada 16 Mac 2008 dengan nilai kontrak berjumlah RM1.10 juta. Bagaimanapun, setakat bulan September 2008, Pempena hanya membayar sejumlah RM162,269 kepada Carmelita Sdn. Berhad dan baki sejumlah RM942,135 masih terhutang. **Semakan Audit mendapati Pempena telah membayar RM179,154 kepada Viva Orient (MM2H) Sdn. Berhad untuk perbelanjaan operasi seperti sewa pajakan tanah, gaji pengurus projek dan kos pentadbiran.**
- Pempena mencadangkan syarikat Viva Orient (MM2H) Sdn. Berhad dibubarkan kerana kerugian berjumlah RM341,775. Sebahagian dari kerugian ini terdiri dari kos bayaran sewa tanah dan bangunan berjumlah RM202,010 untuk tempoh 10 bulan.

Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- *Due diligence* yang dijalankan tidak menyeluruh sebelum pelaburan dibuat.
- Pempena telah melabur dalam projek perhotelan butik ini walaupun tidak mempunyai kepakaran.
- Mulai bulan Januari 2008, Pempena tidak membayar sewa Wisma Yeap Chor Ee dan pihak Wawasan Open University telah menghantar surat tuntutan sewa tertunggak berjumlah RM202,010 bagi sewa dari bulan Januari hingga Oktober 2008. Penyewaan ini adalah satu kerugian kepada Pempena kerana premis ini masih belum beroperasi sebagai hotel butik sejak bulan Ogos 2006.
- Pempena juga telah membelanjakan kos mengubah suai Wisma Yeap Chor Ee berjumlah RM1.27 juta.

2.10.2 Pada amnya, pengurusan kewangan Pempena telah diurus oleh Lembaga Pengarah dan pengurusan yang cuai, tidak telus dan tiada akauntabiliti terhadap wang awam. Keadaan ini telah menyebabkan kerugian melebihi RM40 juta kepada

Pempena. Sehubungan itu, pihak Audit mengesyorkan perkara berikut diberi pertimbangan:

- Pempena perlu menyediakan polisi dan prosedur pelaburan yang dapat memastikan *due diligence* dijalankan sebelum membuat sesuatu pelaburan.
- Pempena perlu melantik wakil Kementerian Kewangan sebagai ahli Lembaga Pengarahnya bagi memastikan semua Pekeliling Kerajaan berkaitan dengan syarikat kerajaan dipatuhi.
- Pelaburan hendaklah dikemukakan kepada Lembaga Pengarah LPPM untuk pertimbangan dan kelulusan selaras dengan Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998.
- Perjanjian perlu ditandatangani untuk segala pelaburan yang dibuat dan pendahuluan yang diberi untuk menjaga kepentingan Pempena.
- Analisis Audit menunjukkan Pempena perlu menghapus kira kos pelaburan dan pendahuluan berjumlah dalam lingkungan RM40 juta daripada jumlah pelaburan dan pendahuluan sejumlah RM51 juta. Selain itu, Pempena perlu membuat peruntukan liabiliti luar jangka bagi mengambil kira tuntutan pampasan daripada pelbagai pihak berjumlah melebihi RM20 juta.

2.10.3 KOLEJ POLY-TECH MARA SDN. BERHAD (Syarikat Subsidiari Majlis Amanah Rakyat)

2.10.3.1 Kolej Poly-Tech Mara (KPTM) telah ditubuhkan pada 1 September 2003 sebagai sebuah institusi pendidikan tinggi swasta melalui Akta Institusi Pendidikan Tinggi Swasta 1996 (Akta 555). KPTM diuruskan oleh Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad (KPTMSB) yang merupakan sebuah syarikat milik penuh Majlis Amanah Rakyat (MARA). Syarikat ini telah diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 12 Mei 2001 sebagai syarikat persendirian. Modal syarikat yang dibenarkan adalah sejumlah RM25 juta dan modal berbayar pula sejumlah RM20 juta.

2.10.3.2 Pengauditan yang telah dijalankan pada bulan September hingga Oktober 2008 mendapati pada keseluruhannya, tahap pengurusan kewangan KPTMSB adalah memuaskan. Peraturan dan undang-undang telah dipatuhi dan rekod diselenggarakan dengan teratur. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati beberapa kelemahan yang perlu diberi perhatian seperti berikut:

- Baucar bayaran dan cek bagi elaun menghadiri mesyuarat kepada ahli Lembaga Pengarah dan ahli jawatankuasa yang lain disediakan sebelum mesyuarat dan tidak disokong dengan senarai pengesahan kehadiran;
- Ahli Lembaga Pengarah yang tidak hadir mesyuarat tetapi dibayar elaun menghadiri mesyuarat.
- Pelantikan pegawai eksekutif dan pegawai kanan KPTM tidak mendapat kelulusan Lembaga Pengarah seperti yang ditetapkan dalam Peraturan-peraturan Perkhidmatan KPTM.
- Jawatankuasa Audit telah ditubuhkan pada bulan Ogos 1998 semasa KPTM di bawah pengurusan Yayasan Pelajaran MARA. Bagaimanapun, jawatankuasa ini telah dibubarkan oleh Lembaga Pengarah KPTMSB dalam mesyuaratnya pada bulan November 2004.
- Wang tunai dan cek tidak dibankkan mengikut prosedur yang telah ditetapkan khususnya di peringkat cawangan KPTM.
- Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad tidak membayar dividen kepada MARA sekurang-kurangnya 10% setahun seperti yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993 walaupun memperoleh keuntungan bersih selepas cukai berjumlah RM5.25 juta pada tahun 2006 dan RM7.25 juta pada 2007.
- Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad telah menubuhkan sebuah syarikat subsidiari milikan penuh iaitu Langkah Bimbingan Sdn. Berhad pada 17 Julai 2007 bagi menguruskan aktiviti kolej universiti. Bagaimanapun, setakat akhir tahun 2008 syarikat subsidiari ini masih tidak beroperasi dan mengalami kerugian terkumpul sejumlah RM538,377 bagi menanggung kos pentadbiran.

2.10.3.3 Pihak Audit mengesyorkan Kolej Poly-Tech MARA Sdn. Berhad perlu mematuhi Pekeliling Kerajaan yang dikeluarkan bagi memantapkan lagi pengurusan syarikat Kerajaan. Baucar bayaran dan cek bagi elaun menghadiri mesyuarat perlu disediakan selepas mesyuarat diadakan dan disokong dengan pengesahan kehadiran. Ahli lembaga pengarah yang hadir sahaja layak menerima elaun menghadiri mesyuarat. Jawatankuasa Audit yang telah dibubarkan perlu diwujudkan semula dan dividen diisytiharkan kepada MARA.

2.10.4 YTR Harta Sdn. Berhad

(Syarikat Subsidiari Kumpulan Wang Simpanan Pekerja)

2.10.4.1 YTR Harta Sdn. Berhad (YTR Harta) ditubuhkan pada 3 Mei 1996 di bawah Akta Syarikat 1965 dengan modal saham dibenarkan berjumlah RM100,000 dan modal berbayar berjumlah RM50,000. YTR Harta adalah syarikat subsidiari kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP). Penubuhan YTR Harta adalah usaha sama antara KWSP dan Yayasan Tun Razak (YTR). KWSP memegang ekuiti sebanyak 85% dan baki 15% ekuiti dipegang oleh YTR. Tujuan penubuhan syarikat YTR Harta adalah untuk membina dan mengguna bangunan pejabat 22 tingkat yang dinamakan Menara Yayasan Tun Razak. Bangunan tersebut akan disewakan sebagai ruang pejabat di Kuala Lumpur. Aktiviti utama YTR Harta adalah pembangunan hartanah, pengurusan projek, penyewaan dan pelaburan.

2.10.4.2 Pengurusan organisasi YTR Harta adalah baik dari segi komitmen dan peranan lembaga pengarah, struktur organisasi dan pelantikan setiausaha syarikat untuk mengendalikan operasi dan perjalanan syarikat. Struktur pengurusan adalah jelas dan teratur. Bagaimanapun, YTR Harta tidak melantik pegawai tetap sepenuh masa dalam organisasinya tetapi menggunakan tenaga kerja pegawai KWSP.

2.10.4.3 Pelan perniagaan dan rancangan korporat YTR Harta belum disediakan. Bagaimanapun, pengurusan YTR Harta mengambil maklum dan bersetuju untuk menyediakan pelan perancangan strategik dan pelan perniagaan bagi tempoh setiap 3 tahun.

2.10.4.4 Syarikat YTR Harta masih belum menubuhkan Jawatankuasa Audit dan Unit Audit Dalam kerana operasi YTR Harta masih di peringkat permulaan dan syarikat belum mempunyai perjawatan tetap. Pada masa ini, Jawatankuasa Audit dan Jabatan Audit Dalam KWSP membantu Lembaga Pengarah dan pengurusan YTR Harta menjalankan pengauditan dan memantau perjalanan operasi syarikat.

2.10.4.5 YTR Harta telah menyediakan manual operasi syarikat yang lengkap dan menyeluruh meliputi 3 aspek iaitu pemasaran dan penyewaan, pengurusan bangunan dan kewangan.

2.10.4.6 Prestasi kewangan YTR Harta adalah baik yang mana syarikat telah mencatat keuntungan bersih sejumlah RM0.75 juta pada tahun 2007 berbanding dengan kerugian sejumlah RM0.76 juta pada 2006. Peningkatan tersebut disebabkan tambahan pendapatan sewa daripada RM6.01 juta pada tahun 2006

menjadi RM9.04 juta pada tahun 2007. Syarikat YTR Harta belum mengisytiharkan dividen kepada pemegang sahamnya.

2.10.4.7 Pengurusan kewangan YTR Harta adalah baik dari segi kawalan bajet, kawalan hasil, kawalan perbelanjaan dan pengurusan aset. Bagaimanapun, nisbah hutang bagi tahun 2005 hingga 2007 melebihi 50% disebabkan YTR Harta mengambil kira pendahuluan sejumlah RM125.43 juta daripada KWSP sebagai liabiliti jangka panjang yang sepatutnya adalah pelaburan ekuiti KWSP.

2.10.4.8 Pemeriksaan teknikal terhadap bangunan mendapati beberapa kecacatan seperti berikut:

- Resapan air di tepi dan di bawah lantai konkrit dan *basement* bangunan.
- Reka bentuk *wall cladding* menyebabkan bangunan sentiasa diresapi air hujan sejak bangunan siap pada tahun 2004. Ini menyebabkan YTR Harta tidak dapat menyewakan ruang seluas 16,813 kaki persegi bagi tempoh bulan Oktober 2004 hingga Ogos 2008 iaitu kehilangan sewa berjumlah RM3.16 juta pada kadar RM4 satu kaki persegi.
- *Arch* kesenian Islam didapati reput, patah dan tertanggal.
- Lantai konkrit di Dewan Tun Razah mengalami getaran apabila *chiller* dihidupkan.
- Hanya 2 daripada 5 *chiller* berfungsi dan 3 mengalami kerosakan.

2.10.4.9 Permohonan pajakan tanah projek didaftarkan atas nama YTR Harta masih belum dimuktamadkan. Menurut penjelasan pegawai KWSP, pegangan aset tanah berserta bangunan akan dikembalikan kepada Lembaga YTR pada akhir tempoh pajakan. Selain itu, sekatan kepentingan di dalam geran tanah tersebut menyatakan tanah berkenaan tidak boleh dipindah milik atau dipajakkan melainkan dengan kebenaran Jawatankuasa Kerja Tanah Wilayah Persekutuan. Semakan Audit mendapati kebenaran belum diperoleh untuk pajakan tanah kepada YTR Harta.

2.10.4.10 Pemantauan terhadap pengurusan penyewaan di bangunan YTR adalah tidak memuaskan. Pihak pengurusan juga tidak dapat mengutip sewa sejumlah RM170,000 yang tertunggak bagi tempoh 8 bulan dan sewa tersebut telah dihapus kira.

2.10.5 USAINS HOLDING SDN. BERHAD

(Syarikat Subsidiari Universiti Sains Malaysia)

2.10.5.1 USAINS Holding Sdn. Berhad (USAINS) telah diperbadankan di bawah Akta Syarikat 1965 pada 17 Disember 1998 sebagai Syarikat Awam berhad. Syarikat milik penuh Universiti Sains Malaysia ditubuhkan bertujuan bagi menjana pendapatan dan mengurangkan pergantungan universiti terhadap geran Kerajaan. Modal syarikat yang dibenarkan adalah RM50 juta dan modal berbayar adalah RM5 juta. Pengauditan pengurusan kewangan yang dijalankan pada bulan Januari hingga Mac 2008 adalah untuk menentukan sama ada pengurusan syarikat USAINS telah dilaksanakan dengan cekap dan teratur.

2.10.5.2 Pada keseluruhannya, tahap pengurusan USAINS adalah memuaskan. Bagaimanapun semakan Audit mendapati beberapa kelemahan yang perlu diberi perhatian seperti berikut:

- Ahli Lembaga Pengarah USAINS yang dilantik adalah kurang sesuai kerana mereka yang dilantik hanya menjadi wakil dari badan induk. Memandangkan aktiviti utama USAINS adalah perkhidmatan konsultasi, maka sekurang-kurangnya seorang yang berpengetahuan dan berpengalaman dalam bidang tersebut perlu dilantik untuk menganggotai Lembaga Pengarah.
- Latihan yang telah dilaksanakan oleh USAINS adalah tidak mencukupi terutamanya dalam pengurusan kewangan. Syarikat perlu menyediakan rancangan latihan tahunan dengan mengambil kira pengurusan kewangan dan memastikan latihan yang menyeluruh diberikan kepada setiap kakitangan.
- Rancangan Korporat bagi tahun 2005 hingga 2007 tidak disediakan sama ada bagi jangka pendek atau jangka panjang. Bagaimanapun, pada akhir tahun 2007 sesi percambahan fikiran telah diadakan bagi merancang pembangunan USAINS untuk 6 tahun akan datang. Ini bertujuan untuk memastikan operasi USAINS dan aktiviti konsultasi mencapai sasaran yang ditetapkan.
- USAINS hanya menyediakan bajet bagi projek yang telah diluluskan secara *ad hoc*. Bahagian Kewangan bertanggungjawab terhadap perbelanjaan wang projek berdasarkan perincian kos yang telah diluluskan.

- USAINS tidak menyediakan surat penurunan kuasa secara bertulis kepada pegawai yang menerima wang. Kuasa yang diturunkan hanya dinyatakan dalam senarai tugas pegawai yang bertanggungjawab.
- Laporan penghutang setakat 31 Disember 2007 menunjukkan hutang tertunggak berjumlah RM4.10 juta. Semakan Audit mendapati hutang tertunggak sejumlah RM1.84 juta telah melebihi 4 tahun.
- USAINS tidak menyelenggarakan Daftar Bil bagi merekodkan bil yang diterima. Semakan Audit mendapati pembayaran bil melebihi 50 hari dari tarikh terimaan bagi bulan Disember 2007 hingga Februari 2008.
- USAINS tidak membuat pembayaran dividen sekurang-kurangnya 10% setahun selaras Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993 walaupun memperoleh keuntungan bersih sebelum cukai berjumlah RM365,321 pada tahun 2005, sejumlah RM488,228 pada tahun 2006 dan RM334,949 pada tahun 2007.

2.10.5.3 Pihak Audit mengesyorkan USAINS perlu mematuhi pekeliling Kerajaan bagi memantapkan pengurusan syarikat Kerajaan. Pengurusan USAINS perlu merangka pelan jangka pendek dan jangka panjang bagi menentukan hala tuju seterusnya meningkatkan keuntungan syarikat. USAINS juga perlu meningkatkan tindakan bagi mengutip hutang tertunggak dan membuat pembayaran dividen kepada Universiti Sains Malaysia.

BAHAGIAN II
**AKTIVITI BADAN BERKANUN
PERSEKUTUAN**

BAHAGIAN II

AKTIVITI BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

3. PENDAHULUAN

Selain daripada menjalankan pengauditan kewangan, Jabatan Audit Negara dikehendaki juga di bawah Seksyen 6 Akta Audit 1957 mengaudit aktiviti Kementerian/Jabatan/Agensi Kerajaan untuk menilai sama ada ia dilaksanakan dengan cara yang cekap, berhemat serta selaras dengan objektif yang telah ditetapkan. Bagi memenuhi kehendak peruntukan Akta tersebut, 22 aktiviti Badan Berkanun Persekutuan telah dipilih untuk diaudit sepanjang tahun 2008. Hasil daripada pengauditan itu telah dibincangkan dengan pihak pengurusan Badan Berkanun Persekutuan yang berkenaan selepas pengauditan selesai dijalankan. Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan berkenaan juga dimaklumkan tentang perkara yang akan dilaporkan untuk pengesahan mereka. Maklum balas yang diterima daripada mereka telah diambil kira dalam laporan ini. Perkara yang diperhatikan daripada pengauditan 16 aktiviti dilaporkan secara terperinci, 5 aktiviti lain dilaporkan secara ringkas manakala satu digugurkan.

MAJLIS AMANAH RAKYAT

4. PENGURUSAN PEROLEHAN PERALATAN KOLEJ KEMAHIRAN TINGGI MARA BALIK PULAU, PULAU PINANG

4.1 LATAR BELAKANG

4.1.1 Majlis Amanah Rakyat (MARA) ditubuhkan pada 1 Mac 1966 di bawah Akta Parlimen untuk mengatasi kelemahan keadaan sosioekonomi bumiputera dalam bidang perniagaan dan perindustrian. Antara piagam pelanggan MARA ialah menambah bilangan guna tenaga bumiputera yang terlatih dalam bidang profesional dan teknikal ke tahap 30% daripada keperluan negara. Sejajar dengan matlamat ini, Bahagian Pendidikan dan Latihan (Kemahiran) telah diberi tanggungjawab untuk menyediakan infrastruktur di semua Institusi Kemahiran MARA supaya menjadi *role model* kepada latihan kemahiran negara bagi melahirkan tenaga kerja yang berdaya saing, terlatih, beretika dan berinovasi. Satu daripada strategi untuk mencapai misi ini adalah menyediakan program latihan dalam pelbagai bidang dengan penubuhan 20 Institut Kemahiran MARA (IKM) dan Kolej Kemahiran Tinggi MARA (KKTM)

antaranya IKM Beseri, IKM Jasin, KKTM Petaling Jaya, KKTM Balik Pulau dan KKTM Beranang.

4.1.2 Kolej Kemahiran Tinggi MARA Balik Pulau, Pulau Pinang (KKTM Balik Pulau) adalah antara institusi kemahiran MARA yang telah ditubuhkan di Pulau Pinang dengan hasrat membangunkan modal insan dalam tempoh jangka panjang. KTM Balik Pulau perlu menyediakan peralatan termoden dalam menawarkan latihan bermutu tinggi. Sesi pengajian bermula pada bulan Disember 2004 di kampus sementara di Teluk Air Tawar, Pulau Pinang manakala penggunaan kampus tetap di Balik Pulau bermula pada bulan Disember 2005. KKTM Balik Pulau menawarkan 5 program diploma kepada pelatih meliputi bidang kejuruteraan acuan, kejuruteraan peralatan dan acuan tekan, kejuruteraan pembuatan, kejuruteraan mekatronik pembinaan dan penyenggaraan mesin serta kejuruteraan reka bentuk produk.

4.1.3 MARA telah membuat perolehan peralatan melalui tender berjumlah RM22.56 juta untuk pengajaran pelatih tahun satu dan perolehan secara rundingan terus berjumlah RM112.42 juta bagi sesi pengajaran pelatih tahun 2 dan 3 pada tahun 2007.

4.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan KKTM Balik Pulau telah dirancang dan dilaksanakan secara teratur, berhemat dan selaras dengan objektif yang ditetapkan.

4.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Skop pengauditan meliputi pengurusan perolehan peralatan yang merangkumi tender dan kontrak rundingan terus dari aspek penerimaan, penggunaan, penyimpanan, penyenggaraan dan pelupusan peralatan bagi tahun 2006 hingga 2008. Pemeriksaan dibuat terhadap fail, rekod kewangan dan kontrak serta menganalisis data yang diperolehi dari Bahagian Pendidikan dan Latihan (Kemahiran), Ibu Pejabat MARA dan KKTM Balik Pulau. Pemeriksaan fizikal terhadap peralatan turut dijalankan di KKTM Balik Pulau. Selain itu, temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang terlibat.

4.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Ogos hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan perolehan peralatan KKTM Balik Pulau. Antara kelemahan tersebut ialah peralatan tidak digunakan, perbezaan harga yang ketara bagi perolehan peralatan yang berjenama sama, pemantauan kurang memuaskan, daftar penyenggaraan peralatan tidak disediakan dan harga manual pengajaran tidak munasabah. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

4.4.1 Pengurusan Perolehan Peralatan

4.4.1.1 Pengurusan Tender

Mengikut Tatacara Perolehan MARA, senarai dan spesifikasi peralatan untuk kegunaan makmal dan bengkel dikeluarkan oleh Bahagian Pendidikan dan Latihan (Kemahiran) dan dikemukakan untuk tindakan Bahagian Pengurusan Harta, Bekalan dan Kontrak MARA di bawah Sektor Khidmat Pengurusan. MARA menerima pakai Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 8 Tahun 2004, Surat Pekeliling Kewangan MARA Bilangan 4 Tahun 2002, Surat Pekeliling Kewangan Bilangan 3 Tahun 2006 serta Panduan Pembelian Alatan untuk proses perolehan peralatan.

Mengikut perancangan, MARA telah memutuskan supaya perolehan peralatan bagi KKTM Balik Pulau dilaksanakan secara tender terbuka walaupun pihak perunding mengesyorkan kaedah tender pra-kelayakan.

4.4.1.2 Perolehan Secara Rundingan Terus

Kementerian Kewangan telah mengarahkan MARA untuk melaksanakan perolehan peralatan dengan Syarikat APEX Communications Sdn. Berhad secara rundingan terus tertakluk kepada syarat MARA mempunyai peruntukan yang mencukupi dan harga dirundingkan ke paras terendah. German-Malaysian Institute yang dilantik sebagai perunding telah mencadangkan harga penanda aras pada RM84.50 juta manakala Unit Perancang Ekonomi menetapkan siling peruntukan pada RM127.65 juta. Ini bertujuan mempercepatkan proses perolehan keperluan pengajaran dan pembekalan peralatan kepada pelatih tahun 2 dan 3 yang dibuat mulai bulan Januari hingga Disember 2007. Hasil Mesyuarat Rundingan Harga yang diadakan, kedua belah pihak telah bersetuju menetapkan sejumlah RM112.42 juta sebagai harga kontrak. MARA telah mengemukakan surat kepada Kementerian Kewangan memaklumkan harga yang dipersetujui adalah munasabah.

Pihak Audit mendapati harga peralatan yang dipersetujui adalah tidak munasabah. Ini kerana pendekatan yang diambil oleh MARA tidak menepati syarat yang ditetapkan oleh Kementerian Kewangan iaitu merundingkan harga ke paras terendah. MARA juga tidak mengguna pakai harga penanda aras yang dicadangkan oleh perunding. Harga yang dipersetujui jelas masih tinggi kerana wujud perbezaan yang begitu ketara berjumlah RM27.92 juta atau 33% lebih tinggi daripada harga penanda aras oleh perunding.

Pembekal telah menawarkan perkhidmatan secara percuma melibatkan anggaran kos berjumlah RM5.40 juta seperti berikut:

- Melaksanakan kerja sivil, mekanikal dan elektrik seperti pemasangan pendawaian dan ubah suai 21 bilik makmal dan bengkel dengan anggaran kos RM2 juta.
- Menawarkan waranti tambahan kepada 2 tahun untuk semua peralatan mesin.
- Menempatkan seorang pakar dan juruteknik untuk mesin *Computer Numerical Control* (CNC) dan seorang pakar peralatan *Lucas Nuelle* selama setahun.
- Menanggung kos penempatan pelatih semester 3 dan 4 menjalani latihan amali di Japan-Malaysia Technical Institute dan Kulim Technology Management Sdn. Berhad selama 3 bulan.
- Menanggung segala kos berkaitan untuk menghantar tenaga pengajar menjalani latihan di negara pengeluar untuk peralatan jenama *Deckel Maho Gildemeister* (DMG) dan *Lucas Nuelle* selama 10 hari dalam setahun untuk tempoh 2 tahun bagi setiap peralatan.

Semakan Audit selanjutnya mendapati perkara berikut:

a. Tuntutan Bayaran Di Luar Syarat Kontrak

Merujuk Mesyuarat Rundingan Harga, pembekal menawarkan perkhidmatan dan kerja secara percuma yang berkaitan untuk 21 bilik makmal dengan anggaran kos berjumlah RM2 juta. Antaranya ialah menyiapkan semua pendawaian baru yang perlu bagi pemasangan peralatan, mengubah suai bilik makmal mengikut keperluan yang dipersetujui dan semua kerja sivil yang berkaitan.

Semakan Audit mendapati semua perkara tersebut tidak dinyatakan dengan jelas dan terperinci dalam kontrak perjanjian. **Pihak Audit juga mendapati perunding telah membuat dan mengemukakan anggaran harga kerja sivil berjumlah RM1.12 juta sahaja berbanding RM2 juta oleh pembekal. Berdasarkan pecahan harga yang dikemukakan oleh pembekal, didapati bayaran sejumlah RM205,446 bagi kerja sivil untuk 12 makmal yang di kategori sebagai percuma telah dituntut oleh pembekal. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:**

JADUAL 4.1
TUNTUTAN KERJA OLEH PEMBEKAL DI LUAR SYARAT KONTRAK

KERJA SIVIL	NO. MAKMAL	TUNTUTAN (RM)
Kerja sivil - lantai <i>epoxy</i> , pendawaian, <i>air supply</i> , penyaman udara 1.5hp	12	62,400
Elektrik - <i>compressor</i> , rangkaian	12	46,800
Pemasangan, ujian dan pentauliahan	12	46,800
Lantai <i>epoxy</i> - <i>non-static</i>	5	10,800
Lantai <i>epoxy</i> - <i>non-static</i>	4	6,930
Lantai <i>epoxy</i> - <i>non-static</i>	7	11,016
Lantai <i>epoxy</i> - <i>non-static</i>	8	9,708
Lantai <i>epoxy</i> - <i>non-static</i>	11	10,992
JUMLAH		205,446

MARA memaklumkan perbincangan semula dengan pembekal akan diadakan untuk mengkaji dan membuat pelarasan terhadap harga kontrak yang telah ditandatangani. MARA juga akan menuntut kembali RM205,446 yang telah dibayar kepada pembekal dan membuat pelarasan serta pecahan harga bagi kesemua item pembelian dengan pembekal sehingga akhir tahun 2009. Pembekal memaklumkan terdapat kesilapan semasa anggaran kasar dibuat dan pelarasan semula harga sedang dibuat bersama pihak MARA.

b. Penempatan Pakar

Pembekal telah berjanji menempatkan seorang pakar dan juruteknik untuk mesin CNC bagi jenama DMG dan seorang pakar peralatan *Lucas Nuelle* mengikut keperluan dan jadual latihan selama setahun dengan anggaran RM1 juta. Semakan Audit mendapati latihan oleh pembekal DMG hanya dibuat bagi 3 daripada 7 kursus yang ditetapkan selama 21 hari. Pihak *Lucas Nuelle* pula telah menyelesaikan semua latihan peralatan di 5 makmal selama 33 hari berkursus. Pihak DMG hanya menyediakan seorang jurutera tanpa juruteknik seperti yang dijanjikan dan berpejabat di Pulau Pinang untuk memantau peralatan DMG. Pihak *Lucas Nuelle* pula hanya menempatkan seorang jurutera untuk memantau peralatannya di KKTM Balik Pulau bagi tempoh 6 bulan sahaja.

Pihak Audit mendapati pembekal tidak menempatkan seorang pakar dan juruteknik untuk mesin CNC dan seorang pakar peralatan *Lucas Nuelle* seperti dijanjikan. MARA memaklumkan penempatan pakar adalah berdasarkan permintaan perunding teknologi dan KKTM Balik Pulau. MARA juga akan memastikan keseluruhan latihan dilaksanakan oleh pembekal peralatan. Pembekal memaklumkan keperluan perkhidmatan telah disediakan mengikut syarat kontrak.

c. Latihan Luar Negara

Mengikut perjanjian, pihak pembekal perlu menyediakan satu latihan di luar negara dan perlu dihadiri oleh tenaga pengajar atau pegawai yang ditugaskan untuk menjaga serta menyelia kegunaan mesin peralatan berkenaan. Selain daripada latihan yang diberikan untuk pembelian peralatan yang dinyatakan dalam Dokumen Spesifikasi, pembekal memperuntukkan satu bentuk latihan khas di negara pengeluar *Lucas Nuelle* dan DMG untuk 10 orang selama 10 hari dalam setahun bagi tempoh 2 tahun setiap peralatan. Semakan Audit mendapati latihan tersebut telah dibatalkan oleh MARA dengan syarat pembekal membiayai kos kerja menaik taraf bekalan elektrik di Bengkel D, KKTM Balik Pulau. MARA telah meminta pembekal membatalkan latihan luar negara setelah mengkaji justifikasi pembinaan sub stesen dengan anggaran kos berjumlah RM533,400. Kos yang ditawarkan oleh pembekal adalah lebih tinggi berbanding dengan pembekal lain yang hanya berjumlah RM459,162.

MARA memaklumkan perancangan awal pembangunan infrastruktur KKTM Balik Pulau adalah untuk pengajian peringkat sijil. Oleh itu, tiada peruntukan khas disediakan untuk menaik taraf sub stesen dan telah menggunakan peruntukan latihan luar negara untuk menaik taraf tersebut. Sekiranya kerja naik taraf ini tidak dilaksanakan, peralatan tidak dapat diguna dan akan menjejaskan program latihan. Atas dasar keutamaan, MARA telah memutuskan untuk meneruskan kerja naik taraf bekalan elektrik memandangkan pelajar telah ketinggalan latihan amali yang memerlukan penggunaan peralatan berkaitan. Sungguhpun begitu, pembekal memaklumkan telah bersetuju memberi latihan di luar negara kepada 2 tenaga pengajar MARA.

4.4.1.3 Perjanjian Rundingan Terus

Semakan Audit terhadap perjanjian kontrak mendapati perkara berikut:

- a. Semasa proses rundingan terus, pembekal telah menetapkan harga peralatan berdasarkan harga yang dipersetujui berjumlah RM112.42 juta tanpa memberi harga terperinci untuk setiap butiran peralatan. Perincian peralatan hanya dikemukakan kepada MARA pada bulan Oktober 2008 apabila Unit Audit Dalam MARA membuat pengesahan fizikal peralatan. Bagaimanapun, **senarai terperinci pecahan harga peralatan hanya dibuat bagi 12 daripada 38 makmal**. Perincian harga bagi 26 daripada 38 makmal telah pun dibuat seperti mana terkandung dalam Lampiran 2 dokumen kontrak. MARA memaklumkan perincian pecahan harga peralatan bagi 12

makmal diwujudkan kemudian kerana peralatan di makmal tersebut dibekalkan secara pukal.

- b. Wujud perbezaan harga setiap peralatan yang sama di makmal dan bengkel yang berlainan. Harga tersebut didapati tidak konsisten antara makmal yang terlibat, walaupun peralatan berkenaan mempunyai spesifikasi dan jenama yang sama. Jadual berikut adalah analisis perbandingan harga sebahagian peralatan yang sama jenama tetapi berbeza harga yang ditempatkan di makmal berlainan.

JADUAL 4.2
ANALISIS PERBANDINGAN HARGA PERALATAN ANTARA MAKMAL

PERALATAN	NO. MAKMAL	HARGA SEUNIT (RM)	PERBEZAAN HARGA (RM)
<i>Workbench tables with vise (stools incl.)</i>	13	7,722	778
	16	8,500	
<i>Swivel Stool</i>	4	350	85
	6	265	
<i>LCD Projector</i>	6	3,500	4,500
	8	8,000	
<i>Standard Scanner</i>	1	6,800	1,200
	2	1,300	
JUMLAH			6,563

Kegagalan memperincikan harga peralatan dengan lengkap menyebabkan harga tidak seragam dan perbezaan harga yang tidak wajar. MARA memaklumkan perbezaan harga wujud pada peralatan yang sama dalam makmal dan bengkel yang berlainan. Ini disebabkan pihak pembekal telah membuat pengagihan semula harga dengan mengambil kira diskaun dan kerja sivil yang diserap berjumlah RM2 juta kepada senarai asal semasa runding harga. Pihak Audit mendapati perkara ini bertentangan dengan keputusan Mesyuarat Runding Harga yang mana pembekal menawarkan perkhidmatan dan kerja berkaitan secara percuma untuk 21 bilik makmal dengan anggaran kos sejumlah RM2 juta.

MARA memaklumkan akan mewujudkan pasukan *task force* untuk mengkaji semula perbezaan harga setiap peralatan dengan pembekal bagi menuntut perbezaan harga atau mendapat gantian yang setara. Di samping itu, pembekal memaklumkan pecahan harga yang dikemukakan adalah secara anggaran bertujuan untuk *asset tagging* .

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati kelemahan berikut dikenal pasti semasa perolehan secara rundingan terus dengan pembekal.

i. Spesifikasi Dokumen

Setelah menerima surat tawaran, pembekal mengemukakan dokumen spesifikasi yang seterusnya disahkan oleh perunding pada setiap helaian dokumen tersebut walaupun terdapat ruangan dan maklumat yang tidak diisi dengan lengkap oleh pembekal. Semakan Audit terhadap dokumen spesifikasi dengan katalog bagi sampel peralatan yang dipilih bagi 5 makmal mendapati ada ruangan yang tidak dipenuhi oleh pembekal antaranya ruangan alat ganti, syor penender, ujian pemasangan, waranti dan khidmat selepas jualan. **Pihak Audit mendapati perunding tidak teliti dalam menjalankan tanggung jawab membuat semakan secara terperinci terhadap dokumen spesifikasi. Ulasan juga tidak diberi terhadap spesifikasi peralatan yang dibekalkan oleh pembekal.**

Pada pandangan Audit, kos peralatan oleh perunding dan harga pasaran perlu digunakan sebagai panduan semasa menetapkan harga kontrak. Selain itu, kajian pasaran peralatan perlu dibuat dengan teliti sebelum perolehan diluluskan. MARA sepatutnya mengoptimumkan perkhidmatan perunding untuk menjalankan kajian pasaran peralatan bagi menjamin harga yang ditawarkan adalah munasabah. MARA memaklumkan bagi projek rundingan terus yang sedang dijalankan sekiranya pembekal gagal mematuhi harga penanda aras dan spesifikasi yang ditetapkan, cadangan akan dibuat kepada Kementerian Kewangan untuk membuat perolehan secara tender terbuka.

4.4.2 Prestasi Kontrak

4.4.2.1 *Teachers Demonstration Unit* dan *Work Station* Untuk Pelatih

Pembekal telah membekalkan *teachers demonstration unit* dan *work station* untuk kegunaan pelatih di makmal melalui pakej dari jenama *Lucas Nuelle* buatan Jerman. Semakan Audit mendapati wujud perbezaan harga antara makmal dan bengkel walaupun peralatan adalah dari jenama yang sama. **Sekiranya harga adalah seragam dan diambil pada harga yang terendah, MARA dapat menjimatkan sejumlah RM105,657 daripada perolehan peralatan makmal.** Senarai peralatan dan perbezaan harga adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.3
PAKEJ PERALATAN LUCAS NUELLE

PERALATAN	WORKING STATION UNTUK PELATIH (UNIT) RM				TEACHERS DEMONSTRATION (UNIT) RM		JUMLAH HARGA (RM)	KIRAAN PADA HARGA TERENDAH (RM)	PENJIMATAN (RM)
	Makmal No. 4	Makmal No. 5	Makmal No. 7	Makmal No. 10	Makmal No. 5	Makmal No. 7			
Table top frame, 3 levels W 1460 x H 1060mm	2,050 x 13	2,050 x 12	2100 x 12	2,050 x 12	1,620 x 1	1,579 x 1	104,249	80,529	23,720
	26,650	24,600	25,200	24,600	1,620	1,579			
Laboratory table steel 1800 x 800 x 750mm	3,010 x 13	3,010 x 12	3,150 x 12	3,065 x 12	2,425 x 1	2,350 x 1	154,605	119,850	34,755
	39,130	36,120	37,800	36,780	2,425	2,350			
Swivel stool	350 x 24	350 x 24	340 x 24	450 x 24	0	0	35,760	32,640	3,120
	8,400	8,400	8,160	10,800	0	0			
Swivel chair	1,050 x 1	0	0	0	810 x 1	850 x 1	2,710	2,430	280
	1,050	0	0	0	810	850			
Table and chairs for student	2,810 x 1	0	2,940 x 12	2,860 x 12	2,810 x 12	0	106,130	103,970	2,160
	2,810	0	35,280	34,320	33,720	0			
The power supply console	0	0	14,000 x 12	13,997 x 12	14,050 x 12	0	504,564	503,892	672
	0	0	168,000	167,964	168,600	0			
The console item	14,070 x 13	0	0	0	0	10,920 x 1	193,830	152,880	40,950
	182,910	0	0	0	0	10,920			
JUMLAH							1,101,848	996,191	105,657

Gambar berikut menunjukkan peralatan dari jenama yang sama dengan perbezaan harga antara makmal dan bengkel.

GAMBAR 4.1

Table Top Frame, 3 Levels Berharga RM1,579 Sehingga RM2,050 Seunit

GAMBAR 4.2

Table's & Chair For Students Berharga RM2,810 Sehingga RM2,940 Setiap Set

4.4.2.2 Pembekalan *Swivel Stool*

KKTM Balik Pulau telah membuat perolehan 96 *swivel stool* melalui pakej peralatan *Lucas Nuelle* untuk kegunaan makmal no. 4, 5, 7 dan 10 berjumlah RM44,400. Mengikut spesifikasi tender, pembekalan *swivel stool* adalah jenis *beachwood* dan mempunyai alat untuk melaraskan ketinggian. Bagaimanapun, pembekal tidak mematuhi spesifikasi yang ditetapkan dengan membekal *swivel stool* yang tidak mempunyai fungsi tersebut. Semakan Audit mendapati *swivel stool* dibekalkan pada harga yang berbeza iaitu 24 unit berharga RM340 seunit, 48 unit berharga RM350 seunit dan 24 unit lagi berharga RM450 seunit. *Swivel stool* yang dibekalkan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.3

Swivel Stool Berharga Antara RM340 Sehingga RM450 Seunit

Pihak Audit berpendapat perbezaan harga perlu diselaraskan kerana berlakunya pertukaran spesifikasi. MARA juga akan mendapat penjimatan sejumlah RM11,760 sekiranya kesemua *swivel stool* dikekalkan pada harga RM340 seunit. MARA memaklumkan pertukaran spesifikasi adalah atas persetujuan bersama antara KKTM, perunding dan pembekal.

4.4.2.3 Pembekalan *Swivel Chair*

Pembekal telah membekalkan 3 *swivel chair* berharga antara RM810 sehingga RM1,050 seunit. Semakan Audit mendapati KKTM Balik Pulau pernah membuat perolehan peralatan melalui sebut harga untuk kerusi yang sama dengan harga RM336 seunit sementara harga melalui kontrak pusat adalah kurang dari RM200 seunit. **Pada pendapat Audit, sekiranya *swivel chair* dibekalkan pada harga RM336 seunit maka MARA akan mendapat penjimatan sejumlah RM1,702.** Pembekal memaklumkan, pecahan harga yang dikemukakan adalah secara anggaran bertujuan untuk *asset tagging*. *Swivel chair* berkenaan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 4.4

Swivel Chair Berharga Antara RM810 Sehingga RM1,050 Seunit

4.4.3 Penggunaan Peralatan

Lawatan Audit pada bulan November 2008 mendapati beberapa peralatan yang telah dibekalkan pada tahun 2007 masih tidak digunakan secara optimum disebabkan tiada keperluan dan tiada kepakaran tenaga pengajar. Antara peralatan yang terlibat adalah seperti berikut:

4.4.3.1 Peralatan Tidak Digunakan

Semakan di Makmal *Sensor* dan *Control* mendapati perisian komputer bagi pengajaran kursus automotif telah dibekalkan walaupun tiada pengajaran bagi kursus tersebut. Perisian tersebut perlu digunakan bersama alat *unitrain*. Pada masa kini perisian tersebut disimpan di Makmal Digital dan tidak digunakan kerana tiada dalam sukatan pengajaran. Di Makmal *Programme Logic Control* (PLC), terdapat 2 peralatan *automation* yang tidak digunakan sejak dibeli pada tahun 2007. Pihak Audit dimaklumkan oleh wakil perunding, peralatan ini akan digunakan apabila pengajaran di KKTM Balik Pulau dibuat secara sepenuhnya seawal tahun 2010. Pembelian *software* yang terlalu awal dikhuatiri pelatih tidak didedahkan dengan perisian yang terkini. Ini menunjukkan berlaku pembaziran sejumlah RM2.08 juta bagi perolehan peralatan yang tidak digunakan. Senarai peralatan yang tidak digunakan adalah seperti berikut:

JADUAL 4.4
PERALATAN YANG TIDAK DIGUNAKAN

BENGKEL	PERALATAN	BILANGAN	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
Makmal <i>Sensor</i> and <i>Control</i>	<i>Course - Automotive 1</i>	24	14,830	355,920
	<i>Course - Automotive 2</i>	24	14,830	355,920
	<i>Course - Automotive 4:3 Phase Generator</i>	24	14,830	355,920
	<i>Course Automotive 4; Comm Can Bus</i>	12	29,640	355,920

BENGKEL	PERALATAN	BILANGAN	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH (RM)
	<i>ISP unit microchip (Pic 16F8x)</i>	12	19,450	233,400
	<i>Humidity and temperature indicator</i>	12	9,510	114,120
	<i>Humidity storage receptance</i>	12	7,150	85,800
Makmal PLC	<i>Automation Technology 7: Sensor Technology</i>	3	30,000	90,000
	<i>Automation Technology 7: Electro-pneumatic</i>	3	42,930	128,790
JUMLAH			183,170	2,075,790

MARA memaklumkan perolehan perisian telah dibuat untuk keseluruhan keperluan latihan memandangkan ia akan digunakan apabila kuota pelajar mencapai 200 orang atau apabila subjek berkaitan dimulakan.

4.4.3.2 Peralatan Guna Sama

Mengikut perjanjian kontrak, peralatan guna sama yang dibekalkan adalah dari jenama *Mitutoyo* dari Jepun, namun kerana menghadapi masalah pembekalan, jenama *Preisser* dari Jerman telah dipilih sebagai ganti. German-Malaysian Institute selaku perunding mengesahkan peralatan gantian adalah *compatible* untuk digunakan dan seterusnya KKTM Balik Pulau telah memperoleh peralatan guna sama untuk pelatihnya. Peralatan guna sama yang tidak digunakan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 4.5
PENERIMAAN DAN PENGGUNAAN PERALATAN GUNA SAMA

PERALATAN	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH HARGA (RM)	KUANTITI DIBEKAL (Bil)	KUANTITI DIGUNA (Bil)	BAKI ALAT (Bil)	JUMLAH HARGA STOK (RM)
<i>Magnetic Base Stand</i>	315	8,820	28	2	26	8,190
<i>External Micrometer (set of 4)</i>	985	13,790	14	2	12	11,820
<i>External Micrometer 100-125</i>	293	4,102	14	0	14	4,102
<i>External Micrometer 125-150</i>	319	4,466	14	0	14	4,466
<i>Radius Gauge (30 blades)</i>	218	2,398	11	0	11	2,398
<i>Radius Gauge (30 blades)internal</i>	218	436	2	0	2	436
<i>Radius Gauge (30 blades)external</i>	188	376	2	0	2	376
<i>Radius Gauge (34 blades)</i>	229	2,290	10	0	10	2,290
<i>Screw Pitch Gauge</i>	84	2,520	30	2	28	2,352
<i>Vernier Height Gauge (300mm)</i>	1,303	16,939	13	0	13	16,939
<i>Plain Edge Finder</i>	30	60	2	0	2	60
<i>Electronic Plain Edge Finder</i>	1,850	18,500	10	0	10	18,500
<i>Digital Height Gauge (300mm)</i>	2,944	38,272	13	0	13	38,272
<i>Digital Caliper (0-150mm)</i>	414	5,382	13	2	11	4,554
<i>Vernier Caliper (0-300)</i>	370	4,810	13	2	11	4,070

PERALATAN	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH HARGA (RM)	KUANTITI DIBEKAL (Bil)	KUANTITI DIGUNA (Bil)	BAKI ALAT (Bil)	JUMLAH HARGA STOK (RM)
Dial Caliper (0-150)	278	3,614	13	0	13	3,614
3 Point Bore Gauge Completed (20-50mm), mechanical	3,100	40,300	13	0	13	40,300
Dial Indicator (0.01 mm)	99	5,148	52	2	50	4,950
Dial Test Indicator (2 um)	453	2,718	6	0	6	2,718
Universal Angle Protector (Vernier)	1,023	13,299	13	0	13	12,276
Precision Squares, Bevelled Edge(150 x 100)	733	16,126	22	0	22	8,796
Micrometer Stand Adjustable	130	780	6	2	4	520
Elbow Joint Magnetic Base Stand	273	546	2	0	2	546
JUMLAH	15,849	1,205,692	316	14	302	192,545

Semakan Audit mendapati sebanyak 302 daripada 316 stok peralatan yang dibekalkan sejak tahun 2007 masih belum digunakan. **Pihak Audit berpendapat MARA sepatutnya merancang perolehan mengikut keperluan semasa yang lebih realistik untuk mengelak pembaziran sejumlah RM192,545 terhadap perolehan peralatan yang berlebihan.**

4.4.3.3 Peralatan Komputer

Pihak KKTMB Balik Pulau telah membeli 450 unit komputer CAD berserta kad *network* berharga RM3.45 juta untuk kegunaan 12 makmal iaitu 120 unit untuk monitor berukuran 19 inci berharga RM8,500 seunit dan sebanyak 253 unit untuk monitor berukuran 17 inci berharga RM7,500 seunit dan 77 unit lain berharga RM6,900 seunit. Pihak Audit telah mendapatkan 2 sebut harga dari syarikat tempatan dan harga yang ditawarkan untuk model terkini hanya berharga antara RM5,350 hingga RM6,500 setiap unit. Di samping itu, komputer jenama Dell, model Precision 390 yang dibekalkan oleh pembekal tiada lagi di pasaran kerana pengeluarannya telah diberhentikan seperti di gambar berikut:

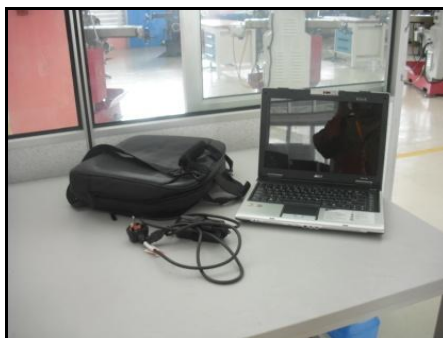
GAMBAR 4.5

Komputer Jenama Dell, Precision 390

Pihak Audit mendapati sebanyak 2 unit komputer riba jenama ACER Aspire 5052ANWXML seperti di gambar berikut telah dibekalkan untuk kegunaan tenaga pengajar di makmal No. 17 dan 18 dengan harga RM42,320 seunit. Perbandingan harga dengan pembekal lain mendapati komputer ini boleh diperolehi dengan anggaran harga RM4,500 seunit. **Jumlah yang dibayar oleh MARA bagi 2 unit komputer riba tersebut adalah RM84,640.** Pembekal telah memaklumkan pecahan harga yang dikemukakan adalah secara anggaran bertujuan untuk *asset tagging*.

GAMBAR 4.6

Komputer Riba Jenama Acer

KKTM Balik Pulau telah dibekalkan sebanyak 15 unit pencetak laser Hewlet Packard P3005X berharga RM7,722 seunit berbanding dengan harga pasaran berjumlah RM5,000 seunit. **Jumlah yang dibayar oleh MARA adalah RM40,830 lebih tinggi daripada harga pasaran.** Gambar pencetak tersebut adalah seperti berikut:

GAMBAR 4.7

Pencetak Laser Hewlet Packard (HP) P 3005X

Pihak Audit berpendapat MARA sepatutnya membuat kajian pasaran dan penelitian terhadap setiap peralatan yang dicadangkan oleh perunding memandangkan dokumen spesifikasi telah disediakan pada tahun 2002 dan disemak semula pada tahun 2006 manakala pembekalan peralatan hanya dibuat pada tahun 2007. Dokumen

spesifikasi juga perlu diperincikan dengan teliti oleh perunding bagi memastikan MARA memperoleh peralatan terkini. Klausa 14.1 perjanjian perolehan menyatakan MARA berhak meminda syarat atau spesifikasi yang terkandung dalam perjanjian dan pihak pembekal hendaklah mematuhi serta melaksanakan perubahan tersebut. MARA perlu memastikan peralatan yang dibekalkan adalah yang terkini dan memenuhi keperluan pelatih.

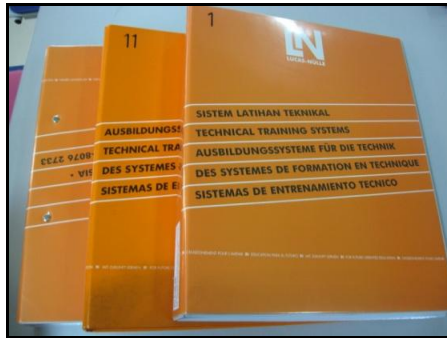
4.4.3.4 Manual Pengajaran

Lawatan Audit di 2 makmal pengajaran mendapati KKTM Balik Pulau telah memperoleh sebanyak 204 manual pengajaran dalam bentuk *hard cover* berharga antara RM1,393 sehingga RM2,945 senaskhah seperti di jadual dan gambar berikut:

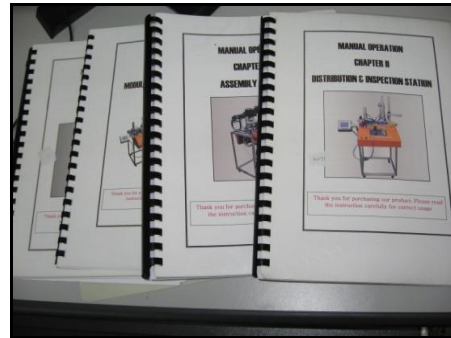
JADUAL 4.6
PEROLEHAN MANUAL PENGAJARAN

MANUAL	MAKMAL	BILANGAN	HARGA (RM)	
			SENASKHAH	JUMLAH
IAC01	Lab 5- Sensor & Control	12	1,375	16,500
IAC02		12	1,375	16,500
IBC03		12	1,863	22,356
IBC03		12	1,863	22,356
IBC03		12	1,863	22,356
IMC01/F		12	1,763	21,156
ISC01-05		12	1,710	20,520
IMT01		12	2,148	25,776
IMT02		12	1,628	19,536
IMT03		12	1,493	17,916
IMT04		12	2,382	28,584
IMT05		12	1,645	19,740
IMT05		12	1,645	19,740
IMT06		12	1,476	17,712
IMT07		12	2,945	35,340
EST01	Lab 7-Electrical Machines and Motor Lab	12	1,436	17,232
EST02		12	1,263	15,156
JUMLAH		204	29,873	358,476

GAMBAR 4.8

GAMBAR 4.9

Manual Pengajaran Berharga Antara RM1,393 Sehingga RM2,945 Senaskhah

Semakan Audit mendapati Manual Pengajaran yang dibekalkan dijilid dalam bentuk fail dan ada yang hanya menggunakan *comb binding*. Dokumen Spesifikasi juga tidak menyatakan dengan jelas format Manual Pengajaran yang perlu dibekalkan sama ada dalam bentuk cakera padat ataupun *hard copy*. **Pada pandangan Audit, manual pengajaran yang diperolehi dengan harga RM358,476 merupakan satu pembaziran kerana tidak digunakan.**

MARA memaklumkan telah membuat susulan dengan pihak pembekal untuk mendapatkan manual yang asal dalam bentuk *hard cover*. Sekiranya pembekal tidak dapat mengemukakannya dalam tempoh 2 minggu, MARA akan membuat tuntutan melalui potongan bon pelaksanaan.

4.4.4 Penyelenggaraan Rekod

Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 5 Tahun 2007 menetapkan semua harta modal dan inventori perlu direkodkan dalam daftar dengan lengkap dan kemas kini. Semakan Audit mendapati rekod tersebut telah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini kecuali perkara berikut:

- a. **Daftar penyelenggaraan peralatan tidak dikemas kini** bagi mengenal pasti dan mengesan peralatan yang perlu dibaiki, disenggarakan dan ditukar dengan peralatan baru. KKTM Balik Pulau hendaklah sentiasa mengemas kini daftar tersebut kerana kebanyakan peralatan bernilai tinggi dan memerlukan jadual penyelenggaraan berkala.
- b. **Daftar Sumbangan Peralatan** tidak merekodkan penerimaan 5 unit *conventional milling* daripada Institut Kemahiran MARA, Kuala Lumpur. Peralatan yang diterima melalui sumbangan hendaklah didaftarkan bagi memudahkan proses pelupusan.

Pada pandangan Audit, rekod berhubung dengan setiap peralatan perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini. Rekod ini hendaklah disemak oleh pegawai yang bertanggungjawab dari semasa ke semasa dan digunakan untuk tujuan pemeriksaan fizikal peralatan. MARA memaklumkan daftar tersebut ada diwujudkan namun disebabkan kekurangan pegawai ia tidak direkodkan. MARA akan memastikan KKTM Balik Pulau merekodkan semua penyenggaraan peralatan tersebut.

4.4.5 Pemantauan

4.4.5.1 Peringkat Jawatankuasa Ibu Pejabat

Dalam usaha memantau pengurusan perolehan peralatan KKTM Balik Pulau, MARA telah menubuhkan Jawatankuasa Analisa dan Teknikal di peringkat Bahagian Pendidikan dan Latihan (Kemahiran) dan Jawatankuasa Tawaran Kecil MARA. Bagaimanapun, apabila perolehan secara rundingan terus dilaksanakan, proses perolehan tidak dibuat melalui kedua-dua jawatankuasa tersebut. Ini menyebabkan tiada pemantauan dan semakan terhadap penilaian dari segi pematuhan spesifikasi peralatan dan harga yang ditawarkan oleh pembekal. Perunding yang dilantik tidak memainkan peranan untuk menilai secara terperinci peralatan dan harga yang sesuai mengikut keperluan KKTM Balik Pulau.

4.4.5.2 Peringkat Naziran

MARA telah menubuhkan Unit Senggaraan Alatan pada tahun 2002 yang dianggotai oleh 3 pegawai dan diketuai oleh Timbalan Pengarah II. Antara tugas pasukan naziran adalah membuat program pemantauan terhadap penggunaan dan penyenggaraan peralatan di semua KKTM setiap 2 tahun sekali. Pada bulan Mei tahun 2007, naziran telah dijalankan di KKTM Balik Pulau manakala tiada lawatan dijalankan bagi tahun 2008. Semakan Audit terhadap laporan yang disediakan oleh pasukan naziran mendapati beberapa isu telah dibangkitkan seperti pendaftaran peralatan, keadaan peralatan serta jadual pelaksanaan penyenggaraan.

4.4.5.3 Peringkat KKTM Balik Pulau

Satu Jawatankuasa Kerja telah diwujudkan dan diwakili oleh pegawai MARA dan seorang pegawai perunding. Jawatankuasa bertanggungjawab memantau dan menyelesaikan isu berbangkit mengenai perolehan untuk tindakan Ibu Pejabat.

Pada pandangan Audit, walaupun MARA telah mewujudkan mekanisme pemantauan tetapi masih terdapat banyak kelemahan dalam pengurusan perolehan. Ini adalah kerana MARA tidak menjalankan pemantauan terhadap

perkhidmatan yang telah dilaksanakan oleh perunding dan pembekal. Mengikut maklum balas, MARA masih memegang 5% bon pelaksanaan bernilai RM5.62 juta dan akan memastikan perolehan selesai mengikut perjanjian kontrak.

4.5 SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dalam laporan ini dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek yang lain, adalah disyorkan supaya pihak MARA memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

- a. MARA perlu menetapkan spesifikasi peralatan yang diperlukan dengan jelas dan terperinci supaya tidak wujud perbezaan harga yang ketara.
- b. MARA perlu mengguna pakai anggaran harga penanda aras yang dikemukakan oleh perunding untuk dijadikan rujukan semasa mengadakan rundingan harga dengan pembekal.
- c. Analisis keperluan peralatan bagi tenaga pelajar dan pelatih perlu dibuat semasa perancangan perolehan bagi membolehkan peralatan yang dibeli memenuhi keperluan dari segi kesesuaian dan kuantitinya
- d. MARA perlu memantau kerja yang dilaksanakan oleh perunding.
- e. Daftar peralatan perlu diselenggara dengan lengkap dan kemas kini bagi memastikan setiap peralatan diguna dan disenggarakan dengan sewajarnya. Daftar hendaklah turut disemak oleh pegawai yang bertanggungjawab dari semasa ke semasa.
- f. MARA perlu mengenal pasti pihak yang terlibat dalam pelaksanaan perolehan yang tidak teratur, berlebihan dan tidak mengikut spesifikasi. Tindakan surcaj hendaklah diambil terhadap pegawai yang telah menyebabkan pembaziran dan kerugian seperti mana ditetapkan di bawah Akta Badan – Badan Berkanun (Tatatertib dan Surcaj) 2000, Akta 605.

MAJLIS AMANAH RAKYAT

5. PENGURUSAN PROJEK MAKTAB RENDAH SAINS MARA KEPALA BATAS, PULAU PINANG

5.1 LATAR BELAKANG

5.1.1 Majlis Amanah Rakyat (MARA) ditubuhkan pada tahun 1966 di bawah Akta MARA 1966 (Akta 489) dan dikawal selia oleh Kementerian Pembangunan Usahawan Dan Koperasi. Objektif MARA adalah untuk menggalak, membimbing, melatih dan membantu meningkatkan tahap ekonomi bumiputera selaras dengan dasar pembangunan negara. Bagi merealisasikan objektif tersebut, MARA menyusun strategi pelaksanaan melalui 3 program utamanya iaitu Program Pembangunan Usahawan, Program Perkhidmatan Pengurusan dan Program Pendidikan.

5.1.2 Program Pendidikan merangkumi program pendidikan dan latihan menengah, kemahiran, komersial dan pendidikan tinggi. Program ini bermula daripada peringkat menengah rendah dan menengah atas yang menyediakan kemudahan persekolahan menengah berasrama penuh di Maktab Rendah Sains MARA (MRSM). Tujuan pembinaan MRSM adalah untuk memberi peluang yang lebih luas kepada pelajar cerdas terutama dari luar bandar yang terpilih untuk mengikuti program pendidikan MARA. MRSM merupakan ejen pembelajaran berteraskan sains dan teknologi untuk melahirkan guna tenaga teknikal dan profesional.

5.1.3 Sehingga akhir tahun 2008, MARA telah membangunkan 42 MRSM di seluruh negara yang mana 14 daripadanya bernilai RM337 juta adalah projek RMK8 dan 8 MRSM bernilai RM214.80 juta bagi projek RMK9. Empat belas projek RMK8 ini telah melangkau ke RMK9 kerana tarikh pembinaannya bermula pada akhir penggal RMK8 iaitu antara tahun 2004 hingga 2005.

5.1.4 Maktab Rendah Sains MARA Kepala Batas, Pulau Pinang adalah antara maktab baru yang dirancang pembinaannya di bawah RMK8 dengan anggaran kos projek bernilai RM47 juta. Projek ini dibina di atas kawasan seluas 26.30 hektar (65 ekar) melalui kaedah reka dan bina. Tempoh kontrak untuk menyiapkan MRSM adalah dua tahun iaitu antara bulan Ogos 2004 hingga Ogos 2006.

5.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan projek MRSM Kepala Batas telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat serta mencapai objektif yang ditetapkan.

5.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan, penyenggaraan dan pemantauan terhadap projek MRSM Kepala Batas bagi tahun 2006 hingga 2008. Pemeriksaan dibuat terhadap fail projek, rekod dan dokumen kontrak serta minit mesyuarat berkaitan pembinaan MRSM di Ibu Pejabat MARA dan di MRSM Kepala Batas. Selain itu, perbincangan dan temu bual telah diadakan dengan pegawai di bahagian yang bertanggungjawab dan terlibat secara langsung terhadap pengurusan projek MRSM. Lawatan fizikal ke MRSM Kepala Batas telah dilakukan pada 10 hingga 13 November 2008.

5.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan wujud dalam pelaksanaan projek MRSM Kepala Batas. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah kontraktor gagal menyiapkan projek dalam tempoh masa yang ditetapkan walaupun telah diberi 3 lanjutan masa selama 251 hari, bangunan MRSM masih belum memperoleh Sijil Kelayakan Menduduki sehingga kini menyebabkan Sijil Perakuan Siap Kerja tidak dapat dikeluarkan, denda ganti rugi yang ditetapkan tidak dikenakan terhadap kontraktor atas kelewatan menyiapkan projek. Di samping itu, bangunan yang telah siap mempunyai kecacatan dan kurang berkualiti, berlaku kebocoran paip dan resapan air yang serius di asrama dan kuarters guru hingga meninggalkan kesan ketara di dinding, kemudahan di pavilion dan di padang tidak dapat digunakan kerana pembinaannya tidak mengikut spesifikasi. Penjelasan lanjut terhadap kelemahan tersebut adalah seperti berikut:

5.4.1 Kemudahan Yang Dibangunkan

5.4.1.1 Projek ini dibangunkan di kawasan seluas 26.30 hektar (65 ekar) Lot 8784, Mukim 6, Jalan Bertam Kepala Batas, Pulau Pinang yang mana tapak untuk MRSM adalah seluas 35 ekar dan baki 30 ekar akan dibangunkan kemudian. Pelan konsep membina dan menyiapkan MRSM Kepala Batas secara reka dan bina telah diluluskan oleh Jawatankuasa Kerja Bangunan dan Piawaian MARA pada bulan November 2003 dengan sedikit pindaan. Kelulusan turut diperoleh daripada Unit Perancang Ekonomi di Jabatan Perdana Menteri. Kemudahan yang dibangunkan di atas keluasan tanah 35 ekar adalah untuk menampung keperluan 840 pelajar. Antara kemudahan yang dibangunkan

adalah bangunan pentadbiran, bangunan akademik, surau, asrama pelajar lelaki dan perempuan, dewan makan, rumah pengetua dan penolong pengetua, kuarters guru dan kakitangan serta kemudahan riadah.

5.4.1.2 Pemeriksaan Audit terhadap pelan pembinaan projek mendapati ada kemudahan yang disediakan oleh kontraktor tidak mengikut kehendak yang ditetapkan oleh MARA seperti dinyatakan dalam *project brief* kontrak. Antara kemudahan yang tidak disediakan oleh kontraktor mengikut keperluan MARA adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.1
KEMUDAHAN YANG TIDAK DISEDIAKAN OLEH KONTRAKTOR

KEMUDAHAN YANG TIDAK DISEDIAKAN	LOKASI	BILANGAN MENGIKUT KONTRAK	BILANGAN SEBENAR YANG DIBINA
Klinik (gigi/rawatan)	Blok Pentadbiran	1 klinik (98 meter persegi)	Tiada
Ampaian berbumbung	Asrama	Tidak dinyatakan	Tiada
Bilik	Pusat Pelajar	14 bilik	11 bilik
Pondok Menunggu (wakaf)	Berhampiran kafeteria	5 pondok	4 pondok

5.4.1.3 Kegagalan pihak kontraktor menyediakan kemudahan seperti dinyatakan dalam *project brief* menyebabkan MARA tidak dapat menyediakan infrastruktur dan kemudahan yang lengkap mengikut standard sekolah berasrama penuh. Di samping itu, mengikut keperluan MARA, ampaian kain hendaklah berbumbung bagi melindungi pakaian daripada basah apabila hujan. Bagaimanapun, kontraktor hanya menyediakan tempat ampaian kain tanpa bumbung dan MARA terpaksa menggunakan khidmat kontraktor lain bagi membina bumbung yang melibatkan kos tambahan sejumlah RM88,500 bagi asrama lelaki dan perempuan.

5.4.1.4 Pihak Audit juga tidak dapat memastikan sama ada terdapat sebarang perubahan terhadap kemudahan yang sepatutnya disediakan oleh kontraktor kerana maklumat mengenainya tidak dikemukakan untuk semakan. **Pada pendapat Audit, MARA dan Perunding Pengurus Projek (PMC) perlu memastikan kontraktor menyiapkan projek mengikut kehendak *project brief* seperti yang telah dipersetujui. Kegagalan pihak kontraktor menyediakan kemudahan berkenaan telah menyebabkan MRSM tidak mendapat manfaat daripada kemudahan yang sepatutnya dibina. Memandangkan harga kontrak yang ditawarkan adalah berasaskan kepada *project brief*, maka MARA dan PMC perlu membuat pelarasan harga terhadap kemudahan yang tidak dapat disediakan oleh kontraktor.**

5.4.1.5 MARA memaklumkan kemudahan klinik gigi dan pengurangan bilik serta wakaf dikeluarkan daripada *project brief* asal atas langkah penjimatan kos.

5.4.2 Dokumen Kontrak Pembinaan

5.4.2.1 Perjanjian pembinaan MRSM Kepala Batas telah ditandatangani pada bulan November 2005. Butiran dalam kontrak adalah seperti berikut:

SKOP KERJA	MEREKA BENTUK, MEMBINA DAN MENYIAPKAN SERTA MENTAULIAH MRSM KEPALA BATAS
Nama Kontraktor	Zaizah Usaha Sdn. Berhad
Tarikh Surat Niat	9 Mei 2002
Tarikh Surat Setuju Terima	27 Julai 2004
Tarikh Kontrak	16 November 2005
Tempoh Kontrak	24 bulan
Tarikh Mula Kerja	17 Ogos 2004
Tarikh Siap Asal	16 Ogos 2006
Tempoh Tanggungan Kecacatan	24 bulan selepas tarikh siap kerja
Harga Kontrak	RM47.20 juta
Bon Pelaksanaan	RM2.36 juta
Bayaran Wang Pendahuluan	RM10 juta
Ganti rugi tertentu dan ditetapkan	RM7,740.80 sehari

5.4.2.2 Mengikut Surat Arahan Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 2002, agensi dikehendaki memastikan rundingan dengan kontraktor mengenai skop kerja, reka bentuk, harga, tempoh siap dan lain-lain dimuktamadkan dalam tempoh tiga bulan selepas surat niat dikeluarkan bagi projek bernilai kurang daripada RM50 juta. Pihak Audit mendapati pelaksanaan projek ini telah lewat dimuktamadkan apabila Surat Setuju Terima hanya dikeluarkan pada bulan Julai 2004 walaupun surat niat telah dikeluarkan pada bulan Mei 2002 iaitu kelewatan selama 23 bulan. Semakan seterusnya mendapati kelewatan ini berpunca daripada kelewatan dalam pembelian tanah, kelewatan dalam proses mendapatkan kelulusan harga projek daripada Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri dan kelewatan dalam rundingan harga projek dengan kontraktor.

5.4.2.3 Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 2 Tahun 1995 pula menetapkan kontrak hendaklah ditandatangani dalam tempoh empat bulan selepas Surat Setuju Terima dikeluarkan. Adalah didapati Surat Setuju Terima telah dikeluarkan pada bulan Julai 2004 tetapi kontrak hanya ditandatangani pada bulan November 2005 iaitu lewat selama 16 bulan dari tarikh sepatutnya. **Pada pendapat Audit, MARA dan PMC gagal menepati tempoh masa bagi memuktamadkan kontrak pembinaan dengan kadar segera menyebabkan**

tempoh pelaksanaannya juga terjejas. MARA memaklumkan kelewatan menandatangani dokumen kontrak selama 16 bulan dari tarikh Surat Setuju Terima dikeluarkan tidak menjejaskan tempoh pelaksanaan kerja kerana kontraktor telah bersetuju dengan tempoh pelaksanaan selama 2 tahun seperti yang dinyatakan dalam Surat Setuju Terima.

5.4.3 Kelulusan Pelan Pembinaan

Mengikut Akta Perancangan Bandar dan Desa 1976, sesuatu projek yang akan dibangunkan hendaklah mendapat kebenaran daripada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Pelan kerja tanah dan pembinaan juga hendaklah mendapat kelulusan daripada PBT berkenaan. Di samping itu, Akta Jalan, Parit dan Bangunan memperuntukkan kerja tanah dan bangunan boleh dijalankan apabila syarat keperluan di atas telah dipenuhi. Semakan Audit mendapati kontraktor hanya memperoleh kebenaran merancang membangunkan projek pada bulan November 2005 sedangkan kemajuan kerja pembinaan pada masa tersebut telah mencapai 34.3%. Sehingga bulan Disember 2008, kontraktor masih belum memperoleh kelulusan pelan kerja tanah. Kemajuan kerja bangunan pula telah mencapai 59.5% semasa kelulusan pelan bangunan diperoleh pada bulan Julai 2006. Pihak Audit tidak dapat menentukan sama ada pelan kerja tanah dan pelan kerja pembinaan telah diluluskan oleh PBT.

Pihak Audit mendapati MARA dan PMC tidak menghalang kontraktor dari memulakan kerja tanpa mendapat kebenaran merancang dan kelulusan pelan daripada PBT. Tambahan lagi, pelaksanaan kerja tanpa kelulusan pelan boleh menyebabkan kerja tanah dan bangunan tidak mengikut kehendak PBT yang seterusnya akan melewati lagi kelulusan pelan pembinaan. Justeru, pihak MARA juga boleh dikenakan tindakan undang-undang kerana pelanggaran syarat mengikut Akta berkenaan. Tindakan kontraktor memulakan kerja sebelum pelan pembinaan diluluskan oleh PBT menjadi salah satu faktor Sijil Kelayakan Menduduki tidak diperoleh sehingga kini.

5.4.4 Bayaran Kemajuan Projek

Sehingga akhir tahun 2008, MARA telah membuat 23 bayaran interim sejumlah RM43.88 juta kepada kontraktor. Jumlah ini adalah termasuk bayaran wang pendahuluan berjumlah RM10 juta dan bayaran kepada perunding kontraktor berjumlah RM3.87 juta. MARA juga telah membuat bayaran sejumlah RM971,376 kepada PMC sebagai yuran ikhtisas perunding projek.

Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 10 Tahun 1995, bayaran interim boleh dibayar kepada kontraktor sehingga 3 bayaran dalam tempoh 4 bulan selepas Surat Setuju Terima dikeluarkan dan sebelum perjanjian ditandatangani. Bayaran interim ke 4 dan seterusnya hanya boleh dibuat selepas perjanjian kontrak rasmi ditandatangani. Semakan Audit mendapati MARA telah membuat 5 bayaran interim kepada kontraktor selepas tempoh 4 bulan dari tarikh Surat Setuju Terima dikeluarkan iaitu pada bulan Julai 2004 dan sebelum kontrak ditandatangani pada bulan November 2005 sejumlah RM11.72 juta. Butiran pembayaran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.2
BAYARAN INTERIM YANG DIBUAT SELEPAS 4 BULAN

NO. BAYARAN	NO. BAUCAR	TARIKH BAYARAN	JUMLAH (RM Juta)
2	H0451	12.05.2005	3.19
3	H0739	26.07.2005	5.56
4	H0828	18.08.2005	1.59
5	H0919	13.09.2005	0.57
6	H01076	17.10.2005	0.81
JUMLAH			11.72

Pada pendapat Audit, MARA gagal mematuhi syarat yang ditetapkan dalam pekeliling mengenai pembayaran interim yang dibenarkan kepada kontraktor.

5.4.5 Arahan Perubahan Kerja

Semakan Audit terhadap minit mesyuarat tapak, mendapati MARA melalui PMC telah mengarahkan kontraktor supaya menjalankan 5 kerja tambahan. Kontraktor telah mengemukakan anggaran harga bagi kerja tambahan tersebut pada bulan Julai dan September 2006. Semasa lawatan Audit ke MRSM pada bulan November 2008 mendapati kerja tambahan tersebut telah dilaksanakan oleh kontraktor seperti di gambar berikut:

GAMBAR 5.1

Ramp Yang Telah Dibina Di Dewan Besar

GAMBAR 5.2

Peralatan Yang Telah Dibekalkan Dan Dipasang Di Makmal Fizik

Sehingga akhir tahun 2008, MARA dan PMC masih belum mengeluarkan Arahan Perubahan Kerja dan memuktamadkan harga bagi kerja tambahan ini walaupun kelulusan secara prinsip bagi 3 kerja tambahan tersebut telah diluluskan pada bulan Februari 2007. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.3
JENIS KERJA TAMBAHAN YANG DILAKSANAKAN

JENIS KERJA TAMBAHAN	ANGGARAN KONTRAKTOR (RM)	ANGGARAN MARA (RM)
Membekal dan memasang peralatan di makmal fizik	66,522	-
Membekal peralatan dapur	28,604	28,604
Membekal dan memasang pagar <i>chainlink</i>	192,000	183,375
Pembinaan laluan berbumbung	440,732	381,054
Pembinaan tandas orang kurang upaya dan <i>reinforced concrete ramp</i>	27,700	-
JUMLAH	755,558	593,033

Nota : Anggaran MARA berdasarkan permohonan kelulusan prinsip APK No. 1

Pada pendapat Audit, MARA perlu meluluskan Arahan Perubahan Kerja sebelum kerja dilaksanakan. Selain itu, MARA dan PMC perlu memuktamadkan harga bagi kerja tambahan dengan kadar segera untuk menentukan kos kerja tambahan tersebut adalah berpatutan. MARA memaklumkan Arahan Perubahan Kerja yang diluluskan secara prinsip adalah pembekalan peralatan dapur, pemasangan pagar *chainlink* dan pembinaan laluan berbumbung. Oleh itu, hanya Arahan Perubahan Kerja bagi pembekalan peralatan dapur berjumlah RM28,604 yang akan diambil kira untuk penyelarasan harga.

5.4.6 Lanjutan Masa

5.4.6.1 Semakan Audit mendapati sehingga akhir tahun 2008, MARA telah meluluskan 3 lanjutan masa kepada kontraktor sehingga 24 April 2007 iaitu 251 hari. Butiran lanjutan masa yang telah diluluskan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.4
LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

LANJUTAN MASA	ASAS LANJUTAN MASA DILULUSKAN	TARIKH SIAP KERJA	LANJUTAN MASA (Hari)
1	• Kenaikan harga minyak dan bahan binaan • Hujan yang melampau • Kekurangan pekerja asing	15.10.2006	60
2	• Hujan lebat • Kenaikan harga kabel • Kerja-kerja tambahan • Kelewatan kelulusan pelan oleh Perbadanan Bekalan Air Pulau Pinang	31.01.2007	108
3	• Hujan lebat • Kelewatan kelulusan pelan oleh Perbadanan Bekalan Air Pulau Pinang	24.04.2007	83
JUMLAH			251

5.4.6.2 Mengikut klausa 45 dalam syarat kontrak, kontraktor boleh diberi lanjutan masa berdasarkan kriteria yang ditetapkan dalam kontrak antaranya keadaan cuaca yang luar biasa dan perkara teknikal yang tidak dapat dielakkan. Lanjutan masa boleh dipohon dalam tempoh kontrak atau sebelum tarikh siap kerja. Berdasarkan jadual di atas, Lanjutan Masa No. 2 telah tamat tempoh pada 31 Januari 2007 dan tiada lanjutan masa seterusnya dipohon oleh kontraktor.

5.4.6.3 Semakan Audit mendapati kontraktor hanya mengemukakan permohonan Lanjutan Masa No. 3 pada bulan Mei 2007 iaitu selepas 4 bulan Lanjutan Masa no. 2 tamat. Permohonan tersebut tidak diluluskan oleh Jawatankuasa Tawaran Kecil MARA (JKTKM) yang bermesyuarat pada bulan November 2007. Bagaimanapun, selepas kontraktor mengemukakan rayuan pada bulan Disember 2007, JKTKM dalam mesyuaratnya pada bulan Februari 2008 meluluskan Lanjutan Masa No. 3 sebanyak 83 hari termasuk hujan lebat sebanyak 23 hari pada bulan Februari hingga April 2007.

Pada pendapat Audit, lanjutan masa ini tidak sepatutnya diluluskan kerana hujan berlaku selepas tamat tempoh Lanjutan Masa No.2 pada 31 Januari 2007. Lanjutan masa hanya boleh diberi sekiranya sesuatu kesulitan berlaku sebelum tarikh siap kerja. Pelanjutan masa yang diluluskan pada bulan Februari 2008 bagi tempoh bulan Februari hingga April 2007 menyebabkan MARA tidak dapat mengenakan denda ganti rugi berjumlah RM642,420 (83 hari @ RM7,740.80) terhadap kontraktor.

MARA juga didapati mengambil masa yang lama untuk meluluskan Lanjutan Masa No. 3 iaitu selama 276 hari dari tarikh permohonan lanjutan masa tersebut dikemukakan. Kontraktor masih gagal menyiapkan kerja walaupun telah diberi lanjutan masa sebanyak 3 kali. Pembinaan bangunan MRSM hanya dapat disiap dan diserahkan pada 31 Disember 2007. MARA juga tidak mengenakan denda ganti rugi sejumlah RM1.86 juta (240 hari @ RM7,740.80) terhadap kontraktor dari bulan April hingga Disember 2007.

MARA memaklumkan antara faktor yang menyebabkan pihaknya mengambil masa 276 hari untuk meluluskan permohonan lanjutan masa adalah kegagalan kontraktor mengemukakan dokumen sokongan lengkap dan rayuan semula oleh kontraktor apabila permohonan pertama Lanjutan Masa No. 3 tidak diluluskan.

5.4.7 Sijil Layak Menduduki

Semakan Audit sehingga akhir tahun 2008 mendapati MRSM Kepala Batas masih belum memperoleh Sijil Layak Menduduki walaupun bangunan telah diduduki sejak bulan April 2007. Sijil Layak Menduduki perlu diperoleh daripada PBT sebelum sesuatu bangunan dapat diduduki. Selaras dengan konsep projek reka dan bina, kontraktor adalah bertanggungjawab memperoleh surat sokongan daripada jabatan/agensi tertentu bagi mendapatkan Sijil Layak Menduduki. Pihak kontraktor bagi projek MRSM perlu memperoleh surat sokongan daripada 12 jabatan/agensi untuk melayakkannya memperoleh Sijil Layak Menduduki.

Semakan Audit mendapati surat sokongan daripada 6 jabatan/agensi seperti Bomba, Tenaga Nasional, Majlis Perbandaran Seberang Perai (MPSP) untuk landskap dan kesihatan, Jabatan Parit Dan Saliran dan MPSP untuk jalan dan longkang telah diperoleh manakala surat sokongan daripada 3 jabatan/agensi masih belum diperoleh kerana masalah teknikal yang perlu diselesaikan oleh kontraktor. Tambahan lagi, kontraktor masih belum mengemukakan permohonan kepada 3 jabatan/agensi berkenaan. Status permohonan surat sokongan bagi mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.5
PERMOHONAN BAGI MENDAPATKAN SIJIL KELAYAKAN MENDUDUKI

PIHAK BERKUASA TEMPATAN/ JABATAN/AGENSI	STATUS	TARIKH PERMOHONAN	TARIKH SURAT SOKONGAN
Jabatan Bomba dan Penyelamat	Lulus	26.03.2007	10.04.2007
Tenaga Nasional Berhad	Lulus	01.03.2007	09.03.2007
Telekom Malaysia Berhad	Lulus	15.03.2007	28.03.2007
Jabatan Parit dan Saliran	Lulus	-	30.07.2007
MPSP (Landskap)	Lulus	18.04.2007	27.11.2007
MPSP (Kesihatan)	Lulus	18.04.2007	24.12.2007
MPSP (Kejuruteraan)	Permohonan belum dikemukakan	-	Belum dikemukakan kerana kontraktor masih belum memperbaiki kerja kecacatan
MPSP (Jalan & Saliran)	Permohonan belum dikemukakan	-	
MPSP (Sanitari)	Permohonan belum dikemukakan	-	
Jabatan Perkhidmatan Pembetulan	Tangguh kerana ujian CCTV belum dijalankan	10.09.2007	-
Jabatan Kerja Raya	Dalam proses	23.03.2007	-
Perbadanan Bekalan Air	Dalam proses	17.07.2007	-

Pihak Audit berpendapat MRSM tidak boleh beroperasi di bangunan ini sebelum mendapat Sijil Kelayakan Menduduki bangunan kerana tanpa sijil tersebut, pengguna tidak akan diberi sebarang jaminan atau perlindungan sekiranya berlaku perkara yang di luar jangkaan. MARA memaklumkan keputusan membenarkan sesebuah MRSM beroperasi hanya setelah kelulusan daripada agensi seperti Bomba dan TNB diperoleh.

5.4.8 Sijil Perakuan Siap Kerja

Pemeriksaan Audit mendapati kontraktor tidak dapat menyiapkan kerja pada tarikh akhir lanjutan masa yang diberi iaitu pada bulan April 2007. Unit Binaan dan Senggaraan bersetuju untuk menerima penyerahan siap bangunan berkuat kuasa pada akhir tahun 2007. Namun begitu sehingga akhir tahun 2008, Sijil Perakuan Siap Kerja belum dikeluarkan kerana kontraktor masih gagal mendapatkan Sijil Layak Menduduki daripada PBT.

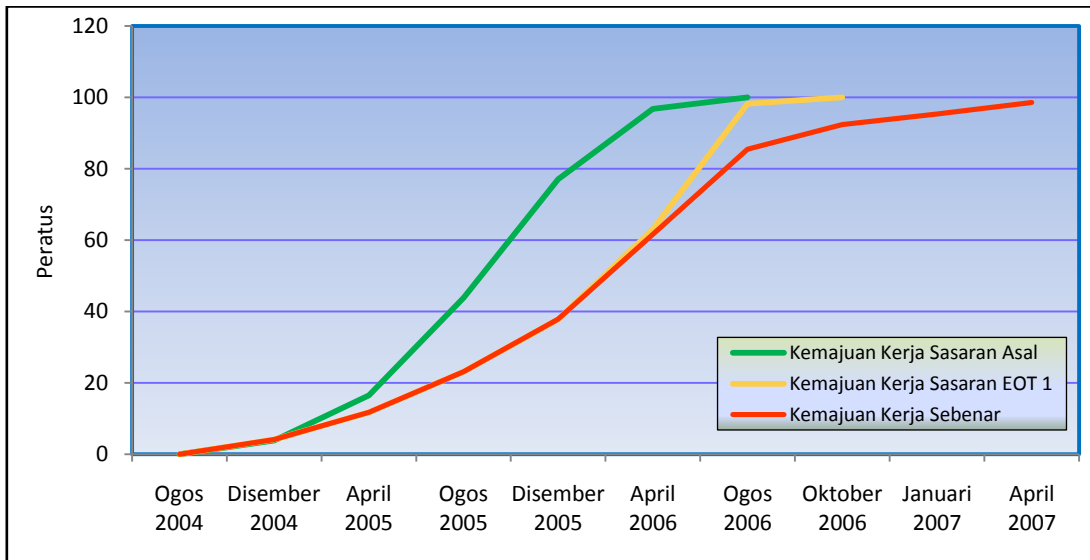
Pihak Audit juga mendapati MARA tidak mengenakan sebarang denda ganti rugi kepada kontraktor atas kelewatan menyiapkan kerja mengikut syarat kontrak. **Pihak Audit berpendapat MARA dan PMC sepatutnya mengeluarkan Sijil Perakuan Tidak Siap Kerja dan mengenakan denda ganti rugi kepada kontraktor. Sehingga akhir tahun 2008, denda ganti rugi yang sepatutnya dikenakan adalah dianggarkan sejumlah RM4.77 juta.**

5.4.9 Prestasi Projek

5.4.9.1 Kemajuan Kerja

Semakan Audit mendapati kontraktor gagal mencapai sasaran kemajuan kerja yang ditetapkan walaupun telah diberi lanjutan masa bagi tempoh 251 hari melalui 3 lanjutan masa. Peratus kemajuan kerja sebenar dibandingkan dengan sasaran kemajuan kerja asal dan lanjutan masa 1 telah disediakan oleh kontraktor manakala peratus kemajuan kerja sasaran bagi tempoh lanjutan masa 2 dan 3 tidak disediakan oleh kontraktor. Kedudukan peratus sasaran kemajuan kerja adalah seperti di carta berikut:

CARTA 5.1
PERATUS KEMAJUAN KERJA SEBENAR DIBANDINGKAN DENGAN SASARAN
KEMAJUAN KERJA ASAL DAN LANJUTAN MASA 1

Mengikut Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 6 Tahun 2002, setiap projek yang ditakrifkan sebagai projek sakit perlu ditamatkan kontraknya. Projek yang ditakrifkan sakit adalah projek yang telah terlewat dari jadual asal atau jadual setelah lanjutan masa diluluskan melebihi 3 bulan (90 hari) atau 30% daripada jadual ditetapkan yang mana terdahulu. Berdasarkan laporan kemajuan bulanan, adalah didapati kontraktor telah terlewat melebihi 90 hari dari jadual sasaran untuk 12 bulan bermula dari bulan Julai 2005 seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.6
KELEWATAN KEMAJUAN KERJA KONTRAKTOR MELEBIHI 90 HARI

TARIKH	KEMAJUAN SASARAN (%)	KEMAJUAN SEBENAR (%)	KELEWATAN (HARI)
24.07.2005	34.7	22.4	90
28.08.2005	42.9	25.2	129
25.09.2005	49.7	30.7	139
27.11.2005	58.4	35.1	170
25.12.2005	67.5	38.7	211
22.01.2006	74.3	41.9	237
28.08.2006	95.9	84.5	90
10.09.2006	98.1	86.7	91
12.11.2006	100	92.9	90
10.12.2006	100	94.1	118
07.01.2007	100	94.8	146
07.02.2007	100	95.5	174

Pada pendapat Audit, MARA sepatutnya menamatkan kontrak ini kerana kegagalan kontraktor menyiapkan projek walaupun 3 lanjutan masa telah diberikan.

5.4.9.2 Kualiti Kerja Kontraktor

Klausa 48 dalam syarat kontrak menyatakan sebarang kecacatan kerja hendaklah diperbaiki oleh kontraktor dalam tempoh 3 bulan dari tarikh aduan dibuat. Pemeriksaan Audit terhadap notis kecacatan kerja yang dikeluarkan oleh PMC kepada kontraktor mendapati sehingga akhir tahun 2008 sebanyak 41 kecacatan kerja yang masih belum diperbaiki oleh kontraktor.

Semakan Audit seterusnya mendapati sehingga bulan November 2008, sebanyak 21 daripada kecacatan kerja berkenaan telah melebihi tempoh 3 bulan yang ditetapkan. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.7
SENARAI KECACATAN KERJA YANG MASIH BELUM DIBAIKI

BANGUNAN	SENARAI KECACATAN	TARIKH KECACATAN DIKESAN
Asrama Lelaki	1. Pemasangan kambir pintu <i>hosereel</i> tidak sempurna	08.05.2008
	2. Berlaku kebocoran pada paip sanitari di tandas	27.12.2007
	3. Berlaku resapan air pada dinding luar dan dalam tandas	27.12.2007
	4. Air menitis dari lantai dan memasuki ruang lampu dan berlaku litar pintas	19.06.2008
	5. Panel <i>alarm</i> rosak	08.05.2008
Asrama Perempuan	6. Berlaku kebocoran pada paip air sanitari di tandas	27.12.2007
	7. Air menitis dari bumbung konkrit (tempat sidai baju) di rumah warden atas	19.06.2008
Rumah Staf	8. Bingkai pintu utama mengembang	08.05.2008
Rumah Pam dan Tangki Air Meninggi (EWT)	9. <i>Level indicator</i> belum dipasang di tangki EWT dan tangki <i>suction</i>	08.05.2008
	10. Tangga naik ke atas tangki tidak sempurna	08.05.2008
Bangunan Akademik dan Makmal	11. Pendawaian soket berlaku litar pintas di makmal	24.09.2008
	12. Pam <i>standby</i> tidak berfungsi	24.09.2008
	13. Hos paip air kebuk wasap tercabut dan bocor di makmal kimia	24.09.2008
	14. Paip sanitari bocor di tandas lelaki tingkat bawah	06.11.2008
	15. Dinding koridor bersebelahan tandas lelaki tingkat bawah lembap dan berlumut	06.11.2008
	16. Kebuk wasap di makmal kimia rosak pada salur air buangan dan berlaku resapan pada ruang air buangan	06.11.2008
Kuarters Guru	17. Dinding lembap dan berkulat di unit GB-2-3	24.09.2008
	18. Air bertakung di tempat jemuran baju unit GB-1-3	24.09.2008
	19. Air menitis dari lantai atas dalam tandas unit GA-1-1	24.09.2008
	20. Air menitis dari sambungan <i>gutter</i>	24.09.2008
Dewan Makan	21. Wayar ke <i>cut out</i> terdapat kesan bakar	24.09.2008
	22. <i>Burner</i> periuk nasi rosak	24.09.2008
	23. Satu <i>chiller</i> rosak	12.03.2008
	24. Pemanas air rosak	12.03.2008
	25. Dapur nasi rosak	19.06.2008
	26. Pembuat ais rosak	12.03.2008
Rumah Pengetua	27. Air bertakung di kawasan belakang rumah	27.12.2007
	28. Longkang tidak sempurna	06.11.2008
	29. Dinding bilik tidur tingkat 1 berkembar dengan tandas lembap	06.11.2008
	30. Bumbung renggang	06.11.2008
Dewan Besar	31. <i>Timber strip</i> tercabut	06.11.2008
	32. <i>Cemboard frame</i> di atas pentas renggang	06.11.2008
Lain-lain kecacatan	33. Pintu tandas dan pintu bilik M&E rosak di loji rawatan kumbahan	19.06.2008
	34. Berlaku kebocoran pada tangki <i>hosereel</i> di belakang dewan makan	19.06.2008

BANGUNAN	SENARAI KECACATAN	TARIKH KECACATAN DIKESAN
	35. Air bertakung di atas jalan	27.12.2007
	36. Kerosakan pada <i>contactor capacitor bank step 12</i> di bilik suis TNB	19.06.2008
	37. Cat pudar pada <i>ceboard</i> bumbung <i>porch</i> bangunan pentadbiran	24.09.2008
	38. Kolam takungan air belum sempurna	24.09.2008
	39. Kawasan padang bola dan trek larian tidak sempurna	27.12.2007
	40. Keseluruhan longkang utama bertakung air	27.12.2007
	41. Air bertakung berhampiran pintu pagar utama	06.11.2008

Pada pendapat Audit, MARA dan PMC hendaklah memastikan kontraktor melaksanakan kerja pembaikan kecacatan dengan baik supaya kecacatan yang sama tidak berulang. Kerja memperbaiki kecacatan juga perlu dilaksanakan secepat mungkin atau selewatnya dalam tempoh 3 bulan dari tarikh kecacatan dilaporkan supaya segala kemudahan dapat digunakan secara optimum. Semakan Audit mendapati MARA dan PMC tidak mengambil apa-apa tindakan terhadap kontraktor yang gagal membaiki kecacatan kerja yang dikenal pasti. Sekiranya kontraktor masih gagal membaiki kecacatan yang dilaporkan, MARA perlu melantik kontraktor lain untuk membaiki kecacatan berkenaan dan menuntut balik bayaran daripada kontraktor asal.

5.4.9.3 Lawatan Audit ke MRSM Kepala Batas pada 10 hingga 13 November 2008 bagi melihat keadaan fizikal bangunan dan kemudahan yang disediakan mendapati kualiti kerja pembinaan dan kemudahan yang disediakan kurang memuaskan. Kerja pembinaan didapati tidak mengikut spesifikasi seperti di jadual berikut:

JADUAL 5.8
KERJA PEMBINAAN TIDAK SEMPUrna DAN TIDAK BERKUALITI

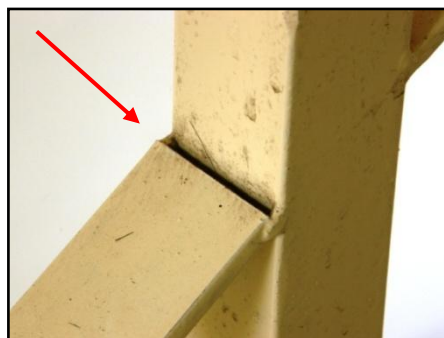
BLOK	KEADAAN FIZIKAL
Akademik	Kerangka susur tangga telah tertanggal kerana sambungan besi tidak dikimpal dengan sempurna. (Gambar 5.3 & 5.4)
Asrama lelaki	Cat berbalam di dinding asrama yang mencacatkan pemandangan. (Gambar 5.5 & 5.6)
Asrama lelaki/ perempuan/ kuarters guru	Kebocoran paip air dan sanitari di bilik air menyebabkan air meresap ke dinding, lantai dan siling. Cat menjadi pudar dan mengelupas. Dinding basah hingga menyebabkan panel suis dan lampu rosak. Kerosakan berpunca dari pemasangan jubin yang mengakibatkan sistem lapisan kalis air retak dan pecah. (Gambar 5.7, 5.8, 5.9 dan 5.10.)
Asrama lelaki	Pemasangan kelengkapan tandas yang tidak sempurna seperti tiada paip air ke flush tandas, tiada perangkap lantai dan paip saluran air buangan yang tidak bersambung. (Gambar 5.11 dan 5.12)
Akademik	Ukuran lebar jejak anak tangga mengikut pelan adalah 275mm dan tinggi 173.9mm. Pihak Audit mendapati ukuran lebar jejak anak tangga sebenar adalah 220mm dan 145mm. (Gambar 5.13 dan 5.14)
Pentadbiran	Pintu bilik <i>main switch board</i> telah berkarat walaupun bangunan baru berusia 2 tahun. Pintu sepatutnya dibuat daripada besi tahan karat bagi mengelakkannya reput. Peralatan milik kontraktor ditinggalkan di bilik <i>main switch board</i> . (Gambar 5.15 dan 5.16)
Pavilion	Bilik air, tandas dan bilik persalinan tidak dapat digunakan. Ini disebabkan limpahan air dan tanah merah yang masuk melalui <i>house manhole</i> di padang bola dan keluar ke dalam tandas dan bilik persalinan melalui <i>floor trap</i> sewaktu hujan. (Gambar 5.17 dan 5.18)
Gelanggang Sepak Takraw	Permukaan gelanggang tidak rata menyebabkan gelanggang bertakung air dan simen di permukaannya merekah. (Gambar 5.19 dan 5.20)

GAMBAR 5.3

Kerangka Susur Tangga Yang Telah Tertanggal Di Bangunan Akademik

GAMBAR 5.4

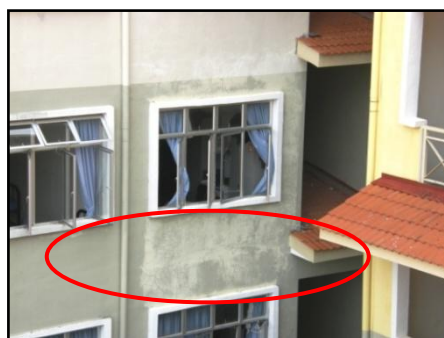
Kimpalan Penyambungan Besi Pengadang Yang Tidak Sempurna

GAMBAR 5.5

Cat Berbalam Di Dinding Bangunan Asrama

GAMBAR 5.6

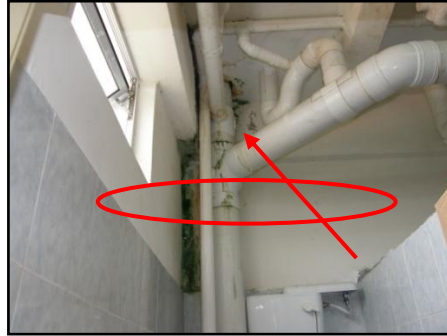

GAMBAR 5.7

Kesan Basah Di Dinding Berpunca
Daripada Kebocoran Paip Bekalan Air Di
Tandas Asrama Lelaki

GAMBAR 5.8

Resapan Air Di Sekeliling Paip Sanitari Di
Tandas Asrama Lelaki Kerana Lapisan
Kalis Air Tidak Mencukupi

GAMBAR 5.9

Lapisan Kalis Air Tidak Mencukupi

GAMBAR 5.10

Kesan Resapan Air Di Dinding/Rasuk
Bahagian Luar Tandas Lelaki

GAMBAR 5.11

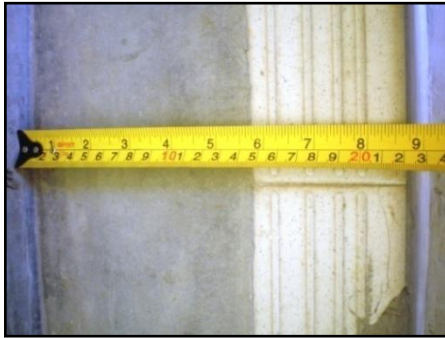
Saluran Paip Air Buangan Yang Tidak
Disambung Dan *Floor Trap* Telah
Tertanggal Pada *Outlet*

GAMBAR 5.12

Tiada Paip Air Ke *Flush* Tandas

GAMBAR 5.13

Jejak Anak Tangga Di Bangunan Akademik Hanya Berukuran 220mm

GAMBAR 5.14

Tinggi Anak Tangga Di Bangunan Akademik Hanya Berukuran 145mm

GAMBAR 5.15

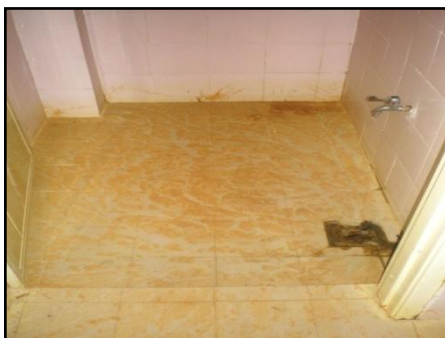
Pintu Bilik *Main Switch Board* Telah Berkarat

GAMBAR 5.16

Peralatan Milik Kontraktor Ditinggalkan Di Bilik MSB

GAMBAR 5.17

Tanah Merah Yang Masuk Melalui *Floor Trap* Di Bilik Air Pavilion

GAMBAR 5.18

GAMBAR 5.19

Air Bertakung Di Gelanggang Sepak Takraw

GAMBAR 5.20

Permukaan Simen Gelanggang Sepak Takraw Yang Telah Merekah Dan Terhakis

5.4.9.4 MARA memaklumkan pihak kontraktor telah pun membaiki kecacatan, kerosakan dan kebocoran seperti yang dibangkitkan antaranya memasang balik pengadang tangga yang tertanggal, membina kembali jejak anak tangga mengikut spesifikasi, menyambung kembali hos ke *flush* tandas dan membaiki kebocoran sanitari di asrama lelaki. MARA juga memastikan kerja pembaikan oleh kontraktor dibuat dengan sempurna sebelum memberi pengesahan terhadap perakuan siap kerja oleh wakil MARA atau PMC.

5.4.10 Penyenggaraan Bangunan Dan Kemudahan

Mengikut kontrak, kontraktor utama perlu menyenggara keseluruhan kerja dan perkhidmatan dalam tempoh 24 bulan dari tarikh Sijil Perakuan Siap Kerja diperoleh. Segala kos penyenggaraan dalam tempoh tersebut perlu ditanggung oleh kontraktor asal. PMC hanya akan mengeluarkan Sijil Perakuan Siap Kerja/Sijil Siap Membaiki Kecacatan sekiranya berpuas hati terhadap kerja penyenggaraan yang dilaksanakan.

Pihak Audit mendapati kontraktor utama hanya melaksanakan penyenggaraan terhadap sistem kumbahan di loji rawatan kumbahan. Bagaimanapun, kerja penyenggaraan seperti menyenggara sistem penyaman udara, sivil dan struktur serta elektrik tidak dilaksanakan. MARA terpaksa melantik subkontraktor lain bagi melaksanakan kerja penyenggaraan yang tidak dijalankan oleh kontraktor asal.

Sehingga akhir tahun 2008, MARA telah membayar sejumlah RM63,800 untuk kerja penyenggaraan separa komprehensif bagi MRSM Kepala Batas. Di samping itu, MRSM Kepala Batas pula telah membelanjakan sejumlah RM39,379 bagi kerja penyenggaraan kecil dari bulan Januari hingga Oktober 2008.

Pihak Audit berpendapat, memandangkan MRSM Kepala Batas masih dalam tempoh penyenggaraan dan Sijil Perakuan Siap Kerja/Sijil Membaiki Kecacatan belum dikeluarkan, MARA perlu memastikan kontraktor asal

melaksanakan kerja penyenggaraan terhadap projek ini. Selain itu, MARA perlu menuntut balik bayaran kerja penyenggaraan yang telah dilakukan oleh kontraktor yang dilantik oleh MARA.

5.4.11 Pemantauan

MARA telah mewujudkan mekanisme pemantauan terhadap projek MRSM di pelbagai peringkat. Kemajuan pelaksanaan projek dibincangkan di peringkat Kementerian dan Majlis MARA serta pihak pengurusan MARA. Di samping itu, semasa projek dalam pelaksanaan, pemantauan adalah melalui mesyuarat tapak, mesyuarat pemantauan kemajuan kerja dan lawatan fizikal. Bagaimanapun, pelaksanaan pemantauan adalah kurang berkesan kerana projek lewat disiapkan dari tempoh yang ditetapkan. Bangunan yang telah disiapkan mempunyai kualiti kerja yang rendah. Pihak MARA tidak tegas mengenakan denda kelewatan terhadap kontraktor yang gagal menyiapkan kerja dalam tempoh yang ditetapkan. Sehingga kini, Sijil Kelayakan Menduduki belum diperoleh yang menyebabkan Sijil Perakuan Siap Kerja tidak dapat dikeluarkan sedangkan bangunan telah pun diduduki sepenuhnya.

5.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan MARA memberi pertimbangan terhadap perkara berikut bagi memastikan keadaan yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek yang akan datang.

- a. MARA perlu memantau kontraktor dalam mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki daripada Pihak Berkuasa Tempatan supaya Sijil Perakuan Siap Kerja dapat dikeluarkan dan *Liquidated and Ascertained Damages* dikenakan.
- b. MARA perlu memastikan pegawainya adalah kompeten dalam memantau projek dari peringkat awal hingga siap supaya pembinaan mengikut spesifikasi, berkualiti dan mengikut tempoh yang ditetapkan serta tidak berlaku kelewatan.
- c. Perjanjian kontrak hendaklah ditandatangani dalam tempoh 4 bulan selepas Surat Setuju Terima dikeluarkan bagi menjaga kepentingan MARA sekiranya terdapat masalah perundangan.
- d. MARA perlu memastikan kontraktor memperbaiki segala kecacatan dan kerosakan dengan kadar segera supaya bangunan dapat digunakan dengan selamat dan tidak menjejaskan pembelajaran penuntut.

- e. Program penyenggaraan tahunan dan kaedah penyenggaraan berkala perlu disediakan oleh MARA bagi memastikan bangunan, peralatan kelengkapan, peralatan multimedia sentiasa berada dalam keadaan baik dan dapat digunakan.

6. PENGURUSAN PROJEK PEMBINAAN KAMPUS

6.1 LATAR BELAKANG

6.1.1 Universiti Teknologi MARA (UiTM) ditubuhkan di bawah Akta Institut Teknologi Mara 1976 (Akta 173) dan dikawal selia oleh Kementerian Pengajian Tinggi. Objektif UiTM adalah untuk menyediakan peluang kepada pelajar bumiputera bagi mengikuti pendidikan bertaraf profesional dalam bidang sains, teknologi, industri, perdagangan, seni dan kemasyarakatan. UiTM juga menyediakan program pengajaran yang berkualiti dan inovatif serta memenuhi kehendak pasaran dan pelanggan di samping menyokong Dasar Pembangunan Negara. Sehingga akhir tahun 2008, UiTM mempunyai satu kampus induk di Shah Alam, Selangor, 12 kampus cawangan di setiap negeri dan 8 kampus kota.

6.1.2 Projek pembinaan kampus UiTM dirancang untuk memenuhi keperluan akademik, pelajar dan kakitangan setaraf dengan universiti terkemuka di dunia. Projek pembinaan ini tertumpu kepada 2 aspek utama iaitu pembinaan kampus kedua dan penambahan bangunan serta infrastruktur. Bilangan keseluruhan projek bagi RMK9 adalah 111, yang mana 61 daripadanya merupakan projek pembangunan dan 50 pula adalah projek *private finance initiative*. Daripada jumlah projek tersebut, sebanyak 20 adalah projek siap, 7 ditangguhkan, 37 sedang dalam pembinaan dan 47 masih dalam rundingan. UiTM sendiri melaksanakan dan memantau sebanyak 63 projek manakala 48 projek lagi oleh Jabatan Kerja Raya.

6.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan projek pembinaan kampus UiTM telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap serta mencapai objektif yang telah ditetapkan.

6.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

6.3.1 Pengauditan yang dijalankan meliputi aspek perancangan, pelaksanaan, penyenggaraan dan pemantauan pembinaan kampus bagi tahun 2006 hingga 2008. Semakan telah dibuat terhadap fail, rekod dan dokumen berkaitan. Lawatan fizikal telah dilakukan ke 11 projek pembinaan dan temu bual juga diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab terhadap projek.

6.3.2 Pengauditan tertumpu kepada 2 peringkat pembinaan iaitu projek telah siap dan projek masih dalam pembinaan. Sehubungan itu, sebanyak 11 projek telah diambil sebagai sampel seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.1
SENARAI PROJEK YANG DIPILIH

PROJEK	UITM	PELAKSANA PROJEK	KONTRAKTOR	KOS PROJEK (RM Juta)
Pembinaan Blok Makmal	Sabah	UiTM	Usaha Hakikat Sdn. Berhad	6.95
Pembinaan Blok Akademik dan Perpustakaan		JKR	Syarikat Pembinaan Karun Sdn. Berhad	30.03
Pembaikan Struktur Bangunan Kompleks Sukan		UiTM	Misi Cerah Enterprise	0.19
Kerja Pembaikan Tanah Runtuh (Projek FASA II – <i>Contiguos Bored Pile Wall</i>)		UiTM	Buildtech Enterprise	3.25
Mereka Bentuk, Membina Menyiap, Menguji Terima, Mentauliah Dan Menyelenggara Bangunan Asrama Dan Kemudahan di 10 Kampus UiTM _Kampus UiTM Cawangan Sabah		UiTM/PMC	PMC- Udoh Management Services Sdn. Berhad Pemaju – Maju Holdings Sdn. Berhad	47.38
Bangunan Tambahan Fakulti Teknologi Maklumat dan Sains Kuantitatif (FTMSK)	Shah Alam	UiTM	Mawashi Corporation Sdn. Berhad	14.12
Blok Akademik Fakulti Seni Bina, Perancangan dan Ukur (FSPU)		UiTM	Sri Juyong Engineering Sdn. Berhad	4.57
Perolehan 2 Keping Tanah PT 1567 dan PT 1568 Fasa 1 Satelit A (Bangunan Kediaman Pelajar, Kemudahan Rekreasi dan Sukan Pelbagai Fasa 1 Satelit B (Kemudahan Akademik Fakulti Sains Kesihatan Bersekutu, Fakulti Farmasi dan Plaza satelit)	Puncak Alam	UiTM	Corporate Line (M) Sdn. Berhad	199.00
		UiTM/PMC	PMC- Pelangi Teguh Sdn. Berhad Kontraktor – TRIPLC Berhad	155.40
		UiTM/PMC	PMC – HLA Project Management Sdn. Berhad Kontraktor – TRIPLC Berhad	402.00
Pembelian Tanah, Blok Akademik, Asrama dan Dewan Makan	Puncak Perdana	UiTM	Perunding - KNH Sdn Berhad Pemilik – TRIPLC Berhad	90.41
FASA 3 - Blok Akademik dan Makmal Bahasa dan Komputer	Kelantan	UiTM	Northern Coral (M) Sdn. Berhad	5.36
FASA 2 - Bangunan Tambahan, Kemudahan Sukan dan Prasarana		UiTM	Pembinaan Dollah Awang Sdn. Berhad	16.81

6.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan projek pembinaan dan penyenggaraan kampus UiTM. Antara kelemahannya adalah kurang perancangan di peringkat awal menyebabkan banyak perubahan kerja dibuat dan pertambahan kos. Pengurusan pemantauan projek juga tidak berkesan menyebabkan projek lambat disiapkan dan pembinaan kurang berkualiti. Selain itu, pelaksanaan pembaikan kecacatan oleh kontraktor tidak dipantau dengan rapi menyebabkan kebocoran serius berlaku dan memerlukan kos penyenggaraan yang tinggi. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

6.4.1 Peruntukan dan Perbelanjaan Projek

6.4.1.1 UiTM telah memperoleh peruntukan di bawah RMK9 sejumlah RM3.42 bilion. Projek yang dibiayai melalui peruntukan pembangunan adalah sejumlah RM2.84 bilion manakala bagi projek secara *private finance initiative* adalah sejumlah RM479 juta. Jumlah peruntukan yang telah diterima dan dibelanjakan bagi tahun 2007 dan 2008 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.2
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN
PROJEK PEMBINAAN KAMPUS

TAHUN	PERUNTUKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	LEBIHAN PERBELANJAAN (RM Juta)
2007	448.00	506.00	58.00
2008	794.50	824.20	29.70
JUMLAH	1,242.50	1,330.20	87.70

6.4.1.2 Semakan Audit mendapati UiTM telah membelanjakan sejumlah RM506 juta atau 113% daripada peruntukan tahun 2007, manakala sejumlah RM824.20 juta atau 104% pada tahun 2008. Adalah diperhatikan, pada tahun 2007 terdapat lebih perbelanjaan berbanding peruntukan sejumlah RM58 juta dan pada tahun 2008 sejumlah RM29.70 juta. Ini menunjukkan UiTM tidak merancang kos projek pembinaannya dengan teliti menyebabkan perbelanjaan telah melebihi peruntukan.

6.4.1.3 UiTM telah memperoleh peruntukan sejumlah RM190.21 juta bagi RMK9 untuk penyenggaraan bangunan dan infrastruktur UiTM Shah Alam dan kampus cawangan. Semakan Audit mendapati sejumlah RM14.83 juta telah dibelanjakan bagi tujuan penyenggaraan kampus pada tahun 2007 dan sejumlah RM37.70 juta telah dibelanjakan pada tahun 2008.

6.4.2 Garis Panduan dan Prosedur Kerja

Proses kerja pengurusan projek pembinaan dan kemudahan UiTM adalah mengikut Prosedur Kerja MS ISO 9001:2000. Semakan Audit mendapati pengurusan projek yang tidak dipatuhi adalah seperti berikut:

- i. Pengurusan penyelenggaraan dokumen projek tidak disimpan secara teratur di Unit Pentadbiran.
- ii. Penyediaan perakuan muktamad melebihi tempoh yang ditetapkan.
- iii. Tempoh kelulusan lanjutan masa tidak ditetapkan.
- iv. Tempoh pembaharuan bon pelaksanaan tidak ditetapkan dalam prosedur supaya selaras dengan tempoh lanjutan masa.

Pada pendapat Audit, UiTM perlu mengenal pasti dan menambah baik prosedur kerja bagi memantapkan pengurusan projek pembinaannya.

6.4.3 Prestasi Projek

Bagi menilai prestasi pengurusan projek UiTM, lawatan Audit telah dilakukan ke 11 projek dan didapati sebanyak 7 projek di 4 kampus cawangan UiTM menunjukkan pengurusan yang tidak teratur seperti berikut:

6.4.3.1 Pembinaan Blok Makmal UiTM Kota Kinabalu, Sabah

Projek pembinaan ini diselia oleh UiTM dan dilaksanakan oleh Syarikat Usaha Hakikat Sdn. Berhad dengan harga kontrak berjumlah RM6.95 juta. Mengikut syarat kontrak, projek ini perlu disiapkan dalam tempoh 65 minggu dari tarikh pemilikan tapak pada 7 Ogos 2007. Semakan Audit mendapati:

- a. Kontraktor hanya memulakan kerja tanah pada bulan Disember 2007 iaitu 3 bulan lewat dari tempoh yang ditetapkan. Semakan selanjutnya mendapati tiada surat peringatan dikeluarkan selaras dengan prosedur kerja yang telah ditetapkan.
- b. Kemajuan kerja pada tarikh sepatut siap iaitu pada 3 November 2008 hanya setakat 60%. Kontraktor didapati tidak memohon lanjutan masa sebelum tarikh siap kerja. Oleh itu, UiTM telah mengeluarkan Perakuan Kerja Tidak Siap mulai 4 November 2008 dengan Liquidated Ascertained Damages (LAD) sejumlah RM1,904 sehari sehingga lanjutan masa diluluskan.
- c. Tiga Arahan Perubahan Kerja (APK) berjumlah RM226,794 telah dikeluarkan. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan tarikh APK tersebut diluluskan kerana maklumat mengenainya tidak diperolehi. UiTM memaklumkan 7 APK berjumlah RM303,300 telah dikeluarkan. Jawatankuasa Arahan Perubahan Kerja telah meluluskan 4 APK berjumlah RM58,721.

6.4.3.2 Pembinaan Blok Akademik dan Blok Perpustakaan UiTM Kota Kinabalu, Sabah

Projek ini adalah di bawah seliaan Jabatan Kerja Raya dan dilaksanakan oleh Syarikat Pembinaan Karun Sdn. Berhad dengan kontrak bernilai RM30 juta. Mengikut syarat kontrak, projek ini perlu disiapkan pada 11 Januari 2008. Semakan Audit mendapati:

- a. Projek ini lewat disiapkan dan kemajuan kerja pada akhir bulan Disember 2008 hanya setakat 90%. Antara sebab kelewatan ialah kerja-kerja pengalihan lokasi bangunan dari tapak yang dirancang. Ini kerana kabel telefon/ICT di tapak tersebut yang tidak dikesan oleh pihak UiTM pada peringkat perancangan. Selain itu, perubahan spesifikasi kabel elektrik sedia ada oleh pihak UiTM daripada jenis aluminium kepada tembaga, telah menyebabkan kerja-kerja tambahan bagi projek ini.
- b. Kontraktor telah diberi kelulusan 4 lanjutan masa selama 14 bulan dan lanjutan masa yang keempat diberi sehingga 15 Mac 2009. Antara sebab lanjutan masa adalah kerana 3 APK dan masalah kontraktor untuk mendapatkan tenaga buruh tempatan yang mahir disebabkan pekerja tidak dibenarkan untuk tinggal di dalam kawasan kampus dan perlu berulang alik ke tapak projek.
- c. Projek ini mempunyai 3 APK yang berjumlah RM3.10 juta atas kehendak UiTM. Perubahan kerja ini berlaku kerana perancangan tidak dibuat dengan teliti pada peringkat awal. Arahan Perubahan Kerja tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.3
ARAHAN PERUBAHAN KERJA BAGI PEMBINAAN
BLOK AKADEMIK DAN PERPUSTAKAAN

APK	BUTIRAN	(RM Juta)
1	• Pembesaran Sistem Retikulasi Air Kumbahan STP daripada 700PE Kepada 3000PE	1.30
	• Penggunaan Sistem <i>Typo Fibrewrap</i> bagi menguatkan sebahagian daripada struktur rasuk bangunan	0.14
2	• Pembekalan dan Pemasangan Perabot Mudah Alih untuk Projek UiTM Sabah	1.20
3	• <i>Sewerage Treatment Plant Power Supply</i>	0.10
	• Kerja mengorek kabel sedia ada dan perubahan spesifikasi kabel elektrik (<i>Upgrading of 11KV HV System</i>)	0.36
JUMLAH		3.10

- d. Semasa lawatan Audit ke Blok Akademik pada 3 November 2008, kemajuan kerja pembinaan adalah setakat 80% seperti di gambar berikut:

GAMBAR 6.1

Kemajuan Kerja Di Blok Akademik

- e. Perancangan yang kurang teliti pada peringkat awal telah menyebabkan projek ini lewat disiapkan dan terpaksa menanggung kos tambahan berjumlah RM3.10 juta. Kelewatan menyiapkan bangunan ini telah menyebabkan sesi pembelajaran diadakan di kabin sementara. Selain itu, kemudahan seperti perpustakaan dan kafeteria juga tidak dapat digunakan oleh pelajar.

UiTM sepatutnya merancang dengan teliti dan mengenal pasti keperluannya dari peringkat awal bagi mengelakkan perubahan kerja. Arahan Perubahan Kerja ini telah menyebabkan projek berlakunya pertambahan kos dan projek lewat disiapkan. UiTM memaklumkan selepas lanjutan masa No. 4 yang berakhir pada 15 Mac 2009, JKR Sabah telah mengenakan *Liquidated Ascertained Damages* (LAD) sejumlah RM1,904.28 sehari mulai 4 November 2008.

6.4.3.3 Pembaikan Struktur Bangunan Kompleks Sukan UiTM Kota Kinabalu, Sabah

Bangunan Kompleks Sukan telah dibina pada tahun 1970 dengan menggunakan pasir laut dalam campuran konkrit. Akibatnya, bangunan ini terjejas kerana besi tetulang strukturnya telah berkarat. *Durability* dan *serviceability* bangunan ini akan terjejas bergantung pada tahap kandungan *chloride* dan *sulphate* dalam strukturnya. UiTM Sabah telah membelanjakan sejumlah RM1.20 juta pada tahun 2002 dan RM185,196 pada tahun 2008 bagi tujuan penyenggaraan dan pembaikan bangunan ini. Walaupun tindakan pembaikan telah diambil, keretakan baru masih berlaku kerana penggunaan bahan binaan yang tidak berkualiti. Lawatan Audit ke kompleks sukan ini pada 4 November 2008 mendapati perkara berikut:

a. Keretakan Bangunan

Pembinaan kompleks sukan yang menggunakan pasir laut telah menyebabkan keretakan yang ketara kepada strukturnya. Penggunaan pasir laut dalam campuran konkrit telah menyebabkan besi berkarat dan mereput kerana mengandungi *chloride* dan *sulphate* yang tinggi. Apabila lapisan luar besi berkarat dan mereput, ketebalan dan kekuatan besi akan berkurangan. Keretakan yang besar terdapat di bumbung rata dan di bawah lantai di *grand stand slab*. Gambar di bawah menunjukkan keretakan dan besi bangunan yang reput.

GAMBAR 6.2

Keretakan Di Tiang Bangunan

GAMBAR 6.3

Keretakan Di Rasuk Bahagian Siling Konkrit

GAMBAR 6.4

Keretakan Di Dinding Bangunan

GAMBAR 6.5

Keretakan Di Siling Konkrit

GAMBAR 6.6

Keretakan Di Dinding Parapet

GAMBAR 6.7

Kesan Karat Yang Merebak Pada Permukaan Konkrit

GAMBAR 6.8

GAMBAR 6.9

Bahagian Siling Aras Tanah Yang Mengalami Keretakan Yang Serious Besi Yang berkarat Dan Reput Dalam Konkrit

Pihak Audit mendapati kompleks sukan ini masih digunakan untuk pusat pentadbiran, bilik kuliah, bilik pensyarah dan penempatan Unit Pembangunan dan Fasiliti, UiTM Sabah kerana tiada bangunan lain sebagai gantian. Berdasarkan laporan perunding pada tahun 1998, bangunan ini selamat untuk digunakan pada masa tersebut dengan syarat penyenggaraan rapi yang berterusan dijalankan. **Memandangkan pemeriksaan bangunan ini telah dibuat melebihi 10 tahun, adalah disyorkan UiTM melantik perunding bagi menjalankan pemeriksaan semula terhadap ketahanan struktur bangunan dan keselamatan menduduki bangunan ini.**

6.4.3.4 Kerja Pembaikan Tanah Runtuh UiTM Kota Kinabalu, Sabah

a. Kerja Pembaikan Dan Pengukuhan Terhadap Kegagalan Cerun

- i. Semakan Audit mendapati pada bulan Mac 2008 telah berlaku tanah runtuh di kawasan cerun asrama lama (Fasa 1) akibat daripada hujan lebat yang berterusan. Lawatan Audit pada 3 November 2008 menunjukkan kerja-kerja pembaikan dan pengukuhan terhadap cerun tersebut masih belum dijalankan. Cerun yang runtuh hanya ditutup dengan kanvas supaya keseluruhan permukaan tanah yang runtuh dapat dilindungi bagi mengelakkan runtuh cerun yang lebih kritikal.
- ii. Kelewatan meluluskan peruntukan untuk penyenggaraan cerun bukit akan membahayakan pelajar yang menggunakan jalan tersebut. Tambahan pula kedudukan asrama Blok F terletak 3 meter daripada kawasan cerun yang runtuh adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 6.10

Cerun Yang Runtuh Ditutup
Dengan Kanvas

GAMBAR 6.11

Kawasan Cerun Yang Runtuh
Di Lereng Bukit

- iii. Bahagian Fasiliti UiTM Sabah telah membelanjakan sejumlah RM13,727 pada tahun 2007 dan RM24,838 pada tahun 2008 bagi tujuan penyenggaraan cerun runtuh.

b. Penyenggaraan Cerun Secara Berjadual

Semakan Audit mendapati mulai bulan Oktober 2006, Seksyen Infrastruktur dan Landskap, Unit Pengurusan Fasiliti UiTM Sabah telah menjalankan pemeriksaan cerun bagi menentukan kedudukan, tahap risiko dan kestabilan cerun di kampus. Bagaimanapun, kaedah pemeriksaan yang dijalankan adalah secara pemerhatian sahaja kerana tidak mempunyai kepakaran dalam kerja pembaikan cerun. Saliran di kawasan cerun masih dipenuhi dan ditumbuhi rumput dan pokok kerana tiada penyenggaraan berjadual.

Semakan Audit selanjutnya mendapati tiada peruntukan penyenggaraan disediakan bagi UiTM Sabah pada tahun 2007. Manakala bagi tahun 2008, peruntukan penyenggaraan adalah sejumlah RM5.02 juta. Lawatan Audit ke kawasan cerun di asrama lama fasa 1 pada 3 November 2008 mendapati keadaan cerun yang runtuh dan memerlukan kerja pembaikan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 6.12

Cerun Yang Runtuh Di Tebing Jalan
Ke Kawasan Asrama

GAMBAR 6.13

Cerun Lain Yang Turut Runtuh

Pada pandangan Audit, UiTM perlu mengkaji dan menyediakan peruntukan yang mencukupi bagi UiTM Sabah khusus bagi penyenggaraan cerun. Pihak UiTM juga perlu merancang program penyenggaraan bulanan untuk cerun supaya kerja penyenggaraan tersebut dijalankan secara berterusan. Ini adalah bagi memastikan cerun sentiasa berada dalam keadaan baik dan selamat.

6.4.3.5 UiTM Kampus Puncak Perdana, Shah Alam, Selangor

UiTM Kampus Puncak Perdana dibeli daripada TRIPLC Berhad dahulu dikenali sebagai U-Wood Holdings Berhad dengan kos berjumlah RM90.41 juta. Kampus ini terdiri daripada 6 Blok yang mengandungi 546 unit pangsapuri kos sederhana dan 7 unit kedai serta pejabat. Kos pembelian kampus termasuk kos tanah sejumlah RM9.32 juta, kos blok akademik dan dewan makan sejumlah RM38.25 juta dan kos blok asrama sejumlah RM42.84 juta. Bangunan ini diserahkan kepada Pejabat Pengurusan Fasiliti bagi tujuan pengurusan penyenggaraan pada bulan Jun 2004. Tempoh kecacatan telah tamat pada bulan Mei 2007. Bagaimanapun, bangunan ini masih mengalami kecacatan seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 6.4
KECACATAN BANGUNAN

LOKASI	KEADAAN FIZIKAL
Luar Bangunan	Keretakan yang memanjang di bahagian permukaan dinding luar. (Gambar 6.14)
Tingkat 3 / Bilik Kuliah	- Keretakan di permukaan tiang di dalam bangunan. (Gambar 6.15) - Dinding dan siling di dalam bilik kuliah sentiasa lembap dan kotor akibat daripada resapan air. (Gambar 6.16) - Resapan air berlaku berpunca daripada keretakan dinding luar - Kedudukan tempat duduk pelajar diubah supaya tidak menghadap ke dinding kotor. (Gambar 6.17)
Tingkat 3/ Koridor / laluan utama	- Siling kotor dan rosak akibat daripada resapan air. (Gambar 6.18) - Siling kotor, rosak dan tertanggal akibat daripada resapan air. (Gambar 6.19) - Keretakan pada permukaan rasuk. (Gambar 6.20) - Kesan resapan air di bahagian rasuk yang menyebabkan permukaannya kotor. (Gambar 6.21) - Kesan resapan air di siling berhampiran pendawaian lampu (Gambar 6.22)
Aras bawah/ laluan utama bahagian hadapan	Resapan air berlaku di siling konkrit aras bawah berpunca daripada resapan air di lantai tingkat 1. (Gambar 6.23)
Aras bawah/ bahagian belakang	- Kesan kekotoran dari saluran air buangan. (Gambar 6.24) - Kesan keretakan pada dinding. (Gambar 6.25)

GAMBAR 6.14

Dinding Luar Bangunan
-Keretakan Yang Memanjang Di Bahagian Permukaan Dinding Luar

GAMBAR 6.15

Bilik Kuliah Tingkat 3
-Keretakan Di Permukaan Tiang Di Dalam Bangunan

GAMBAR 6.16

Bilik Kuliah Tingkat 3
-Dinding Dan Siling Di Dalam Bilik Kuliah Sentiasa Lembap Dan Kotor

GAMBAR 6.17

Bilik Kuliah Tingkat 3
-Kedudukan Tempat Duduk Pelajar Diubah Supaya Tidak Menghadap Dinding Kotor

GAMBAR 6.18

Koridor Tingkat 3
-Siling Kotor Dan Rosak Akibat Daripada Resapan Air

GAMBAR 6.19

Laluan Utama
-Siling Kotor, Rosak Dan Tertanggal Akibat Daripada Resapan Air

GAMBAR 6.20

Laluan Utama Tingkat 3
- Keretakan Pada Permukaan Rasuk

GAMBAR 6.21

Laluan Utama Tingkat 3
- Kesan Resapan Air Menyebabkan Permukaan Rasuk Kotor

GAMBAR 6.22

Laluan Utama/Aras 3
-Kesan Resapan Air Di Siling Berhampiran Pendawaian Lampu

GAMBAR 6.23

Laluan Utama/ Aras bawah
-Resapan Air Berlaku Di Siling Konkrit Aras Bawah Berpunca Daripada Resapan Air Di Lantai Tingkat 1

GAMBAR 6.24

Bahagian Belakang Aras Bawah
- Kesan Kekotoran Dari Saluran Air
Buangan

GAMBAR 6.25

Bahagian Belakang Aras Bawah
- Kretakan Pada Dinding

Pada pendapat Audit, UiTM perlu membuat pembaikan dengan segera bagi menjamin keselamatan pelajar. Pemantauan yang kurang rapi semasa kontraktor membaiki kecacatan dalam tempoh tanggungan kecacatan menyebabkan banyak kecacatan masih berlaku. Ini menyebabkan UiTM terpaksa menanggung kos untuk kerja pembaikan dan penyenggaraan.

6.4.3.6 Bangunan Tambahan Fakulti Teknologi Maklumat dan Sains Kuantitatif, UiTM Shah Alam

Pembinaan bangunan tambahan fakulti ini adalah di bawah seliaan Pejabat Pembangunan Universiti Teknologi MARA bernilai RM14.12 juta. Projek ini dilaksanakan oleh Syarikat Mawashi Corporation Sdn. Berhad dan perlu disiapkan pada 13 Oktober 2004. Semakan Audit mendapati:

- a. Bangunan ini hanya siap sepenuhnya pada 21 September 2006 dan sebanyak 5 lanjutan masa telah diluluskan selama 23 bulan. Antara sebab lanjutan masa diberi adalah kebocoran paip pementungan dan penggunaan jenis tanah yang tidak dibenarkan dalam pembinaan bangunan.
- b. Kontraktor tidak menyiapkan kerja dengan sempurna dalam tempoh tanggungan kecacatan. Antara kerja tersebut adalah:
 - i. Pembaikan longkang di bahu jalan blok pensyarah.
 - ii. Membaik pulih kerosakan dan menyempurnakan kerja terbengkalai di blok pensyarah dan blok akademik.
 - iii. Membaiki kebocoran dan menukar siling yang rosak di bahagian bumbung blok pensyarah dan blok akademik.

UiTM memaklumkan siasatan awal telah dibuat dan mendapati rekabentuk *Butterfly Roof* tidak sesuai digunakan dalam projek ini. Sijil Perakuan Siap Memperbaiki Kecacatan masih belum dikeluarkan dan pihak UiTM telah melantik pihak ketiga untuk kerja-kerja pembaikan.

- c. Bangunan ini masih belum memperoleh Sijil Perakuan Siap Memperbaiki Kecacatan kerana kerja pembaikan kecacatan yang masih belum disempurnakan. Oleh itu, pihak UiTM telah membuat sebut harga bagi kerja pembaikan kecacatan yang tertangguh dengan kos berjumlah RM49,454.
- d. Kontraktor juga gagal melanjutkan bon pelaksanaannya selaras dengan lanjutan masa yang telah diluluskan. Pihak UiTM menghadapi kesukaran menuntut bon pelaksanaan kerana tempoh bon telah luput.

Lawatan Audit ke bangunan fakulti tersebut pada 6 Disember 2008 mendapati keadaan bangunan adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

**JADUAL 6.5
KEROSAKAN BANGUNAN**

LOKASI	KEADAAN FIZIKAL
Bumbung Rata	Kerja membaiki bumbung rata dengan menyapu lapisan kalis air di atas permukaan bumbung konkrit. (Gambar 6.26)
Tingkat 3 /Laluan utama / Tangga	- Kesan resapan air di siling berpunca daripada lapisan kalis air yang tidak berfungsi. (Gambar 6.27) - Kesan resapan di dinding bangunan berhampiran tangga. (Gambar 6.28)
Tingkat 2/ Koridor / laluan utama	- Rekahan di dinding menyebabkan air hujan masuk - Kesan resapan air di dinding bangunan. (Gambar 6.29)

GAMBAR 6.26

Bumbung Rata
- Kerja Membaiki Bumbung Rata Dengan Menyapu Lapisan Kalis Air Di Atas Permukaan Bumbung Konkrit

GAMBAR 6.27

Laluan Utama Aras 3
- Kesan Resapan Air Di Siling Berpunca Daripada Lapisan Kalis Air Yang Tidak Berfungsi

GAMBAR 6.28

Aras 3 Berhampiran Tangga
- Kesan resapan di dinding bangunan berhampiran tangga

GAMBAR 6.29

Laluan Utama/Aras 2
- Kesan resapan air di dinding bangunan

Kesan daripada kerosakan ini telah menyebabkan peningkatan kos projek dan pelajar tidak dapat belajar dalam suasana selesa serta menggunakan kemudahan yang sepatutnya.

6.4.3.7 UiTM Kampus Machang Fasa 3, Kelantan

Kontraktor yang dipilih oleh UiTM bagi melaksanakan projek bangunan tambahan blok makmal dan makmal bahasa/komputer ini adalah KB Realty Sdn. Berhad dengan kos berjumlah RM5 juta. Bagaimanapun, UiTM telah menamatkan kontrak ini kerana kontraktor menghadapi masalah kewangan. UiTM terpaksa mengeluarkan tender semula bagi menyambung kerja yang tidak dapat diselesaikan. Kontraktor baru yang dipilih adalah Northern Coral (M) Sdn. Berhad dengan nilai kontrak berjumlah RM5.26 juta. Projek ini telah disambung semula pada 28 Januari 2003 dan hanya berjaya disiapkan pada 20 Ogos 2004 berbanding tarikh sebenar iaitu pada 27 Januari 2004. Semakan Audit mendapati:

- a. UiTM terpaksa menanggung kos tambahan berjumlah RM260,000 kesan daripada pemilihan kontraktor.
- b. Kontraktor telah diluluskan 2 lanjutan masa selama 4 bulan. Bagaimanapun, kontraktor gagal menyiapkan kerja pada tarikh tersebut dan telah dikenakan LAD sejumlah RM1,419 sehari. Kelewatan projek ini disebabkan kegagalan kontraktor utama menyiapkan baki kerja kemas bangunan dan baik pulih kerja mengikut spesifikasi.
- c. Perolehan server di blok A tiada dalam perancangan pembinaan projek. Bagaimanapun, perolehan perlu dibuat kerana keperluan pembelajaran. Dengan itu, server tersebut telah ditempatkan di koridor kerana ketiadaan ruang khas yang bersesuaian.

- d. Lawatan Audit pada 8 Disember 2008 ke bangunan tersebut mendapati secara umumnya kerja pembinaan telah dibuat. Bagaimanapun, hasil kerja tidak mengikut spesifikasi kontrak dan tidak berkualiti. Contohnya adalah seperti di jadual dan gambar berikut:

JADUAL 6.6
PEMBINAAN TIDAK MENGIKUT SPESIFIKASI, TIDAK BERKUALITI
DAN TIADA DALAM PERANCANGAN

LOKASI	KEADAAN FIZIKAL
Blok A/ Aras 3	- Server diletakkan di koridor yang berjeriji dan terdedah. (Gambar 6.30) - Kedudukan server bersebelahan bilik <i>hose reel</i> boleh menghalang laluan apabila berlaku kebakaran. (Gambar 6.31)
Blok A/ Aras 3	- Reka bentuk bahagian tangga yang terbuka dan terdedah kepada tempas ketika hujan. (Gambar 6.32) - Ukuran lebar anak tangga hanya 225mm berbanding spesifikasi yang ditetapkan 260mm. (Gambar 6.33) - Kesan resapan air di siling dan berhampiran lampu (Gambar 6.34) - Kesan resapan air di siling dan rasuk berdekatan projektor. (Gambar 6.35)
Blok A/ Aras 2	- Keretakan di permukaan dinding bahagian <i>expansion joint</i> yang menyambungkan blok A dan blok B. (Gambar 6.36) - Kesan resapan dan berlumut di dinding bilik pensyarah yang berpunca daripada tandas yang terletak bersebelahan bilik. (Gambar 6.37)
Blok B/ Bilik Server	- Permukaan dinding luar bilik server sentiasa lembap disebabkan oleh pemeluwapan. (Gambar 6.38) - Paip saluran bagi penyaman udara tidak dipasang dengan sempurna menyebabkan air menitik keluar dan dinding berlumut. (Gambar 6.39)

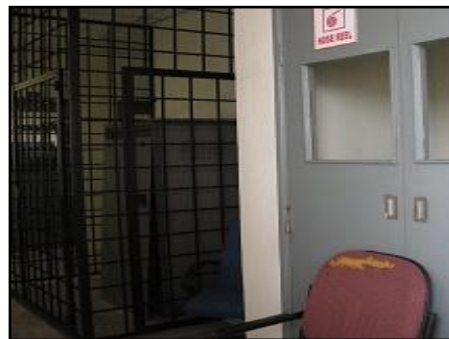
Berdasarkan maklum balas, UiTM sedang menyemak semula bagi mewujudkan polisi tatacara pemilihan kontraktor. Polisi tersebut akan disiapkan dalam tempoh sebulan dan dibentangkan dalam Mesyuarat Lembaga Perolehan UiTM untuk kelulusan.

GAMBAR 6.30

Server Diletakkan Di Koridor Yang Berjeriji Dan Terdedah

GAMBAR 6.31

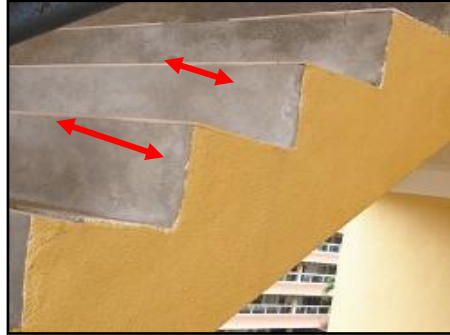
Kedudukan Server Bersebelahan Bilik Hose Reel

GAMBAR 6.32

Reka Bentuk Bahagian Tangga Yang Terbuka Dan Terdedah Kepada Tempias Ketika Hujan

GAMBAR 6.33

Ukuran Lebar Anak Tangga Yang Tidak Menepati Spesifikasi

GAMBAR 6.34

Kesan Resapan Air Di Siling Dan Berhampiran Dengan Lampu

GAMBAR 6.35

Kesan Resapan Air Di Siling Dan Rasuk Berdekatan Dengan Projektor

GAMBAR 6.36

Keretakan Di Permukaan Dinding Bahagian Expansion Joint Antara Blok A Dan B

GAMBAR 6.37

Kesan Resapan Dan Berlumut Di Dinding Bilik Pensyarah

GAMBAR 6.38

Pemeluwapan Yang Berlaku Di Dinding Luar Bilik Server

GAMBAR 6.39

Paip Saluran Bagi Penyaman Udara Tidak Dipasang Dengan Sempurna

Pihak Audit berpendapat pembaikan terhadap *expansion joint* dan kesan resapan air perlu dibaiki segera bagi mengelakkan keretakan permukaan dinding dan berlakunya litar pintas kerana resapan air tersebut berhampiran dengan pendawaian elektrik.

6.4.4 Penyelenggaraan Rekod

6.4.4.1 Penyelenggaraan rekod yang baik dan teratur penting bagi memudahkan pegawai yang bertanggungjawab membuat rujukan dan pemantauan terhadap kerja di bawah kawalannya. Semakan Audit terhadap pengurusan penyelenggaraan dokumen di Pejabat Pembangunan UiTM mendapati beberapa prosedur kerja tidak dipatuhi, antaranya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.7
PEMATUHAN PROSEDUR KERJA

PROSEDUR	KEADAAN SEBENAR
Dokumen projek disimpan dalam fail projek.	Dokumen projek disimpan dalam fail individu pegawai yang bertanggung jawab terhadap projek berkaitan.
Surat asal perlu dikemukakan kepada Unit Pentadbiran Am selepas mengambil tindakan.	Surat asal tidak dikemukakan kepada Unit Pentadbiran Am untuk disimpan dalam fail projek tetapi disimpan oleh pegawai yang menjaga projek berkaitan.
Dokumen kontrak disimpan oleh Unit Kontrak.	Dokumen kontrak disimpan oleh pegawai yang bertanggungjawab.

6.4.4.2 Semakan Audit terhadap projek penyeliaan JKR mendapati tiada dokumen projek yang lengkap disimpan di dalam fail projek. Semakan lanjut di Pejabat JKR Cawangan Pendidikan mendapati sesalinan kontrak dan surat menyurat berkaitan projek telah dikemukakan oleh pihak JKR kepada pegawai yang bertanggungjawab. Bagaimanapun, dokumen projek dan beberapa surat menyurat termasuk minit mesyuarat tapak berkaitannya tidak di kemukakan kepada Unit Pentadbiran Am untuk disimpan dalam fail projek tersebut.

6.4.4.3 Bagi projek di bawah penyeliaan UiTM, sesalinan kontrak tidak disimpan di kampus cawangan UiTM di mana projek tersebut sedang dilaksanakan. Sesalinan dokumen kontrak projek dan lukisan kontrak diperlukan bagi menentukan sama ada projek dilaksanakan mengikut spesifikasi, berkualiti dan kemajuan kerja mengikut tempoh yang ditetapkan. Selain itu, dokumen tersebut diperlukan bagi membuat rujukan dan mendapatkan maklumat semasa berkaitan bangunan yang dibina untuk cadangan bajet pengurusan penyenggaraan bangunan dan kos lain yang berkaitan sebelum penyerahan bangunan.

Pihak Audit berpendapat Pejabat Pembangunan UiTM perlu menambah baik pengurusan penyelenggaraan dokumennya dan memastikan semua maklumat berkaitan projek disimpan secara berpusat di Unit Pentadbiran. Ini memudahkan maklumat berkaitan projek diperoleh oleh pegawai atau pihak lain yang memerlukannya.

6.4.5 Perakuan Muktamad Bagi Projek Siap

6.4.5.1 Semakan Audit terhadap penyediaan perakuan muktamad projek siap mendapati penyediaannya tidak mematuhi tempoh seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.8
PENYEDIAAN PERAKUAN UKTAMAD BAGI PROJEK SIAP

PERKARA	TEMPOH PENYEDIAAN DITETAPKAN	KETIDAKPATUHAN
Perakuan Siap Membaiki Kecacatan	3 bulan 14 hari	Sebanyak 33 projek siap lewat disediakan Perakuan Siap Membaiki Kecacatan antara 6 bulan hingga 2 tahun.
Sijil Perakuan Muktamad	Tidak lewat dari 3 bulan selepas tamat tempoh tanggungan kecacatan atau 3 bulan selepas Perakuan Siap membaiki, yang mana terkemudian.	- Sebanyak 39 projek siap telah disediakan Sijil Perakuan Muktamad tetapi penyediaan perakuan muktamad adalah melebihi tempoh 3 bulan dari tarikh perakuan siap membaiki kecacatan. - Tempoh kelewatan penyediaan Sijil Perakuan Muktamad adalah antara 2 bulan hingga 5 tahun.

6.4.5.2 Semakan Audit juga mendapati sebanyak 12 projek belum menyediakan perakuan muktamad meliputi satu projek RMK6, 2 projek RMK7 dan 9 projek RMK8. Ini disebabkan keengganan kontraktor membayar balik lebihan bayaran kepada UiTM, perunding belum mengemukakan Arahan Perubahan Kerja, *as-built plan* tidak dikemukakan oleh kontraktor, kontraktor telah menamatkan perniagaan dan masalah kerjasama dengan perunding seperti di jadual berikut:

JADUAL 6.9
STATUS PENYEDIAAN PERAKUAN MUKTAMAD PROJEK SIAP UiTM
BAGI RMK6 HINGGA RMK8

RMK	PROJEK SIAP	PERAKUAN MUKTAMAD		KELEWATAN PENYEDIAAN PERAKUAN MUKTAMAD	CATATAN
		TELAH SEDIA	BELUM SEDIA		
6	12	11	1	7 bulan hingga 9 tahun	• Dalam tindakan mahkamah kerana keengganan kontraktor membayar balik lebihan sejumlah RM223,938.
7	15	13	2	2 bulan hingga 4 tahun	• Kelewatan penyediaan Arahan Perubahan Kerja dan Pelarasan Harga Kontrak • <i>As-Built Plan</i> dan Arahan Perubahan Kerja belum dikemukakan oleh Perunding. Arahan Perubahan Kerja dan Kelulusan Kuantiti Sementara belum diluluskan.
8	16	4	9	2 bulan hingga 3 tahun	• (Projek Reka dan Bina Pembinaan Asrama di 10 Kampus Cawangan) Masalah Kerjasama dengan pihak Perunding.

UiTM memaklumkan tindakan mahkamah sedang diambil terhadap 2 kontraktor yang ditamatkan perkhidmatannya bagi menuntut kos yang telah dibelanjakan berjumlah RM8.49 juta.

Pada pendapat Audit, UiTM hendaklah memastikan tiada lebihan bayaran kepada kontraktor. Di samping itu, dokumen projek hendaklah diperoleh daripada perunding dan kontraktor untuk mengemas kini maklumat projek bagi membolehkan perakuan muktamad bagi projek siap disediakan mengikut tempoh yang ditetapkan.

6.4.6 Pemantauan

UiTM telah melaksanakan pemantauan melalui mesyuarat tapak dan laporan kemajuan bulanan projek. Di peringkat pengurusan pula, pemantauan dilaksanakan oleh Pejabat Pembangunan dan Unit Pengurusan Fasiliti UiTM bagi memastikan pelaksanaan projek berjalan lancar. Sungguhpun begitu, pemantauan yang dilaksanakan tidak berkesan kerana antaranya pelaksanaan pembinaan tidak mengikut spesifikasi, tidak berkualiti dan perancangan tidak teliti, banyak Arahan Perubahan Kerja dan kelewatan penyediaan perakuan muktamad bagi projek telah siap.

6.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan UiTM memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang berbangkit supaya tidak berulang dalam pelaksanaan projek lain.

- a. Mengenal pasti kelemahan sistem perolehan dan prosedur pelaksanaan projeknya bagi memastikan kontraktor yang dipilih berwibawa dan berupaya menyiapkan projek mengikut jadual.
- b. UiTM perlu merancang dengan lebih teliti dan melakukan pemantauan dengan rapi bagi projek akan datang. Projek tersebut perlu dipantau dari peringkat awal hingga siap bagi memastikan kerja pembinaan adalah mengikut spesifikasi, menggunakan bahan binaan yang berkualiti dan mengikut tempoh yang ditetapkan.
- c. Menyediakan peruntukan yang mencukupi untuk penyenggaraan cerun secara berjadual bagi menjamin keselamatan pelajar.
- d. Menambah baik pengurusan penyelenggaraan rekod dan memastikan sesalinan perjanjian kontrak dikemukakan kepada kampus terlibat untuk tujuan pemantauan dan rujukan.
- e. Memastikan segala kecacatan dan kerosakan dibaiki dengan kadar segera supaya bangunan dapat digunakan dan tidak menjejaskan pembelajaran pelajar.
- f. Mengenal pasti kelemahan prosedur pelaksanaan kerja pembinaan sehingga peringkat penyediaan perakuan muktamad dan menambah baik prosedur tersebut bagi memastikan akaun projek ditutup sepenuhnya.

LEMBAGA TABUNG HAJI

7. PENGURUSAN PELABURAN DALAM SEKTOR PERLADANGAN

7.1 LATAR BELAKANG

7.1.1 Lembaga Tabung Haji (Tabung Haji) telah ditubuhkan di bawah Akta Tabung Haji 1995 (Akta 535) yang berkuat kuasa pada 1 Jun 1995. Akta ini menggantikan Akta Lembaga Urusan Dan Tabung Haji 1969 (Akta 8) dan Akta Lembaga Urusan Dan Tabung Haji (Pindaan 1973). Fungsi utama Tabung Haji adalah membolehkan umat Islam menyimpan wang bagi tujuan mengerjakan haji dan memberikan perkhidmatan serta kemudahan kepada mereka semasa menunaikan haji. Selain itu, Tabung Haji juga menjalankan aktiviti pelaburan bagi memperkayakan modal pendeposit.

7.1.2 Penglibatan Tabung Haji dalam sektor perladangan bermula dengan penubuhan Perbadanan Ladang-Ladang Tabung Haji Sdn. Berhad yang diperbadankan pada tahun 1972. Mulai tahun 2005, syarikat ini dikenali sebagai TH Plantations Berhad selaras dengan statusnya sebagai syarikat awam. Sehingga akhir tahun 2008, pelaburan Tabung Haji dalam 8 syarikat subsidiari sektor perladangan adalah berjumlah RM929.57 juta.

7.1.3 Aktiviti utama syarikat subsidiari perladangan Tabung Haji adalah pembangunan dan pengurusan perladangan kelapa sawit, pemprosesan dan penjualan minyak kelapa sawit serta minyak isirong. Syarikat subsidiari tersebut mempunyai kawasan perladangan seluas 145,834 hektar iaitu 63,686 hektar di Malaysia dan 82,148 hektar di Riau, Indonesia. Tanaman kelapa sawit merangkumi 89% daripada keluasan tersebut manakala baki 11% adalah tanaman getah dan pokok jati.

7.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan pelaburan Tabung Haji dalam sektor perladangan telah dilaksanakan dengan teratur, cekap dan pelaburan yang dibuat mampu memberi pulangan kepada Tabung Haji.

7.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi pengurusan pelaburan dan pembiayaan Tabung Haji kepada syarikat subsidiari sektor perladangan bagi tahun 2006 hingga 2008. Semakan dibuat

terhadap rekod, fail dan dokumen berkaitan. Temu bual dilakukan dengan pegawai dan pengurus ladang yang terlibat. Lawatan fizikal telah dibuat ke ladang dan kilang kelapa sawit di Johor, Pahang, Negeri Sembilan dan Riau, Indonesia. Selain itu, lawatan juga dibuat ke ladang pokok jati di Sabah.

7.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan September hingga Disember 2008 mendapati pengurusan pelaburan Tabung Haji dalam sektor perladangan perlu ditingkatkan untuk memastikan sasaran yang ditetapkan tercapai. Pada tahun 2008, hanya 2 daripada 8 syarikat subsidiari yang memberi pulangan dividen berjumlah RM66.64 juta atau 7.2% daripada keseluruhan kos pelaburan dalam sektor perladangan. Pihak Audit juga mendapati Tabung Haji melabur sejumlah RM48.25 juta dalam syarikat yang tidak berdaya maju dan daripada jumlah tersebut, pelaburan sejumlah RM9.18 juta dihapus kira pada tahun 2006. Di samping itu, pembiayaan sejumlah RM209.64 juta telah ditukar kepada ekuiti. Pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit di Riau, Indonesia adalah rendah kerana penanaman anak pokok kelapa sawit yang tidak bermutu. Penjelasan lanjut mengenai penemuan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

7.4.1 Pengurusan Pelaburan Tabung Haji

7.4.1.1 Prestasi Pelaburan Syarikat Subsidiari Sektor Perladangan

Pada tahun 2008, Tabung Haji telah melabur sejumlah RM1.21 bilion dalam syarikat subsidiari. Sejumlah RM929.57 juta atau 76.8% adalah pelaburan dalam 8 syarikat subsidiari yang terlibat dalam sektor perladangan. Enam daripada 8 syarikat subsidiari tersebut merupakan syarikat pegangan pelaburan yang ditubuhkan bagi membuat pelaburan di dalam dan luar negara seperti Indonesia dan Filipina seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.1
PRESTASI PELABURAN SYARIKAT SUBSIDIARI SEKTOR PERLADANGAN

SYARIKAT SUBSIDIARI	TARIKH PELABURAN	PEGANGAN EKUITI (%)	KOS PELABURAN SEHINGGA TAHUN 2008 (RM Juta)	AKTIVITI UTAMA SYARIKAT
TH Indo Industries Sdn. Berhad	14.08.1997	100	500.15	Pegangan pelaburan
TH Plantations Berhad	28.08.1972	67.9	190.41	Perladangan kelapa sawit, pengilangan minyak kelapa sawit dan pemegang pelaburan.
TH Indopalms Sdn. Berhad	12.12.1985	100	144.34	Pegangan pelaburan
TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Berhad	09.07.1982	100	44.98	Pegangan pelaburan
TH Estates (Holdings) Sdn. Berhad	20.12.1988	100	26.28	Pegangan pelaburan
TH Bakti Sdn. Berhad	26.10.2004	70	11.92	Perladangan kelapa sawit
Trurich Resources Sdn. Berhad	19.02.1997	100	11.49	Pegangan pelaburan
TH Agro Sdn. Berhad	30.12.1987	100	*-	Pegangan pelaburan
JUMLAH			929.57	

* Nota: Kos pelaburan sejumlah RM9.18 juta telah dihapus kira pada tahun 2006.

Pada tahun 2008, penstrukturan semula syarikat perladangan di Malaysia telah dilaksanakan yang melibatkan pertambahan modal saham TH Plantations Berhad daripada 196.09 juta unit menjadi 487.64 juta unit melalui terbitan saham baru dan saham bonus. Sehubungan itu, Tabung Haji telah meningkatkan pegangannya dalam TH Plantations Berhad daripada 60.1% menjadi 67.9%. Tabung Haji juga membuat pelaburan baru dalam syarikat Trurich Resources Sdn. Berhad pada tahun 2008 dengan kos pelaburan sejumlah RM11.49 juta.

Di samping itu, syarikat sub subsidiari/ entiti dikawal bersama Tabung Haji turut menjalankan aktiviti perladangan kelapa sawit dan pokok jati seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.2
SYARIKAT SUB SUBSIDIARI / ENTITI DIKAWAL
BERSAMA DALAM SEKTOR PERLADANGAN

SYARIKAT SUBSIDIARI	SYARIKAT SUB SUBSIDIARI / ENTITI DIKAWAL BERSAMA	AKTIVITI UTAMA
TH Plantations Berhad	Ladang Bangka Ulu Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit, pemprosesan dan pemasaran produk dari kelapa sawit.
	TH Peladang Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit dan penjualan buah tandan segar.
	Zecon Plantations Sdn. Berhad	Pegangan pelaburan
	THP-YT Plantations Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit dan penjualan buah tandan segar.
	Ladang Bukit Belian Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit dan penjualan buah tandan segar.
	Sabaco. Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit, pemprosesan buah tandan segar dan pemasaran produk kelapa sawit.
TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Berhad	TH Pelita Meludam Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit dan penjualan buah tandan segar.
	Ladang Sawit Bintulu Sdn. Berhad	Perladangan kelapa sawit dan penjualan buah tandan segar.
	TH Bonggaya Sdn. Berhad	Perladangan pokok jati
	TH Usia Jatimas Sdn. Berhad	Perladangan pokok jati
	Ladang Jati Keningau Sdn. Berhad	Perladangan pokok jati
TH Indopalms Sdn. Berhad	PT TH Indo Plantations	Diperbadankan di Indonesia. Aktiviti utama adalah perladangan kelapa sawit dan pengilangan minyak sawit.
TH Indo Industries Sdn. Berhad	PT TH Indo Plantations	
TH Agro Sdn. Berhad	TH Janoub Phils Plantations Inc.	Diperbadankan di Filipina. Operasi dihentikan pada tahun 2002. Pegangan dalam TH Janoub Phils Plantations Inc. telah dilupuskan pada 16 Oktober 2008.

7.4.1.2 Prestasi Kewangan Syarikat Subsidiari Perladangan

- a. Pada tahun 2008, Tabung Haji memperoleh pendapatan keseluruhan berjumlah RM1.51 bilion hasil jualan hartanah, perkhidmatan, keuntungan pelaburan, dividen dan pendapatan lain. Pulangan dividen daripada syarikat subsidiari perladangan adalah berjumlah RM66.64 juta atau 7.2% daripada jumlah pelaburan dalam sektor perladangan. Dividen tersebut diterima daripada TH Plantations Berhad sejumlah RM36.64 juta dan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Berhad pula sejumlah RM30 juta. Semakan Audit mendapati 5 syarikat subsidiari tidak mengisytiharkan dividen pada tahun 2008 kerana perladangan kelapa sawit yang diusahakan belum matang atau belum diteroka. TH Estates (Holdings) Sdn. Berhad pula memperoleh keuntungan hasil penjualan pelaburannya dalam PT Synergy Oil Nusantara kepada PT TH Indo Plantations.

- b. Semakan selanjutnya mendapati bayaran dividen oleh TH Plantations Berhad dan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Berhad kepada Tabung Haji telah melebihi 10% daripada keuntungan tahunan seperti yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993. Butiran terperinci pulangan dividen adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.3
PULANGAN DIVIDEN DARIPADA SYARIKAT SUBSIDIARI SEKTOR PERLADANGAN

SYARIKAT SUBSIDIARI	2006		2007			2008		
	KEUNTUNGAN / (KERUGIAN) (RM)	DIVIDEN DIBAYAR (RM)	KEUNTUNGAN / (KERUGIAN) (RM)	DIVIDEN DIBAYAR (RM)	%	KEUNTUNGAN / (KERUGIAN) (RM)	DIVIDEN DIBAYAR (RM)	%
TH Plantations Berhad	35,660,000	-	61,188,000	14,725,000	24.1	83,354,000	36,635,800	43.9
TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Berhad	(5,162,675)	-	37,933,558	-	-	85,258,814	30,000,000	35.2
TH Estates (Holdings) Sdn. Berhad	(1,071)	-	21,234	-	-	20,420,931	-	-
TH Agro Sdn. Berhad	(33,909)	-	(5,840)	-	-	(8,227)	-	-
TH Indopalms Sdn. Berhad	(49,740)	-	100,972,419	-	-	(50,989)	-	-
TH Indo Industries Sdn. Berhad	(72,978)	-	(8,760)	-	-	(162,634)	-	-
TH Bakti Sdn. Berhad	(59,350)	-	(15,777)	-	-	(121,461)	-	-
Trurich Resources Sdn. Berhad	-	-	(5,597)	-	-	(43,337)	-	-
JUMLAH	30,280,277	-	200,079,237	14,725,000	-	188,647,097	66,635,800	

- c. Semakan Audit mendapati dari tahun 1999 hingga 2008, Tabung Haji telah menerima sejumlah RM372.10 juta pulangan dividen daripada syarikat subsidiari perladangan. Berdasarkan jadual di bawah, adalah didapati dividen tersebut diterima daripada 3 berbanding 8 syarikat subsidiari perladangan yang dilabur. Lima syarikat subsidiari perladangan belum lagi mengisytiharkan dividen. Antaranya ialah TH Agro Sdn. Berhad yang tidak menjana pendapatan disebabkan projek perladangan kelapa sawit di Mindanao, Filipina telah dihentikan. TH Bakti Sdn. Berhad baru diwujudkan dan masih dalam proses pembangunan ladang. Syarikat Trurich Resources Sdn. Berhad pula merupakan syarikat pelaburan yang baru diaktifkan pada tahun 2008. Selain itu, TH Indopalms Sdn. Berhad dan TH Indo Industries Sdn. Berhad tidak membayar dividen disebabkan syarikat subsidiarinya PT TH Indo Plantations perlu membuat bayaran balik pembiayaan yang dibiayai oleh Tabung Haji. Selain daripada menerima dividen, Tabung Haji juga menjalankan beberapa aktiviti korporat dalam usaha untuk menjana pendapatan. Antaranya adalah melalui penyenaian TH Plantations Berhad

di Bursa Malaysia, penjualan ladang sawit dan keuntungan pembiayaan syarikat subsidiari perladangan. Butiran penerimaan dividen dan hasil aktiviti korporat adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.4
DIVIDEN DARIPADA SYARIKAT SUBSIDIARI SEKTOR PERLADANGAN
DAN HASIL AKTIVITI KORPORAT

SYARIKAT SUBSIDIARI	TARIKH PENUBUHAN	KOS PELABURAN (RM Juta)	JUMLAH DIVIDEN DITERIMA DARI TAHUN 1999 HINGGA 2008 (RM Juta)	HASIL AKTIVITI KORPORAT (RM Juta)
TH Plantations Berhad	28.08.1972	190.41	241.60	259.60
TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Berhad	04.10.1982	44.98	129.50	345.00
TH Estates (Holdings) Sdn. Berhad	20.12.1988	26.28	1.00	20.40
TH Agro Sdn. Berhad	30.12.1987	*-	-	-
TH Bakti Sdn. Berhad	26.10.2004	11.92	-	-
Trurich Resources Sdn. Berhad	19.2.1997	11.49	-	-
TH Indopalms Sdn. Berhad	12.12.1985	144.34	-	-
TH Indo Industries Sdn. Berhad	14.8.1997	500.15	-	446.20
JUMLAH		929.57	372.10	1,071.20

* Nota: Kos pelaburan sejumlah RM9.18 juta telah dihapus kira pada tahun 2006.

Pada pandangan Audit, pembayaran dividen oleh syarikat subsidiari perladangan Tabung Haji masih di tahap yang rendah dan perlu ditingkatkan. Berdasarkan analisis dividen yang diterima dalam tempoh 10 tahun daripada syarikat subsidiari perladangan, Tabung Haji hanya menerima RM372.10 juta dividen berbanding pelaburannya berjumlah RM929.57 juta tanpa mengambil kira hasil aktiviti korporat. Tabung Haji disaran menetapkan jangka masa sesebuah syarikat subsidiari sepatutnya membayar dividen sebagai salah satu Petunjuk Prestasi Utama bagi syarikat subsidiari. Tambahan pula, Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993 menyatakan pembayaran dividen adalah sekurang-kurangnya 10% daripada keuntungan setiap tahun terhadap pulangan modal kepada Kerajaan sebagai pemegang saham. Selain itu, pihak Audit berpendapat usaha Tabung Haji melaksanakan aktiviti korporat juga menunjukkan komitmennya terhadap pengurusan pelaburan.

7.4.2 Prestasi Operasi

7.4.2.1 Prestasi Operasi Perladangan

a. Pengeluaran Buah Tandan Segar Kelapa Sawit

Pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit mencatatkan peningkatan 5% iaitu 1.37 juta metrik tan pada tahun 2007 berbanding 1.30 juta metrik tan pada tahun 2006. Peningkatan ini adalah hasil kenaikan pengeluaran sebanyak 17.5% daripada ladang di Riau, Indonesia. Sebaliknya ladang di Malaysia mencatatkan pengurangan hasil sebanyak 9% disebabkan program penanaman semula seluas 932.4 hektar di Pahang. Di samping itu, banjir besar yang melanda di beberapa kawasan di Pahang, Johor dan Terengganu pada awal dan akhir tahun 2007 turut menyumbang kepada penurunan hasil.

Pada tahun 2008, pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit terus meningkat kepada 1.47 juta metrik tan. Bagaimanapun, tiada pengeluaran di Sarawak disebabkan 2 ladang telah dijual iaitu Ladang Semilajau dan Ladang Sebauh. Selain itu, 5 ladang di Sarawak pula masih belum matang dan dalam proses pembangunan. Pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit dari tahun 2005 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.5
PENGELUARAN BUAH TANDAN SEGAR KELAPA SAWIT

KAWASAN	TAHUN / METRIK TAN / METRIK TAN SEHEKTAR			
	2005	2006	2007	2008
TH Plantations Berhad Semenanjung Malaysia	303,980.72 (20.81 mt/ha)	321,232.70 (22.43 mt/ha)	287,135.88 (19.87 mt/ha)	329,408.79 (23.15 mt/ha)
Lembaga Tabung Haji (Sabah)	219,215.87 (24.63 mt/ha)	208,970.42 (23.48 mt/ha)	191,905.24 (21.68 mt/ha)	205,179.51 (21.13 mt/ha)
Lembaga Tabung Haji (Sarawak)	35,044.20 (8.87 mt/ha)	42,957.86 (10.88 mt/ha)	41,421.98 (10.49 mt/ha)	-
Lembaga Tabung Haji (Riau, Indonesia)	601,833.70 (10.92 mt/ha)	727,074.96 (12.41 mt/ha)	854,456.91 (13.60 mt/ha)	939,035.17 (14.26 mt/ha)
JUMLAH	1,160,074.49	1,300,235.94	1,374,920.01	1,473,623.47

mt/ha=metrik tan/hektar

Pengeluaran sehektar buah tandan segar kelapa sawit bagi ladang Tabung Haji di Malaysia adalah 22.12 metrik tan sehektar. Bagaimanapun, pengeluaran bagi keseluruhan ladang Tabung Haji termasuk di Indonesia masih rendah iaitu 16.40 metrik tan sehektar berbanding dengan Sime Darby Berhad iaitu 21.77 metrik tan sehektar dan IOI Corporation Berhad 28.54 metrik tan sehektar. Ini disebabkan pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit oleh PT TH Indo Plantations yang rendah iaitu 14.26 metrik tan sehektar. Pengeluaran hasil oleh PT TH Indo Plantations dijangka akan

mencapai kemuncak pada tahun 2012 apabila keseluruhan kawasan matang sepenuhnya. Perbandingan pengeluaran buah tandan segar kawasan matang sehektar antara Tabung Haji dengan syarikat lain di Malaysia adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.6
PERBANDINGAN PENGELUARAN BUAH TANDAN SEGAR
BAGI KAWASAN MATANG SEHEKTAR

AGENCI / SYARIKAT	KELUASAN LADANG YANG MATANG (HEKTAR)	PENGELUARAN BUAH TANDAN (METRIK TAN)	PENGELUARAN BUAH TANDAN SEGAR KAWASAN MATANG SEHEKTAR (METRIK TAN)
Tabung Haji	89,796	1,473,623	16.40
Sime Darby Berhad	476,832	10,379,620	21.77
IOI Corporation Berhad	138,647	3,957,281	28.54

Sumber: Laporan Tahunan Syarikat Bagi Tahun 2008

b. Perahan Minyak Sawit Mentah Kilang Kelapa Sawit

Syarikat subsidiari perladangan Tabung Haji memiliki 10 kilang memproses sawit berkapasiti 10 metrik tan sejam hingga 120 metrik tan sejam di Malaysia dan Indonesia. Pada tahun 2007, syarikat subsidiari perladangan Tabung Haji mencapai purata kadar perahan minyak sawit mentah sebanyak 21.5% berbanding dengan purata industri sebanyak 20.1%. Pada tahun 2008 pula, purata kadar perahan tersebut menurun menjadi 21.3%. Antara faktor penurunan tersebut adalah umur pokok yang melebihi 20 tahun dan taburan hujan yang tinggi. Bagaimanapun, kadar tersebut masih tinggi berbanding pencapaian industri pada tahun 2008 iaitu 20.2%. Hasil perahan minyak sawit mentah di kilang kelapa sawit syarikat subsidiari Tabung Haji bagi tahun 2005 hingga 2008 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.7
PERAHAN MINYAK SAWIT MENTAH KILANG KELAPA SAWIT
SYARIKAT SUBSIDIARI TABUNG HAJI

KILANG	TAHUN / METRIK TAN DIPROSES /% KADAR PERAHAN			
	2005	2006	2007	2008
TH Plantations Berhad Semenanjung Malaysia	293,106.48 (20.2%)	321,519.05 (20.3%)	289,823.88 (20.2%)	356,660.40 (20.1%)
Lembaga Tabung Haji (Sabah)	137,527.50 (20.6%)	120,367.07 (20.1%)	107,544.13 (21.0%)	30,608.75 (20.6%)
Lembaga Tabung Haji (Riau, Indonesia)	601,833.70 (21.3%)	727,074.96 (21.3%)	854,456.91 (21.9%)	939,035.17 (21.8%)
JUMLAH	1,032,467.68 (20.9%)	1,168,961.08 (20.9%)	1,251,824.92 (21.5%)	1,326,304.32 (21.3%)

7.4.2.2 Perladangan Kelapa Sawit di Riau, Indonesia

a. Prestasi Operasi

- i. Tabung Haji melalui syarikat subsidiarinya TH Indopalms Sdn. Berhad dan TH Indo Industries Sdn. Berhad mempunyai pegangan 95% ekuiti dalam PT TH Indo Plantations berjumlah RM644.49 juta. Syarikat perladangan ini menguruskan ladang Tabung Haji di Riau, Indonesia. Keluasan ladang bertanam adalah 69,760 hektar dibahagikan kepada 4 wilayah perladangan kelapa sawit. Setiap wilayah mempunyai 6 ladang dengan keluasan setiap ladang antara 2,300 hingga 4,100 hektar. Keadaan ladang kelapa sawit di Riau, Indonesia adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 7.1

Pemandangan Ladang Kelapa Sawit Daripada Menara Tinjau

Pada tahun 2007 dan 2008, Program Peningkatan Hasil Secara Bersepadu telah dilaksanakan dengan tumpuan diberikan kepada pengurusan air dan pengangkutan buah tandan segar ke kilang seperti di gambar berikut:

GAMBAR 7.2

GAMBAR 7.3

Pengangkutan Air Digunakan Untuk Memindahkan Kelapa Sawit Yang Dikutip Dari Ladang Ke Kilang

- ii. Semakan Audit mendapati Program Peningkatan Hasil Secara Bersepadu berjaya meningkatkan hasil daripada 727,075 metrik tan pada tahun 2006 menjadi 854,457 metrik tan pada tahun 2007 dan 939,035 metrik tan pada tahun 2008. Bagaimanapun, pencapaian tersebut masih rendah iaitu kurang daripada 50% berbanding sasaran pengeluaran buah tandan segar yang ditetapkan seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.8
PRESTASI PENGELUARAN BUAH TANDAN SEGAR KELAPA SAWIT

TAHUN	SASARAN PENGELUARAN BUAH TANDAN SEGAR (METRIK TAN)	PENGELUARAN SEBENAR BUAH TANDAN SEGAR (METRIK TAN)	PERBEZAAN	
			(METRIK TAN)	(%)
2006	1,429,440	727,075	702,365	49.1
2007	1,608,196	854,457	753,739	46.9
2008	1,723,926	939,035	784,891	45.5

Bagaimanapun, Tabung Haji memaklumkan sasaran tersebut telah disemak semula semasa penstrukturan pembiayaan kepada PT TH Indo Plantations yang telah diluluskan oleh Kerajaan.

- iii. Berasaskan kadar norma industri yang dikeluarkan oleh Lembaga Minyak Sawit Malaysia, pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit adalah antara 18 hingga 20 metrik tan sehektar setahun. Semakan Audit mendapati pengeluaran purata sehektar antara 10 hingga 14 metrik tan masih rendah berbanding kadar norma industri. Semakan selanjutnya mendapati dengan keluasan 69,760 hektar, ladang Tabung Haji di Riau, Indonesia sepatutnya dapat menghasilkan anggaran 1.20 juta metrik tan buah tandan segar setahun. Bagaimanapun, adalah didapati prestasi pengeluaran buah tandan segar dari tahun 2005 hingga 2008 masih rendah iaitu antara 0.60 juta hingga 0.94 juta metrik tan setahun berbanding dengan kawasan yang diusahakan.

Tabung Haji memaklumkan pengeluaran purata sehektar dijangka meningkat apabila kawasan sulaman yang berjumlah 2.4 juta pokok mulai matang. Hasil yang dijangka akan mencapai tahap purata melebihi 20 metrik tan sehektar.

- iv. Semakan Audit selanjutnya mendapati hanya 3 ladang mencapai pengeluaran melebihi 18 metrik tan sehektar manakala pengeluaran 21 ladang yang lain adalah antara 10.44 hingga 17.49 metrik tan sehektar. Di samping itu, terdapat pengeluaran serendah 4.72 metrik tan sehektar pada tahun 2005 seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.9
PRESTASI PENGELUARAN LADANG KELAPA SAWIT
DI RIAU, INDONESIA

KAWASAN	TAHUN & METRIK TAN SEHEKTAR TERTINGGI DAN TERENDAH			
	2005	2006	2007	2008
Wilayah 1	20.60 – 11.08	21.56 – 11.46	21.10 – 12.20	20.14 – 12.75
Wilayah 2	9.74 – 7.74	10.95 – 9.21	12.12 – 9.57	13.78 – 11.86
Wilayah 3	12.98 – 6.35	15.67 – 7.74	17.62 – 9.87	17.49 – 10.44
Wilayah 4	16.80 – 4.72	18.66 – 5.48	21.45 – 7.61	21.75 – 10.63

Pihak Audit mendapati purata kawasan yang kurang pengeluaran adalah antara 14,000 hingga 20,000 hektar daripada keseluruhan kawasan. Pada pandangan Audit, pihak pengurusan Tabung Haji perlu mengambil tindakan segera bagi menggantikan kawasan tersebut dengan penanaman anak pokok kelapa sawit yang berkualiti terutamanya di Wilayah 2 dan Wilayah 3.

Tabung Haji memaklumkan kawasan yang mempunyai pengeluaran kurang daripada 18 metrik tan sehektar telah dikenal pasti sejak tahun 2006 untuk proses tanaman semula. Pengeluaran adalah rendah disebabkan penggunaan benih kelapa sawit yang kurang bermutu akibat peraturan pada ketika itu hanya membenarkan penggunaan benih tempatan sahaja. Pelaksanaan tanaman semula hanya akan dilaksanakan mulai tahun 2012 setelah PT TH Indo Plantations mencapai tahap pengeluaran yang optimum memandangkan kawasan yang terlibat adalah luas iaitu antara 14,000 hingga 20,000 hektar. Ini akan mengimbangi kedudukan kewangan syarikat dalam membuat pulangan balik pembiayaan kepada Tabung Haji.

b. Prestasi Kewangan

- i. Sehingga tahun 2008, PT TH Indo Plantations yang dibiayai sejumlah RM969.24 juta merupakan pembiayaan terbesar oleh Tabung Haji. Pembiayaan tersebut disalurkan melalui 4 peringkat bermula pada tahun 1997 hingga 2002. Pada peringkat awal, projek perladangan kelapa sawit dijangka mencapai tahap *self financing* pada tahun 2004. Bagaimanapun, bagi memastikan kitaran tanaman kelapa sawit lengkap dalam tempoh 25 tahun, pihak pengurusan Tabung Haji memutuskan untuk melaksanakan pembangunan secara serentak di seluruh kawasan. Ini menyebabkan kos pembangunan telah meningkat dengan ketara kepada RM1.10 bilion. Selepas mengambil kira harga minyak sawit mentah pada ketika itu, projek ini didapati akan terus mengalami defisit

sehingga tahun 2004 menyebabkan penstrukturan semula pembiayaan yang pertama dilakukan pada tahun 2002.

- ii. PT TH Indo Plantations telah memperoleh keuntungan operasi sejak tahun 2005. Bagaimanapun, setelah mengambil kira kos kewangan pembiayaan dan kerugian mata wang asing, syarikat ini mencatatkan kerugian bersih pada tahun 2005 dan 2006 sehingga menyebabkan penstrukturan semula kedua dilakukan ke atas jadual pembayaran balik pembiayaan. Penstrukturan pembiayaan dibuat bertujuan mengimbangi nisbah hutang dan ekuiti syarikat. PT TH Indo Plantations memulakan operasinya dengan ekuiti berjumlah RM180 juta. Penstrukturan semula menjadikan terbitan saham biasa keseluruhan berjumlah 324 juta unit dan meningkatkan pegangan Tabung Haji dalam PT TH Indo Plantations kepada 95%. Tempoh pembayaran balik turut dipanjangkan sehingga tahun 2030 berbanding dengan tahun 2022 sebelumnya.
- iii. Semakan Audit selanjutnya mendapati syarikat ini memperoleh keuntungan pada tahun 2007 dan 2008. Sehingga akhir tahun 2008, sejumlah RM214.55 juta telah dibayar balik oleh PT TH Indo Plantations kepada Tabung Haji seperti yang ditetapkan dalam jadual pembayaran balik. Butiran lanjut mengenai keuntungan dan kerugian PT TH Indo Plantations adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.10
KEUNTUNGAN / (KERUGIAN) PT TH INDO PLANTATIONS

TAHUN	KEUNTUNGAN / (KERUGIAN)	
	RUPIAH	(RM Juta)
2005	(573,040,577,186)	(220.05)
2006	(356,423,449,676)	(139.72)
2007	235,918,527,750	83.28
2008	289,558,992,292	100.11

Pihak Audit mendapati syarikat PT TH Indo Plantations memperoleh keuntungan dan telah mula membayar balik sebahagian daripada pembiayaan. Bagaimanapun, Tabung Haji perlu memantau prestasi syarikat secara berterusan supaya mampu membayar dividen pada tempoh yang ditetapkan. Selain itu, Tabung Haji perlu mengambil kira sebarang perubahan polisi dalam pelaburan luar negara yang boleh memberi kesan ke atas pelaburan tersebut.

7.4.2.3 Pajakan Tanah Perladangan

a. Bayaran Cukai Tanah dan Bangunan Melebihi Kawasan Hak Guna Usaha PT TH Indo Plantations

Tempoh pajakan tanah PT TH Indo Plantations adalah antara 30 hingga 32 tahun. Berdasarkan keputusan Kepala Badan Pertanahan Nasional, Indonesia pada 10 September 2003, tempoh pajakan tanah hak guna usaha telah dipanjangkan selama 25 tahun menjadikan tempoh pajakan antara 55 hingga 57 tahun. Sepanjang tempoh pajakan, bayaran pajakan tanah dan bangunan perlu dijelaskan pada setiap tahun.

Semakan Audit mendapati bayaran cukai tanah dan bangunan kawasan milik PT TH Indo Plantations di Kabupaten Inderageri Hilir adalah melebihi kawasan hak guna usaha seluas 648 hektar. Bayaran dibuat berdasarkan keluasan 77,615 hektar berbanding 76,967 hektar seperti di dalam sijil/geran. Pada tahun 2008, sejumlah Rp436.11 juta atau RM138,000 telah dijelaskan. Pihak pengurusan Tabung Haji perlu mengesahkan kedudukan keluasan sebenar dengan pihak berkuasa berkaitan supaya tidak terlebih bayar pajakan tanah dan bangunan.

Pihak pengurusan Tabung Haji mengambil maklum dan akan memastikan pembayaran pada masa hadapan dilaksanakan berdasarkan kepada pengukuran muktamad terhadap tempoh pajakan tanah.

7.4.2.4 Pelaburan Dalam Sektor Perladangan Yang Tidak Berdaya Maju

Pelaburan yang dibuat oleh Tabung Haji dalam sektor perladangan hendaklah berdaya maju dan jika sebaliknya, ia hendaklah dihentikan bagi mengurangkan kos dan kerugian yang ditanggung. Pihak Audit mendapati pelaburan berjumlah RM48.25 juta adalah tidak berdaya maju. Sehingga kini, ketiga-tiga syarikat mengalami kerugian terkumpul seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.11
KOS PEMBANGUNAN DAN KERUGIAN TERKUMPUL

SYARIKAT	TAHUN MULA	KOS EKUITI PELABURAN (RM Juta)	KOS PEMBANGUNAN (RM Juta)	KERUGIAN TERKUMPUL (RM Juta)
TH Agro Sdn. Berhad - Filipina	1987	9.18	17.19	16.58
TH Usia Jatimas Sdn. Berhad - Sabah	1998	21.41	26.78	0.04
TH Bonggaya Sdn. Berhad - Sabah	1998	17.66	11.85	10.27
JUMLAH		48.25	55.82	26.89

Sehingga akhir tahun 2008, pengurusan Tabung Haji telah menghapus kira pelaburan usahama di Filipina dengan menjual pegangannya kepada Janoub Philippines Development Corporation pada harga nominal RM1.00. Semakan selanjutnya mendapati perkara berikut:

7.4.2.5 Pelaburan Dalam Projek Usaha Sama Tabung Haji Janoub Philippines Development Corporation

- a. Pada 25 November 1996, Tabung Haji melalui syarikat subsidiari TH Agro Sdn. Berhad telah menandatangani satu perjanjian usaha sama dengan Janoub Philippines Development Corporation (JPDC) untuk membangunkan tanah seluas 5,500 hektar ladang kelapa sawit di kawasan Kapai, Tagoloan II, Mindanao, Selatan Filipina. Syarikat usaha sama ini ialah Tabung Haji Janoub Philippines Plantation Inc (THJP). Dalam usaha sama tersebut, Tabung Haji memegang 60% ekuiti manakala bakinya 40% dipegang oleh JPDC. Pelaburan dalam projek ini mendapat kelulusan daripada Kerajaan pada bulan Januari 1997.
- b. Semakan Audit mendapati kajian kemungkinan ada dilaksanakan antaranya menyatakan faktor seperti polisi penyewaan tanah di kawasan projek, sokongan daripada pihak berkuasa tempatan Filipina dan rakan kongsi serta faktor keselamatan adalah penting untuk menentukan pembangunan ladang yang berterusan.
- c. Sehingga tahun 2002, seluas 1,000 hektar telah dibangunkan untuk penyediaan tapak semaian, perumahan pekerja, pejabat dan ladang. Bagaimanapun, projek ini terpaksa dihentikan kerana menghadapi masalah seperti kurang mendapat kerjasama daripada rakan kongsi, pergolakan politik dan masalah keselamatan. Oleh itu, pada bulan September 2002, Kerajaan telah meluluskan cadangan Tabung Haji untuk menjual saham miliknya dalam Tabung Haji Janoub Philippines Plantation Inc kepada Janoub Philippines Development Corporation dengan harga RM15.83 juta. Berdasarkan perjanjian usaha sama, pihak Janoub Philippines Development Corporation perlu memberi maklum balas kepada Tabung Haji dalam masa 60 hari dari tarikh tersebut. Bagaimanapun, syarikat ini gagal memberi maklum balas walaupun telah diberi 2 surat peringatan.
- d. Sepanjang tempoh 5 tahun daripada kelulusan pertama, Tabung Haji telah berusaha mencari rakan kongsi baru atau menjual terus pegangannya. Bagaimanapun, dalam tempoh tersebut Tabung Haji tidak berjaya mendapat rakan kongsi baru atau pembeli pegangannya. Seterusnya, Tabung Haji tidak lagi mempunyai kawalan ke atas aset sejak ia dihentikan dan terdapat

kemungkinan penjualan kepada pihak ketiga akan mendapat halangan daripada rakan kongsi.

- e. Pihak pengurusan mencadangkan supaya Tabung Haji menjual saham dalam Tabung Haji Janoub Philippines Plantation Inc kepada Janoub Philippines Development Corporation pada harga nominal berjumlah RM1.00. Di samping itu, Tabung Haji telah meminta Janoub Philippines Development Corporation memberi indemniti bagi pihaknya daripada sebarang tuntutan, tindakan dan liabiliti seperti tuntutan tanah daripada penduduk tempatan serta pertelingkahan politik. Pada bulan Ogos 2007, Kerajaan telah memberi kelulusan penjualan 1.50 juta saham milik Tabung Haji dalam Tabung Haji Janoub Philippines Plantation Inc kepada rakan kongsi iaitu Janoub Philippines Development Corporation pada harga RM1.00.
- f. Sehingga akhir tahun 2006, pelaburan Tabung Haji termasuk pembiayaan dalam projek perladangan di Mindanao, Selatan Filipina adalah berjumlah RM17.19 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.12
PELABURAN DALAM TH AGRO SDN. BERHAD

BUTIRAN	RM Juta
Modal Berbayar	9.18
Pendahuluan daripada Tabung Haji	7.30
Pendahuluan daripada TH Plantations Berhad	0.71
JUMLAH	17.19

Memandangkan pelaburan ini tidak berdaya maju, Lembaga Pengarah Tabung Haji telah bersetuju untuk menghapus kira pelaburan Tabung Haji dalam TH Agro secara berperingkat bagi tempoh 10 tahun bermula pada tahun 2002. Sehingga akhir tahun 2006, pelaburan ini telah dihapus kira sepenuhnya. Penjualan ini telah melepaskan Tabung Haji dari segi kontingen liabiliti yang mungkin timbul akibat keadaan politik semasa di Mindanao.

7.4.2.6 Pelaburan Dalam Tanaman Pokok Jati

- a. Kerajaan Negeri Sabah telah memperuntukkan tanah seluas 10,000 hektar di kawasan Hutan Simpan Bonggaya kepada Tabung Haji. Pelaburan ini mendapat kelulusan Lembaga Pengarah pada bulan November 1997 dan kelulusan Kerajaan pada bulan Januari 1998.
- b. Tabung Haji menerima tawaran tersebut berdasarkan hasil kajian kemungkinan yang telah dilaksanakan. Kajian tersebut antaranya

menyatakan jangkaan pulangan kewangan projek sangat baik dengan kadar pulangan dalaman melebihi 28% dan projek mula mendatangkan hasil pada tahun ke 11. Sehubungan itu, Tabung Haji telah menubuhkan TH Bonggaya Sdn. Berhad (TH Bonggaya) yang merupakan syarikat milik penuh Tabung Haji bagi melaksanakan perladangan pokok jati dengan keluasan 10,000 hektar. TH Usia Jatimas Sdn. Berhad (TH Jatimas) pula ditubuhkan bagi menguruskan kawasan seluas 4,000 hektar iaitu hasil perjanjian usaha sama antara Tabung Haji dengan United Sabah Islamic Association yang mana Tabung Haji memegang 70% ekuiti dan United Sabah Islamic Association 30% ekuiti.

- c. Sehingga bulan Ogos 2002, Tabung Haji tidak memperoleh sebarang pulangan walaupun telah mengeluarkan dana berjumlah RM13.70 juta kepada TH Bonggaya dan RM16.96 juta kepada TH Usia Jatimas. Pada bulan Oktober 2002, satu memorandum dikemukakan kepada Kerajaan bagi menilai semula keperluan operasi dan kewangan perladangan jati oleh TH Bonggaya dan TH Usia Jatimas. Penilaian semula dibuat memandangkan kos yang tinggi bagi pembangunan ladang sehingga tempoh matang iaitu RM19,000 bagi setiap hektar berbanding pembangunan ladang kelapa sawit hanya memerlukan RM10,000 sehektar hingga RM13,000 sehektar bergantung kepada topografi, lokasi dan jenis tanah. Perbelanjaan yang tinggi ini memberi kesan yang besar kepada kedudukan kewangan Tabung Haji yang terdedah kepada pelaburan berisiko tinggi. Di samping itu, saiz pokok jati yang sedia ditanam tidak menunjukkan pertumbuhan yang menggalakkan.
- d. Lawatan Audit pada bulan November 2008 ke ladang TH Usia Jatimas mendapati kebanyakan pokok jati telah mati seperti di gambar berikut:

GAMBAR 7.4

Pokok Jati Berusia Kira-Kira 10 Tahun
Di Ladang TH Usia Jatimas Sdn. Berhad, Sabah

Sehingga tahun 2007, kos pembangunan bagi projek ini adalah berjumlah RM38.63 juta. Syarikat TH Bonggaya Sdn. Berhad dan TH Usia Jatimas

Sdn. Berhad turut mengalami kerugian terkumpul berjumlah RM10.31 juta seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.13
KOS PEMBANGUNAN DAN KERUGIAN TERKUMPUL

SYARIKAT	KOS PEMBANGUNAN (RM Juta)	KERUGIAN TERKUMPUL (RM Juta)
TH Bonggaya Sdn. Berhad	11.85	10.27
TH Usia Jatimas Sdn. Berhad	26.78	0.04
JUMLAH	38.63	10.31

- e. Tabung Haji telah mengemukakan permohonan kepada Kerajaan Negeri Sabah pada tahun 2006 bagi menukarkan lesen penanaman tunggal kayu jati kepada perladangan perhutanan tani. Ini bagi membolehkan Tabung Haji menjalankan penanaman kelapa sawit bagi sebahagian ladang. Sehingga akhir tahun 2008, Tabung Haji masih menunggu keputusan daripada Pejabat Hasil Bumi, Jabatan Ketua Menteri Sabah mengenai permohonan penukaran status tanah tersebut.

Pada pandangan Audit, Tabung Haji perlu memberi perhatian sewajarnya terhadap pelaburan yang tidak berdaya maju dengan mengenal pasti punca yang menyebabkan perkara tersebut berlaku supaya tidak berulang. Pihak Audit berpendapat Tabung Haji perlu meneliti semua faktor risiko melalui kajian kemungkinan dan mendapat khidmat nasihat pakar sebelum sesuatu pelaburan dibuat. Tindakan menghentikan pelaburan yang merugikan hendaklah dibuat segera bagi mengelakkan Tabung Haji mengalami kerugian berterusan.

Pihak pengurusan Tabung Haji memaklumkan setiap pelaburan yang ingin dilaksanakan akan melalui proses kelulusan yang ditetapkan. Setiap pelaburan yang telah diluluskan adalah berdasarkan jangkaan daya maju projek pada masa itu. Pelaburan tersebut akan mengalami perubahan dan berdepan dengan isu operasi dan keadaan ekonomi yang tidak dijangka. Oleh itu, pelaburan yang pada asalnya berdaya maju mungkin tidak lagi relevan dan memerlukan kajian semula terhadap aktiviti yang dilaksanakan. Berdasarkan faktor ini, tanaman pokok jati tidak dapat memberikan pulangan seperti yang dijangkakan dan telah dihentikan sejak tahun 2003. Selanjutnya tanaman jati telah ditukar kepada tanaman getah bagi kawasan yang telah dibersihkan untuk menjana pulangan yang lebih memuaskan. Setakat ini, penanaman kelapa sawit tidak boleh diusahakan selagi Kerajaan Negeri Sabah belum meluluskan penukaran syarat penanaman di dalam Lesen SFMLA (*Sustainable Forest Management Licence Agreement*) untuk TH Bonggaya Sdn. Berhad dan TH Usia Jatimas Sdn. Berhad.

7.4.3 Pengurusan Pembiayaan Oleh Tabung Haji

7.4.3.1 Pembiayaan Kepada Syarikat Subsidiari Perladangan

Tabung Haji turut memberikan pembiayaan kepada syarikat subsidiarinya bertujuan untuk menambah modal sesebuah syarikat. Sehingga 31 Disember 2008, Tabung Haji telah mengeluarkan pembiayaan sejumlah RM1,356.24 juta kepada syarikat subsidiari. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 83.7% atau RM1,135.24 juta adalah pembiayaan kepada syarikat subsidiari sektor perladangan. Semua pembiayaan telah mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Tabung Haji dan kelulusan Kerajaan.

7.4.3.2 Pembayaran Balik Pembiayaan

Tempoh pembayaran balik pembiayaan telah ditetapkan dalam perjanjian. Semakan Audit mendapati pada tahun 2008 syarikat PT TH Indo Plantations telah membuat bayaran balik berjumlah RM120 juta dan syarikat Sabaco Sdn. Berhad pula berjumlah RM31.05 juta. Sehingga kini, tiada tunggakan bagi pembayaran balik pembiayaan oleh syarikat subsidiari perladangan kerana 3 pembiayaan berjumlah RM209.64 juta telah diubah kepada *Mudharabah Redeemable Convertible Preference Shares* (Saham Keutamaan) dengan kelulusan Lembaga Pengarah Tabung Haji dan Kerajaan. Perubahan ini tidak melibatkan aliran tunai yang baru daripada Tabung Haji. Pihak Audit mendapati perubahan ini dibuat disebabkan syarikat tidak mampu membayar balik pembiayaan seperti di jadual berikut:

JADUAL 7.14
PERUBAHAN PEMBIAYAAN
SYARIKAT SUBSIDIARI PERLADANGAN

SYARIKAT	JUMLAH PEMBIAYAAN ASAL (RM Juta)	JUMLAH PEMBIAYAAN YANG DIUBAH KEPADA EKUITI (RM Juta)
PT TH Indo Plantations	979.24	187.00
TH Indopalms Sdn. Berhad	18.14	18.14
P.T. Synergy Oil Nusantara	4.50	4.50
JUMLAH	1,001.88	209.64

Pihak Audit berpendapat perubahan pembiayaan kepada saham keutamaan adalah tidak wajar kerana prestasi syarikat kurang memuaskan dan kemampuan syarikat untuk membayar dividen adalah meragukan.

Tabung Haji memaklumkan pembiayaan yang diberikan kepada sesebuah syarikat subsidiari perladangan adalah untuk pembangunan ladang dan operasi sehingga ke tahap keupayaan sendiri. Perubahan pembiayaan kepada saham

utama adalah bagi mengimbangi nisbah ekuiti dan hutang PT TH Indo Plantations supaya selaras dengan tahap industri. Saham keutamaan yang diterbitkan oleh PT TH Indo Plantations juga lebih mudah distrukturkan berbanding saham biasa yang memerlukan perintah mahkamah bagi mengurangkan modal saham.

7.4.4 Perjawatan

7.4.4.1 Jabatan Kewangan Korporat dan Perkhidmatan, Tabung Haji mempunyai 30 perjawatan yang diluluskan. Sebanyak 25 jawatan telah diisi manakala 5 jawatan lagi masih kosong. Daripada jawatan yang diisi, sebanyak 16 jawatan adalah lantikan tetap dan 9 pegawai dilantik secara kontrak. Semakan Audit mendapati 2 pegawai ditempatkan di Unit Subsidiari yang bertanggungjawab untuk membuat pemantauan dan memberi khidmat nasihat kepada 16 syarikat subsidiari Tabung Haji. **Pihak Audit berpendapat Tabung Haji perlu mengkaji sama ada bilangan pegawai di Unit Subsidiari adalah mencukupi bagi menguruskan 16 syarikat subsidiarinya.** Pihak pengurusan Tabung Haji memaklumkan tindakan sedang diambil untuk menambah bilangan pegawai di Unit Subsidiari.

7.4.4.2 TH Plantations Berhad pula mempunyai seramai 498 anggota yang terdiri daripada 137 anggota pengurusan dan 361 anggota bukan pengurusan termasuk 13 anggota yang bekerja di Riau, Indonesia. Jawatan tersebut termasuk 3 Penasihat Penanaman, seorang Agronomi dan 2 orang Jurutera Kumpulan yang mempunyai kepakaran dalam bidang perladangan dan kejuruteraan. Anggota bukan pengurusan juga terdiri daripada Pengurus Ladang yang ditempatkan di ladang yang diuruskan oleh TH Plantations Berhad.

7.4.5 Pemantauan

Pemantauan terhadap pelaburan Tabung Haji dalam sektor perladangan dilaksanakan melalui peringkat Lembaga Pengarah Tabung Haji, Panel Pelaburan, Lembaga Pengarah Syarikat Subsidiari, Jabatan Kewangan Korporat dan Perkhidmatan, Unit Audit Dalam Tabung Haji dan Unit Audit Dalam TH Plantations Berhad. Mekanisme pemantauan yang diwujudkan berperanan antaranya memberi khidmat nasihat dan pandangan mengenai setiap keputusan pelaburan yang dibuat, memantau prestasi syarikat subsidiari yang tidak berdaya maju dan tidak berupaya memberi dividen kepada Tabung Haji dan memastikan urusan pelaburan berkaitan pembelian, pelupusan dan pembiayaan syarikat subsidiari menjaga kepentingan Tabung Haji.

Pada pendapat Audit, mekanisme pemantauan yang diwujudkan perlu ditingkatkan supaya pengurusan pelaburan dalam sektor perladangan lebih

mantap dan memberi pulangan yang sepatutnya. Penambahbaikan perlu dibuat dengan mengambil kira penemuan Audit yang dibangkitkan antaranya pelaburan yang tidak berdaya maju, pembayaran dividen yang masih rendah dan pengeluaran buah tandan segar kelapa sawit yang rendah oleh PT TH Indo Plantations.

7.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan Tabung Haji memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang berbangkit supaya tidak berulang dalam pelaburan di masa hadapan.

- a. Pengurusan Tabung Haji perlu menetapkan dan merancang hala tuju syarikat subsidiari dalam sektor perladangan. Perancangan perlu merangkumi aspek potensi tanah ladang, kepakaran sumber manusia dan penggunaan sumber kewangan yang cekap untuk memaksimumkan pendapatan syarikat seterusnya memberi pulangan kepada Tabung Haji.
- b. Tabung Haji perlu membuat kajian kemungkinan yang terperinci dan meneliti semua faktor sebelum sesuatu pelaburan dilaksanakan.
- c. Tabung Haji perlu memastikan syarikat subsidiari menjelaskan pembiayaan mengikut jadual yang ditetapkan.
- d. Penstrukturan semula pembiayaan kepada ekuiti hendaklah diteliti dengan mengambil kira prestasi dan keupayaan syarikat untuk membayar dividen.
- e. Tabung Haji perlu memantau pelaburan dalam syarikat subsidiari secara rapi khususnya pelaburan di luar negara.
- f. Menanda aras prestasi pengeluaran buah tandan segar dengan syarikat perladangan swasta yang dapat menghasilkan pengeluaran yang tinggi.

8. PENGURUSAN PROJEK PEMBINAAN KAMPUS TETAP

8.1 LATAR BELAKANG

8.1.1 Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) dahulunya dikenali sebagai Kolej Universiti Islam Malaysia telah ditubuhkan pada 12 Mac 1998 di bawah Akta Kolej Universiti 1971. Penubuhannya bertujuan untuk meningkatkan kualiti pendidikan Islam selaras dengan hasrat Kerajaan untuk menjadikan Malaysia sebagai pusat kecemerlangan akademik termasuk pengajian Islam. USIM telah mula mengambil kemasukan pelajarinya mulai sesi 2000/2001 dan beroperasi di kampus sementara yang terletak di Menara Majlis Perbandaran Ampang Jaya, Pandan Indah, Ampang dan Bandar Baru Bangi dengan sewa sejumlah RM161,197 sebulan. Selain itu, USIM juga menyewa 95 unit apartmen dengan sewa sejumlah RM89,750 sebulan bagi menampung 810 pelajar. Kos penyewaan kampus sementara dan asrama pelajar adalah dianggarkan berjumlah RM2.60 juta setahun dan pengambilan pelajar dijangka bertambah hingga 10,000 pelajar menjelang tahun 2010.

8.1.2 Projek pembangunan Kampus Tetap USIM dirancang kerana kos penyewaan kampus sementara yang semakin meningkat setiap tahun dan pertambahan pengambilan pelajar serta kakitangannya. Perancangan pembangunan kampus tetap USIM dibahagi kepada 2 fasa iaitu Fasa I dan II. Pelaksanaan Fasa 1 dirancang untuk dilaksanakan pada awal bulan Oktober 2001 hingga akhir tahun 2005 bagi menampung 5,000 pelajar. Fasa II dirancang untuk dilaksanakan pada awal tahun 2006 hingga akhir tahun 2010 bagi menampung 10,000 pelajar. Kos projek asal yang telah dirunding oleh Perunding Pengurusan Projek (PMC) dengan kontraktor dianggarkan berjumlah RM696.62 juta tetapi tidak diluluskan oleh Kementerian Kewangan. Kos projek Fasa I dan II adalah dianggarkan sejumlah RM854.87 juta dan sehingga akhir tahun 2008 sejumlah RM645.86 juta telah dibelanjakan termasuk bayaran pampasan tanah.

8.1.3 Fasa I merupakan pelaksanaan pembinaan dipantau oleh PMC yang terdiri daripada Pakej 1A Kerja Tanah, Pakej 1B(Infrastruktur asas dan bangunan tambahan) dan Pakej 3 Zon 2 (Fakulti Syariah dan Undang-Undang, Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan dan 2 dewan kuliah 1 & 2). Fasa II merupakan pelaksanaan pembinaan dipantau terus oleh Unit Pembangunan USIM mulai pertengahan tahun 2005 yang terdiri daripada Bangunan Pentadbiran, tambahan 2 dewan kuliah 3 & 4 dan projek lain di bawah peruntukan seterusnya. Semasa pembinaan Fasa I yang dipantau oleh PMC sedang dilaksanakan, pada bulan Mac

2003, Kerajaan telah mengarahkan semua institusi pengajian tinggi awam supaya menggantung pengeluaran Surat Niat dan Surat Setuju Terima sehingga siling baru peruntukan di bawah RMK8 ditentukan semula. Pada bulan April 2003, USIM diminta untuk mengemukakan senarai komponen utama dan komponen yang bakal ditangguhkan. Pada bulan September 2003, Kerajaan telah mengarahkan USIM dan perunding untuk meneruskan rundingan harga bagi komponen kerja utama dengan skop dan siling baru yang telah diluluskan oleh Unit Perancang Ekonomi.

8.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan yang dijalankan adalah untuk menilai sama ada pengurusan projek pembinaan kampus tetap USIM dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat.

8.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan projek pembinaan kampus tetap Fasa I (tahun 2001-2005) dan Fasa II (tahun 2006 hingga 2008). Semakan dibuat terhadap fail, rekod dan dokumen yang berkaitan dengan pembinaan kampus tetap USIM di Bandar Baru Nilai, Negeri Sembilan. Di samping itu, lawatan fizikal telah dilakukan ke tapak projek dan temu bual diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab. Bangunan yang dilawati terdiri daripada 6 blok bangunan iaitu Fakulti Syariah dan Undang-Undang, Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan, Dewan Kuliah Pusat 1, Dewan Kuliah Pusat 2, *Amphitheater* dan Bangunan Pentadbiran.

8.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan pada bulan September hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pelaksanaan projek pembinaan kampus tetap USIM. Antara kelemahan yang diperhatikan ialah kelewatan memuktamadkan perjanjian antara PMC dengan USIM, kelewatan menetapkan harga kontrak Fasa I, kerja pembinaan tidak berkualiti dan pemantauan projek yang tidak berkesan. Penjelasan lanjut mengenai kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

8.4.1 Peruntukan Dan Perbelanjaan Projek

8.4.1.1 Projek pembangunan kampus tetap USIM Fasa 1 dibiayai daripada peruntukan Kerajaan Persekutuan di bawah RMK8. Siling peruntukan yang diluluskan oleh Unit Perancang Ekonomi untuk RMK8 adalah sejumlah RM363 juta. Bagaimanapun, siling peruntukan ini hanya mencukupi untuk pembayaran kos pampasan pengambilalihan tanah tapak kampus berjumlah RM125.36 juta, kerja tanah (Pakej 1A) berjumlah RM84 juta, sebahagian kerja

infrastruktur (Pakej 1B) berjumlah RM41.50 juta, pembinaan 2 bangunan fakulti dan 2 dewan kuliah pusat (Pakej 3 Zon 2) berjumlah RM47 juta. Semakan Audit mendapati kos keseluruhan perbelanjaan projek Fasa I adalah berjumlah RM327.97 juta atau 94.15% daripada jumlah peruntukan RMK8 yang diterima sejumlah RM348.35 juta.

8.4.1.2 Pada bulan September 2003, siling peruntukan telah disemak semula dan USIM diarah untuk meneruskan pembinaan bangunan utama. Kementerian Kewangan membenarkan hanya 50% dari penilaian kemajuan kerja oleh PMC dibayar kepada kontraktor kerana Surat Setuju Terima tidak boleh dikeluarkan. Sehubungan itu, kontraktor telah memberhentikan kerja pembinaan apabila USIM tidak dapat membuat bayaran kemajuan pelaksanaan kerja. USIM diarahkan supaya membuat rundingan semula dengan kontraktor utama bagi menentukan skop dan siling baru serta membina kolej kediaman melalui penswastaan. Peruntukan tambahan sejumlah RM94 juta telah diluluskan kepada USIM pada tahun 2005. Perbelanjaan bagi projek di bawah Fasa I (telah dibawa ke RMK9) sehingga akhir tahun 2008 adalah berjumlah RM349.47 juta dan sejumlah RM296.39 juta telah dibelanjakan bagi keseluruhan komponen Fasa II.

USIM menjelaskan pelaksanaan pembangunan USIM dibuat berdasarkan kelulusan skop dan siling peruntukan yang diluluskan oleh pihak Unit Perancang Ekonomi dan Kementerian Kewangan. Bagaimanapun, kelancaran pelaksanaan projek telah tergendala apabila arahan pengurangan skop dan semakan semula siling peruntukan dibuat oleh Kementerian Kewangan.

8.4.2 Pembinaan Bangunan

8.4.2.1 Projek ini dilaksanakan di atas tanah seluas 471.8 ekar di Mukim Setul, Bandar Baru Nilai yang dibeli dengan kos sejumlah RM125.36 juta pada bulan Mei 2001. Pada asalnya, projek pembinaan kampus ini dibahagi kepada 4 pakej utama untuk dilaksanakan di bawah RMK8. Bagaimanapun, pada bulan Oktober 2003, Kementerian Kewangan telah mengarahkan USIM mengurangkan skop kerja yang dilaksanakan mengikut keutamaan berdasarkan perubahan kepada siling peruntukan baru dari siling asal yang telah dikurangkan. Projek yang telah dilaksanakan di bawah RMK8 dan yang dibawa ke RMK9 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.1
PROJEK YANG DILAKSANAKAN DI BAWAH RMK8 DAN YANG DIBAWA KE RMK9

PROJEK PEMBINAAN	KELUASAN (Ekar/Meter Persegi)	BUTIRAN
PAKEJ 1A KERJA TANAH	471.8 ekar	Projek siap dalam RMK8
PAKEJ 1B INFRASTRUKTUR ASAS		Sebahagian siap dalam RMK8 dan sebahagian siap dalam RMK9
PAKEJ 2 ZON 1 KERJA BANGUNAN		
Bangunan Pentadbiran	14,647	Peruntukan tambahan tahun 2005
Bangunan Perpustakaan	10,987	Projek dibawa ke RMK9
Hal Ehwal Pelajar & Pusat Kesihatan	5,677	Projek dibawa ke RMK9
Pusat Teknologi Maklumat	3,425	Projek siap dalam RMK8
Masjid/Pusat Islam	7576	Projek dibawa ke RMK9
PAKEJ 3 ZON 2 KERJA BANGUNAN		
Fakulti Syariah dan Undang-undang (FSU)	14,084	Projek siap dalam RMK8
Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan (FKP)	13,662	Projek siap dalam RMK8
4 Dewan Kuliah Pusat	3,002	2 dewan siap dalam RMK8 2 dewan siap dalam RMK9
Dataran Selera	2,343	Projek dibawa ke RMK9
Pusat Komersial	3,823	Projek dibawa ke RMK9
Rumah Universiti	839	Projek dibawa ke RMK9 (tangguh)
PAKEJ 4 ZON 3 KERJA BANGUNAN		
Kompleks Pembangunan, Stor Pusat Bengkel & Garaj	2,677	Sebahagian dalam RMK8 dan sebahagian lagi dalam RMK9. Kompleks Pembangunan digunakan sebagai perpustakaan sementara
Makmal Sains 6 Tingkat	6,527	Peruntukan tambahan tahun 2005
Rumah Kakitangan Penting (40 unit)	5,498	Projek dibawa ke RMK9
Dewan Besar	11,2343	Projek dibawa ke RMK9
Kompleks Sukan dan Rekreasi	8,331	Projek dibawa ke RMK9

8.4.2.2 Pembinaan kolej kediaman pelajar juga telah dimulakan pada tahun 2002. Bagaimanapun, semakan semula siling peruntukan pada pertengahan tahun 2003 telah menyebabkan pembinaan 4 kolej kediaman pelajar ini ditangguhkan.

8.4.3 Pelantikan Perunding

8.4.3.1 Kementerian Kewangan pada bulan Oktober 2001 telah melantik *Kuala Lumpur International Airport Consultant Services Sdn. Berhad* (KLIACS) sebagai perunding pengurusan projek (PMC). KLIACS bertanggungjawab sepenuhnya dalam pelaksanaan pembinaan kampus tetap USIM. Unit Pembangunan USIM pada ketika itu hanya menyediakan skop projek dan

peruntukan. Segala tindakan yang dilaksanakan oleh USIM adalah berdasarkan syor daripada PMC.

8.4.3.2 Skop tugas utama PMC meliputi perkara berikut:

- Memastikan proses pembangunan mendapat kelulusan daripada pihak berkuasa tempatan dan semua jabatan teknikal.
- Mengurus dan memantau sepenuhnya kerja pembinaan di tapak pembinaan merangkumi kualiti kerja, pengesahan kerja di tapak pembinaan, penyelesaian isu teknikal, kemajuan kerja, penilaian dan pembayaran serta pentadbiran kontrak.
- Memastikan kontraktor menyelesaikan semua obligasi kontrak termasuk mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki atau Sijil Kelayakan Menduduki Sementara daripada pihak berkuasa tempatan.
- Mengurus dan melaksanakan mesyuarat tapak dan mesyuarat teknikal yang berkaitan dengan pengurusan projek.

8.4.3.3 Semakan Audit mendapati berlaku kelewatan dalam penyediaan perjanjian pelantikan KLIACS sebagai PMC. Walaupun KLIACS telah memberi perkhidmatan perundingan kepada USIM dari tahun 2002 hingga 2006, tiada perjanjian pelantikan dimuktamadkan dalam tempoh tersebut. Perjanjian pelantikan hanya dimuktamadkan dan ditandatangani pada bulan Mac 2009. USIM menjelaskan kelewatan tersebut disebabkan oleh arahan Kementerian Kewangan untuk rundingan semula yuran PMC selaras dengan pengurangan skop projek. PMC telah mengemukakan rayuan ke atas yuran yang telah diputuskan oleh Kementerian Kewangan menyebabkan perjanjian lewat ditandatangani.

8.4.3.4 Semakan Audit selanjutnya mendapati Kementerian Kewangan telah meluluskan yuran perunding bagi projek USIM sejumlah RM6.98 juta pada bulan Julai 2006 dan jumlah tersebut dijadikan sebahagian daripada perjanjian antara Kerajaan dengan KLIACS. Kementerian Kewangan menetapkan bayaran perkhidmatan perunding mengikut kaedah input-masa (*man-months*). Sehingga akhir tahun 2008, USIM telah membayar yuran perkhidmatan perunding sejumlah RM5.79 juta.

Pihak Audit berpendapat dokumen perjanjian perunding perlu dimuktamadkan sebelum projek pembinaan dimulakan bagi memastikan terma dan syarat pelantikan perunding ditetapkan dan dipatuhi.

8.4.4 Pelantikan Kontraktor

8.4.4.1 Pada bulan Mac 2002, Kementerian Kewangan telah menawarkan projek pembangunan kampus tetap USIM kepada Konsortium Negeri Builders (KNB) secara rundingan terus dengan konsep reka dan bina. Konsortium ini terdiri daripada Bumikonso Sdn. Berhad, Negeri Roadstone Sdn. Berhad dan Capital Highway Builder Sdn. Berhad.

8.4.4.2 Semakan Audit mendapati kesemua kontraktor yang melaksanakan projek ini adalah kontraktor kelas A dan berdaftar dengan Pusat Khidmat Kontraktor. Bagaimanapun, Capital Highway Builder Sdn. Berhad hanya berdaftar sebagai kontraktor pada bulan Julai 2003 iaitu 16 bulan selepas projek dimulakan. Profil bagi setiap kontraktor adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.2
KONTRAKTOR YANG DIPILIH BAGI PROJEK PEMBINAAN KAMPUS TETAP USIM

KONSORTIUM BUMI BUILDERS (KNB)	DAFTAR		MODAL DIBENAR (RM Juta)	MODAL BERBAYAR (RM Juta)	TARIKH DAFTAR SEBAGAI KONTRAKTOR
	SSM*	PKK**			
Bumikonso Sdn. Berhad	YA	YA	5	2.58	05.08.1985
Negeri Roadstone Sdn. Berhad	YA	YA	10	2.41	17.02.1987
Capital Highway Builder Sdn. Berhad	YA	YA	1	1	03.07. 2003

Nota : * SSM - Suruhanjaya Syarikat Malaysia

** PKK - Pusat Khidmat Kontraktor

8.4.4.3 Selaras dengan pelantikan kontraktor utama oleh Kementerian Kewangan, USIM telah mengeluarkan Surat Niat berserta dengan *Needs Statement* kepada konsortium tersebut pada bulan yang sama. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati Surat Setuju Terima tidak dikeluarkan oleh USIM kepada KNB. Surat Setuju Terima tidak dikeluarkan kerana harga kontrak belum dipersetujui.

8.4.4.4 Pada bulan Mac 2003, Kementerian Pelajaran telah mengarahkan penggantungan pengeluaran Surat Niat dan Surat Setuju Terima kepada semua Institusi Pengajian Tinggi Awam sehingga siling baru di bawah RMK8 ditentukan. Kementerian Kewangan telah mengarahkan USIM untuk membuat rundingan semula dengan KNB bagi skop dan siling baru yang diluluskan oleh Unit Perancang Ekonomi. Skop baru yang diluluskan adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.3
SKOP PROJEK PEMBINAAN KAMPUS USIM

PAKEJ	KERJA
Pakej 1A	Pembersihan Tapak dan Kerja Tanah
Pakej 1B	Kerja Infrastruktur Asas
Pakej 3 Zon 2	Fakulti Syariah dan Undang-undang (FSU), Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan (FKP), 2 dewan kuliah

8.4.4.5 USIM juga telah diarahkan untuk menyiapkan kampus dengan peruntukan sedia ada yang diluluskan tanpa peruntukan tambahan. Antara keputusan lain adalah seperti berikut:

- Menyiapkan pakej 1B dan pakej 3 zon 2 yang melibatkan 2 fakulti, 2 dewan kuliah, bangunan Pusat Teknologi Maklumat/perpustakaan sementara, bangunan pentadbiran dan infrastruktur asas minimum.
- Membuat rundingan semula komponen infrastruktur.
- Pembinaan blok kediaman dan asrama hendaklah dibuat secara penswastaan.

8.4.4.6 Kerajaan telah bersetuju untuk menerima tawaran KNB bagi Pakej 3 Zon 2 yang melibatkan 2 fakulti dan 2 dewan kuliah dengan harga RM47 juta pada bulan Mei 2004 dan Surat Setuju Terima telah dikeluarkan kepada KNB. Bagaimanapun, harga bagi Pakej 1B tidak dipersetujui oleh KNB. Sehubungan itu, pelaksanaan Pakej 1B telah ditawarkan secara tender terbuka. USIM juga telah membuat tawaran bagi pembinaan bangunan pentadbiran dan 2 dewan kuliah pusat secara tender terbuka.

8.4.4.7 USIM menawarkan kerja pembinaan bangunan pentadbiran, 2 dewan kuliah pusat dan *Amphitheatre* serta satu blok makmal sains 6 tingkat secara tender terbuka dengan menggunakan peruntukan tambahan yang diterima pada tahun 2005. Semakan Audit mendapati proses pelantikan kontraktor bagi bangunan pentadbiran dan 2 dewan kuliah pusat serta *Amphitheatre* adalah teratur. Pembinaan bangunan pentadbiran telah ditawarkan kepada RME Sdn. Berhad dengan kos sejumlah RM20.79 juta manakala pembinaan 2 dewan kuliah pusat dan *Amphitheatre* telah ditawarkan kepada Ruang Cipta Sdn. Berhad dengan kos sejumlah RM5.94 juta.

8.4.5 Penetapan Harga Kontrak

8.4.5.1 Anggaran kos pembinaan kampus tetap USIM telah ditetapkan pada awal perancangan projek berdasarkan skop projek yang telah diluluskan oleh Unit Perancang Ekonomi. Proses rundingan harga dimulakan setelah KNB memulakan kerja tanah dan pembinaan struktur bangunan bagi Pakej 1B, Zon 1, Zon 2 dan Zon 3. Rundingan harga antara USIM dan wakil Kementerian

Kewangan dengan kontraktor bagi pakej tersebut telah dilaksanakan beberapa kali bermula dari bulan Oktober 2002 hingga Februari 2003 disebabkan tiada persetujuan dicapai. Butiran siri rundingan harga adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 8.4
RUNDINGAN HARGA BAGI PROJEK PEMBINAAN KAMPUS TETAP USIM

TARIKH RUNDINGAN	PAKEJ	CATATAN
28.10.2002	Pakej 1B	Tiada persetujuan dicapai.
	Pakej 3 Zon 2	Harga tawaran berjumlah RM76 juta dipersetujui.
30.11.2002	Pakej 2 Zon 1	Tiada persetujuan dicapai.
	Pakej 4 Zon 3	
30.12.2002	Pakej 2 Zon 1	Tiada persetujuan dicapai.
	Pakej 4 Zon 3	
15.01.2003	Pakej 4 Zon 3	Harga tawaran berjumlah RM152 juta dipersetujui.
24.01.2003	Pakej 2 Zon 1	Harga tawaran berjumlah RM104 juta dipersetujui.

8.4.5.2 Berdasarkan arahan Kementerian Kewangan, USIM telah membuat rundingan semula dengan KNB untuk menetapkan harga baru bagi projek pembinaan kampus tetap. Pada bulan Mei 2004, rundingan semula harga bagi Pakej 3 Zon 2 telah diadakan dan harga baru yang dipersetujui adalah RM47 juta.

Pada pandangan Audit, Kementerian Kewangan, Unit Perancang Ekonomi, KNB dan PMC sepatutnya menetapkan skop, komponen kerja dan jumlah siling peruntukan. Kelewatan penetapan harga menyebabkan Surat Setuju Terima tidak dapat dikeluarkan kepada kontraktor.

8.4.6 Syarat-Syarat Kontrak

8.4.6.1 Perjanjian kontrak perlu ditandatangani oleh pihak yang terlibat sebelum sesuatu projek pembinaan bermula. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati Konsortium Negeri Builders telah memulakan kerja-kerja struktur bangunan bagi Pakej 1B, Zon 1, 2 dan 3 walaupun Surat Setuju Terima dan perjanjian belum ditandatangani antara KNB dengan USIM. Kerja pembinaan sepatutnya tidak boleh dimulakan oleh KNB sehingga Surat Setuju Terima dikeluarkan. Semakan Audit selanjutnya mendapati KNB tidak menyediakan bon pelaksanaan dan insurans untuk kerja yang telah dimulakan kerana perjanjian belum ditandatangani. Bagaimanapun, PMC telah menolak 10% daripada bayaran kemajuan bulanan kepada KNB sebagai bon pelaksanaan.

8.4.6.2 Perjanjian telah ditandatangani antara KNB dengan USIM bagi Pakej 3 Zon 2 yang dinilai semula. Selain itu, perjanjian turut ditandatangani antara RME Sdn. Berhad dengan USIM bagi bangunan pentadbiran. Semakan Audit

mendapati perjanjian kontrak bagi Pakej 3 Zon 2 tidak disempurnakan sepenuhnya. Ini boleh mengakibatkan kepentingan USIM tidak dilindungi oleh undang-undang. Bagaimanapun, semakan selanjutnya mendapati kontraktor yang terlibat telah mematuhi syarat kontrak yang ditetapkan.

8.4.7 Prestasi Projek

8.4.7.1 Pakej 3 Zon 2

- a. Syarat perjanjian menetapkan pada bila-bila masa dalam tempoh tanggungan kecacatan, sebarang kecacatan, ketidaksempurnaan ataupun kerosakan yang disebabkan oleh bahan, barang atau mutu hasil kerja yang tidak menepati perjanjian akan dimaklumkan oleh USIM kepada kontraktor utama secara bertulis. Dalam tempoh kecacatan, kontraktor hendaklah membaiki kecacatan, ketidaksempurnaan atau apa-apa kerosakan dengan perbelanjaannya sendiri. Sekiranya kontraktor asal gagal berbuat demikian dalam tempoh yang ditetapkan, USIM berhak meminta pihak lain melakukan kerja pembaikan dan memotong dari bon pelaksanaan kontraktor.

Semakan Audit mendapati USIM telah melaporkan senarai kerosakan dan kecacatan bagi Fakulti Syariah dan Undang-Undang serta Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan pada bulan Ogos 2005. Bagaimanapun, KNB telah gagal untuk melaksanakan kerja pembaikan kecacatan dalam tempoh yang ditetapkan. Sehubungan itu, USIM telah melantik kontraktor lain untuk menyiapkan kerja pembaikan tersebut dengan bayaran dibuat daripada baki bayaran kemajuan kontraktor utama.

- b. Selaras dengan Akta Jalan, Parit dan Bangunan (Akta 133) dan Undang-undang Kecil Bangunan Seragam 1994, tiada seorang pun boleh menduduki atau membenarkan menduduki mana-mana bahagian bangunan melainkan Sijil Kelayakan Menduduki atau Sijil Kelayakan Menduduki Sementara telah dikeluarkan.

Semakan Audit mendapati bangunan Pakej 3 Zon 2 seperti Fakulti Syariah dan Undang-undang serta Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan yang belum mendapat Sijil Kelayakan Menduduki telah digunakan sejak dari tahun 2005. Pihak Audit dimaklumkan permohonan mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki sukar diperoleh kerana kegagalan kontraktor mengemukakan Lukisan Terbina kepada Pihak Berkuasa Tempatan.

Pihak Audit berpendapat USIM perlu mengambil tindakan segera untuk menangani masalah mendapatkan Sijil Kelayakan Menduduki daripada Pihak Berkuasa Tempatan. Kegagalan mendapatkan sijil tersebut

menyebabkan pengguna tidak mendapat sebarang jaminan dan perlindungan sekiranya berlaku perkara yang di luar jangkaan.

- c. Lawatan Audit ke projek pembinaan di bawah penyeliaan KLIACS pada bulan Oktober 2008 iaitu di Fakulti Syariah dan Undang-undang, Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan, Dewan Kuliah Pusat 1 dan 2 mendapati perkara berikut:

i. Fakulti Syariah dan Undang-Undang

- **Resapan air dan keretakan permukaan bumbung rata**

Bangunan yang mempunyai bumbung rata sering kali mengalami masalah resapan air sekiranya permukaan bumbung retak, air bertakung dan lapisan kalis air tidak berfungsi. Kerja menyapu lapisan kalis air perlu dibuat dengan teliti dan mengikut spesifikasi. Kerja melapis lepa (screeding) di permukaan bumbung rata perlu dibuat dengan kecerunan yang betul supaya air boleh mengalir ke sistem saliran air hujan dan tidak bertakung. Lepaan di permukaan bumbung rata akan mengalami keretakan apabila berlaku pengecutan. Semasa kerja-kerja melepa dijalankan, *contraction joint* perlu dibuat di permukaannya untuk mengelakkan keretakan.

Pemeriksaan Audit mendapati ada kesan keretakan dan air bertakung di permukaan bumbung rata di atas bilik kuliah. Ini menunjukkan pembinaan permukaan bumbung rata ini tidak dibina mengikut kecerunan yang ditetapkan dan berlaku keretakan kerana *contraction joint* tidak dibuat di permukaannya. Selain itu, saluran paip air hujan yang tidak disambungkan ke *gutter* menyebabkan air melimpah di atas permukaan bumbung dan bertakung. Sisa bahan binaan yang belum dibersihkan juga boleh menyekat pengaliran air. Keadaan ini akan menyebabkan resapan air berlaku jika lapisan kalis air di kawasan ini tidak berfungsi. Kesan keretakan dan air bertakung di permukaan bumbung rata adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.1

Permukaan Bumbung Rata Yang Retak
Dan Terdapat Kesan Air Bertakung

Resapan air dari bumbung rata telah menyebabkan kerosakan kepada siling kafeteria seperti siling kotor dan berlubang. Bagaimanapun, didapati pembaikan sedang dijalankan terhadap permukaan bumbung rata tersebut dengan menyapu semula lapisan kalis air yang baru. Selain itu, terdapat juga kesan resapan air di siling dewan kuliah berpunca daripada resapan air di bumbung rata bangunan tersebut. Keadaan siling di kafeteria dan dewan kuliah adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.2

Kerosakan Di Siling Kafeteria

GAMBAR 8.3

Siling Lembap Di Dewan Kuliah

Pemeriksaan Audit mendapati kualiti pembinaan bumbung rata adalah kurang memuaskan. Permukaan yang retak dan air bertakung akan mencacatkan pemandangan dan menyebabkan resapan air. Ini boleh mengakibatkan besi tetulang berkarat yang hingga menjejaskan jangka hayat struktur bangunan. Di samping itu, resapan air akan merosakkan siling dan kemudahan lain yang boleh membahayakan keselamatan pengguna.

Pada pendapat Audit, USIM perlu membaiki semua kecacatan permukaan bumbung rata. Jika resapan air berlaku, pembaikan perlu dilakukan dengan segera dan dibuat dengan sempurna

supaya tidak menjejaskan struktur bangunan dalam jangka masa panjang. Penyeliaan rapi perlu dibuat semasa pembinaan bumbung rata untuk memastikan kerja adalah berkualiti dan tidak berlaku masalah yang sama kepada projek bangunan pada masa hadapan.

- **Kerja Lepaan Simen Tidak Berkualiti**

Penyediaan permukaan dan ikatan kepada permukaan yang dilepa, kualiti pasir, nisbah campuran yang betul serta lepaan yang konsisten perlu diberi perhatian bagi mendapatkan lepaan permukaan lantai yang berkualiti, tidak retak dan tertanggal. Pemeriksaan Audit mendapati lepaan simen di beberapa bahagian permukaan lantai koridor dan tangga telah retak dan pecah. Terdapat lubang-lubang di lantai yang dipenuhi dengan pasir yang peroi. Keadaan ini menunjukkan kerja lepaan permukaan lantai yang telah dibuat adalah tidak berkualiti.

Di koridor Aras 3, sesalur telah ditanam di dalam permukaan lantai dengan memotong permukaan lantai sedia ada dan melepa semula di atas permukaan sesalur yang ditanam. Pihak Audit juga mendapati lepaan simen telah retak, tertanggal dan pecah hingga menampakkan sesalur di beberapa bahagian. Keadaan ini berlaku kerana kerja lepaan di atas permukaan sesalur tidak dibuat dengan sempurna. Kesan lepaan di sepanjang laluan sesalur juga mencatitkan pemandangan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.4

Lepaan Sesalur Pecah Di Aras 1

GAMBAR 8.5

Permukaan Lantai Pecah Di Aras 2

- **Kesan Tapak Kasut Di Permukaan Lantai**

Mengikut spesifikasi, permukaan lepaan simen hendaklah dilicinkan dengan kemas. Pemeriksaan Audit mendapati banyak kesan tapak kasut yang terbenam pada permukaan lantai simen di sepanjang

lantai koridor Aras 3 Fakulti Syariah dan Undang-undang. Keadaan ini membuktikan PMC tidak menyelia dengan rapi kerja-kerja yang dilaksanakan oleh kontraktor. USIM tidak sepatutnya menerima hasil kerja yang tidak berkualiti. Kesan tapak kasut yang terbenam pada permukaan lantai simen di sepanjang koridor adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.6

GAMBAR 8.7

Kesan Tapak Kasut Di Permukaan Lantai Aras 3

- **Keretakan Rasuk Jalur (cantilever beam) Di Ruang Legar**

Bahagian hadapan bangunan Fakulti Syariah dan Undang-undang mempunyai anjung kereta yang bersambung dengan ruang legar di bangunan utama. Semakan Audit mendapati 2 rasuk bumbung jenis *cantilever* yang disambung kepada *ring beam* di bahagian ruang legar telah retak di bahagian hujungnya. USIM perlu mengenal pasti punca keretakan struktur rasuk dan langkah pembaikan yang sesuai diambil dengan segera supaya tidak membahayakan pengguna. Keretakan rasuk jalur adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.8

Kedudukan *Ring Beam* Dan Rasuk Jalur Yang Bersambung

GAMBAR 8.9

Keretakan Di Permukaan Rasuk Jalur

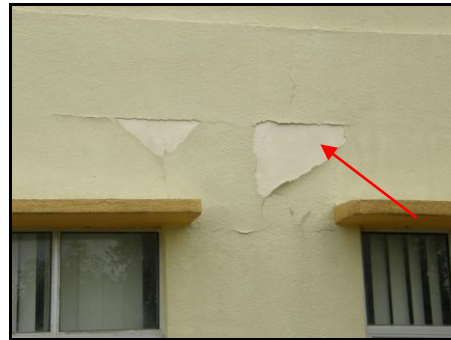
- **Cat Menggelupas**

Terdapat kesan kekotoran dan cat mengelupas di permukaan dinding batu bata di bahagian bawah panel kaca di dalam ruang legar. Keadaan ini berpunca daripada air hujan yang mengalir masuk melalui sambungan antara kerangka panel kaca dan dinding batu bata. Cat yang mudah mengelupas juga berpunca daripada kerja-kerja mengecat yang tidak berkualiti.

GAMBAR 8.10

GAMBAR 8.11

Cat Menggelupas Di Permukaan Luar Dan Dalam Dinding

ii. Fakulti Kepimpinan dan Pengurusan

- **Sistem Saliran Air Hujan Tidak Sempurna**

Paip saluran air hujan bertujuan untuk mengalirkan air yang terkumpul ke sistem saluran air hujan di bangunan dan ke longkang. Pemeriksaan Audit mendapati paip saluran air hujan yang tidak disambungkan ke *gutter* telah menyebabkan air melimpah di atas permukaan bumbung dan bertakung. Air yang bertakung dan lambat kering telah menyebabkan permukaan bumbung kotor dan berlumut seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.12

Paip Saluran Air Hujan Tidak Disambung Ke *Gutter*

GAMBAR 8.13

Air Bertakung Di Permukaan Bumbung

- **Kesan Resapan Air**

Lapisan kalis air yang gagal berfungsi boleh menyebabkan resapan air berlaku melalui bumbung rata. Semakan Audit mendapati siling beberapa bahagian bangunan Fakulti ini telah rosak dan kotor akibat daripada resapan air. Pihak Audit dimaklumkan kerja membaik pulih permukaan bumbung rata telah dilakukan. Bagaimanapun, terdapat siling yang rosak masih belum diganti seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.14

Kesan Resapan Air Di Siling Dan Dinding

GAMBAR 8.15

Siling Yang Rosak Dan Kotor Belum Diganti

- **Siling Melendut**

Pihak Audit mendapati siling di koridor dewan kuliah tingkat bawah bangunan ini telah melendut. Keadaan ini berlaku disebabkan penggunaan kayu penyokong siling yang tidak lurus, *ceiling batten* yang dipasang juga tidak berkualiti seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.16

Siling Melendut Dan Beralun Di Koridor Dewan Kuliah Tingkat Bawah

- d. Secara keseluruhannya, kerja pembinaan oleh kontraktor bagi bangunan Pakej 3 Zon 2 adalah tidak memuaskan. Penemuan Audit menunjukkan banyak kecacatan yang timbul hasil daripada kerja pembinaan yang tidak

berkualiti. Pemantauan yang kurang teliti oleh PMC juga menyumbang kepada permasalahan ini.

Pada pandangan Audit, USIM tidak membuat pemantauan yang rapi terhadap kerja yang dilaksanakan oleh kontraktor dan juga PMC. USIM perlu membuat pemeriksaan sepenuhnya dan memastikan bangunan dibina mengikut spesifikasi, berkualiti dan segala kerosakan diperbaiki oleh kontraktor berkenaan dalam tempoh tanggungan kecacatan.

8.4.7.2 Lawatan Audit ke projek pembinaan di bawah penyeliaan Unit Pembangunan USIM pada bulan Oktober 2008 mendapati perkara berikut:

a. Bangunan Pentadbiran

i. Resapan Air Hujan Di Dinding Kaca

Blok pentadbiran mengandungi dinding kaca 6 tingkat untuk menonjolkan ciri seni bina Islam pada bangunan. Terdapat kesan resapan air di bahagian bawah dinding kaca tingkat satu blok pentadbiran. Kesan resapan air berlaku apabila air hujan mengalir melalui dinding kaca dari tingkat atas sehingga ke bawah dan meresap masuk melalui ruang sambungan di antara dinding kaca dan dinding batu bata di bahagian tersebut. Getah yang dipasang di sambungan panel kaca sebagai lapisan kalis air perlu diperiksa dan dibaiki semula sekiranya berlaku kerosakan. Resapan air ini akan menyebabkan kemasukan cat dinding mengelupas dan turut merosakkan karpet. Kesan resapan air yang berlaku di bahagian bawah dinding kaca adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.17

Kesan Resapan Air Dari Dinding Kaca

GAMBAR 8.18

Pemandangan Dari Luar Tingkat 1

ii. Lapisan Kalis Air

Lapisan kalis air disapu di dalam tandas bertujuan untuk mengelakkan resapan air melalui dinding dan lantai tandas. Pemeriksaan Audit mendapati resapan air berlaku di sepanjang bahagian bawah dinding tandas Pejabat Timbalan Naib Canselor. Kerja menyapu lapisan kalis air yang tidak meliputi di bahagian bawah dinding akan menyebabkan air dari tandas meresap keluar melaluinya. Kerja pembaikan lapisan kalis air di bahagian ini hendaklah dibuat dan disusuli dengan ujian takungan air untuk menguji keberkesannya. Kesan resapan air yang berlaku di bahagian bawah dinding tandas adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.19

Kesan Resapan Air Di Luar Dinding
Tandas, Bangunan Pentadbiran

iii. Pemasangan Karpet Yang Tidak Kemas

Kerja hiasan dalaman adalah termasuk pemasangan karpet dan perlu dilakukan dengan kemas. Bagaimanapun, didapati karpet yang dipasang di Pejabat Sumber Manusia tidak kemas dan beralun yang boleh membahayakan pengguna. Pemasangan karpet yang tidak kemas adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.20

Pemasangan Karpet Yang Tidak Kemas
Di Pejabat Sumber Manusia

iv. Siling di Koridor Luar

Koridor berbumbung telah dibina untuk menyambungkan laluan pejalan kaki antara blok hadapan dan blok belakang. Semakan Audit mendapati beberapa kepingan siling telah teralih dari kedudukan asal akibat daripada tiupan angin dari ruang terbuka koridor tersebut. Penambahbaikan untuk mengukuhkan siling jenis gantung hendaklah dilaksanakan di bahagian ini dengan mengambil kira faktor angin pada sebuah bangunan yang tinggi. Gambar berikut menunjukkan keadaan siling yang boleh membahayakan pejalan kaki di koridor jika ia terjatuh:

GAMBAR 8.21

Kepingan Siling Yang Teralih Dan Jatuh
Di Koridor Bahagian Pentadbiran

b. Dewan Kuliah Pusat dan *Amphitheatre*

Lawatan Audit ke Dewan Kuliah Pusat dan *Amphitheatre* pada bulan Oktober 2008 mendapati perkara berikut:

i. Kerja Kemasan Belum Siap dan Tidak Sempurna

Mengikut perjanjian, beberapa bahagian di *Amphitheatre* seperti permukaan tempat duduk, tangga dan lantai perlu dilapis dengan kemasan jenis *granolithic*. Kemasan jenis ini sesuai bagi kawasan yang terdedah dan tidak licin apabila lantai basah. Lawatan Audit mendapati beberapa bahagian terutama di permukaan tangga masih belum disiapkan dengan kemasan *granolithic* dan tidak dipasang *nosing tile*. Kerja kemasan dinding konkrit di kawasan ini juga tidak berkualiti dan terdapat keretakan serius di dinding bilik stor serta resapan air di siling seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.22

Granolithic Finish Di Amphitheatre Tidak Siap Dan Tidak Sempurna

GAMBAR 8.23

Kemasan Dinding Konkrit Di Bilik Stor Tidak Berkualiti

GAMBAR 8.24

Keretakan Serius Di Dinding Di Dalam Bilik Stor

GAMBAR 8.25

Kesan Resapan Air Di Siling Bilik Stor

ii. ***Handrailing Tidak Dipasang***

Mengikut kontrak, *handrailing* perlu dipasang di atas dinding konkrit di laluan *Amphitheatre* bagi tujuan keselamatan. Bagaimanapun, pemeriksaan Audit mendapati *handrailing* tidak dipasang di laluan berkenaan. Pengguna boleh terjatuh dengan ketiadaan *handrailing* tersebut.

GAMBAR 8.26

Handrailing Tidak Dipasang Di Laluan Amphitheatre

iii. Ukuran Anak Tangga Tidak Mengikut Spesifikasi

Lukisan kontrak menetapkan anak tangga di belakang *Amphitheatre* mempunyai ukuran lebar 300mm dan tinggi 168.75mm. Semakan Audit mendapati anak tangga yang dibina tidak seragam dan tidak mengikut spesifikasi. Antaranya, terdapat anak tangga yang dibina hanya berukuran lebar 241.30mm dan tinggi 152.40mm manakala terdapat juga yang dibina dengan berukuran lebar 279.40mm dan tinggi 165.10mm. Keadaan tangga yang curam juga boleh membahayakan pengguna.

GAMBAR 8.27

GAMBAR 8.28

Ukuran Anak Tangga Yang Tidak Seragam

USIM telah melantik kontraktor penyelamat bagi memperbaiki kecacatan dan menyiapkan kerja kontraktor asal pada bulan November 2006. Semakan Audit mendapati USIM telah mengeluarkan Perakuan Siap Kerja pada tahun 2007 kepada kontraktor tersebut walaupun kerja menyiapkan baki kerja luaran masih belum siap dan tidak sempurna.

Pada pendapat Audit, USIM tidak sepatutnya mengeluarkan Perakuan Siap Kerja dan menerima pembinaan Amphitheatre memandangkan kerja pembinaannya masih belum siap, tidak sempurna dan terdapat kecacatan yang serius.

8.4.7.3 Kolej Kediaman

- a. Pembinaan 4 kolej kediaman pelajar USIM telah dimulakan pada tahun 2002 oleh kontraktor utama. Bagaimanapun, pembinaan kolej kediaman ini tertangguh pada pertengahan tahun 2003 kerana semakan siling peruntukan RMK8. Status pembinaan pada masa tersebut adalah 31% bagi Kolej Kediaman 1 dan 24.8% bagi Kolej Kediaman 2. Kerja cerucuk bagi Kolej Kediaman 3 dan 4 pula hampir siap. Sehingga kini, status kolej kediaman tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 8.29

GAMBAR 8.30

Kolej Kediaman 1 Dan 2

- b. Pada bulan April 2004, Kementerian Kewangan telah mengarahkan pembinaan Kolej Kediaman dilaksanakan secara *Build, Lease, Manage and Transfer*. Sehubungan itu, USIM telah melaksanakan proses tender bagi penswastaan Kolej Kediaman 1 dan 2. Di samping itu, USIM juga telah mengemukakan tawaran dari 3 syarikat konsesi kepada Seksyen Penswastaan, Unit Perancang Ekonomi untuk penilaian dan pemilihan kontraktor.

Semakan Audit mendapati USIM telah mengemukakan cadangan pada bulan Oktober 2006 untuk menyiapkan pembinaan Kolej Kediaman 1 dan 2 secara konvensional dan tender terbuka. Pada bulan Mac 2007, USIM telah membuat susulan dengan mengemukakan permohonan peruntukan secara pembiayaan pihak swasta. Bagaimanapun, sehingga kini masih tiada sebarang maklum balas daripada Unit Perancang Ekonomi. Ini menyebabkan, USIM terpaksa menyewa apartmen di sekitar Bandar Baru Nilai untuk dijadikan kolej kediaman pelajar. Kos penyewaan apartmen juga akan meningkat dari setahun ke setahun bagi menampung kemasukan pelajar baru sekiranya kolej kediaman pelajar tidak dapat dibina.

8.4.8 Kesan Penangguhan Projek

8.4.8.1 Kos Penyewaan Apartmen

Penangguhan kerja pembinaan kolej kediaman pelajar sehingga kini telah menyebabkan USIM menanggung kos menyewa 225 unit apartmen di sekitar bandar Nilai, Negeri Sembilan sejumlah RM5.70 juta setahun dari tahun 2005 hingga 2007. Di samping itu, USIM turut menanggung kos penyewaan bas untuk membawa pelajar ke kampus tetap berjumlah RM1.40 juta setahun.

8.4.8.2 Tindakan Undang-undang Terhadap Penangguhan Projek

Setiap projek pembinaan yang dilaksanakan hendaklah mempunyai dokumen perjanjian bagi melindungi kepentingan USIM. Sebarang permasalahan yang timbul dalam pelaksanaan projek tidak dapat dirujuk sekiranya dokumen perjanjian tidak disediakan. Kerja pembinaan yang dilaksanakan pada tahun 2002 hanya berdasarkan kepada Surat Niat tanpa dokumen perjanjian telah menyebabkan kerumitan dalam pelaksanaan projek.

Semakan Audit mendapati pada tahun 2007, pihak kontraktor yang terlibat dalam penangguhan projek telah mengemukakan tuntutan sejumlah RM13.40 juta kepada USIM. Tuntutan adalah untuk kerja di zon bangunan yang tertangguh dan kerja bagi pakej 1B. Sehingga kini, kes masih dalam perbicaraan mahkamah.

8.4.9 Pemantauan

USIM ada mewujudkan mekanisme pemantauan terhadap pelaksanaan projek pembinaan kampus tetapnya. Pemantauan dibuat oleh Unit Pembangunan USIM melalui Jawatankuasa Penyelaras Pembangunan Kampus Tetap, mesyuarat lembaga pengarah, mesyuarat tapak dan lawatan ke tapak oleh pihak yang terlibat secara berkala. Selain itu, PMC juga terlibat secara langsung dalam pelaksanaan projek dengan mengadakan mesyuarat untuk memantau kemajuan kerja serta membincangkan isu berbangkit.

Pihak Audit mendapati walaupun USIM mempunyai mekanisme pemantauan di pelbagai peringkat, kelemahan ketara masih berlaku. Antaranya kerja tidak mengikut spesifikasi dan pembinaan yang tidak berkualiti telah menyebabkan banyak kecacatan berlaku. Kelemahan ini berpunca daripada pemantauan yang tidak rapi oleh Unit Pembangunan USIM terhadap kerja-kerja yang dilaksanakan oleh kontraktor dan PMC.

8.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan USIM memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek seterusnya.

- a. USIM perlu menentukan skop kerja dan kaedah pelaksanaan projek sebelum tender ditawarkan kepada kontraktor.

- b. Surat Setuju Terima perlu dikeluarkan kepada kontraktor sebelum kerja pembinaan dimulakan dan menandatangani kontrak untuk menjaga kepentingan USIM sekiranya menghadapi tindakan undang-undang.
- c. Kontraktor penyelamat yang dilantik untuk menyiapkan baki kerja kontraktor utama perlu dipantau dengan rapi supaya kerja dilaksanakan mengikut spesifikasi dan disiapkan dengan sempurna.
- d. USIM perlu menjalankan pemeriksaan terhadap semua bangunan bagi mengenal pasti segala kerosakan dan kecacatan untuk tindakan pembaikan disempurnakan dalam tempoh tanggungan kecacatan.
- e. Pelaksanaan projek perlu dipantau dengan rapi dari peringkat permulaan hingga siap supaya projek pembinaan dilaksanakan mengikut spesifikasi, berkualiti dan siap dalam tempoh yang ditetapkan.
- f. USIM perlu memastikan bangunan yang telah disempurnakan mendapat Sijil Kelayakan Menduduki sebelum bangunan diterima.

MAJLIS SUKAN NEGARA

9. PENGURUSAN PROJEK PEMBANGUNAN KEMUDAHAN SUKAN

9.1 LATAR BELAKANG

9.1.1 Majlis Sukan Negara Malaysia (MSN) ditubuhkan di bawah Akta Majlis Sukan Negara Malaysia 1971 dan Akta Majlis Sukan Negara (pindaan 1979). Matlamat penubuhan Majlis Sukan Negara Malaysia adalah selaras dengan Dasar Sukan Negara iaitu bertanggungjawab sepenuhnya ke arah penggalakan, pembangunan dan pencapaian cemerlang dalam sukan pertandingan di peringkat kebangsaan dan antarabangsa. Dalam usaha untuk melahirkan lebih ramai atlet yang bertaraf dunia, MSN telah dipertanggungjawabkan untuk melaksanakan projek pembangunan kemudahan sukan berjumlah RM104.77 juta di bawah RMK8 dan RMK9. Selain itu, MSN juga bertanggungjawab melaksanakan beberapa program untuk latihan atlet dan pembangunan sukan di bawah peruntukan mengurus. Kerajaan telah melancarkan Program Gemilang 2006 pada tahun 2002. Matlamat Program Gemilang 2006 adalah untuk melatih atlet negara bagi mencapai kecemerlangan dalam Sukan Komanwel di Melbourne, Australia dan Sukan Asia di Doha, Qatar pada bulan Mac dan Disember 2006.

9.1.2 Pusat latihan sukan yang dikenali sebagai Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 telah dibina di bawah peruntukan pembangunan bagi menjayakan Program Gemilang 2006. Pada tahun 2005, Pusat Latihan Sukan Perahu Layar Kebangsaan telah dibina di Langkawi, Kedah bagi menyediakan kemudahan latihan kepada atlet sukan berkenaan. Usaha untuk mencari pelapis dan juga bakat baru dalam bidang sukan telah dilaksanakan di seluruh negara melalui pembinaan Pusat Sukan Komuniti antaranya di Pulau Pinang, Pahang dan Johor.

9.1.3 MSN telah memperkenalkan aspek pembangunan atlet melalui kaedah saintifik yang berasaskan acara dan tekanan altitud tinggi. Dalam RMK9, Kerajaan telah meluluskan projek membina Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi, Lojing di Gua Musang, Kelantan. Selain bertujuan mengurangkan kos melatih atlet di luar negara, pusat ini juga mampu menarik atlet luar negara terutamanya dari negara Asean untuk berlatih. Ini secara tidak langsung memberi kelebihan kepada atlet negara melengkapkan persediaan menghadapi kejohanan sukan di peringkat antarabangsa dan juga dapat mempromosikan *sports tourism*. MSN juga telah menaik taraf Kompleks Saujana Asahan di Melaka sebagai kem motivasi dan persediaan mental kepada atlet yang terpilih mewakili negara sebelum menyertai sebarang kejohanan. Di samping itu, pada tahun 2004, MSN telah membeli 2 unit chalet *The Legend*

Water Chalet di Port Dickson, Negeri Sembilan berjumlah RM850,000. Perolehan ini bertujuan menyediakan kemudahan penginapan untuk kegunaan penginapan.

9.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan projek pembangunan kemudahan sukan MSN dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berhemat serta mencapai objektif yang ditetapkan.

9.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap projek pembangunan kemudahan sukan MSN yang dibina di bawah RMK8 dan RMK9 bagi tahun 2005 hingga 2008. Semakan Audit terhadap fail, rekod dan dokumen dijalankan di Cawangan Pengurusan Harta dan Kemudahan, Ibu Pejabat MSN Kuala Lumpur. Di samping itu, temu bual telah diadakan dengan pegawai yang bertanggungjawab dan perunding yang terlibat terhadap pembangunan projek kemudahan sukan. Lawatan fizikal juga telah dibuat ke 6 tapak projek seperti berikut:

- i. Infrastruktur Gemilang 2006 di Kuala Lumpur - Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3, Bukit Jalil
- ii. Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan, Langkawi, Kedah
- iii. Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi, Lojing, Gua Musang, Kelantan
- iv. Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas, Pulau Pinang
- v. Menaik Taraf Kompleks Saujana Asahan Melaka
- vi. *The Legend Water Chalet* di Port Dickson, Negeri Sembilan

9.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan September hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan projek pembangunan kemudahan sukan MSN. Antaranya ialah projek pembinaan tidak mencapai matlamat dalam menyediakan kemudahan latihan sukan seperti Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3, Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi, Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas dan perolehan chalet tanpa kelulusan bagi menyediakan kemudahan penginapan untuk kegunaan MSN. Bangunan Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas didapati terbiar dan rosak. Kebanyakan peralatan di dalam pusat juga didapati telah rosak dan hilang. Projek pembinaan Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan di Langkawi tidak mematuhi syarat kontrak. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

9.4.1 Peruntukan Dan Perbelanjaan Projek

Projek pembangunan kemudahan sukan MSN telah dibina di bawah peruntukan pembangunan RMK8, RMK9, Program Gemilang 2006 dan Tabung Amanah. Peruntukan dan perbelanjaan bagi membangunkan projek pembangunan tersebut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.1
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN SEHINGGA NOVEMBER 2008

PROJEK	PERUNTUKAN DILULUSKAN (RM Juta)	PERBELANJAAN (RM Juta)	ARAHAN PERUBAHAN KERJA (RM Juta)	PERATUSAN PERBELANJAAN (%)
Pusat Latihan Khas Atlet (Gimnasium 3-Bukit Jalil)	43.00	36.58	0.44	85.1
Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi	36.00	0.63	-	1.8
Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan	6.50	6.24	1.30	96.0
Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas	3.75	3.55	-	94.7
Menaik taraf Kompleks Saujana Asahan	2.70	2.46	0.35	91.0
Perolehan 2 unit chalet <i>The Legend Water Chalet</i>	0.85	0.85	-	100.0
JUMLAH	92.80	50.31	2.09	54.8

* Peratusan Perbelanjaan Tidak termasuk Arah Perubahan Kerja

Berdasarkan jadual di atas, pihak Audit mendapati daripada sejumlah RM43 juta yang diperuntukkan bagi pembinaan Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3, sejumlah RM36.58 juta atau 85.1% telah dibelanjakan. Baki peruntukan yang belum dibelanjakan sejumlah RM6.42 juta adalah disebabkan penangguhan pemasangan sistem *ten-pin bowling*.

Semakan seterusnya mendapati sejumlah RM634,475 atau 1.8% sahaja telah dibelanjakan bagi pembinaan Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi berbanding sejumlah RM36 juta yang diluluskan. Perbelanjaan yang telah dilakukan adalah membiayai kos kerja kajian tanah, kajian kesan alam sekitar dan kerja mengukur tanah. Baki peruntukan sejumlah RM35.37 juta yang tidak dibelanjakan adalah berikutan pembatalan projek oleh MSN. Keputusan pembatalan projek dibuat berdasarkan pandangan daripada Jawatankuasa Tindakan Pembangunan Peringkat Kementerian yang berpendapat projek ini tidak ekonomik untuk dilaksanakan. Ini disebabkan anggaran kos sebenar projek adalah berjumlah RM82 juta melebihi daripada peruntukan yang diluluskan sejumlah RM36 juta. Anggaran kos projek meliputi kos pembinaan pusat latihan dan infrastruktur jalan masuk ke tapak projek.

Pada pandangan Audit, MSN perlu merancang projek pembangunan kemudahan sukan dengan teliti mengikut keperluan program pembangunan sukan dengan peruntukan yang diluluskan. Pelaksanaan projek mengikut perancangan yang teliti tidak akan menjejaskan program latihan atlet.

9.4.2 Pelantikan Perunding

Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 3 Tahun 1995 menetapkan pelantikan perunding bagi kos pembangunan fizikal melebihi RM2 juta atau kos perkhidmatan perunding melebihi RM200,000 hendaklah diluluskan oleh Jawatankuasa Pemilihan dan Pelantikan Perunding Pusat di Kementerian Kewangan. Arahan Perbendaharaan 186 menetapkan pelantikan perunding hendaklah mendapat kelulusan Kementerian Kewangan dan melalui proses perolehan yang ditetapkan. Arahan Perbendaharaan 182 pula menetapkan pelantikan perunding hanya dibenarkan sekiranya jabatan teknikal seperti Jabatan Kerja Raya atau pihak yang berkenaan tidak dapat menyediakan perkhidmatan teknikal yang diperlukan dan memberi pengesahannya.

MSN telah melantik perunding arkitek, ukur bahan, mekanikal dan elektrik serta kejuruteraan awam untuk memberi khidmat nasihat dalam membantu MSN menguruskan projek pembinaan. Ini bagi memastikan kerja pembinaan dilaksanakan dengan lancar dan mengikut spesifikasi yang ditetapkan. Perunding yang dilantik adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 9.2
PERUNDING YANG DILANTIK

PROJEK	PERUNDING			
	ARKITEK	UKUR BAHAN	MEKANIKAL DAN ELEKTRIK	KEJURUTERAAN AWAM
Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3	Arkitek Juaraareka	QS Associates	Perwira Al-Shura Consulting Engineers Sdn. Berhad	Berakan Jurutera Perunding Sdn. Berhad
Pusat Sukan Perahu Layar Kebangsaan	Arkitek Rusman	Ilham Konsultan	Perunding Izad Sdn. Berhad	Perunding Aras
Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas	NRY Arkitek Sdn. Berhad	Perunding NFL Sdn. Berhad	Perunding Wangsa Sdn. Berhad	Jurutera Perunding
Menaik taraf Kompleks Saujana Asahan	Arkitek Ismail Othman	ARR QS Konsultan	Saga Jurutera Perunding	ONL Jurutera Perunding Sdn. Berhad

Lembaga Arkitek Malaysia telah menetapkan firma arkitek yang memberikan perkhidmatan perundingan seni bina perlu berdaftar dengannya untuk memperoleh lesen. Selain itu, mereka juga perlu berdaftar dengan Kementerian Kewangan.

Pihak Audit mendapati firma perunding Arkitek Juaraareka telah dilantik sebagai perunding utama bagi pembinaan projek Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 melalui perjanjian memorandum yang ditandatangani pada 11 Oktober 2004. Bagaimanapun, Lembaga Arkitek Malaysia telah membatalkan pendaftaran firma perunding Arkitek Juaraareka pada 1 Januari 2004. Ini disebabkan pembubaran firma perkongsian perunding tersebut. Namun, tempoh pendaftaran Arkitek Juaraareka dengan Kementerian Kewangan masih sah sehingga 15 September 2005.

Pihak Audit juga mendapati seorang daripada pemilik firma tersebut telah menubuhkan perniagaan perseorangan yang dikenali sebagai Ismail Hashim Architect. Selepas pembubaran firma perkongsian Arkitek Juarareka, Ismail Hashim Architect telah mengambil alih kerja khidmat perundingan atas nama firma Arkitek Juarareka dan terus memberikan perkhidmatan perundingan sehingga projek siap. Yuran perunding adalah sejumlah RM1.88 juta. Sehingga bulan November 2008, MSN telah membayar yuran perunding berjumlah RM1.33 juta iaitu 70.6% daripada kos keseluruhan yuran perunding atas nama Arkitek Juarareka.

Pihak Audit berpendapat firma Arkitek Juarareka sepatutnya tidak boleh memberi perkhidmatan perunding senibina mulai dari tarikh pembatalan pendaftaran tersebut kerana perkhidmatannya sudah tidak sah. Firma Ismail Hashim Architect pula tidak terikat dengan perjanjian kontrak secara formal dan ini memberi risiko kepada MSN khususnya dari segi liabiliti serta tanggungjawab perunding tersebut terhadap projek ini. MSN sepatutnya menandatangani perjanjian baru dengan firma Ismail Hashim Architect mengikut peraturan sedia ada dan mengambil kira skop perkhidmatan baru berdasarkan perpindahan liabiliti daripada perunding terdahulu.

Mengikut maklum balas, MSN telah menandatangani perjanjian dengan firma Ismail Hashim Architect pada 16 Jun 2009.

9.4.3 Pelantikan Kontraktor

Mengikut peraturan perolehan Kerajaan, perolehan kerja yang bernilai melebihi RM200,000 hendaklah dipelawa secara tender terbuka. Perolehan yang dilaksanakan tanpa tender, seperti perolehan secara rundingan terus, hanya boleh dibuat setelah diluluskan oleh Kementerian Kewangan. Badan Berkanun hendaklah mengemukakan profil projek, justifikasi dan sekurang-kurangnya 3 profil kontraktor kepada Kementerian Kewangan untuk pemilihan. Semakan Audit mendapati MSN telah melantik beberapa kontraktor bagi melaksanakan projek pembangunan kemudahan sukan seperti di jadual berikut :

**JADUAL 9.3
KONTRAKTOR YANG DILANTIK**

PROJEK	KONTRAKTOR/ PEMAJU	KAEDAH PEROLEHAN/ PELAKSANAAN	TARIKH SURAT SETUJU TERIMA	NILAI KONTRAK (RM Juta)	TARIKH MULA & TARIKH SIAP ASAL	TARIKH SIAP SEBENAR
Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3	Jamil Ghani Construction Sdn. Berhad	Rundingan terus/ Konvensional perunding	12.09.2005	43.00	15.09.2005 hingga 15.06.2004	12.12.2007
Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan	Juteras Sdn. Berhad	Rundingan terus/ Konvensional perunding	16.10.2006	6.50	01.12.2005 hingga 13.06.2007	30.09.2007
Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas	Panimex Construction (M) Sdn. Berhad	Tender terbuka/ Konvensional perunding	20.03.2007	3.75	06.04.2007 Hingga 21.9.2007	21.11.2007

PROJEK	KONTRAKTOR/ PEMAJU	KAEDAH PEROLEHAN/ PELAKSANAAN	TARIKH SURAT SETUJU TERIMA	NILAI KONTRAK (RM Juta)	TARIKH MULA & TARIKH SIAP ASAL	TARIKH SIAP SEBENAR
Menaik taraf Kompleks Saujana Asahan	Faracon Sdn. Berhad	Tender terbuka/ Konvensional perunding	20.06.2005	2.70	21.06.2005 hingga 11.04.2006	11.06.2006
Pusat Latihan Atlet Dataran Tinggi	Projek telah dibatalkan					

Pembinaan projek Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 dan Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan telah dilaksanakan secara rundingan terus. Bagaimanapun, kertas cadangan yang mengandungi profil projek, justifikasi dan profil kontraktor yang disyorkan kepada Kementerian Kewangan bagi pelantikan kontraktor tidak dikemukakan untuk semakan Audit.

MSN memaklumkan penetapan pemilihan kontraktor dan kaedah perolehan bagi projek pembinaan Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 adalah berdasarkan keputusan daripada Kementerian Kewangan. Sementara itu, penetapan pemilihan kontraktor dan kaedah perolehan bagi projek pembinaan Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan adalah berdasarkan permohonan Kementerian Belia dan Sukan kepada Kementerian Kewangan.

Selain itu, 2 unit chalet *The Legend Water Chalet* di Port Dickson adalah untuk kegunaan MSN yang telah diperolehi terus daripada Kuala Lumpur Metropolitan (M) Sdn. Berhad tanpa mendapat kelulusan daripada Lembaga Pengurus MSN dan Kementerian Kewangan. MSN telah menggunakan peruntukan dalaman untuk perolehan chalet ini.

9.4.4 Pemilihan Kontraktor

Projek pembinaan Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan telah dibuat melalui tender terbuka dengan anggaran kos sejumlah RM2 juta meliputi pembinaan rumah bot. Kementerian Kewangan telah bersetuju pembinaan dibuat secara rundingan terus dengan had nilai tidak melebihi RM6 juta. Cadangan pembinaan ini termasuk pembinaan rumah bot, rumah kelab, pejabat, bilik persalinan, asrama yang mengandungi 30 bilik dan *ramp*. MSN telah meluluskan harga kontrak bernilai RM6.50 juta iaitu melebihi had nilai kontrak yang diluluskan oleh Kementerian Kewangan. Bagaimanapun, Kementerian Kewangan telah bersetuju melantik kontraktor dengan harga kontrak yang diluluskan berjumlah RM6.50 juta.

Pihak Audit mendapati kontraktor telah memulakan kerja pembinaan sebelum memperoleh tarikh milik tapak seperti yang dinyatakan dalam Surat Setuju Terima. Ini adalah tidak selaras dengan peraturan kontrak Kerajaan. Pihak Audit difahamkan perkara ini berlaku disebabkan pusat tersebut perlu disiapkan dengan segera bagi kegunaan semasa Sukan Kebangsaan Malaysia

(SUKMA) yang akan berlangsung di Kedah. Sekiranya MSN memerlukan projek tersebut disiapkan dengan segera, Surat Setuju Terima hendaklah dikeluarkan dengan segera. Dengan adanya Surat Setuju Terima, maka bon pelaksanaan dan insurans dapat disediakan oleh kontraktor yang juga merupakan syarat-syarat sebelum memulakan kerja. Mengikut perjanjian yang dibuat antara pihak MSN dengan kontraktor, masa yang diperlukan adalah 32 minggu tetapi pihak kontraktor telah gagal menyiapkan projek ini dalam tempoh yang telah ditetapkan. Projek hanya siap dibina pada 30 September 2007 sedangkan mengikut perjanjian kontrak pembinaan hendaklah disiapkan pada 13 Jun 2007.

MSN memaklumkan semasa SUKMA diadakan pada bulan April 2006, hanya rumah bot yang dapat digunakan, sementara kemudahan yang lain masih dalam pembinaan.

9.4.5 Kaedah Perolehan *The Legend Water Chalet* Di Port Dickson

9.4.5.1 Kelulusan Perolehan

Akta Kontrak Kerajaan 1949 (Disemak 1973), menyatakan kontrak boleh ditandatangani oleh Menteri atau pegawai yang diberi kuasa oleh Menteri mengikut had kuasa secara bertulis. Mengikut perenggan 4(2)(g), Akta Majlis Sukan Negara 1971, urusan bagi memperoleh aset dan mengendalikan perkara yang berkaitan dengan pindah-milik gadai janji dan lain-lain adalah menurut keputusan Lembaga Pengurus MSN. Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 4 Tahun 2002 pula menetapkan pegawai pengawal adalah diberi kuasa untuk meluluskan perbelanjaan yang melibatkan perolehan harta modal.

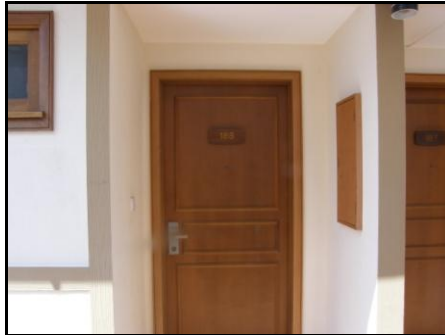
Semakan Audit mendapati Pegawai Kewangan MSN telah diberi kuasa oleh Pengarah Bahagian Pengurusan untuk menjadi wakil MSN menandatangani surat perjanjian jual beli 2 chalet *The Legend Water Chalet* di Port Dickson. Perolehan 2 chalet tersebut telah dibuat pada 22 September 2006 dan perjanjian jual beli ditandatangani pada 6 Februari 2004. Bagaimanapun, tiada bukti menunjukkan Lembaga Pengurus MSN meluluskan perolehan chalet tersebut.

Pihak Audit berpendapat perolehan chalet perlu mendapat kelulusan Lembaga Pengurus MSN selaras dengan kehendak Peraturan Perolehan Aset. Di samping itu, Pengarah Bahagian Pengurusan dan Pegawai Kewangan MSN tidak mempunyai kuasa untuk menandatangani surat perjanjian jual beli chalet kerana bercanggah dengan peruntukan Akta Kontrak 1949.

9.4.5.2 Prosedur Perolehan

Mengikut Seksyen 15, Arahan Kewangan MSN menyatakan, Ketua Pengarah boleh meluluskan perolehan barangan sekiranya terdapat peruntukan yang mencukupi. Sebelum membuat perolehan, pegawai yang bertanggungjawab perlu membuat penilaian dari segi keperluan perolehan, harga dan kualiti. Gambar berikut menunjukkan keadaan chalet dan kemudahan yang disediakan.

GAMBAR 9.1

Chalet MSN di Port Dickson

GAMBAR 9.2

Kemudahan Yang Disediakan

GAMBAR 9.3

Kemudahan Yang Disediakan

GAMBAR 9.4

Ruang Di Dalam Chalet

Semakan Audit mendapati perolehan chalet ini dibuat melalui arahan dan cadangan secara lisan oleh Ketua Pengarah MSN kepada Pengarah Bahagian Pengurusan. Kertas cadangan mengenai perolehan chalet yang mengandungi justifikasi perolehan, peruntukan kewangan dan kualiti aset tidak dikemukakan untuk semakan. Pihak Audit tidak dapat memastikan sama ada MSN telah mengkaji secara teliti sebelum memutuskan perolehan chalet tersebut. MSN juga tidak dapat mengemukakan surat kelulusan daripada Lembaga Pengurus MSN bagi cadangan perolehan ini.

Chalet ini tidak pernah digunakan sejak diperoleh pada tahun 2006. MSN juga tidak menyediakan peruntukan bagi tujuan penyenggaraan chalet dan tiada pihak bertanggungjawab terhadap pengurusannya. **Pihak Audit berpendapat**

MSN perlu mematuhi prosedur perolehan yang ditetapkan dan mendapat kelulusan Lembaga Pengurus MSN sebelum perolehan chalet. MSN memaklumkan chalet ini akan disewakan kepada kakitangannya atau pihak luar.

9.4.6 Prestasi Projek

9.4.6.1 Pematuhan Syarat Kontrak

a. Bon Pelaksanaan

Sebelum memulakan kerja, kontraktor hendaklah mendepositkan bon pelaksanaan berupa wang tunai atau dalam bentuk deposit perbendaharaan, draf bank/gerenti bank/ gerenti insurans yang diluluskan bersamaan 5% daripada jumlah harga kontrak. Bon pelaksanaan hendaklah sah dan berkuat kuasa sepanjang tempoh pelaksanaan projek.

Berdasarkan borang tender dan Surat Setuju Terima bagi Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan, kontraktor hendaklah mengemukakan bon pelaksanaan sejumlah RM325,000 atau 5% daripada harga kontrak berbentuk jaminan bank atau insurans. Bon berkenaan hendaklah diserahkan kepada MSN dalam tempoh 14 hari dari tarikh Surat Setuju Terima.

Semakan Audit mendapati tarikh sebenar MSN menerima bon tidak dapat dipastikan kerana surat penyerahan bon berkenaan tidak dikemukakan. Berdasarkan tarikh Surat Setuju Terima pada 16 Oktober 2006, kontraktor sepatutnya menyerahkan bon pelaksanaan sebelum 1 November 2006. MSN memaklumkan bon pelaksanaan telah diterima pada 5 Januari 2007.

Pada pandangan Audit, MSN perlu memastikan kontraktor mengemukakan bon pelaksanaan meliputi tempoh pelaksanaan projek serta mematuhi peraturan dan syarat-syarat kontrak yang telah ditetapkan untuk melindungi kepentingan Kerajaan.

b. Arahan Perubahan Kerja

Arahan Perbendaharaan 202.2 menetapkan sebelum Arahan Perubahan Kerja dikeluarkan, pegawai yang bertanggungjawab hendaklah memastikan kerja tersebut adalah perlu dan mempunyai peruntukan yang mencukupi bagi menampung perbelanjaan tambahan. Kelulusan hendaklah diperoleh terlebih dahulu daripada pihak berkuasa atau Jawatankuasa Arahan Perubahan Kerja bagi sesuatu permohonan perubahan kerja sebelum Arahan Perubahan Kerja dikeluarkan kepada kontraktor.

Semakan Audit terhadap pembinaan Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan mendapati kerja tambahan baru yang dilaksanakan adalah sejumlah RM1.30 juta atau 20% daripada nilai kontrak RM6.50 juta. Sebanyak 5 Arahan Perubahan Kerja telah dikeluarkan bagi pembinaan pusat ini. Bagaimanapun, bagi Arahan Perubahan Kerja Nombor 1 sejumlah RM132,970 telah dibayar tanpa mendapat kelulusan Jawatankuasa Arahan Perubahan Kerja Lembaga Perolehan MSN.

Pihak Audit berpendapat MSN sepatutnya mengemukakan Arahan Perubahan Kerja terlebih dahulu kepada Jawatankuasa Arahan Perubahan Kerja Lembaga Perolehan MSN untuk pertimbangan dan kelulusan sebelum melaksanakan kerja tambahan.

c. Penambahan Skop Kerja Di Lapangan Sasar, Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 Di Bukit Jalil

MSN telah mengemukakan cadangan tambahan skop kerja berjumlah RM14.55 juta berserta Arahan Perubahan Kerja sejumlah RM1.17 juta kepada Kementerian Kewangan pada 7 Februari 2007 untuk kelulusan. Kementerian Kewangan melalui suratnya bertarikh 5 April 2007 meluluskan cadangan tambahan skop kerja sejumlah RM14.55 juta. Kontraktor yang sama iaitu Jamil Ghani Construction Sdn. Berhad telah dilantik secara rundingan terus untuk melaksanakan kerja tambahan dengan syarat harga kontrak hendaklah dirundingkan ke paras yang terendah dan dikemukakan kepada Kementerian Kewangan untuk kelulusan. Pada 14 Mac 2008, Kementerian Kewangan telah meluluskan harga tambahan skop kerja berjumlah RM12.20 juta.

Semakan Audit mendapati pembinaan tambahan lapangan sasar ini telah terbengkalai termasuk pembinaan dinding di Aras 2, Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.5

Kawasan Pembinaan Lapang Sasar Yang Terbengkalai

GAMBAR 9.6

Pembinaan Dinding Aras 2, Pusat Latihan Khas Gimnasium 3
Yang Belum Siap Dan Ditutupi Menggunakan Papan Lapis

Pihak Audit mendapati kerja pembinaan tambahan lapangan sasaran ini terbengkalai kerana MSN telah membatalkan pelaksanaannya berdasarkan surat Ketua Pengarah MSN kepada kontraktor. Latihan penyediaan atlet bagi sukan menembak terpaksa dibuat di lapangan sasaran luar.

MSN memaklumkan pembatalan projek lapangan sasaran adalah disebabkan peruntukan kewangan MSN yang tidak mencukupi pada masa itu. Walaupun projek ini telah diluluskan secara rundingan terus oleh Kementerian Kewangan dengan kos RM12.20 juta namun, tiada peruntukan tambahan disalurkan kepada MSN untuk melaksanakannya. Sekiranya projek diteruskan juga, ia akan menambahkan beban kewangan MSN.

Pihak Audit berpendapat kos pembinaan yang akan ditanggung oleh MSN akan meningkat sekiranya projek ini disambung semula. Setelah membuat keputusan untuk membatalkan kerja tambahan pembinaan lapangan sasaran, pihak MSN sepatutnya memastikan kontraktor menyiapkan kerja-kerja yang tertangguh pada bahagian dinding gimnasium 3 seperti mana kontrak asal.

MSN memaklumkan proses tender sedang dijalankan bagi menyiapkan kerja pembinaan dinding yang terbengkalai, besi cerucuk dan kerja-kerja tambahan lain. Peruntukan pembinaan lapangan sasaran dan pemasangan sistem *ten-pin bowling* akan dipohon di bawah Rancangan Malaysia Ke-10.

d. Lanjutan Masa

- i. Mengikut syarat kontrak, kontraktor hendaklah membuat permohonan lanjutan masa secara bertulis dengan menyatakan sebab kelewatan menyiapkan kerja kepada Pegawai Penguasa sebelum tempoh kontrak tamat. Sekiranya Pegawai Penguasa berpuas hati dengan alasan yang diberi dan selaras dengan syarat kontrak, kelulusan melalui perakuan

kelewatan dan lanjutan masa hendaklah dikeluarkan.

- ii. Semakan Audit mendapati 2 lanjutan masa telah diberi untuk pembinaan Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas. Tarikh siap asal yang ditetapkan untuk menyiapkan projek ialah pada 21 September 2007. Pada 19 September 2007, Sijil Perakuan Kelewatan dan Lanjutan Masa No.1 telah dikeluarkan selama 60 hari bermula dari 20 September hingga 20 November 2007. Namun, pada 21 November 2007 pihak kontraktor masih gagal menyiapkan projek.
- iii. MSN telah mengeluarkan Sijil Perakuan Kerja Tidak Siap kepada kontraktor utama iaitu Panimex Sdn. Berhad. Bagaimanapun, pada 5 Disember 2008, MSN telah mengeluarkan Sijil Perakuan Kelewatan dan Lanjutan Masa No.2 kepada kontraktor selama 220 hari dari 20 November 2007 hingga 26 Jun 2008. Pada tarikh yang sama juga, pihak MSN telah mengeluarkan Sijil Perakuan Siap Kerja kepada kontraktor. Perlanjutan masa diberi adalah disebabkan faktor Arahan Perubahan Kerja dan kelewatan kelulusan daripada pihak berkuasa.

Pihak Audit berpendapat MSN tidak sepatutnya mengeluarkan Sijil Perakuan Kelewatan dan Lanjutan Masa No.2 serta Sijil Perakuan Siap Kerja kepada kontraktor pada 5 Disember 2008 kerana MSN telah mengeluarkan Perakuan Kerja Tidak Siap kepada kontraktor pada 21 November 2007. Ini menunjukkan pengurusan MSN tidak memantau projek dengan rapi dan gagal mematuhi Garis Panduan Pentadbiran Kontrak Kerja Raya.

e. Sijil Perakuan Siap Kerja

Mengikut Garis Panduan Pentadbiran Kontrak Kerja Raya, Sijil Perakuan Siap Kerja akan dikeluarkan apabila keseluruhan kerja pembinaan telah siap. Lawatan Audit ke Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3 di Bukit Jalil pada 8 dan 9 Oktober 2008 mendapati antara kerja yang belum siap adalah pembinaan tambahan *fountain* dan dewan serba guna sedangkan MSN telah pun mengeluarkan Sijil Perakuan Siap Kerja. **Pada pendapat Audit, MSN tidak boleh mengeluarkan Sijil Perakuan Siap Kerja sekiranya keseluruhan kerja pembinaan belum disempurnakan.**

f. Pemasangan Sistem *Ten-Pin Bowling*

Sistem *ten-pin bowling* merupakan perkara yang diperuntukkan di bawah Wang Kos Prima berjumlah RM3.85 juta. Ketua Pengarah MSN telah menangguhkan pemasangan sistem *ten-pin bowling* tersebut dan

dikeluarkan daripada kontrak. Pihak Audit mendapati pembatalan ini disebabkan MSN belum membuat keputusan muktamad untuk memilih syarikat pembekal sistem. Ketiadaan gelanggang *ten-pin bowling* menyebabkan MSN terpaksa menyewa pusat boling di luar setiap minggu dengan anggaran kos RM25,000 sebulan. Gambar berikut menunjukkan pemasangan sistem *ten-pin bowling* yang telah dikeluarkan daripada kontrak.

GAMBAR 9.7

Pemasangan Sistem *Ten-Pin Bowling* Yang
Telah Dikeluarkan Daripada Kontrak

g. Pembinaan Tambahan *Fountain*

Majlis Sukan Negara telah mengarahkan kerja pembinaan tambahan *fountain* di Aras 1, Pusat Latihan Khas Atlet Gimnasium 3. Lawatan Audit mendapati pembinaan tambahan *fountain* masih belum disiapkan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.8

Tapak *Fountain* Yang Terbengkalai

MSN memaklumkan tapak *fountain* ini akan digantikan dengan pembinaan lain seperti kios dan landskap yang mudah disenggarakan. Pembinaan tambahan ini akan dibuat melalui tender berasingan.

h. Pembinaan Tambahan Dewan Serba Guna

Pembinaan tambahan dewan serba guna diperlukan bagi latihan sukan mempertahankan diri seperti silat, *wushu*, dan *taekwando*. Lawatan Audit pada 8 dan 9 Oktober 2008 mendapati pembinaan tambahan dewan serba guna ini masih belum siap walaupun tarikh sepatutnya siap adalah 12 Disember 2007. Kegagalan kontraktor menyiapkan dewan ini mengakibatkan latihan sukan berkenaan tidak dapat diadakan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.9

Kerja Pembinaan Dewan Serba Guna
Yang Belum Disiapkan

Pada pendapat Audit, pembinaan tambahan dewan serba guna ini perlu disiapkan segera supaya tidak menjejaskan aktiviti latihan sukan mempertahankan diri.

MSN memaklumkan tindakan telah diambil untuk menyiapkan kerja-kerja lantai dewan serba guna supaya dewan ini dapat digunakan.

i. Spesifikasi Kerja

Berdasarkan lukisan kontrak, ketinggian siling kawasan berkenaan adalah 2.4 meter dan 3 meter. Lawatan Audit mendapati siling di kawasan bilik serba guna dan bilik mesyuarat di Aras 4 terlalu rendah iaitu 2.25 meter dan 2.32 meter seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.10

Siling Di Kawasan Bilik Serba Guna
Yang Terlalu Rendah

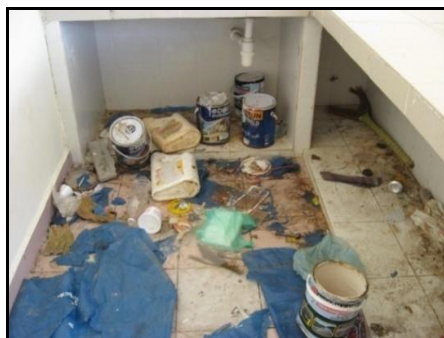
Pada pandangan Audit, MSN gagal memantau kontraktor dengan berkesan sehingga kerja yang dilaksanakan tidak mengikut spesifikasi ditetapkan. MSN sepatutnya tidak menerima kerja yang tidak mengikut spesifikasi pelan lukisan kontrak.

MSN memaklumkan pemasangan siling dalam kedua-dua bilik berkenaan adalah bagi menutup laluan paip servis dan hawa dingin supaya kelihatan lebih kemas. MSN juga memaklumkan pihak kontraktor tidak membuat sebarang tuntutan bagi kerja-kerja pemasangan siling tersebut.

j. Kerosakan Dan Kehilangan Peralatan Serta Kelengkapan

Lawatan Audit ke Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas pada 14 November 2008 mendapati keadaan bangunannya terbiar dan banyak kerosakan berlaku pada bangunan serta peralatan. Selain itu, terdapat peralatan yang telah hilang dan sampah-sarap bertaburan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 9.11

Keadaan Dalam Bangunan Yang
Kotor

GAMBAR 9.12

Dinding Dapur Yang Rosak

GAMBAR 9.13

GAMBAR 9.14

Keadaan Lantai Di Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas Yang Rosak

GAMBAR 9.15

Penyaman Udara Yang Telah Rosak Dan Compressor Telah Hilang

GAMBAR 9.16

Alat Pemadam Api Yang Tidak Dipasang

Pihak Audit berpendapat MSN perlu mengambil tindakan segera untuk memperbaiki kerosakan pada bangunan dan mengganti peralatan yang telah rosak serta hilang supaya pusat ini dapat digunakan dengan sepenuhnya. MSN memaklumkan, Pusat Sukan Komuniti Kepala Batas telah diserahkan kepada Kementerian Belia dan Sukan pada 1 Mac 2009 dan telah mengarahkan Jabatan Belia dan Sukan Negeri, Pulau Pinang menguruskan pusat latihan tersebut. Selain itu, Jabatan Belia dan Sukan Negeri akan menyediakan kawalan keselamatan mulai bulan April 2009. Segala kerosakan bangunan dan kehilangan peralatan akan ditanggung oleh kontraktor.

k. Sijil Layak Menduduki Bangunan

Pihak Berkuasa Tempatan akan mengeluarkan Sijil Layak Menduduki Bangunan dalam tempoh 14 hari dari tarikh permohonan daripada Badan Berkanun sekiranya permohonan yang diterima adalah lengkap dan mendapat sokongan daripada Jabatan Teknikal.

Semakan Audit mendapati Pusat Latihan Perahu Layar Kebangsaan di Langkawi telah digunakan untuk pertandingan sukan perahu layar semasa SUKMA pada 20 April 2006 walaupun projek belum siap sepenuhnya. Hak

milik tapak pusat telah diserahkan kepada MSN pada 4 Oktober 2008 tetapi Sijil Layak Menduduki Bangunan belum diperoleh sehingga kini.

Pada pendapat Audit, bangunan ini tidak boleh diduduki sehingga Sijil Layak Menduduki Bangunan diperoleh. Kegagalan mendapatkan Sijil Layak Menduduki Bangunan menyebabkan pengguna tidak akan diberi sebarang jaminan atau perlindungan sekiranya berlaku perkara yang di luar jangkaan. MSN memaklumkan usaha sedang dijalankan untuk mendapat Sijil Layak Menduduki Bangunan dan MSN akan mematuhi syarat yang ditetapkan oleh Pihak Berkuasa Tempatan.

9.4.7 Pemantauan

9.4.7.1 Pemantauan projek pembangunan kemudahan sukan MSN dilaksanakan melalui peringkat Lembaga Pengurus MSN serta Unit Harta dan Kemudahan. Semakan Audit mendapati mesyuarat di peringkat lembaga pengurus hanya membincangkan laporan bajet kewangan semasa dan tiada perbincangan mengenai kemajuan projek serta penggunaan kemudahan yang disediakan. Majlis Sukan Negara memaklumkan pelaksanaan projek RMK9 dipantau melalui Mesyuarat Jawatankuasa Tindakan Pembangunan Peringkat Kementerian Belia dan Sukan yang dipengerusikan oleh Ketua Setiausaha Kementerian. Jawatankuasa ini turut dianggotai oleh wakil dari Unit Perancang Ekonomi, Unit Penyelarasan dan Pelaksanaan Kementerian Kewangan dan Jabatan Kerja Raya. Jawatankuasa ini bermesyuarat setiap bulan bagi memantau pelaksanaan projek.

9.4.7.2 Semakan Audit mendapati Unit Harta dan Kemudahan memantau perkembangan projek melalui mesyuarat tapak, membuat lawatan dari semasa ke semasa serta berhubung terus dengan perunding dan kontraktor. Pemantauan juga dilaksana oleh perunding terhadap projek pembinaan pusat sukan komuniti. **Pada pendapat Audit, walaupun pemantauan telah dilaksanakan oleh bahagian ini dan juga perunding, namun beberapa kelemahan ketara diperhatikan terutamanya dalam pengurusan pembangunan projek seperti projek tidak mengikut spesifikasi, tidak berkualiti, lewat disiapkan, Sijil Layak Menduduki Bangunan tidak diperoleh walaupun bangunan telah digunakan, kerosakan teruk pada bangunan yang tidak dijaga dan kehilangan peralatan.**

9.5 SYOR AUDIT

Kelemahan yang berbangkit terhadap pengurusan projek pembangunan kemudahan sukan perlu diambil tindakan pembaikan supaya perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek yang akan datang. Pihak Audit mengesyorkan perkara

berikut diberi pertimbangan bagi menambah baik pengurusan projek pembangunan kemudahan sukan MSN.

- a. MSN perlu merancang dengan teliti projek pembinaan seterusnya daripada permulaan projek sehingga siap supaya kelemahan yang berbangkit tidak berulang.
- b. MSN perlu memainkan peranan dengan lebih berkesan untuk memantau perkhidmatan perunding bagi memastikan kerja yang dilaksanakan khususnya projek kemudahan sukan mengikut spesifikasi, berkualiti dan siap dalam tempoh yang ditetapkan.
- c. MSN perlu memeriksa dengan teliti semua bangunannya sebelum penyerahan projek dibuat oleh kontraktor. Ini bagi mengenal pasti kerosakan, kecacatan dan kerja tidak mengikut spesifikasi diambil tindakan pembaikan dalam tempoh kecacatan.
- d. Tindakan tatatertib dan surcaj dikenakan terhadap pegawai yang cuai menjalankan tugas seperti menandatangani perjanjian jual beli chalet tanpa kelulusan Lembaga Pengarah dan kecuaian dalam mematuhi tatacara pengurusan kontrak seperti yang telah ditetapkan oleh Kerajaan.

LEMBAGA PERTUBUHAN PELADANG

10. PENGURUSAN PINJAMAN PERTUBUHAN PELADANG

10.1 LATAR BELAKANG

10.1.1 Lembaga Pertubuhan Peladang (LPP) ditubuhkan pada tahun 1973 di bawah Akta Lembaga Pertubuhan Peladang (Akta 110) untuk membantu mempertingkatkan sosioekonomi masyarakat tani. Antara fungsi utama LPP yang diperuntukkan dalam Akta Tubuhnyanya adalah menggalak dan mengusahakan kemajuan sosial dan ekonomi pertubuhan peladang. Selain itu, LPP juga mendaftar, mengawal, menyelia dan menyelaras pelaksanaan aktiviti pertubuhan peladang.

10.1.2 Pada awal tahun 1974, LPP mendapat geran pembangunan daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek pembangunan. Lembaga Pengarah LPP telah meluluskan polisi penggunaan geran tersebut berjumlah RM1.96 juta untuk mewujudkan tabung modal pusingan Kumpulan Wang Pinjaman Pertubuhan Peladang (K3P) bagi kegunaan semua pertubuhan peladang di seluruh negara. Tujuan pinjaman K3P adalah untuk membiayai projek pembangunan pertubuhan peladang yang berdaya maju tetapi tidak memenuhi syarat kelayakan mendapat pinjaman daripada bank komersial.

10.1.3 Pinjaman K3P menyediakan kemudahan pinjaman mudah jangka pendek dan sederhana yang tidak memerlukan cagaran. Antara projek dan aktiviti ekonomi pertubuhan peladang yang boleh dibiayai melalui pinjaman K3P adalah pemasaran padi, mini estet padi, pemasaran kelapa sawit, perniagaan input pertanian dan projek pertanian lain yang boleh memberi manfaat kepada ahli pertubuhan peladang. Jumlah maksimum pinjaman dibenarkan adalah 80% daripada kos projek. Pada tahun 2008, LPP telah meluluskan pinjaman berjumlah RM16.09 juta bagi membiayai 30 projek berbanding sejumlah RM15.95 juta untuk membiayai 31 projek pada tahun 2007. Setakat akhir tahun 2008, jumlah pinjaman terkumpul K3P yang diluluskan untuk membiayai projek pertubuhan peladang adalah RM312.06 juta.

10.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan pinjaman K3P telah dilaksanakan dengan cekap dan teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan.

10.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan pengurusan pinjaman K3P bagi tempoh tahun 2006 hingga 2008. Semakan Audit telah dilakukan terhadap fail, rekod dan dokumen berkaitan. Pengauditan telah dijalankan di Ibu Pejabat, Kuala Lumpur dan di Pejabat LPP Negeri Selangor, Kedah, Perlis dan Pulau Pinang.

Asas pemilihan untuk semakan Audit di Pejabat Negeri adalah berdasarkan kepada pinjaman aktif melebihi RM400,000 dan pinjaman tidak berbayar melebihi RM150,000. Di samping itu, lawatan fizikal ke tapak projek, Pejabat Pertubuhan Peladang Kawasan dan Negeri serta temu bual dan perbincangan telah diadakan dengan pegawai yang berkenaan.

10.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan pinjaman K3P. Antara kelemahan tersebut adalah sasaran projek dan pembiayaan yang ditetapkan dalam rancangan strategik tidak tercapai, prestasi bayaran balik yang kurang memuaskan, perbezaan baki pinjaman kerana rekod pinjaman tidak diselenggarakan dengan teratur, pinjaman tidak berbayar masih tinggi dan pemantauan projek yang lemah. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

10.4.1 Perancangan Strategik

LPP telah menyediakan pelan korporatnya bagi tempoh 5 tahun iaitu tahun 2006 hingga 2010 sebagai panduan kepada pengurusan dan juga pertubuhan peladang. Pelan korporat ini mengandungi hala tuju dan sasaran utama dalam perancangan dan pelaksanaan program pembangunan. Setiap bahagian di LPP perlu menyediakan pelan tindakan.

Sehubungan itu, Bahagian Perniagaantani menetapkan 2 sasaran setiap tahun iaitu sasaran pembiayaan dan sasaran kutipan bayaran balik pinjaman K3P. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Sasaran pembiayaan mula disediakan pada tahun 2007 tetapi sasaran bagi tahun 2008 hanya disediakan bagi 7 bulan iaitu dari bulan Jun hingga Disember 2008. Sasaran kutipan bayaran balik pinjaman K3P telah disediakan sejak tahun 2006 hingga 2008.

- b. Bagaimanapun, LPP tidak menyediakan sasaran bagi jumlah bayaran balik pinjaman yang sepatutnya dikutip berdasarkan perjanjian pinjaman.
- c. Sasaran jangka panjang bagi tempoh 5 tahun juga tidak disediakan.

Pada pandangan Audit, LPP perlu menyediakan sasaran tahunan bagi jumlah bayaran balik pinjaman yang sepatutnya dikutip berdasarkan perjanjian pinjaman. Jumlah ini menggambarkan sasaran jumlah penghutang yang lebih realistik. Pihak LPP perlu menyediakan rancangan strategik jangka panjang bagi tempoh 5 tahun dengan menetapkan objektif dan sasaran yang hendak dicapai.

10.4.2 Prestasi Pinjaman K3P

10.4.2.1 Prestasi Pinjaman

Bahagian Perniagaantani memperoleh peruntukan kewangan setiap tahun bagi menguruskan pinjaman K3P dengan dana yang mencukupi untuk membiayai projek dan aktiviti pertubuhan peladang seperti yang disenaraikan di bawah seksyen 6(a) hingga 6(m), Akta Pertubuhan Peladang 1973 (Akta 109). Prestasi pinjaman K3P adalah seperti berikut:

- a. Semakan Audit mendapati penggunaan peruntukan kewangan untuk pembiayaan projek K3P telah menurun daripada 85% pada tahun 2006 menjadi 79.8% pada tahun 2007. Penggunaan peruntukan tersebut terus menurun menjadi 64.4% pada tahun 2008 walaupun peruntukan telah meningkat daripada RM20 juta pada tahun 2007 menjadi RM25 juta pada tahun 2008. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.1
PENGUNAAN PERUNTUKAN KEWANGAN
UNTUK PEMBIAYAAN PROJEK K3P BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

TAHUN	PERUNTUKAN KEWANGAN (RM Juta)	JUMLAH DILULUSKAN (RM Juta)	PERATUSAN %	KADAR PENURUNAN %
2006	20	16.99	85.0	-
2007	20	15.95	79.8	6.1
2008	25	16.09	64.4	19.3

Analisis Audit mendapati kadar penurunan penggunaan sumber peruntukan untuk pinjaman K3P adalah daripada 6.1% pada tahun 2007 menjadi 19.3% pada tahun 2008.

- b. Pada tahun 2007, LPP hanya meluluskan pinjaman sejumlah RM15.95 juta bagi membiayai 31 projek berbanding sasaran pinjaman yang ditetapkan berjumlah RM19.94 juta untuk membiayai 39 projek. Bagi tahun 2008 pula, pinjaman yang diluluskan hanya berjumlah RM16.09 juta bagi membiayai 30 projek berbanding sasaran untuk 7 bulan berjumlah RM16.63 juta bagi membiayai 39 projek. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.2
PERBANDINGAN SASARAN PEMBIAYAAN DENGAN JUMLAH
PINJAMAN YANG DILULUSKAN BAGI TAHUN 2007 HINGGA 2008

TAHUN	SASARAN		DILULUSKAN	
	PROJEK (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)	PROJEK (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)
2007	39	19.94	31	15.95
2008	39	16.63	30	16.09

- c. Semakan Audit selanjutnya mendapati bilangan dan kategori projek yang dibiayai bagi tahun 2006 hingga 2008 juga turut berkurangan iaitu daripada 57 projek pada tahun 2006 kepada 31 projek pada tahun 2007 dan 30 projek pada tahun 2008. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.3
BILANGAN DAN KATEGORI PROJEK YANG DIBIYAI
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

KATEGORI PROJEK	BILANGAN PROJEK		
	TAHUN 2006	TAHUN 2007	TAHUN 2008
Pemasaran Kelapa Sawit	10	2	1
Pemasaran Padi	7	7	5
Mini Estet Padi	24	16	16
Input Pertanian	3	2	2
Modal Pusingan Kerja Kontrak	5	2	1
Projek Lain	8	2	5
JUMLAH	57	31	30

Pada pandangan Audit, LPP perlu mengambil tindakan proaktif dengan menggalakkan lebih banyak pertubuhan peladang memohon pembiayaan K3P untuk projek dan aktiviti ekonomi bagi membantu ahli pertubuhan peladang. Pihak LPP memaklumkan sumber kewangan pembiayaan yang disediakan pada tahun 2007 dan 2008 tidak digunakan sepenuhnya kerana pelbagai projek pertubuhan peladang menggunakan peruntukan pembangunan. LPP juga memaklumkan tindakan telah diambil untuk menggalakkan permohonan pembiayaan K3P. Antaranya edaran risalah mengenai pembiayaan K3P, penambahan skop pembiayaan K3P dan penawaran rebet terhadap

bayaran perkhidmatan bagi peminjam yang dapat menyelesaikan pinjaman sebelum tarikh matang.

10.4.2.2 Prestasi Bayaran Balik Pinjaman

Jumlah kutipan sebenar setiap tahun hendaklah mencapai jumlah sasaran yang ditetapkan dan perlu ditingkatkan setiap tahun dengan wujudnya pengurusan pinjaman yang baik.

Pencapaian kutipan sebenar adalah 55.7% pada tahun 2006, 163.9% tahun 2007 dan 80.7% tahun 2008 berbanding dengan jumlah yang disasarkan. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.4
PENCAPAIAN KUTIPAN BAYARAN BALIK BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

TAHUN	SASARAN KUTIPAN (RM Juta)	KUTIPAN SEBENAR (RM Juta)	PENCAPAIAN %
2006	11.69	6.51	55.7
2007	16.00	26.23	163.9
2008	18.76	15.13	80.7

Semakan Audit mendapati pencapaian bagi tahun 2007 yang melebihi 100% adalah kurang tepat. Sasaran kutipan bayaran balik pinjaman tidak mengambil kira pinjaman diberi pada tahun 2007 yang mana bayaran balik bermula pada tahun yang sama. Pada tahun 2008, pihak LPP telah meminda kaedah penetapan sasaran dan kutipan sebenar telah mencapai 80.7% berbanding dengan sasaran.

Pada pandangan Audit, sasaran kutipan bayaran balik pinjaman yang ditetapkan hendaklah realistik berdasarkan perjanjian pinjaman.

10.4.3 Perbezaan Baki Pinjaman

Rekod hutang peminjam hendaklah diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memastikan ketepatan baki pinjaman. Pengesahan baki pinjaman secara berkala perlu dilaksanakan supaya sebarang perbezaan yang wujud dapat diselesaikan.

Semakan Audit di Bahagian Kewangan, Pejabat Negeri dan Cawangan Pembiayaan mendapati wujud perbezaan baki rekod pinjaman di ketiga-tiga pejabat tersebut. Lawatan Audit ke Pejabat Negeri di Selangor, Kedah, Perlis, Pulau Pinang dan 6 pejabat peminjam mendapati sebab berlakunya perbezaan baki pinjaman adalah seperti berikut:

- a. Pengesahan baki pinjaman tidak dibuat oleh ketiga-tiga pejabat tersebut. Perbezaan baki pinjaman pada tahun 2007 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.5
PERBEZAAN BAKI PINJAMAN PADA 31 DISEMBER 2007

NEGERI	CAWANGAN PEMBIAYAAN (RM Juta)	BAHAGIAN KEWANGAN (RM Juta)	PEJABAT NEGERI (RM Juta)
Perlis	1.40	1.60	1.38
Kedah	7.26	7.66	6.64
Pulau Pinang	5.75	5.75	2.74
Perak	1.89	1.89	1.63
Selangor	2.44	2.44	2.03
Negeri Sembilan	0.63	0.63	0.50
Melaka	0.48	0.48	0.48
Johor	0.64	0.72	0.60
Pahang	1.81	1.45	1.80
Terengganu	1.20	1.20	1.03
Kelantan	1.55	1.55	1.37
Sabah	0.77	0.77	0.77
Wilayah Persekutuan Labuan	0.13	0.13	0.11
Ibu Pejabat	6.00	6.00	-
JUMLAH	31.95	32.27	21.08

- b. Pihak LPP juga tidak membuat pengesahan baki pinjaman dengan peminjam. Baki pinjaman tersebut juga berbeza dengan baki mengikut peminjam. Pihak peminjam tidak bersetuju dengan baki pinjaman mengikut rekod LPP kerana ada baki pinjaman yang dituntut telah diselesaikan oleh peminjam. Pejabat Negeri pula memaklumkan peminjam membayar balik pinjaman tanpa memberi butiran terperinci jenis bayaran dibuat.
- c. Lejar individu peminjam di Pejabat Negeri Selangor diselenggarakan oleh pegawai di Unit Kewangan manakala lejar di Pejabat Negeri Kedah, Perlis dan Pulau Pinang diselenggara oleh Unit Perniagaantani.
- d. Dasar Dan Peraturan K3P memperuntukkan bayaran perkhidmatan pada kadar 4% setahun atas baki pinjaman tahunan dan dinyatakan di jadual bayaran balik dalam perjanjian. Pihak Audit mendapati bayaran perkhidmatan tersebut tidak diambil kira secara seragam seperti berikut:
- Bahagian Kewangan hanya mengambil kira jumlah pinjaman pokok sebagai hutang dan bayaran perkhidmatan diambil kira secara asas

tunai. Sekiranya pihak peminjam membuat bayaran balik termasuk bayaran perkhidmatan, jumlah bayaran perkhidmatan tersebut akan diakaunkan sebagai pendapatan dan dipindahkan ke Kumpulan Wang K3P pada akhir tahun.

- Cawangan Pembiayaan dan Pejabat Negeri mengambil kira keseluruhan pinjaman iaitu jumlah pinjaman pokok dan bayaran perkhidmatan sebagai hutang.
- Bayaran perkhidmatan tidak dibayar mengikut jadual bayaran balik pinjaman seperti di perjanjian.

Pada pandangan Audit, pihak LPP hendaklah mengambil tindakan dengan segera untuk menyelesaikan perbezaan baki pinjaman yang berlaku antara Cawangan Pembiayaan, Bahagian Kewangan dan Pejabat Negeri memandangkan perbezaan tersebut adalah material. Pengesahan baki dilaksanakan secara berkala untuk mengesan perbezaan baki supaya tindakan penyesuaian dapat diambil. Pihak LPP memaklumkan perbezaan baki antara Bahagian Perniagaantani dengan Bahagian Kewangan telah dikenal pasti dan diselaraskan. Bagaimanapun, semakan baki pinjaman di peringkat Pejabat Negeri dengan peminjam masih belum dapat dimuktamadkan dan dijangka selesai pada bulan Ogos 2009.

10.4.4 Pengurusan Pinjaman K3P

Pengurusan pinjaman K3P meliputi pengurusan permohonan, siasatan, penilaian dan perakuan, kelulusan, kutipan bayaran balik, penyeliaan dan pemantauan serta penyelenggaraan rekod. Jenis projek dan aktiviti pertubuhan peladang yang disenaraikan di bawah seksyen 6(a) hingga 6(m) Akta Pertubuhan Peladang 1973 (Akta 109) layak mendapat pembiayaan. Selain itu, Lembaga Pengarah boleh mewakili kuasa kepada Jawatankuasa Pembiayaan peringkat Ibu Pejabat untuk menetapkan jenis projek dan aktiviti yang boleh dibiayai mengikut keperluan dalam sesuatu Rancangan Malaysia.

10.4.4.1 Bayaran Balik Pinjaman

Setiap peminjam dikehendaki membayar balik pinjaman mengikut jadual yang ditetapkan dalam perjanjian. Sekiranya peminjam gagal membuat bayaran balik mengikut tarikh yang telah ditetapkan, surat peringatan hendaklah dihantar bagi menuntut pinjaman yang tertunggak. Pegawai yang menguruskan pinjaman K3P perlu mengenal pasti sebab berlaku tunggakan bayaran balik pinjaman. Tindakan sewajarnya perlu diambil untuk mengelakkan pinjaman menjadi hutang tidak berbayar.

Semakan Audit mendapati surat peringatan tuntutan bayaran balik pinjaman tertunggak ada dikeluarkan oleh Pejabat Negeri sebagai langkah utama pengawasan bayaran balik pinjaman. Perkara ini juga dibincangkan di mesyuarat Jawatankuasa Pembiayaan K3P peringkat Ibu Pejabat yang menetapkan surat peringatan dikeluarkan setiap 2 bulan bagi peminjam yang mempunyai hutang tertunggak. Surat tersebut didapati telah difailkan dalam fail surat-menyurat pinjaman K3P kerana fail individu peminjam tidak diselenggarakan. Pihak Audit tidak dapat menentukan kekerapan surat tuntutan bayaran balik pinjaman tertunggak dikeluarkan.

Pada pandangan Audit, surat tuntutan yang dikeluarkan perlu difailkan dalam fail individu peminjam bagi memudahkan rujukan dan pemantauan bayaran balik pinjaman. Pihak LPP memaklumkan fail individu peminjam bagi pinjaman yang diluluskan pada tahun 2008 telah disediakan dan surat tuntutan bayaran balik pinjaman telah difailkan mengikut fail individu peminjam yang berkenaan.

10.4.4.2 Laporan Pemantauan

Mengikut Carta Aliran Kerja, Pejabat Negeri yang terlibat dengan pengurusan pinjaman K3P perlu membuat pemantauan terhadap peminjam sama ada melalui telefon atau penyeliaan fizikal di tapak projek. Lawatan Audit ke Pejabat Negeri di Selangor, Kedah, Perlis dan Pulau Pinang mendapati laporan pemantauan tidak disediakan. Semakan Audit mendapati prosedur pemantauan projek tidak dinyatakan dalam Manual Prosedur Kerja. Manual tersebut hanya menyatakan lawatan ke tapak projek dibuat terhadap pembiayaan projek bernilai tinggi.

Pada pandangan Audit, prosedur pemantauan projek perlu dinyatakan dengan jelas di Manual Prosedur Kerja. Pelaksanaan pemantauan hendaklah disokong dengan laporan pemantauan yang lengkap bagi mendapatkan status kemajuan projek yang dibiayai dan masalah yang dihadapi oleh peminjam. Kegagalan untuk menyediakan laporan pemantauan yang lengkap dan tepat mengakibatkan LPP menghadapi risiko pinjaman tidak berbayar serta projek tidak berdaya maju.

10.4.4.3 Pinjaman Bermasalah

Semakan Audit di Pejabat Negeri Selangor, Kedah dan Perlis mendapati 5 daripada 32 pinjaman merupakan pinjaman lama yang menghadapi masalah bayaran balik. Butiran pinjaman ini adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 10.6
PINJAMAN YANG BERMASALAH
DI NEGERI SELANGOR, KEDAH, PERLIS DAN IBU PEJABAT

PPN/PPK	JENIS PROJEK	TAHUN DILULUSKAN	JUMLAH PINJAMAN (POKOK/BAYARAN PERKHIDMATAN) (RM)	TEMPOH PINJAMAN BULAN	TARIKH MATANG	BAYARAN BALIK TERKUMPUL PADA 31.12.2008 (RM)	BAKI PINJAMAN (TERMASUK BAYARAN PERKHIDMATAN) PADA 31.12.2008 (RM)
Permodalan Peladang Berhad	Pemilikan Ekuiti dan Usahasama Syarikat PPB Hartanah Sdn. Berhad	September 1995	6,000,000/ 3,240,000	120	2013	66,000	9,170,000
PPK Kubur Panjang, Kedah	Pemasaran Padi	Januari 2004	1,500,000/15,000	3	April 2004	2,000	1,513,000
PPN Perlis	Pengawetan Tembakau	September 1999	500,000/16,250	12	September 2000	16,250	500,000
PPK Ulu Selangor	Ternakan Ikan Dalam Sangkar	April 1991	300,000/24,500	36	April 1994	398	324,102
PPK Ulu Selangor	Mini Estet Kelapa Sawit	Oktober 1984	606,140/TM	130	1995	444,278	161,862

*TM=Tiada Maklumat

a. Permodalan Peladang Berhad – Aktiviti Pelaburan

Permodalan Peladang Berhad (PPB), sebuah syarikat pelaburan milik NAFAS, Pertubuhan Peladang Negeri (PPN) dan Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) dengan modal berbayar RM5 juta memohon pinjaman K3P berjumlah RM6 juta pada bulan September 1995. Permohonan tersebut telah diluluskan oleh Kementerian Pertanian pada bulan yang sama bertujuan bagi PPB melaksanakan aktiviti Syarikat PPB Hartanah Sdn. Berhad dan pemilikan ekuiti/usaha sama PPB. Pinjaman sejumlah RM6 juta telah dikeluarkan pada 16 Oktober 1995. Keseluruhan pinjaman adalah sejumlah RM9.24 juta iaitu pinjaman pokok RM6 juta dan bayaran perkhidmatan sejumlah RM3.24 juta. Tempoh bayaran balik pinjaman adalah 10 tahun dengan bayaran balik pokok mulai bulan Jun 2004 dan pinjaman matang pada akhir tahun 2013.

Pihak Audit mendapati pihak PPB hanya membayar sejumlah RM60,000 pada bulan Oktober 1998 daripada jumlah tunggakan bayaran perkhidmatan sejumlah RM780,000 selepas surat peringatan pertama dikeluarkan pada bulan Ogos 1998. Bayaran ini merupakan bayaran perkhidmatan yang dikenakan bagi bulan Disember 1995. Rayuan PPB menangguhkan bayaran perkhidmatan diluluskan oleh Menteri berkenaan pada bulan Mac 1999. Jumlah terlibat adalah RM1.92 juta bagi tempoh tahun 1996 hingga 2003

dibahagikan kepada 20 kali bayaran mulai bulan Disember 2003 hingga Jun 2013 dan sejumlah RM96,000 dibayar pada setiap 6 bulan.

Semakan Audit mendapati pinjaman yang diluluskan oleh Menteri kepada PPB merupakan pinjaman khas jangka panjang. Sehubungan itu, Lembaga meluluskan pemindahan dana daripada Kumpulan Wang Pembangunan kepada Kumpulan Wang K3P sejumlah RM5 juta kerana tabung yang sedia ada di K3P hanya mampu menyediakan kemudahan pinjaman untuk membiayai projek sosial dan ekonomi pertubuhan peladang.

Semakan lanjut mendapati selepas penangguhan bayaran balik pinjaman diberi pada bulan Mac 1999, PPB masih tidak membuat bayaran balik pinjaman mengikut jadual. Setakat akhir tahun 2008, PPB hanya membuat bayaran balik pinjaman berjumlah RM66,000. Oleh itu baki pinjaman pada akhir tahun 2008 berjumlah RM9.17 juta iaitu baki pinjaman pokok RM6 juta dan bayaran perkhidmatan sejumlah RM3.17 juta.

Kegagalan PPB mengendalikan pengurusan kewangannya telah dibentangkan di Mesyuarat Jawatankuasa Pembiayaan K3P Peringkat Ibu Pejabat. Bahagian Audit Pertubuhan LPP juga turut memberi pandangan yang tidak memuaskan terhadap PPB. Antara perkara yang ketara dibangkitkan adalah seperti berikut:

- PPB menyelenggarakan rekod perakaunan yang tidak tepat kerana terdapat perbezaan baki wang dalam tangan dengan di bank, penyesuaian baki tidak disediakan, baki di lejar tidak sama dengan penyata kewangan tahunan, baki akaun lejar tidak ditutup untuk penyediaan akaun tahunan serta aset tidak diselenggarakan dengan betul dan teratur.
- Tiada komitmen daripada pihak pengurusan atasan PPB terhadap urusan dan penilaian pencapaian kewangan serta pelaburannya.
- Keupayaan PPB untuk terus beroperasi tidak dipandang serius oleh pihak pengurusan PPB.

Pada pandangan Audit, pemindahan dana daripada Kumpulan Wang Pembangunan kepada Kumpulan Wang K3P sejumlah RM5 juta perlu mendapat kelulusan Perbendaharaan Malaysia. Kelewatan LPP mengambil tindakan mengutip hutang mengikut syarat yang ditetapkan dalam perjanjian menyebabkan LPP mengalami kekurangan dana untuk membiayai projek pertubuhan peladang lain. Pihak LPP perlu mengambil tindakan yang lebih agresif untuk mengutip tunggakan pinjaman PPB.

b. PPK Kubur Panjang, Kedah – Pemasaran Padi

PPK Kubur Panjang, Kedah (PPK-Kubur Panjang) telah diluluskan pinjaman K3P sejumlah RM1.50 juta pada bulan Januari 2004 untuk projek pemasaran padi. Tempoh pinjaman adalah selama 3 bulan dan bayaran balik pinjaman secara sekali gus sejumlah RM1.52 juta pada bulan April 2004 iaitu tarikh matang pinjaman. PPK-Kubur Panjang menggunakan sumber kewangan ini untuk membeli padi daripada pesawah dan menjualkan padi tersebut kepada Kilang Beras Kubur Panjang Sdn. Berhad (KBKP). Syarikat ini merupakan syarikat subsidiari PPK-Kubur Panjang dengan pegangan ekuiti 51% dan 49% Edaran Beras Chem Sdn. Berhad (EBC) mulai bulan Julai 2002 dengan modal dibenarkan RM5 juta dan modal berbayar sejumlah RM100,000.

Pihak Audit mendapati KBKP telah mengalami kerugian mulai tahun 2002 dan setakat akhir tahun 2006 kerugian terkumpul adalah sejumlah RM3.42 juta. Selain itu, KBKP mengalami masalah aliran tunai yang mengakibatkan hutangnya kepada PPK-Kubur Panjang tidak dapat dibayar bagi urusan niaga seperti berikut:

- Jualan padi sejumlah RM1.70 juta sejak tahun 2002;
- Sewa tapak bangunan dan *forklift* sejumlah RM178,000 sejak tahun 2004.

Semakan Audit mendapati PPK-Kubur Panjang hanya membuat bayaran balik sejumlah RM2,000 sehingga tahun 2008. Memandangkan prestasi KBKP tidak memuaskan, Lembaga telah membuat keputusan pada bulan Julai 2008 untuk melaksanakan *due diligence*. Laporan Audit tersebut akan digunakan untuk mempertimbangkan sama ada saham pegangan PPK-Kubur Panjang dalam KBKP dijual kepada EBC.

Pihak Audit mendapati *due diligence* telah dilaksanakan dan berdasarkan hasil laporan tersebut, LPP bersetuju untuk memberi pinjaman kepada PPK-Kubur Panjang bagi mengambil alih sepenuhnya kilang dan peralatan daripada EBC dengan nilai RM4.50 juta. Semakan lanjut terhadap laporan tersebut mendapati pengurusan KBKP hanya diurus oleh seorang wakil daripada pihak EBC dan tiada wakil daripada LPP dan PPK-Kubur Panjang. Pengurusan KBKP juga didapati menanggung beban hutang yang tinggi.

Pada pandangan Audit, sebelum pinjaman dikeluarkan kepada PPK-Kubur Panjang, LPP sepatutnya mengambil kira kedudukan kewangan pertubuhan peladang kawasan tersebut untuk menentukan keupayaannya membayar balik pinjaman dalam tempoh yang ditetapkan.

Memandangkan PPK-Kubur Panjang tidak dapat menjelaskan pinjaman asal RM1.50 juta, LPP sepatutnya tidak memberi pertimbangan bagi mengambil alih kilang dan peralatan daripada EBC berjumlah RM4.50 juta.

c. PPN Perlis - Pengawetan Tembakau

PPN Perlis telah diberi pinjaman K3P sejumlah RM500,000 untuk tanaman dan pengawetan tembakau pada bulan September 1999. Permohonan diluluskan dengan syarat pinjaman ini diberi selepas di kontra dengan baki pinjaman lama yang berbaki sejumlah RM300,000 dan hanya sejumlah RM200,000 dikeluarkan kepada PPN Perlis. Tempoh pinjaman adalah selama 12 bulan dan matang pada bulan Oktober 2000. Tapak projek pengawetan tembakau yang mempunyai 16 unit rumah ban dan satu bangsal menggredkan daun tembakau terletak di Kampung Chelong, Chuping, Perlis.

Pihak Audit dimaklumkan, kawasan tanaman tembakau telah mengalami banjir pada tahun 2000 mengakibatkan daun tembakau yang dihasilkan tidak berkualiti. Projek tanaman ini gagal dan ahli PPK Negeri Perlis yang merupakan penanam tembakau tidak dapat membayar balik hutang kepada PPN Perlis. Pihak PPN Perlis pula tidak mampu membayar balik keseluruhan pinjaman sejumlah RM516,250 apabila pinjaman matang pada bulan Oktober 2000. Semakan Audit mendapati PPN Perlis hanya membayar balik bayaran perkhidmatan sejumlah RM16,250 pada bulan Oktober 2000.

Memandangkan projek tanaman tersebut gagal, PPN Perlis memohon untuk hapus kira pinjaman pada tahun 2000 tetapi kelulusan tidak diperoleh kerana pihak LPP berpendapat PPN Perlis akan diberi wang ihsan mengikut kuota Lembaga Tembakau Negara. Pihak PPN Perlis tidak bersetuju dengan pandangan LPP walaupun wang ihsan berjumlah RM163,490 telah diterima pada bulan Mac 2006. Sehingga kini, rayuan untuk hapus kira pinjaman ini masih belum diluluskan kerana ia melibatkan jumlah yang besar iaitu RM516,250 dan satu kajian terperinci perlu dijalankan terhadapnya untuk kelulusan Lembaga Pengarah LPP.

Pada pandangan Audit, pihak LPP perlu mengambil tindakan lebih tegas untuk mengutip balik pinjaman daripada PPN Perlis. LPP perlu menjadual semula bayaran balik pinjaman sekiranya PPN Perlis menghadapi masalah terhadap bayaran balik pinjaman tersebut.

d. PPK Ulu Selangor – Projek Ternakan Ikan Dalam Sangkar

Pada tahun 1991, PPK Ulu Selangor menerima pinjaman K3P sejumlah RM300,000 untuk projek ternakan ikan dalam sangkar jenis talapia secara kontrak yang melibatkan 13 penternak dengan PPK. Pinjaman ini bertujuan untuk perbelanjaan membeli anak ikan dan makanannya. PPK telah menandatangani kontrak dengan Syarikat Hai Seng Enterprise Sdn. Berhad untuk menjual hasil tersebut sebanyak 4 tan seminggu selama 3 tahun.

PPK memaklumkan syarikat pembeli tersebut enggan membeli ikan yang matang pada tarikh yang ditetapkan dengan alasan ikan yang dihasilkan tidak menepati spesifikasi berat seekor ikan yang dipersetujui. Sehubungan itu, PPK mengalami kerugian kerana tidak dapat menjual hasil ikan tersebut seperti dalam perjanjian. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan kedudukan perkara ini kerana rekod berkaitan tidak dikemukakan.

Mengikut perjanjian, PPK Ulu Selangor perlu membuat bayaran balik pinjaman pokok sejumlah RM12,500 sebulan dalam tempoh 24 bulan mulai pada bulan Mei 1992 hingga April 1994. Bayaran perkhidmatan 4% pula adalah sejumlah RM24,500 dalam tempoh pinjaman dan perlu dibayar mulai bulan November 1991. Jumlah keseluruhan pinjaman adalah RM324,500 dan peminjam hanya membayar balik sejumlah RM398 setakat akhir tahun 2008.

PPK telah memohon pelupusan pinjaman sejumlah RM324,102. Bagaimanapun, pihak LPP tidak meluluskan hapus kira pinjaman ini berasaskan kriteria yang menyatakan hanya projek mengalami kegagalan atau kerugian boleh dipertimbangkan untuk dihapus kira. Kegagalan dan kerugian akibat kecuaiian pengurusan projek tidak dibenarkan untuk hapus kira. **Pihak Audit mencadangkan LPP mengambil tindakan susulan dengan PPK Ulu Selangor untuk menjadual semula bayaran balik pinjaman tersebut.**

e. PPK Ulu Selangor – Projek Mini Estet Kelapa Sawit

LPP meluluskan pinjaman PPK Ulu Selangor berjumlah RM753,800 pada bulan Oktober 1984 untuk projek Mini Estet Kelapa Sawit di Hulu Bernam. Tempoh pinjaman adalah selama 130 bulan dan pinjaman matang pada tahun 1995. Semakan Audit terhadap lejar peminjam tersebut mendapati hanya sejumlah RM606,140 dikeluarkan walaupun jumlah pinjaman yang diluluskan adalah RM753,800. Temu bual dengan Pengurus Besar PPK Ulu Selangor mendapati anak kelapa sawit yang ditanam telah dimusnahkan

oleh gajah. PPK terpaksa menanam semula kelapa sawit dan mula membayar balik pinjaman pada bulan November 1989 antara RM1,000 hingga RM3,000 setiap bulan. PPK masih mempunyai baki pinjaman sejumlah RM161,862 setakat akhir tahun 2008. LPP perlu memastikan PPK membayar balik baki pinjaman sehingga selesai.

10.4.5 Penyelenggaraan Rekod

Rekod dan dokumen berkaitan pengurusan pinjaman K3P hendaklah diselenggarakan dengan teratur, lengkap dan kemas kini bagi menunjukkan kedudukan pinjaman yang terkini. Semakan Audit di peringkat Ibu Pejabat dan Pejabat Negeri mendapati perkara berikut:

10.4.5.1 Daftar Permohonan

Mengikut Manual Prosedur Kerja Bahagian Perniagaantani, setiap permohonan yang diterima daripada Pejabat Negeri hendaklah didaftarkan dalam buku pendaftaran mengikut tarikh permohonan. Maklumat yang perlu diselenggarakan adalah tarikh permohonan diterima, pemohon, jenis projek, rujukan surat pemohon, jumlah yang dipohon, tarikh dan jumlah pinjaman diluluskan, rujukan kelulusan tarikh dokumen dihantar dan diterima balik serta tindakan akhir.

Pihak Audit mendapati daftar permohonan bagi tahun 2007 dan 2008 tidak diselenggarakan dengan kemas kini mengikut Manual Prosedur Kerja. LPP memaklumkan tindakan telah diambil untuk menyediakan daftar permohonan pinjaman dengan teratur dan kemas kini bagi permohonan yang diterima pada tahun 2008.

10.4.5.2 Pengurusan Fail Peminjam

Pengurusan pinjaman perlu menyelenggara fail peminjam secara individu yang mana maklumat mengenai pinjaman dapat diperolehi dengan mudah. Semakan Audit mendapati fail individu peminjam tidak diselenggarakan di Cawangan Pembiayaan Ibu Pejabat dan 4 Pejabat Negeri yang dilawati.

Pada pandangan Audit, fail individu peminjam hendaklah diselenggarakan kerana ia penting dan mengandungi maklumat pinjaman. LPP bersetuju dengan cadangan Audit dan telah mula menyediakan fail individu peminjam bagi pinjaman yang diluluskan pada tahun 2008 supaya segala maklumat mengenai pinjaman disimpan dengan teratur dan kemas kini.

10.4.5.3 Pengurusan Data Pinjaman Menerusi Sistem Berkomputer

Bahagian Kewangan menggunakan Sistem *Century Financial* bagi menguruskan perakaunan kewangan LPP. Bagi pinjaman K3P, sistem ini boleh menjana laporan akaun kawalan pinjaman dan menyediakan pengumuran baki pinjaman pada akhir setiap tahun. Bagaimanapun, Bahagian Kewangan masih menyelenggarakan lejar individu peminjam secara manual kerana modul pinjaman masih belum diwujudkan dalam sistem tersebut.

Pada pandangan Audit, LPP perlu mewujudkan modul pinjaman dalam sistem Century yang merangkumi akaun kawalan pinjaman dan juga lejar individu peminjam supaya dapat menjana laporan yang lebih tepat. LPP memaklumkan Bahagian Teknologi Maklumat sedang membangunkan satu sistem pengurusan pinjaman K3P dan dijangka boleh diguna pakai mulai bulan Ogos 2009. Sistem ini akan memudahkan Bahagian Perniagaantani dan Pejabat Negeri LPP memantau kutipan bayaran balik pinjaman dan seterusnya baki pinjaman setiap peminjam.

10.4.6 Pemantauan

LPP memantau pinjaman K3P melalui pelbagai kaedah di peringkat Ibu Pejabat dan negeri. Semakan Audit mendapati Pejabat Negeri tidak menyediakan laporan penyeliaan bagi pemantauan yang dilaksanakan seperti panggilan telefon dan lawatan fizikal ke tapak projek. Mengikut amalan terbaik setiap pemantauan menerusi panggilan telefon atau lawatan fizikal perlu dicatatkan dalam bentuk minit atau laporan. Pihak Audit mencadangkan borang laporan pemantauan diseragamkan bagi semua Pejabat Negeri. Ruangan tandatangan juga hendaklah disediakan untuk pegawai penyelia yang menyemak dan Pengarah Pejabat Negeri yang mengesahkan laporan tersebut. Tujuannya adalah bagi melaporkan kedudukan terkini projek, kedudukan kewangan peminjam dan perkara lain yang disusul dengan peminjam.

Pada pandangan Audit, pemantauan di Pejabat Negeri adalah kurang memuaskan. LPP perlu memastikan laporan pelaksanaan pemantauan fizikal projek di peringkat Pejabat Negeri disediakan. Pemantauan melalui sistem secara talian terus perlu dipertimbangkan supaya pengurusan prestasi pinjaman K3P dapat dipantau dengan berkesan.

10.4.7 Penanda Aras

Pinjaman K3P diwujudkan bertujuan memberi pinjaman mudah tanpa cagaran untuk membiayai projek dan aktiviti ekonomi pertubuhan peladang. Pihak LPP hendaklah mengukur prestasi pencapaian dan keberkesanan program pinjaman K3P selaras

dengan objektif kewujudannya. Petunjuk prestasi perlu diwujudkan berasaskan penanda aras yang dijadikan asas pengukuran prestasi.

Semakan Audit mendapati LPP tidak mewujudkan petunjuk prestasi dan tidak mengukur pencapaian sebenar program pinjaman K3P supaya dapat menilai tahap kejayaan program tersebut. LPP hanya mengumpul pelbagai statistik operasi program pinjaman K3P iaitu prestasi *output* program seperti bilangan permohonan, bilangan dan jumlah diluluskan, jumlah pengeluaran dan kutipan bayaran balik. Pihak LPP memaklumkan format laporan telah disediakan dan diedarkan kepada Pejabat Negeri LPP bagi tujuan mengukur keberkesanan prestasi program pinjaman K3P.

10.5 SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek yang lain, adalah disyorkan supaya pihak LPP memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

- a. Perancangan strategik jangka panjang hendaklah disediakan untuk menetapkan sasaran pembiayaan dan sasaran kutipan balik pinjaman K3P supaya perancangan menunjukkan kedudukan sasaran yang lebih realistik dan boleh dicapai.
- b. Lawatan ke tapak projek hendaklah dibuat dengan lebih kerap terhadap projek yang bermasalah untuk mengetahui kedudukan fizikal projek dan menyediakan laporan untuk tujuan pemantauan bagi peringkat pengurusan atasan.
- c. LPP perlu memberi tumpuan kepada peminjam yang gagal membuat bayaran balik mengikut jadual dan pinjaman yang berisiko tinggi.
- d. LPP hendaklah menyelenggarakan segala rekod pinjaman dengan teratur, lengkap dan kemas kini. Perbezaan baki pinjaman yang wujud antara Cawangan Pembiayaan, Bahagian Kewangan, Pejabat Negeri perlu disiasat dan disesuaikan setiap bulan. Bayaran perkhidmatan hendaklah diakaunkan dengan kaedah yang seragam oleh Cawangan Pembiayaan, Bahagian Kewangan dan Pejabat Negeri.
- e. Pihak LPP perlu mengumpul data yang tepat dan relevan bagi menilai dan mengukur keberkesanan prestasi program pengurusan pinjaman K3P untuk memastikan objektif program ini tercapai.

LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN

11. PENGURUSAN PENANAMAN SEMULA KELAPA SAWIT

11.1 LATAR BELAKANG

Lembaga Kemajuan Tanah Persekutuan (FELDA) ditubuhkan pada tahun 1956 di bawah Ordinan Kemajuan Tanah yang kemudiannya ditukar ke Akta Kemajuan Tanah pada tahun 1965. Objektif penubuhan FELDA adalah untuk memajukan kawasan pertanian secara produktif dan menggalakkan pertumbuhan serta meningkatkan taraf hidup masyarakat peneroka. Selaras dengan objektif tersebut, mulai tahun 1989 FELDA telah melaksanakan program penanaman semula kelapa sawit bagi rancangan asal kelapa sawit yang berusia lebih 25 tahun dan kurang mengeluarkan hasil. Pada tahun 2006, program ini telah diperluaskan kepada peneroka yang pada asalnya menanam getah.

Sehingga bulan Jun 2008, sejumlah 218,008 hektar tanah telah ditanam semula yang melibatkan seramai 53,430 peneroka. FELDA telah melantik sebuah syarikat subsidiari FELDA Holdings Berhad iaitu FELDA Technoplant Sdn. Berhad (FTPSB) sebagai ejen pengurusan untuk menguruskan program penanaman semula kelapa sawit. Tempoh penanaman semula adalah 36 bulan bermula daripada pokok tua ditebang. Sejumlah 45,898 hektar tanah milikan 11,073 peneroka telah ditanam semula dengan kos berjumlah RM1.71 bilion bagi tahun 2006 hingga 2008.

11.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan penanaman semula kelapa sawit telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan teratur serta mencapai matlamatnya.

11.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan merangkumi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pengurusan penanaman semula kelapa sawit di rancangan asal sawit yang dimiliki oleh peneroka bagi tahun 2006 hingga 2008. Semakan terhadap fail, dokumen dan rekod yang berkaitan telah dibuat di Ibu Pejabat FELDA, pejabat Wilayah serta pejabat Rancangan yang terlibat.

Selain itu, lawatan fizikal ke rancangan dan tapak projek juga dijalankan bagi meninjau kedudukan pelaksanaan penanaman semula kelapa sawit. Perbincangan

dan temu bual juga diadakan dengan pegawai di Ibu Pejabat, pejabat Wilayah dan pejabat Rancangan yang dipilih iaitu Wilayah Kuantan, Wilayah Johor Bahru, Rancangan Keratong 8, Rancangan Chini 5, Rancangan Tunggal dan Rancangan Linggiu.

11.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan September hingga Oktober 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan penanaman semula kelapa sawit. Antara masalah yang dikenal pasti adalah ketiadaan perjanjian pelantikan ejen yang mengikat FTPSB, tiada penetapan skop kerja penanaman semula, penyenggaraan, jumlah keluasan tanah dan tuntutan bayaran yang terlibat. Selain itu, terdapat kerja yang lewat dijalankan oleh subkontraktor, masalah pemantauan terhadap subkontraktor yang dilantik oleh FTPSB, perbelanjaan yang melebihi peruntukan diluluskan, potongan pinjaman tidak diselaraskan ke akaun peneroka dan tiada integrasi antara sistem FELDA dan FTPSB. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

11.4.1 Peruntukan Dan Perbelanjaan Program

11.4.1.1 Keperluan Kewangan

Sumber kewangan bagi program penanaman semula adalah daripada Tabung Tanam Semula yang dicarum oleh peneroka dan dana subsidi yang diberikan oleh FELDA. FTPSB dibayar levi pengurusan bagi menguruskan kebun peneroka. Kadar bayaran adalah RM10 seekar untuk sebulan. Dalam tempoh pembangunan iaitu 3 tahun pertama, levi pengurusan kebun peneroka dibayar oleh FELDA. Bagi tahun keempat dan berikutnya, levi pengurusan akan dicajkan kepada peneroka dan dikira sebagai kos operasi kebun.

Perbelanjaan penanaman semula meliputi kos sara hidup dan kos pembangunan kebun. Kos yang dipersetujui adalah RM5,200 sehektar untuk tempoh 3 tahun pertama penanaman semula. Peringkat pembayaran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.1
PEMBAYARAN PENANAMAN SEMULA KEPADA FTPSB

KOS SEHEKTAR (RM)	TAHUN PEMBANGUNAN	JUMLAH	
		(RM)	(%)
5,200	1	3,640	70
	2	780	15
	3	780	15

Semakan Audit mendapati peruntukan yang diluluskan untuk program penanaman semula tahun 2006 hingga 2008 berjumlah RM340.52 juta berbanding dengan perbelanjaan sebenar berjumlah RM653.17 juta iaitu melebihi RM312.65 juta. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.2
PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

TAHUN	HEKTAR (DIJANGKA)	PERUNTUKAN DILULUSKAN (RM Juta)	HEKTAR (SEBENAR)	PERBELANJAAN SEBENAR (RM Juta)	PERBEZAAN	
					JUMLAH (RM Juta)	%
2006	22,354	105.47	20,762	265.72	160.25	151.9
2007	13,634	101.70	12,310	178.37	76.67	75.4
2008	44,209	133.35	12,826	209.08	75.73	56.8
JUMLAH	80,197	340.52	45,898	653.17	312.65	

Pihak FELDA memaklumkan lebih perbelanjaan ini berlaku kerana peningkatan kos pengangkutan, baja, racun, anak sawit dan upah buruh berikutan kenaikan harga minyak. Di samping itu, terdapat peneroka yang menyertai dan menarik diri daripada program penanaman semula. **Pada pandangan Audit, FELDA perlu merancang program penanaman semula dengan lebih teratur bagi memastikan permohonan peruntukan kewangan adalah mencukupi dan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan.**

11.4.2 Pengurusan Program Penanaman Semula

11.4.2.1 Pelantikan Ejen

Perjanjian asal dibuat antara FELDA dan FELDA Agricultural Services Sdn. Berhad (FELDA Agricultural) pada bulan Mei 2005 untuk mengurus dan menyenggara kerja penanaman semula sehingga bulan Disember 2007. Bagaimanapun, tanggungjawab ini kemudiannya diserahkan kepada FTPSB pada bulan Julai 2005 tanpa menamatkan kontrak dengan FELDA Agricultural. FTPSB pada asalnya adalah sebuah cawangan dalam FELDA Agricultural dan kemudiannya dijadikan sebuah syarikat. Bagaimanapun, pihak Audit tidak dapat mengesahkan tarikh penubuhan FTPSB. Syarikat ini bertanggungjawab mengurus dan menyenggara kerja penanaman semula kawasan kebun peneroka dan tidak berpeneroka. FTPSB juga perlu menyediakan penyata kewangan tahunan dan mengemukakannya kepada FELDA. Selain itu, surat pertukaran nama (*novation note*) dalam perjanjian tidak dikemukakan untuk semakan Audit dan tiada perjanjian baru pelantikan ejen dibuat selepas 31 Disember 2007.

Pihak Audit mendapati tiada bukti yang menunjukkan serahan pelantikan antara FELDA Agricultural dan FTPSB. Pada pandangan Audit, perjanjian

hendaklah ditandatangani antara FELDA dan FTPSB bagi menetapkan skop kerja penanaman semula, penyenggaraan, jumlah keluasan tanah dan tuntutan bayaran bagi memastikan kepentingan FELDA terjamin.

11.4.2.2 Maklumat Keluasan Tanah Penanaman Semula

Jabatan Pertanian FELDA perlu menyedia dan mengemas kini maklumat kawasan mengikut cadangan program. Ini bertujuan untuk mengetahui status terkini penyertaan penanaman semula dan tuntutan yang layak dibayar. Ketepatan keluasan kawasan penanaman semula penting sebagai asas bayaran kepada FTPSB seperti tuntutan *paysheet* sara hidup bulanan, levi pengurusan, tuntutan geran penanaman semula dan tuntutan tambahan kos kebun selepas 36 bulan.

Jumlah keluasan penanaman semula kelapa sawit yang dirancang oleh FELDA bagi program pembangunan pada tahun 2006 hingga 2008 adalah seluas 47,743.27 hektar. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 11.3
KELUASAN PENANAMAN SEMULA BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

PROGRAM PEMBANGUNAN	KELUASAN (Hektar)		PERBEZAAN KELUASAN (Hektar)	PERATUS PERBEZAAN (%)
	DIRANCANG	DILAKSANAKAN		
2006	21,991.58	20,762.17	1,229.41	5.6
2007	12,686.76	12,309.79	376.97	3.0
2008	13,064.93	12,825.55	239.38	1.8
JUMLAH	47,743.27	45,897.51	1,845.76	3.9

Semakan Audit mendapati seluas 45,897.51 hektar telah berjaya dilaksanakan oleh FELDA bagi penanaman semula kelapa sawit. Tanah seluas 1,845.76 hektar atau 3.9% tidak ditanam semula kerana peneroka memilih untuk menanam sendiri.

Pihak Audit tidak dapat mengesahkan keluasan sebenar yang diuruskan oleh FTPSB berikutan perbezaan rekod antara Ibu Pejabat, Wilayah dan Rancangan. FELDA memaklumkan perbezaan keluasan kawasan penanaman semula berbanding yang dirancang adalah disebabkan oleh tanah FELDA tidak sesuai untuk ditanam semula seperti berpaya dan bercerun. Faktor lain yang menyebabkan perbezaan keluasan kawasan adalah Rancangan FELDA yang memilih untuk tidak menyertai program ini di saat akhir atau yang memohon untuk menyertai program penanaman semula selepas perancangan dibuat.

Pada pandangan Audit, Jabatan Pertanian FELDA perlu menyediakan butiran data kawasan dan peneroka mengikut cadangan program dan

mengemas kini sebarang perubahan secara bulanan. Ini bertujuan untuk mengetahui status terkini program penanaman semula dan tuntutan yang layak dibayar kepada ejen.

11.4.2.3 Kerja Yang Dilaksanakan Oleh Subkontraktor

FTPSB telah melantik subkontraktor untuk penanaman semula. Antara kerja utama yang perlu dibuat secara kontrak adalah pembukaan tapak semaian, membaris dan membina teres secara mekanikal, membina jalan dan parit, menanam dan menyulam anak sawit serta penjagaan rumput.

Pemeriksaan Audit mendapati kelemahan kerja penanaman semula dijalankan oleh subkontraktor FTPSB adalah kerja tidak mengikut jadual yang telah ditetapkan dan tidak mematuhi spesifikasi iaitu kekerapan membaja dan meracun yang telah ditentukan oleh FELDA. Ini disebabkan subkontraktor menghadapi masalah kekurangan tenaga kerja dan kemahiran serta peralatan dalam melaksanakan kerja penanaman semula. Contoh kerja subkontraktor yang tidak berkualiti adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 11.1

Pokok Sawit Berusia 36 Bulan Dilitupi Rumput Yang Tidak Diracun

Rancangan : Linggiu
Subkontraktor : Koperasi Peneroka FELDA Linggiu Berhad

GAMBAR 11.2

Anak Sawit Berusia 12 Bulan Yang Terbiar

Rancangan : Tunggal
Subkontraktor : Koperasi FELDA Tunggal Sdn. Berhad

GAMBAR 11.3

Anak-Anak Sawit Tidak Dibaris
Dengan Teratur

Rancangan : Linggiu
Subkontraktor : Bekas Kakitangan FELDA

GAMBAR 11.4

Anak Sawit Yang Disulam Tidak
Dibaja Dan Diracun

Rancangan : Chini 5
Subkontraktor : Koperasi Chini 5

Pihak Audit berpendapat FELDA perlu menjalankan pemantauan terhadap kerja penanaman semula yang dijalankan oleh FTPSB. Ini adalah untuk memastikan kualiti dan spesifikasi penanaman semula kelapa sawit serta mematuhi jadual kerja penanaman semula yang ditetapkan.

FELDA memaklumkan pemantauan bersama antara pengurusan FELDA dan FTPSB telah dibuat terhadap subkontraktor dengan lebih kerap dan berjadual. Selain itu, pegawai Unit Khidmat Nasihat Tanam Semula juga telah ditempatkan di setiap Wilayah untuk pemantauan yang lebih berkesan.

11.4.2.4 Penyelenggaraan Rekod

Penyelenggaraan rekod yang lengkap, teratur dan kemas kini hendaklah diselenggarakan dengan baik bagi memudahkan dan memastikan perancangan, pemantauan dan pelaksanaan sesuatu projek. Semakan Audit terhadap penyelenggaraan rekod Pengurusan Penanaman Semula Kelapa Sawit adalah seperti berikut:

- Maklumat peneroka yang menyertai dan tidak menyertai FELDA untuk menjayakan program penanaman semula kelapa sawit telah direkodkan dalam Sistem Komunikasi Berkomputer (SKB) FELDA. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati sistem ini tidak boleh berhubung secara terus dengan sistem FTPSB supaya potongan dan akaun peneroka boleh diselaraskan secara automatik.
- Rekod tidak disediakan secara terperinci berkaitan pengesahan atau pemantauan di peringkat Rancangan FELDA bagi kerja yang dijalankan oleh FTPSB seperti meracun dan membaja kelapa sawit.

- Dua daripada Rancangan yang dilawati tidak menyediakan buku aduan peneroka. Ini penting bagi peneroka mengemukakan aduan dan ketidakpuasan peneroka terhadap pengurusan FELDA dan FTPSB.

Pihak Audit berpendapat FELDA perlu menyelaraskan data bagi program penanaman semula secara berkala bagi memastikan rekod sentiasa dikemas kini. Ini adalah bagi tujuan pemantauan dan memudahkan pengesahan bayaran yang dituntut oleh FTPSB serta memastikan akaun peneroka dikemas kini serta tepat. Selain itu, sistem FELDA dan FTPSB perlu diintegrasikan supaya potongan pinjaman dan bayaran peneroka dapat diselaraskan kepada akaun peneroka.

11.4.3 Pemantauan

Pemantauan adalah aspek pengurusan yang perlu dilaksanakan secara berterusan bagi memastikan program penanaman semula kelapa sawit diurus dengan cekap supaya segala kelemahan serta masalah dapat dikenal pasti dan dibuat pembetulan dengan segera. FELDA telah mewujudkan mekanisme pemantauan di peringkat Kementerian, Ibu Pejabat FELDA, Wilayah dan Rancangan.

Semakan Audit mendapati pemantauan telah dijalankan oleh Unit Kawal Selia FELDA, Jabatan Perdana Menteri untuk menentukan pencapaian dan prestasi FELDA. Bagaimanapun, Jawatankuasa Tanam Semula di peringkat Ibu Pejabat FELDA tidak menyelenggara fail minit mesyuarat. Jawatankuasa Tanam Semula di Rancangan ditubuhkan di semua Wilayah dan Rancangan FELDA untuk memantau pelaksanaan program penanaman semula. Pemeriksaan Audit di 2 Wilayah dan 4 Rancangan mendapati Jawatankuasa Tanam Semula telah ditubuhkan di setiap Wilayah dan Rancangan tetapi tidak bermesyuarat mengikut jadual yang ditetapkan.

11.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan FELDA memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan:

- a. Menyediakan perancangan penanaman semula yang lebih teratur bagi memastikan peruntukan kewangan yang diluluskan mencukupi dan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan.
- b. Mengkaji semula peranan FTPSB atau mengambil alih pengurusan FTPSB bagi aktiviti penanaman semula sepertimana yang diputuskan dalam mesyuarat Lembaga Pengarah bagi memastikan program penanaman semula mencapai objektifnya.

- c. Sistem FELDA dan FTPSB perlu diintegrasikan supaya potongan pinjaman dan bayaran peneroka dapat diselaraskan kepada akaun peneroka.
- d. Menyediakan butiran data kawasan dan peneroka mengikut cadangan program dan mengemas kini sebarang perubahan bagi mengetahui status terkini penyertaan penanaman semula dan tuntutan yang layak dibayar kepada ejen.

LEMBAGA PENGGALAKAN PELANCONGAN MALAYSIA

12. PENGURUSAN AKTIVITI PELABURAN DALAM SYARIKAT SUBSIDIARI

12.1 LATAR BELAKANG

12.1.1 Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia (LPPM) telah diperbadankan pada 1992 melalui Akta Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia Tahun 1992 (Akta 481) untuk menggantikan Perbadanan Kemajuan Pelancongan Malaysia. LPPM adalah diletak di bawah kawal selia Kementerian Pelancongan Malaysia. Setakat 31 Disember 2008, LPPM atau lebih dikenali sebagai Tourism Malaysia mempunyai 34 rangkaian pejabat cawangan di seluruh dunia dan 12 pejabat cawangan di dalam negara.

12.1.2 LPPM telah menubuhkan syarikat subsidiari iaitu Pembangunan Pelancongan Nasional Sdn. Berhad (Pempena) pada bulan Januari 1976. Pempena menjalankan aktiviti pelaburan dan aktiviti perniagaan lain yang berkaitan dengan pelancongan. Syarikat ini ditubuhkan dengan modal saham dibenarkan berjumlah RM70 juta dan modal berbayar berjumlah RM41.90 juta. Daripada jumlah modal berbayar tersebut, LPPM memiliki 100% pegangan saham. Pada bulan Jun 2008, LPPM telah mengambil alih syarikat Malaysia Convention & Incentive Bureau Sdn. Berhad daripada Pempena sebagai syarikat subsidiarinya. Bagaimanapun, syarikat tersebut tidak aktif semasa diambil alih. Sehingga akhir tahun 2008, Pempena mempunyai 7 syarikat subsidiari dan 17 syarikat bersekutu dengan jumlah pelaburan RM18.69 juta.

12.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan aktiviti pelaburan di syarikat subsidiari dilaksanakan dengan teratur, cekap dan mencapai objektif yang ditetapkan.

12.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek pengurusan aktiviti pelaburan bagi tahun 2006 hingga 2008. Semakan telah dijalankan terhadap dokumen, fail dan rekod berkaitan pengurusan pelaburan di peringkat LPPM dan peringkat subsidiari. Perbincangan dan temu bual turut diadakan dengan pegawai di bahagian yang menguruskan syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu serta melawat syarikat berkenaan di Kuala Lumpur, Pulau Langkawi dan Pulau Pinang.

12.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan September hingga Disember 2008 mendapati pelaburan dalam syarikat subsidiari tidak mencapai objektif pelaburan LPPM. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah kekeliruan mengenai penubuhan syarikat subsidiari berdasarkan Akta Tubuhnyanya, tidak mempunyai perancangan strategik, jawatankuasa pelaburan tidak ditubuhkan, pelaburan dibuat tanpa kelulusan Lembaga Pengarah LPPM, *due diligence* tidak dilaksanakan secara menyeluruh, teguran Jawatankuasa Audit tidak diberi perhatian oleh syarikat subsidiari, prestasi kewangan syarikat subsidiari tidak memuaskan dan kurang pemantauan oleh Kementerian Pelancongan, Ahli Lembaga Pengarah LPPM dan pihak pengurusan LPPM. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

12.4.1 Perundangan, Peraturan dan Garis Panduan

Akta Lembaga Penggalakan Pelancongan Malaysia 1992 (Akta 481) telah memberi kuasa kepada LPPM untuk melaksanakan semua aktiviti utamanya. Seksyen 21 menyatakan pelaburan LPPM hendaklah dibuat mengikut cara yang diluluskan oleh Menteri. Bagaimanapun, Seksyen 4(2)a tidak menyatakan secara khusus LPPM boleh menubuhkan syarikat subsidiari tetapi hanya menyatakan ia boleh menjalankan aktiviti yang berkaitan dengan pelancongan yang bersifat komersial. **Pada pandangan Audit, pihak LPPM perlu merujuk perkara ini kepada Jabatan Peguam Negara untuk mendapatkan nasihat sama ada LPPM boleh menubuhkan syarikat subsidiari bagi tujuan tersebut. Sekiranya aktiviti ini bercanggah dengan seksyen yang dinyatakan, LPPM perlu membuat pindaan terhadap Akta Tubuhnyanya.**

12.4.2 Perancangan Strategik

Perancangan strategik perlu disediakan oleh organisasi bagi aktiviti yang hendak dilaksanakan. Pelan ini perlu menyatakan langkah yang akan diambil pada masa hadapan untuk mencapai objektif LPPM dan hala tuju sesuatu aktiviti. Semakan Audit mendapati LPPM tidak mempunyai perancangan strategik bagi keseluruhan organisasi untuk jangka panjang atau jangka pendek. Selain itu, LPPM juga tidak mempunyai pelan perancangan yang khusus bagi aktiviti pelaburan dalam syarikat subsidiari.

Pada pendapat Audit, LPPM perlu mempunyai perancangan strategik merangkumi pelaburan dalam syarikat subsidiari untuk merancang, melaksana dan memantau prestasi serta mendapat pulangan pelaburan yang ditetapkan.

12.4.3 Jawatankuasa Pelaburan

Agensi yang melaksanakan aktiviti pelaburan perlu mewujudkan jawatankuasa pelaburan. Jawatankuasa ini hendaklah terdiri daripada ahli yang mempunyai pengetahuan dan kepakaran dalam bidang pelaburan bagi memantau pelaburan syarikat subsidiari yang dilaksanakan. Jawatankuasa ini bertanggungjawab dalam meneliti kemungkinan pasaran, latar belakang syarikat, keupayaan syarikat menjana keuntungan, latar belakang dan kedudukan kewangan pengarah syarikat, pengesahan pihak ketiga terhadap kedudukan kewangan syarikat, status pinjaman dan penarafan kredit. Semakan Audit mendapati LPPM tidak menubuhkan jawatankuasa pelaburan bagi menilai dan memantau pelaburan syarikat.

Pada pandangan Audit, LPPM sepatutnya menubuhkan jawatankuasa pelaburan untuk mengkaji, memperakukan kepada Lembaga Pengarah dan mengawal pelaburan dalam syarikat subsidiari bagi memastikan pelaburan dibuat dalam syarikat yang berdaya maju.

12.4.4 Kelulusan Lembaga Pengarah LPPM Terhadap Pelaburan Syarikat Subsidiari

Mengikut perenggan 5.10.1(a), Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998, ahli Lembaga Pengarah bertanggungjawab memastikan keputusan yang dibuat oleh syarikat subsidiari mendapat kelulusan Lembaga Pengarah Badan Berkanun sebelum dilaksanakan. Mengikut perenggan 6.9.1 surat pekeliling yang sama juga menyatakan, Ketua Eksekutif bertanggungjawab membentangkan keputusan Lembaga Pengarah syarikat subsidiari untuk kelulusan Lembaga Pengarah. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Pelaburan yang dibuat dalam 7 syarikat subsidiari dan 17 syarikat bersekutu Pempena tidak dibincang dalam mesyuarat Lembaga Pengarah LPPM untuk kelulusan. Pempena hanya memaklumkan kepada Lembaga Pengarah LPPM selepas pelaburan dibuat.
- b. Pihak Pempena tidak menjalankan *due diligence* secara menyeluruh sebelum membuat pelaburan dalam syarikat subsidiari dan bersekutu. Laporan *due diligence* perlu dibuat bagi menilai pelaburan yang dicadangkan untuk kelulusan Lembaga Pengarah LPPM.

Semakan lanjut mendapati pelaburan yang dibuat terhadap 4 syarikat bersekutu tidak mencapai objektif yang dirancang seperti berikut:

- a. Pelaburan Pempena dalam Airnett Catering Sdn. Berhad pada bulan Disember 2007 berjumlah RM718,618 merugikan disebabkan restoran yang

dirancang dibuka di Melbourne, Australia masih belum beroperasi. Sehingga kini, Pempena sedang dalam proses untuk menjualnya.

- b. Pempena tidak melaksanakan kajian kemungkinan semasa perancangan projek mengubahsuai Wisma Yeap Chor Ee, Pulau Pinang yang menyebabkan kos ubah suai meningkat daripada RM8.50 juta menjadi RM11.80 juta. Bangunan ini sepatutnya dijadikan *service apartment* tetapi telah ditukarkan kepada *boutique* hotel bertaraf 5 bintang. Ini menyebabkan peningkatan kos pengubahsuaian dan menaik taraf bangunan. Kerja ubah suai ini sepatutnya siap pada bulan Mei 2008. Bagaimanapun, lawatan Audit mendapati bangunan ini masih tidak beroperasi dan proses pemuliharaan hanya mengambil kira di bahagian luar bangunan sahaja seperti di gambar berikut:

GAMBAR 12.1

Bahagian Luar Wisma Yeap Chor Ee
Yang Telah Diubahsuai

GAMBAR 12.2

Bahagian Dalam Wisma Yeap Chor Ee
Yang Belum Diubahsuai

12.4.5 Jawatankuasa Audit LPPM

Jawatankuasa Audit LPPM ditubuhkan untuk meningkatkan kawalan dalaman bagi menjaga kepentingan LPPM sebagai pemegang saham. Antara fungsinya adalah untuk mengkaji laporan daripada Juruaudit Dalam dan Luar dan memperakukan tindakan susulan yang perlu kepada Lembaga Pengarah.

Semakan Audit mendapati LPPM telah menubuhkan Jawatankuasa Audit pada bulan Julai 1995. Jawatankuasa Audit telah membincangkan Laporan Audit yang dibentangkan oleh Unit Audit Dalam Kementerian Pelancongan mengenai perbelanjaan RM10 juta oleh Sekretariat Shopping Malaysia yang dikendalikan oleh Pempena. Laporan ini telah dibentang dalam mesyuarat Jawatankuasa Audit Bilangan 4/2006 pada 11 Ogos 2006. Bagaimanapun, teguran daripada Jawatankuasa Audit LPPM tidak diberi perhatian yang serius oleh Pempena dan sehingga kini Pempena masih belum memberi maklum balas terhadap laporan tersebut.

12.4.6 Permohonan Peruntukan Oleh Pempena

Semakan Audit mendapati Pempena memohon terus peruntukan berjumlah RM3.10 juta daripada Kementerian Pelancongan bagi Projek *Langkawi International Fashion Zone* (LIFZ) tanpa melalui Lembaga Pengarah LPPM. Mengikut Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998, permohonan peruntukan syarikat subsidiari perlu mendapat kelulusan Lembaga Pengarah LPPM sebelum dikemukakan kepada Kementerian Pelancongan untuk dipertimbangkan.

Semakan lanjut mendapati projek LIFZ juga tidak mendapat kelulusan Lembaga Pengarah LPPM. Bagaimanapun, Pempena telah melabur sejumlah RM3.89 juta dan mendapat peruntukan sejumlah RM3.09 juta daripada Kementerian Pelancongan bagi projek ini. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.1
PELABURAN DALAM PROJEK LANGKAWI INTERNATIONAL FASHION ZONE

NAMA SYARIKAT	JUMLAH (RM Juta)
PEMPENA SDN. BERHAD	
Pelaburan	1.95
Pembelian Stok	1.55
Perbelanjaan Lain	0.39
KEMENTERIAN PELANCONGAN	
Peruntukan untuk Ubahsuai Kedai	3.09
JUMLAH	6.98

Jumlah pegangan saham yang sepatutnya dilabur dalam projek ini berjumlah RM1.95 juta. Bagaimanapun, peruntukan yang diberi adalah berjumlah RM3.09 juta iaitu melebihi RM1.95 juta.

Pihak Audit berpendapat wakil LPPM dalam Lembaga Pengarah Pempena perlu memainkan peranan untuk memberi nasihat yang tepat dan bersesuaian mengenai sesuatu pelaburan yang dicadangkan. Cadangan pelaburan Pempena hendaklah dikaji kesesuaiannya berdasarkan kriteria tertentu yang disokong oleh laporan pulangan modal pelaburan serta mendapat kelulusan sebelum permohonan peruntukan dibuat kepada Kementerian Pelancongan.

12.4.7 Pulangan Dividen Daripada Syarikat Subsidiari

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 11 Tahun 1993, bayaran dividen sekurang-kurangnya 10% daripada keuntungan yang diperolehi sesebuah syarikat hendaklah dibayar kepada Kerajaan sebagai pulangan modal pelaburan. Semakan Audit mendapati:

- a. Pempena telah memperoleh keuntungan berjumlah RM13.86 juta pada tahun 2005 tetapi tidak mengisytiharkan dividen untuk tahun tersebut. Bagaimanapun, Pempena mengalami kerugian berjumlah RM2.76 juta dan RM3.87 juta pada tahun 2006 dan 2007.
- b. Di peringkat Kumpulan, Pempena telah mengalami kerugian sejumlah RM3.87 juta bagi tahun 2007 disebabkan prestasi kewangan syarikat subsidiarinya yang tidak memuaskan. Daripada 7 syarikat subsidiari, hanya Malaysian Travel Business Sdn. Berhad memperoleh keuntungan sejumlah RM438,240 manakala 6 syarikat subsidiari mengalami kerugian sejumlah RM3.74 juta bagi tahun 2007. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 12.2
KEUNTUNGAN/(KERUGIAN) SELEPAS CUKAI BAGI
SYARIKAT SUBSIDIARI DI BAWAH PEMPENNA

SYARIKAT SUBSIDIARI	2005 RM	2006 RM	2007 RM
Malaysian Travel Business Sdn. Berhad	78,559	138,945	438,240
Malaysia Convention & Incentive Bureau Sdn. Berhad	(3,449)	(681)	(2,318)
Malaysia My Destination Sdn. Berhad	(1,686,034)	(1,121,086)	(120,180)
Pempena Executive Taxi services Sdn. Berhad	-	(15,449)	(3,612,167)
Pempena Limousine & Taxi Services Sdn. Berhad	-	-	(4,062)
Lambaian Maya Sdn. Berhad	-	(3,086)	(1,233)
Viva Orient MM2H Sdn. Berhad	-	(4,312)	(2,215)

Pada pandangan Audit, Pempena telah membuat pelaburan dalam syarikat subsidiari yang tidak berdaya maju kerana tidak menjalankan *due diligence* secara menyeluruh sebelum membuat pelaburan. Sehingga kini LPPM tidak menerima sebarang pulangan atas pelaburannya walaupun telah melabur sejumlah RM41.90 juta sejak tahun 1976.

12.4.8 Pemantauan

Pemantauan adalah elemen pengurusan yang penting bagi memudahkan pihak pengurusan mengenal pasti kelemahan dan masalah pada peringkat awal serta mengambil tindakan segera bagi menyelesaikannya. Pemantauan yang konsisten hendaklah dibuat terhadap syarikat subsidiari bagi memastikan pelaksanaan aktiviti pelaburan syarikat subsidiari dapat dilaksanakan dengan cekap serta dapat mencapai pulangan yang baik. Semakan Audit mendapati:

- a. Kementerian Pelancongan tidak mengawal dan memantau aktiviti LPPM khususnya pelaburan dalam syarikat subsidiari dan bersekutu yang diberi peruntukan kewangan bagi menjalankan aktiviti.

- b. LPPM tidak mengawal dan memantau syarikat subsidiari secara berterusan bagi menentukan pelaburan yang dibuat mendapat keuntungan. Laporan aktiviti Pempena hanya dibincangkan di mesyuarat Jawatankuasa Audit sahaja.
- c. Pempena tidak membentangkan prestasi kewangan dan aktiviti syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu dalam mesyuarat Lembaga Pengarah LPPM.
- d. Cadangan pelaburan yang dibuat oleh syarikat subsidiari di bawah Pempena tidak dikemukakan untuk pertimbangan Lembaga Pengarah LPPM tetapi Pempena hanya memaklumkan selepas pelaburan dibuat.

12.5 SYOR AUDIT

Bagi memastikan pengurusan pelaburan dalam syarikat subsidiari ini dilaksanakan dengan teratur, cekap dan mendapat pulangan keuntungan sewajarnya, pihak Audit mengesyorkan LPPM memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

- a. LPPM perlu menjalankan penilaian semula terhadap keseluruhan operasi Pempena untuk mengenal pasti kelemahan yang berlaku dan seterusnya mengambil tindakan penambahbaikan.
- b. LPPM perlu juga merangka strategi operasi yang baru dengan mengambil kira faktor pemasaran, penyelidikan dan pembangunan produk.
- c. Kementerian Pelancongan, Lembaga Pengarah LPPM, pihak pengurusan LPPM, Jawatankuasa Audit, Unit Audit Dalam dan Jawatankuasa Pelaburan hendaklah melaksanakan tanggungjawab mengikut kehendak Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998. Selain itu, semua pihak hendaklah memastikan dasar yang digubal dan diluluskan adalah selaras dengan peruntukan Akta Tubuh LPPM dan tidak bercanggah dengan undang-undang serta dasar Kerajaan.
- d. LPPM hendaklah memastikan *due diligence* dilaksanakan secara menyeluruh sebelum sesuatu pelaburan dibuat.
- e. Mekanisme pemantauan terhadap pelaburan perlu ditetapkan oleh LPPM untuk mengawal aktiviti syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu.

BANK SIMPANAN NASIONAL

13. PENGURUSAN PINJAMAN PERUMAHAN KONVENSIONAL

13.1 LATAR BELAKANG

13.1.1 Bank Simpanan Nasional (BSN) ditubuhkan pada 1 Disember 1974 di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146) dan diletakkan di bawah Kementerian Kewangan. Objektif utama penubuhan BSN adalah untuk memberi kemudahan bagi orang awam menyimpan wang, memberi pembiayaan dan memberi pulangan kepada pendeposit.

13.1.2 Pada tahun 1989, BSN telah melancarkan produk Pinjaman Perumahan Konvensional (Girohome) dengan menyediakan pelan pinjaman perumahan yang mudah serta menawarkan pelbagai pakej khusus untuk keperluan pelanggan. Pembiayaan pinjaman Girohome yang ditawarkan adalah seperti berikut:

- Pembelian rumah kediaman dalam pembinaan daripada individu atau pemaju.
- Pembelian rumah kediaman siap daripada penjual.
- Pembiayaan semula gadai janji.
- Pembelian rumah kedai atau lot komersial.

13.1.3 Pinjaman Girohome sejumlah RM2.03 bilion telah dikeluarkan kepada 29,777 peminjam sehingga bulan Disember 2008. Daripada jumlah tersebut, sebanyak 19,090 adalah peminjam kategori aktif yang berjumlah RM1.16 bilion manakala 8,602 peminjam yang mempunyai tunggakan berjumlah RM658.05 juta dan 2,085 peminjam dalam kategori akaun pinjaman tidak berbayar berjumlah RM218.96 juta.

13.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan pinjaman Girohome telah diuruskan dengan cekap, teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan.

13.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan meliputi pengurusan pinjaman Girohome bagi tahun 2006 hingga 2008 di peringkat Ibu Pejabat BSN, Kuala Lumpur dan 2 cawangan negeri iaitu Perak dan Johor. Pemilihan cawangan yang diaudit adalah berdasarkan bilangan kelulusan

pinjaman yang tertinggi dan mempunyai pinjaman tidak berbayar yang tinggi. Pengauditan dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen yang berkenaan. Di samping itu, perbincangan dan temu bual juga dibuat dengan pegawai yang terlibat.

13.4 PENEMUAN AUDIT

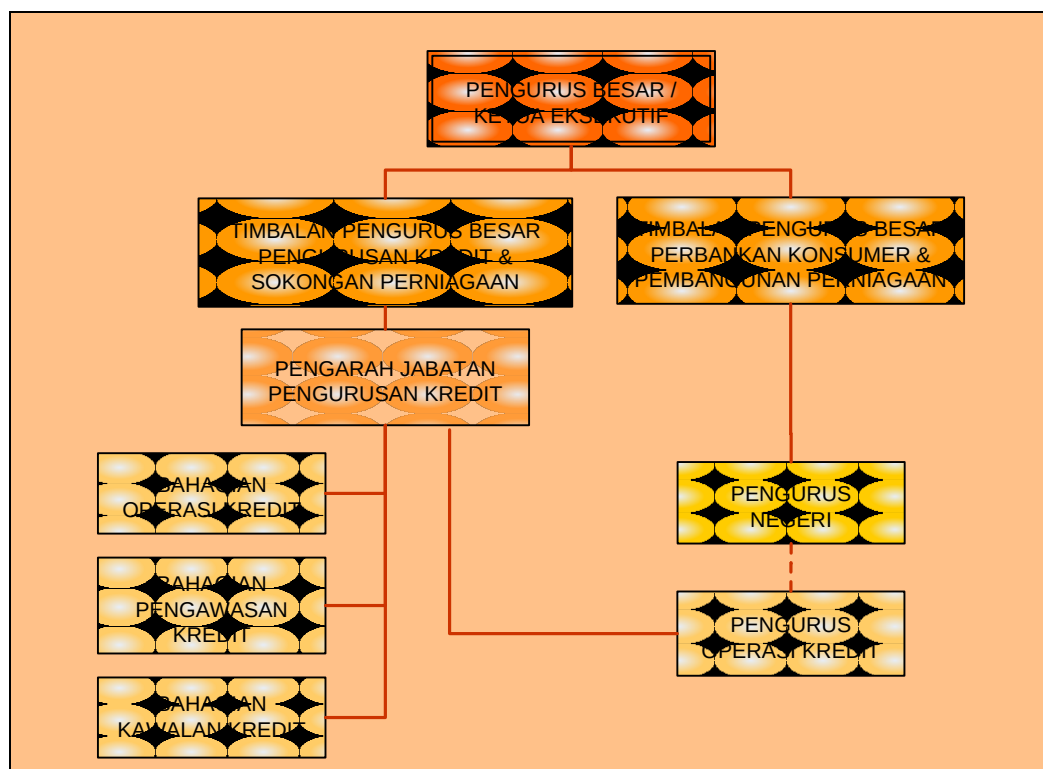
Pengauditan yang dijalankan antara bulan Jun hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan pinjaman perumahan Girohome Bank Simpanan Nasional. Antara kelemahan yang didapati adalah baki akaun tertunggak dan pinjaman tidak berbayar yang tinggi, kelewatan memberi kelulusan pinjaman, manual pinjaman tidak lengkap, pinjaman dalam tindakan litigasi dan penyelenggaraan rekod yang kurang memuaskan. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

13.4.1 Pengurusan Pinjaman Girohome

13.4.1.1 Peringkat Ibu Pejabat

Di peringkat Ibu Pejabat, pengurusan pinjaman Girohome diletakkan di bawah Jabatan Pengurusan Kredit yang diketuai oleh Pengarah. Jabatan ini terdiri daripada 3 bahagian iaitu Bahagian Operasi Kredit, Bahagian Pengawasan Kredit dan Bahagian Kawalan Kredit. Setiap bahagian diketuai oleh Pengurus seperti di carta berikut:

CARTA 13.1
CARTA ORGANISASI JABATAN PENGURUSAN KREDIT

Sehingga bulan Mei 2008, sebanyak 166 perjawatan telah diluluskan. Daripada jumlah tersebut, 136 jawatan telah diisi manakala 30 jawatan atau 18.1% masih belum diisi yang melibatkan gred jawatan A01 hingga C02. Maklumat perjawatan yang dilulus dan diisi adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.1
KEDUDUKAN PERJAWATAN JABATAN PENGURUSAN KREDIT

GRED JAWATAN	LULUS	ISI	KOSONG	
			BIL.	(%)
A01 – A06	28	22	6	21.4
B01 – B02	24	14	10	41.7
C01 – C02	114	100	14	12.3
JUMLAH	166	136	30	18.1

13.4.1.2 Peringkat Negeri

Pengurusan pinjaman Girohome di peringkat negeri diketuai oleh Pengurus Operasi Kredit di Bahagian Operasi Kredit. Bahagian ini terdiri daripada 3 seksyen iaitu Seksyen Pemprosesan Kredit, Seksyen Pentadbiran Kredit dan Seksyen Kawalan Kredit. Perjawatan yang diluluskan di peringkat negeri adalah sebanyak 403 jawatan. Sebanyak 298 iaitu 74% jawatan telah diisi manakala 105 kekosongan jawatan masih belum diisi. Jumlah kekosongan jawatan gred B adalah yang tertinggi iaitu 37 jawatan daripada 100 jawatan yang diluluskan manakala kekosongan jawatan di cawangan negeri Kelantan adalah yang tertinggi iaitu 18 kekosongan daripada 29 jawatan yang diluluskan. Pihak Audit dimaklumkan BSN sedang membuat penilaian kerja berhubung jawatan yang bersesuaian dengan bebanan kerja selaras dengan industri perbankan. Selepas penilaian tersebut, kekosongan akan diisi mengikut keperluan BSN.

Pihak Audit berpendapat kekosongan jawatan yang ketara terutama bagi jawatan gred B perlu diisi bagi memastikan program dan aktiviti yang dirancang dapat dilaksanakan dengan berkesan.

13.4.2 Keperluan Kewangan

BSN mempunyai sejumlah RM9.23 bilion sumber dana janaan sendiri yang merangkumi pendapatan operasi, bayaran balik pinjaman, pertumbuhan liabiliti serta jualan ekuiti dan sekuriti bagi tahun 2006 hingga 2008. Daripada jumlah ini, sejumlah RM1.67 bilion diperuntukkan untuk skim pinjaman Girohome. Pinjaman bagi setiap permohonan yang telah diluluskan akan dikeluarkan daripada peruntukan tersebut berdasarkan status pembinaan hartanah mengikut peringkat pembinaan manakala bayaran penuh sekiranya rumah telah siap sepenuhnya. Sehubungan itu, pihak panel peguam BSN akan mengesahkan dokumentasi guaman adalah teratur dan sempurna untuk menjaga kepentingan BSN.

Bagi tahun 2006 hingga 2008, sebanyak 12,695 pinjaman berjumlah RM1.38 bilion telah diluluskan manakala pengeluaran pinjaman berjumlah RM1.29 bilion kepada 41,887 peminjam. Butiran terperinci adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.2
JUMLAH KELULUSAN DAN PENGELUARAN PINJAMAN GIROHOME
BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

TAHUN	PERUNTUKAN PINJAMAN (RM Juta)	KELULUSAN		PENGELUARAN	
		PEMINJAM (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)	PEMINJAM (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)
2006	532.74	6,362	579.64	21,885	629.03
2007	754.44	2,311	283.72	12,736	322.15
2008	381.53	4,022	513.33	7,266	340.44
JUMLAH	1,668.71	12,695	1,376.69	41,887	1,291.62

Semakan Audit mendapati kelulusan pinjaman pada tahun 2008 sejumlah RM513.33 juta melebihi peruntukan dengan sejumlah RM131.80 juta atau 34.5%. Pihak Audit berpendapat BSN perlu mengkaji dan membuat perancangan peruntukan dengan teliti bagi memastikan proses pengeluaran pinjaman tidak terjejas.

13.4.3 Manual Pinjaman Girohome

Manual Pinjaman Girohome mengandungi arahan dan pekeliling berkaitan dengan pengurusan dan pemprosesan produk pinjaman Girohome serta aliran kerja pengendalian Sistem Kredit Sepadu. Semakan Audit mendapati manual ini tidak mengandungi carta aliran kerja dan maklumat lengkap dari peringkat permohonan sehingga proses litigasi dan penyerahan hak milik. Selain itu, manual ini juga tidak dikemas kini selaras dengan arahan kerja yang tertentu.

Bank Simpanan Nasional memaklumkan Manual Pinjaman merangkumi produk Girohome diguna pakai sepenuhnya oleh Bahagian Operasi Kredit manakala manual carta aliran litigasi digunakan oleh Bahagian Kawalan Kredit sahaja. Carta aliran litigasi dibuat secara berasingan serta dirujuk kepada Garis Panduan Pemantauan Kredit. Segala arahan dari Jabatan Pengurusan Kredit dikawal selia oleh Bahagian Organisasi dan Kaedah serta disimpan dalam *e-Library* untuk rujukan.

Pada pandangan Audit, Manual Pinjaman Girohome hendaklah meliputi keseluruhan prosedur kerja pengurusan pinjaman Girohome dan dilengkapi dengan carta aliran kerja yang berkaitan.

13.4.4 Penilaian Dan Kelulusan Pinjaman Girohome

13.4.4.1 Antara syarat kelulusan permohonan pinjaman adalah pemohon tidak mempunyai sebarang rekod saman, muflis atau dikenakan tindakan undang-undang. Oleh itu, BSN perlu menyemak rekod *Credit Tip Off System* (CTOS), *Central Credit Reference Information System* (CCRIS), *Financial Information System* (FIS) dan *Bankruptcy Information System* (BIS) bagi menentukan status kewangan peminjam sebelum permohonan diluluskan.

13.4.4.2 Pihak Audit telah menyemak 44 fail permohonan yang diluluskan pinjaman Girohome. Bagaimanapun, sebanyak 6 fail tidak mempunyai maklumat CTOS atau CCRIS. **Bank Simpanan Nasional perlu memastikan maklumat status kewangan peminjam disimpan dengan teratur untuk semakan dan kelulusan pinjaman.**

13.4.4.3 Berdasarkan Rancangan Tahunan Jabatan Pengurusan Kredit bagi tahun 2006, tempoh kelulusan bagi pinjaman perumahan adalah 7 hari. Semakan Audit mendapati 7 daripada 44 permohonan telah diluluskan dalam tempoh 20 hingga 39 hari manakala 5 permohonan diluluskan melebihi 100 hari. Antara punca kelewatan ialah pembelian hartanah dari orang perseorangan (*sub sale*) dan rekod CCRIS pemohon tidak memuaskan yang mana pemohon perlu mengemas kini status CCRIS sebelum permohonan diluluskan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.3
TEMPOH KELULUSAN PINJAMAN GIROHOME

AKAUN PEMINJAM	TARIKH MOHON	TARIKH LULUS	TEMPOH LULUS (Hari)	CATATAN
10100/67/020673/71	26.02.2007	10.03.2007	20	Permohonan disokong untuk kelulusan pada 09.03.2007.
10100/67/020037/72	04.08.2006	25.08.2006	21	Permohonan ditolak pada 23.05.2006. Ulasan pegawai kredit, CCRIS kurang memuaskan pada 08.08.2006. CCRIS dikemas kini dan disokong pada 25.08.2006.
10100/67/001651/41	24.08.1996	19.09.1996	25	Disokong untuk kelulusan pada 29.08.1996, dibincang dalam Jawatankuasa Kredit untuk kelulusan.
01100/67/001588/22	23.04.1998	20.05.1998	27	Disokong pada 16.05.1998 dan diluluskan oleh Jawatankuasa Kredit.
10100/67/019995/41	01.07.2006	03.08.2006	33	<i>Sub sale</i>
05100/67/010587/45	31.12.2005	27.01.2006	27	Rumah dalam pembinaan. Disokong oleh pegawai kredit pada 24.01.2006 dan pengurus operasi kredit pada 26.01.2006.
05100/67/001032/37	24.08.1996	02.10.1996	39	Punca kelewatan tidak dinyatakan.
08100/67/014833/14	07.01.2004	29.04.2004	113	Lawatan tapak pada 16.08.2004. Surat perakuan layak di bawah pakej Projek Harapan.

AKAUN PEMINJAM	TARIKH MOHON	TARIKH LULUS	TEMPOH LULUS (Hari)	CATATAN
01100/67/001541/16	09.11.1996	11.03.1997	128	Pembiayaan semula. Lawatan tapak pada 11.03.1997. Sokongan daripada pegawai kredit pada 11.03.1997.
05100/67/010457/01	05.09.2005	19.01.2006	136	Punca kelewatan tidak dinyatakan.
05100/67/000901/66	19.10.1990	11.05.1991	176	Punca kelewatan tidak dinyatakan.
05100/67/010416/75	11.07.2005	12.01.2006	185	<i>Sub sale.</i> Terima surat arahan bayar dari CIMB pada 17.11.2005 dan surat majikan pemohon pada 28.11.2005. Lawat tapak pada 06.01.2004.

Pihak Audit berpendapat BSN perlu mematuhi tempoh kelulusan yang ditetapkan bagi meningkatkan daya saing dalam pemberian pinjaman perumahan.

13.4.5 Prestasi Pinjaman Perumahan Girohome

13.4.5.1 Prestasi Pinjaman

Bank Simpanan Nasional telah mengeluarkan pinjaman perumahan Girohome sejumlah RM1.29 bilion kepada 41,887 peminjam setakat bulan Disember 2008. Semakan Audit mendapati bilangan peminjam perumahan Girohome mengalami trend penurunan bagi tahun 2006 hingga 2008. Pada tahun 2008, bilangan peminjam telah menurun sebanyak 5,470 peminjam atau 42.9% berbanding 2007. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.4
PRESTASI PINJAMAN PERUMAHAN GIROHOME
BAGI TAHUN 2006 HINGGA TAHUN 2008

TAHUN	PEMINJAM (Bil.)	PENGELUARAN PINJAMAN (RM Bilion)
2006	21,885	0.63
2007	12,736	0.32
2008	7,266	0.34
JUMLAH	41,887	1.29

13.4.5.2 Pengurusan Akaun Pinjaman Tidak Berbayar

Akaun pinjaman yang tidak membayar melebihi tempoh 1 hingga 5 bulan dikategorikan di bawah akaun tertunggak manakala pinjaman yang tertunggak mencapai tempoh 6 bulan ke atas dikategorikan sebagai pinjaman tidak membayar. Pengurusan akaun tertunggak diuruskan oleh Bahagian Pengawasan Kredit manakala pengurusan akaun tidak membayar diuruskan oleh Bahagian Kawalan Kredit. Semakan Audit mendapati akaun pinjaman tidak membayar meningkat sejumlah RM3.19 juta pada tahun 2007 berbanding 2006 dan

meningkat sejumlah RM20.07 juta pada 2008. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

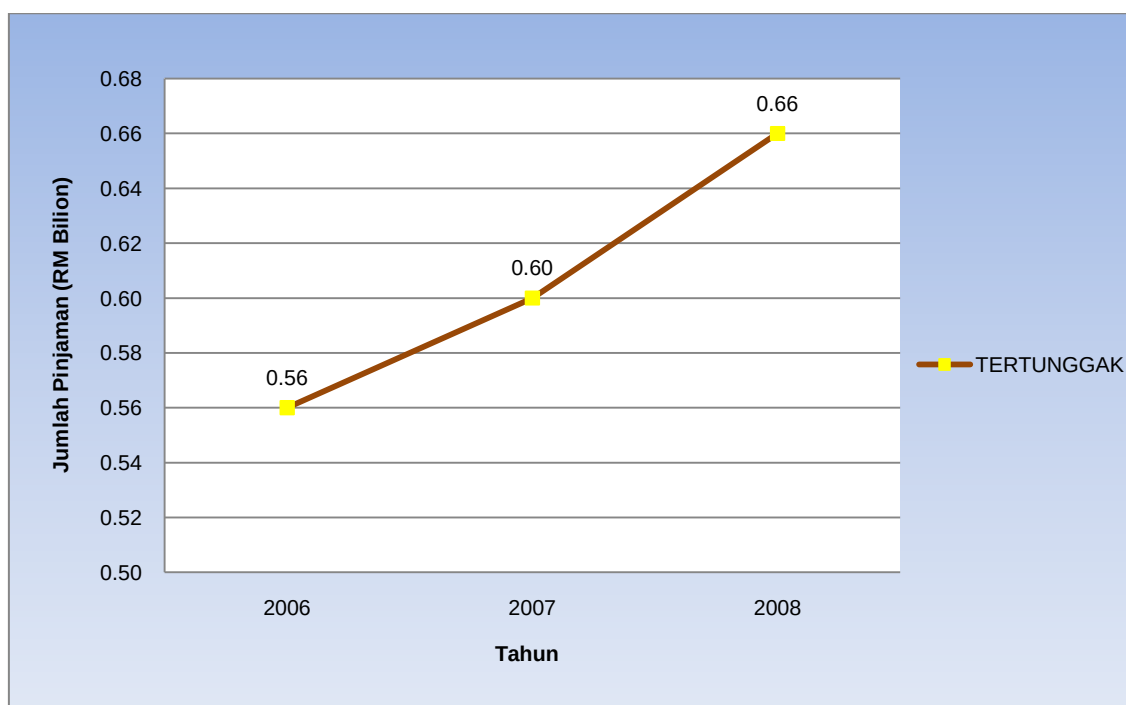
JADUAL 13.5
KEDUDUKAN PINJAMAN GIROHOME BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

TAHUN	SEMASA		TERTUNGGAK (1-5 Bulan)		PINJAMAN TIDAK BERBAYAR		KESELURUHAN	
	PEMINJAM (Bil.)	JUMLAH (RM Bilion)	PEMINJAM (Bil.)	JUMLAH (RM Bilion)	PEMINJAM (Bil.)	JUMLAH (RM Bilion)	PEMINJAM (Bil.)	JUMLAH (RM Bilion)
2006	19,082	0.97	8,537	0.56	2,265	0.19	29,884	1.73
2007	19,917	1.13	8,456	0.60	2,081	0.20	30,454	1.93
2008	19,090	1.16	8,602	0.66	2,085	0.22	29,777	2.03

13.4.5.3 Pinjaman Tertunggak

Pinjaman tertunggak Girohome setakat akhir tahun 2008 adalah berjumlah RM658.05 juta bagi 8,602 peminjam menunjukkan peningkatan sejumlah RM52.78 juta iaitu 8% berbanding sejumlah RM605.27 juta bagi 8,456 peminjam pada tahun 2007. Trend peningkatan pinjaman tertunggak berdasarkan jumlah pinjaman bagi tahun 2006 hingga bulan Disember 2008 adalah seperti di carta berikut:

CARTA 13.2
PINJAMAN TERTUNGGAK GIROHOME BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

Sehingga akhir tahun 2008, negeri Perak mempunyai bilangan pinjaman tertunggak yang tertinggi iaitu sebanyak 1,439 akaun atau 16.7% diikuti dengan Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur sebanyak 1,291 pinjaman atau

15% dan Johor sebanyak 996 pinjaman atau 11.6%. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.6
PINJAMAN TERTUNGGAK GIROHOME MENGIKUT NEGERI
PADA AKHIR TAHUN 2008

NEGERI	1 – 2 BULAN		3 – 5 BULAN		JUMLAH	
	AKAUN (Bil.)	RM Juta	AKAUN (Bil.)	RM Juta	AKAUN (Bil.)	RM Juta
Perak	1,036	68.99	403	26.81	1,439	95.80
Kuala Lumpur	1,038	76.88	253	17.40	1,291	94.28
Johor	784	59.01	212	17.92	996	76.93
Melaka	592	35.56	232	13.77	824	49.33
Selangor	732	79.69	216	25.46	948	105.15
Pulau Pinang	491	38.40	246	20.91	737	59.31
Negeri Sembilan	514	44.28	211	20.56	725	64.84
Kedah	439	28.91	170	12.01	609	40.92
Pahang	378	23.31	98	5.97	476	29.28
Kelantan	135	8.04	61	4.24	196	12.28
Terengganu	113	6.95	29	2.37	142	9.32
Sabah	75	6.53	16	0.86	91	7.39
Ibu Pejabat	55	4.62	24	2.44	79	7.06
Sarawak	48	5.91	1	0.22	49	6.13
JUMLAH	6,430	487.08	2,172	170.94	8,602	658.02

13.4.5.4 Pinjaman Tidak Berbayar

Sehingga akhir tahun 2008, pinjaman tidak membayar berjumlah RM218.96 juta bagi 2,085 peminjam meningkat sejumlah RM22.95 juta berbanding RM196.01 juta bagi 2,043 peminjam pada tahun 2007. Semakan Audit mendapati bagi tahun 2008, pinjaman tidak membayar tertinggi adalah terdiri daripada 424 peminjam di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur diikuti oleh 286 peminjam di Johor dan 244 peminjam di Perak. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.7
JUMLAH PINJAMAN TIDAK BERBAYAR GIROHOME MENGIKUT NEGERI
BAGI TAHUN 2006 HINGGA TAHUN 2008

NEGERI	TAHUN 2006		TAHUN 2007		TAHUN 2008	
	JUMLAH (RM Juta)	AKAUN (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)	AKAUN (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)	AKAUN (Bil.)
Kuala Lumpur	55.65	540	51.16	434	57.06	424
Johor	31.21	315	31.85	295	33.65	286
Perak	17.64	216	17.35	208	20.99	244
Negeri Sembilan	21.56	240	21.92	221	24.32	233
Selangor	18.65	261	20.27	207	24.08	189

NEGERI	TAHUN 2006		TAHUN 2007		TAHUN 2008	
	JUMLAH (RM Juta)	AKAUN (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)	AKAUN (Bil.)	JUMLAH (RM Juta)	AKAUN (Bil.)
Melaka	9.57	167	11.63	135	15.01	165
Kedah	9.66	109	14.54	211	13.43	190
Pulau Pinang	9.19	129	10.46	117	12.74	134
Pahang	7.80	105	8.01	107	7.44	99
Kelantan	5.80	73	4.50	59	3.93	49
Ibu Pejabat	1.23	10	0.69	7	3.46	41
Terengganu	2.28	25	2.11	23	1.67	16
Sabah	1.33	22	0.95	15	0.68	13
Sarawak	0.39	3	0.57	4	0.50	2
JUMLAH	191.96	2,215	196.01	2,043	218.96	2,085

Pihak Audit berpendapat BSN perlu meningkatkan usaha dalam membuat kutipan balik pinjaman untuk akaun tertunggak dan akaun pinjaman tidak berbayar sebanyak purata 17% bagi Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Johor dan Perak.

BSN memaklumkan Jabatan Pengurusan Kredit telah menambah baik pelan kutipan bagi tahun 2009 berbanding 2008 dengan mengadakan beberapa inisiatif. Antaranya adalah seperti berikut:

- Mengadakan promosi Klinik Kredit BSN di cawangan Zon Kredit terpilih pada hari Sabtu pertama dan ke-3 setiap bulan bertujuan menarik pelanggan yang bermasalah untuk mengadakan perbincangan tertutup.
- Mempromosi kaedah penjadualan dan penstrukturan semula bayaran pinjaman tertunggak dan pinjaman tidak berbayar.
- Memulakan tindakan litigasi seawal bulan ke 2 tunggakan bagi mengelakkan menjadi pinjaman tidak berbayar.
- Memperkenalkan lelongan mega yang diadakan setiap suku tahun bagi semua hartanah di Lembah Kelang secara berpusat.

13.4.6 Tindakan Litigasi Terhadap Pinjaman Tertunggak

Tindakan litigasi terhadap peminjam yang mempunyai baki hutang tertunggak adalah tertakluk kepada Garis Panduan Kutipan Hutang, Jabatan Pengurusan Kredit dan Prosedur Tindakan Litigasi dan Lelongan Rumah yang berkuat kuasa pada 18 Mac 2002 serta dikemas kini pada 1 Oktober 2004.

Semakan Audit terhadap 34 fail peminjam yang pinjaman tidak berbayar mendapati semua peminjam yang gagal menjelaskan pinjaman mengikut tempoh yang ditetapkan telah diambil tindakan litigasi. Daripada jumlah tersebut, 11 peminjam dalam proses tindakan saman manakala 10 peminjam adalah dalam peringkat

lelongan awam. Sebanyak 13 peminjam adalah dalam tindakan notis penamatan, notis tuntutan tunggakan dan saman oleh peguam yang dilantik. BSN menghadapi kesukaran untuk menyelesaikan tindakan litigasi terhadap peminjam disebabkan faktor berikut:

- a. Tidak dapat mengesan peminjam disebabkan pertukaran alamat dan maklumat peribadi.
- b. Tiada lawatan susulan dibuat terhadap premis yang dalam tindakan lelongan.
- c. Tindakan saman lewat diambil kerana premis tidak diduduki dan rosak.
- d. Pertukaran panel peguam menguruskan kes menyebabkan tindakan litigasi lewat diambil.
- e. Bank tidak dapat mengenal pasti status peminjam kerana kekeliruan semakan CTOS dan *Bankruptcy Information System* mengenai maklumat kewangan peminjam.
- f. Peminjam berstatus mufliis.
- g. Peminjam tidak membayar tunggakan disebabkan kehilangan pekerjaan.

Pihak Audit mencadangkan pemantauan dan tindakan susulan perlu dibuat lebih kerap supaya setiap tindakan litigasi yang diambil adalah berkesan dan mencapai sasaran.

Bank Simpanan Nasional memaklumkan pada akhir tahun 2008, Jabatan Pengurusan Kredit BSN telah mewujudkan Unit Pematuhan untuk menyemak fail pinjaman secara berkala bagi memastikan tindakan litigasi dilaksanakan dengan berkesan dan betul di setiap cawangan. Selain itu, tindakan carian untuk menentukan status peminjam sama ada mufliis atau tidak akan dibuat sebelum memulakan tindakan Notis Tuntutan di Jabatan Insolvensi. Ini bagi mengelakkan tindakan litigasi diambil terhadap peminjam yang telah diisytiharkan mufliis.

13.4.7 Tindakan Lelongan Hartanah

BSN akan melaksanakan tindakan lelongan hartanah sekiranya peminjam tidak dapat menjelaskan bayaran tertunggak. Semakan Audit mendapati kesemua hartanah pinjaman yang dihapus kira telah dilelong tetapi penerimaan hasil lelongan mengambil masa yang lama kerana melibatkan Pejabat Tanah Dan Galian serta Mahkamah seperti di jadual berikut:

JADUAL 13.8
PENYERAHAN HASIL LELONGAN HARTANAH

RUJUKAN FAIL PEMINJAM	TARIKH LELONGAN	TARIKH HASIL DITERIMA	TEMPOH LEWAT	CATATAN
03100-67-000275-65	28.07.1999	15.05.2002	2 tahun 10 bulan	Tarikh baucar oleh Pejabat Tanah dan Galian pada 09.11.1999 dan dibayar kepada panel peguam.
13100-67-000328-65	03.07.1995	24.04.2002	6 tahun 9 bulan	Pejabat Tanah dan Galian telah mengemukakan bayaran kepada panel peguam pada 09.06.1996.
08100-67-002464-18	15.06.2001	04.12.2002	1 tahun 6 bulan	Penyata Bailif Mahkamah Tinggi bertarikh 10.6.2002 dan arahan bayaran balik kepada panel peguam bertarikh 27.06.2006.
01100-67-001662-79	18.05.2004	18.12.2007	3 tahun 4 bulan	Penyata Bailif dihantar kepada peguam pada 25.09.2007.

BSN sepatutnya memantau dan membuat susulan terhadap penerimaan hasil lelongan bagi mengelakkan hasil tersebut disimpan terlalu lama oleh pihak Mahkamah. Kelewatan penerimaan hasil lelongan daripada pihak peguam mengakibatkan proses tuntutan baki daripada peminjam akan turut terjejas. Baki pinjaman akan terus meningkat kerana BSN akan mengenakan faedah terhadap tunggakan pinjaman yang akan membebankan peminjam.

13.4.8 Pemantauan

BSN telah mewujudkan mekanisme pemantauan yang teratur di peringkat Ibu Pejabat, negeri dan cawangan. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati pelaksanaan keputusan mesyuarat tidak berkesan berikutan peningkatan pinjaman tidak berbayar dari tahun 2006 hingga 2008. Jawatankuasa Pemantauan Kredit di peringkat Ibu Pejabat hanya bermesyuarat sebanyak 9 kali pada tahun 2008 berbanding kekerapan mesyuarat yang ditetapkan sekurang-kurangnya sekali sebulan. Walaupun jawatankuasa pemantauan diwujudkan dan telah menjalankan fungsi masing-masing namun kurang berkesan kerana pinjaman tertunggak dan pinjaman tidak berbayar masih tinggi.

13.5 SYOR AUDIT

Bank Simpanan Nasional perlu meningkatkan usaha bagi menangani kelemahan yang diperhatikan terhadap pengurusan pinjaman perumahan konvensional. Pihak Audit mengesyorkan BSN memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

- a. Memantau dengan rapi kutipan bayaran balik pinjaman mengikut tempoh yang ditetapkan supaya tidak menjadi pinjaman tidak berbayar.
- b. Melaksanakan pelan tindakan yang ditetapkan bagi mengurangkan pinjaman tidak berbayar daripada 17% kepada 6%.

- c. Mengemas kini Manual Pinjaman Girohome, rekod dan fail peminjam untuk memudahkan proses tindakan susulan dan pemantauan.
- d. Mengambil tindakan litigasi secara lebih berkesan bagi memastikan peminjam membayar balik pinjaman.
- e. Memantau dan membuat susulan terhadap penerimaan hasil lelongan oleh peguam dan pihak Mahkamah.

14. PENGURUSAN PEROLEHAN KERJA

14.1 LATAR BELAKANG

14.1.1 Institut Penyelidikan Perhutanan Malaysia (FRIM) ditubuhkan di bawah Akta Lembaga Penyelidikan dan Pembangunan Perhutanan Malaysia 1985 (Akta 319) dan merupakan agensi di bawah Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar. Antara fungsi FRIM adalah untuk melaksanakan penyelidikan mengenai pembangunan perhutanan termasuk pengeluaran hutan, pembalakan, pemprosesan, pengstoran, pengangkutan dan penggunaan hasil hutan serta bidang lain yang sesuai bagi sektor perhutanan dan pemuliharaan sumber hutan.

14.1.2 Sehubungan itu, FRIM perlu menyediakan dan membangunkan prasarana penyelidikan yang kondusif bagi membolehkan penyelidikan dilaksanakan terhadap pembangunan ladang dan pemuliharaan sumber hutan. Selaras dengan itu, pada tahun 2006 hingga bulan Ogos 2008, FRIM telah melaksanakan perolehan kerja bernilai RM10 juta untuk membangunkan prasarana tersebut.

14.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan perolehan kerja telah diurus dengan cekap, teratur dan selaras dengan objektif yang ditetapkan.

14.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

14.3.1 Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap perolehan kerja yang dibuat melalui pembelian terus, sebut harga dan tender bagi tahun 2006 hingga bulan Ogos 2008. Pihak Audit telah memilih 20 pembelian terus, 21 sebut harga dan 4 tender yang bernilai RM3.45 juta.

14.3.2 Semakan Audit dijalankan dengan menyemak fail, rekod dan dokumen berkaitan di Ibu pejabat FRIM. Di samping itu, lawatan fizikal ke tapak projek telah dibuat di Stesen Penyelidikan Luar Perlis dan Segamat, Johor. Selain itu, temu bual dan perbincangan dengan pegawai yang bertanggungjawab juga diadakan.

14.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Ogos hingga Disember 2008 mendapati pada keseluruhannya, perolehan kerja tidak diuruskan dengan cekap dan teratur. Bagi pengurusan tender, kontraktor tidak mengemukakan bon pelaksanaan. Polisi insurans tanggungan awam dan pampasan pekerja bagi tender yang dipilih tidak meliputi tempoh yang ditetapkan, pemilihan kontraktor yang kurang pengalaman dalam membina empangan dan tiada kelulusan terhadap permohonan lanjutan masa. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

14.4.1 Pengurusan Perolehan Kerja

FRIM menerima pakai prosedur tatacara perolehan kerja Kerajaan untuk pembelian terus, sebut harga dan tender. FRIM juga mengeluarkan Pekeliling Ketua Pengarah FRIM Bil. 4 Tahun 2007 dan Pekeliling Ketua Pengarah Bil 5 Tahun 2008 yang menetapkan peraturan perolehan kerja berdasarkan kepada prosedur perolehan Kerajaan.

14.4.2 Pengurusan Tender

Lembaga Perolehan A yang dipengerusikan oleh Pengerusi Lembaga FRIM ditubuhkan bagi mempertimbang dan meluluskan tender yang melebihi RM20 juta. Lembaga Perolehan B pula ditubuhkan bagi mempertimbang dan meluluskan tender yang melebihi RM200,000 hingga RM20 juta dan dipengerusikan oleh Ketua Pengarah. FRIM telah menguruskan satu tender pada tahun 2008, 2 tender pada tahun 2007 dan 5 tender pada tahun 2006. Semakan Audit telah dibuat terhadap tender pada tahun 2006 dan 2007 seperti di jadual berikut:

JADUAL 14.1
SENARAI TENDER YANG DIAUDIT

NO. TENDER	NAMA PEMBEKAL	JENIS KERJA	JUMLAH (RM)
T17/2007	Comfort Expand Sdn. Berhad	Cadangan membina <i>Potting House</i> di Tapak Semaian Utama Taman Botani FRIM.	750,210
T1/2006	H'Fiz Enterprise	Cadangan membina dan menyiapkan jalan laterit dan longkang di SPL Segamat, Johor Untuk FRIM.	444,500
T2/2006	RNR Teknik	Cadangan membina dan menyiapkan 3 buah empangan di SPL Segamat, Johor untuk FRIM	460,342
T3/2006	Pembinaan Sri Gunung	Cadangan membina dan menyiapkan paip pembentungan di SPL Segamat, Johor untuk FRIM.	346,100

14.4.2.1 Membina Dan Menyiapkan *Potting House* di Tapak Semaian Utama Taman Botani FRIM

Pelantikan kontraktor bagi pembinaan *Potting House* tapak semaian utama dilakukan secara tender terbuka kepada kontraktor bumiputera yang berdaftar dengan Pusat Khidmat Kontraktor. Lembaga Perolehan B telah memutuskan untuk menawarkan kepada Comfort Expand Sdn. Berhad dengan harga tawaran berjumlah RM750,210. Pihak FRIM telah melantik Skaz Consultancy secara lantikan terus bagi menguruskan pembinaan *potting house* yang merangkumi skop seni bina, kejuruteraan awam dan struktur, kejuruteraan mekanikal dan elektrik serta ukur bahan. Semakan Audit terhadap projek ini mendapati perkara berikut:

a. Bon Pelaksanaan Tidak Dikemukakan

Klausa 37 perjanjian kontrak telah menetapkan kontraktor perlu mengemukakan bon pelaksanaan sejumlah RM37,510 yang merupakan 5% dari nilai kontrak dalam bentuk draf bank atau jaminan bank. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati FRIM membenarkan kontraktor membuat bayaran bon pelaksanaan dengan memotong 10% daripada setiap bayaran interim sehingga mencapai 5% jumlah harga kontrak. Surat setuju terima tidak menyatakan kontraktor dibenarkan membuat bayaran bon pelaksanaan secara potongan daripada bayaran interim.

Pihak Audit berpendapat sekiranya FRIM membenarkan pihak kontraktor membuat bayaran bon pelaksanaan secara potongan, perkara tersebut hendaklah dinyatakan dalam surat setuju terima yang dikeluarkan kepada kontraktor selaras dengan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007.

b. Tiada Kelulusan Lanjutan Masa

Mengikut perjanjian kontrak, projek ini sepatutnya siap pada 11 September 2008. Memandangkan kontraktor tidak dapat menyiapkan pembinaan *potting house* pada tarikh tersebut, pihak perunding telah mengemukakan surat permohonan lanjutan masa kepada FRIM sehingga 25 November 2008. Bagaimanapun, FRIM tidak memberi kelulusan bagi permohonan lanjutan masa tersebut. Semakan Audit mendapati kontraktor masih meneruskan kerja tanpa kelulusan lanjutan masa. Kemajuan kerja projek sehingga bulan Oktober 2008 adalah setakat 60% sahaja.

c. Pembayaran Lewat Dibuat Kepada Perunding

Pihak FRIM telah melantik Skaz Consultancy secara lantikan terus melalui surat pelantikan bertarikh 25 Julai 2006 bagi menguruskan pembinaan *potting house*. Bayaran yuran perkhidmatan perunding adalah berjumlah RM20,000. Mengikut perjanjian, pembayaran kepada perunding perlu dibuat seperti di jadual berikut.

JADUAL 14.2
PEMBAYARAN KEPADA PERUNDING

SETIAP FASA	PERATUS MENGIKUT FASA (%)	PERATUSAN KUMULATIF MENGIKUT FASA (%)	BAYARAN (RM)
Peringkat Awalan	20	20	4,000
Peringkat Reka bentuk	45	65	9,000
Peringkat Tender	5	70	1,000
Peringkat Pembinaan/Akaun Muktamad	30	100	6,000
JUMLAH			20,000

Semakan Audit mendapati dokumen tender dan lukisan tender telah diterima oleh Cawangan Penyenggaraan pada 2 Oktober 2007 dan pelawaan tender telah dibuat pada 8 Oktober 2007. Semakan lanjut mendapati perjanjian hanya ditandatangani pada 9 September 2008. Bagaimanapun, sehingga bulan November 2008, FRIM masih belum membuat pembayaran sejumlah RM14,000 atau 70% daripada jumlah kontrak seperti yang dipersetujui dalam perjanjian.

FRIM memaklumkan perunding hanya mengemukakan invois pada 15 November 2008 dan pembayaran berjumlah RM14,700 telah dibuat pada 31 Disember 2008.

d. Projek Lewat Disiapkan

Penyerahan tapak kepada kontraktor telah dibuat pada 5 Mei 2008. Bagaimanapun, kontraktor hanya memulakan kerja pembinaan pada bulan Jun 2008. Mengikut surat setuju terima, projek ini perlu disiapkan pada 11 September 2008. Semakan Audit terhadap laporan kemajuan projek mendapati pencapaian kemajuan projek adalah setakat 57% pada tarikh tersebut. Pihak Audit mendapati kelemahan berlaku di peringkat perancangan projek ini. Perancangan yang kurang teliti menyebabkan projek ini tidak dapat dimulakan mengikut jadual yang ditetapkan. Perkara ini berlaku disebabkan oleh faktor berikut:

- i. Perubahan kedudukan bangunan daripada pelan asal bangunan yang telah diluluskan menyebabkan kawasan kerja sempit dan terhad. Kontraktor tidak dapat meletakkan bahan binaan sekali gus dan bahan dibawa masuk mengikut keperluan. Oleh itu, kontraktor menjalankan kerja tersebut secara berperingkat bagi membolehkan bahan binaan lain diletakkan di tapak.
- ii. Kelewatan kerja tanah oleh FRIM yang selesai pada bulan Jun 2008 telah menyebabkan kontraktor lewat memulakan kerja pembinaan walaupun tapak projek telah diserahkan kepada kontraktor pada 5 Mei 2008.
- iii. Perubahan kedudukan tapak telah menyebabkan perubahan kepada kerja luar bangunan. Kontraktor perlu membuat *setting out* yang baru bagi menentukan kedudukan dan kuantiti sebenar setiap item.

Pada pandangan Audit, FRIM sepatutnya merancang dengan teliti sebelum memuktamadkan lukisan tender supaya projek dapat dilaksanakan mengikut jadual.

e. Lawatan ke Tapak Projek

Pihak Audit telah membuat lawatan fizikal ke tapak projek pada bulan Oktober 2008 dan mendapati kemajuan kerja tapak projek *potting house* hanya mencapai 60% seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.1

Projek *Potting House* (Kemajuan Kerja Pembinaan Setakat 60%)

Semakan Audit mendapati beberapa kecacatan binaan seperti berikut:

i. Besi Tetulang Terdedah di Tiang dan Rasuk Bumbung

Besi tetulang didapati terdedah di bahagian permukaan tiang dan rasuk bumbung konkrit di blok stor. Tindakan pembaikan dengan kaedah kejuruteraan yang bersesuaian hendaklah dibuat untuk melindungi besi tetulang bagi mengekalkan ketahanan komponen konkrit seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.2

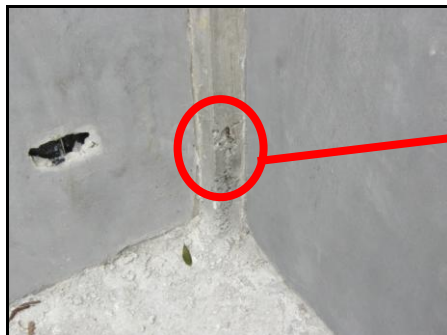

GAMBAR 14.3

Besi Tetulang Yang Terdedah Di Permukaan Rasuk Bumbung

GAMBAR 14.4

GAMBAR 14.5

Besi Tetulang Yang Terdedah Di Permukaan Tiang

ii. Tiada Koordinasi Antara Kerja Seni Bina, Struktur dan Pemasangan Elektrik

Permukaan rasuk bumbung menunjukkan kesan tampalan untuk menempatkan paip bagi menyalurkan wayar bekalan elektrik di dalam blok stor. Di samping itu, terdapat juga kesan pemotongan kepada permukaan dinding yang telah dilepa untuk menempatkan paip wayar bekalan elektrik ke soket. Kerja memotong dan menampal ini boleh menjejaskan kekuatan rasuk konkrit, melengahkan kerja pembinaan dan menjejaskan kualiti kemasan bangunan. Ini menunjukkan tiada

koordinasi antara kerja seni bina, struktur dan pemasangan elektrik sebelum kerja pembinaan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.6

Kesan Tampalan Di Permukaan
Rasuk Bumbung

GAMBAR 14.7

Kesan Potongan Di Permukaan
Dinding

14.4.2.2 Projek Infrastruktur Di Stesen Penyelidikan Luar (SPL) Segamat, Johor

FRIM telah membangunkan ladang hutan pada bulan Jun 2003. Pokok yang ditanam adalah daripada spesies yang terpilih dengan menggunakan teknologi dan hasil penyelidikan yang dijalankan oleh FRIM. Ladang hutan ini akan dijadikan pusat rujukan dan kecemerlangan dalam bidang perladangan hutan di samping menyediakan pelbagai maklumat dan informasi. Dalam perancangan FRIM, ladang hutan ini juga akan dijadikan pusat eko pelancongan.

Kerajaan Negeri Johor telah memperuntukkan seluas 292 hektar hutan simpan di Segamat kepada FRIM untuk dijadikan ladang hutan. Sehingga kini, seluas 81 hektar kawasan hutan telah dibangunkan daripada peruntukan yang diluluskan oleh Kerajaan Negeri untuk penanaman pelbagai spesies pokok tempatan dan eksotik seperti jelutong, sentang, khaya, merawan siput jantan, meranti temak nipis dan karas. Beberapa komponen infrastruktur telah dirancang dan dilaksanakan bagi memudahkan laluan masuk ke setiap petak spesies. Kemudahan yang akan dibangunkan bagi projek infrastruktur di SPL Segamat, Johor termasuk pembinaan jalan laterit dan longkang, 3 unit empangan dan *pipe culvert* yang melibatkan perbelanjaan berjumlah RM1.44 juta. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

a. Perunding Dilantik Tidak Mempunyai Kepakaran

Arahan Perbendaharaan 182.1 (a) menyatakan semua jabatan bukan teknikal hendaklah mendapatkan perkhidmatan daripada Jabatan Kerja Raya atau Jabatan Pengairan dan Saliran bagi melaksanakan semua projek

kerja. Bagaimanapun, pengecualian khas bagi perolehan perkhidmatan perunding tertakluk kepada perenggan 8 Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 1995 seperti berikut adalah dibenarkan:

- i. Projek pembangunan fizikal yang kos binaannya tidak melebihi RM2 juta atau jumlah kos keseluruhan perkhidmatan perunding ke atas projek tidak melebihi RM200,000.
- ii. Kerja ukur tanah dan kerja ukur yang lain di mana kos perkhidmatan perunding tidak melebihi RM50,000.

Agensi hendaklah menubuhkan Jawatankuasa Pemilihan dan Pelantikan Perunding Peringkat Agensi yang mempunyai urus setia secara tetap bagi menguruskan proses pelantikan di bawah pengecualian ini. Pihak Audit mendapati FRIM telah melantik Koperasi FRIM untuk menguruskan kajian awal, mengukur dan membuat pelan ukur tanah bagi pembinaan empangan serta pembangunan infrastruktur untuk SPL di Segamat, Johor. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati Koperasi FRIM yang dilantik tidak mempunyai kepakaran dalam mengurus kajian awal, mengukur dan membuat pelan ukur tanah bagi pembinaan empangan serta pembangunan infrastruktur ini. Semakan selanjutnya mendapati Koperasi FRIM telah melantik Living Applications Systems bagi tujuan tersebut. Pengesahan dengan Suruhanjaya Syarikat Malaysia mendapati syarikat ini didaftarkan untuk mengendalikan perkhidmatan teknologi maklumat. Pihak Audit mendapati lukisan pembinaan yang disediakan oleh Lee & Ooi Perunding Sdn. Berhad tidak disahkan oleh jurutera bertauliah.

Pada pandangan Audit, FRIM perlu mendapat perkhidmatan daripada Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Pengairan dan Saliran bagi pembinaan empangan serta pembangunan infrastruktur tersebut.

b. Bon Pelaksanaan Tidak Dikemukakan

Surat Setuju Terima telah ditandatangani bagi ketiga-tiga tender tersebut pada 15 Ogos 2006 dan menetapkan beberapa syarat kontrak. Antara syarat kontrak adalah menghendaki kontraktor mengemukakan bon pelaksanaan sejumlah RM22,225 bagi Tender 1/2006, RM23,018 bagi Tender 2/2006 dan RM17,305 bagi Tender 3/2006 yang merupakan 5% dari nilai kontrak sama ada dalam bentuk draf bank, jaminan bank atau jaminan insurans bagi tempoh setahun dari kontrak berkuat kuasa.

Semakan Audit mendapati FRIM membenarkan kontraktor membuat bayaran bon pelaksanaan dengan memotong 10% daripada setiap bayaran

interim sehingga mencapai 5% jumlah harga kontrak selaras dengan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007. Bagaimanapun, surat setuju terima tidak menyatakan kontraktor dibenarkan membuat bayaran secara potongan daripada bayaran interim.

c. Polisi Insurans Tanggungan Awam dan Polisi Insurans Pampasan Pekerja

Kontraktor perlu mengambil Polisi Insurans Tanggungan Awam dengan nilai insurans tidak kurang daripada RM50,000 bagi Tender 2/2006 dari 1 September 2006 atau tarikh milik tapak yang mana terkemudian bagi tempoh 12 bulan. Kontraktor juga perlu mengambil Polisi Insurans Pampasan Pekerja berjumlah tidak kurang daripada RM115,085 bagi Tender 2/2006.

Semakan Audit mendapati bagi Tender 2/2006, Polisi Insurans Tanggungan Awam dan Polisi Insurans Pampasan Pekerja yang diambil berkuat kuasa mulai 1 September 2006 hingga 31 Januari 2007 tidak meliputi sehingga tarikh selesai Arahan Perubahan Kerja pada bulan Februari 2007.

d. Kelewatan Projek Disiapkan dan Kelewatan Kelulusan Lanjutan Masa

Kerja pembinaan telah dimulakan pada bulan September 2006 bagi ketiga-tiga projek tersebut. Bagaimanapun, kerja tersebut tidak dapat disiapkan mengikut jadual kerana musim hujan dan banjir di Segamat, Johor pada bulan Disember 2006.

Pihak kontraktor telah memohon lanjutan masa daripada FRIM atas alasan hujan serta masalah banjir besar menyebabkan jambatan yang menghubungkan tapak projek telah runtuh pada 19 Disember 2006 dan penghantaran bahan binaan tidak dapat dibuat. Selain itu, tempoh lanjutan masa yang dipohon turut mengambil kira Arahan Perubahan Kerja. Kelulusan lanjutan masa bagi kedua-dua perkara tersebut telah diberikan oleh FRIM melalui surat bertarikh 10 Mei 2007 seperti di jadual berikut:

**JADUAL 14.3
TEMPOH LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN**

NO. TENDER	TARIKH SEPATUT SIAP	TEMPOH LANJUTAN MASA (Hari)	TARIKH SIAP SELEPAS LANJUTAN MASA
T1/2006	15.12.2006	60	15.02.2007
T2/2006	31.01.2007	30	28.02.2007
T3/2006	31.12.2006	60	28.02.2007

Pihak Audit mendapati FRIM telah lewat memberi kelulusan lanjutan masa iaitu pada 10 Mei 2007 sedangkan kerja telah siap keseluruhannya pada bulan Februari 2007 melalui Sijil Perakuan Siap Kerja yang dikeluarkan oleh FRIM pada 30 April 2007. Kesan daripada kelewatan memberi kelulusan ini, pihak FRIM tidak dapat mengambil tindakan terhadap kontraktor sekiranya berlaku kelewatan atau kecacatan.

e. Kelulusan Perubahan Kerja Lewat Dikeluarkan

Sekiranya projek dirancang dengan teliti, FRIM tidak perlu melaksanakan Arahan Perubahan Kerja terhadap projek ini. Bagaimanapun, semakan Audit mendapati FRIM telah meluluskan 3 Arahan Perubahan Kerja yang berjumlah RM184,975 seperti berikut:

JADUAL 14.4
ARAHAN PERUBAHAN KERJA

TENDER	BUTIRAN	KOS (RM)
T1/2006	• <i>In-situ reinforce concrete drain</i> • Jalan laterit • Pembinaan gabion di dam no. 3 • Membina longkang tanah	74,788
T2/2006	• <i>Gabions at discharged</i> • <i>Wind walls</i> untuk empangan 1, 2 dan 3 • <i>225mm thick rubble pitching and rip-rap bonded in cement mortar.</i>	67,800
T3/2006	• <i>Drainage pipe</i> • <i>Supply & lay 600mm dia r.c drainage pipe</i> • <i>Head wall</i> • <i>Sump</i>	42,387
	JUMLAH	184,975

Kelulusan daripada Lembaga Perolehan B telah dikeluarkan setelah Jawatankuasa Arahan Perubahan Kerja mengadakan lawatan ke tapak projek pada 4 Jun 2007 untuk mengesahkan kerja tambahan telah dibuat. Pihak Audit mendapati kelulusan telah dikeluarkan pada 10 Mei 2007. Ini menunjukkan kerja telah dilaksanakan terlebih dahulu tanpa kelulusan FRIM.

f. Lawatan Ke Tapak Projek

Lawatan Audit ke tapak projek pada 26 dan 27 November 2008 mendapati FRIM telah membangunkan hutan ladang di tapak projek ini. Pelbagai spesis pokok seperti jelutong, sentang, khaya, merawan, siput jantan, meranti temak nipis dan karas telah ditanam di ladang ini seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.8

Pelbagai Spesis Pokok Yang Telah Ditanam

g. Jalan Laterit Terhakis

Jalan laterit telah dibina dalam kawasan empangan 1 sebagai infrastruktur pengangkutan. Semasa lawatan Audit, terdapat jalan laterit yang telah terhakis dan menjadi sempit akibat limpahan air ke permukaan jalan dari tadahan air yang berhampiran empangan. Kenaikan air ini telah membentuk alur salirannya sendiri ke kawasan yang lebih rendah. Keadaan jalan laterit adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.9

Hakisan Tanah Yang Berlaku Akibat Limpahan Air Hujan

Pihak Audit mencadangkan *secondary outlet* dibuat bagi mengawal paras kenaikan air. Jalan yang rosak perlu ditambah, dirata dan dipadatkan di samping menyediakan sistem saliran yang sempurna dan memberi perlindungan kepada permukaan cerun jalan dengan kaedah penanaman rumput.

h. Penyenggaraan Tidak Dibuat

Longkang dipenuhi dengan tumbuhan penutup bumi yang mengakibatkan pengaliran air tersekat. Penyenggaraan longkang perlu dilakukan secara

berkala bagi memastikan pengaliran air lancar. Longkang dipenuhi dengan tumbuhan penutup bumi seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.10

GAMBAR 14.11

Longkang Dipenuhi Dengan Tumbuhan Penutup Bumi

i. Lantai *Rubble Pitching* Empangan 1 dan 2 Retak dan Berlubang

Pihak Audit mendapati Empangan 1 dan 2 mengalami kerosakan yang teruk di beberapa bahagian laluan air keluar. Lantai *rubble pitching* mengalami keretakan di beberapa bahagian di permukaannya. Hakisan di kaki cerun menyebabkan konkrit *rubble pitching* merenggang dan retak. Air yang mengalir juga telah meresap melalui keretakan tersebut dan menyebabkan asas tanah menjadi longgar sehingga berlakunya kerosakan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.12

GAMBAR 14.13

Kerosakan *Rubble Pitching* Di Empangan 1

GAMBAR 4.14

GAMBAR 4.15

Kerosakan *Rubble Pitching* Di Empangan 2

Pihak Audit mendapati tiada kerosakan yang besar berlaku kepada Empangan 3. Bagaimanapun, dasar saluran air keluar yang tidak kukuh dan keretakan yang tidak dibaiki akan menyebabkan berlaku kerosakan di masa hadapan sekiranya berlaku hujan lebat. Keadaan Empangan 3 adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.16

GAMBAR 14.17

Keadaan Empangan 3

Pada pandangan Audit, kaki cerun bagi 3 empangan hendaklah dibina dengan tembok penahan yang kukuh. Satu lapisan kalis air hendaklah diletakkan pada permukaan *rubble pitching* sebagai langkah untuk mengatasi masalah resapan air.

j. ***Pipe Culvert Runtuh***

Lawatan Audit mendapati asas kepada *pipe culvert* di beberapa bahagian telah terhakis menyebabkan *pipe culvert* tergantung dan runtuh. Perbezaan ketinggian antara saluran air keluar dan dasar longkang tanah telah menghasilkan aliran air yang laju menyebabkan dasar longkang tanah terhakis. Dalam jangka masa panjang, dasar longkang tanah menjadi dalam dan menghakis lapisan asas *pipe culvert* dan cerun di sekitarnya. Corak

runtuhan di ketiga-tiga *pipe culvert* adalah sama iaitu di bahagian saluran air keluar dari asas *pipe culvert* ke longkang tanah. Pada masa yang sama jalan laterit yang dibina di atas *pipe culvert* turut terhakis. Kerosakan yang berlaku di *pipe culvert* no.1, no.3 dan no.15 adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 14.18

Pipe Culvert Yang Telah Terputus Dua

GAMBAR 14.19

Sebahagian Jalan Telah Terhakis Dan Runtuh

GAMBAR 14.20

GAMBAR 14.21

Kerosakan Yang Berlaku Di *Pipe Culvert* No. 3

Pada pandangan Audit, kegagalan struktur binaan ini berpunca daripada reka bentuk asal yang tidak mengambil kira ciri-ciri pengaliran air, rupa bentuk permukaan bumi, jenis tanah dan tekanan air yang tinggi menyumbang kepada kerosakan *pipe culvert* .

Pihak Audit berpendapat kegagalan projek infrastruktur ini adalah disebabkan FRIM tidak menjalankan kajian kemungkinan berkaitan dengan pembangunan infrastruktur ladang hutan ini. FRIM hendaklah mendapat perkhidmatan daripada Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Pengairan dan Saliran terhadap pembinaan jalan, longkang, *pipe culvert* dan empangan di ladang hutan terlebih dahulu sebelum projek dijalankan. Selain itu, pihak Audit mendapati penender T2/2006 yang membina 3 buah empangan tidak mempunyai pengalaman untuk 5 tahun kebelakangan terhadap kerja yang ditawarkan. Bagaimanapun, kelulusan Pusat

Khidmat Kontraktor telah diperoleh bagi membolehkan penender menyertai tawaran kerja tersebut.

14.4.2.3 Kerja Penyelenggaraan

Pihak Audit mencadangkan pembaikan segera perlu dilakukan oleh pihak FRIM seperti berikut:

- a. Langkah pembaikan yang segera perlu dilakukan dengan menggantikan *pipe culvert* yang rosak.
- b. Penyediaan dasar yang kukuh seperti penyediaan longkang dan penahan yang bersesuaian untuk lapisan asas *pipe culvert* hendaklah dibuat sehingga ke kawasan saliran air yang stabil.
- c. FRIM perlu membuat pemeriksaan berkala dan mengenal pasti kerosakan dengan segera sebagai langkah pemantauan secara berterusan terhadap *pipe culvert*.

FRIM memaklumkan Jabatan Pengairan dan Saliran telah diminta untuk membantu FRIM mengatasi kelemahan projek infrastruktur SPL Segamat, Johor. Jabatan berkenaan telah memberi cadangan untuk memperbaiki kerosakan dan membuat kerja pemulihan struktur yang rosak.

14.4.3 Pengurusan Sebut Harga

Pihak Audit telah menjalankan pengauditan secara terperinci terhadap sebut harga FRIM 1/2007 iaitu Cadangan Mengubahsuai Bilik Stor kepada Galeri Jati di SPL Mata Ayer, Perlis. Penubuhan galeri jati ini adalah sebagai pusat rujukan setempat mengenai jati dan perladangannya serta menarik minat penyelidik dari dalam dan luar negara untuk bekerjasama menjalankan penyelidikan dengan FRIM. Semakan Audit mendapati FRIM telah menawarkan sebut harga kepada 5 syarikat untuk projek ini. Bagaimanapun, FRIM telah memilih Syarikat Edaria Trading dengan harga tawaran berjumlah RM117,385 kerana mempunyai pengalaman dalam kerja pembinaan galeri pameran. FRIM telah mengeluarkan Surat Setuju Terima pada 15 Februari 2007 untuk melaksanakan projek ini dalam tempoh 4 minggu. Semakan Audit selanjutnya mendapati kerja dimulakan pada 21 Februari 2007. Bagaimanapun, pihak kontraktor terpaksa menangguhkan kerja selama 16 bulan disebabkan kelewatan pihak FRIM membekalkan kayu jati untuk diproses sebagai hiasan untuk dinding, siling dan rak. Bekalan jati hanya diperoleh pada 27 Mei 2008 dan galeri tersebut telah siap sepenuhnya pada 23 Julai 2008.

Pada pandangan Audit, FRIM perlu merancang dengan teliti dan memastikan kayu jati yang dibekal kepada kontraktor mengikut tempoh yang ditetapkan dalam kontrak bagi mengelakkan sesuatu projek daripada tertangguh.

FRIM memaklumkan kelewatan projek tersebut disebabkan kesukaran mendapatkan bekalan kayu jati dari Negeri Perlis yang mempunyai keistimewaan tersendiri iaitu jenis *green tarnish*. Kajian awal mendapati bekalan kayu jati Perlis mudah diperolehi berbanding negeri lain di Semenanjung Malaysia. Bagaimanapun, usaha untuk mendapatkan kayu jati tidak mendapat kelulusan Jabatan Hutan Perlis dan usaha untuk mendapatkan kayu jati dari negeri lain juga tidak berhasil. FRIM terpaksa mendapatkan bekalan kayu jati yang diimport bagi melengkapkan galeri jati tersebut.

14.4.4 Pemantauan Projek

Pihak Audit mendapati sepanjang tempoh pelaksanaan projek, mesyuarat tapak bagi projek infrastruktur di SPL Segamat, Johor hanya diadakan 2 kali pada 1 September 2006 dan 24 Januari 2007. Lawatan fizikal terhadap projek infrastuktur di SPL Segamat, Johor juga tidak dilakukan sepanjang tempoh tanggungan kecacatan dari bulan Februari 2007 sehingga bulan Januari 2008. Sekiranya lawatan fizikal dilakukan, FRIM dapat mengesan lebih awal punca kerosakan dan tindakan pembaikan dapat diambil dalam tempoh tanggungan kecacatan.

14.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan perkara berikut diberi pertimbangan oleh FRIM bagi menangani kelemahan yang dibangkitkan dalam pelaksanaan projek pembinaan supaya tidak berulang di masa hadapan.

- a. FRIM perlu memastikan Surat Setuju Terima yang dikeluarkan kepada kontraktor menyatakan dengan jelas cara bayaran bon pelaksanaan perlu dibuat selaras dengan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007.
- b. FRIM perlu memastikan permohonan lanjutan masa dan Arahan Perubahan Kerja diluluskan serta bon pelaksanaan dikemukakan dalam tempoh yang ditetapkan.
- c. FRIM perlu mendapatkan perkhidmatan kepakaran daripada Jabatan Kerja Raya dan Jabatan Pengairan dan Saliran dalam pelaksanaan projek-projek pembinaan empangan dan infrastruktur.
- d. Kajian kemungkinan bagi setiap projek perlu dibuat dengan teliti sebelum keputusan melaksanakan sesuatu projek.

- e. Pegawai FRIM perlu membuat pemantauan yang rapi terhadap projek yang dilaksanakan bagi menentukan kontraktor melaksanakan kerja mengikut jadual, spesifikasi yang ditetapkan serta kerja yang berkualiti.

LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN KEMUBU

15. PENGURUSAN PROJEK PEMBANGUNAN TANAMAN PADI

15.1 LATAR BELAKANG

15.1.1 Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu (KADA) ditubuhkan di bawah Akta Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu 1972 (Akta 69). Antara objektif utama KADA adalah untuk menjadi agensi yang unggul dalam peningkatan taraf sosioekonomi petani dan mengeluarkan padi serta beras bagi menampung keperluan beras negara. Misi KADA adalah untuk memberi perkhidmatan yang berkualiti, cekap dan berkesan dalam bidang sumber bekalan air, pengurusan sistem pengairan dan saliran serta penggunaan teknologi pertanian melalui kaedah pembangunan bersepadu.

15.1.2 KADA mempunyai 3 komponen padi bagi pembangunan tanaman padi iaitu Projek Padi 10 Tan, Mini Estet Padi dan Ladang Merdeka. Objektif utama Projek Padi 10 Tan dan Mini Estet Padi yang dilaksanakan oleh KADA antaranya pengurusan sawah lebih sistematik dan ekonomik, menyusun atur sistem penanaman padi di kalangan pesawah secara berkelompok supaya tersusun dan terancang. Projek ini juga membolehkan kerja pengawasan dan penyeliaan perosak tanaman padi dibuat secara bersepadu dan berkesan serta meningkatkan pengeluaran padi negara. Setakat musim 1/2007, sejumlah 108 mini estet padi dengan keluasan tanah 6,321 hektar yang melibatkan 2,569 pesawah dengan purata hasil 4.12 metrik tan sehektar. Projek Padi 10 tan pada musim 1/2007 mempunyai 123 projek dengan keluasan tanah 7,809 hektar yang melibatkan 3,022 pesawah dengan purata hasil 4.24 metrik tan sehektar.

15.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Projek Padi 10 Tan dan Projek Mini Estet Padi dirancang dan dilaksanakan dengan cekap dan teratur selaras dengan objektif yang telah ditetapkan.

15.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan dijalankan dengan menyemak dokumen dan rekod meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap pembangunan padi bagi tahun 2006 hingga bulan Oktober 2008. Kriteria pemilihan Projek Padi 10 Tan dan Mini Estet Padi adalah berdasarkan keluasan projek dan prestasi pengeluaran hasil padi. Temu

bual dengan pegawai yang bertanggungjawab di peringkat Ibu Pejabat KADA, Bahagian Industri Padi dan Pertubuhan Peladang Kawasan (PPK) juga dibuat. Borang soal selidik juga diedarkan kepada pemilik/pengusaha sawah Projek Padi 10 Tan dan Projek Mini Estet Padi yang terpilih. Pihak Audit juga membuat lawatan ke 4 PPK untuk menemu bual dan mendapatkan maklumat mengenai peranan PPK terhadap projek penanaman padi yang diusahakan oleh pesawah.

15.4 PENEMUAN AUDIT

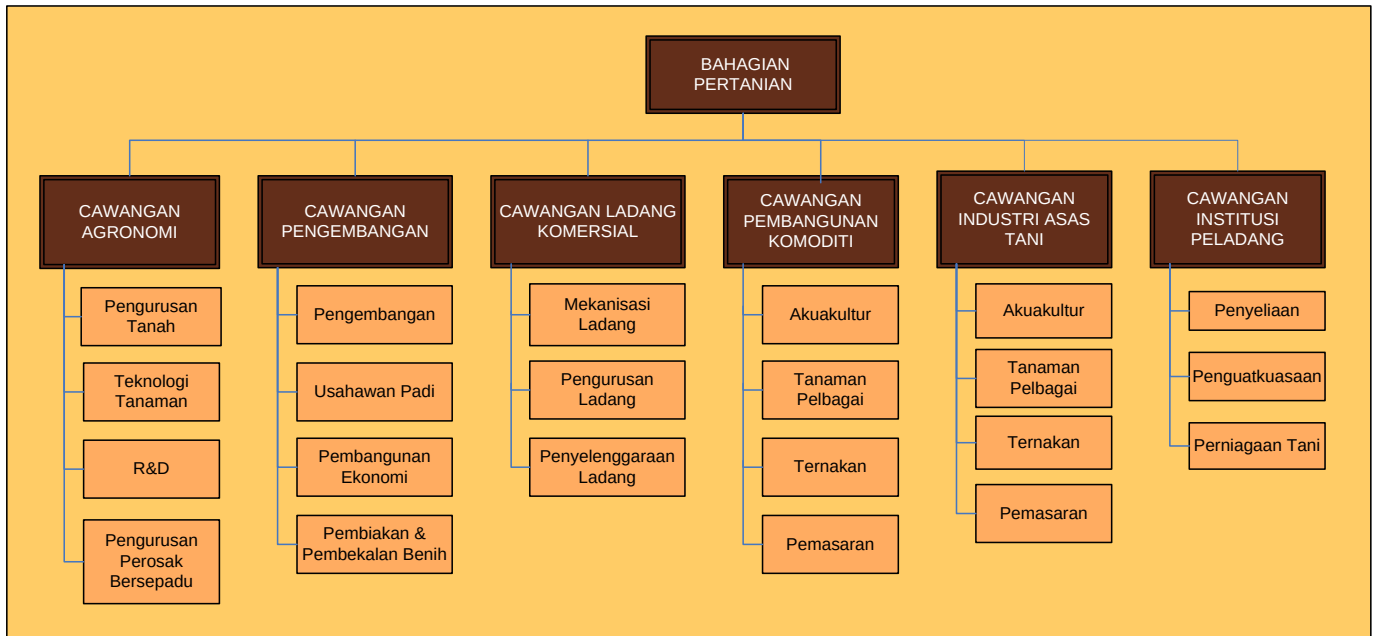
Pengauditan yang dijalankan pada bulan Oktober 2008 mendapati pada keseluruhannya, KADA tidak berjaya mencapai sasaran pengeluaran padi 5.51 metrik tan sehektar pada tahun 2007 walaupun sejumlah RM74.20 juta telah dibelanjakan dalam tempoh 5 tahun. Purata hasil padi yang dicapai hanya 4.29 metrik tan sehektar. Mekanisme pemantauan tidak memuaskan dan ketiadaan pelaporan kemajuan projek secara berkala menyebabkan masalah utama seperti kekurangan air tidak diberi tumpuan dan berlarutan selama beberapa tahun. Penyelenggaraan buku rekod ladang dan laporan lawatan tidak dikemas kini menyebabkan penilaian prestasi penanaman padi tidak dapat disediakan. Masalah kekurangan peralatan jentera masih lagi menjadi faktor yang menjejaskan prestasi tanaman padi. Penjelasan lanjut mengenai kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

15.4.1 Pengurusan Projek

15.4.1.1 Pengurus Besar KADA dibantu oleh seorang Timbalan Pengurus dan 11 Bahagian berikutan penstrukturan semula KADA yang diluluskan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) pada bulan Mac 2007. Bahagian yang terlibat secara langsung dalam pembangunan padi ialah Bahagian Industri Padi dan Bahagian Penyelarasan dan disokong oleh Bahagian Pengairan dan Saliran, Bahagian Kejuruteraan Mekanikal dan Bahagian Institusi Peladang. Bahagian Industri Padi terdiri daripada 4 Cawangan iaitu Cawangan Ladang Merdeka, Cawangan Agronomi, Cawangan Pengembangan dan Cawangan Pengeluaran Benih serta 12 Unit. Bahagian Penyelarasan pula terdiri daripada 2 Cawangan iaitu Cawangan Pengairan dan Cawangan Pengembangan yang bertindak sebagai Sekretariat Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat serta juga bertanggungjawab terhadap 6 Pejabat Pusat Kemajuan Peladang (PKP).

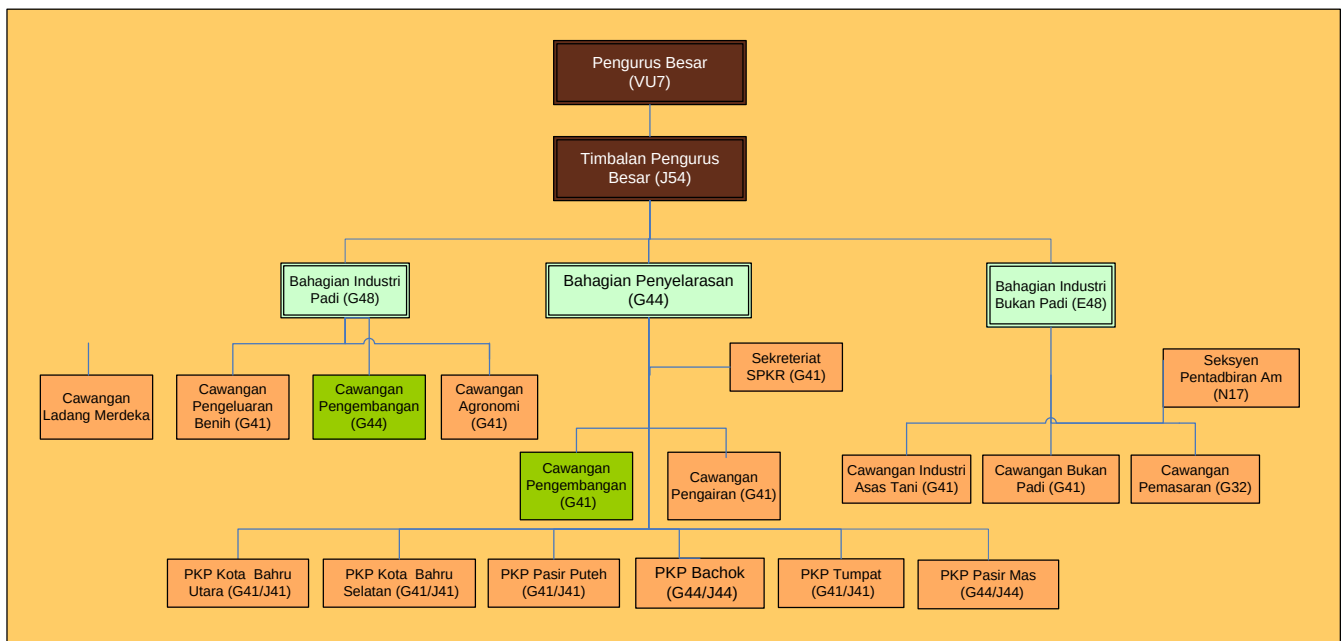
Semakan Audit mendapati struktur organisasi Bahagian Pertanian yang diluluskan oleh JPA adalah seperti di carta berikut:

CARTA 15.1
STRUKTUR ORGANISASI BAHAGIAN PERTANIAN YANG DILULUSKAN OLEH JPA

Bagaimanapun, pada bulan Julai 2008 KADA telah membubarkan Bahagian Pertanian dan mewujudkan 3 bahagian baru iaitu Bahagian Industri Padi, Bahagian Industri Bukan Padi dan Bahagian Penyelarasan seperti di carta berikut:

CARTA 15.2
STRUKTUR ORGANISASI BAHAGIAN INDUSTRI PADI DAN BAHAGIAN PENYELARASAN

15.4.1.2 Bahagian Industri Padi terdiri daripada 4 Cawangan serta 12 Unit dan Bahagian Penyelarasan pula terdiri daripada 2 Cawangan dan 5 Unit. Semakan Audit mendapati kewujudan cawangan yang sama iaitu Cawangan

Pengembangan di kedua-dua Bahagian. Cawangan Pengembangan di bawah Bahagian Industri Padi diketuai oleh pegawai Gred G44 dan bertanggungjawab terhadap 5 Unit manakala Cawangan Pengembangan di bawah Bahagian Penyelarasan pula diketuai oleh pegawai Gred G41 dan bertanggungjawab terhadap 2 Unit. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati pegawai di Cawangan Pengembangan di bawah Bahagian Industri Padi dan Bahagian Penyelarasan tidak mempunyai senarai tugas. Ini menyebabkan pegawai berkenaan tidak jelas dengan tugas dan tanggungjawab masing-masing.

15.4.2 Perancangan Strategik

Penyediaan perancangan strategik yang lengkap dan terperinci adalah penting bagi menjelaskan hala tuju dan strategi yang dirancang untuk sesuatu aktiviti yang akan dilaksanakan dan mencapai objektif yang ditetapkan. Penyediaannya hendaklah melibatkan semua bahagian terutama yang terlibat dengan aktiviti utama pengeluaran padi seperti Bahagian Industri Padi, Bahagian Penyelarasan, Bahagian Pengairan dan Saliran, Kejuruteraan serta Bahagian lain.

Semakan Audit mendapati KADA tidak menyediakan perancangan strategik jangka panjang mengenai sasaran pengeluaran padi. KADA hanya menetapkan sasaran pengeluaran padi secara tahunan di mana perancangan penanaman padi dinyatakan dalam rancangan tahunan KADA di bawah beberapa program iaitu pembangunan tanaman padi dan projek peningkatan hasil padi.

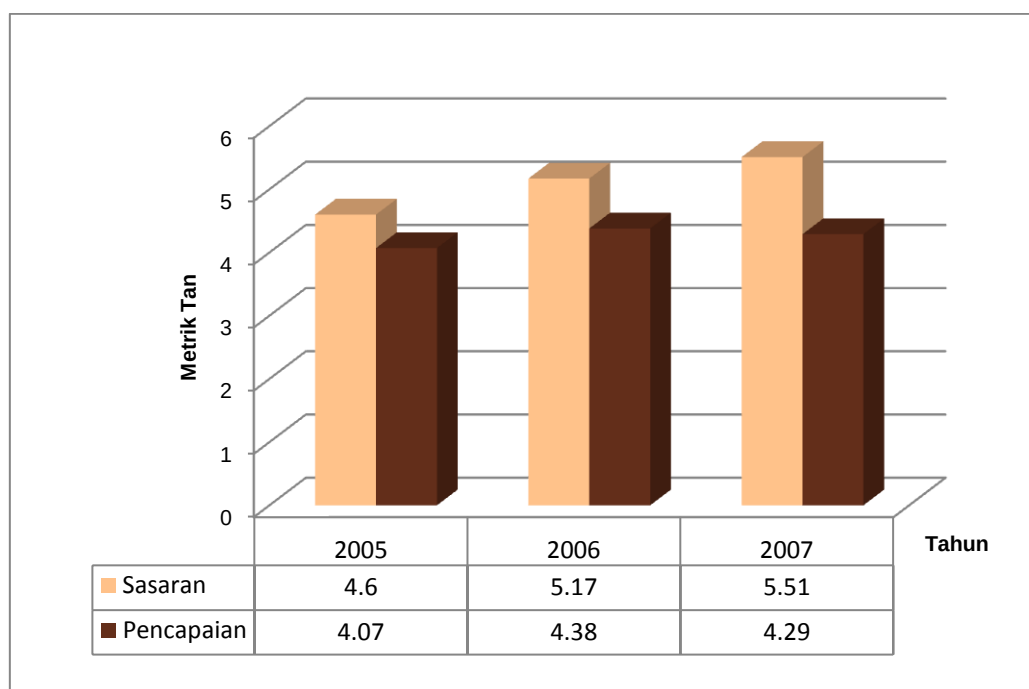
Pada pandangan Audit, pihak KADA tidak menetapkan hala tuju yang jelas kerana tidak menyediakan perancangan strategik mengenai sasaran serta strategi yang terperinci bagi mencapai matlamat projek.

15.4.3 Prestasi Pengeluaran Padi

15.4.3.1 KADA ada menetapkan sasaran pengeluaran padi secara keseluruhan bagi setiap tahun. Sasaran yang ditetapkan ialah dari segi keluasan bertanam, purata hasil dan jumlah pengeluaran padi. Berdasarkan statistik sasaran dan pencapaian tahunan didapati purata hasil padi KADA secara keseluruhan masih tidak mencapai sasaran yang ditetapkan walaupun terdapat trend pertambahan dari segi keluasan bertanam dan jumlah pengeluaran padi.

15.4.3.2 Semakan Audit mendapati sasaran purata hasil padi yang ditetapkan oleh KADA adalah tidak realistik kerana terlalu tinggi. Bagi tahun 2007, pencapaian sebenar purata hasil padi yang ditetapkan ialah 4.29 metrik tan sehektar atau 77% berbanding sasaran sebanyak 5.51 metrik tan sehektar. Butirannya seperti di carta berikut:

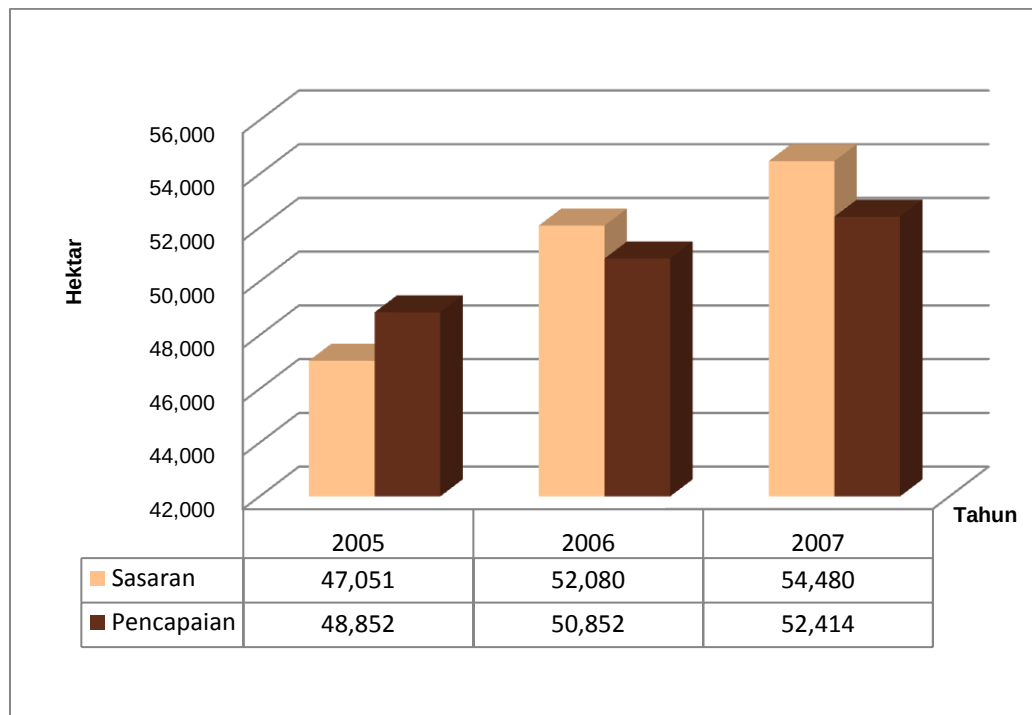
CARTA 15.3
SASARAN DAN PENCAPAIAN PRESTASI PURATA HASIL PADI
BAGI TAHUN 2005 HINGGA 2007

15.4.3.3 Keadaan ini berlaku disebabkan sebahagian besar pesawah masih tidak mengikut jadual penanaman padi yang ditetapkan oleh KADA. Ia berpunca daripada masalah kekurangan bekalan air yang kritikal di beberapa kawasan dan kekurangan alat jentera pembajak sawah di peringkat awal tanaman. Kesannya, sebahagian besar penanaman padi tidak dapat dijalankan secara serentak dan menyukarkan pelaksanaan pengurusan tanaman padi yang sistematik. Selain itu, kejadian banjir pada akhir tahun 2007 juga menyumbang kepada kemerosotan prestasi pengeluaran padi.

15.4.3.4 Bagaimanapun, KADA berjaya meningkatkan keluasan bertanam bagi tempoh 3 tahun berturut-turut iaitu daripada 48,852 hektar pada tahun 2005, 50,852 hektar tahun 2006 dan kepada 52,414 hektar pada tahun 2007. Butirannya seperti di carta berikut:

CARTA 15.4
SASARAN DAN PENCAPAIAN PRESTASI KELUASAN BERTANAM
BAGI TAHUN 2005 HINGGA 2007

15.4.3.5 Ini sekali gus meningkatkan pencapaian sebenar jumlah pengeluaran padi iaitu daripada 198,367 metrik tan pada tahun 2005, sebanyak 222,745 metrik tan pada tahun 2006 dan kepada 224,739 metrik tan pada tahun 2007.

15.4.4 Prestasi Projek Padi 10 Tan

Projek Padi 10 Tan yang merupakan *flagship* projek Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani telah dilaksanakan sejak tahun 2001. Sebagai langkah untuk menggalakkan peningkatan pengeluaran padi negara, potensi pengeluaran berasaskan peningkatan hasil sehektar telah dilancarkan di bawah program peningkatan hasil padi ke arah 10 tan sehektar.

Berdasarkan peratusan pesawah mengikut purata hasil Projek Padi 10 Tan musim 1/2007, terdapat peningkatan peratusan purata hasil antara 7 metrik tan sehektar hingga 10 metrik tan sehektar iaitu 3.2% berbanding 1% pada musim 1/2006. Begitu juga purata hasil adalah antara 4 hingga 7 metrik tan sehektar menunjukkan peningkatan 44.8% pada musim 1/2007 berbanding 40.4% pada musim 1/2006. Bagaimanapun, pencapaian purata hasil melebihi 10 metrik tan sehektar hanya 0.2% pada musim 1/2007 berbanding 0.1% pada musim 1/2006. Peningkatan yang ketara pada musim 1/2007 adalah hasil daripada pelaksanaan program peningkatan hasil padi di bawah Projek Amalan Pertanian Terbaik yang dilaksanakan bagi setiap kawasan di bawah seliaan Pusat Kemajuan Peladang. Butirannya adalah seperti di jadual dan carta berikut:

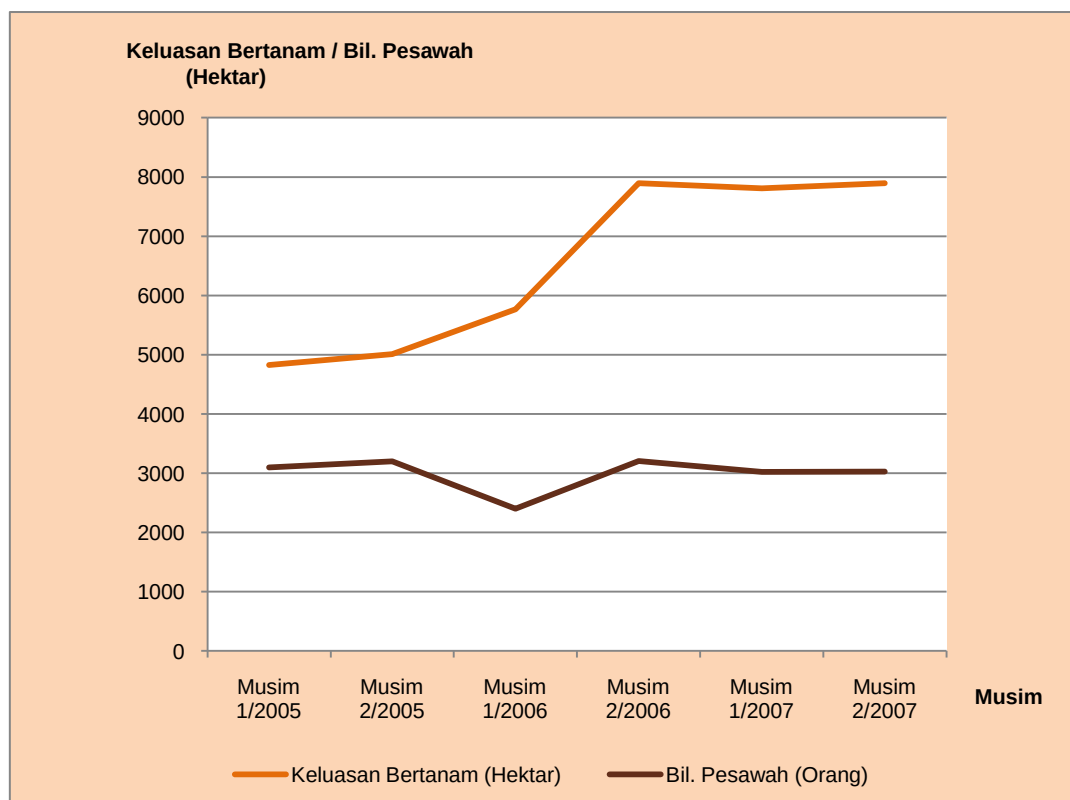
JADUAL 15.1
PRESTASI PROJEK PADI 10 TAN BAGI TAHUN 2005 HINGGA 2007

MUSIM	PROJEK (Bil.)	KELUASAN BERTANAM (Hektar)	PESAWAH (Bil.)	PERATUSAN BILANGAN PESAWAH MEMPEROLEH PURATA HASIL (%)			
				< 4 MT/HA	4 hingga 7 MT/HA	7 hingga 10 MT/HA	> 10 MT/HA
1/2005	49	4,827	3,098	45.9	52.4	1.6	0.1
2/2005	53	5,008	3,202	57.3	41.9	0.8	0.1
1/2006	74	5,764	2,399	58.6	40.4	1.0	0.1
2/2006	116	7,895	3,204	68.6	29.7	1.4	0.2
1/2007	123	7,809	3,022	51.9	44.8	3.2	0.2
2/2007	116	7,895	3,214	68.4	30.0	1.4	0.2

MT/HA=metrik tan/hektar

Selain itu, terdapat trend peningkatan bagi bilangan projek Padi 10 Tan iaitu dari 49 projek pada tahun 2005 telah meningkat menjadi 123 projek pada tahun 2007. Keluasan bertanam juga telah meningkat daripada 4,827 hektar pada tahun 2005 kepada 7,809 hektar pada tahun 2007 seperti di carta berikut:

CARTA 15.5
KELUASAN BERTANAM DAN BILANGAN PESAWAH DI BAWAH PROJEK PADI 10 TAN BAGI TAHUN 2005 HINGGA 2007

15.4.5 Prestasi Projek Mini Estet Padi

Projek Mini Estet Padi merupakan pengurusan ladang yang dikendalikan oleh pesawah sendiri di bawah penyeliaan dan khidmat nasihat pegawai KADA. Berdasarkan prestasi Projek Mini Estet Padi bagi musim 1/2005 hingga 1/2007 didapati purata hasil padi adalah kurang memuaskan iaitu kurang daripada 4 metrik tan sehektar. Bagaimanapun, terdapat trend peningkatan dari segi bilangan projek Mini Estet Padi iaitu daripada 103 menjadi 109 pada musim 1/2007 dan keluasan bertanam juga bertambah daripada 5,698 hektar pada musim 1/2005 menjadi 5,796 hektar pada musim 1/2007. Butiran prestasi Projek Mini Estet Padi projek adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 15.2
PRESTASI PROJEK MINI ESTET PADI BAGI TAHUN 2005 HINGGA 2007

PERKARA	MUSIM 1/2005	MUSIM 2/2005	MUSIM 1/2006	MUSIM 2/2006	MUSIM 1/2007	MUSIM 2/2007
Projek Mini Estet Padi (Bil.)	103	101	108	102	109	108
Pesawah (Bil.)	2,941	2,864	3,062	3,342	2,806	2,569
Keluasan Bertanam (hektar)	5,698	5,676	6,189	7557	5,796	6,321
Purata hasil (metrik tan/hektar)	3.57	3.63	3.36	3.37	3.14	4.12

Pada pandangan Audit, secara keseluruhan pencapaian purata hasil padi KADA tidak mencapai sasaran. Bagi projek padi 10 tan peratusan pesawah memperoleh purata hasil kurang 4 metrik tan/hektar semakin meningkat iaitu 51.9% kepada 68.4% pada musim 2/2007. KADA perlu mengkaji semula sasaran keseluruhan purata hasil padi yang ditetapkan kerana pencapaian sebenar masih rendah. Pelaksanaan Projek Amalan Pertanian Terbaik perlu diteruskan kerana pendekatan ini mampu meningkatkan kefahaman serta kerjasama antara pegawai KADA dengan pesawah.

15.4.6 Lawatan Ke Lokasi

Lawatan Audit ke 4 Pertubuhan Peladang Kawasan pada bulan Oktober 2008 mendapati antara masalah yang menyumbang kepada pencapaian hasil pengeluaran padi yang tidak memuaskan adalah seperti berikut:

15.4.6.1 Kekurangan Bekalan Air

- a. Sistem pengairan air yang teratur adalah penting untuk membolehkan padi yang ditanam mendapat bekalan air yang mencukupi. Sistem pengairan utama bagi kawasan KADA ialah dari Sungai Kelantan yang di pam

menggunakan 3 pam utama iaitu Pam Kemubu, Pam Lemal dan Pam Kasa. Bekalan air juga diperolehi dengan mengepam air dari sungai kecil dan juga dibantu dari 2 empangan utama iaitu Empangan Tok Uban dan Ketereh. Usia rumah pam di KADA telah melebihi 30 tahun dan beroperasi sejak tahun 1965 yang mana kecekapan operasi mengepam air semakin berkurangan serta tidak mampu menampung keperluan bekalan. Selain itu, paras air sungai yang semakin susut mengakibatkan pam tidak dapat beroperasi sepenuhnya seperti di gambar berikut:

GAMBAR 15.1

Paras Air Yang Rendah Di Rumah Pam Lemal Lama
Menyebabkan Rumah Pam Tidak Boleh Berfungsi

GAMBAR 15.2

Paras Air Yang Cetek Berikutan Kemarau
Menyebabkan Air Tidak Dapat Di Pam Ke Sawah

- b. Lawatan Audit ke kawasan sawah PPK Alor Mas dan PPK Bunga Raya mendapati air perlu dipam dari sungai yang berdekatan bagi memastikan bekalan air yang mencukupi dibekalkan ke kawasan sawah yang terjejas akibat kekurangan air. Bagi mengatasi masalah kekurangan bekalan air, KADA telah melantik kontraktor bagi membina rumah pam yang baru pada tahun 2004 seperti berikut:
- Kontraktor pertama, Syarikat Zeme Trade (M) Sdn. Berhad yang dilantik oleh KADA gagal menyiapkan projek berkenaan yang bermula pada bulan Januari 2005 walaupun telah diberi 4 surat amaran dan seterusnya

lanjutan masa hingga bulan September 2006. Kemajuan kerja sebenar adalah 32.6% iaitu kelewatan sebanyak 48.4%.

- Berdasarkan keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Perolehan KADA pada 17 Jun 2007, KADA telah membuat keputusan untuk menamatkan kontrak tersebut kerana kemajuan fizikal projek berada pada 49.7%. Pihak kontraktor tidak menunjukkan keupayaan untuk menyiapkan rumah pam berkenaan walaupun telah diberi lanjutan masa.
 - KADA selanjutnya telah melantik kontraktor kedua bagi menyiapkan projek yang terbengkalai dengan kos RM5.65 juta kepada Syarikat Transflex Builders Sdn. Berhad. Projek tersebut bermula pada 21 Disember 2007 dan dijangka siap pada bulan Jun 2008. Bagaimanapun, semasa lawatan Audit pada bulan Oktober 2008 mendapati projek berkenaan masih belum disiapkan. Berdasarkan tarikh siap kerja pada bulan Jun 2008, kemajuan fizikal hanya mencapai 70%.
 - KADA seterusnya meluluskan 2 lanjutan masa yang berakhir pada 29 September 2008 dan 29 Disember 2008 tetapi kontraktor masih gagal menyiapkan rumah pam berkenaan mengikut jadual. Sehingga kini, KADA telah mengenakan denda sejumlah RM927.85 sehari bermula dari 30 Disember 2008. Kontraktor telah diberi tempoh sehingga 28 April 2009 untuk menyiapkan kerja.
- c. Semakan Audit terhadap minit Mesyuarat Pengurusan KADA bagi tahun 2007 dan 2008 mendapati pihak pengurusan KADA tidak memantau projek pembinaan Rumah Pam Lemal. Tiada bukti menunjukkan Ketua Bahagian yang terlibat membentangkan laporan berkala terutamanya mengenai prestasi fizikal sebenar projek yang telah dicapai berbanding dengan jadual projek yang ditetapkan. Laporan kemajuan projek hanya dilaporkan sekali dengan mencatatkan peratusan projek disiapkan tanpa menyatakan masalah yang dihadapi. Kegagalan Bahagian Kejuruteraan memantau dengan rapi pelaksanaan projek infrastruktur pengairan yang berlarutan sejak tahun 2004 mengakibatkan kerja penanaman padi di kawasan Tumpat dan Pasir Mas terjejas.
- d. Masalah projek ini telah dibangkitkan dalam Mesyuarat Pengurusan KADA pada 20 Januari 2008. Kelemahan memantau prestasi projek juga telah dibangkitkan oleh Ketua Setiausaha Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani yang meminta supaya pemantauan dibuat terhadap kemajuan projek. Semakan seterusnya terhadap minit mesyuarat mendapati status kemajuan projek tidak dilaporkan dalam mesyuarat berikutnya. Keadaan

Rumah Pam Air Lemal yang baru dan masih dalam pembinaan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 15.3

Rumah Pam Air Lemal Baru Yang Masih Dalam Pembinaan

Pada pandangan Audit, KADA perlu mengambil tindakan segera untuk menyiapkan pembinaan Rumah Pam Lemal yang tergendala sejak tahun 2004. Ini akan mengatasi masalah kekurangan bekalan air ke kawasan tanaman padi. KADA juga hendaklah memastikan Bahagian Kejuruteraan memantau dan melaporkan kemajuan projek secara berkala bagi projek berkaitan penanaman padi kepada pihak pengurusan.

15.4.6.2 Kekurangan Peralatan Jentera Ladang

- a. Peralatan jentera ladang merupakan elemen penting dalam menjayakan projek pembangunan padi. Keperluan mengadakan peralatan mekanisasi ladang adalah selaras dengan Dasar Pertanian Negara 3 iaitu transformasi tenaga buruh kepada penggunaan alat jentera ladang yang moden. Penggunaan jentera pertanian adalah penting terutama aktiviti di peringkat ladang meliputi perkhidmatan pemerataan tanah, tenggala dan menuai. Semakan Audit mendapati masalah kelewatan membajak adalah disebabkan kekurangan jentera pembajak. Sebanyak 55 daripada 95 jentera yang terdapat di Unit Jentera Kerja Tanah masih boleh digunakan. Antara baki 40 jentera tersebut adalah dalam tindakan pelupusan, sedang diperbaiki, tidak ekonomik dibaiki dan rosak. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 15.3
STATUS ALAT JENTERA KERJA TANAH**

STATUS	BILANGAN
Boleh digunakan	55
Tidak ekonomik dibaiki	18
Dalam tindakan pelupusan	8
Sedang diperbaiki	8
Rosak	6
JUMLAH	95

- b. Untuk mengatasi kekurangan jentera di atas, pesawah telah diberi bantuan perkhidmatan jentera kerja tanah sebanyak 290 jentera daripada pihak swasta. KADA juga telah memperoleh bantuan alat jentera pertanian di bawah Program Meningkatkan Hasil Padi. Bantuan ini disalurkan menerusi Pertubuhan Peladang Kebangsaan bagi meningkatkan keupayaan alat jentera pertanian sedia ada. Selain itu, KADA telah memohon untuk membeli sebanyak 450 traktor 4 roda untuk aktiviti tenggala melalui peruntukan RMK9.

Pada pandangan Audit, pihak KADA perlu memastikan peralatan jentera pertanian mencukupi dan dalam keadaan boleh digunakan supaya tidak menjejaskan pengeluaran padi.

15.4.6.3 Penyelenggaraan Rekod

a. Daftar Rekod Ladang

Pembantu Pertanian Kawasan bertanggungjawab membuat pemeriksaan secara berkala dan kaedah ini telah berjaya mengubah sikap dan meningkatkan disiplin pesawah dalam menguruskan tanaman padi. Pembantu Pertanian Kawasan yang bertindak sebagai pegawai pemantau juga bertanggungjawab membuat catatan ke dalam Daftar Rekod Ladang. Daftar Rekod Ladang adalah dokumen yang merekodkan segala aktiviti yang dilaksanakan di sawah. Daftar ini bertujuan membantu pihak pengurusan membuat penilaian terhadap prestasi kawasan sawah, mengenal pasti masalah yang dihadapi dan memastikan pesawah mengikut jadual kerja yang ditetapkan oleh pihak KADA.

Semakan Audit mendapati tiada laporan lawatan atau catatan ringkas dalam Daftar Rekod Ladang. Pihak Audit mendapati tiada bukti yang menunjukkan lawatan oleh Pembantu Pertanian Kawasan untuk menilai prestasi kawasan sawah dan mengenal pasti masalah pesawah.

15.4.7 Pemantauan

Pemantauan adalah elemen pengurusan yang penting bagi memudahkan pihak pengurusan mengenal pasti kelemahan dan masalah pada peringkat awal serta mengambil tindakan segera untuk menyelesaikannya. Pemantauan bagi pengurusan pembangunan tanaman padi dilaksanakan di peringkat Kementerian, Ibu Pejabat KADA dan Pejabat Kemajuan Peladang.

15.4.7.1 Peringkat Kementerian

Pemantauan bagi Projek Padi 10 Tan dan Projek Mini Estet Padi dilaksanakan di peringkat Kementerian menerusi Laporan Petunjuk Prestasi yang dikemukakan kepada Bahagian Industri Padi dan Beras, Kementerian Pertanian Dan Industri Asas Tani. Laporan ini mengandungi laporan prestasi pengeluaran padi kawasan KADA bagi setiap musim padi. Bagaimanapun, tiada bukti menunjukkan laporan tersebut telah disediakan oleh KADA.

15.4.7.2 Peringkat Ibu Pejabat

Pemantauan bagi Projek 10 Tan dan Projek Mini Estet Padi dilaksanakan di peringkat Ibu Pejabat menerusi Mesyuarat Pengurusan dan dihadiri oleh Pengarah Bahagian yang diadakan setiap bulan. Semakan Audit mendapati laporan penanaman padi dibentangkan pada Mesyuarat Pengurusan. Bagaimanapun, kemajuan mengenai pembinaan infrastruktur pengairan dan masalah bekalan air tidak dibincangkan dalam mesyuarat tersebut.

15.4.7.3 Peringkat Pejabat Kemajuan Peladang

Pemantauan di peringkat kawasan dibuat melalui mesyuarat kawasan yang diadakan sebulan sekali untuk melaporkan kedudukan kemajuan kerja bagi setiap sawah. Antara perkara yang dibincangkan adalah jadual tanaman padi, masalah yang dihadapi di peringkat sawah seperti masalah air, musuh penyakit, jadual pembajaan serta program yang perlu dilaksanakan. Selain itu, taklimat dan perjumpaan antara Pembantu Pegawai Pengembangan Pertanian dan pesawah diadakan untuk membincangkan pelaksanaan program yang dirancang. Sesi lawatan sawah juga dibuat untuk meninjau keadaan sebenar di sawah. Oleh itu, masalah yang dihadapi oleh pesawah padi dapat diselesaikan dengan segera. Pihak Audit mendapati minit mesyuarat kawasan dan laporan lawatan tidak disediakan oleh pegawai yang bertanggungjawab.

Pada pandangan Audit, pemantauan yang dilaksanakan adalah kurang memuaskan. KADA perlu memastikan pemantauan yang rapi terhadap prestasi projek 10 tan dan Projek Mini Estet Padi supaya mencapai sasaran

yang ditetapkan. Selain itu, KADA juga perlu mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh pesawah dan mengambil tindakan pembetulan dengan segera untuk mengatasinya.

15.5 SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan dan juga memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek yang lain, adalah disyorkan supaya KADA memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

- a. Menyediakan perancangan strategik yang lebih jelas dan terperinci bagi projek padi dalam tempoh jangka panjang untuk menetapkan sasaran dan pencapaian hasil padi yang lebih realistik.
- b. KADA perlu memastikan Pembantu Pertanian Kawasan membuat pemeriksaan berkala terhadap kawasan projek sawah untuk menilai prestasi dan mengenal pasti masalah yang dihadapi oleh pesawah.
- c. Peralatan jentera pertanian perlu diperolehi secukupnya untuk membantu pesawah meningkatkan pengeluaran hasil padi.
- d. Pihak pengurusan KADA hendaklah memantau dengan rapi kemajuan projek tanaman padi dan juga pembinaan infrastruktur pengairan sawah.

LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA

16. PENGURUSAN PROJEK PERUMAHAN TAMAN LTAT, BUKIT JALIL

16.1 LATAR BELAKANG

16.1.1 Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) ditubuhkan di bawah Akta Tabung Angkatan Tentera 1973 (Akta 101) pada 1 Ogos 1972. Penubuhan LTAT bertujuan mengadakan faedah persaraan dan faedah lain untuk anggota lain-lain pangkat Angkatan Tentera Malaysia (Pencarum Wajib) dan satu skim simpanan untuk pegawai Angkatan Tentera dan Anggota Kerahan Angkatan Sukarela serta melaksanakan program latihan peralihan bagi anggota angkatan tentera yang akan dan telah bersara.

16.1.2 Projek perumahan Taman LTAT ini dibangunkan bertujuan menyediakan kemudahan perumahan khususnya kepada anggota tentera yang masih berkhidmat, pesara tentera dan balu anggota tentera. Projek ini dirancang untuk dilaksanakan secara berperingkat iaitu Taman LTAT 1, 2 dan 3. Taman LTAT 1 mengandungi 5 parsel, iaitu Parsel 1, 2, 3A, 3B dan 5. Pembangunan Taman LTAT 1, Parsel 1 terdiri daripada 500 unit pangsapuri kos rendah, 192 unit kos sederhana rendah dan 136 unit kos sederhana serta 21 unit kedai yang dilengkapi kemudahan asas seperti dewan serba guna, surau, tadika dan padang permainan. Maklumat lanjut mengenai Taman LTAT 1, Parsel 1 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.1
PROJEK PERUMAHAN DI TAMAN LTAT 1, PARSEL 1, BUKIT JALIL

PARSEL	JENIS	JUMLAH			HARGA JUALAN (RM)	KELUASAN (Kaki Persegi)
		BLOK	TINGKAT	UNIT		
1A	Pangsapuri Kos Rendah	2	14	312	42,000	650
	Kedai Tingkat Bawah			9	88,680 – 208,360	562 – 1,320
1B	Pangsapuri Kos Rendah	1	17	188	42,000	650
	Kedai Tingkat Bawah			5	46,958 – 208,360	659 – 1,320
1C	Pangsapuri Kos Sederhana Rendah	5	5	192	72,000	750
	Kedai Tingkat Bawah			6	76,665 – 158,890	745 – 1,006
1D	Pangsapuri Kos Sederhana	1	18	136	137,000 – 147,150	900
	Kedai Tingkat Bawah			1	40,907	260

16.1.3 Syarat kelayakan pemohon bagi unit pangsapuri kos rendah dan kos sederhana rendah ditetapkan oleh Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL). Antara syaratnya adalah pendapatan terkumpul suami dan isteri tidak melebihi

RM2,000 sebulan untuk pangsapuri kos rendah dan tidak melebihi RM4,000 sebulan bagi pangsapuri kos sederhana rendah. Pemilihan pembeli yang berkeelayakan bagi unit pangsapuri kos rendah dan kos sederhana rendah diuruskan oleh Jabatan Pengurusan Projek (JPP), DBKL manakala unit pangsapuri kos sederhana diuruskan oleh pemaju di bawah pengawasan JPP, DBKL.

16.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada projek pembinaan perumahan Taman LTAT 1, Parsel 1 telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta selaras dengan objektif yang ditetapkan.

16.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan di Taman LTAT 1, Parsel 1 bagi tahun 1999 hingga 2008. Pemilihan ini berdasarkan projek telah siap dibangunkan. Pengauditan telah dijalankan di Bahagian Pelaburan, Jabatan Susulan Dan Projek LTAT serta Bahagian Projek, Perbadanan Perwira Harta Malaysia (PPHM). Semakan telah dibuat terhadap fail dan rekod berkaitan. Selain itu, lawatan fizikal ke tapak projek juga dijalankan dan menemu bual pegawai serta perunding yang terlibat.

16.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan September hingga Disember 2008 mendapati secara umumnya pengurusan projek perumahan Taman LTAT, Parsel 1 telah mencapai objektif yang ditetapkan. Bagaimanapun, beberapa perkara yang perlu diberi perhatian antaranya penjualan unit kedai tanpa kelulusan DBKL, kelewatan meluluskan lanjutan masa, perubahan kerja yang menyebabkan pertambahan kos pembinaan dan jualan pangsapuri kos sederhana tidak mencapai sasaran. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

16.4.1 Pengurusan Projek

LTAT telah melantik PPHM sebagai Pengurus Projek bagi tujuan pembangunan dan pengurusan penyenggaraan projek di Taman LTAT, Bukit Jalil melalui perjanjian pembangunan dan pengurusan penyenggaraan projek LTAT di Bukit Jalil pada bulan Jun 1997. Pada bulan Februari 2004, perjanjian tambahan dibuat bagi memenuhi pematuhan kepada Akta Pemajuan Perumahan (Kawalan Dan Perlesenan) Tahun 2002. LTAT melantik 5 syarikat perunding dengan peruntukan berjumlah RM5.29 juta bagi Taman LTAT 1, Parsel 1. Skop khidmat perunding

yang dilantik dan perbelanjaan perunding bagi Taman LTAT 1, Parsel 1 sehingga 31 Disember 2008 adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.2
BAYARAN KEPADA PERUNDING YANG DILANTIK
SEHINGGA 31 DISEMBER 2008

PERUNDING	JENIS PERKHIDMATAN	BAYARAN PERUNDING (RM Juta)
Konsultant Proses Sdn. Berhad.	Jurutera <i>Mechanical & Electrical</i>	0.81
Perunding Delima Sdn. Berhad	Jurutera Infrastruktur	0.23
Azza Associate Architects	Arkitek Projek	1.91
Azman Lim & Associates Sdn. Berhad	Jurutera Awam	1.64
Zakaria-Lee & Partners Sdn. Berhad	Juruukur Bahan	0.58
JUMLAH		5.17

LTAT telah melantik PKNS Engineering & Construction Berhad (PECB) sebagai kontraktor utama daripada 10 kontraktor yang disenarai pendek bagi kerja pembangunan dengan kos berjumlah RM49.70 juta dalam tempoh 20 bulan bermula pada 23 Mei 2006.

16.4.2 Prestasi Projek

16.4.2.1 Lanjutan Masa

Semakan Audit mendapati LTAT telah meluluskan 2 lanjutan masa iaitu 122 hari dan 120 hari kepada kontraktor utama. Butirannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 16.3
LANJUTAN MASA YANG DILULUSKAN

LANJUTAN MASA	TARIKH MOHON	TEMPOH	JUMLAH HARI	TARIKH DILULUSKAN	SEBAB LANJUTAN MASA
1	29.12.2007	24.01.08 hingga 31.05.08	122	25.02.2008	i. Kelewatan memulakan kerja 'superstructure' disebabkan lewat mendapat kelulusan daripada DBKL. ii. Arahan penambahan kerja pemasangan jubin untuk pangsapuri kos rendah dan kos sederhana. iii. Kelewatan penghantaran 'sanitary ware' dan jubin selama 21 hari.
2	22.05.2008	01.06.2008 hingga 30.09.2008	120	11.09.2008	i. Perubahan kedalaman kolam renang. ii. Kelewatan pelaksanaan (uji tauliah) dan perolehan sijil Permit Mesin Angkut dari Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan berikutan kelewatan mendapatkan bekalan elektrik dari TNB kerana proses penyerahan tapak pencawang elektrik sedang diuruskan oleh pihak pengurusan.

LANJUTAN MASA	TARIKH MOHON	TEMPOH	JUMLAH HARI	TARIKH DILULUSKAN	SEBAB LANJUTAN MASA
					iii. Kelewatan penyiapan kerja pemasangan paip retikulasi air berikutan kelewatan mendapat kelulusan SYABAS untuk pemeriksaan paip berkenaan. Kelewatan ini menyebabkan sebahagian kerja infrastruktur juga tertangguh.

Semakan Audit mendapati lanjutan masa pertama telah diluluskan pada 25 Februari 2008 iaitu selepas tarikh siap kerja asal di mana sepatutnya kelulusan lanjutan masa diberi sebelum 24 Januari 2008. Lanjutan masa kedua pula hanya diluluskan pada 11 September 2008 iaitu selepas tempoh lanjutan masa yang pertama tamat pada 31 Mei 2008.

Pihak Audit mengesyorkan supaya LTAT merancang dengan lebih teliti spesifikasi kerja yang dilaksanakan supaya pelaksanaan projek adalah lebih lancar dan tidak memerlukan lanjutan masa untuk menyiapkan projek. Lanjutan perlu diluluskan lebih awal sebelum tarikh tamat kontrak.

16.4.2.2 Arahan Perubahan Kerja

Arahan Perubahan Kerja adalah perubahan daripada kontrak kerja berkaitan dengan pelan, spesifikasi dan senarai kuantiti sama ada dipinda, ditambah atau dikurangkan. Semakan Audit mendapati 2 Arahan Perubahan Kerja berjumlah RM2.18 juta diluluskan oleh Mesyuarat Lembaga LTAT pada bulan Mac 2008 kepada kontraktor utama. Butiran Arahan Perubahan Kerja tersebut adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 16.4
ARAHAN PERUBAHAN KERJA**

ARAHAN	TARIKH	NILAI (RM)	BUTIRAN
1	16.04.2008	2,080,000	Menaik taraf kemasan.
2	16.04.2008	99,027	Pertukaran jenama bagi kelengkapan bilik air.
JUMLAH		2,179,027	

Pihak Audit berpendapat LTAT perlu mengawal perubahan skop dan spesifikasi kerja semasa pelaksanaan projek bagi mengelakkan kos tambahan pembinaan dan kelewatan menyiapkan projek.

16.4.2.3 Penjualan Unit Kedai

Menurut Perintah Pembangunan DBKL bulan Ogos 2003 menyatakan kemudahan penghuni seperti mana yang telah diperuntukkan di dalam pelan cadangan hendaklah dibina dan disediakan dengan sempurna sebelum

Perakuan Menduduki Bangunan dikeluarkan. Kemudahan tersebut adalah khas untuk kegunaan penghuni skim pangsapuri, kondominium dan rumah pangsa. Antara kemudahan ini adalah 21 unit kedai tingkat bawah yang sepatutnya diuruskan oleh PPHM untuk kemudahan bersama penghuni Taman LTAT 1, Parsel 1 dan tidak boleh dijual kepada orang awam termasuk anggota tentera.

Semakan Audit mendapati unit kedai yang disediakan telah dijual oleh LTAT kepada warga tentera mengikut harga yang ditetapkan iaitu antara RM46,958 hingga RM208,360. LTAT telah membuat rayuan pengecualian syarat di atas kepada DBKL pada 22 Ogos 2008 tetapi ditolak pada 20 November 2008. LTAT telah membuat rayuan semula pada 6 Januari 2009 dengan alasan tidak terdapat klausa di dalam perintah pembangunan yang melarang LTAT menjual unit kedai. Bagaimanapun, garis panduan jualan kedai ini hanya dikeluarkan semasa proses mendapatkan Perintah Pembangunan dibuat dan ia tidak dinyatakan di dalam syarat-syarat yang dikenakan ke atas LTAT.

Sekiranya rayuan diterima, LTAT akan menerima hasil sejumlah RM2.20 juta daripada 20 unit kedai yang berjaya dijual yang mana sehingga kini RM837,946 telah diterima. Sebaliknya, jika rayuan ditolak, LTAT mungkin menghadapi tindakan undang-undang oleh pembeli.

Pada pendapat Audit, LTAT perlu mematuhi Perintah Pembangunan DBKL dan peraturan lain yang ditetapkan oleh DBKL.

16.4.2.4 Prestasi Jualan

Berdasarkan laporan yang diterima daripada Jabatan Pemasaran PPHM, prestasi jualan unit pangsapuri dan kedai Taman LTAT 1, Parsel 1 sehingga bulan Januari 2009 adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 16.5
PRESTASI JUALAN PANGSAPURI DAN KEDAI**

PANGSAPURI DAN KEDAI	HARGA SEUNIT (RM)	JUMLAH UNIT	UNIT YANG TELAH DIJUAL	UNIT YANG BELUM DIJUAL	PERATUSAN DIJUAL (%)
Kos Rendah	42,000	500	490	10	98
Kos Sederhana Rendah	72,000	192	192	0	100
Kos Sederhana	134,400 – 147,150	136	20	116	15
Kedai	46,958 – 208,360	21	20	1	95

Prestasi jualan untuk pangsapuri kos rendah, kos sederhana rendah dan unit kedai adalah menggalakkan kecuali unit pangsapuri kos sederhana yang mana hanya 15% berjaya dijual dan 116 unit lagi atau 85% belum dijual. Penjualan unit pangsapuri kos sederhana tidak mencapai sasaran yang ditetapkan. Oleh

kerana sambutan yang tidak menggalakkan daripada warga tentera untuk unit pangsapuri kos sederhana, Lembaga bersetuju supaya baki unit pangsapuri kos sederhana yang belum dijual ditawarkan kepada orang awam.

Pada pendapat Audit, LTAT dan PPHM perlu menjalankan program pemasaran dengan lebih agresif untuk menggalakkan lebih ramai warga tentera memiliki rumah atau ditawarkan kepada orang awam.

16.4.2.5 Prestasi Kutipan

Sehingga bulan Januari 2009, PPHM telah mengemukakan tuntutan berjumlah RM20.44 juta kepada semua pembeli yang berkaitan. Tuntutan ini adalah berdasarkan kepada 80% kemajuan kerja. Daripada jumlah tersebut, kutipan yang diterima adalah RM14.44 juta atau 70% daripada jumlah tuntutan. Semakan Audit mendapati 21 kes pembeli belum memohon pinjaman, 31 kes pinjaman belum diluluskan dan 16 kes tidak mengemukakan maklumat pinjaman. Semakan lanjut mendapati Affin Bank Berhad hanya menjelaskan RM1.90 juta atau 23.4% berbanding RM8.11 juta yang dituntut oleh PPHM.

Pihak Audit berpendapat LTAT perlu mengambil tindakan susulan bagi memastikan pembiaya dan pembeli menjelaskan bayaran dalam tempoh yang ditetapkan. LTAT sepatutnya mengadakan perjanjian dengan Affin Bank Berhad untuk menetapkan tempoh penyerahan pembiayaan perumahan kepada PPHM.

16.5 SYOR AUDIT

Bagi memperbaiki perkara yang dibangkitkan, pihak LTAT disyorkan membuat perancangan projek dengan lebih teliti supaya kelemahan tersebut tidak berulang semasa pelaksanaan pembangunan fasa seterusnya, melaksanakan kajian pasaran bagi memastikan projek seterusnya dapat mencapai objektif, meningkatkan program pemasaran dengan lebih agresif bagi menggalakkan lebih ramai warga tentera memiliki rumah atau ditawarkan kepada orang awam, memastikan pembiaya dan pembeli menjelaskan bayaran dalam tempoh yang ditetapkan dan mengadakan perjanjian dengan bank pembiaya supaya mengelak kelewatan penyerahan pembiayaan perumahan.

KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA

17. PENGURUSAN AKTIVITI PENGUATKUASAAN

17.1 LATAR BELAKANG

17.1.1 Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) ditubuhkan pada 1 Oktober 1951 sebagai skim persaraan wajib di bawah Akta Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1951. Akta ini telah dipinda dan digantikan dengan Akta Kumpulan Wang Simpanan Pekerja 1991 (Akta 452). Akta ini memberi kuasa kepada KWSP untuk melabur dan menangani majikan yang gagal mencarum bagi pekerjaanya. Fungsi dan aktiviti utama KWSP adalah menerima dan mengutip caruman, memproses pengeluaran simpanan dan faedah lain kepada ahli atau waris serta melaburkan wang untuk kepentingan ahli. Ahli KWSP terdiri daripada pekerja sektor swasta dan pekerja tidak berpenyen sektor awam.

17.1.2 Mengikut Akta KWSP 1991, majikan diwajibkan mencarum pada kadar semasa dan caruman tersebut perlu dibayar sebelum atau pada 15 hari bulan berikutnya. Sehingga bulan Disember 2008, sebanyak 450,605 majikan telah mendaftar dengan KWSP dan sebanyak 9,223 majikan gagal mencarum.

17.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada aktiviti penguatkuasaan KWSP telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap serta teratur selaras dengan objektif yang telah ditetapkan.

17.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aktiviti penguatkuasaan berdasarkan Akta KWSP 1991 yang dilaksanakan oleh Jabatan Penguatkuasaan bagi tahun 2007 hingga 2008. Semakan dibuat terhadap rekod dan dokumen di Jabatan Penguatkuasaan Ibu Pejabat dan 6 pejabat cawangan yang dilawati iaitu Gombak, Klang, Kuantan, Muar, Ipoh dan Kota Kinabalu. Temu bual dengan pegawai berkenaan serta lawatan fizikal terhadap majikan yang dipilih juga telah dilakukan.

17.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Julai hingga Disember 2008 mendapati aktiviti penguatkuasaan KWSP mempunyai beberapa kelemahan. Antaranya norma

nisbah agihan bilangan majikan setiap pemeriksa yang perlu dikaji semula, pemeriksaan rutin kawasan tidak dilaksanakan mengikut garis panduan, tempoh masa untuk menyelesaikan bayaran kes aduan tidak dapat dipatuhi dan pemantauan kurang memuaskan. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti berikut:

17.4.1 Struktur Pengurusan

Aktiviti penguatkuasaan diletakkan di bawah Jabatan Penguatkuasaan Ibu Pejabat diketuai oleh Pengurus Besar Gred 27 yang bertanggungjawab terus kepada Timbalan Ketua Pegawai Eksekutif Bahagian Operasi. Jabatan Penguatkuasaan KWSP menjalankan aktiviti penguatkuasaannya di 46 pejabat cawangan KWSP. Aktiviti penguatkuasaan di cawangan terletak di bawah tanggungjawab Ketua Penguatkuasaan Gred 24. Antara tugas dan tanggungjawab Ketua Penguatkuasaan Cawangan ialah:

- a. Melaksanakan tugas dan arahan pengurusan dari semasa ke semasa.
- b. Merancang, melaksana dan memantau aktiviti penguatkuasaan.
- c. Meluluskan tindakan penguatkuasaan yang dijalankan oleh pegawai.
- d. Menyemak, memperaku dan meluluskan kes bagi ansuran bayaran, pengecualian/pengurangan faedah, pembatalan dividen dan caj lain, kes invokasi, penamatan tindakan undang-undang/penyingkiran, penangguhan dan pembatalan akaun majikan.

Semakan Audit di 6 cawangan mendapati hanya di cawangan Gombak, Ketua Penguatkuasaan adalah juga bertanggungjawab sebagai Ketua Cawangan Pejabat KWSP. Ini menyebabkan beliau tidak dapat memberi tumpuan sepenuhnya terhadap tugas penyeliaan aktiviti penguatkuasaan. Pihak Audit mencadangkan supaya jawatan Ketua Cawangan dan Ketua Penguatkuasaan diwujudkan secara berasingan untuk memastikan tumpuan dapat diberi kepada aktiviti penguatkuasaan. KWSP memaklumkan telah melaksanakan penstrukturan semula Cawangan pada bulan November 2008 di mana penempatan Ketua Cawangan telah dibuat secara berperingkat. Jawatan Ketua Cawangan dan Ketua Penguatkuasaan Cawangan Gombak telah diisi pada bulan Mei 2009.

17.4.2 Nisbah Agihan Bilangan Majikan

Penguatkuasaan merupakan proses siasatan dan penyelesaian kes ketidakakuran majikan. Tindakan penguatkuasaan dilaksanakan sekiranya majikan masih gagal mencarum. Semakan Audit mendapati kes majikan gagal mencarum ini akan diagihkan melalui sistem kepada pemeriksa untuk menjalankan siasatan dan mengambil tindakan sehingga kes selesai. Pihak Audit mendapati bilangan majikan di bawah kawalan seorang pemeriksa di cawangan yang dilawati adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.1
PURATA BILANGAN MAJIKAN DI BAWAH SEORANG PEMERIKSA
SETAKAT BULAN SEPTEMBER 2008

CAWANGAN	MAJIKAN (Bil.)	PEMERIKSA (Bil.)	BILANGAN MAJIKAN BAGI SEORANG PEMERIKSA	
			PURATA	SEBENAR
Kota Kinabalu	15,396	12	1,283	1175 - 1,380
Ipoh	18,552	17	1,091	922 - 1,150
Muar	6,776	7	968	905 - 1,038
Klang	22,864	28	816	770 - 872
Kuantan	8,897	12	741	643 - 830
Gombak	14,773	20	739	699 - 918

Semakan Audit mendapati purata bilangan majikan yang dikawal oleh seorang pemeriksa di cawangan adalah antara 643 hingga 1,380 majikan. Selain itu, didapati beban kerja pemeriksa di setiap cawangan adalah berbeza. Beban kerja pemeriksa paling tinggi adalah di cawangan Kota Kinabalu, Ipoh dan Muar.

Pihak Audit mengesyorkan KWSP mengkaji semula norma nisbah bilangan majikan kepada setiap pemeriksa bagi menentukan keberkesanan tindakan penguatkuasaan dan penyelesaian kes terhadap majikan seperti kes aduan, menghantar saman, kes mahkamah dan menyelesaikan majikan gagal mencarum.

17.4.3 Pemeriksaan Rutin Kawasan

Program pemeriksaan rutin kawasan telah dimulakan pada bulan Mac 2008 bertujuan untuk menentukan majikan yang berdaftar membayar caruman secara teratur manakala majikan yang belum berdaftar perlu didaftarkan di KWSP dan dibuat taksiran tunggakan caruman. Garis panduan pemeriksaan rutin kawasan menetapkan pemeriksaan perlu dibuat terhadap semua majikan dalam kawasan pemetaan dan diluluskan oleh Ketua Penguatkuasaan. Pemeriksaan dijalankan serentak dan berkumpul oleh semua pemeriksa pada masa yang sama. Berdasarkan petunjuk prestasi utama, cawangan perlu membuat 8 kali pemeriksaan kawasan dalam masa setahun. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- a. Garis panduan tidak menyatakan tarikh mula kuat kuasa program. Bagaimanapun, pihak KWSP memaklumkan tarikh kuat kuasa program ialah pada bulan April 2008 iaitu tarikh pengedaran garis panduan melalui emel.
- b. Cawangan Kuantan tidak menjalankan pemeriksaan secara serentak mengikut jadual kawasan pemetaan yang diagihkan kepada pemeriksa. Pemeriksaan telah dijalankan oleh pemeriksa secara individu mengikut kesesuaian masa mereka.

KWSP memaklumkan pejabat cawangan dikehendaki melaksanakan pemeriksaan rutin kawasan secara serentak dan berkumpulan berdasarkan garis panduan serta arahan pengurusan yang ditetapkan.

KWSP perlu memastikan pemeriksaan rutin kawasan dijalankan sebagaimana garis panduan iaitu secara serentak oleh semua pemeriksa pada masa yang sama. Pemeriksaan secara berkumpulan akan memberi kesan kepada majikan dan aspek keselamatan pemeriksa akan lebih terjamin. Jabatan Penguatkuasaan juga perlu memberi perhatian kepada cawangan yang mempunyai masalah beban kerja dengan menjalankan pemantauan berkala bagi memastikan keberkesanan tindakan penguatkuasaan yang dijalankan.

17.4.4 Pengendalian Kes Aduan

Pengendalian dan pemantauan kes aduan ahli mengenai ketidakakuran majikan dibuat di Unit Aduan Ibu Pejabat dan cawangan. Penyiasatan kes aduan akan dijalankan oleh pemeriksa mengikut Pekeliling Penguatkuasaan Bilangan 6 Tahun 2002 dan Prosedur Penerimaan Kes Aduan Melalui *Enforcement Management System* (EMS). Setiap kes aduan akan dimasukkan ke dalam EMS berdasarkan butiran di borang aduan.

Daftar aduan diselenggara oleh petugas aduan bagi mengemas kini status aduan dari semasa ke semasa. Status kes akan dimaklumkan semula kepada pengadu melalui surat setiap tempoh 90 hari sehingga kes aduan selesai. Status kes aduan yang telah diambil tindakan oleh KWSP sehingga bulan Disember 2008 adalah seperti di jadual berikut:

**JADUAL 17.2
TINDAKAN KES ADUAN KWSP SEHINGGA BULAN DISEMBER 2008**

TAHUN	KES ADUAN (Bil.)	KES DIAMBIL TINDAKAN (Bil.)	TINDAKAN (%)
2007	19,311	16,325	84.5
2008	20,711	18,510	89.4

Pada tahun 2008, bilangan kes aduan yang diambil tindakan adalah 18,510 kes atau 89.4% meningkat berbanding 16,325 kes atau 84.5% pada tahun 2007.

17.4.4.1 Penyelesaian Kes Aduan di Cawangan

Mengikut Pekeliling Penguatkuasaan KWSP, siasatan kes aduan hendaklah diselesaikan dalam tempoh 21 hari dari tarikh kes diterima oleh pemeriksa kecuali bagi kes yang memerlukan tindakan mahkamah di mana siasatan dan taksiran hendaklah diselesaikan dalam tempoh 30 hari. Semakan Audit terhadap 111 kes aduan di cawangan KWSP yang dilawati mendapati kelewatan

penyelesaian kes aduan oleh pihak KWSP. Daripada jumlah kes aduan tersebut, hanya 34 aduan atau 30.6% telah selesai diambil tindakan oleh pihak KWSP. Sebanyak 42 kes aduan belum selesai dan masih dalam tindakan penguatkuasaan KWSP. Kes tersebut meliputi 26 kes yang telah melebihi tempoh 6 bulan dari tarikh aduan diterima. Kes ini dikategorikan sebagai majikan gagal mencarum 3 bulan dan perlu dirujuk untuk tindakan pendakwaan. Bagaimanapun, tindakan masih belum dilaksanakan. Sebanyak 35 kes didapati belum selesai dan dalam tindakan mahkamah. Butiran seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.3
STATUS ADUAN DI CAWANGAN KWSP YANG DILAWATI

CAWANGAN	KES ADUAN (Bil.)	KES ADUAN DALAM TINDAKAN			KES ADUAN SELESAI (Bil.)	KES ADUAN SELESAI (%)
		MAHKAMAH (Bil.)	KWSP			
			KES DALAM TEMPOH 6 BULAN (Bil.)	KES MELEBIHI TEMPOH 6 BULAN (Bil.)		
Muar	20	5	5	6	4	20
Gombak	20	3	0	10	7	35
Ipoh	20	17	0	2	1	5
Klang	20	5	2	2	11	55
Kota Kinabalu	19	1	5	3	10	52.6
Kuantan	12	4	4	3	1	8.3
JUMLAH	111	35	16	26	34	30.6

Pihak Audit berpendapat KWSP perlu mengambil tindakan untuk mengatasi kelewatan menyelesaikan kes aduan yang boleh menyebabkan KWSP menanggung tunggakan caruman majikan sekiranya syarikat diisytiharkan mufliis.

17.4.5 Tindakan Pendakwaan Dan Guaman Sivil

Tindakan pendakwaan dilaksanakan oleh pegawai pendakwa apabila segala usaha di peringkat penguatkuasaan untuk mendapatkan tunggakan caruman majikan tidak berjaya. Sekiranya tindakan pendakwaan tidak berjaya, tindakan guaman sivil akan diambil sebagai tindakan lanjutan. Ini merangkumi tindakan undang-undang terhadap pengarah syarikat melalui perintah mahkamah berdasarkan seksyen 65 Akta KWSP, 1991.

17.4.5.1 Tempoh Tindakan Pendakwaan dan Guaman Sivil

Pihak Audit menjalankan pengauditan terhadap cawangan yang dipilih bagi memastikan tindakan pendakwaan dan guaman sivil dilaksanakan mengikut

peraturan yang ditetapkan. Semakan Audit terhadap majikan gagal mencarum mendapati 6 majikan mempunyai baki tunggakan caruman melebihi RM1 juta, 10 majikan mempunyai tunggakan caruman antara RM500,000 hingga RM1 juta, manakala 102 majikan mempunyai caruman tertunggak antara RM100,000 hingga RM500,000. Semakan lanjut mendapati perkara berikut:

- a. Tindakan pendakwaan diambil dalam tempoh yang lama. Berdasarkan sampel kes majikan yang dikenakan tindakan pendakwaan di setiap cawangan yang dipilih, tempoh bagi menyelesaikan kes majikan gagal mencarum mengambil masa antara 1 hingga 9 tahun. Keterangan lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.4
TEMPOH TINDAKAN PENDAKWAAN DAN GUAMAN SIVIL

CAWANGAN	SAMPEL (Bil.)	KES SELESAI (Bil.)	KES BELUM SELESAI (Bil.)	TEMPOH TINDAKAN SELESAI (TAHUN)
Muar	12	3	9	1 – 6
Ipoh	18	5	13	1 – 9
Klang	18	0	18	1 – 6
Sabah	20	2	18	1 – 3
Gombak*	6	0	4	1 – 3
Pahang**	9	0	8	1 – 4

*Nota: * Dua kes di Gombak belum diambil tindakan pendakwaan atau guaman sivil.*

*** Satu kes di Pahang telah ditutup disebabkan syarikat tidak beroperasi.*

- b. Lima kes dengan baki tunggakan sejumlah RM3.26 juta telah ditamatkan pendakwaan di mahkamah disebabkan pengarah syarikat diisytihar muflis. Jabatan Penguatkuasaan KWSP sedang dalam proses mengeluarkan nama majikan tersebut dari senarai majikan yang berdaftar. Selain itu, proses invokasi juga sedang diambil selepas menerima permohonan daripada pekerja syarikat tersebut yang terbukti mencarum melalui potongan gaji. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.5
TUNGGAKAN CARUMAN YANG GAGAL DIKUTIP DARIPADA MAJIKAN SETAKAT 30 SEPTEMBER 2008

CAWANGAN	NAMA MAJIKAN	BAKI TUNGGAKAN (RM Juta)	TINDAKAN UNDANG-UNDANG			KEDUDUKAN KES
			MULA	TAMAT	TEMPOH	
Gombak	Zaitun Marketing Sdn. Berhad	1.84	01.04.99	05.07.04	5 tahun 3 bulan	Kes ditamatkan kerana defendan muflis. Cadangan untuk penyingkiran dan invokasi.
	AB Kamal Arkitek & Associates	0.24	12.04.04	09.09.05	1 tahun 4 bulan	Tindakan undang-undang ditamatkan kerana pemilik tunggal diisytihar muflis. Dalam tindakan invokasi.
	Transtherm Engineers Sdn. Berhad	0.35	24.04.03	08.06.04	1 tahun 1 bulan	Kes sivil ditamatkan. Pengarah diisytihar muflis dan syarikat ditutup pada tahun 2003.

CAWANGAN	NAMA MAJIKAN	BAKI TUNGGAKAN (RM Juta)	TINDAKAN UNDANG-UNDANG			KEDUDUKAN KES
			MULA	TAMAT	TEMPOH	
Kota Kinabalu	North Borneo Shippng Sdn. Berhad	0.53	12.03.04	05.10.07	3 tahun 6 bulan	Kes ditamatkan kerana syarikat tutup dan pengarah diisytihar muflis. Tindakan penyingkiran dan invokasi sedang dijalankan.
Muar	Everlasting Crest Sdn. Berhad	0.30	12.10.02	17.06.06	3 tahun 8 bulan	Pengarah diisytihar mufis pada bulan Jun 2006. Tindakan invokasi sedang dijalankan.
JUMLAH		3.26				

- c. Semakan terhadap 29 sampel pelan bayaran ansuran caruman yang diluluskan melalui perintah mahkamah mendapati 21 majikan membuat bayaran tidak mengikut jadual bayaran caruman manakala 8 majikan gagal membuat bayaran. Butiran adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 17.6
STATUS BAYARAN ANSURAN MELALUI
PERINTAH MAHKAMAH SETAKAT BULAN OKTOBER 2008

CAWANGAN	KES ANSURAN (Bil.)	JUMLAH TERTUNGGAK (RM)	KES ANSURAN DIBAYAR (Bil.)	JUMLAH DITERIMA BAYARAN ANSURAN SETAKAT PENGAUDITAN (RM)	CATATAN
Gombak	6	1,329,141	6	1,161,523	Semua majikan gagal membayar sepenuhnya ansuran yang ditetapkan.
Kuantan	9	288,408	5	136,054	4 majikan gagal membayar ansuran yang ditetapkan dan 5 majikan telah membayar sebahagian ansuran.
Kota Kinabalu	14	482,000	10	193,828	3 majikan membayar sepenuhnya ansuran. 7 majikan membayar sebahagian ansuran yang ditetapkan, 4 majikan gagal membayar ansuran dan tindakan melevi harta serta guaman sivil telah diambil terhadap majikan tersebut.
JUMLAH	29	2,099,549	21	1,491,405	

Pihak Audit mendapati kes pendakwaan dan guaman sivil tidak dapat diselesaikan disebabkan perkara berikut:

- Saman tidak diserahkan kepada majikan syarikat tetapi diserahkan kepada kerani atau kakitangan syarikat.
- Majikan memohon tempoh untuk menyelesaikan baki tunggakan caruman.
- Premis majikan tidak ditemui, telah berpindah atau majikan gagal dikesan.
- Kes pendakwaan yang berulang iaitu majikan gagal mencarum melebihi 2 bulan telah diambil tindakan saman. Walaupun majikan menjelaskan bayaran bagi saman terdahulu dikeluarkan, majikan akan gagal lagi

mencarum pada bulan berikutnya sehingga tindakan saman seterusnya dikeluarkan. Ini menyebabkan kes pendakwaan akan berulang semula.

Pihak Audit berpendapat tindakan susulan perlu dibuat segera bagi mempercepatkan proses pendakwaan supaya tunggakan dapat dikutip sebelum pengarah syarikat diisytihar muflis. Di samping itu, pelan bayaran ansuran tunggakan caruman majikan hendaklah dibuat selaras dengan kelulusan yang diberi melalui perintah mahkamah.

KWSP memaklumkan proses tindakan pendakwaan adalah tertakluk kepada bidang kuasa mahkamah yang menetapkan tarikh sebutan dan perbicaraan kes. Bagaimanapun, KWSP sentiasa mengawal selia kes dalam tindakan mahkamah melalui *Legal Management System* supaya pemantauan dapat dilaksanakan dengan lebih cekap dan berkesan. Kajian sedang dilaksanakan oleh KWSP bagi menentukan kesesuaian tempoh masa kes pendakwaan dan guaman sivil. Kajian ini dijangka selesai pada bulan Oktober 2009. Tindakan melewi harta telah diambil terhadap majikan yang masih gagal mematuhi bayaran mengikut pelan bayaran ansuran yang diluluskan.

17.4.6 Pemantauan

Cawangan KWSP perlu mengadakan mesyuarat majikan gagal mencarum amaun besar secara bulanan bagi membincangkan tindakan penyelesaian tunggakan caruman. Selain itu, pemantauan juga diambil melalui tindakan berikut:

- Lawatan pihak pengurusan KWSP dan perbincangan dengan syarikat yang terlibat.
- Menghantar surat peringatan kepada pengarah syarikat terlibat.
- Mengadakan mesyuarat majikan gagal mencarum amaun besar di cawangan secara bulanan untuk membincangkan kedudukan majikan terlibat dan tindakan penyelesaian.
- Laporan majikan gagal mencarum amaun besar perlu disediakan dengan kemas kini oleh setiap cawangan mulai bulan Februari 2008 dan dikemukakan ke Jabatan Penguatkuasaan di Ibu Pejabat.

Semakan Audit mendapati Cawangan Gombak hanya mengadakan sekali mesyuarat majikan gagal mencarum amaun besar dalam tahun 2008 bersama pihak Jabatan Penguatkuasaan Ibu Pejabat. Selain itu, perbincangan majikan gagal mencarum amaun besar hanya dibuat antara Ketua Penguatkuasaan dan Unit Penguatkuasaan sahaja. KWSP memaklumkan cawangan perlu mengemukakan laporan bulanan berkaitan aktiviti dan prestasi penguatkuasaan ke Ibu Pejabat pada atau sebelum 27 hari bulan setiap bulan. Pada tahun 2008, Cawangan Gombak

telah mengadakan 9 mesyuarat bulanan cawangan dengan memasukkan perkara majikan gagal mencarum amaun besar dalam agenda utama mesyuarat.

Pihak Audit berpendapat pemantauan aktiviti penguatkuasaan di peringkat Ibu Pejabat dan cawangan KWSP perlu ditingkatkan untuk memastikan tindakan kes majikan gagal mencarum dapat diselesaikan.

17.5 SYOR AUDIT

Bagi memastikan aktiviti penguatkuasaan diuruskan dengan teratur dan cekap adalah disyorkan KWSP memberi pertimbangan kepada perkara berikut:

- a. Mengkaji semula nisbah majikan kepada pemeriksa bagi menentukan keberkesanan aktiviti penguatkuasaan dan tindakan penyelesaian kes terhadap majikan yang gagal mencarum.
- b. Memastikan pemeriksaan rutin kawasan dijalankan mengikut garis panduan iaitu secara serentak dan berkumpulan oleh semua pemeriksa. Pemeriksaan secara berkumpulan akan memberi kesan kepada majikan dan aspek keselamatan pemeriksa akan lebih terjamin.
- c. Menetapkan tempoh masa bagi menyelesaikan kes aduan sebelum tindakan pendakwaan diambil.
- d. Tindakan susulan perlu dibuat segera bagi mempercepatkan proses pendakwaan supaya tunggakan dapat dikutip sebelum pengarah syarikat diisytihar muflis. Pelan bayaran ansuran tunggakan caruman majikan hendaklah dibuat selaras dengan kelulusan yang diberi melalui perintah mahkamah.

PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL

18. PENGURUSAN JEMAAH RAYUAN KESELAMATAN SOSIAL

18.1 LATAR BELAKANG

18.1.1 Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) telah ditubuhkan pada bulan Januari 1971 bagi menguatkuasakan Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969 dan Peraturan (Am) Keselamatan Sosial Pekerja 1971. Tujuan penubuhan adalah untuk melindungi pekerja daripada risiko bencana pekerjaan, penyakit khidmat, keilangan dan kematian melalui pelaksanaan Skim Insurans Bencana Pekerjaan dan Skim Pencen Ilat, mengutip caruman, menerima tuntutan dan membuat bayaran faedah kepada pencarum yang ditimpa bencana.

18.1.2 Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial (Jemaah Rayuan) merupakan sebuah tribunal undang-undang yang diberi kuasa untuk menimbang dan memutuskan sebarang rayuan, persoalan atau pertikaian mengikut Seksyen 84, Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969. Jemaah Rayuan berperanan untuk mengendalikan kes rayuan pekerja terbencana dan waris yang tidak berpuas hati dengan keputusan PERKESO. Keanggotaan Jemaah Rayuan terdiri daripada seorang pengerusi dan 2 pengapit (ahli). Sehubungan itu, Unit Urus Setia Jemaah Rayuan diwujudkan untuk mengurus dan menyelaraskan persidangan jemaah.

18.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan Jemaah Rayuan diurus dengan cekap dan teratur serta selaras dengan objektif yang ditetapkan.

18.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan pengurusan Jemaah Rayuan bagi tahun 2006 hingga 2008. Semakan telah dibuat terhadap rekod dan dokumen berkaitan. Di samping itu, temu bual dan perbincangan dengan pegawai dari Unit Urus Setia Jemaah Rayuan dan Cawangan Perundangan serta lawatan di 3 pejabat negeri iaitu Selangor, Johor dan Sarawak telah dibuat. Sampel yang dipilih adalah 5% daripada kes yang diterima dan kes yang ditolak oleh Jemaah Rayuan.

18.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan September hingga Disember 2008 mendapati beberapa kelemahan dalam pengurusan Jemaah Rayuan yang perlu diambil tindakan. Antaranya adalah pendengaran rayuan mengambil masa yang lama, keputusan Jemaah Rayuan dihantar ke Pejabat PERKESO Negeri/Tempatan melebihi 3 hari dan bayaran kepada orang berinsurans atau waris melebihi tempoh 14 hari. Penjelasan lanjut mengenai kelemahan yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

18.4.1 Struktur Pengurusan

18.4.1.1 Peringkat Ibu Pejabat

Di peringkat Ibu Pejabat, pengurusan Jemaah Rayuan dilaksanakan oleh Unit Urus Setia Jemaah yang bertanggungjawab kepada Pengurus Besar Kanan, Bahagian Khidmat Pengurusan. Cawangan Perundangan diketuai oleh Pengurus Besar yang bertanggungjawab mengendalikan kes pembelaan bagi pihak PERKESO serta meneliti keputusan Jemaah Rayuan sama ada perlu dibuat rayuan ke Mahkamah Tinggi. Unit Urus Setia Jemaah di bawah Cawangan Pentadbiran Am diketuai oleh pegawai tadbir yang bertanggungjawab menerima dan mendaftar permohonan orang berinsurans atau waris, menguruskan persidangan dan elaun kehadiran persidangan kepada pengerusi, ahli dan saksi. Fungsi Cawangan Perundangan dan Unit Urus Setia Jemaah adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.1
FUNGSI CAWANGAN PERUNDANGAN DAN UNIT URUS SETIA JEMAAH

CAWANGAN / UNIT	FUNGSI
Cawangan Perundangan	• Menyediakan pernyataan pembelaan bagi pihak PERKESO. • Membuat persediaan fail yang akan dibicarakan. • Menghadiri dan mengendalikan persidangan kes Jemaah Rayuan bagi pihak PERKESO. • Meneliti keputusan kes oleh Jemaah Rayuan sama ada perlu dibuat rayuan ke Mahkamah Tinggi. • Mengeluarkan memo arahan memaklumkan kes tidak akan dirayu ke Mahkamah Tinggi atau Mahkamah Rayuan, yang mana berkenaan berserta perintah Jemaah Rayuan atau Mahkamah Tinggi kepada Pejabat PERKESO Negeri/Tempatan untuk pembayaran faedah kepada pemohon.
Unit Urus Setia Jemaah	• Menerima dan mendaftar Borang Permohonan di bawah Peraturan-peraturan Keselamatan Sosial Pekerja (Acara Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial) 1976. • Menguruskan urusan persidangan seperti menetapkan tarikh persidangan, memaklumkan tarikh persidangan kepada ahli pemohon daripada Cawangan Perundangan, sepina saksi, tempat persidangan dan lain-lain. • Menguruskan pembayaran elaun kehadiran persidangan pengerusi, ahli dan saksi. • Menguruskan urusan pelantikan pengerusi dan ahli. • Menguruskan urusan penambahan kawasan Jemaah Rayuan baru. • Mendaftarkan rayuan keputusan Jemaah Rayuan ke Mahkamah Tinggi. • Mendraf perintah bertulis untuk semakan, persetujuan dan tandatangan Pengerusi JRKS. • Mengedarkan perintah bertulis yang telah disemak dan ditandatangani oleh Pengerusi JRKS.

18.4.1.2 Peringkat Pejabat Cawangan

PERKESO mempunyai 45 pejabat cawangan seluruh Malaysia bagi memastikan aktivitiya dilaksanakan dengan lancar dan teratur. Pengarah Negeri atau Pengurus Pejabat bertanggungjawab terhadap pengurusan dan pentadbiran pejabat. Bahagian Faedah, Pejabat PERKESO Negeri ditadbirkan oleh seorang pegawai tadbir serta dibantu oleh pegawai dari kumpulan sokongan dan unit penguat kuasa. Bahagian ini bertanggungjawab menyiasat kes Jemaah Rayuan.

18.4.1.3 Keanggotaan Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial

Di bawah seksyen 83, Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969, keanggotaan Jemaah Rayuan adalah terdiri daripada pengerusi dan 2 ahli yang dilantik oleh Menteri. Pengerusi Jemaah Rayuan bagi semua kawasan hendaklah terdiri daripada seorang warganegara dan mempunyai pengalaman tidak kurang dari 10 tahun menjadi anggota Perkhidmatan Kehakiman dan Undang-undang Persekutuan atau seorang peguam bela dan peguam cara Mahkamah Tinggi di Malaysia manakala ahli-ahlinya adalah terdiri daripada wakil majikan dan wakil pekerja.

Semakan Audit mendapati 11 pengerusi Jemaah Rayuan telah dilantik oleh Menteri yang terdiri daripada Hakim-hakim Mahkamah Perusahaan di Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak. Semua pelantikan tersebut berkuat kuasa untuk tempoh 2 tahun dari tarikh pelantikan dan pemberitahuan pelantikan telah diwartakan.

18.4.1.4 Pengurusan Persidangan Kes Jemaah Rayuan Keselamatan Sosial

Pada tahun 2007 dan 2008, sebanyak 4,069 kes rayuan atau 65% daripada 6,264 kes yang didengar oleh Jemaah Rayuan telah diselesaikan. Jumlah ini merangkumi 1,527 kes yang diterima, 1,844 kes ditolak dan 698 kes dibatalkan. Bagi 2,195 kes yang tidak dapat diselesaikan telah ditangguh ke tahun hadapan. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.2
STATUS KES JEMAAH RAYUAN BAGI TAHUN 2007 DAN 2008

NEGERI/ TAHUN		BILANGAN KES				
		JUMLAH KESELURUHAN	TERIMA	TOLAK	BATAL	TANGGUH
UTARA	2007	347	69	58	29	191
	2008	394	110	185	22	77
KUALA LUMPUR	2007	771	210	169	124	268
	2008	615	154	256	30	175
SELANGOR	2007	503	113	123	102	165
	2008	814	186	366	117	145
TENGGAH	2007	293	33	42	10	208
	2008	254	81	72	19	82
TIMUR	2007	212	86	21	15	90
	2008	206	75	57	14	60
JOHOR BAHRU	2007	568	131	89	43	305
	2008	301	83	116	20	82
PERAK	2007	434	51	76	108	199
	2008	336	95	120	32	89
SABAH	2007	64	12	28	1	23
	2008	13	4	8	1	0
SARAWAK	2007	127	31	53	11	32
	2008	12	3	5	0	4
JUMLAH		6,264	1,527	1,844	698	2,195

PERKESO memaklumkan Pengerusi Jemaah Rayuan ada menetapkan tarikh persidangan pada awal tahun. Bagaimanapun, Urus Setia Jemaah Rayuan hanya mengemukakan maklumat tarikh persidangan bagi negeri Selangor sahaja. Mulai bulan Ogos 2008, PERKESO telah menetapkan persidangan dibuat secara purata 16 kes sehari manakala mulai bulan Mac 2007, bilangan kawasan persidangan bertambah dari 5 kepada 11 kawasan. Bagaimanapun, pelaksanaan persidangan adalah mengikut kes berbangkit dengan persetujuan Pengerusi Kawasan secara *ad hoc*.

Pada pandangan Audit, PERKESO perlu menyediakan kategori kawasan persidangan kes sebagai tinggi, sederhana atau rendah mengikut bilangan kes rayuan. Bagi setiap kategori ini, PERKESO hendaklah menetapkan bilangan sesi persidangan yang sepatutnya dilaksanakan setiap tahun dengan mengambil kira kes tertunggak serta peningkatan kes yang diterima supaya perbicaraan dapat dijalankan dengan segera sebaik sahaja kes didaftarkan.

18.4.1.5 Proses Rayuan Yang Dibenarkan

Keputusan rayuan kes yang dibenarkan oleh Pengerusi Jemaah Rayuan adalah terdiri daripada kes dibenarkan untuk tindakan bayaran dan kes dibenarkan tetapi dirujuk kembali kepada PERKESO untuk siasatan lanjut. Semakan Audit mendapati bagi kes yang dibenarkan oleh Jemaah Rayuan untuk tindakan bayaran serta tidak perlu siasatan lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL18.3
KES RAYUAN YANG DIBENARKAN

NEGERI	BILANGAN KES			
	6 HINGGA 12 BULAN	MELEBIHI 12 BULAN	DALAM PROSES PENYEDIAAN BAUCAR BAYARAN	JUMLAH
Johor	16	19	10	45
Sarawak	8	8	7	23
Selangor	1	27	6	34
JUMLAH	25	54	23	102

Daripada 102 kes yang dibenarkan, 23 kes masih dalam proses penyediaan baucar bayaran. Pihak Audit mendapati 25 kes mengambil masa kurang dari 12 bulan dan 54 kes melebihi tempoh 12 bulan bagi menyelesaikan kes rayuan iaitu dari tarikh terima permohonan rayuan hingga kes dibayar bagi kali pertama oleh pejabat PERKESO negeri. Tempoh proses bagi penyediaan kes rayuan yang dibenarkan adalah seperti berikut:

a. Tempoh Masa Bagi Mendengar Permohonan Rayuan

PERKESO menetapkan tempoh proses penyediaan rekod rayuan iaitu 42 hari bagi penyediaan dokumen dan mendaftar fail serta penyediaan pernyataan pembelaan. Semakan Audit bagi 300 sampel yang dipilih mendapati tempoh masa yang diambil selepas penyediaan rekod rayuan hingga tarikh kes didengar oleh Jemaah Rayuan melebihi tempoh yang ditetapkan. Butiran adalah seperti berikut:

JADUAL 18.4
TEMPOH MASA DIAMBIL BAGI MENDENGAR KES RAYUAN

NEGERI	KES DIBENARKAN	TEMPOH MASA (Hari)	KES DITOLAK	TEMPOH MASA (Hari)
Johor	44	114 hingga 648	55	18 hingga 138
Sarawak	22	74 hingga 916	39	18 hingga 1,068
Selangor	31	348 hingga 888	59	226 hingga 1,008

Pada pandangan Audit, tempoh proses penyediaan rekod rayuan perlu dikaji semula untuk mempercepatkan pendengaran kes rayuan oleh JRKS.

b. Tempoh Masa Diambil Antara Tarikh Tandatangan Pengerusi Hingga Tarikh Keputusan Jemaah Rayuan Dihantar Kepada Negeri

PERKESO menetapkan sekiranya keputusan tidak dirayu ke Mahkamah Tinggi, keputusan tersebut hendaklah dihantar ke Pejabat PERKESO Negeri/Tempatan (PPN/PPT) dalam tempoh 3 hari selepas menerima keputusan bertulis daripada Unit Urus Setia Jemaah Rayuan. Semakan Audit mendapati tempoh masa yang diambil dari tarikh tandatangan pengerusi sehingga keputusan dihantar ke PPN/PPT adalah antara 4 hingga 165 hari seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.5
TEMPOH MASA BAGI MENGHANTAR
KEPUTUSAN JEMAAH RAYUAN KE NEGERI

NEGERI	SAMPEL (Bil.)	TEMPOH MASA (Hari)
Johor	45	4 hingga 83
Sarawak	23	24 hingga 165
Selangor	45	11 hingga 66

c. Tempoh Masa Yang Diambil Antara Tarikh Keputusan Jemaah Rayuan Dihantar Kepada Negeri Dengan Tarikh Dibayar Bagi Kali Pertama Oleh Pejabat PERKESO Negeri

Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 7 Tahun 2006 telah menetapkan supaya semua bil yang diterima hendaklah dibayar dalam tempoh 14 hari dari tarikh bil diterima. Semakan Audit mendapati tempoh masa bayaran selepas tarikh keputusan Jemaah Rayuan telah melebihi 14 hari. Berdasarkan sampel kes dibenarkan untuk tindakan bayaran oleh Bahagian Perundangan, kelewatan bayaran adalah 6 kes bagi negeri Johor, 3 kes bagi negeri Sarawak dan 3 kes bagi negeri Selangor. Kelewatan bayaran adalah antara 1 hingga 218 hari. Butiran lanjut adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 18.6
TEMPOH MASA BAGI MEMBAYAR KEPADA
ORANG BERINSURANS ATAU WARIS

NEGERI	TARIKH MEMO CAWANGAN PERUNDANGAN BERKENAAN KEPUTUSAN JEMAAH RAYUAN	NO. BAUCAR	TARIKH	JUMLAH (RM)	TEMPOH KELEWATAN MELEBIHI 14 HARI
Johor	30.06.08	4499	18.07.08	2,912	4
	25.10.07	7093	18.12.07	4,380	40
	25.10.07	3585	13.06.08	572	218
	17.10.07	6311	12.11.07	5,372	12
	17.01.08	942	12.02.08	1,900	12
	26.02.08	1800	25.03.08	1,224	14
Sarawak	21.02.08	0968	09.05.08	42,358	64
	08.08.07	2371	11.09.07	456	20
	11.03.08	209	27.03.08	652	2
Selangor	16.06.08	4655	04.07.08	4,620	4
	10.07.08	5533	25.07.08	2,975	1
	16.06.08	4665	04.07.08	5,632	4

Pada pandangan Audit, pihak PERKESO hendaklah mengambil tindakan untuk membuat pembayaran kepada orang berinsurans atau waris dalam tempoh 14 hari bekerja selaras dengan peraturan kewangan yang sedia ada.

18.5 SYOR AUDIT

Bagi memastikan pengurusan Jemaah Rayuan dikendalikan dengan teratur dan cekap, pihak Audit mengesyorkan perkara berikut diberi pertimbangan:

- a. Pihak Urus Setia Jemaah Rayuan perlu menetapkan kategori setiap kawasan persidangan/negeri sebagai tinggi, sederhana dan rendah mengikut bilangan kes rayuan diterima setiap tahun supaya persidangan dapat dijalankan dengan segera sebaik sahaja kes didaftarkan.
- b. Menetapkan tempoh masa proses bagi mendengar permohonan rayuan supaya kes dapat diselesaikan dengan lebih awal.
- c. Memastikan pembayaran kepada orang berinsurans dan waris dibuat dalam tempoh 14 hari dari tarikh keputusan Jemaah Rayuan selaras dengan peraturan kewangan yang sedia ada.

PELBAGAI AGENSI

19. PELAKSANAAN SISTEM PERAKAUNAN BERKOMPUTER SAGA

19.1 LATAR BELAKANG

19.1.1 Kerajaan telah memutuskan pada tahun 1995, supaya satu sistem perakaunan berkomputer dilaksanakan bagi mengatasi masalah penyata kewangan yang tertunggak di Badan Berkanun Persekutuan dan Negeri. Perisian yang dibangunkan hendaklah berupaya menyediakan penyata kewangan dengan lebih cepat, kemas kini dan tepat pada masanya. Unit Pemodenan Tadbir dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU) dengan kerjasama Jabatan Akauntan Negara Malaysia (Akauntan Negara) dan Jabatan Audit Negara diberi tanggungjawab untuk memastikan projek ini berjalan dengan lancar. Syarikat Konsortium Jaya Sdn. Berhad telah dilantik sebagai *vendor* bagi membangunkan pakej *Standard Accounting System For Government Agencies* (SAGA).

19.1.2 Pada tahun 2000, pakej SAGA versi 1.0 telah ditukarkan kepada pakej perisian baru *Century Financials* berikutan daripada masalah perisian komputer tahun 2000 atau *the millennium bug* (Y2K). Pakej perisian baru ini dibangunkan oleh Syarikat Century Software (M) Sdn. Berhad dan kini dikenali sebagai *SAGA-Century*.

19.1.3 MAMPU telah menyerahkan projek SAGA kepada Akauntan Negara pada tahun 2004 dan menjadi agensi utama bertanggungjawab terhadap pengurusan projek tersebut di Badan Berkanun Persekutuan. Akauntan Negara melantik Syarikat KPMG Sdn. Berhad sebagai perunding projek bagi menguruskan pelaksanaan SAGA. Sehingga kini, terdapat 15 modul yang telah dibangunkan dalam pakej perisian *SAGA-Century* versi 7.4 seperti di jadual berikut:

JADUAL 19.1
MODUL SAGA CENTURY VERSI 7.4

MODUL	MODUL
Lejar Am	Kawalan Inventori
Buku Tunai	Gaji
Akaun Kena Bayar	Pinjaman Kakitangan
Akaun Belum Terima	Pendahuluan dan Tuntutan
Bajet dan Kawalan Vot	Pinjaman dan Pajakan
Pembelian	Pengekasan Projek
Pengurusan Aset	Pelaburan
Perakaunan Cawangan	

Di samping itu, *SAGA-Century* versi 7.4 juga menyediakan modul tambahan antaranya modul sistem maklumat pengurusan, portal pelanggan dan pembekal.

19.1.4 Akauntan Negara telah memperluaskan projek SAGA fasa I dengan kos sejumlah RM9.96 juta pada bulan Jun 2004 kepada 12 Badan Berkanun Persekutuan seperti berikut:

- Universiti Malaysia Sabah
- Universiti Tun Hussein Onn Malaysia
- Lembaga Kemajuan Pertanian Kemubu
- Agensi Kelayakan Malaysia
- Maktab Kerjasama Malaysia
- Lembaga Kemajuan Wilayah Pulau Pinang
- Lembaga Tembakau Negara
- Perbadanan Harta Intelek Malaysia
- Lembaga Kemajuan Johor Tenggara
- Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara
- Lembaga Amanah Balai Seni Lukis Negara
- Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran

19.2 OBJEKTIF PENGAUDITAN

Pengauditan ini dijalankan untuk menilai sama ada perluasan pakej SAGA kepada Badan Berkanun Persekutuan telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, cekap serta selaras dengan objektif yang ditetapkan.

19.3 SKOP DAN METODOLOGI PENGAUDITAN

Pengauditan ini meliputi aspek perancangan, pelaksanaan dan pemantauan terhadap perluasan pakej SAGA di Badan Berkanun Persekutuan bagi setahun dari bulan Februari 2008 hingga 2009. Semakan Audit telah dibuat terhadap laporan yang dikemukakan oleh perunding, surat pengurusan firma audit swasta dan minit mesyuarat Jawatankuasa Teknikal SAGA serta maklum balas daripada Badan Berkanun Persekutuan berkenaan.

19.4 PENEMUAN AUDIT

Pengauditan yang dijalankan antara bulan Oktober 2008 hingga Januari 2009 mendapati beberapa kelemahan wujud dalam pelaksanaan perluasan projek SAGA. Antara kelemahan yang diperhatikan adalah *source code* tidak diserahkan oleh *vendor* kepada ejen *escrow* setiap kali kerja penambahbaikan atau menaik taraf sistem dilaksanakan; tanggungjawab perunding tidak dinyatakan dengan jelas dan terperinci,

skop tugas penyeliaan dan ujian yang perlu dilaksanakan tidak dinyatakan dengan jelas dan terperinci dalam perjanjian; ujian terhadap sistem di dalam *test server* tidak dilaksanakan bagi menentukan jaminan kualiti untuk versi yang di naik taraf adalah sempurna dan ujian penerimaan serta ujian *stress* tidak dilaksanakan terhadap sistem versi baru sebelum diguna pakai. Penjelasan lanjut mengenai perkara yang dibangkitkan adalah seperti berikut:

19.4.1 Pelaksanaan SAGA

19.4.1.1 Pekeliling Kemajuan Perkhidmatan Awam (PKPA) Bilangan 1 Tahun 1996 telah dikeluarkan sebagai garis panduan melaksanakan sistem perakaunan berkomputer yang standard di Badan Berkanun Persekutuan. Antara objektif yang dinyatakan dalam pekeling tersebut adalah seperti berikut:

- Menyediakan kemudahan penyenggaraan penyata kewangan yang lengkap dan terkini.
- Membolehkan akaun ditutup setiap hari.
- Menyediakan kemudahan perakaunan pengurusan kewangan dengan lebih baik.
- Menyediakan laporan kewangan sebelum diaudit tepat pada masa yang ditetapkan.

Pekeling sedia ada ini telah digantikan dengan Pekeling Kemajuan Perkhidmatan Awam Bilangan 1 Tahun 2007 pada tahun 2007. Antara penambahbaikan yang telah dibuat dalam pekeling tersebut adalah penyediaan carta akaun baru bagi penyata kewangan dan format laporan penyata kewangan bulanan serta tahunan.

Mengikut perenggan 10 (c) PKPA Bilangan 1 Tahun 2007, pelaksanaan SAGA di Badan Berkanun Persekutuan hendaklah memenuhi syarat berikut:

- Badan Berkanun Persekutuan yang tidak mempunyai sistem perakaunan berkomputer hendaklah menggunakan pakej SAGA.
- Badan Berkanun Persekutuan yang telah mengkomputerkan sistem perakaunannya tetapi sistem tersebut tidak dapat diubah suai untuk memenuhi kehendak sistem perakaunan standard, sistem sedia ada hendaklah ditukar kepada pakej SAGA.
- Badan Berkanun Persekutuan yang telah mengkomputerkan sistem perakaunannya dan sistem tersebut boleh diubah suai untuk memenuhi kehendak sistem perakaunan standard, sistem tersebut tidak perlu berpindah kepada pakej SAGA dengan serta-merta. Bagaimanapun,

Badan Berkanun Persekutuan hendaklah mengubah suai sistem perakaunan sedia ada bagi memenuhi objektif sistem perakaunan standard. Badan Berkanun Persekutuan juga perlu merancang berpindah kepada pakej SAGA.

Berdasarkan syarat ketiga di perenggan 10 PKPA ini, walaupun sistem perakaunan berkomputer Badan Berkanun Persekutuan telah memenuhi kehendak sistem perakaunan berkomputer SAGA tetapi masih dikehendaki bertukar kepada pakej SAGA pada masa hadapan.

19.4.1.2 Sehingga akhir tahun 2008, sebanyak 127 Badan Berkanun Persekutuan dikenal pasti terlibat dengan projek perluasan SAGA. Daripada jumlah tersebut, 43 Badan Berkanun Persekutuan telah menggunakan pakej perakaunan SAGA manakala 84 menggunakan perisian lain yang diperoleh atau dibangunkan sendiri. Badan Berkanun Persekutuan tersebut dapat menjana penyata kewangan tepat pada masa yang ditetapkan. Antaranya Lembaga Tabung Haji, Lembaga Tabung Angkatan Tentera, Universiti Malaya, Universiti Malaysia Perlis, Universiti Malaysia Pahang, Universiti Kebangsaan Malaysia, Universiti Sains Malaysia, Bank Negara Malaysia, Bank Kerjasama Rakyat Malaysia dan Lembaga Pembangunan Industri Pembinaan Malaysia.

Pada pendapat Audit, Badan Berkanun Persekutuan tidak perlu menukar kepada pakej SAGA-Century sekiranya telah memperoleh perisian lain, membangunkan perisiannya sendiri, mengubah suai atau menaik taraf sistem perakaunan berkomputer mengikut kehendak dan ketetapan Pekeliling Kemajuan Perkhidmatan Awam Bilangan 1 Tahun 2007. Pihak Akauntan Negara memaklumkan bahawa mereka sedang dalam proses untuk mengemas kini hala tuju perluasan pelaksanaan SAGA di Badan Berkanun Persekutuan. Hasrat Akauntan Negara adalah untuk menilai setiap sistem perakaunan di Badan Berkanun Persekutuan dari segi pematuhan kepada PKPA yang sedang berkuat kuasa. Perancangan jangka panjang adalah untuk meminda semula PKPA mengikut kesesuaian keadaan semasa dan diperjelaskan lagi mengikut hala tuju perluasan pelaksanaan SAGA di Badan Berkanun Persekutuan.

19.4.2 Penyerahan *Source Code*

Mengikut klausa 24 mengenai kes *liquidation* dalam perjanjian antara Kerajaan dengan Century Software (M) Sdn. Berhad bertarikh 15 Ogos 2006 menyatakan *source code* kepada pakej yang telah dibangunkan hendaklah disimpan oleh pihak ketiga atau ejen *escrow*.

Antara kandungan klausa ialah *“In the case of liquidation, the Company undertakes to inform the Government as early as possible of its intention to wind-up with a view to permitting the Government to place consolidated order of the System Application, and also to advise the Government on the equivalent recognised source of supply. **The Company shall escrow the source code of the Software Programme to a neutral third party (therein referred to as the ‘escrow agent’)**. The escrow agent shall allow the Government to access the source code of the System Application in the event where the Company or the Licensor of the software package fails to provide support as a result of abandonment, cessation of business or bankruptcy.”* Sehingga kini adalah didapati syarikat tersebut masih belum mengemukakan *source code* berkaitan kepada Akauntan Negara seperti yang dikehendaki dalam perjanjian.

Pada pendapat Audit, Akauntan Negara perlu memastikan vendor menyerahkan kepada ejen escrow source code yang terkini setiap kali penambahbaikan atau menaik taraf sistem dilaksanakan. Di samping itu, Akauntan Negara hendaklah melantik ejen escrow seperti yang dinyatakan dalam perjanjian. Akauntan Negara memaklumkan pihaknya sedang dalam proses untuk mendapatkan *source code* daripada Century Software (M) Sdn. Berhad. Akauntan Negara juga akan mendapatkan maklum balas daripada Penasihat Undang-Undang mengenai pelantikan ejen escrow yang bersesuaian seperti dinyatakan dalam perjanjian.

19.4.3 Modul Stok

Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) adalah salah satu daripada Badan Berkanun Persekutuan yang telah menggunakan pakej SAGA-Century. Akauntan Negara telah membelanjakan sejumlah RM65,250 bagi kos perisian dan RM368,383 untuk kos perkakasan bagi pelaksanaan SAGA di LPPKN. Selain itu, LPPKN perlu membayar kos penyenggaraan tahunan antara RM86,726 hingga RM108,408 iaitu 20% hingga 25% daripada kos projek yang berjumlah RM433,633 termasuk kos modul stok.

Semakan Audit mendapati sehingga kini, modul stok masih belum dapat digunakan kerana modul yang dibangunkan merupakan modul stok perniagaan dan tidak sesuai untuk digunakan oleh Bahagian Farmasi. Perkara ini berlaku kerana perunding projek tidak melaksanakan kajian kemungkinan terhadap kesesuaian modul dengan keperluan LPPKN.

Pihak Audit berpendapat tanggungjawab perunding perlu dinyatakan dengan jelas dan terperinci dalam perjanjian. Perunding juga perlu meneliti modul yang sesuai untuk diguna pakai oleh Badan Berkanun Persekutuan berkenaan. Vendor perlu mengubah suai modul stok dalam pakej sedia ada untuk memenuhi keperluan LPPKN. Akauntan Negara memaklumkan LPPKN telah

menyatakan persetujuan untuk menggunakan modul stok tersebut dalam Mesyuarat Kemajuan Pelaksanaan SAGA Bagi Agensi Fasa 1 pada 12 Mac 2009.

19.4.4 Jaminan Kualiti

Keperluan jaminan kualiti dalam klausa 3.5(a) Terma dan Rujukan Surat Perjanjian Akauntan Negara dengan perunding projek menyatakan perunding hendaklah mengkaji, menganalisis, merancang, mengurus dan mengawal selia keseluruhan keperluan pembangunan dan pelaksanaan SAGA. *Vendor* telah menaik taraf perisian daripada versi 6.4 kepada 7.4 di beberapa Badan Berkanun Persekutuan. Pihak Audit mendapati proses naik taraf sistem telah menyebabkan masalah seperti berikut:

19.4.4.1 Kapasiti Server Terhad

Pada tahun 2008, Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) telah menaik taraf sistem SAGA daripada versi 6.4 kepada 7.4. Pihak Audit mendapati kedua-dua perisian lama dan baru telah dipasang ke dalam server yang sama kerana LKIM tidak mempunyai peruntukan untuk memperoleh server baru. Kapasiti server menjadi terhad menyebabkan pemprosesan data mengambil masa yang lama dan kerap tergendala terutama di masa beban kerja tinggi seperti penyediaan gaji kakitangan. Keadaan ini seterusnya menimbulkan masalah yang mana sistem tidak dapat menampung ramai pengguna pada satu masa.

Semasa mesyuarat Jawatankuasa Teknikal SAGA pada bulan Oktober 2008, isu kelemahan server telah dibangkitkan dan perunding memaklumkan ujian *stress* tidak dijalankan untuk menguji keupayaan server menampung kedua-dua versi SAGA.

Pihak Audit berpendapat LKIM perlu mengadakan ujian *stress* untuk menentukan server sedia ada dapat menampung versi baru sebelum dilaksanakan. Akauntan Negara telah memberikan server lain untuk kegunaan sementara sebelum membuat perolehan baru. Akauntan Negara mengambil maklum mengenai perkara ini supaya masalah yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek perluasan SAGA yang akan datang.

19.4.4.2 Perbezaan Baki Buku Tunai

Semakan Audit terhadap laporan buku harian Maktab Kerjasama Malaysia (MKM) menunjukkan perbezaan berlaku antara baki penutup buku tunai di penyata penyesuaian bank dengan baki penutup dalam laporan buku harian bagi kumpulan wang pinjaman kenderaan dan komputer seperti di jadual berikut:

JADUAL 19.2
PERBEZAAN BAKI BUKU TUNAI

PERKARA	KUMPULAN WANG PINJAMAN	
	KENDERAAN (RM)	KOMPUTER (RM)
Baki di Penyata Penyesuaian Bank	465,983	71,272
Baki di Laporan Buku Harian	470,283	78,410
Perbezaan	4,300	7,138

Perbezaan berlaku kerana baki awal yang dimasukkan ke dalam laporan buku harian semasa proses migrasi data tidak tepat. Akauntan Negara memaklumkan MKM bertanggungjawab sepenuhnya untuk memastikan kemasukan semua data semasa proses migrasi adalah betul dan tepat.

19.4.4.3 Perbezaan Baki Penghutang Pinjaman

Semakan seterusnya terhadap Laporan Penyesuaian Penghutang Pinjaman bagi pinjaman kenderaan dan komputer mendapati berlaku perbezaan antara baki pinjaman di Laporan Ringkasan Imbangan Duga dengan Laporan Penyesuaian Pinjaman seperti di jadual berikut:

JADUAL 19.3
PERBEZAAN BAKI PENGHUTANG PINJAMAN

PERKARA	KUMPULAN WANG PINJAMAN	
	KENDERAAN (RM)	KOMPUTER (RM)
Ringkasan Laporan Imbangan Duga	402,361	44,354
Laporan Penyesuaian Pinjaman Komputer	442,394	46,799
Perbezaan	40,033	2,445

Perbezaan ini berlaku disebabkan kesilapan dalam laporan yang dijana oleh sistem SAGA. Kesilapan tersebut menjejaskan pengesahan baki pinjaman kenderaan dan komputer dalam penyata kewangan tahun 2007. Akauntan Negara memaklumkan perkara ini akan diteliti semula dan menasihatkan MKM melaporkan kepada pihaknya jika laporan yang dijana melalui sistem salah.

19.4.4.4 Akaun Amanah Berbaki Negatif

Semakan Audit terhadap akaun kumpulan wang amanah Lembaga Kemajuan Kelantan Selatan (KESEDAR) mendapati akaun tersebut berbaki negatif seperti di jadual berikut:

JADUAL 19.4
AKAUN KUMPULAN WANG AMANAH BERBAKI NEGATIF

DANA	(RM)
Pelbagai Amanah	(26,255)
Gerakan Desa Wawasan	(2,900)
Program Khidmat Negara	(1,500)
(Kurangan) Terkumpul Kumpulan Wang	(30,170)
JUMLAH	(60,825)

Pihak Audit mendapati akaun ini berbaki negatif kerana berlaku kesilapan dalam proses caj kod antara modul kawalan bajet dan pengekosan projek dengan lejar am. Kod hasil daripada modul pengekosan projek tidak dinyatakan dalam modul kawalan bajet tetapi hanya dinyatakan dalam modul lejar am. Kesemua terimaan geran yang dinyatakan dalam modul bajet tidak dapat dikemas kini dalam modul kawalan bajet dan lejar am secara automatik. Ini menyebabkan jumlah yang ditunjukkan baki kumpulan wang yang ditunjukkan dalam penyata kewangan tidak tepat.

Pada pendapat Audit, keperluan mengadakan ujian terhadap sistem di dalam Test Server perlu dilaksanakan bagi menentukan jaminan kualiti versi yang di naik taraf adalah sempurna. Keperluan ujian ini hendaklah dinyatakan dalam perjanjian sebelum perisian tersebut diguna pakai oleh Badan Berkanun Persekutuan. Akauntan Negara memaklumkan KESEDAR tidak termasuk dalam pelaksanaan projek perluasan SAGA yang dibiayai oleh pihaknya. Bagaimanapun, Akauntan Negara memaklumkan akan memberi khidmat nasihat yang berkaitan kepada KESEDAR.

19.4.5 Penyertaan Projek Perluasan SAGA Fasa II Dan III

Sehingga bulan Disember 2008, sebanyak 22 Badan Berkanun Persekutuan telah dipilih untuk menyertai projek perluasan SAGA fasa II dan III. Berdasarkan kertas makluman yang telah dibentangkan semasa mesyuarat Jawatankuasa Teknikal SAGA pada 24 Oktober 2008, 4 Badan Berkanun Persekutuan telah menarik diri iaitu Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM), Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB), Majlis Amanah Rakyat (MARA) dan Perbadanan Aset Kereta Api (PAK). Bagaimanapun, pada peringkat awalnya Badan Berkanun Persekutuan berkenaan telah pun menandatangani surat setuju terima pelaksanaan sistem pakej *SAGA-Century*. Selain itu, Akauntan Negara juga telah membuat perolehan perkakasan untuk 4 Badan Berkanun Persekutuan tersebut berjumlah RM2.19 juta seperti di jadual berikut:

**JADUAL 19.5
PEROLEHAN PERKAKASAN**

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKAKASAN	KOS (RM)
Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia	<i>Servers, Pencetak, PC</i>	371,823
	<i>Uninterrupted Power Supply</i>	6,875
	<i>Firewall for Web Server</i>	6,500
	JUMLAH KECIL	385,198
Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia	<i>Servers, Pencetak, PC</i>	668,111
	<i>Uninterrupted Power Supply</i>	12,610
	<i>Firewall for Web Server</i>	6,500
	JUMLAH KECIL	687,221
Majlis Amanah Rakyat	<i>Servers, Pencetak, PC</i>	997,903
	<i>Uninterrupted Power Supply</i>	12,610
	<i>Firewall for Web Server</i>	6,500
	<i>Software</i>	90,000
	JUMLAH KECIL	1,107,013
Perbadanan Aset Keretapi	6 buah <i>Printer Server</i>	12,820
JUMLAH		2,192,252

Semakan Audit mendapati 4 Badan Berkanun Persekutuan yang digugurkan atau menarik diri daripada menggunakan pakej *SAGA-Century* adalah atas sebab seperti berikut:

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	SEBAB DIGURKAN ATAU MENARIK DIRI
Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia	SKMM menarik diri kerana sistem <i>SAGA-Century</i> tidak menepati pelan strategik teknologi maklumatnya. Antaranya adalah perbezaan spesifikasi, piawaian perkakasan dan kemahiran teknikal yang akan menyukarkan proses integrasi dengan sistem sedia ada.
Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia	MTIB digugurkan kerana sistem kewangan sedia ada berupaya memenuhi keperluan yang ditetapkan oleh PKPA Bilangan 1 Tahun 2007
Majlis Amanah Rakyat	MARA menarik diri kerana pakej <i>SAGA-Century</i> tidak dapat memenuhi keperluan organisasi MARA secara menyeluruh.
Perbadanan Aset Keretapi	PAK digugurkan kerana sistem <i>SAGA-Century</i> tidak berupaya menjana penyata kewangan tahun 2007.

Sementara itu, adalah didapati Akauntan Negara telah mengagihkan perkakasan untuk 4 Badan Berkanun Persekutuan tersebut kepada Badan Berkanun Persekutuan lain seperti berikut:

- Perkakasan dari MTIB dan PAK digunakan sebagai *staging*, pengujian dan latihan bagi aplikasi *SAGA-Century* di Seksyen Khidmat Perunding, Akauntan Negara.

- Perkakasan bagi SKMM digunakan sebagai *standby/backup* kepada Badan Berkanun yang bermasalah. Server telah dipinjamkan kepada LKIM sejak awal bulan Disember 2008 sehingga kini.
- Perkakasan MARA pula digunakan untuk membangunkan *Knowledge Management* dan *Government Financial Management System (GFMAS)* di Ibu Pejabat Akauntan Negara.

Selain itu, peruntukan pelaksanaan projek perluasan SAGA sejumlah RM3.40 juta telah diagihkan kepada Institut Penyelidikan Keselamatan Jalan Raya Malaysia, Suruhanjaya Koperasi Malaysia, Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan serta Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal Negara.

Pihak Audit berpendapat perkakasan yang tidak digunakan sewajarnya diagihkan kepada Badan Berkanun Persekutuan lain yang disenaraikan dalam projek perluasan SAGA dan bukan kepada projek *Knowledge Management* serta *GFMAS*. Akauntan Negara memaklumkan perkakasan yang telah disalurkan untuk kegunaan *Knowledge Management* dan GFMAS boleh digunakan semula untuk kegunaan Badan Berkanun Persekutuan dan server dijadikan sebagai kontingensi server bagi projek perluasan SAGA.

19.4.6 Pelantikan Perunding

Akauntan Negara telah melantik syarikat KPMG Sdn. Berhad sebagai perunding bagi membantu pelaksanaan projek perluasan SAGA ke Badan Berkanun Persekutuan pada tahun 2004. Sejak tahun 2004 hingga 2008, dua kontrak bernilai RM5.88 juta telah ditandatangani seperti di jadual berikut:

JADUAL 19.6
KONTRAK PELANTIKAN PERUNDING

PERJANJIAN	TEMPOH KONTRAK	HARGA KONTRAK (RM Juta)	BELANJA OUT-OF-POCKET (RM Juta)	JUMLAH (RM Juta)
SP No. : PERB/BP/37/2004 – (Fasa A)	15.06.2004 – 30.10.2004	2.25	0.25	2.50
Fasa B	26.05.2005 – 25.01.2007			
SP No. : ANM/BPPP/SKP/01/2008	10.03.2007 – 28.02.2008	2.87	0.51	3.38
JUMLAH				5.88

Pihak Audit mendapati kajian awal yang dilaksanakan oleh perunding tidak dapat menentukan sama ada projek perluasan SAGA adalah sesuai dilaksanakan di Badan Berkanun Persekutuan berkenaan. Ini menyebabkan MTIB dan PAK terpaksa digugurkan oleh Akauntan Negara manakala MARA dan SKMM telah menarik diri.

Semakan Audit terhadap kontrak pelantikan perunding mendapati klausa yang digunakan adalah terlalu umum. Antaranya adalah seperti berikut:

- **Klausa 3 dalam Kontrak Akauntan Negara Dengan Perunding**

Penglibatan utama perunding di dalam fasa implementasi seterusnya adalah untuk memastikan tahap kualiti pelaksanaan projek terpelihara dan seterusnya memastikan tempoh masa pelaksanaan dan *deliverables* dicapai seperti yang digariskan dalam pelan projek. Perunding akan membantu dalam aktiviti ujian sistem perintis dan jika perlu, mengadakan kajian semula model. Sebagai nilai tambah, kajian selepas pelaksanaan dan sokongan akan dilanjutkan selepas tempoh pelaksanaan. Ini bagi memastikan sistem berjalan dengan lancar. Perunding juga akan memberi nasihat untuk penambahbaikan berdasarkan *Project Quality Assurance Methodology*.

- **Klausa 3.5 dalam Terma Dan Rujukan**

Quality Assurance dalam klausa ini merujuk antaranya kepada mengkaji, menganalisis, merancang, mengurus dan mengawal selia keseluruhan keperluan pembangunan dan pelaksanaan SAGA.

Berdasarkan pernyataan dalam klausa 3 dan 3.5 di atas, adalah didapati terma dan rujukan perjanjian antara Akauntan Negara dengan perunding tidak menyatakan secara terperinci jenis kerja yang perlu dilakukan contohnya seperti ujian penerimaan sistem.

Pada pendapat Audit, klausa kontrak hendaklah dinyatakan dengan jelas dan terperinci. Kontrak hendaklah menyatakan skop tugas penyeliaan dan ujian yang perlu dilaksanakan dengan jelas dan secara terperinci. Ujian penerimaan perlu dilaksanakan oleh perunding terhadap versi baru sistem sebelum diguna pakai dan ujian stress dilaksanakan terhadap perkakasan yang sedia ada sebelum membuat unjuran kos kepada Badan Berkanun Persekutuan. Akauntan Negara memaklumkan pihaknya tidak akan melanjutkan kontrak perunding dalam projek perluasan SAGA yang akan datang.

19.5 SYOR AUDIT

Pihak Audit mengesyorkan Akauntan Negara memberi pertimbangan kepada perkara berikut bagi memperbaiki kelemahan yang dibangkitkan. Ini bagi memastikan perkara yang sama tidak berulang dalam pelaksanaan projek seterusnya.

- a. Kontrak antara Akauntan Negara dengan perunding perlu menyatakan skop tugas perunding dengan terperinci.
- b. Membezakan syarat berdasarkan skop kerja seperti projek baru dan projek penambahbaikan.
- c. Menyatakan dengan jelas jenis ujian yang perlu dilaksanakan terutamanya bagi klausa Jaminan Kualiti.
- d. Aktiviti pemantauan dinyatakan dengan jelas dan terperinci dalam pelaksanaan naik taraf versi sistem.
- e. Mengesyorkan kepada MAMPU untuk meminda perenggan 10(c) dalam PKPA Bilangan 1 Tahun 2007 supaya agensi yang telah mempunyai perisian lain sama ada diperoleh atau dibangunkan sendiri dan pakej perakaunan berkomputernya diubah suai atau di naik taraf serta memenuhi syarat keperluan dan kehendak pekeliling tidak perlu menukar kepada pakej *SAGA-Century* bagi mengelakkan pembaziran.
- f. Kajian keberkesanan kos hendaklah dilaksanakan supaya keputusan pelaksanaan di agensi adalah lebih tepat.
- g. Agensi juga perlu diberi pendedahan terhadap pakej sebelum menandatangani surat setuju terima.
- h. Beberapa pakej alternatif perlu disediakan supaya tidak terlalu bergantung kepada satu pakej sistem perakaunan sahaja. Pakej tersebut perlu berdasarkan sistem perakaunan Badan Berkanun Persekutuan mengikut saiz dan aktiviti.

HASIL PENGAUDITAN YANG DILAPORKAN SECARA RINGKAS

20. UNIVERSITI MALAYSIA SABAH

- Pengurusan Perolehan Peralatan

20.1 Universiti Malaysia Sabah (UMS) ditubuhkan pada 24 November 1994, di bawah Akta Universiti dan Kolej Universiti 1971 (AUKU 1971) dan AUKU (pindaan) 1995. UMS mempunyai 13 sekolah (pusat tanggungjawab) yang menawarkan pengajian ijazah pertama dan pasca siswazah dalam pelbagai bidang, sebuah pusat pengajian liberal dan 3 institut atau pusat kecemerlangan. Kesemua Pusat Tanggungjawab (PTJ) tersebut memerlukan peralatan bagi memenuhi keperluan pengajaran dan pembelajaran serta penyelidikan. Ini bagi memastikan seramai 16,772 pelajar UMS sesi 2007/2008 dapat memenuhi keperluan pasaran semasa dari segi pengetahuan dan kemahiran teknikal serta menghasilkan penemuan penyelidikan yang lebih tepat. Pengauditan telah dijalankan pada bulan November 2008 hingga Februari 2009 untuk menilai sama ada pengurusan perolehan peralatan pengajaran telah dirancang dan dilaksanakan dengan teratur, berhemat dan memenuhi keperluan. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

20.1.1 Peralatan pengajaran yang telah diterima daripada pembekal masih belum digunakan semasa lawatan Audit ke UMS pada 22 Disember 2008. Antara peralatan tersebut adalah seperti berikut:

- Sebuah peralatan mengajar *Diagnostic Microscope Surgery* berharga RM130,000 telah dibeli pada 21 Januari 2008 dan diletakkan di *Clinical Block* Hospital Queen Elizabeth (HQE) masih belum digunakan. Pihak Audit dimaklumkan penempatan peralatan tersebut di *Clinical Block* HQE hanya untuk sementara kerana penempatan sebenar adalah di bangunan HQE. Oleh kerana ia masih belum dipindahkan, maka peralatan tersebut tidak dapat digunakan.
- Sebuah peralatan *Inverted Microscope* berharga RM36,530 telah dipesan pada 29 November 2007 oleh pensyarah di Institut Biologi Tropika Dan Pemuliharaan. Peralatan tersebut diterima pada 12 Mei 2008. Memandangkan pensyarah tersebut sedang cuti belajar, peralatan pembelajaran masih belum digunakan dan disimpan di institut berkenaan.
- Beberapa peralatan yang diterima pada 4 Disember 2008 masih berada di dalam kotak dan disimpan di makmal Sekolah Sains Makanan Dan

Pemakanan yang sedang digunakan oleh pelajar sarjana. Penempatan peralatan di makmal berkenaan adalah kurang sesuai kerana tiada pegawai aset yang bertanggungjawab untuk menjaga keselamatan peralatan tersebut. Peralatan tersebut sepatutnya disimpan di dalam stor. Tambahan lagi peralatan tersebut masih berada dalam keadaan seperti diterima dan belum dibuka untuk pengesahan fizikal. Keadaan peralatan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 20.1

GAMBAR 20.2

Peralatan Yang Masih Belum Disahkan Dan Diperiksa

20.1.2 Mengikut syarat kontrak, pembekal dikehendaki menghantar peralatan mengikut tarikh yang ditetapkan dan sebarang kelewatan boleh dikenakan denda. Kelewatan ini membabitkan 12 kontrak peralatan pengajaran yang perlu dibekalkan kepada Pusat Penataran Ilmu Dan Bahasa, Sekolah Pertanian Lestari, Institut Penyelidikan Marin Borneo dan Sekolah Teknologi Dan Sains. Kes kelewatan tersebut adalah antara 14 hingga 180 hari. Semakan Audit juga mendapati tiada sebarang bukti tindakan denda dikenakan terhadap pembekal yang terlibat.

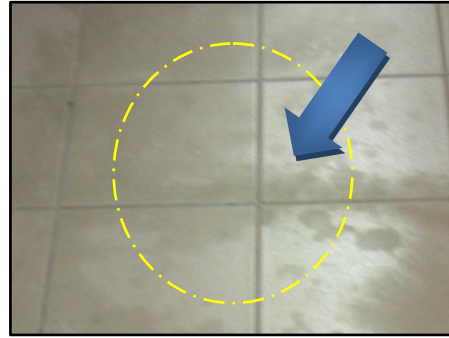
20.1.3 Pemeriksaan Audit mendapati penempatan peralatan *Diagnostic Microscope Surgery (DMS)* di Sekolah Perubatan di HQE adalah kurang selamat kerana diletakkan di lokasi yang terdedah kepada banjir. Pihak Audit dimaklumkan lokasi penempatan peralatan tersebut pernah dimasuki air akibat banjir. Peralatan yang terlibat dan kesan air akibat banjir adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 20.3

Peralatan DMS

GAMBAR 20.4

Kesan Air Banjir Di Lokasi DMS
Ditempatkan

20.1.4 Pemeriksaan fizikal terhadap peralatan *NEC LCD Projector* di Unit Multimedia Dan Teknologi Pendidikan (UMTP) mendapati peralatan tersebut disimpan di stor am UMTP kerana ruangan pejabat sedang diubahsuai. Bagaimanapun, 4 unit *NEC LCD Projector* tersebut tidak disimpan dengan teratur. Kedudukan penempatan peralatan tersebut adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 20.5

NEC LCD Projector Yang Disimpan Di Stor UMTP

20.1.5 Pemeriksaan Audit mendapati aspek keselamatan di dalam makmal tidak diberi perhatian seperti alat pemadam api hanya diletakkan di atas lantai dan tarikh kegunaannya sudah luput. Tarikh terakhir alat tersebut diperiksa dan Sijil Pengesahan Pengguna yang dikeluarkan oleh Jabatan Bomba Dan Penyelamat Malaysia Cawangan Kota Kinabalu ialah pada 4 Mei 2005.

20.1.6 Semakan Audit di UMTP mendapati projektor LCD yang ditempatkan di dewan kuliah DKP A2 telah dilaporkan hilang. Projektor tersebut bernilai RM3,800 dan telah diterima pada 7 April 2008. Laporan kehilangan dibuat oleh Juruteknik Komputer UMTP kepada Pejabat Keselamatan UMS. Bagaimanapun, sehingga tarikh pemeriksaan Audit pada 7 Januari 2009, UMS masih belum membuat laporan polis.

20.1.7 Pemeriksaan Audit mendapati ada beberapa makmal yang tidak disusun dan dikemas semula selepas digunakan. Keadaan makmal yang berselerak perlu diberi perhatian bagi menjamin keselamatan pelajar. Contoh keadaan di makmal selepas digunakan adalah seperti di gambar berikut:

GAMBAR 20.6

GAMBAR 20.7

Makmal Tidak Disusun Dan Dikemas Selepas Digunakan

20.1.8 Pemeriksaan Audit selanjutnya mendapati peralatan di sekolah dan PTJ tidak dilakukan dengan sempurna. Antaranya ialah tanda pengenalan aset tidak sama antara catatan di dalam kad aset dengan aset fizikal; peralatan tidak dilabelkan; dan peralatan yang diterima berserta aksesori dilabel dengan nombor yang sama.

Butiran peralatan yang tidak mempunyai tanda pengenalan sempurna adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.1
TANDA PENGENALAN PERALATAN YANG TIDAK SEMPERNA

JENIS PERALATAN	PTJ	AKSESORI	CATATAN
<i>Food Analyzer</i>	Sekolah Sains Makanan	-Komputer <i>desktop</i> -CPU -Pencetak	Aksesori tidak dilabel.
<i>UV Spectrophometer</i>	Sekolah Pertanian Lestari		Pelabelan di kad adalah: UMS/01/2130/2007/M01/M0123/0001 Nombor di aset berkenaan adalah: UMS/01/2130/2007/M01/ M0123/0002
<i>Plant Canopy Analyzer</i>	Sekolah Pertanian Lestari	Tidak dicatat dalam kad aset	Pelabelan tidak dibuat.
<i>Microscope With Digital Camera</i>	Institut Penyelidikan Marin Borneo		1 set peralatan yang mempunyai 3 item. Ketiga-tiga item mempunyai label yang sama.
Projektor LCD	Unit Multimedia Dan Teknologi Pendidikan		Pelabelan tidak dibuat.

20.1.9 Pemeriksaan Audit terhadap peralatan bernilai RM103,173 yang dibiayai melalui kumpulan wang penyelidikan mendapati peralatan tersebut belum dilabelkan. Antara peralatannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.2
PERALATAN BELUM DILABELKAN

KOD GERAN	SEKOLAH/ PTJ	PERALATAN	HARGA (RM)	TAHUN DITERIMA
FRG 0082-BD-1/2006	IBTP	<i>Cages Rack</i>	5,490	2008
FRG 0044-ST-1/2008	IPMB	<i>Meat Mincher</i>	1,250	2007
FRG 0070-TK-1/2006	SKTM	<i>Digital Vernier Caliper</i>	1,054	2008
SCF 0033-IND-2007	IPB	<i>Eppendoff Research Multichanel Pipette</i>	3,230	2008
FRG 0105-TK-1/2007	SKTM	<i>Traffic Light System Model Test Bed</i>	3,150	2008
FRG 112-TK-1/2007	SKTM	<i>RFID Development Kit</i>	26,000	2008
FRG 117-TK-1/2007	SKTM	<i>Laptop</i>	8,999	2008
SCF 0011-IND-2006	SST	<i>Vacuum Dual Bank</i>	2,880	2008
SCF 0016-SEA-2006	SST	<i>Punch and Comb Binding Machine</i>	2,500	2008
SCF 0032-IND-2007	SKTM	<i>Matlab</i>	5,772	2008
SCF 0032-IND-2007	SKTM	<i>Neural Network Toolbox</i>	2,563	2008
SCF 0037-IND-2007	SPTA	<i>Freezer</i>	3,999	2008
SCF 0037-IND-2007	SPTA	<i>Analytical Balance</i>	5,779	2008
SCF 0028-BIO-2007	SSMP	<i>HPLC Column</i>	4,842	2008
SCF 0028-BIO-2007	SSMP	<i>Digital Heating Block</i>	7,750	2008
SCF 0045-AGR-2007	SSMP	<i>Shaking Incubator</i>	11,415	2008
SCF 0039-SEA-2007	SST	<i>Vortex Mixera</i>	1,270	2008
SCF 0039-SEA-2007	IPB	<i>Electrophoresis Tank</i>	1,250	2008
SCF 0033-IND-2007	IPB	<i>Eppendoff epResearch Pack</i>	2,730	2008
SCF 0042-AGR-2007	IPMB	<i>Top Pam Balance</i>	1,250	2008
JUMLAH			103,173	

20.1.10 Pemeriksaan Audit terhadap surat penghantaran barang dan daftar peralatan mendapati beberapa peralatan tidak dapat dikesan kedudukannya. Perkara ini berlaku kerana PTJ berkenaan tidak menyelenggarakan daftar pergerakan aset bagi peralatan pengajaran yang diagihkan kepada pengguna. Antara contoh peralatan alat pengajaran yang tidak dapat dikesan kedudukannya adalah seperti di jadual berikut:

JADUAL 20.3
ALAT PENGAJARAN YANG TIDAK DAPAT DIKESAN DI SEKOLAH PERUBATAN

PERALATAN	KOS (RM)	CATATAN
<i>Ventilator (critical care)</i>	174,000	Aset tidak dapat dikesan, namun ada direkodkan dalam daftar aset. Aset diperoleh pada tahun 2006.
<i>Radio Frequency Indused Thermoteraphy</i>	62,000	Kad aset tidak dapat dikesan. Aset diperoleh pada tahun 2007.
<i>Infant Incubator</i>	55,000	Aset tidak dapat dikesan, namun ada direkodkan dalam kad aset. Aset diperoleh pada tahun 2007.

20.2 Pada keseluruhannya, pengurusan perolehan peralatan UMS perlu ditingkatkan. Semua peraturan mengenai perolehan yang telah ditetapkan perlu dipatuhi sepenuhnya dari peringkat peralatan diperoleh, diterima, direkodkan ke dalam daftar aset, pelabelan peralatan dan disimpan di tempat yang sesuai. Ini bagi memastikan tahap keselamatan peralatan sentiasa diperiksa dan pemantauan berterusan dilaksanakan supaya peralatan dapat digunakan secara optimum bersesuaian dengan matlamat perolehan peralatan.

21. LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH KEDAH

- Pengurusan Pembangunan Kampung Tradisional

21.1 Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah (KEDA) telah ditubuhkan pada 28 Mei 1981 di bawah Akta Parlimen 249 (Akta Lembaga Kemajuan Wilayah Kedah 1981) dan diletakkan di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Salah satu misi KEDA adalah mengimbangi pembangunan antara kampung tradisional terpencil dengan kawasan bandar. Dalam RMK9, KEDA telah memohon untuk membangunkan 2 projek kampung tradisional di Sungai Salleh Fasa 3 dan 4 daerah Bandar Baharu serta Kampung Sidam Kanan di Daerah Kulim.

21.2 Projek Pembangunan Kampung Tradisional Sungai Salleh Fasa 3 telah mula dirancang untuk dibina pada tahun 2004. Projek infrastruktur berjumlah RM2 juta yang diselia oleh Jabatan Kerja Raya Daerah Kulim telah disiapkan pada tahun 2006 dan RM1.60 juta di bawah peruntukan RMK8 untuk pembinaan rumah kampung tradisional. Projek telah dimulakan pada 20 Ogos 2007 dan siap pada 20 Julai 2008 merangkumi sebanyak 40 unit rumah. Pengauditan ini tertumpu kepada aspek perancangan, kaedah pelaksanaan projek, pemilihan dan penempatan peserta serta pemantauan bagi projek Pembangunan Kampung Tradisional. Pengauditan telah dijalankan untuk menilai sama ada pengurusan kampung tradisional telah dirancang, dilaksanakan dengan cekap dan teratur serta mengikut peraturan yang ditetapkan. Semakan Audit yang dijalankan pada bulan Oktober 2008 di Ibu Pejabat KEDA dan tapak pembinaan mendapati perkara berikut:

21.2.1 KEDA tidak menyediakan garis panduan untuk menguruskan kampung tradisional sejak KEDA melaksanakan pembangunan kampung tradisional pada

tahun 1985. Mesyuarat Lembaga Pengarah KEDA pada 5 November 2008 telah membuat keputusan supaya Garis Panduan Pendudukan Rumah Kampung Tradisional yang merangkumi tatacara permohonan, temu duga, kemasukan peserta, kependudukan, pengeluaran hak milik dan pengurusan kampung dijadikan peraturan dalam mengurus proses kependudukan rumah kampung tradisional KEDA.

21.2.2 Kerja-kerja penanaman rumput bagi projek perumahan hanya tertumpu kepada padang permainan dan cerun di jalan utama sahaja dan tidak meliputi tanah di tapak rumah. Kesan daripada itu, berlaku hakisan pada permukaan rata dan bercerun yang menyebabkan mendapan tanah dan enapan tanah di longkang seperti di gambar berikut:

GAMBAR 21.1

Tapak Rumah Tidak Ditanam Rumput

Pihak Audit berpendapat peruntukan yang mencukupi perlu disediakan oleh KEDA untuk kerja penanaman rumput supaya permukaan tanah terpelihara dari sebarang hakisan.

21.2.3 Longkang perimeter ialah longkang sekeliling rumah yang mengalirkan air hujan dari bumbung dan permukaan tanah ke longkang utama. Bagaimanapun, longkang perimeter tidak direka dan dibina di sekeliling rumah. Tanpa longkang perimeter, air hujan dari bumbung akan turun ke tanah dan berlaku hakisan seperti di gambar berikut:

GAMBAR 21.2

Longkang Perimeter Tidak Dibina Di Sekeliling Rumah

21.2.4 Permukaan cerun di belakang deretan rumah tidak ditanam rumput. Cerun tersebut mempunyai anggaran ketinggian 5.6 meter dan 175 meter panjang seperti di gambar berikut:

GAMBAR 21.3

Permukaan Cerun Yang Tidak Berumput

Permukaan cerun yang tidak ditanam rumput akan menyebabkan berlaku hakisan semasa hujan lebat. Selepas perkara ini dibangkitkan, KEDA telah mendapatkan khidmat nasihat teknikal daripada Jabatan Kerja Raya bagi mengatasi permukaan bumi yang bercerun berhampiran rumah yang dibina. KEDA memaklumkan kerja memotong cerun, perparitan dan penanaman rumput di kawasan berkenaan akan dibuat dalam tahun 2010.

21.2.5 Semua peserta perlu menandatangani perjanjian penyewaan atau sewa beli. Peserta yang enggan menandatangani perjanjian tidak akan dibenarkan menduduki rumah berkenaan. Semakan Audit mendapati perjanjian sewa hanya disediakan pada permulaan penyewaan selama 2 tahun tetapi tidak diperbaharui untuk tahun berikutnya. Semakan juga mendapati 19 peserta telah menyewakan rumah yang sepatutnya diduduki oleh mereka kepada pihak ketiga tanpa diketahui oleh KEDA. Pihak KEDA memaklumkan proses menandatangani perjanjian sewa yang baru sedang dilaksanakan di semua kampung tradisional untuk menyelesaikan masalah penyewaan kepada pihak ketiga.

21.2.6 Geran hak milik dikeluarkan kepada peserta sewa beli yang telah selesai membayar harga rumah atau secara jualan terus. Pengeluaran geran hak milik hanya dibuat bagi tanah atau tapak perumahan KEDA yang mempunyai hak milik individu tertakluk kepada Kanun Tanah Negara. Sehingga bulan Disember 2008, seramai 56 peserta yang melibatkan 4 kampung tradisional telah membeli secara tunai. Baki seramai 923 peserta dari 8 kampung tradisional telah memilih untuk meneruskan pembayaran secara sewa beli. Mesyuarat Lembaga Pengarah KEDA pada bulan Julai 2006 telah membuat keputusan supaya bayaran balik baki sewaan diberikan sehingga 20 tahun iaitu sehingga 2026.

21.2.7 Sehingga bulan Ogos 2008, tunggakan sewa daripada 684 peserta adalah berjumlah RM2.10 juta yang menjangkau 18 tahun. Sehubungan itu, KEDA telah mewujudkan Unit Kutipan Hasil, Pinjaman dan Penguatkuasaan untuk mendapatkan tunggakan sewa tersebut.

21.2.8 Penyenggaraan kemudahan dibuat oleh KEDA berdasarkan aduan oleh penduduk melalui Pasukan Perancang Pelaksana Projek yang bertanggungjawab menjadi perantara di setiap kampung. Pihak Audit mendapati kemudahan di kampung yang disediakan adalah lengkap dan memenuhi keperluan penduduk. Bagaimanapun, penyenggaraan kemudahan adalah tidak memuaskan. Ini menyebabkan kemudahan seperti tandas awam di dewan serba guna tidak boleh digunakan, longkang tersumbat, lot kedai terbiar dan peralatan taman permainan yang rosak.

21.3 Pada keseluruhannya, KEDA mempunyai perancangan yang baik terhadap Projek Pembangunan Kampung Tradisional. KEDA perlu menyediakan peruntukan yang mencukupi untuk membangunkan komponen kampung tradisional seperti infrastruktur, rumah dan kemudahan yang diperlukan termasuk penyenggaraannya. KEDA hendaklah memastikan penyewa yang menduduki rumah kampung tradisional menandatangani perjanjian untuk memastikan tindakan undang-undang boleh diambil terhadap peserta yang melanggar syarat-syarat perjanjian. Di samping itu, usaha untuk mendapatkan geran hak milik dari Pejabat Tanah dan Daerah perlu dibuat untuk membolehkan penjualan rumah kepada peserta.

22. LEMBAGA GETAH MALAYSIA

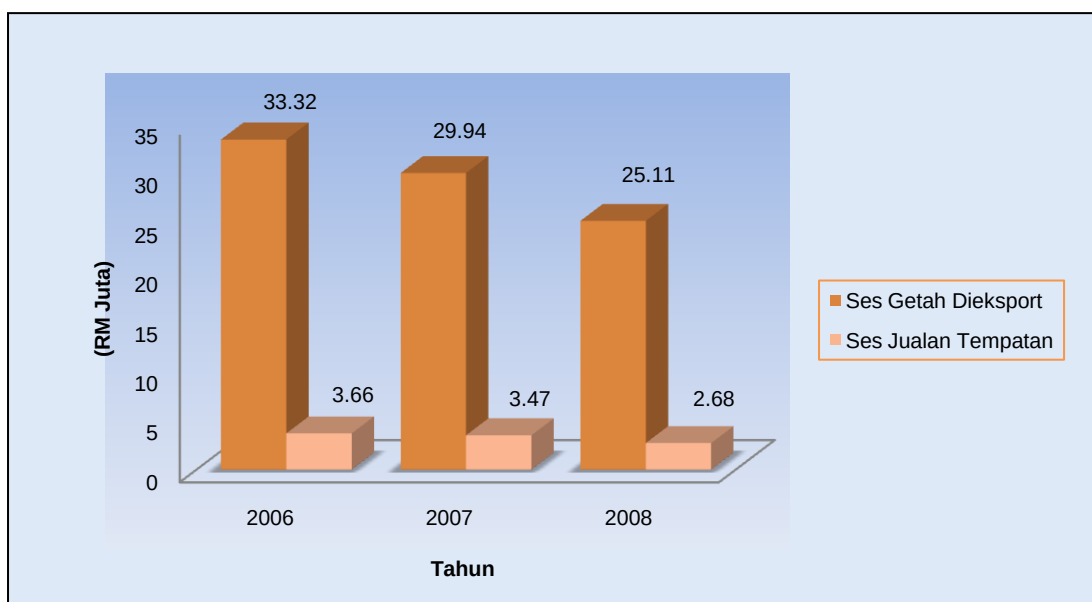
- Pengurusan Pungutan Ses Getah

22.1 Lembaga Getah Malaysia (LGM) telah ditubuhkan pada 1 Januari 1998 di bawah Akta Lembaga Getah Malaysia (Perbadanan) 1996 (Akta 551) iaitu penggabungan Institut Penyelidikan Getah Malaysia, Lembaga Penyelidikan dan Kemajuan Getah Malaysia dan Lembaga Pasaran dan Pelesenan Getah Malaysia. Pungutan ses getah merupakan aktiviti LGM selain mempromosi, menyelaras dan menjalankan kegiatan penyelidikan dan pembangunan terhadap kegunaan getah. Ses

ialah suatu duti kastam yang dikenakan di bawah Akta Kastam 1967 dan merupakan wang yang dipungut atau dibayar bagi setiap kilogram pengeluaran getah. Ses dikutip melalui 3 cara, iaitu ses eksport dan ses produk dikutip oleh Kastam Diraja Malaysia manakala LGM memungut ses daripada penjual terakhir untuk getah yang digunakan dalam negara. Sehingga akhir bulan Disember 2008, LGM telah memungut ses sejumlah RM27.79 juta terdiri daripada ses getah eksport sejumlah RM25.11 juta dan ses getah jualan tempatan sejumlah RM2.68 juta. Pengauditan yang dijalankan pada bulan September hingga November 2008 adalah untuk menilai sama ada aktiviti pengurusan pungutan ses getah telah dilaksanakan dengan teratur, cekap dan berkesan selaras dengan undang-undang dan peraturan yang berkaitan. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

22.1.1 Prestasi pungutan ses getah yang dieksport dan jualan tempatan menunjukkan trend menurun setiap tahun dari tahun 2006 hingga 2008. Pada tahun 2008, jumlah ses getah yang dipungut adalah sejumlah RM27.79 juta berkurangan sejumlah RM5.85 juta atau 17.4% berbanding RM33.64 juta yang berjaya dipungut pada tahun 2007. Ses getah pada tahun 2007 berkurangan sejumlah RM3.58 juta atau 9.8% berbanding tahun 2006 yang mencatatkan pungutan ses sejumlah RM36.99 juta. Trend menurun pungutan ses adalah seperti di carta berikut:

CARTA 22.1
PUNGUTAN SES BAGI TAHUN 2006 HINGGA 2008

Pungutan ses getah berkurang disebabkan faktor berikut:

- Tanaman getah telah bertukar kepada tanaman kelapa sawit.
- Keluasan tanaman getah semakin mengecil akibat pembangunan.
- Pengeluaran getah berkurangan kerana aktiviti penorehan tidak dapat dilakukan akibat cuaca yang tidak menentu.

- Penjualan kayu getah bagi pembuatan perabot.
- Pengecualian bayaran ses getah diberikan kepada Negeri Sabah dan Sarawak kerana levi yang dikenakan dibayar kepada Kerajaan Negeri.
- Peningkatan eksport getah dalam bentuk kompaun yang dikecualikan ses.

22.1.2 LGM menyediakan perancangan strategik jangka pendek dan jangka panjang dalam perancangan jangka pendek. LGM akan mewujudkan sistem e-cess iaitu pengkomputeran semua hasil pungutan ses tempatan dan mengenakan ses pembangunan dan penyelidikan ke atas getah kompaun. Perancangan jangka panjang adalah bagi tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2004 hingga 2010. Perancangan ini merangkumi pemeriksaan dokumen pengisytiharan jualan tempatan dan pembayaran ses. Bagaimanapun, perancangan strategik yang dirangka ini tidak menetapkan anggaran ses yang dijangka dapat dipungut bagi setiap tahun berdasarkan kepada keluasan penanaman getah dan analisis trend. Anggaran pendapatan daripada pungutan ses yang dikemukakan hanya berdasarkan prestasi tahun sebelumnya.

22.1.3 Mengikut Peraturan-peraturan Akta Lembaga Getah Malaysia (Pelesenan 1997), tiada seorang pun boleh membeli atau menjual getah, mengawet, membeli getah bagi pengilangan keluaran getah, mencambah, menumbuh, menanam atau mencedung bahan tanaman getah bagi maksud perdagangan, melainkan jika orang itu memegang lesen yang sah untuk menjalankan kegiatannya. Di samping itu, adalah menjadi kesalahan sekiranya pemilik getah atau bahan tanaman getah tidak mengeluarkan kebenaran bertulis untuk dikemukakan kepada pemegang lesen atau ejen penghantar. Peraturan ini juga menetapkan pemegang lesen hendaklah mengeluarkan resit rasmi setelah selesai pembelian getah atau bahan tanaman getah serta menyimpan dan menyelenggarakan buku akaun mengikut cara yang ditentukan oleh Lembaga. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

- Terdapat sebilangan kecil pengilang yang tidak mempunyai lesen beroperasi sebagai pengilang keluaran getah.
- Sebilangan kecil penjual terakhir tidak mengeluarkan kebenaran bertulis dan tidak mengeluarkan resit rasmi seperti mana yang disyaratkan dalam peraturan.
- Sebilangan kecil penjual terakhir tidak menyimpan dan menyelenggarakan buku akaun mengikut cara yang ditentukan oleh LGM dan masih mengguna pakai buku akaun yang lama.

Pemantauan berterusan perlu dilaksanakan supaya aktiviti berkaitan dengan getah dari segi pematuhan terhadap peraturan dapat dikawal sepenuhnya.

22.1.4 Pihak Kastam Diraja Malaysia (KDRM) bertanggungjawab untuk memungut ses eksport dan ses produk getah. Surat Pekeliling Bahagian Kastam Bilangan 2/2001 menghendaki pihak KDRM mengambil contoh getah dan mengemukakan kepada LGM untuk tujuan menganalisis kandungan getah. Lawatan Audit ke pejabat KDRM mendapati pihaknya tidak mengambil sebarang sampel getah yang dibawa masuk dan keluar negara. Sampel ini perlu dihantar ke Unit Pencirian Bahan, LGM untuk dianalisis kandungan dan kualiti getah atau menimbang lori getah bagi menentukan kuantiti getah yang dibawa. Dengan itu, jumlah ses yang perlu dikenakan adalah berdasarkan kepada pengisytiharan yang dibuat oleh penjual terakhir. Pihak Audit mengesyorkan LGM menempatkan pegawai dari Unit Inspektorat Dan Penguatkuasaan di pintu masuk dan keluar negara bagi memantau urusan berkaitan dengan getah.

22.1.5 Lembaga Getah Malaysia mempunyai garis panduan mengenai urusan ses bagi jualan tempatan getah asli. Pihak Audit mendapati urusan pungutan ses melibatkan permohonan lesen, pengisytiharan, kelulusan dan penyiasatan adalah menepati garis panduan serta peraturan berkaitan. Bagaimanapun, masih terdapat kelewatan pembayaran ses kepada LGM oleh penjual terakhir. Kes kompaun berkaitan ses yang dikeluarkan bagi tahun 2006 hingga 2008 meningkat disebabkan keengganan penjual terakhir membuat pembayaran ses walaupun tindakan susulan telah dibuat.

22.2 Pada keseluruhannya, LGM mampu meningkatkan usahanya dengan lebih baik. Perancangan yang teratur membolehkan aktiviti pungutan ses dan penguatkuasaan dapat dilaksanakan dengan cekap dan berkesan, membuat peruntukan dan anggaran pungutan ses dengan lebih terancang supaya pelaksanaan aktiviti dapat dijalankan dengan berkesan. Pihak Unit Inspektorat Dan Penguatkuasaan perlu menempatkan pegawainya di setiap pintu masuk sempadan negara dan mengadakan pemeriksaan terhadap lori yang keluar atau masuk negara ini dengan lebih kerap.

23. LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA

- Pengurusan Skim Penstabilan Harga Minyak Masak

23.1 Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB) telah ditubuhkan pada 1 Mei 2000 di bawah Akta Lembaga Minyak Sawit Malaysia 1998 (Akta 582) untuk memaju dan membangunkan industri kelapa sawit selaras dengan matlamat, dasar dan keutamaan negara bagi pembangunan dan pentadbiran industri kelapa sawit. Pada penghujung tahun 2006 dan awal tahun 2007 telah berlaku kenaikan harga minyak sawit mentah yang tinggi. Ini menyebabkan pengilang dan pembungkus minyak masak mengalami kerugian berikutan penetapan paras harga minyak masak. Pada bulan Jun 2007, Kerajaan telah melaksanakan skim penstabilan harga minyak masak (COSS) untuk menampung kerugian tersebut dengan dana yang diperoleh melalui pungutan ses.

Bagi tempoh bulan Januari hingga Mei 2007, Kerajaan membayar balik kerugian jualan minyak masak (COR) yang dialami pengilang dan pembungkus minyak masak daripada Kumpulan Wang Subsidi Minyak Masak (SSMM). Pungutan ses oleh MPOB telah diberhentikan mulai bulan Julai 2008 kerana tanggungjawab tersebut telah diserahkan kepada Kastam Diraja Malaysia melalui levi keuntungan luar biasa yang dikutip pada bulan Julai 2008. Namun MPOB masih bertanggungjawab membayar tuntutan oleh pengilang dan pembungkus minyak masak di bawah skim ini dan membuat permohonan tambahan daripada Perbendaharaan sekiranya dana COSS berkurangan. Bagi tempoh bulan Jun 2007 hingga Disember 2008, terimaan bagi skim ini adalah sejumlah RM2.43 bilion yang mana sejumlah RM1.69 bilion telah dibuat bayaran terhadap tuntutan kerugian pengilang. Baki dana pada akhir bulan Disember 2008 adalah sejumlah RM740.30 juta. Pengauditan telah dijalankan antara bulan September hingga Disember 2008 untuk menilai sama ada pengurusan skim penstabilan harga minyak masak telah dirancang, dilaksanakan dengan cekap dan teratur selaras dengan objektif yang ditetapkan. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

23.1.1 Sehingga akhir bulan Jun 2007, sebanyak 193 syarikat pembungkus minyak dan 11 kilang penapis dan pembungkus minyak masak yang layak telah membuat tuntutan terhadap kerugian yang dialami berikutan daripada penetapan paras harga minyak masak. Mengikut peraturan, bayaran pendahuluan 50% hendaklah dibuat daripada nilai keseluruhan tuntutan untuk meringankan bebanan pekilang kerana proses menyemak dan pengesahan tuntutan mengambil masa. Baki bayaran 50% akan dibuat setelah proses semakan selesai dan disahkan betul. Semakan Audit terhadap bayaran balik tuntutan mendapati MPOB telah membuat bayaran balik mengikut peraturan yang ditetapkan. Setakat bulan Mac 2008, MPOB telah selesai membuat bayaran balik tuntutan sejumlah RM91.25 juta secara berperingkat kepada pengilang dan pembungkus minyak masak.

23.1.2 MPOB telah melantik sebuah firma perakaunan untuk memproses tuntutan dan pembayaran COSS. Pelantikan tersebut telah diluluskan oleh Jawatankuasa Perolehan Kecil pada bulan Jun 2007 dengan anggaran kos maksimum sejumlah RM468,000 setahun bermula 15 Mei 2007 hingga 30 Jun 2008. Pihak Audit berpendapat tugas memproses tuntutan dan pembayaran COSS bukanlah satu tugas yang memerlukan kepakaran khusus dan tidak perlu dilaksanakan oleh pihak luar. Semakan Audit juga mendapati perkara berikut:

- Pelantikan firma perakaunan tidak dibentangkan kepada Lembaga Pengarah untuk kelulusan.
- MPOB tidak menandatangani perjanjian dengan firma perakaunan berkenaan. Bayaran dan syarat perkhidmatan hanya berdasarkan dokumen yang dikemukakan.

- Tempoh masa perkhidmatan firma perakaunan bermula dari 15 Mei 2007 hingga 30 Jun 2008 dan tiada bukti sama ada lanjutan masa telah diberi.
- Setakat bulan Disember 2008, firma perakaunan telah membuat tuntutan bayaran perkhidmatan sejumlah RM1.14 juta melebihi anggaran bayaran maksimum RM468,000 setahun.
- Dua kakitangan firma perakaunan telah menjalankan tugas tinjauan dan pemantauan jualan minyak sawit di Rantau Panjang, Kelantan dan di Golok serta Takbai, Thailand yang mana tidak termasuk dalam skop tugas seperti dinyatakan dalam surat tawaran. Semua perbelanjaan bagi tugas tersebut iaitu elaun makan, sewa hotel, tambang teksi dan bayaran passport antarabangsa Malaysia dikenakan kepada dana Kumpulan Wang COSS. Tugasan memproses tuntutan bayaran tidak memerlukan pegawai firma perakaunan membuat pemantauan ke tempat berkenaan.

23.1.3 Sumber kewangan COSS dibiayai melalui pungutan ses yang dikenakan ke atas pengeluar buah kelapa sawit melalui Perintah Lembaga Minyak Sawit Malaysia (Ses)(Buah Kelapa Sawit) 2007. Bagi tempoh bulan Jun 2007 hingga Disember 2008, daripada 3,649 estet yang perlu membayar ses kelapa sawit sejumlah RM1.99 bilion, sebanyak 3,117 estet telah membayar ses sejumlah RM1.94 bilion atau 97.5% manakala baki 532 estet enggan membuat bayaran ses sejumlah RM49.57 juta. Estet yang enggan membuat bayaran ses dibahagikan kepada 2 kategori seperti berikut:

- Estet tidak membayar ses tetapi menghantar penyata bulanan;
- Estet tidak membayar ses dan tidak menghantar penyata bulanan

Kegagalan 532 estet membuat bayaran ses sejumlah RM49.57 juta adalah antara sebab berkurangnya dana COSS selain bayaran subsidi jualan minyak masak.

23.1.4 Semakan Audit selanjutnya mendapati 318 surat amaran dan 504 notis mahkamah telah dikeluarkan kepada estet yang tidak menjelaskan ses. Di samping itu, sebanyak 52 kertas siasatan telah dikeluarkan kepada estet yang didapati enggan membayar ses kelapa sawit bagi bulan tertentu dan telah diberi notis tindakan mahkamah. Kertas siasatan telah disediakan dan telah dirujuk kepada Timbalan Pendakwa Raya untuk tindakan mahkamah. Sehingga kini, 3 kes telah dibawa ke mahkamah untuk tindakan pendakwaan. Bagi estet yang gagal menghantar penyata bulanan, sebanyak 751 kompaun telah dikeluarkan dengan nilai tawaran berjumlah RM455,300. Pihak Audit berpendapat MPOB perlu berusaha dengan lebih gigih bagi mengutip kesemua bayaran ses berjumlah RM49.57 juta yang masih tertunggak.

23.2 Pada keseluruhannya, pengurusan skim penstabilan harga minyak masak yang dikendalikan oleh MPOB adalah teratur dan mengikut garis panduan yang

ditetapkan. Bagaimanapun, MPOB sepatutnya menandatangani perjanjian dengan firma perakaunan yang dilantik untuk memproses tuntutan dan pembayaran COSS. Perjanjian yang ditandatangani perlu jelas dan terperinci dari segi skop kerja, syarat dan tempoh perkhidmatan serta bayaran yang dibenarkan bagi menjaga kepentingan MPOB.

24. BANK NEGARA MALAYSIA

- Pengurusan Duit Syiling

24.1 Bank Negara Malaysia (BNM) telah ditubuhkan pada 26 Januari 1959 berperanan mengeluarkan mata wang, menyimpan rizab, menggalakkan kestabilan kewangan dan struktur kewangan negara yang baik. BNM mula mengeluarkan mata wang pada 12 Jun 1967 selaras dengan seksyen 22 Akta BNM 1958 yang menetapkan BNM sebagai pihak berkuasa tunggal mengeluarkan mata wang Malaysia. Jabatan Pengurusan dan Operasi Matawang (JPW) diberi tanggungjawab untuk mengurus dan mengendalikan fungsi pengeluaran wang kertas dan duit syiling. Mulai bulan Jun 2000, aktiviti penempatan duit syiling di Kilang Wang, Shah Alam dilaksanakan oleh The Royal Mint of Malaysia (RMM). Bagaimanapun, perjanjian dengan RMM telah ditamatkan pada bulan Jun 2007. BNM telah mengambil alih aktiviti Kilang Wang pada bulan Februari 2008 dan operasi penempatan duit syiling telah dimulakan pada bulan Mac 2008.

24.2 Pengauditan telah dijalankan di Ibu Pejabat BNM, cawangan Johor Bahru dan cawangan Kota Kinabalu pada bulan Ogos hingga Oktober 2008 untuk menilai sama ada pengurusan duit syiling telah dirancang dan dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan selaras dengan objektif yang ditetapkan. Semakan Audit mendapati perkara berikut:

24.2.1 BNM tidak menyediakan perancangan strategik khusus mengenai aktiviti pengurusan duit syiling. Bagaimanapun, perancangan tahunan mengenainya ada disediakan di bawah Rancangan Urusan Tahunan JPW yang merangkumi urusan perolehan duit syiling. Selepas pengambilalihan Kilang Wang, kajian penambahbaikan pengurusan dan operasi kilang telah dilaksanakan oleh pasukan petugas khas bagi menyediakan pelan perancangan strategik Kilang Wang. Pada bulan Februari 2009, pihak pengurusan BNM telah meluluskan perancangan strategik Kilang Wang melalui Model Operasi Kilang Wang yang meliputi aspek peningkatan kapasiti mesin, susun atur Kilang Wang, peningkatan sistem pengurusan kualiti, peningkatan infrastruktur ICT dan penstrukturan organisasi.

24.2.2 Pengedaran duit syiling dilaksanakan oleh cawangan BNM yang mewakili setiap zon negeri untuk diedarkan kepada bank perdagangan. Bagi kawasan Lembah Klang, pengedaran duit syiling dilakukan oleh 4 ejen syiling yang dilantik selaras dengan seksyen 5(2) Akta BNM 1958. Mulai tahun 1997, kontrak perjanjian

dengan setiap ejen syiling dibuat untuk tempoh 5 tahun dan dilanjutkan antara 2 hingga 3 tahun. Selepas tamat lanjutan perjanjian kedua pada tahun 2006, penyambungan kontrak jangka pendek dibuat dengan ejen berkenaan iaitu antara 6 bulan hingga 1 tahun. Penyambungan kontrak perjanjian jangka pendek ini telah dibuat kerana BNM berhasrat memperluaskan fungsi dan peranan ejen syiling. Ini selaras dengan *Currency Cycles Project* dengan objektifnya untuk meningkatkan hala tuju pengedaran duit syiling, kualiti dan keberkesanan pengedaran. Sehingga bulan Mac 2008, satu kumpulan khas telah diwujudkan untuk menjalankan kajian mengenai peningkatan kualiti dan penjimatan kos bagi penambahbaikan fungsi serta peranan ejen syiling yang dikenali sebagai *Cash Centre*. Bagaimanapun sehingga akhir tahun 2008, rancangan pelaksanaan untuk memperluaskan peranan ejen syiling dan peningkatan pengurusan pengedaran duit syiling terutamanya di luar Lembah Klang belum dilaksanakan.

24.2.3 Pemeriksaan Audit di Kilang Wang mendapati duit syiling rosak dan tidak boleh guna terdiri daripada pelbagai denominasi berjumlah RM5.12 juta belum diambil tindakan pelupusan. Kali terakhir tindakan pelupusan dibuat terhadap duit syiling rosak adalah pada tahun 2004. Pihak Audit mengesyorkan tindakan pelupusan dibuat terhadap duit syiling rosak dan tidak boleh guna supaya ruang penyimpanan dalam *main vault* dan gudang dapat digunakan untuk penyimpanan stok syiling yang baru. BNM memaklumkan proses tender bagi pelupusan duit syiling rosak dan tidak boleh guna dibuat pada bulan Mac 2009. BNM perlu menyediakan polisi mengenai pelupusan duit syiling supaya prosedur pelupusan boleh dilaksanakan dengan teratur.

24.2.4 Perolehan aset Kilang Wang daripada RMM adalah secara *en bloc* berjumlah RM12.50 juta supaya operasi penempaan duit syiling dapat dilaksanakan dengan segera oleh BNM. Antara aset utama yang diperolehi adalah termasuk loji dan mesin pembuatan duit syiling kosong. Bagaimanapun, BNM tidak menjalankan aktiviti pengeluaran duit syiling kosong menyebabkan loji dan mesin berkenaan tidak digunakan. Pihak Audit mencadangkan tindakan pelupusan dibuat terhadap mesin tersebut supaya ruang kilang dapat digunakan sepenuhnya. BNM telah mengambil tindakan untuk mengemukakan cadangan ini kepada Lembaga Pengarah pada bulan Februari 2009.

24.2.5 Kawalan keselamatan di Kilang Wang telah dilaksanakan mengikut sistem dan prosedur yang ditetapkan. Bagaimanapun, pihak Audit mendapati satu set peralatan pengesan logam tidak digunakan di mana set peralatan tersebut adalah termasuk dalam perolehan aset Kilang Wang pada bulan Februari 2008. Pihak Audit mencadangkan peralatan sedia ada digunakan bagi meningkatkan kawalan keselamatan di Kilang Wang. BNM memaklumkan pihaknya telah mendapatkan khidmat pakar mesin pengesanan logam pada bulan Mac 2009 bagi membuat penilaian muktamad mengenai kebolegunaan dan batas keupayaan peralatan

tersebut. Keputusan muktamad akan dibuat selepas hasil penilaian dibentangkan kepada pihak pengurusan BNM.

24.3 Pada keseluruhannya, BNM telah melaksanakan aktiviti pengurusan duit syiling yang meliputi urusan perolehan, penempaan, penyimpanan dan pengedaran selaras dengan objektif dan fungsi yang ditetapkan. Kajian penstrukturan fungsi dan peranan ejen duit syiling perlu dimuktamadkan supaya kualiti perkhidmatan dalam pengedaran duit syiling ke seluruh negara dapat ditingkatkan.

BAHAGIAN III
TINDAKAN SUSULAN OLEH
BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN
TERHADAP PERKARA
YANG DIBANGKITKAN DALAM
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
TAHUN 2007

BAHAGIAN III
TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN
TERHADAP PERKARA YANG DIBANGKITKAN DALAM
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2007
- KEDUDUKAN SETAKAT 1 APRIL 2009

25. PENDAHULUAN

Pemeriksaan susulan telah dijalankan di Badan Berkanun Persekutuan berkenaan bagi menentukan sama ada tindakan pembetulan telah diambil terhadap perkara yang dibangkitkan dalam Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2007. Tindakan susulan yang telah diambil dan pandangan Audit mengenainya dinyatakan dalam bahagian ini.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia (LKIM) - Pengurusan Skim Subsidi Diesel Untuk Nelayan	a. Norma agihan sumber manusia perlu diwujudkan dan faktor seperti bilangan Persatuan Nelayan Kawasan (PNK), bilangan nelayan, jumlah pendaratan serta saiz negeri dijadikan asas untuk menentukan beban kerja di LKIM Negeri.	a. Pihak Pengurusan LKIM telah mendapat kelulusan penyusunan semula struktur organisasi daripada Jabatan Perkhidmatan Awam dan Kementerian Kewangan pada bulan Mac 2009.	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
	b. Satu langkah kawalan berkesan perlu diwujudkan supaya urus niaga jualan harian dan bekalan dipantau serta dikemas kini secara berkala.	b. LKIM dan pihak vendor Skim Subsidi Diesel Nelayan dalam tindakan menaik taraf portal <i>e-Nelayan Management System (Enhancement)</i> bagi tujuan memaksimumkan penggunaan, menstabilkan dan mengekalkan penggunaan sistem serta meningkatkan sekuriti dalam portal. Proses menaik taraf portal e-Nelayan telah bermula pada 11 November 2008 hingga 11 Februari 2009.	b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
	c. Fungsi <i>log-off</i> secara automatik perlu diwujudkan untuk memastikan alat tersebut tidak disalah guna.	c. Pihak LKIM telah mengadakan Mesyuarat Pengurusan Sistem e-Nelayan Bilangan 1/2008 bertarikh 8 Oktober 2008 dan mengarahkan pihak IRIS selaku pembangun dan pengeluar perkakasan serta perisian bagi <i>Personal Digital Assistant (PDA)</i> model ST4eX. Perisian ini telah dikemas kini	c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
		dan <i>PDA</i> telah dilengkapi dengan sistem kawalan <i>log-off</i> secara automatik. Perisian ini telah siap dibangunkan dan dalam proses pengujian. Pihak LKIM telah mengambil tindakan dengan mengadakan beberapa lawatan berkala di setiap negeri untuk memeriksa rekod penggunaan <i>PDA</i> di pusat jualan minyak diesel bersubsidi. Ia juga disusuli dengan beberapa siri pemantauan Jawatankuasa Pemantauan Sistem e-Nelayan (eNMS).	
	d. Terdapat <i>PDA</i> yang bermasalah dan tiada gantian. LKIM Negeri perlu memastikan <i>PDA</i> sentiasa berfungsi. Sekiranya terdapat kerosakan ia perlu dibaiki segera. Selain itu, telefon talian tetap boleh dijadikan alternatif untuk mengatasi masalah capaian yang berlaku di negeri berkenaan. e. Matlamat untuk menyalurkan diesel bersubsidi kepada semua nelayan yang layak tidak akan tercapai kerana pemilik jeti persendirian lebih memberi keutamaan menyalurkan diesel bersubsidi kepada bot sendiri.	d. Pihak LKIM telah membuat pembelian tambahan <i>PDA</i> yang dilengkapi teknologi dan perisian baru bagi menampung keperluan dari semasa ke semasa. Penggunaan talian tetap seperti yang disyorkan memerlukan kos pembangunan dan penyenggaraan yang tinggi. e. LKIM telah menetapkan kuota bagi setiap pusat jualan di Negeri Sabah yang telah melantik pemilik jeti persendirian sebagai peruncit dengan memberi keutamaan kepada pusat jualan yang diuruskan oleh PNK. Surat telah dihantar kepada KO-NELAYAN pada bulan Jun 2008. Pada 3 November 2008, Jawatankuasa Induk Pelaksana Skim Subsidi Diesel Nelayan telah melantik Persatuan Nelayan Negeri Sabah (PENGASAH) sebagai pemborong diesel bersubsidi dan akan dilaksanakan mulai 1 Januari 2009 secara berperingkat iaitu di kawasan Pantai Timur Sabah dengan kuota sebanyak 9.80 juta liter sebulan. Bagaimanapun atas	d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. e. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
		permintaan Kerajaan Negeri Sabah, perkara ini telah ditangguhkan. Di peringkat pusat jualan runcit di Negeri Sabah, LKIM telah menutup pusat jualan di EAGA Trade, Hing Lee Fishery, Jeti Barter Trade dalam usaha mengurangkan bilangan pusat jualan persendirian.	
	f. LKIM perlu mengkaji semula kesesuaian lokasi pusat jualan berbanding dengan bilangan nelayan di kawasan tersebut dengan mengambil kira jarak, aksesibiliti dan bilangan nelayan. LKIM juga hendaklah memeriksa lokasi terutamanya jeti persendirian sebelum dilantik sebagai pusat jualan.	f. Kertas cadangan Penstrukturan Semula Pusat Jualan Diesel Bersubsidi Negeri Perak telah dibentangkan dalam mesyuarat Jawatankuasa Task Force Ibu Pejabat Bil. 6/2008 pada bulan November 2008. LKIM telah menutup 6 Pusat Jualan di bawah PNK Matang pada 29 Julai 2008. LKIM akan terus mengambil tindakan secara berperingkat untuk melaksanakan saranan ini terutamanya di Negeri Perak.	f. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
	g. Penggunaan pam berkuasa tinggi tidak memberi kesan besar terhadap perbezaan fizikal dan baki dalam buku stok. PNK patut menyediakan laporan stok fizikal diesel dan mengemas kini buku stok setiap hari supaya tidak wujud perbezaan stok diesel.	g. LKIM telah mengeluarkan pekeliling Skim Subsidi Diesel dan Petrol Bilangan 1/2009 - Pemeriksaan Fizikal dan Laporan Stok Diesel Bersubsidi bertarikh 20 Januari 2009. Sehingga kini, semua PNK/ NEKMAT/ PENESA/ KO-NELAYAN telah mengambil maklum dan akan mematuhi pekeliling berkenaan.	g. Pihak Audit akan membuat susulan terhadap pengurusan stok fizikal diesel di PNK.
	h. Pada keseluruhannya, pemantauan yang dibuat oleh Jawatankuasa Induk Pelaksana Skim Subsidi Diesel di peringkat Kementerian, Ibu Pejabat LKIM dan negeri terhadap pelaksanaan skim ini adalah tidak memuaskan.	h. Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani selaku urus setia Jawatankuasa Pelaksana Skim Subsidi Diesel Nelayan telah menetapkan kekerapan mesyuarat iaitu 3 bulan sekali. Manakala Jawatankuasa	h. Pihak Audit berpendapat keputusan mesyuarat perlu dilaksanakan dan diambil tindakan segera. Di samping itu, Bahagian Audit Dalam LKIM perlu proaktif menjalankan pemeriksaan dan pemantauan supaya LKIM

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	Jawatankuasa perlu bermesyuarat dengan lebih kerap untuk menangani isu yang dibangkitkan. Bahagian Audit Dalam perlu memainkan peranan yang lebih berkesan dengan merangka program pengauditan secara berkala di semua negeri untuk meningkatkan keberkesanan program ini agar objektif skim diesel bersubsidi tercapai.	Petugas Peringkat LKIM telah mengadakan mesyuarat sebanyak 7 kali pada tahun 2008. Bahagian Audit Dalam LKIM telah menjalankan pengauditan secara berkala ke semua negeri sepanjang tahun 2008 bagi meningkatkan keberkesanan program agar mencapai objektif skim subsidi diesel nelayan.	mencapai matlamat penyaluran diesel bersubsidi kepada nelayan.
Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS) - Pengurusan Projek Pembinaan Kampus Tetap	a. Bahagian Pembangunan dan Pengurusan Aset (BPPA) tidak memantau serta menyelia perkhidmatan yang dilaksanakan oleh perunding pengurusan projek (PMC) dengan berkesan. Tanpa pemantauan ini, BPPA tidak dapat mengenal pasti sama ada kerja yang dilaksanakan oleh PMC mematuhi syarat pelantikan yang ditetapkan. b. UNIMAS melalui perunding sepatutnya mengenal pasti reka bentuk struktur yang dikehendaki lebih awal bagi mengelakkan lanjutan masa yang terlalu lama. Setiap permohonan lanjutan masa perlu disokong dengan butiran terperinci dan diluluskan sebelum kerja sebenar siap. Kegagalan berbuat demikian terhadap 8 bangunan fakulti dan pusat berkenaan menyebabkan bayaran ganti rugi tertentu dan ditetapkan berjumlah RM39.66 juta tidak dapat dikenakan terhadap kontraktor. c. UNIMAS tidak mengambil tindakan untuk memastikan bangunan yang diduduki adalah selamat dan sistem pengesanan api automatik dan alat bunyi manual elektrik perlu dipasang seperti yang ditetapkan di dalam <i>Sarawak Building Ordinance By Law 225 (1)</i> dan <i>237 (1)</i> dipatuhi.	a. UNIMAS mengadakan mesyuarat <i>client consultant</i> bersama PMC dan perunding kejuruteraan (ESC) setiap dua minggu untuk memantau pelaksanaan projek. UNIMAS bergantung sepenuhnya kepada PMC dan ESC untuk pengurusan projek dan penyeliaan tapak memandangkan perjawatan teknikal yang terhad ketika itu. b. Kelulusan lanjutan masa secara berperingkat telah diberikan dan oleh yang demikian tiada bayaran ganti rugi dikenakan. c. Selaras dengan reka bentuk kolej pelajar yang berkonsepkan apartmen serta bersesuaian dengan kaedah dan amalan konsep yang bersamaan di Semenanjung, ESC berpendapat sistem pengesanan api automatik dan alat bunyi manual elektrik tidak diperlukan. Perbincangan	a. UNIMAS sebagai pengguna perlu memantau pembinaan projek pembangunannya dan tidak bergantung sepenuhnya kepada PMC dan ESC. b. UNIMAS hendaklah berhati-hati dalam meluluskan lanjutan masa supaya kepentingan UNIMAS terjamin. c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	UNIMAS perlu memohon Sijil Kelayakan Menduduki bagi Kolej Kediaman Sakura yang telah diduduki sejak bulan Disember 2005. d. Berdasarkan lukisan kontrak, pintu yang sepatutnya dipasang di Bilik <i>Intermediate Distribution Frame</i> di Kolej Kediaman Sakura adalah pintu dari jenis <i>One Hour Fire Rated Flush Door with Enamel Paint Finish</i>. Bagaimanapun, kesemua pintu tersebut tidak dipasang dengan pintu mengikut jenis yang ditetapkan. Pintu tersebut sepatutnya dipasang jenis <i>single leaf plywood flush door with GI sheet</i> di mana <i>GI sheet</i> berfungsi sebagai lapisan kalis air kepada pintu. Selain itu, pintu yang dipasang pada kawasan yang terdedah kepada cuaca adalah pintu jenis <i>double equal leaves laminated flush door</i>. Ia berfungsi melindungi pintu daripada perubahan cuaca. Bagaimanapun, didapati pintu yang dipasang tidak mempunyai <i>GI sheet</i> dan <i>lamination</i> menyebabkan pintu tersebut cepat reput dan rosak. e. Berlaku keretakan permukaan pada dinding luar Fakulti Teknologi Maklumat dan lantai pecah di Makmal Lebu Raya dan Trafik Fakulti Kejuruteraan Sivil kerana kualiti binaan yang rendah dan kurang pemantauan semasa kerja binaan dijalankan. f. UNIMAS tidak merujuk kepada kontraktor utama untuk membuat tuntutan pembaikan	lanjut dengan Pengarah Bomba Sarawak telah dilakukan beberapa kali dan berdasarkan perbincangan yang diadakan pada 25 Jun 2008, pihak Bomba akan memberi pertimbangan setelah mendapat laporan lengkap daripada ESC. d. Bilik yang sepatutnya digunakan untuk <i>Intermediate Distribution Frame</i> telah diubah kepada bilik Teknologi Maklumat menyebabkan pintu <i>one hour fire rated</i> tidak diperlukan lagi. Bagi <i>single leaf plywood flush door with GI sheet</i>, pintu berkenaan sememangnya mempunyai GI. e. Kerja berkenaan telah dibaiki. Di samping itu, penyeliaan di tapak adalah tanggungjawab pihak PMC dan ESC sepenuhnya. f. Kebocoran bumbung adalah disebabkan lapisan kalis air yang tertanggal akibat kerja	d. Pihak Audit berpuas hati dengan penjelasan yang diberikan. e. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. f. UNIMAS perlu memantau kerja pembersihan yang dijalankan oleh pihak

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	seperti yang dinyatakan dalam dokumen kontrak apabila terdapat masalah kerosakan siling akibat kebocoran bumbung. Lawatan Audit mendapati keretakan lantai konkrit lobi Fakulti Kejuruteraan Mekanikal menjadi punca kebocoran. Terdapat juga lubang di permukaan bumbung di bilik pentadbiran Fakulti Teknologi Maklumat yang menyebabkan air hujan menitis ke dalam bilik tersebut. Keadaan ini menyebabkan siling lembap dan cepat rosak. Merujuk kepada dokumen kontrak, lapisan kalis air bumbung dijamin selama 10 tahun. g. Senarai kuantiti menunjukkan batu sungai perlu diletakkan di antara <i>precast slab</i> yang terletak di laluan bawah Kolej Kediaman Sakura. Bagaimanapun, lawatan Audit mendapati pihak UNIMAS telah meletakkan batu kerikil antara <i>precast slab</i> dan ditanam rumput. Namun masih terdapat juga ruang yang dibiarkan kosong dan boleh membahayakan pejalan kaki. h. Didapati BPPA dan perunding kejuruteraan (ESC) tidak memeriksa serta menguji kerja yang telah dilaksanakan dengan sempurna dan semua peralatan berfungsi dengan baik seperti singki di Makmal Kejuruteraan Mekanikal dipasang tanpa saluran air. i. Kontraktor utama gagal mengemukakan lukisan terperinci Kolej Kediaman Sakura kepada ESC. Perkara ini berlaku kerana kurang perancangan teliti dan kerjasama antara arkitek, jurutera mekanikal dan jurutera sivil semasa proses pembinaan. PMC dan BPPA	pembersihan. UNIMAS telah mengarahkan pihak kontraktor tidak menggunakan <i>pump</i> berkapasiti tinggi bila membersihkan lantai atas bumbung bagi mengelakkan perkara ini berulang. Pihak ESC juga telah memaklumkan kepada kontraktor supaya memastikan jaminan lapisan kalis air selama 10 tahun dipatuhi selaras dengan kehendak kontrak. g. Kerja pembaikan dan pemuliharaan telah disiapkan sepenuhnya pada bulan Julai 2008. h. Pihak PMC dan ESC terlepas pandang mengenai perkara ini tetapi ianya telah dipasang dengan memuaskan setelah dimaklumkan kepada pihak kontraktor. i. Pihak PMC dan ESC bertanggungjawab memantau kerja pembinaan.	kontraktor. g. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. h. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. i. UNIMAS perlu memantau kerja pembinaan dengan lebih teliti dan berkesan bagi fasa berikutnya

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	juga telah gagal menjalankan pemantauan terhadap hasil kerja pembinaan ini. j. Air hujan akan mengalir ke laluan di halaman luar Kolej Kediaman Sakura menyebabkan air bertakung kerana tiada sistem pengairan yang sempurna. k. Kajian mengenai saiz ruang, sudut sisip dan kedudukan sisip di tingkap makmal Fakulti Kejuruteraan perlu diubahsuai bagi mengelak kemasukan air hujan kerana air dapat menembusi ruang terbuka di antara sisip menyebabkan lantai makmal basah. l. BPPA gagal membuat penyelarasan antara perunding dengan kontraktor bagi mengatasi masalah kesesuaian reka bentuk asal dengan persekitaran. m. UNIMAS dan perunding tidak membuat perancangan teliti tentang penempatan <i>server</i> dan <i>hub</i> pada peringkat awal penyediaan lukisan pelan bangunan. <i>Server</i> dan <i>hub</i> perlu berada di dalam bilik yang dikhaskan dan sentiasa berkunci bagi mengelak pencerobohan dan memudahkan kerja penyenggaraan. Pihak Audit berpendapat hasil kerja pembinaan yang tidak mematuhi spesifikasi serta kecacatan bangunan seperti keretakan dan kebocoran berpunca daripada kurang pemantauan dan koordinasi antara kontraktor dengan sub-kontraktor di tapak pembinaan.	j. Kerja pengubahsuaian dan pembaikan sedang dalam pelaksanaan. k. Kerja pengubahsuaian dan pembaikan sedang dalam pelaksanaan. l. Penyesuaian reka bentuk dan butiran binaan adalah tanggungjawab perunding. UNIMAS bergantung penuh kepada PMC dan ESC untuk pengurusan projek dan penyeliaan tapak memandangkan perjawatan teknikal yang terhad ketika itu. m. Tindakan penempatan <i>server</i> dan <i>hub</i> di dalam bilik yang dikhaskan telah dilaksanakan. Manakala kerja pembaikan sedang dalam pelaksanaan. Kerja pembaikan dan pemuliharaan telah disiapkan sepenuhnya pada bulan Julai 2008.	j. Kerja pengubahsuaian dan pembaikan telah dilaksanakan dan pihak Audit berpuas hati terhadap tindakan yang diambil. k. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. l. UNIMAS perlu memantau kesemua projek pembangunannya dan tidak bergantung sepenuhnya kepada PMC dan ESC. m. Pihak Audit berpuas hati di atas tindakan kerja pembaikan yang dijalankan.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	BPPA perlu mengambil tindakan terhadap pihak kontraktor untuk memperbaiki kecacatan dan kerosakan yang dilaporkan walaupun tempoh tanggungan kecacatan telah tamat. ESC juga gagal melaksanakan tugas pemantauan yang telah dipertanggungjawabkan kepadanya. n. Penyenggaraan landskap oleh pihak UNIMAS adalah kurang memuaskan kerana terdapat pokok mati, tiada pembajaan dan rumput panjang setelah tamat tempoh tanggungan kecacatan. o. Pihak Audit berpendapat BPPA melalui perunding perlu memastikan kontraktor utama memperbaiki kerosakan landskap yang dilaporkan dalam tempoh kecacatan yang ditetapkan.	n. Pokok yang mati ditolak daripada jumlah asal kontrak iaitu sejumlah RM15,152. Bagi pokok yang belum mencapai saiz dan ketinggian mengikut spesifikasi, pihak kontraktor telah diarah untuk membekalkan baja dan menjalankan penyenggaraan. o. Kerosakan landskap (kekemasan <i>granolithic</i>) seluas 16,000 meter persegi akan dibaiki dan sekiranya gagal, pemotongan berjumlah RM20,480 akan dikenakan kepada kontraktor.	n. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. o. UNIMAS perlu memastikan kontraktor memperbaiki kerosakan landskap dalam masa yang ditetapkan.
Pihak Berkuasa Kemajuan Pekebun Kecil Perusahaan Getah (RISDA) - Pengurusan Skim Baja Bantuan Tanam Semula	a. Pihak pengurusan perlu mengkaji semula kemampuan Koperasi mengurus pembekalan baja dan tidak bergantung pada pihak ketiga kerana ia akan meningkatkan kos. b. Kementerian Kemajuan Luar Bandar Dan Wilayah memutuskan untuk menubuhkan Konsortium Baja Nasional Sdn. Berhad supaya baja dapat diimport dalam kuantiti yang besar dengan kos yang kompetitif. Bagaimanapun, KKLW telah	a. Pada tahun 2009 RISDA telah mendapat kelulusan dari Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah (KKLW) untuk menubuhkan anak syarikat iaitu Syarikat RISDA Baja Sdn. Berhad Kelulusan khas daripada Kementerian Kewangan juga diperolehi untuk perolehan tawaran terus dari syarikat berkenaan. Pada masa hadapan, RISDA akan membina kilang bajanya sendiri untuk memenuhi keperluan jangka panjang. b. Tiada perkembangan terbaru mengenai penangguhan tersebut.	a. RISDA perlu memastikan prosedur perolehan adalah teratur. Projek pembinaan kilang baja perlu dikaji supaya pengeluaran baja adalah kos efektif. b. Konsortium Baja Nasional Sdn. Berhad perlu dibubarkan sekiranya tidak beroperasi. RISDA perlu menuntut kembali kos pelaburan yang telah dibuat dalam syarikat berkenaan.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	menangguhkan penubuhan Konsortium tersebut. c. Surat tawaran untuk kontrak bekalan baja sepatutnya mengenakan bon pelaksanaan sebanyak 10% daripada harga kontrak iaitu RM9.94 juta tetapi RISDA hanya mengenakan RM4.97 juta iaitu 5% daripada nilai kontrak. d. Tiada sebarang denda dikenakan kepada pembekal baja yang lewat membuat pembekalan. e. Sebahagian rekod sampel dan keputusan serta analisis nutrien baja tidak disimpan di Bahagian Bekalan Input Pertanian. Oleh itu, tidak dapat dipastikan sama ada sampel baja yang diambil telah dianalisis dan keputusan analisis nutrien dikeluarkan dalam tempoh yang ditetapkan. f. RISDA hendaklah memastikan stokis mematuhi semua syarat yang ditetapkan dalam kontrak pengurusan stor baja termasuk penerimaan, penyimpanan dan pembekalan baja dari semasa ke semasa. g. Tiada laporan polis dan laporan awal kehilangan stok baja dibuat.	c. Bon pelaksanaan yang sepatutnya dikenakan hanya 5% sahaja tetapi tersalah catat di kontrak sebagai 10%. Untuk kontrak tender baja bagi tahun 2008, perkara berkenaan telah diperbetulkan. d. Denda lewat penghantaran baja bagi tahun 2005 hingga 2007 yang telah dikutip ialah sejumlah RM1.07 juta. Bagi pembekalan tahun 2008 maklumat mengenai jumlah denda yang boleh dikenakan sedang dikumpulkan daripada Pusat Tanggungjawab (PTJ) yang berkenaan. e. Fail berasingan telah disediakan bagi merekodkan penghantaran sampel baja dan hasil analisis sampel tersebut. Tahap keupayaan makmal ESPEK Research & Advisory Services telah ditingkatkan dengan penambahan peralatan makmal yang baru dan keputusan analisis nutrien dapat dikeluarkan dalam tempoh yang ditetapkan. f. Manual Prosedur Pengurusan Stor telah dikeluarkan kepada semua PTJ bagi memastikan semua syarat dalam kontrak dipatuhi. Pemantauan dibuat melalui laporan penggredan stor yang dibuat oleh Pejabat RISDA Daerah. g. Koperasi Pekebun Kecil Temerloh Berhad telah membayar balik sejumlah RM25,844 (bersamaan dengan nilai 2,477 kampil baja yang hilang) pada 23 April 2008 dan laporan polis tidak perlu dibuat.	c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. d. RISDA hendaklah memastikan denda kelewatan penghantaran baja dikutip daripada pembekal. e. RISDA hendaklah memastikan rekod penghantaran dan hasil analisis sampel baja adalah teratur dan sentiasa dikemas kini. f. Pemantauan hendaklah dibuat secara berterusan bagi memastikan semua PTJ mematuhi manual dan prosedur berkenaan. g. Pemantauan yang lebih rapi hendaklah dibuat bagi memastikan kehilangan dan kekurangan stok baja tidak berulang.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	h. Tiada perjanjian ditandatangani antara RISDA dan RISDA Fleet Sdn. Berhad sebagai ejen pengangkutan. i. Lima PRD tidak menyelenggara daftar bayaran komisen bagi mengawal tuntutan bayaran komisen kepada stokis dan RISDA Fleet Sdn. Berhad. j. Mesyuarat Pengurusan RISDA sepatutnya membincangkan mengenai prestasi dan masalah pembekalan, pengagihan baja serta pengurusan perkhidmatan oleh RISDA Fleet Sdn. Berhad.	h. Perjanjian tersebut telah ditandatangani dan berkuat kuasa mulai 1 Januari 2009. i. RISDA telah mengeluarkan arahan pada 23 Jun 2008 kepada semua PTJ supaya melaksanakan daftar bagi mengawal tuntutan bayaran komisen kepada stokis dan RISDA Fleet Sdn. Berhad. Kelima-lima PRD iaitu Temerloh, Maran, Manjung, Baling dan Padang Terap telah melaksanakan arahan tersebut. j. Perkara tersebut telah dibincangkan dan menjadi agenda tetap di mesyuarat Pelaksanaan dan Pengesanan yang diadakan setiap bulan.	h. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. i. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. j. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) - Pengurusan Kemudahan Pemulihan Jasmani Dan Vokasional	a. Sehingga bulan Disember 2007, sebanyak 23 jawatan Kumpulan Eksekutif dan 6 jawatan Kumpulan Bukan Eksekutif belum diisi. b. Pihak Audit mendapati rancangan tahunan tidak disediakan dengan terperinci dan tidak mengambil kira rancangan kemudahan pemulihan vokasional. Pihak Audit berpendapat rancangan tahunan perlu: i. Merangkumi bilangan penerima dan keperluan peralatan orthotik.	a. PERKESO telah mengambil tindakan mengisi kesemua kekosongan jawatan. b. PERKESO telah mengambil tindakan menyediakan keperluan tahunan berasaskan beberapa kriteria: i. Mengikut bilangan penerima dan peralatan orthotik. Mendapatkan anggaran bekalan tahunan keperluan alat-alat orthotik dari setiap Pejabat PERKESO Tempatan untuk memenuhi keperluan keseluruhan bagi alat tersebut.	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. b. Pandangan Audit adalah seperti berikut: i. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
		- Mengenal pasti baki bekalan setiap alat pemulihan supaya alat tersebut dibekalkan mengikut keperluan sahaja. - Mengurus segera perolehan alat pemulihan yang mencapai tahap kritikal. - Meneliti dan memantau kualiti alat bekalan yang diterima orang berinsurans.	
	ii. Pelantikan pusat dialisis	ii. Sehingga Februari 2009 PERKESO telah melantik 211 pusat dialisis sebagai panel PERKESO.	ii. PERKESO perlu memantau dari semasa ke semasa pusat dialisis yang telah dilantik.
	iii. Kemudahan pemulihan	iii. Bekalan kemudahan pemulihan PERKESO akan diperluaskan termasuk jenis alat bekalan serta perkhidmatan pemulihan dan vokasional bertujuan membantu orang berinsurans yang cedera atau hilang upaya kekal dapat kembali bekerja secepat mungkin. PERKESO turut membuat perbandingan dengan bekalan di Hospital Universiti Kebangsaan Malaysia (HUKM) dan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) bagi memastikan bekalan adalah bersesuaian.	iii. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
	c. Perbelanjaan sebenar bagi pemulihan fizikal telah melebihi peruntukan berjumlah RM0.30 juta dan RM0.48 juta bagi tahun 2005 dan 2006. Perbelanjaan sebenar untuk rawatan dialisis juga telah melebihi peruntukan sejumlah RM1.23 juta pada tahun 2007. Peningkatan ini berlaku	c. PERKESO telah mengambil kira peningkatan kes dan peruntukan bagi tahun 2009 adalah berjumlah RM55 juta.	c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	kerana peningkatan bilangan orang berinsurans yang mengalami masalah buah pinggang. d. Kos rawatan tetap yang dibiayai PERKESO adalah minimum dan tidak mencukupi untuk menanggung perbelanjaan perubatan yang meningkat. e. Geran bantuan telah diluluskan pada tahun 2006 kepada pusat dialisis pertubuhan bukan kerajaan bagi membiayai setiap orang berinsurans berjumlah RM500 setahun. Namun jumlah tersebut masih belum diagihkan walaupun maklumat mengenai penerima rawatan bagi tahun 2005 telah dikemukakan oleh pusat dialisis panel kepada PERKESO. f. Pembekal lewat membuat penghantaran peralatan antara tiga hingga lapan bulan. Selain itu, tempoh penghantaran tidak dinyatakan dalam pesanan tempatan bagi <i>urine bags</i> dan <i>cushion</i>. Semakan selanjutnya mendapati, Ibu Pejabat tidak membuat pengesahan penerimaan mengikut spesifikasi terhadap peralatan yang diterima oleh pejabat cawangan sebelum bayaran dibuat. Sesalinan pesanan tempatan atau dokumen kontrak pembekalan peralatan juga tidak dikemukakan oleh Ibu Pejabat kepada Pejabat Cawangan.	d. PERKESO menyediakan kemudahan rawatan perubatan kepada orang berinsurans yang mengalami kemalangan perusahaan, penyakit khidmat atau kemalangan perjalanan. Kemudahan rawatan untuk rawatan tambahan tidak disediakan. e. Proses pemberian geran berjumlah RM2 juta bagi tahun 2008 telah diluluskan dan sedang disalurkan ke pusat dialisis. Sejumlah RM320,000 telah dibelanjakan kepada 42 pusat dialisis bagi membiayai kos rawatan seramai 631 orang berinsurans. f. Pemantauan susulan terhadap pembekal telah dibuat. Surat pengeluaran pesanan tempatan menyatakan penghantaran adalah dalam tempoh seminggu dari tarikh surat dikeluarkan. Pejabat PERKESO Cawangan telah diberi sesalinan pesanan tempatan bagi membolehkan pengesahan penerimaan peralatan untuk pembayaran. Salinan turut dihantar ke Pejabat PERKESO Tempatan.	d. PERKESO perlu mengkaji semula pembiayaan kos rawatan tambahan. e. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. f. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. Pemantauan yang berterusan perlu dilaksanakan.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	g. Pengurusan stor kemudahan pemulihan: i. Pejabat Cawangan Petaling Jaya dan Kuching telah menerima bekalan <i>urine drops</i> saiz S dan XL yang banyak tetapi kurang permintaan. Peralatan bantuan pemulihan iaitu tongkat dan <i>walking aids</i> mempunyai keperluan yang rendah di semua pejabat cawangan yang mana daripada 791 peralatan yang diterima hanya 282 peralatan atau 36% dibekalkan kepada orang berinsurans yang layak. Peralatan pemulihan iaitu <i>colostomy bags/wafer</i> mempunyai keperluan yang rendah di semua cawangan dan sebahagian merupakan stok sebelum tahun 2005 yang mana daripada 18,942 peralatan tersebut, hanya 5,794 peralatan atau 30% dibekalkan kepada orang berinsurans yang layak. ii. Keadaan di stor peralatan pemulihan didapati tidak terurus dan mempunyai ruang yang terhad. h. Pembekalan alat prostetik seperti tangan, kaki dan jari palsu dibuat secara <i>custom made</i> dan didapati semua fail pemohon disimpan setakat panggilan untuk pengukuran saiz alat prostetik. Pejabat	g. Pengurusan stor kemudahan pemulihan: i. Tindakan sedang diambil oleh Unit Pemulihan, Cawangan Perubatan dan Pemulihan bagi menyalurkan bekalan alat tersebut ke Pejabat PERKESO lain yang memerlukan. ii. Unit Pemulihan, Cawangan Perubatan dan Pemulihan Bahagian Operasi telah membuat lawatan ke beberapa Pejabat PERKESO dan satu pendekatan pengendalian dan pengurusan stor akan dijalankan melalui pelan jangka pendek serta jangka panjang. h. Mulai bulan Januari 2008, Ibu Pejabat PERKESO telah memperkenalkan Borang Pengesahan Penerimaan Orang Berinsurans dan Borang Kualiti sebagai bukti penerimaan. Sesalinan borang	g. Pengurusan Stor Kemudahan Pemulihan: i. PERKESO perlu membuat analisis keperluan bekalan kemudahan peralatan untuk mengelakkan pembelian berlebihan. ii. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. h. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	cawangan tidak dapat membuat pengesahan penerimaan pembekalan peralatan kerana Ibu Pejabat tidak memaklumkan status selepas proses pengukuran dibuat. i. Orang berinsurans didapati tidak mengikuti latihan vokasional pada tahun 2006 dan 2007 walaupun terdapat enam orang telah membuat permohonan kerana PERKESO tidak memaklumkan mengenai latihan yang akan diadakan. j. Fail permohonan kemudahan pemulihan peralatan prostetik dan pemulihan perubatan tidak lengkap kerana sebahagian maklumat tidak disimpan. Semakan selanjutnya mendapati Pejabat Cawangan Ipoh tidak mempunyai sistem fail teratur menyebabkan Unit Pemulihan membuka fail baru setiap kali permohonan diterima daripada orang berinsurans yang sama. Daftar kes orang berinsurans yang memerlukan pemulihan disediakan tidak seragam antara pejabat cawangan, daftar induk penerima rawatan dialisis tidak lengkap dan maklumat penerima aktif serta	ini dikemukakan ke Pejabat PERKESO untuk rujukan dan tindakan selanjutnya. i. Permohonan bagi menjalani program latihan vokasional ini telah disalurkan ke Unit <i>Return to Work</i>. Sehingga kini, seramai 4 orang berinsurans telah menjalani program vokasional dalam tahun 2007 yang meliputi program vokasional kursus menjahit dan komputer. Unit <i>Return to Work</i> ada membuat pemantauan setiap 3 bulan terhadap orang berinsurans yang telah kembali bekerja setelah mengikuti program <i>Return to Work</i>. PERKESO sentiasa mempromosi program ini di peringkat Jemaah Doktor, Jemaah Doktor Rayuan, pekerja dan majikan melalui aktiviti Badan Bukan Kerajaan sepanjang tahun. j. Tindakan proses pembukaan fail dan simpanan fail bagi peralatan pemulihan telah dimasukkan ke dalam senarai skop tugas pegawai pemulihan dan proses pemantauan akan dilakukan. Sistem rekod pendaftaran permohonan faedah dialisis telah dijalankan melalui sistem intranet bermula bulan November 2007. Proses <i>back scanning</i> atau memasukkan data melibatkan fail lama juga telah dijalankan secara berperingkat sejak bulan November 2007.	i. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. j. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	penerima rawatan di pusat bukan panel juga tidak disediakan. k. Penyediaan dan penghantaran laporan bulanan belum dilaksanakan sepenuhnya oleh semua pejabat cawangan.	k. Penyediaan laporan baki stok bulanan dari pejabat cawangan telah dimulakan pada bulan Mei 2008. Setiap pejabat cawangan telah diwajibkan mengemukakan laporan setiap bulan sebelum 10 haribulan pada bulan berikutnya.	k. PERKESO hendaklah sentiasa memastikan laporan dikemukakan mengikut tempoh yang ditetapkan.
Bank Pertanian Malaysia Berhad (BPMB) - Pengurusan Pinjaman Projek	a. Keputusan pengeluaran wang, pengurusan bayaran balik pinjaman, proses pemantauan dan tindakan undang-undang tidak dilaksanakan dengan memuaskan bagi kes berikut: i. Pembelian tanah bagi lot tanah pertanian <i>homestead</i> (Baki pinjaman berjumlah RM15.88 juta). ii. Projek taman orkid antarabangsa (Baki pinjaman berjumlah RM7.64 juta).	i. Bayaran balik pinjaman telah dijadual semula yang mana tempoh pinjaman dilanjutkan dari tarikh matang asal pada 1 Mei 2007 kepada 26 April 2009. Pinjaman ini masih berbaki RM13.31 juta pada 30 April 2009. Sejumlah 215 lot tanah pertanian <i>homestead</i> telah dibeli oleh sebuah syarikat daripada peminjam. Bagaimanapun syarikat ini telah disiasat oleh Bank Negara di bawah <i>Anti-Money Laundering and Anti-Terrorism Financing Act 2001</i> dan tanah yang dibeli telah dikaveat oleh Bank Negara. Pihak bank akan membuat susulan dengan pihak peminjam dan Bank Negara. ii. Baki pinjaman sehingga 30 April 2009 adalah berjumlah RM5.99 juta dan tunggakan bayaran balik berjumlah RM324,418 untuk 5 bulan. Bagaimanapun, bayaran terakhir berjumlah	i. BPMB hendaklah memastikan peminjam membayar balik pinjaman mengikut jadual yang ditetapkan. Tindakan undang-undang diambil ke atas peminjam jika gagal membayar balik baki pinjaman. ii. BPMB perlu memastikan peminjam membayar balik pinjaman mengikut jadual supaya mengelakkan ia menjadi pinjaman tidak berbayar.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	iii. Pembelian tanah bagi tapak ternakan kambing (Baki pinjaman berjumlah RM186,650).	RM80,500 diterima dari peminjam pada 4 Mei 2009. iii. Bayaran balik pinjaman telah dijadualkan semula pada 19 Februari 2008 dan bayaran terakhir berjumlah RM3,600 dibuat oleh peminjam pada 31 Mac 2009. Peminjam berjanji membayar RM10,000 pada 14 Mei 2009. Jumlah baki pinjaman setakat 30 April 2009 adalah berjumlah RM168,625.	iii. BPMB perlu memastikan peminjam membayar balik pinjaman mengikut jadual.
Lembaga Perindustrian Kayu Malaysia (MTIB) - Pengurusan Program Pembangunan Usahawan Perabot Bumiputera	a. Terdapat jurang gred perjawatan yang ketara wujud antara pegawai gred N41 yang berurusan terus dengan pegawai gred N54 dalam struktur Bahagian Pembangunan Usahawan Bumiputera (PUB). b. Pegawai Bahagian PUB tidak diberi pendedahan terhadap aspek kemahiran keusahawanan, promosi, pemasaran, teknikal dan pengurusan kewangan syarikat serta perundangan sedangkan kemahiran ini diperlukan untuk berurusan secara langsung dengan usahawan perabot IKS bumiputera. c. Tiada kilang atau kemudahan guna sama dibangunkan di Bukit Selambau, Kedah disebabkan Kerajaan Negeri tidak menyerahkan tapak tanah kepada pengusaha seperti yang dipersetujui walaupun RM4 juta daripada peruntukan Kementerian telah dibelanjakan.	a. MTIB telah menempatkan seorang pegawai gred N52 di Bahagian PUB. Penempatan ini selaras dengan hasrat Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi supaya MTIB lebih agresif dalam programnya untuk meningkatkan prestasi bumiputera dalam industri kayu. b. Beberapa pegawai Bahagian PUB telah menghadiri kursus dan seminar keusahawanan, pemasaran dan rundingan perniagaan anjuran Bahagian PUB. Pada 18 dan 19 Mac 2009, kursus pengurusan projek siri pertama telah diadakan. Siri kedua dan ketiga akan diadakan dalam bulan Mei atau Jun 2009. c. Projek ini merupakan projek Kementerian dengan Kerajaan Negeri Kedah di mana Kerajaan Negeri tidak menyerahkan tapak kepada pengusaha. Oleh itu, MTIB tidak dapat memainkan peranannya untuk membangunkan pengusaha Bumiputera di Taman Industri Perabot (TIP) Bukit Selambau kerana tiada pengusaha yang beroperasi di situ. Peruntukan	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. b. MTIB perlu memastikan latihan secara berterusan diberi kepada pegawai untuk memantapkan kemahiran dalam pengurusan keusahawanan. c. MTIB perlu membuat susulan mengenai status penyerahan tapak tanah kepada pengusaha seperti yang dipersetujui dengan Kerajaan Negeri supaya dapat membangunkan TIP Bukit Selambau.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT																						
		RM4 juta yang diperuntukkan oleh Kementerian telah disalurkan terus kepada Unit Perancangan Ekonomi Negeri (UPEN) Negeri Kedah. UPEN Negeri Kedah telah membelanjakan RM4.60 juta seperti berikut: <table><tr><th>PERKARA</th><th>RM</th></tr><tr><td>General Preliminaries</td><td>225,500</td></tr><tr><td>Site Clearance & Earthworks</td><td>1,442,032</td></tr><tr><td>Road Works</td><td>511,446</td></tr><tr><td>Drainage</td><td>966,036</td></tr><tr><td>Water Rectification:</td><td>173,765</td></tr><tr><td> i. Supply and lay HDPE Pipe</td><td>122,858</td></tr><tr><td> ii. Sunction Tank</td><td>429,877</td></tr><tr><td> iii. Pump House</td><td>727,700</td></tr><tr><td> iv. Provisional Sum</td><td></td></tr><tr><td>Jumlah</td><td>4,599,214</td></tr></table>	PERKARA	RM	General Preliminaries	225,500	Site Clearance & Earthworks	1,442,032	Road Works	511,446	Drainage	966,036	Water Rectification:	173,765	i. Supply and lay HDPE Pipe	122,858	ii. Sunction Tank	429,877	iii. Pump House	727,700	iv. Provisional Sum		Jumlah	4,599,214	
PERKARA	RM																								
General Preliminaries	225,500																								
Site Clearance & Earthworks	1,442,032																								
Road Works	511,446																								
Drainage	966,036																								
Water Rectification:	173,765																								
i. Supply and lay HDPE Pipe	122,858																								
ii. Sunction Tank	429,877																								
iii. Pump House	727,700																								
iv. Provisional Sum																									
Jumlah	4,599,214																								
	d. Projek kemudahan guna sama di TIP Lahat, Perak tidak dibangunkan.	d. MTIB telah berusaha mendapatkan pihak yang berminat untuk membangunkan tanah di TIP Lahat. Sehingga kini masih belum ada pihak yang berminat untuk membangunkan tanah MTIB di TIP Lahat. Sehubungan itu, MTIB bercadang untuk membangunkan tanah tersebut di bawah RMK10.	d. MTIB perlu membuat kajian kemungkinan sebelum membangunkan projek kemudahan guna sama di TIP Lahat.																						
	e. Daripada 4 kilang pembuatan perabot di TIP Sabah yang disewakan, hanya 2 kilang telah beroperasi pada 28 Disember 2007 manakala 2 lagi belum beroperasi walaupun perjanjian sewaan telah dimuktamadkan.	e. Dua syarikat yang menandatangani perjanjian tidak dapat meneruskan operasi di kilang TIP ini disebabkan masalah seperti berikut: i. Kekurangan mesin. ii. Kekurangan modal pusingan bagi urusan perpindahan dan set-up kilang. iii. Pemindahan ke kilang baru perlu penyelarasan semula	e. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.																						

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
		terhadap mesin-mesin. iv. Mempunyai banyak tempahan di kilang asal atau lama yang perlu disiapkan. Bagaimanapun, keempat-empat unit kilang berkenaan telah beroperasi pada masa kini.	
	f. Jumlah tunggakan sewa kemudahan guna sama terus meningkat walaupun notis tuntutan telah dihantar dan mengarahkan penyewa keluar daripada premis serta tindakan undang-undang terhadap 3 daripada 13 syarikat yang gagal menjelaskan tunggakan sewa.	f. Pada masa ini, MTIB dalam proses membuat tuntutan bayaran melalui mahkamah terhadap satu penyewa tegar. Tuntutan bayaran daripada penyewa lain masih diteruskan melalui surat peringatan yang dihantar dari semasa ke semasa.	f. MTIB perlu membuat tindakan susulan terhadap syarikat yang gagal menjelaskan tunggakan sewa.
	g. MTIB tidak mendokumenkan maklumat mengenai keputusan pemilihan syarikat yang menyertai pameran antarabangsa menyebabkan pihak Audit tidak dapat memastikan sama ada syarikat yang terpilih telah menepati kriteria yang ditetapkan.	g. Jawatankuasa pemilihan telah ditubuhkan dengan mengguna pakai kriteria yang ditetapkan bagi pemilihan syarikat menyertai pameran antarabangsa mulai tahun 2009. Garis panduan yang diguna pakai oleh MTIB untuk memilih syarikat yang akan menyertai pameran antarabangsa adalah seperti berikut: i. Bayaran pendahuluan sejumlah RM3,000; dan ii. Bayaran perlu dibuat dalam tempoh satu minggu sebelum bertolak ke pameran.	g. Jawatankuasa berkenaan hendaklah memastikan garis panduan yang disediakan dipatuhi.
	h. MTIB perlu menyediakan garis panduan mengenai pendahuluan dan kutipan balik supaya urusan tersebut dapat dibuat dengan teratur.	h. MTIB telah mengambil tindakan susulan bagi menuntut bayaran hutang daripada syarikat yang berkenaan dan tidak akan dipertimbangkan untuk pembiayaan bagi menyertai pameran sekiranya tidak menunjukkan kesungguhan untuk membayar semula hutang mereka. Oleh itu, satu garis panduan mengenai	h. MTIB perlu memastikan garis panduan dipatuhi sepenuhnya.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
		pendahuluan dan kutipan balik telah disediakan yang menjelaskan mengenai perkara seperti berikut: - Tatacara pemilihan syarikat ke pameran antarabangsa. - Kutipan balik hutang. - Tindakan susulan sekiranya gagal untuk membayar balik hutang.	
	i. Keberkesanan projek peningkatan kemahiran bumiputera hanya dapat dinilai sekiranya MTIB mempunyai pangkalan data mengenai profil pengusaha perabot bumiputera yang masih beroperasi, jumlah tenaga mahir, pereka perabot baru dan pakar dalam industri pembuatan.	i. MTIB sedang membangunkan pangkalan data bagi memastikan syarikat bumiputera yang masih beroperasi dapat diberi bantuan dari segi khidmat nasihat dan lain-lain perkara. Data dan maklumat pengusaha bumiputera yang sedia ada akan diperkemas dan diperingkatkan dalam <i>Timber Market Information Network</i>. Tujuan pangkalan data yang dibangunkan adalah untuk: - Mendapatkan maklumat pengusaha bumiputera. - Memudahkan pemantauan. - Mendapatkan maklum balas syarikat mengenai perkhidmatan yang diberikan oleh MTIB.	i. Pangkalan data yang dibangunkan mestilah lengkap dan sentiasa di kemas kini. Di samping itu, MTIB perlu sentiasa peka untuk menambah baik sistem pangkalan data.
	j. MTIB berjaya mencapai objektif Skim Pinjaman Bahan Mentah dan Skim Mesin Sokongan iaitu untuk membantu mengurangkan beban kewangan pengusaha perabot bumiputera. Bagaimanapun, daripada jumlah pinjaman RM14.97 juta, MTIB hanya dapat mengutip balik RM3.56 juta atau 23.8% sejak pinjaman dikeluarkan pada akhir tahun 2002.	j. Sehingga 30 April 2009, MTIB telah menerima bayaran balik pinjaman sejumlah RM4.65 juta atau 37% daripada dana pusingan awal RM12.70 juta. Tindakan undang-undang terhadap penjamin akan diambil bagi syarikat yang tidak beroperasi. Sehingga kini, terdapat 57 pembiayaan melibatkan 42 syarikat atau pengusaha yang gagal membuat bayaran telah diambil tindakan undang-undang.	j. Pihak MTIB perlu meneruskan usaha untuk mendapatkan bayaran balik pinjaman tersebut memandangkan jumlah kutipan yang diterima belum mencapai 50%. MTIB perlu mengambil tindakan yang lebih agresif untuk mengutip pinjaman yang tertunggak termasuk tindakan undang-undang.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	k. MTIB tidak menyediakan garis panduan, senarai semak dan jadual lawatan fizikal untuk pegawai yang membuat lawatan ke lokasi kemudahan guna sama. Laporan hasil lawatan juga tidak disediakan bagi tahun 2006 dan 2007.	k. MTIB telah menjalankan pemantauan terhadap projek kemudahan guna sama secara berkala iaitu setiap suku tahun mulai tahun 2009. Mulai bulan Januari 2009, MTIB telah menggunakan format standard bagi Laporan Pemantauan Kemudahan Gunasama.	k. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia (FINAS) - Pengurusan Peralatan Perfileman	a. FINAS telah mengubah struktur organisasi secara pentadbiran pada 3 Mei 2007 daripada enam bahagian kepada tiga bahagian atas arahan Kementerian Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Malaysia (KeKKWA). Didapati penstrukturan secara pentadbiran ini tidak mendapat kelulusan JPA. b. FINAS hendaklah mendapatkan kelulusan daripada JPA mengenai perubahan struktur secara pentadbiran bagi memudahkan urusan kenaikan pangkat dan pemangkuan tugas pada masa akan datang. c. FINAS tidak mempunyai perancangan latihan secara khusus dan berjadual. Latihan sedia ada yang berkaitan dengan peralatan dianjurkan oleh pihak pembekal atau dengan menjemput tenaga profesional dari luar negara. d. Pegawai yang terlibat secara langsung dengan pengurusan peralatan perfileman perlu diberi latihan yang lebih khusus secara berterusan bagi memastikan pegawai lebih mahir mengendalikan peralatan yang canggih dan berteknologi tinggi. e. Tiada bukti penurunan kuasa telah diberi kepada Ketua Pengarah untuk	a. Permohonan penstrukturan semula organisasi FINAS dan pertambahan jawatan telah diluluskan oleh JPA dan Perbendaharaan melalui Surat Kelulusan Perjawatan Bil S31 Tahun 2009 yang berkuat kuasa mulai 1 Mac 2009. b. Pengisian jawatan baru adalah melalui kenaikan pangkat, pemangkuan dan lantikan baru. Struktur Organisasi FINAS telah dirombak semula mengikut Waran Perjawatan baru berkuat kuasa 1 Mei 2009 yang mempunyai 8 bahagian. c. Latihan teknikal terus diberikan kepada kakitangan teknikal terutama di Studio <i>Digital Mix Stage</i>. Latihan yang diberi adalah anjuran syarikat alatan perfileman/ sistem <i>Dolby</i> dari luar negara. d. Latihan yang diberi kepada pegawai yang terlibat adalah secara berterusan. e. Merujuk kepada perbincangan bersama pegawai undang-undang KeKKWA pada 15	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. c. FINAS perlu memastikan latihan bagi peralatan diberikan oleh pembekal mengikut perjanjian. d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. e. FINAS perlu mematuhi peruntukan seksyen 2 Akta Kontrak Kerajaan 1949

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	menandatangani kontrak perolehan bernilai RM29.98 juta. f. Kadar bon pelaksanaan bernilai 2.5% bagi kontrak berjumlah RM0.65 juta yang ditandatangani pada bulai Julai 2005 dan ini tidak mematuhi syarat kontrak yang menetapkan 5% daripada harga kontrak. g. Pembayaran terakhir berjumlah RM64,000 bagi kontrak pembelian <i>Controller-Cintel URSA Telecine</i> telah dibuat kepada pembekal pada 27 September 2005 yang sepatutnya dijelaskan pada 7 September 2006. h. Tiga perolehan peralatan perfileman secara pembelian terus bernilai RM127,872 didapati telah dibeli daripada pembekal bukan Bumiputera yang berdaftar dengan Kementerian Kewangan. Amalan tersebut bercanggah dengan peraturan Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 8 Tahun 2004 yang menetapkan pembelian terus bernilai melebihi RM10,000 setahun bagi setiap jenis barangan hendaklah daripada pembekal Bumiputera yang berdaftar dengan Kementerian Kewangan. Pihak FINAS hendaklah menyemak status kelayakan pembekal sebelum membuat pelawaan sebut harga.	Disember 2008 serta rujukan surat KPKKW/PUU 800-6/1 Jld 3 (56) bertarikh 19/12/2008 menyatakan kontrak yang telah ditandatangani tersebut adalah sah. Jika penandatanganan tidak memenuhi kehendak undang-undang (tiada hak menandatangani) maka beliau akan bertanggungjawab secara individu. f. FINAS terlepas pandang ke atas bon pelaksanaan pada bulan Julai 2005, walau bagaimanapun perkara tersebut tidak akan berulang lagi. g. FINAS akan memastikan bayaran bagi semua perolehan yang akan datang akan mengikut terma yang termaktub dalam dokumen kontrak pembelian. h. FINAS menerima pakai Surat Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 12 Tahun 2007 yang baru bagi memastikan perkara yang dibangkitkan sebelum ini tidak akan berulang.	(Disemak 1973) (Akta 120) yang menyatakan penurunan kuasa secara bertulis hendaklah diperoleh daripada Menteri berkenaan mengikut had yang ditetapkan. f. FINAS perlu mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan. Tindakan surcaj juga boleh dikenakan terhadap pegawai yang cuai berdasarkan Akta Badan Berkanun (Tatatertib dan Surcaj) 2000 (Akta 605). g. FINAS perlu memastikan bayaran dibuat mengikut syarat kontrak yang ditetapkan. h. FINAS perlu memastikan semua peraturan kewangan dipatuhi.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	i. FINAS hendaklah mempunyai strategi pemasaran yang berkesan seperti menghantar katalog dan brosur harga sewaan peralatan kepada syarikat produksi bagi menggalakkan penyewaan peralatan perfilemannya. Di samping itu, FINAS hendaklah melupuskan peralatan yang kurang mendapat permintaan dan menggantikannya dengan peralatan yang menggunakan teknologi terkini. j. Diskaun tambahan telah diberikan kepada sebuah syarikat dengan syarat bayaran penuh dibuat sebelum kemudahan diberikan. Bagaimanapun, sehingga bulan Julai 2007, sewa berjumlah RM50,000 masih tertunggak dan perkhidmatan telah diberikan kepada pelanggan. FINAS juga didapati telah membuka akaun penghutang baru sedangkan bayaran dibuat bagi penghutang yang sedia ada dan ini menyebabkan baki penghutang tidak tepat. k. Rekod penghutang sewaan tidak diselenggara untuk merekod urusan penyewaan seperti jenis peralatan, tarikh sewaan, nama penyewa, nama dan tandatangan pegawai yang bertanggungjawab serta tarikh peralatan dikembalikan. Selain itu tiada rekod penyesuaian sewaan disediakan antara Unit Kewangan dan Unit Pemasaran. Maklumat tunggakan sewaan terkini tidak dapat disahkan kerana data tidak dikemas kini dalam	i. Brosur kemudahan dan perfileman termasuk <i>rate card</i> telah disediakan dan dihantar kepada semua syarikat penerbit filem yang berdaftar dengan FINAS serta pengiklanan melalui laman web FINAS sendiri. Peralatan perfileman yang lama dan kurang mendapat permintaan sudah diambil tindakan pelupusan melalui kelulusan Jawatankuasa Pelupusan. j. Tunggakan sewaan berjumlah RM50,000 tersebut adalah invois yang dikeluarkan sebanyak 2 kali. Pelarasan mengenainya telah dibuat. Tindakan pemantauan terhadap penghutang yang ingin membuat sewaan baru masih diteruskan supaya perkara yang dibangkitkan tidak berulang. k. Buku rekod pengeluaran peralatan serta rekod keluaran <i>Jobsheet</i> masih diguna pakai bagi memudahkan urusan di Unit Pemasaran. Unit Kewangan sentiasa memastikan semua rekod penghutang dikemas kini dan selaras dengan rekod di Unit Pemasaran.	i. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. j. FINAS perlu memastikan sewaan dapat dikutip daripada penyewa. k. FINAS perlu menyediakan penyesuaian antara rekod Unit Kewangan dengan Unit Pemasaran supaya tiada perbezaan berlaku.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	sistem perakaunan.		
Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) - Pembangunan Sistem AI Maaliyah	a. Didapati pembangunan Sistem AI Maaliyah merupakan aplikasi sistem sokongan pengurusan dalam Pelan Induk Pelaksanaan ICT. Dengan itu, Pelan Induk Pelaksanaan ICT yang diwujudkan perlu ditingkatkan selaras dengan perubahan status Universiti Sains Islam Malaysia (USIM) menjadi Universiti. b. Perjanjian yang telah ditandatangani antara UUM dan USIM adalah terlalu ringkas dan kurang jelas. Memorandum Persefahaman yang telah ditandatangani hendaklah dikepilkan bersama kerana ia merupakan sebahagian daripada perjanjian. Memandangkan tempoh perjanjian telah tamat dan kerja pembangunan masih belum selesai, maka satu <i>addendum</i> kepada perjanjian ini hendaklah dibuat bagi menetapkan tempoh masa yang dipersetujui. Perjanjian yang ditandatangani perlu mengambil kira kepentingan USIM supaya tindakan dapat diambil sekiranya pembangunan sistem mengalami masalah. c. Saiz ID pengguna dan kata laluan pengguna Sistem AI Maaliyah tidak ditetapkan. d. ID pengguna Sistem AI Maaliyah tidak mempunyai tempoh sah penggunaan dan tiada borang atau prosedur tertentu dikemukakan kepada Pentadbir Sistem Kewangan ataupun Pentadbir Teknikal untuk membatalkan ID pengguna yang telah bertukar,	a. Pelan Strategik ICT 2008-2015 telah diubahsuai dengan mengambil kira keperluan terkini USIM. b. Pihak USIM telah mengadakan perbincangan bersama dengan Pengarah Pusat Pengurusan Ilmu dan Teknologi Maklumat (PPITM) dan Penasihat Undang-undang USIM pada 5 September 2008. Penasihat Undang-Undang berpendapat <i>addendum</i> tidak perlu disediakan kerana perjanjian dan pembangunan sistem telah tamat. c. Saiz ID pengguna dan kata laluan pengguna Sistem AI Maaliyah telah dilaksanakan berkuat kuasa 1 September 2008. d. PPITM telah mengambil tindakan pembetulan serta merta dengan menyemak maklumat status kakitangan yang telah bertukar, bersara atau berhenti berkhidmat melalui Sistem Munazzim (Sistem Maklumat Pengurusan Staf). Borang pembatalan ID	a. USIM hendaklah memastikan aplikasi sistem sokongan pengurusan dilaksanakan mengikut pelan strategik ICT. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. b. Pada masa hadapan, USIM perlu memastikan perjanjian disediakan dengan terperinci dan jelas. c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	bersara atau berhenti berkhidmat dengan USIM. e. Fail <i>back-up</i> yang disimpan dalam <i>external hard disk</i> di PPITM tidak disimpan dalam peti kalis api atau ditempatkan di bangunan lain. f. USIM tidak mempunyai pelan pemulihan bencana bagi mengelakkan gangguan terhadap operasi sistem sekiranya berlaku sebarang masalah yang tidak dijangka. USIM juga perlu mewujudkan Jawatankuasa Pemulihan Bencana bagi memantau pembangunan, penyenggaraan dan menguji pelan pemulihan terhadap aktiviti kritikal serta menyelaraskan aktiviti pemulihan. Latihan pemulihan bencana secara berkala perlu dilakukan bagi memastikan pegawai dan kakitangan bersedia supaya sistem tidak terjejas. g. Kawalan am terhadap Sistem AI Maaliyah belum dapat menjamin keselamatan dan melindungi sistem ini dengan sewajarnya. USIM perlu mengguna pakai peraturan dan garis panduan yang dikeluarkan oleh Bahagian Keselamatan, Jabatan Perdana Menteri dan MAMPU sebelum menyediakan peraturan khusus untuk kegunaannya. h. USIM tidak ada mekanisme kawalan bagi mengelakkan bayaran dua kali terhadap invois yang sama. Ini adalah kerana nombor invois tidak dijadikan medan wajib. i. Sistem AI Maaliyah tidak mewujudkan modul pembatalan cek dan pembatalan baucar bayaran yang telah diproses. Proses ini	telah disediakan. e. Perolehan peti kalis api telah dibeli pada 28 November 2008 dan diletakkan di Unit Perkakasan dan Khidmat Pengguna. f. PPITM mempunyai prosedur pelaksanaan <i>back-up</i> yang sentiasa diamalkan dari semasa ke semasa. g. Polisi Keselamatan ICT telah disediakan dan diluluskan oleh Jawatankuasa Pemandu ICT pada 2 September 2008. Polisi ini dibangunkan dengan merujuk kepada Dasar Keselamatan ICT Kementerian Pengajian Tinggi. h. Isu ini telah diselesaikan pada 30 April 2009. i. Sehingga 30 April 2009, pembangunan sistem modul adalah di peringkat 80%.	e. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. f. Pihak Audit berpendapat prosedur pelaksanaan <i>back-up</i> sedia ada tidak mencukupi. Pelan Pemulihan Bencana serta jawatankuasanya perlu juga diwujudkan selaras dengan peraturan dan garis panduan yang dikeluarkan oleh Bahagian Keselamatan, Jabatan Perdana Menteri dan MAMPU. g. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. h. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. i. USIM perlu memastikan modul pembatalan cek dan baucar dibangunkan dengan segera.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	tidak dapat dilaksanakan secara elektronik dan USIM menggunakan jurnal am untuk membatalkan transaksi tersebut. Keadaan ini akan menjadi lebih sukar sekiranya terdapat banyak cek atau baucar bayaran yang hendak dibatalkan. j. Caj yuran yang dikenakan terhadap pelajar tidak disertakan dengan bil. Kekurangan kemudahan ini akan menimbulkan kesulitan di dalam penyesuaian akaun hasil.	j. Setiap tawaran kemasukan ke universiti telah disertakan bersama dengan senarai bayaran yang dikenakan terhadap setiap pelajar. Berdasarkan surat tawaran tersebut, pelajar akan membuat pembayaran semasa pendaftaran. USIM membenarkan pelajar membuat semakan caj yuran yang dikenakan, baki tunggakan dan mencetak penyata melalui Portal eWadi. Bagaimanapun, pihak USIM akan mengeluarkan bil seperti yang disarankan oleh Pihak Audit.	j. Pihak Audit berpuas hati dengan penjelasan yang diberi.
LGM Properties Corporation (LGMPC) - Pengurusan Hartanah Lembaga Getah Malaysia	a. Penyerahan 4 premis dan pengambilalihan 4 premis yang lain tidak dibuat secara bertulis. 3 daripada 7 premis tidak dibenarkan disewa dengan alasan untuk dijual. b. Kadar sewa premis adalah rendah iaitu RM2.56 sekaki persegi berbanding dengan kadar sewa Bahagian Hartanah LGMPC iaitu RM3.00 kaki persegi. c. Tunggakan sewaan adalah berjumlah RM693,882 sehingga bulan Disember 2007.	a. Perbincangan telah dibuat dengan Ketua Pengarah LGM dan bersetuju LGMPC menyewakan hartanah berkenaan. 2 daripada 3 premis telah disewakan. Pengambilalihan premis telah dibuat secara bertulis. b. LGMPC memaklumkan kadar sewaan RM4.00 sekaki persegi telah ditetapkan kepada penyewa baru mulai bulan Januari 2008. Kadar sewaan minimum RM3.00 sekaki persegi masih dikekalkan kepada penyewa lama. c. LGMPC memaklumkan tunggakan tersebut menjadi tinggi disebabkan oleh beberapa penyewa yang membayar sewa secara tiga atau dua bulan sekali. Penyewa yang didapati tidak	a. Pihak Audit bersetuju dengan tindakan yang diambil. b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. c. LGMPC perlu memastikan sewaan dikutip setiap bulan bagi mengelakkan tunggakan sewaan.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	d. LGMPC tidak menyediakan daftar penyelenggaraan hartanah.	membayar sewa selama dua bulan, ia akan diserahkan kepada peguam untuk tindakan selanjutnya. Perjanjian sewaan tidak akan diperbaharui bagi penyewa yang tidak membayar sewa dan rundingan akan dibuat yang mana tunggakan sewa akan di kontra dengan deposit. Tunggakan yang lama akan dibawa ke mesyuarat lembaga untuk dihapus kira. d. LGMPC telah menyediakan daftar penyelenggaraan hartanah untuk memudahkan pemantauan dan penyenggaraan.	d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Bank Negara Malaysia (BNM) - Pengurusan Aset Mudah Alih	a. Sehingga bulan Disember 2007, sistem pengurusan aset yang diwujudkan iaitu <i>Fixed Asset Management System</i> (FAMS) belum berfungsi dengan sempurna. Terdapat juga maklumat mengenai aset yang dimasukkan ke dalam sistem tidak tepat dan tidak kemas kini. Selain itu, sistem ini belum dapat menjana laporan penyelenggaraan, pembaharuan perjanjian dan polisi penggantian. b. Maklumat mengenai pelupusan aset masih belum dimasukkan ke dalam sistem FAMS. c. BNM belum mempunyai garis panduan terhadap penyenggaraan aset mudah	a. Proses menaik taraf FAMS dari versi 5.1 ke versi 6.0 telah selesai dilaksanakan dan digunakan. Buat masa ini, Jabatan Harta Dan Perkhidmatan (JH&P) sedang membuat pemeriksaan aset di semua cawangan BNM termasuk rumah rehat BNM berdasarkan laporan dari sistem FAMS. Proses ini dijangka siap pada bulan Jun 2009. Pemeriksaan fizikal terhadap semua aset mudah alih BNM di Ibu Pejabat, Lanai dan Sasana Kijang akan dibuat mulai bulan Julai 2009 iaitu apabila semua kerja perpindahan jabatan-jabatan BNM ke Sasana Kijang dan Ibu Pejabat selesai. b. Sistem FAMS versi 6.0 telah beroperasi dan kerja-kerja mengemas kini akan dibuat secara berperingkat dari semasa ke semasa iaitu selepas setiap kelulusan pelupusan aset diperoleh. c. Terma yang terdapat di dalam servis kontrak bagi aset mudah alih telah dibincangkan	a. Pihak Audit akan membuat susulan terhadap pengurusan aset mudah alih. b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. c. BNM hendaklah memastikan pembekal melaksanakan penyenggaraan mengikut

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	alih. Penyenggaraan hanya dilakukan berdasarkan jadual penyenggaraan yang disediakan oleh pembekal seperti dalam surat perjanjian. d. Aktiviti penyenggaraan secara berkala yang dijalankan oleh syarikat pembekal tidak diseliasa secara konsisten dan hanya bergantung pada laporan pembekal.	terlebih dahulu dan dipersetujui antara BNM dengan pihak pembekal sebelum kontrak penyenggaraan dimeterai. Jabatan Harta Dan Perkhidmatan hanya akan memantau penyenggaraan aset mudah alih Bank berdasarkan kepada ketetapan kekerapan servis seperti yang dimeterai. d. Semua kerja penyenggaraan aset mudah alih adalah mengikut <i>Service Level Agreement</i> (SLA) yang telah dipersetujui. Sekiranya terdapat sebarang kerosakan, pihak pembekal adalah bertanggungjawab membaikinya dengan segera. Kerja penyenggaraan diseliasa oleh pegawai JH&P bagi memastikan ia dilakukan dengan betul dan menyeluruh.	jadual yang telah ditetapkan. d. Pihak Audit berpuas hati dengan penjelasan yang diberi.
Lembaga Tabung Haji (LTH) - Pengurusan Aset Mudah Alih	a. Aktiviti percetakan Tabung Haji dilaksanakan oleh Unit Percetakan dan sebahagiannya dilakukan oleh syarikat luar. Hasil kajian Jabatan Pentadbiran mengenai keberkesanan Unit Percetakan mencadangkan supaya Unit tersebut ditutup dan keseluruhan aktiviti percetakan dilaksanakan secara <i>outsource</i>. Penutupan ini melibatkan penjualan peralatan percetakan pada harga di bawah nilai buku bersih yang akan menyebabkan kerugian sejumlah RM477,370. b. Penggunaan mesin deposit cek kurang mendapat sambutan daripada pendeposit. Secara purata, hanya 12.4% pendeposit menggunakannya pada tahun 2007 berbanding 13.7% pada	a. Pihak Tabung Haji telah memutuskan untuk membatalkan cadangan penutupan Unit Percetakan dan Unit ini masih beroperasi. b. Bagi tujuan menggalakkan penggunaan mesin tersebut, ia diletakkan bersama mesin ATM/CDM Bank Islam dan Bank Rakyat di bangunan Tabung Haji Negeri yang boleh digunakan 24 jam	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	tahun 2006. c. Daftar Pergerakan Aset yang lengkap dan kemas kini perlu disediakan bagi memudahkan aset dikesan.	sehari. c. Tabung Haji telah mengambil kira pergerakan aset dalam polisi asetnya. Berdasarkan polisi tersebut, sebarang pergerakan aset mudah alih hendaklah dimaklumkan kepada Unit Aset dengan mengisi Borang <i>Fixed Asset Registered Amendment Application Form</i>.	c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) - Pengurusan Bangunan	a. Penggunaan bangunan KWSP pada awalnya adalah mengikut perancangan asal iaitu bagi penempatan pejabat cawangan KWSP dan penyewaan kepada pihak luar. Bagaimanapun pada tahun 2007, bangunan KWSP Kota Kinabalu, Pulau Pinang dan Miri telah dikosongkan kerana pejabat dan penyewa berpindah ke tempat lain. KWSP telah merancang untuk membangunkan semula bangunan KWSP Pulau Pinang untuk dijadikan hotel atau kegunaan lain. Bagaimanapun sehingga awal tahun 2008, tidak ada pihak yang berminat terhadap cadangan tersebut.	a. Tindakan adalah seperti berikut: i. Bangunan KWSP Kota Kinabalu, Sabah • Perpindahan dan penyusunan semula 8 penyewa Jabatan Kerajaan telah dimuktamadkan. Kolej PTPL Sabah juga telah mengesahkan penyewaan di tingkat bawah hingga tingkat 6 Blok E. Penyusunan semula dan penyewaan Kolej PTPL serta beberapa penyewa baru telah menaikkan kadar penghunian bangunan daripada 46.75% kepada 82.56%. • KWSP sedang membuat kajian bagi menaik taraf tingkat bawah Bangunan KWSP Kota Kinabalu bagi meningkatkan kadar penghunian serta pendapatan sewa. • KWSP juga sedang mengkaji untuk menyusun semula ruang pejabat KWSP bagi mengoptimumkan penggunaan dan mendapatkan ruang kosong untuk	a. Pandangan Audit adalah seperti berikut: i. Bangunan KWSP Kota Kinabalu, Sabah • Pihak Audit akan membuat susulan terhadap pengurusan penyewaan bangunan ini. • Pihak Audit berpuas hati terhadap tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
		ditawarkan bagi penyewaan baru. Cadangan konsep bagi kedua-dua kajian yang dinyatakan di para 2 dan 3 di atas telah disiapkan dan mendapat persetujuan pengurusan pada 8 April 2009. Pelan reka bentuk dan kos ubah suai sedang disediakan oleh perunding dan dijangka siap dilaksanakan pada bulan Disember 2009. ii. Bangunan KWSP Pulau Pinang Pada 19 November 2008, 5 Februari 2009 dan 11 Februari 2009, KWSP telah mengemukakan <i>Information Memorandum</i> kepada 4 pemaju bagi cadangan pembangunan semula. Bagaimanapun, tiada perbincangan lanjut dibuat memandangkan pasaran hartanah yang agak lembap buat masa ini. Pada 18 Februari 2009, KWSP telah menerima tawaran penyewaan di Bangunan FOP dan Mutiara daripada Mahkamah Persekutuan Malaysia dan sedang menunggu tawaran rasmi. Sekiranya bangunan ini tidak disewakan kepada Mahkamah Persekutuan Malaysia pada atau sebelum bulan Jun 2009, KWSP akan mengambil langkah untuk menjual Bangunan FOP dan Mutiara ini secara tender terbuka. iii. Bangunan KWSP Miri Mesyuarat Jawatankuasa	ii. Bangunan KWSP Pulau Pinang Pihak Audit akan membuat susulan terhadap tindakan yang telah diambil. iii. Bangunan KWSP Miri Pihak Audit akan membuat

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	b. Penyenggaraan di KWSP Miri, Kota Kinabalu dan Johor Bahru kurang memuaskan.	Pengurusan Pelaburan Bilangan 06/2009 pada 25 Februari 2009 telah meluluskan penjualan secara tender terbuka kali kedua. Proses tender terbuka sedang dilaksanakan dan akan dimuktamadkan pada suku ketiga tahun 2009. b. KWSP telah menjalankan tindakan dalam urusan penyenggaraan seperti berikut: i. Kerja-kerja pembaikan Rumah Kedai Miri telah siap pada 15 Mei 2008. Pemantauan mingguan terhadap Rumah Kedai Miri telah dilaksanakan dan rumah kedai tersebut dalam keadaan baik. ii. Pada 26 Mac 2009, KWSP telah berbincang dengan Perunding Sivil dan Struktur yang dilantik untuk kerja-kerja penggantian kemas lantai luaran serta pemeriksaan dan penilaian struktur Bangunan KWSP Kota Kinabalu berdasarkan keputusan Mesyuarat Lembaga Perolehan B pada 24 November 2008. iii. Pihak kontraktor telah menjalankan ujian <i>sample coring</i> dan menghantar laporan hasil ujian tersebut pada 23 Mac 2009. Bagaimanapun, syarikat berkenaan telah memohon untuk melaksanakan ujian <i>coring</i> secara keseluruhan di tempat yang telah dijalankan oleh perunding <i>Civil & Structural</i> yang dilantik oleh KWSP untuk perbandingan keputusan ujian yang dibuat sebelum ini. Ujian keseluruhan ini akan dijalankan pada 13	susulan terhadap kedudukan terkini penjualan bangunan ini. b. Pandangan Audit adalah seperti berikut: i. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. ii. Pihak Audit berpuas hati terhadap tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	c. Dua penyewa telah mengubah suai struktur rumah kedai yang sedia ada dengan membuat tambahan tangga dan memecah dinding asal untuk membuat laluan ke premis sebelah tanpa kebenaran pihak KWSP. d. Rumah Kedai Miri telah diceroboh sebanyak 2 kali pada tahun 2005 dan 2006. e. Sebanyak 7 daripada 19 unit kamera litar tertutup yang dipasang di bangunan KWSP Johor Bahru telah rosak manakala 16 unit kamera litar tertutup di bangunan KWSP Jalan Raja Laut, Kuala Lumpur tidak boleh menyimpan rakaman untuk diulang tayang.	hingga 16 April 2009 dan keputusan dijangka diperoleh pada 27 April 2009. c. KWSP telah membuat lawatan ke premis berkenaan pada 17 Julai 2008 dan mendapati: i. Tangga tambahan yang dilaporkan adalah merupakan binaan asal dan terdapat dalam pelan bangunan; dan ii. Dinding asal dipecahkan bagi menyediakan pintu tambahan seluas 3 kaki untuk memudahkan laluan ke lot premis sebelah. Surat telah dihantar kepada penyewa supaya membuat baik pulih dan mengembalikan dinding tersebut kepada keadaan asal. Penyewa telah mengemukakan surat aku janji bertarikh 16 Ogos 2008 untuk mengembalikan premis kepada keadaan asal sekiranya menamatkan penyewaan. d. KWSP telah menggantikan jeriji dan kunci mangga pintu masuk serta membuat laporan polis berhubung pencerobohan tersebut. e. Kerja pemasangan kamera litar tertutup bagi 16 lokasi (14 bangunan dan 2 Pejabat KWSP) di seluruh Malaysia telah selesai pada 25 Ogos 2008. Tempoh jaminan selama setahun bagi kamera berkenaan adalah bermula dari 26 Ogos 2008 hingga 25 Ogos 2009.	c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. e. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Perbadanan Pembangunan Industri Kecil Dan Sederhana (SMIDEC) - Pengurusan Geran Bersamaan Untuk	a. SMIDEC perlu mengkaji keperluan pegawai di Unit Pemantauan untuk menjalankan pemantauan lebih berkesan.	a. Cadangan pertambahan kakitangan telah dikemukakan kepada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri dan Jabatan Perkhidmatan Awam pada 14	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
Persijilan Dan Sistem Pengurusan Kualiti	b. Pemprosesan permohonan geran melebihi 14 hari sedangkan Manual Kualiti SMIDEC menetapkan kaedah kelulusan permohonan dibuat dalam tempoh 14 hari bekerja dari tarikh permohonan diterima dan Jawatankuasa Pemprosesan Bantuan Kewangan menetapkan proses kelulusan hendaklah bermula hanya apabila dokumen diterima adalah lengkap. c. SMIDEC perlu membuat promosi supaya lebih banyak Enterpris Kecil Sederhana (EKS) memohon Geran Bersamaan untuk Persijilan dan Sistem Pengurusan Kualiti. d. SMIDEC perlu mengkaji kaedah pemantauan yang lebih berkesan bagi memastikan EKS yang menerima geran meningkatkan pemasaran produk ke peringkat antarabangsa.	Oktober 2008. b. Urusan pemprosesan permohonan dibuat oleh Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) selaku agen pelaksana yang dilantik oleh SMIDEC. SMIDEC telah membuat teguran dan meminta MPC mempercepatkan urusan pemprosesan permohonan di mesyuarat Kelulusan Geran pada 17 Jun 2008 (Bil 15/2008). c. SMIDEC telah membuat promosi secara berterusan menerusi seminar, bengkel, pameran, khidmat nasihat, SME portal dan talian infoline yang dilaksanakan oleh Ibu pejabat SMIDEC dan semua pejabat Wilayah/ Negeri. d. Melalui kaedah pemantauan SME <i>Competitiveness Rating for Enhancement</i> yang digunakan, SMIDEC telah dapat mengenal pasti EKS yang telah bersedia untuk memperluaskan pasaran produk dan perkhidmatan ke peringkat antarabangsa. Senarai EKS telah dikemukakan kepada MATRADE bagi mengikuti pameran dan misi perdagangan antarabangsa.	b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Perbadanan Pembangunan Perdagangan Luar Malaysia (MATRADE) - Pengurusan Aktiviti Tabung Geran Promosi Jenama Malaysia	a. Perancangan strategik yang khusus bagi Unit Geran Promosi Jenama belum disediakan manakala Manual Prosedur Kerja tidak lengkap. b. Tiada pengesahan daripada juruaudit bertauliah untuk	a. Satu perancangan strategik yang khusus telah disediakan bagi merancang, melaksana dan memantau pencapaian prestasi Unit Geran Promosi Jenama. Manual Prosedur Kerja telah dilengkapkan supaya lebih komprehensif dan mudah difahami. b. MATRADE telah mengambil tindakan seperti berikut:	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. b. Pandangan Audit adalah seperti berikut:

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	mengesahkan syarikat yang menerima Geran Jenama Promosi bagi tahun 2004 hingga 2007 telah mengisytiharkan jumlah eksport yang sebenar di dalam Laporan Suku Tahunan. c. Terdapat geran yang diluluskan belum dituntut oleh syarikat. Selain itu, terdapat juga syarikat yang telah tamat tempoh pembiayaan masih mempunyai baki geran yang belum digunakan. d. Pemantauan secara berkala terhadap syarikat yang menerima geran perlu ditingkatkan.	i. Surat peringatan dan tempoh masa diberikan kepada syarikat untuk mengemukakan Laporan Suku Tahunan yang akan disahkan oleh juruaudit dalam atau akauntan syarikat. ii. Lawatan ke kilang syarikat yang telah tamat menjalani program ini dilakukan dan laporan tentang impak dan sistem pemantauan turut dikemukakan. Selain itu, lawatan dan perbincangan bersama perunding jenama (<i>brand consultants</i>) turut dilaksanakan. c. Tuntutan perbelanjaan hanya diberikan kepada syarikat yang diluluskan geran dalam tempoh 2 tahun dengan dokumen sokongan. d. Format pemantauan akan digubal supaya lebih terperinci.	i. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. ii. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. c. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. d. Pihak Audit akan membuat susulan terhadap pemantauan yang dijalankan.
Universiti Tun Hussein Onn Malaysia (UTHM) - Pengurusan Projek Pembangunan Kampus	a. Masalah sistem penyaman udara di bangunan bilik pensyarah perlu diselesaikan segera dalam tempoh tanggungan kecacatan yang akan berakhir pada 1 Julai 2008 bagi mengelakkan pihak UTHM menanggung beban penyenggaraan pada masa hadapan. Pihak JKR juga disyorkan tidak mengeluarkan Sijil Siap Membaiki Kecacatan sehingga masalah penyaman udara tersebut diselesaikan.	a. UTHM telah menghantar laporan lengkap mengenai kecacatan mekanikal di bangunan blok pensyarah kepada kontraktor. Pihak kontraktor telah menggantikan enam unit penyaman udara (indoor unit) yang rosak dan pihak JKR telah mengeluarkan <i>Certificate Making Good Defect</i>. Bagaimanapun, kerosakan masih lagi berlaku akibat daripada kegagalan sistem berkaitan. Sebagai langkah alternatif, UTHM terpaksa melantik kontraktor untuk memperbaiki dan menukar alat ganti.	a. UTHM perlu membuat susulan terhadap penyenggaraan di bilik pensyarah dengan pihak JKR sehingga masalah dapat diatasi.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	b. Pihak UTHM perlu mengkaji semula perjanjian dengan Tenaga Nasional Berhad (TNB) supaya masalah caj sambungan bebanan yang dikenakan adalah mengikut penggunaan sebenar.	Kerosakan penyaman udara di bangunan bilik pensyarah telah dibentangkan dalam Mesyuarat Penyelarasan Penyelenggaraan & Pembaikan Kerosakan Projek pada 11 Mac 2009. UTHM telah dimaklumkan bahawa laporan mengenai kerosakan penghawa dingin tersebut telah dikemukakan kepada JKR. Bagaimanapun, sehingga 31 Mac 2009, UTHM masih belum dimaklumkan punca penyaman udara tersebut tidak berfungsi dan kerosakan tersebut masih belum diperbaiki oleh kontraktor sehingga tempoh kecacatan telah tamat. Memandangkan perkara ini masih belum dapat diselesaikan, UTHM telah menangguhkan bayaran akhir berjumlah RM1 juta kepada kontraktor. b. UTHM telah mengemukakan rayuan kepada TNB untuk mengurangkan caj sambungan bebanan mengikut penggunaan sebenar iaitu 2MWatt dan bukan 7.35MWatt. Namun rayuan tersebut tidak diluluskan oleh TNB. UTHM telah mengambil tindakan memindahkan semua bekalan elektrik dari kampus sedia ada yang menggunakan voltan rendah dari TNB kepada pencawang masuk utama di kampus baru. Kerja pemindahan ini melibatkan kos sejumlah RM7.27 juta yang telah dimulakan pada awal bulan Ogos 2008 dan dijangka siap pada akhir April 2009.	b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Pusat Perubatan Universiti Malaya (PPUM)	a. Mengikut peraturan kewangan kerajaan, peruntukan <i>one-off</i> hendaklah dibuat untuk	a. Kelewatan perolehan adalah disebabkan kelewatan pakar untuk menyediakan spesifikasi	a. PPUM perlu mematuhi peraturan kewangan yang menetapkan peruntukan <i>one-</i>

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
- Pengurusan Peralatan Perubatan	sesuatu perbelanjaan bukan berulang dan diselesaikan dalam tahun diluluskan. Pada bulan Mac 2007, Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) telah bersetuju untuk membawa ke tahun 2007 peruntukan <i>one-off</i> berjumlah RM15.72 juta yang diluluskan pada tahun 2002 sehingga 2006. b. Daripada 18 sampel perolehan peralatan perbelanjaan mengurus bagi tahun 2001 hingga 2007, sebanyak 11 perolehan peralatan berjumlah RM4.53 juta tidak dibuat mengikut peraturan kewangan yang ditetapkan. Keadaan ini berlaku kerana pesanan perolehan peralatan lewat dikeluarkan sehingga melewati tempoh tahun peruntukan	dan membuat penilaian teknikal kerana kesibukan menjalankan tugas rawatan, pengajaran dan penyelidikan. Memandangkan peralatan tersebut adalah penting dan diperlukan, maka perolehan terpaksa dibuat pada tahun 2007. Mulai tahun 2007, ahli Jawatankuasa Penilaian Teknikal perlu menyiapkan laporan dalam tempoh 21 hari. Surat Peringatan akan dikeluarkan jika terdapat kelewatan. Surat Pekeliling PPUM:51/2008 bertarikh 10 Mac 2008 telah menetapkan peruntukan perolehan peralatan yang diterima akan dibatalkan sekiranya spesifikasi tidak disiapkan selewat-lewatnya sebelum 31 Mac 2008. Bagi tahun 2009, pengguna perlu mengemukakan spesifikasi sebelum 31 Mac 2009 untuk peralatan yang diluluskan dalam bajet. Perolehan peralatan yang diluluskan JPKA, spesifikasi perlu disertakan bersama permohonan. Jawatankuasa Spesifikasi akan membuat penilaian dalam tempoh 3 minggu bagi satu spesifikasi yang diterima. b. Pembayaran bagi peralatan tidak dilakukan dalam tempoh yang ditetapkan disebabkan PPUM tidak menerima dokumen lengkap seperti Sijil Pentauliahan, Surat Pengesahan Latihan dan Laporan Penerimaan Stor. PPUM akan membuat bayaran apabila dokumen lengkap diterima. PPUM telah mewujudkan jawatankuasa untuk memantau penyediaan	<i>off</i> hendaklah dibelanjakan dalam tahun diluluskan. b. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	perolehan diluluskan. Pembayaran bagi peralatan perolehan tidak dilakukan dalam tempoh yang ditetapkan. c. Pembekalan <i>laminar flow cabinet</i> dan <i>hepa filter</i> termasuk kerja yang berkaitan di bawah peruntukan pembelian darurat masih belum selesai walaupun telah melewati 7 bulan kerana pembekal tidak dapat membekal dalam tempoh ditetapkan. Selain itu, terdapat peralatan dan kerja tambahan yang bukan bermaksud darurat dikenakan kepada peruntukan ini. d. Tiga peralatan bernilai RM1.11 juta yang diterima pada tahun 2007 lewat ditauliahkan. Tiga peralatan yang lain yang berjumlah RM7.74 juta telah ditauliahkan tetapi sijil belum dikeluarkan kerana beberapa syarat kontrak perolehan peralatan tidak dipenuhi oleh pembekal.	spesifikasi, penyediaan Laporan Teknikal dan pengeluaran Sijil Pentauliahan mengikut tempoh yang ditetapkan. c. Perolehan telah tersalah diklasifikasi sebagai perolehan darurat. Perolehan sepatutnya dibuat secara rundingan terus. PPUM mengambil maklum perkara ini dan akan memastikan ia tidak berulang. Pemasangan peralatan tersebut selesai pada 31 Januari 2008 dan ujian <i>air sampling</i> dibuat pada 31 Januari hingga 27 Februari 2008. Peralatan tersebut mula digunakan secara rasmi pada 27 Februari 2008. d. Status 3 peralatan bernilai RM1.11 juta yang diterima pada tahun 2007 adalah seperti berikut: i. <i>Mobile Mini C-Arm</i> bernilai RM0.49 juta telah ditauliahkan pada bulan Jun 2008. ii. <i>Dual Energy X-Ray Absorption</i> bernilai RM0.4 juta telah ditauliahkan pada bulan Disember 2007 dan pembayaran penuh dibuat pada bulan Oktober 2008. iii. <i>Continuous Renal Replacement Therapy System Model : Aquarius</i> yang bernilai RM0.22 juta telah ditauliahkan pada bulan Mei 2008. Status 3 peralatan bernilai RM7.74 juta adalah seperti berikut: i. <i>Biplane Flat Detector</i> bernilai RM5.8 juta telah ditauliahkan dan sijil dikeluarkan pada bulan	c. PPUM perlu memastikan perkara ini tidak berulang pada masa hadapan. d. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	e. Semakan terhadap 27 sampel peralatan mendapati pembelian 8 peralatan berjumlah RM2.39 juta lewat dibuat pembayaran antara 53 hingga 237 hari. Semakan lanjut mendapati 5 pembelian peralatan berjumlah RM1.77 juta belum dijelaskan walaupun peralatan telah diterima melebihi tempoh 3 bulan. f. Semakan fizikal terhadap 29 peralatan perubatan mendapati 14 peralatan tidak diberi tanda pengenalan. g. PPUM perlu meningkatkan pemantauan terhadap perolehan dan pentauliahan peralatan yang mengambil masa terlalu lama serta memastikan peruntukan diguna pada tahun ia diluluskan.	Julai 2008. ii. <i>Mobile C-Arm fluoroscopy</i> yang bernilai RM1.67 juta telah ditauliahkan dan sijil dikeluarkan pada bulan Jun 2008. iii. <i>Digital Colour Doppler Ultrasound</i> bernilai RM0.27 juta telah ditauliahkan dan sijil dikeluarkan pada bulan Mac 2008. e. Sebanyak 5 pembelian peralatan berjumlah RM1.77 juta telah dijelaskan pembayarannya pada tahun 2008. f. Sehingga akhir tahun 2008, kesemua peralatan telah diberi tanda pengenalan oleh Unit Kejuruteraan Biomedikal dan PTJ Sumber Kewangan. g. PPUM telah mewujudkan jawatankuasa Penilaian Teknikal untuk mengkaji kesesuaian peralatan dan melantik 2 jurutera untuk pentauliahan peralatan di Unit Kejuruteraan Biomedikal bagi memantapkan proses perolehan peralatan.	e. PPUM perlu memastikan perkara ini tidak berulang lagi pada masa hadapan. f. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil. g. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.
Majlis Sukan Negara (MSN) - Pengurusan Geran Bantuan Kepada Persatuan Sukan Kebangsaan	a. MSN perlu mewujudkan kaedah bagi menilai jumlah bantuan kewangan yang diberikan adalah selaras dengan pencapaian atlet. MSN juga perlu mempunyai surat perjanjian dengan Pertubuhan Sukan Kebangsaan (PSK) yang menerima geran dan perlu menyediakan garis panduan	a. MSN telah mewujudkan kaedah pemberian bantuan geran kepada PSK dan sedang dilaksanakan secara berperingkat. Mulai 1 Januari 2009, bantuan bagi Program Penyediaan Atlet Olimpik 2012 hanya diberi kepada 3 jenis sukan yang telah menunjukkan prestasi yang baik semasa Sukan Olimpik	a. Pihak Audit berpuas hati dengan tindakan yang diambil.

BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PERKARA BERBANGKIT DAN SYOR AUDIT	TINDAKAN SUSULAN OLEH BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN	PANDANGAN AUDIT
	yang mengandungi arahan pekeliling dan peraturan serta mengemas kini manual prosedur kerja. MSN perlu memastikan setiap laporan pelaksanaan program dibuat oleh PSK sebelum bantuan geran diberi.	2008 di Beijing. Surat perjanjian dengan PSK berkuat kuasa bagi tempoh 1 tahun. Perjanjian ini boleh diberi pertimbangan untuk dilanjutkan sekiranya persetujuan dicapai selepas perbincangan dengan PSK semasa Mesyuarat Jawatankuasa Kerja Sukan. Manual Prosedur Kerja telah dikemas kini pada bulan November 2008 dan akan dikuatkuasakan bermula dari 1 Mei 2009. Mulai 1 Januari 2009, setiap Pengurus Sukan hendaklah memastikan jadual kerja disusun dengan sebaiknya. Selain itu, MSN telah meminta PSK untuk mengemukakan Laporan Prestasi Atlet dengan maklumat lengkap berserta dokumen sokongan dalam tempoh satu bulan selepas sesuatu program latihan selesai.	

BAHAGIAN IV
PERKARA AM

BAHAGIAN IV

PERKARA AM

26. PERKEMBANGAN MASA KINI YANG MEMPUNYAI IMPLIKASI TERHADAP PENGAUDITAN BADAN BERKANUN PERSEKUTUAN

26.1 Amalan Tadbir Urus Korporat Dan Pengurusan Risiko

Kerajaan telah mengambil pelbagai langkah yang berterusan bagi meningkatkan dan memperkukuhkan tadbir urus dalam sektor awam. Ketua Setiausaha Negara telah mengeluarkan Garis Panduan Bagi Mempertingkatkan Tadbir Urus Dalam Sektor Awam pada bulan Mac 2007. Berdasarkan garis panduan tersebut, Badan Berkanun Persekutuan diminta untuk mengutamakan aspek pengurusan risiko dalam usaha untuk mencapai prestasi pengurusan yang baik dan pematuhan kepada peraturan yang sedia ada. Pengurusan risiko yang bersepadu akan dapat mewujudkan persekitaran sistem kawalan yang boleh memberi jaminan yang munasabah bahawa Badan Berkanun Persekutuan berupaya mencapai objektifnya pada tahap risiko yang boleh diterima.

Selaras dengan garis panduan tersebut, beberapa Badan Berkanun Persekutuan telah mengambil tindakan proaktif dengan menubuhkan Jabatan atau Bahagian Pengurusan Risiko. Penubuhan jabatan atau bahagian ini dibuat oleh Badan Berkanun Persekutuan yang terlibat secara aktif dalam bidang pelaburan iaitu Bank Negara Malaysia (BNM), Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP), Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT), Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO), Lembaga Tabung Haji (LTH), Bank Kerjasama Rakyat Malaysia Berhad (Bank Rakyat), Bank Simpanan Nasional (BSN), Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank), Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM) serta Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) (KWAP). Jabatan atau Bahagian Pengurusan Risiko yang ditubuhkan di Badan Berkanun Persekutuan berkenaan bertanggungjawab untuk menentukan pematuhan kepada amalan tadbir urus korporat, memastikan sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap integriti pengurusan serta menjaga keselamatan aset. Pada tahun 2008, pelaksanaan pengurusan risiko di 9 agensi tersebut adalah seperti berikut:

a. Bank Negara Malaysia

Pengurusan risiko merupakan salah satu keutamaan strategik Bank Negara Malaysia (BNM) untuk menyokong proses membuat keputusan yang lebih berwibawa dengan memberikan pandangan lebih mendalam tentang ciri-ciri risiko yang boleh menghalang pelaksanaan strategi dan pencapaian objektif

keseluruhan bank. Pada tahun 2008, BNM telah melaksanakan beberapa langkah dan perubahan bagi memantapkan pengurusan risikonya seperti berikut:

- Jawatankuasa Pengurusan Risiko telah meluluskan rangka kerja Pengurusan Risiko Organisasi yang diubahsuai untuk menambah baik struktur tadbir urus, mewujudkan proses pengurusan risiko yang lebih mantap dan jelas tentang peranan dan tanggungjawab.
- Menjalankan perbincangan mengikut sektor dengan sokongan teknikal dan bantuan daripada Unit Pengurusan Risiko untuk mengenal pasti punca utama risiko reputasi iaitu risiko yang berkaitan dengan kehilangan kewibawaan, kredibiliti dan keberkesanan akibat publisiti negatif. Antara kemungkinan publisiti negatif adalah berikutan daripada kegagalan pematuhan undang-undang yang diterima pakai atau semasa menguruskan risiko, tidak memenuhi peranan dan objektif atau peristiwa luaran lain.
- Pengurusan risiko kewangan BNM telah ditingkatkan menerusi Jawatankuasa Pengurusan Risiko Kewangan. Tumpuan jawatankuasa ini adalah pemantauan dan pelaporan tentang pengukuhan pendapatan untuk menyokong operasi, pengurusan pendedahan kewangan dan komitmen dengan pihak luar serta menjalankan fungsi pengawasan terhadap proses pengurusan risiko kewangan.
- Satu sistem pengurusan risiko yang lebih cekap dilaksanakan bagi membolehkan maklumat risiko yang lebih kemas kini dan komprehensif dikemukakan kepada pihak pengurusan supaya keputusan pelaburan diambil melalui kepekaan terhadap persekitaran pasaran semasa.
- Kawalan risiko kredit yang ketat dilaksanakan dan akan diteruskan melalui penilaian kredit yang terperinci dengan menggunakan model skor kredit dan penilaian penarafan luar serta rangkaian had kredit yang merangkumi semua aspek keterdedahan yang mungkin dan yang sebenar berlaku.
- Jawatankuasa Pengurusan Risiko Operasi telah membincangkan isu-isu utama berkaitan risiko yang mempengaruhi kawalan, kecekapan dan keberkesanan operasi Bank dengan menumpukan kepada bidang yang mempunyai impak kewangan yang tinggi, kadar kejadian yang meningkat dan proses baru yang boleh menimbulkan risiko yang baru. Sistem pelaporan kejadian operasi talian telah digunakan untuk mengenal pasti dan memantau petunjuk risiko utama bagi aktiviti perbendaharaan.
- Rangka kerja pengurusan kesinambungan perniagaan disediakan untuk membendung sebarang ancaman gangguan terhadap kestabilan kewangan selain menjamin keselamatan pegawai serta melindungi aset. Jawatankuasa Pengurusan Risiko telah meluluskan pembentukan Jawatankuasa Krisis Gangguan Kestabilan Kewangan untuk melengkapi

peranan Pasukan Pengurusan Krisis yang sedia ada. Jawatankuasa ini bertanggungjawab menguruskan krisis kewangan yang berkemungkinan menimbulkan implikasi *systemic* manakala Pasukan Pengurusan Krisis bertanggungjawab menguruskan gangguan operasi yang akan memberikan implikasi kepada perkhidmatan dan infrastruktur fizikal seperti bangunan, kakitangan dan sistem.

- Latihan simulasi diadakan untuk anggota Pasukan Pengurusan Krisis, semua ketua jabatan termasuk penyelarasan pengurusan kesinambungan perniagaan untuk mempertingkatkan kesedaran dan mengenal pasti jurang yang ada dalam pelan pemulihan dalam menangani krisis.
- Penilaian berkala terhadap keupayaan Pusat Pemulihan dibuat melalui latihan masa nyata setiap suku tahun. Penilaian dibuat untuk menilai kesediaan sistem dan keupayaan kakitangan yang terlibat untuk memberi tindak balas yang sewajarnya apabila berlakunya krisis.
- Taraf Pusat Pemulihan ditingkatkan bagi tujuan menambah baik infrastruktur yang sedia ada supaya Pusat Pemulihan Perniagaan yang serba canggih dapat diwujudkan. Kajian untuk menaik taraf kemudahan bantuan sokongan BNM meliputi kajian semula terhadap keperluan ruang dalam sebarang situasi krisis untuk menempatkan semua jabatan dalam sebuah Pusat Pemulihan.
- Satu panduan generik untuk krisis operasi dihasilkan dalam melahirkan pemahaman yang seragam di semua jabatan mengenai metodologi dan prinsip pengurusan kesinambungan perniagaan.

b. Kumpulan Wang Simpanan Pekerja

Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP) telah menyediakan satu rangka kerja pengurusan risiko yang meliputi struktur tadbir urus risiko, kawalan dalaman, polisi dan proses berkaitan risiko, peruntukan modal risiko dan ukuran risiko. Jawatankuasa di peringkat Lembaga, Panel Pelaburan, Pengurusan dan Jabatan Pengurusan Risiko telah ditubuhkan untuk melaksanakan rangka kerja pengurusan risiko ini. Rangka kerja ini dikaji semula dari semasa ke semasa sebagai sebahagian daripada usaha berterusan untuk mempertingkatkan pengurusan risiko KWSP. Pada tahun 2008, pelaksanaan pengurusan risiko adalah seperti berikut:

i. Pengurusan Risiko Operasi

Pada tahun 2008, Pengurusan Risiko Operasi (PRO) telah dipanjangkan kepada jabatan, seksyen dan cawangan dengan menggunakan metodologi Kad Skor Risiko Korporat. Risiko utama secara formal dan sistematik dicatat dan dikemaskinikan dalam 102 daftar risiko yang dimiliki oleh Ketua Pegawai Eksekutif, ketua jabatan, seksyen dan cawangan. Maklumat risiko utama dalam 102 daftar risiko disatukan, diskorkan dan diagregatkan sebanyak 6

kali menurut terma risiko dan fungsi untuk analisis, kajian semula dan pemantauan.

Risiko utama dikaji semula dan dipantau secara kerap oleh cawangan, seksyen, jabatan, pengurusan atasan dan lembaga pengarah dan ini menghasilkan budaya pengamalan risiko yang baik di seluruh KWSP.

Selain itu, sebanyak 97 sesi latihan telah diadakan untuk pegawai KWSP bagi meningkatkan kesedaran dan kebolehan pengurusan risiko seperti berikut:

- 8 kursus kesedaran risiko
- 40 bengkel kajian semula risiko
- 7 latihan pakar risiko
- 24 tutorial sistem PRO
- 12 sesi memudah cara pembangunan Penanda Risiko Utama
- 6 sesi memudah cara Penilaian Risiko Fraud

ii. Pengurusan Risiko Pelaburan

Fokus Pengurusan Risiko Pelaburan adalah untuk membantu proses pelaburan di KWSP dan memastikan tadbir urus risiko yang betul dipraktikkan dalam membuat keputusan pelaburan.

Pengurusan Risiko Pelaburan memberikan gambaran yang terperinci berkenaan dengan profil risiko di dalam portfolio pelaburan KWSP. Dengan ini, KWSP dapat mengoptimumkan pulangan pelaburannya setelah mengambil kira faktor-faktor risiko. Pengurusan Risiko Pelaburan juga membolehkan KWSP mengambil pendekatan yang sama dalam mengenal pasti, mengukur, memantau dan menguruskan risiko portfolionya.

Sepanjang tahun 2008, pelbagai aktiviti telah dilaksanakan bagi meningkatkan tahap pengurusan risiko pelaburan di KWSP. Seksyen Risiko Pelaburan terlibat secara aktif dalam kajian semula Alokasi Aset Strategik yang telah dibentangkan kepada Panel Pelaburan dalam bulan Februari. Selain itu, kajian semula terhadap polisi dan had telah dilaksanakan setiap tahun bagi setiap kelas aset dalam memastikan jumlah risiko yang ditentukan bagi setiap aset adalah bersesuaian dengan tahap risiko KWSP.

Seiring dengan usaha KWSP yang berterusan untuk mengekalkan budaya kesedaran terhadap pentingnya risiko dan memastikan objektif pengurusan risiko pelaburan dapat difahami dengan jelas, kursus pengurusan risiko kredit dan pasaran serta taklimat mengenai rangka kerja risiko pelaburan untuk setiap jabatan yang berkaitan telah dianjurkan.

iii. Perancangan Kesenambungan Perniagaan

Keberkesanan Pengurusan Kesenambungan Perniagaan akan membolehkan KWSP untuk:

- Bertindak secara efektif terhadap gangguan perniagaan.
- Memulihkan operasi perniagaan kritikal dalam tempoh masa yang ditetapkan.
- Meminimumkan kos kerosakan akibat gangguan operasi yang disebabkan bencana.

Pada tahun 2008, KWSP telah meningkatkan lagi keupayaan Program Pengurusan Kesenambungan Perniagaan dengan mengadakan pelbagai aktiviti iaitu kajian semula impak perniagaan; kajian semula strategi pemulihan; ujian *walkthrough* dan ujian peralatan untuk memastikan kesediaan pelan, sumber manusia dan infrastruktur semasa bencana. Selain itu, ujian Simulasi Krisis telah diadakan pada bulan Ogos 2008 untuk menguji kesediaan KWSP menangani krisis sekiranya berlaku bencana kepada aktiviti operasi.

c. Lembaga Tabung Angkatan Tentera

Pada tahun 2002, Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) telah menubuhkan Jabatan Pengurusan Risiko yang bertanggungjawab kepada Jawatankuasa Pengurusan Risiko. Pelaksanaan pengurusan risiko pada tahun 2008 adalah seperti berikut :

- Menjalankan pengurusan risiko di perbadanan milik penuh LTAT iaitu Perbadanan Perwira Harta Malaysia (PPHM), Perwira Niaga Malaysia (PERNAMA) dan Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera (PERHEBAT).
- Memberikan pandangan pemerhatian risiko dalam setiap pelaburan baru di LTAT untuk diambil kira semasa penyediaan kertas kerja Jabatan Pelaburan.
- Menyediakan Analisis Risiko Mengikut Proses ISO dan digunakan sebagai rujukan dalam pengauditan ISO yang dilaksanakan setiap 2 kali setahun.
- Menjalankan ujian data kritikal bagi memastikan kesinambungan operasi di LTAT yang melibatkan Sistem Caruman Ahli Bersepadu (SCAB) pada bulan April dan November 2008. Data *backup* SCAB telah diaktifkan dengan jayanya di lokasi luar iaitu di IBM Damansara Utama.
- Mengemas kini dan menyediakan Laporan Petunjuk Prestasi Utama (KPI) sebenar setiap bulan kepada pengurusan dan setiap suku tahun kepada Jawatankuasa Kerja Pengurusan, Panel dan Lembaga

Pelaburan. KPI Korporat, Jabatan dan Individu dinilai semula setiap tahun dengan mengambil kira sebarang perubahan dalam proses kerja dan aktiviti LTAT.

- Sebagai ahli mesyuarat bersama Khazanah Nasional Berhad bagi menjayakan program transformasi *Government Link Companies*.
- Bertindak sebagai pengantara untuk memantau aktiviti, prestasi dan pencapaian *KPI* bagi *GLC* Boustead Holdings Berhad serta Affin Holdings Berhad.

d. Pertubuhan Keselamatan Sosial

Pada bulan Januari 2006, Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) telah menubuhkan Bahagian Pengurusan Risiko yang berperanan menguruskan risiko kewangan, operasi, sistem maklumat, aduan pelanggan, strategik, perundangan dan *defaulters*. Pada tahun 2008, aktiviti pengurusan risiko yang telah dilaksanakan PERKESO adalah seperti berikut:

- Melaksanakan Strategi Pelan Risiko untuk mengenal pasti risiko yang mengancam pencapaian objektif.
- Memastikan caruman diterima yang merupakan jumlah wajib sepatutnya dikutip dan membuat pelaburan yang dapat memberi pulangan maksimum.
- Menentukan bayaran yang dibuat adalah kepada mereka yang layak di sisi undang-undang dan Akta Keselamatan Sosial Pekerja 1969.
- Memastikan integriti data sistem maklumat tidak terjejas selepas rekod pekerja dikemas kini.
- Melaksanakan kajian bagi menentukan tahap kepuasan pelanggan melalui Kaunter Perkhidmatan Pelanggan, Piagam Pelanggan dan Bayaran Segera.
- Memastikan struktur dan skim faedah yang baru adalah berdasarkan kemampuan kewangan PERKESO.
- Memastikan kutipan caruman tidak terjejas dan terus meningkat supaya dapat memenuhi segala tanggungan dengan kekerapan penguatkuasaan oleh pegawai pemeriksa terhadap majikan.

e. Lembaga Tabung Haji

Pada tahun 2005, Lembaga Tabung Haji (LTH) telah menubuhkan Bahagian Pengurusan Risiko yang hanya menumpukan kepada pengurusan risiko dalam pelaburan. Pada bulan Mac 2008, pendekatan pengurusan risiko diperluaskan kepada semua aspek operasi meliputi strategi perniagaan dan operasi unit. Pada tahun 2008, pelaksanaan pengurusan risiko LTH adalah seperti berikut:

- Jawatankuasa Pengurusan Risiko telah ditubuhkan bagi memantapkan struktur pengurusan risiko. Jawatankuasa ini dipengerusikan oleh ahli Lembaga Pengarah dan dianggotai oleh 3 ahli. Antara bidang kuasa jawatankuasa adalah membincangkan polisi dan strategi risiko selaras dengan pelan perniagaan Kumpulan Tabung Haji serta membincangkan isu risiko perniagaan dan pelaburan.
- Dua rangka kerja telah diluluskan iaitu rangka kerja Pengurusan Risiko untuk Kumpulan LTH dan rangka kerja Pengurusan Risiko Reputasi. Tujuannya adalah untuk mewujudkan pendekatan pengurusan risiko yang bersistematik, berstruktur dan menyeluruh bagi Kumpulan LTHi. Rangka kerja ini mengguna pakai pendekatan Risiko Secara Menyeluruh.
- Bahagian Pengurusan Risiko telah mengadakan bengkel dan ceramah kepada pegawai di peringkat Ibu Pejabat dan cawangan bagi meningkatkan kesedaran risiko di LTH.

f. Bank Kerjasama Rakyat Malaysia

Pada tahun 2003, Bank Rakyat telah menubuhkan Jawatankuasa Pengurusan Risiko yang bertanggungjawab memantau dan menyemak keseluruhan proses pengurusan risiko utama. Pengurusan risiko adalah teras kecekapan yang membolehkan bank mengoptimumkan tahap risiko, mengekalkan ketelusan, mengurus harga produk dan perkhidmatan secara berkesan. Pada tahun 2008, aktiviti pengurusan risiko Bank Rakyat adalah seperti berikut:

i. Risiko Pasaran

- Menyediakan laporan risiko pasaran yang merangkumi analisis unjuran pendapatan dan sensitiviti, ujian tekanan serta laporan pematuhan
- Melaksanakan simulasi, analisis dan ujian tekanan terhadap pendapatan Bank berdasarkan andaian yang telah ditetapkan dengan menggunakan Sistem Pengurusan Data serta sistem pengurusan aset dan liabiliti
- Mengkaji pendedahan risiko urusan dagangan berdasarkan kaedah Nilai Risiko dan Ujian Tekanan
- Mengkaji kaedah *hedging* yang bersesuaian untuk dilaksanakan bagi meminimumkan risiko yang wujud berdasarkan perubahan persekitaran semasa
- Mengkaji dan menganalisis dasar serta strategi semasa Bank.

ii. Risiko Kecairan

- Menyediakan Laporan Risiko Kecairan kepada Jawatankuasa Aset dan Liabiliti serta Jawatankuasa Pengurusan Risiko yang merangkumi laporan pematuhan terhadap polisi Bank.

- Memantau pendedahan risiko kecairan secara harian melalui sistem *New Liquidity Framework*.
- Membuat kajian terhadap pematuhan polisi perbendaharaan Bank.

iii. Risiko Kredit

- Menganalisis, menilai dan melaporkan pendedahan risiko kredit bagi pembiayaan konsumen dan komersil.
- Menganalisis, menilai dan melaporkan pembiayaan tertunggak mengikut bulan, produk dan cara bayaran balik.
- Menganalisis punca pembiayaan tidak berbayar dan kecukupan polisi serta prosedur bagi pembiayaan konsumen dan komersial.
- Menganalisis risiko pembiayaan mengikut sektor ekonomi dari Disember 1990 sehingga 2008.
- Menganalisis pembiayaan berdasarkan cara bayaran balik menggunakan Kadar Pertumbuhan Terkumpul Tahunan dari bulan Disember 2003 hingga Jun 2008.
- Menyemak akaun-akaun pembiayaan tidak berbayar, portfolio pembiayaan konsumen dan komersil dengan memfokuskan kepada sektor ekonomi yang berpotensi dan berisiko tinggi.
- Mengenal pasti tahap pendedahan risiko kredit terhadap semua produk Bank.
- Melaksanakan analisis bebas terhadap pembiayaan komersial untuk mengenal pasti pendedahan risiko pelanggan sebelum pembiayaan diluluskan.
- Pemantauan berterusan terhadap akaun-akaun pembiayaan komersial bagi memastikan pendedahan risiko pelanggan dapat dikenal pasti pada peringkat awal.
- Melaksanakan simulasi dan ujian tekanan terhadap pembiayaan konsumen dan komersial, berasaskan senario ekonomi untuk menentukan tahap risiko kredit bank.
- Pembangunan sistem pemarkahan kredit yang diguna pakai dalam proses penilaian kredit pembiayaan sebagai skor kriteria pelanggan untuk membolehkan risiko yang berkaitan dengan aplikasi kredit dinilai semasa memproses permohonan pembiayaan;
- Proses Ujian Ke Belakang dilaksanakan terhadap skor pemarkahan kredit bagi mengenal pasti profil risiko pelanggan dan kelemahan yang wujud dalam kriteria yang menyebabkan peningkatan dalam pembiayaan tidak berbayar.

iv. Risiko Operasi

- Penambahbaikan rangka kerja Pengurusan Kesenambungan Semula Perniagaan.
- Membuat analisis impak risiko terhadap ujian Pelan Kontingensi dan Penyambungan Semula Perniagaan serta ujian Pemulihan Bencana.
- Pengumpulan maklumat bencana yang memberi impak kepada operasi bank.
- Menganalisis dan melaporkan transaksi mencurigakan berdasarkan petunjuk risiko.
- Melaksanakan analisis risiko terhadap insiden yang berkaitan teknologi maklumat setiap suku tahun.
- Melaksanakan pemantauan berkala terhadap kes risiko operasi menggunakan Petunjuk Risiko Utama.
- Menganalisis dan memberi cadangan penambahbaikan terhadap polisi dan prosedur bank sebagai usaha untuk memperketatkan kawalan dalaman menggunakan Petunjuk Risiko Utama.
- Melaksanakan program kesedaran risiko korporat kepada pegawai bank melalui mesyuarat peringkat wilayah dan kursus dalaman.

v. Risiko Strategik

- Melaksanakan analisis risiko terhadap produk serta perkhidmatan yang sedia ada dan baru.
- Melaksanakan projek Basel II mengikut rangka kerja *Capital Adequacy Framework of Islamic Banking* untuk mencapai nisbah modal berwajaran risiko yang lebih efektif dalam menguruskan pendedahan risiko kredit, operasi dan pasaran.
- Membangunkan laman web pengurusan risiko sebagai usaha meningkatkan amalan pengurusan risiko dan pembentukan budaya risiko korporat.

g. Bank Simpanan Nasional

Bank Simpanan Nasional (BSN) telah mengambil inisiatif untuk meningkatkan pengurusan risiko yang berkesan dengan penubuhan Jawatankuasa Kerja Pengurusan Risiko pada tahun 2008. Penubuhan jawatankuasa ini telah diluluskan oleh mesyuarat Jawatankuasa Lembaga Pengurusan Risiko pada 14 Mac 2008. Antara objektif, peranan dan tanggungjawab jawatankuasa kerja tersebut adalah seperti berikut:

i. Objektif

- Memastikan aspek pengurusan risiko yang wujud kesan daripada faktor pasaran, kredit dan operasi dipertimbangkan oleh semua bahagian.

- Mematuhi ulasan Bank Negara Malaysia berkenaan dengan peranan dan fungsi Jabatan Pengurusan Risiko (JPR) terhadap kawalan keseluruhan pengurusan risiko BSN yang tidak berfungsi sepenuhnya.
- Penubuhan jawatankuasa ini adalah selaras dengan amalan baik industri yang bertanggungjawab dalam menilai, mengenal pasti kawalan risiko dan tindakan mitigasi.

ii. Peranan dan Tanggungjawab

- Menasihati Jawatankuasa Lembaga Pengurusan Risiko dan Lembaga Pengarah BSN dalam menentukan hala tuju pengurusan risiko di peringkat unit perniagaan strategik.
- Menyemak polisi pengurusan risiko, kawalan dan sistem selaras dengan prinsip dan strategi pengurusan risiko yang telah diluluskan oleh Jawatankuasa Lembaga Pengurusan Risiko dan JPR bagi isu yang berkaitan dengan pengurusan, amalan dan penambahbaikan polisi pengurusan risiko.
- Mewakili JPR mengemukakan isu yang berbangkit daripada pemantauan amalan pengurusan risiko dan pendedahan risiko.
- Memastikan pematuhan yang lebih meluas oleh bank terhadap kemantapan dan kebebasan struktur organisasi yang berasaskan risiko, proses pengurusan dan kawalan dalaman seperti yang telah digariskan dalam polisi dan strategi pengurusan risiko bank.
- Memupuk budaya pengurusan risiko yang proaktif bagi memastikan proses pengurusan risiko diamalkan dalam urusan dan aktiviti harian.
- Menyokong JPR bagi memastikan latihan pengurusan risiko adalah berterusan dan mencukupi.
- Memberi khidmat nasihat kepada Jawatankuasa Lembaga Pengurusan Risiko dan JPR mengenai impak pengukuran risiko terhadap strategi perniagaan.
- Menyemak dan menyediakan khidmat nasihat kepada Lembaga Pengarah BSN dan Jawatankuasa Lembaga Pengurusan Risiko bagi menentukan had risiko.
- Memastikan unit perniagaan mematuhi proses pengurusan risiko seperti yang digariskan dalam polisi pengurusan risiko.

h. Bank Pertanian Malaysia Berhad

Bank Pertanian Malaysia Berhad yang kini dikenali sebagai AgroBank telah menubuhkan Bahagian Pengurusan Risiko pada bulan Oktober 2001 dan Jawatankuasa Pengurusan Risiko telah diwujudkan pada bulan Januari 2005. Jabatan Pengurusan Risiko telah ditubuhkan berdasarkan penstrukturan semula yang dilaksanakan pada bulan Oktober 2008 dan sehingga kini, jawatan Ketua Pegawai Risiko masih belum diisi. Jabatan

Pengurusan Risiko AgroBank dibahagi kepada tiga Bahagian iaitu risiko kredit, risiko pasaran dan risiko operasi. Antara aktiviti pengurusan risiko setiap bahagian adalah seperti berikut:

i. Bahagian Risiko Kredit

- Membentuk, mendokumentasi dan menyelenggara polisi dan prosedur Bahagian Risiko Kredit serta polisi kredit bank.
- Memberi input dan nasihat kepada Jawatankuasa Pengurusan Risiko mengenai had maksimum kredit, struktur kuasa kredit, pembentukan dan kelulusan produk baru serta perihal polisi lain yang berkait dengan fungsi kredit.
- Bekerjasama dengan Bahagian Risiko Pasaran dalam aspek keberkesanan risiko pasaran terhadap pemberian had maksimum kredit kepada pelanggan.
- Membentuk model risiko kredit yang sesuai, modul-modul sensitiviti *forecasting tools*, *stress analysis* dan *procedure back-testing*.
- Menyediakan laporan berkala kepada Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Lembaga Pengarah AgroBank mengenai pendedahan risiko, kualiti kredit portfolio, analisis risiko dan pematuhan.

ii. Bahagian Risiko Pasaran

- Membentuk, mendokumen dan menyelenggara polisi dan prosedur Bahagian Risiko Pasaran serta polisi Bahagian Perbendaharaan.
- Memberi input kepada Jawatankuasa Pengurusan Risiko dan Lembaga Pengarah AgroBank dalam aspek keberkesanan pendedahan kredit mengikut produk, pengawalan risiko, strategi pengawalan risiko, strategi pengurusan aset dan liabiliti, had maksimum pelaburan dibenarkan, kelulusan produk baru dan menetapkan keputusan untuk agihan modal.
- Membentuk model *mark to market* untuk pengurusan perangkaan risiko pasaran, *gap* dan model lain untuk pengurusan aset dan liabiliti, kaedah untuk menganjur *sensitivity*, model untuk *stress analysis* dan *back-testing frame work*.

iii. Bahagian Risiko Operasi

- Memudahkan proses penilaian risiko strategi selari dengan perancangan perniagaan AgroBank atau proses kaji semula.
- Memudahkan penilaian risiko operasi secara berkala oleh Unit Perniagaan.
- Membangun dan melaksana program pemantauan pematuhan luaran dengan keperluan peraturan, arahan, cadangan atau standard operasi lain.

- Menyedia input dan cadangan untuk Jawatankuasa Pengurusan Risiko yang berkaitan dengan strategi pengurusan risiko, polisi, kawalan had dan juga pelaporan dan struktur pemantauan.
- Membangun dan melaksanakan usaha untuk bekerjasama dengan Audit Dalaman untuk mendapat jaminan pematuhan terhadap kelulusan strategi pengurusan risiko, polisi, kawalan, had serta pelaporan dan pemantauan struktur oleh unit perniagaan.

i. Perbadanan Insurans Deposit Malaysia

Perbadanan Insurans Deposit Malaysia (PIDM) telah menubuhkan Bahagian Pengurusan Risiko yang juga dikenali sebagai Bahagian ERM mulai tahun 2006. Bahagian ini mengguna pakai pendekatan ERM bagi mengenal pasti risiko utama. Antara proses yang terlibat adalah mengenal pasti; menaksir dan menganalisis; menilai dan menangani; memantau, mengkaji semula dan melaporkan risiko.

Rangka kerja ERM telah mengenal pasti risiko utama yang memberi kesan kepada PIDM seperti berikut:

- Tahap kesedaran awam yang rendah mengenai sistem insurans deposit dan salah faham tentang peranan PIDM.
- Ketersediaan kemahiran dan pengalaman insurans deposit.
- Pendedahan maklumat sulit.
- Pembangunan polisi, sistem, amalan dan proses dalam operasi teras dan ketersediaan PIDM untuk campur tangan dalam institusi anggota yang bermasalah.
- Kesyinambungan urusan niaga.
- Persekitaran luaran.

Selain risiko yang dikenal pasti semasa proses ERM, pelaksanaan Jaminan Deposit Kerajaan dijangka memberi risiko tambahan kepada PIDM. Jaminan Deposit Kerajaan telah diumumkan oleh Kementerian Kewangan dan Bank Negara Malaysia (BNM) pada 16 Oktober 2008 yang menetapkan semua deposit Ringgit Malaysia dan mata wang asing dalam bank perdagangan, bank Islam, bank pelaburan dan bank Islam antarabangsa serta institusi kewangan pembangunan yang menerima deposit dan dikawal selia oleh BNM akan diberi jaminan sepenuhnya oleh Kerajaan menerusi PIDM sehingga 31 Disember 2010. Jaminan Deposit Kerajaan akan dipanjangkan kepada semua institusi perbankan domestik dan asing yang diperbadankan di Malaysia.

Antara risiko yang dikenal pasti bagi pelaksanaan Jaminan Deposit Kerajaan adalah seperti berikut:

- Risiko bahaya moral di mana kemungkinan institusi kewangan yang dijamin mengambil risiko berlebihan kerana mereka dilindungi daripada kesan negatif.
- Pendedahan risiko semasa seperti risiko strategik dan tadbir urus, risiko insurans, risiko reputasi, risiko kewangan dan risiko operasi di pelbagai tahap. Pelan tindakan bagi menangani risiko tersebut telah diterapkan dalam inisiatif PIDM.

Pada tahun 2008, antara pelaksanaan pengurusan risiko PIDM adalah seperti berikut:

- Membangun dan melaksanakan penyataan polisi ERM.
- Mendokumenkan garis panduan dan rangka kerja ERM di samping melaksanakan mekanisme pemantauan terhadap risiko PIDM dan *oversight structure*.
- Menguatkuasakan kitaran kedua proses ERM iaitu mengenal pasti, menaksir, menilai, menangani, memantau risiko utama yang memberi kesan kepada PIDM dan mengurangkan pelan tindakan.
- Kejayaan integrasi proses ERM dengan proses perancangan korporat.
- Mengintegrasikan proses ERM ke dalam pendekatan risiko Audit Dalam PIDM.

Antara aktiviti pengurusan risiko yang masih berterusan adalah seperti berikut:

- Membangun Rangka Kerja Polisi Risiko Lembaga ERM.
- Membangun Rangka Kerja Penilaian Berkesan ERM.
- Pelaksanaan projek bagi pengurusan perniagaan yang berterusan.

j. Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan)

Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) (KWAP) telah menubuhkan Bahagian Pengurusan Risiko pada bulan Mei 2008. Jawatankuasa Pengurusan Risiko telah ditubuhkan bagi memantapkan struktur tadbir urus risiko pelaburan. Jawatankuasa ini terdiri daripada 3 ahli Lembaga Pengarah PIDM dan seorang ahli Panel Pelaburan. Pada tahun 2008, pelaksanaan pengurusan risiko KWAP adalah seperti berikut:

- Rangka kerja pengurusan risiko telah diwujudkan serta mendapat kelulusan Lembaga Pengarah. Ia merupakan garis panduan peringkat tertinggi bagi memudahkan pengembangan pengurusan risiko KWAP. Pada bulan Julai 2008, syarikat perunding telah dilantik untuk menyediakan rangka kerja pengurusan risiko.

- *Corporate Risk Profile* telah dibangunkan bagi memudahkan pihak pengurusan dan Jawatankuasa Pengurusan Risiko mengurus keseluruhan risiko KWAP. *Corporate Risk Profile* adalah merupakan rekod utama yang sentiasa dikaji dan dikemas kini dari semasa ke semasa bagi memberikan gambaran sebenar operasi persekitaran.
- Pendedahan latihan mengenai pengurusan risiko diberikan kepada pegawai untuk meningkatkan kesedaran serta mengembangkan ilmu pengetahuan.
- Jabatan Pengurusan Risiko sedang membangunkan Pelan Kesenambungan Perniagaan. Ini penting bagi memastikan KWAP boleh beroperasi semula selepas berlaku sesuatu bencana dan mengurangkan impak terhadap keseluruhan operasi.

PENUTUP

PENUTUP

Pada umumnya, Badan Berkanun Persekutuan yang dipilih untuk pengauditan pengurusan kewangan telah mencapai tahap pengurusan yang baik. Pengurusan kewangan Badan Berkanun Persekutuan adalah teratur, mematuhi peraturan kewangan yang ditetapkan dan rekod kewangan diselenggara dengan baik. Badan Berkanun Persekutuan juga mempunyai perancangan yang memadai untuk melaksanakan aktiviti dengan cekap dan berkesan selaras dengan objektif yang telah ditetapkan. Bagaimanapun, dari segi pelaksanaannya masih ada beberapa kelemahan yang perlu ditangani bagi memastikan tadbir urus Badan Berkanun Persekutuan berintegriti, berakauntabiliti dan objektif aktiviti tercapai. Kelemahan berbangkit perlu diberi perhatian yang serius dan langkah pembetulan yang sewajarnya diambil bagi memastikannya tidak berulang. Sehubungan itu, adalah disyorkan Ketua Eksekutif Badan Berkanun Persekutuan/Syarikat Subsidiari berkenaan mengambil tindakan berikut bagi meningkatkan tahap integriti dan akauntabiliti dalam pengurusan kewangan serta pelaksanaan aktiviti:

- a. Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan berdasarkan persampelan dan skop tertentu. Oleh itu, Ketua Eksekutif perlu mengadakan pemeriksaan secara menyeluruh untuk menentukan sama ada aktiviti lain juga mempunyai kelemahan yang sama dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan. Bagi tujuan ini, Ketua Eksekutif perlu memastikan Unit Audit Dalam menjalankan penilaian terhadap pengurusan aktiviti untuk menentukan sejauh mana aktiviti dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan mencapai objektif yang telah ditetapkan. Ketua Eksekutif hendaklah memastikan Unit Audit Dalam mempunyai kakitangan yang mencukupi dari segi bilangan, gred dan kepakaran untuk melaksanakan tugas tersebut.
- b. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan dan Akaun yang diwujudkan di Badan Berkanun Persekutuan perlu membincangkan isu-isu yang dibangkitkan oleh pihak Audit dan memastikan tindakan pembetulan diambil dengan berkesan. Jawatankuasa ini hendaklah bermesyuarat sekurang-kurangnya 3 bulan sekali dan Laporan Suku Tahun dikemukakan kepada Kementerian berkenaan mengikut tarikh yang ditetapkan dalam Pekeliling Perbendaharaan Bilangan 10 Tahun 2008.
- c. Jawatankuasa Audit hendaklah bermesyuarat sekurang-kurangnya 3 bulan sekali untuk membincangkan isu-isu yang dibangkitkan dan memastikan tindakan pembetulan diambil. Jawatankuasa Audit hendaklah membentangkan laporan setiap suku tahun di Mesyuarat Lembaga

Pengarah selaras dengan kehendak Surat Pekeliling Am Bilangan 3 Tahun 1998.

- d. Badan Berkanun Persekutuan yang terlibat dalam pelaksanaan projek perlu mempunyai pasukan pengurusan projek sendiri dan tidak menyerahkan sepenuhnya tanggungjawab kepada perunding yang dilantik oleh Badan Berkanun Persekutuan atau kontraktor. Unit Teknikal di Badan Berkanun Persekutuan perlu mempunyai bilangan pegawai yang mencukupi dan diberi latihan serta pengetahuan khususnya dalam bidang pembinaan/projek selaras dengan bidang tugas mereka supaya dapat melaksanakan tugas merancang, melaksana dan memantau projek dengan baik dan berkesan. Badan Berkanun Persekutuan juga perlu memastikan kontraktor melaksanakan projek mengikut spesifikasi, berkualiti dan dalam tempoh yang ditetapkan. Sekiranya kontraktor gagal mematuhi syarat kontrak, tindakan mengenakan denda atau menamatkan perkhidmatan kontraktor perlu diambil.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya

13 Julai 2009

LAMPIRAN A
**SENARAI KEMENTERIAN,
BADAN BERKANUN DAN
KUMPULAN WANG PERSEKUTUAN**

SENARAI KEMENTERIAN, BADAN BERKANUN DAN KUMPULAN WANG PERSEKUTUAN

A JABATAN PERDANA MENTERI

- 1 LEMBAGA TABUNG HAJI (**LTH**)
- 2 MAJLIS AGAMA ISLAM WILAYAH PERSEKUTUAN (**MAIWP**)
- 3 KUMPULAN WANG BIASISWA PENGAJIAN TINGGI RAJA-RAJA DAN YANG DIPERTUA-YANG DIPERTUA NEGERI (**BIASISWA RAJA-RAJA**)
- 4 LEMBAGA KEMAJUAN TANAH PERSEKUTUAN (**FELDA**)
- 5 SURUHANJAYA HAK ASASI MANUSIA (**SUHAKAM**)
- 6 LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH PULAU PINANG (**PERDA**)
- 7 PIHAK BERKUASA WILAYAH PEMBANGUNAN ISKANDAR (**IRDA**)
- 8 PIHAK BERKUASA PELAKSANAAN KORIDOR UTARA (**NCIA**)
- 9 MAJLIS PEMBANGUNAN WILAYAH EKONOMI PANTAI TIMUR (**ECERDC**)

B KEMENTERIAN PERTAHANAN

- 10 LEMBAGA TABUNG ANGKATAN TENTERA (**LTAT**)
- 11 PERBADANAN PERWIRA NIAGA MALAYSIA (**PERNAMA**)
- 12 PERBADANAN PERWIRA HARTA MALAYSIA (**PPHM**)
- 13 PERBADANAN HAL EHWAL BEKAS ANGKATAN TENTERA (**PERHEBAT**)

C KEMENTERIAN PENGANGKUTAN

- 14 PERBADANAN ASET KERETAPI (**PAK**)
- 15 LEMBAGA PELABUHAN KELANG (**LPK**)
- 16 SURUHANJAYA PELABUHAN PULAU PINANG (**SPPP**)

17	LEMBAGA PELABUHAN KUANTAN (LPKUANTAN)
18	LEMBAGA PELABUHAN JOHOR (LP JOHOR)
19	LEMBAGA PELABUHAN BINTULU (LP BINTULU)
20	LEMBAGA PELABUHAN KEMAMAN (LP KEMAMAN)
21	LEMBAGA PELABUHAN JOHOR TANJONG PELEPAS (LPJOHOR-TG. PELEPAS)
22	SURUHANJAYA PELABUHAN PULAU PINANG - TELUK EWA (SPPP - TELUK EWA)
23	LEMBAGA PELABUHAN MELAKA (LPM)
24	INSTITUT PENYELIDIKAN KESELAMATAN JALAN RAYA MALAYSIA (MIROS)

D KEMENTERIAN SUMBER ASLI DAN ALAM SEKITAR

25	LEMBAGA PENYELIDIKAN DAN KEMAJUAN TIMAH (TIMAH)
26	LEMBAGA JURUKUR TANAH SEMENANJUNG MALAYSIA (JURUKUR)
27	INSTITUT PENYELIDIKAN PERHUTANAN MALAYSIA (FRIM)

E KEMENTERIAN PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT

28	LEMBAGA PENDUDUK DAN PEMBANGUNAN KELUARGA NEGARA (LPPKN)
29	LEMBAGA WAKAF HINDU PULAU PINANG (WAKAF HINDU)

F KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI

30	PERBADANAN PRODUKTIVITI MALAYSIA (MPC)
31	LEMBAGA KEMAJUAN PERINDUSTRIAN MALAYSIA (MIDA)
32	PERBADANAN PEMBANGUNAN PERDAGANGAN LUAR MALAYSIA (MATRADE)
33	PERBADANAN PEMBANGUNAN INDUSTRI KECIL DAN SEDERHANA (SMIDEC)

G KEMENTERIAN KEWANGAN

- 34 BANK NEGARA MALAYSIA **(BNM)**
- 35 KUMPULAN WANG SIMPANAN PEKERJA **(KWSP)**
- 36 BANK SIMPANAN NASIONAL **(BSN)**
- 37 LEMBAGA TOTALISATOR MALAYSIA **(LTM)**
- 38 YAYASAN TUN RAZAK **(YTR)**
- 39 LEMBAGA PEMBANGUNAN LANGKAWI **(LADA)**
- 40 INSTITUT AKAUNTAN MALAYSIA **(MIA)**
- 41 LEMBAGA PERKHIDMATAN KEWANGAN LUAR PESISIR LABUAN **(LOFSA)**
- 42 LEMBAGA HASIL DALAM NEGERI MALAYSIA **(LHDNM)**
- 43 PERBADANAN INSURANS DEPOSIT MALAYSIA **(PIDM)**
- 44 KUMPULAN WANG PERSARAAN (DIPERBADANKAN) **(KWAP)**
- 45 BANK KERJASAMA RAKYAT MALAYSIA BERHAD **(BANK RAKYAT)**

H KEMENTERIAN PENERANGAN, KOMUNIKASI DAN KEBUDAYAAN

- 46 PERTUBUHAN BERITA NASIONAL MALAYSIA **(BERNAMA)**
- 47 LEMBAGA AMANAH BALAI SENI LUKIS NEGARA **(SENI LUKIS)**
- 48 PERBADANAN KEMAJUAN FILEM NASIONAL MALAYSIA **(FINAS)**
- 49 PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA **(KRAFTANGAN)**
- 50 AKADEMI SENI BUDAYA DAN WARISAN KEBANGSAAN **(ASWARA)**

I KEMENTERIAN SUMBER MANUSIA

- 51 PERTUBUHAN KESELAMATAN SOSIAL (**PERKESO**)
- 52 PERBADANAN TABUNG PEMBANGUNAN KEMAHIRAN (**PTPK**)

J KEMENTERIAN PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI

- 53 LEMBAGA GETAH MALAYSIA (**LGM**)
- 54 LGM PROPERTIES CORPORATION (**LGMPC**)
- 55 RRIM CONSULT CORPORATION
- 56 LEMBAGA MINYAK SAWIT MALAYSIA (**MPOB**)
- 57 LEMBAGA TEMBAKAU NEGARA (**LTN**)
- 58 LEMBAGA KOKO MALAYSIA (**KOKO**)
- 59 LEMBAGA PERINDUSTRIAN KAYU MALAYSIA (**MTIB**)
- 60 LEMBAGA LADA MALAYSIA (**MPB**)

K KEMENTERIAN PERTANIAN DAN INDUSTRI ASAS TANI

- 61 BANK PERTANIAN MALAYSIA BERHAD (**AGROBANK**)
- 62 LEMBAGA KEMAJUAN IKAN MALAYSIA (**LKIM**)
- 63 LEMBAGA PERTUBUHAN PELADANG (**LPP**)
- 64 LEMBAGA PEMASARAN PERTANIAN PERSEKUTUAN (**FAMA**)
- 65 LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN MUDA (**MADA**)
- 66 YAYASAN PELAJARAN PERSATUAN PELADANG DAN
PERTUBUHAN PELADANG MADA (**YP MADA**)
- 67 LEMBAGA KEMAJUAN PERTANIAN KEMUBU (**KADA**)
- 68 INSTITUT PENYELIDIKAN DAN KEMAJUAN PERTANIAN MALAYSIA (**MARDI**)

	69	LEMBAGA PERINDUSTRIAN NANAS MALAYSIA (NANAS)
L		KEMENTERIAN KERJA RAYA
	70	LEMBAGA LEBUHRAYA MALAYSIA (LLM)
	71	LEMBAGA PEMBANGUNAN INDUSTRI PEMBINAAN MALAYSIA (CIDB)
M		KEMENTERIAN BELIA DAN SUKAN
	72	MAJLIS SUKAN NEGARA (MSN)
	73	PERBADANAN STADIUM MERDEKA (PSM)
	74	PERBADANAN PADANG GOLF SUBANG
N		KEMENTERIAN PELANCONGAN
	75	LEMBAGA PENGGALAKAN PELANCONGAN MALAYSIA (LPPM)
O		KEMENTERIAN PENGAJIAN TINGGI
	76	YAYASAN TUNKU ABDUL RAHMAN (YTAR)
	77	PERBADANAN TABUNG PENDIDIKAN TINGGI NASIONAL (PTPTN)
	78	AGENSI KELAYAKAN MALAYSIA (MQA)
	79	UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA (UiTM)
	80	UNIVERSITI KEBANGSAAN MALAYSIA (UKM)
	81	UNIVERSITI TEKNOLOGI MALAYSIA (UTM)
	82	UNIVERSITI MALAYA (UM)
	83	UNIVERSITI SAINS MALAYSIA (USM)
	84	UNIVERSITI PUTRA MALAYSIA (UPM)
	85	PUSAT PERUBATAN UNIVERSITI MALAYA (PPUM)
	86	UNIVERSITI UTARA MALAYSIA (UUM)

- 87 UNIVERSITI MALAYSIA SARAWAK **(UNIMAS)**
- 88 UNIVERSITI MALAYSIA SABAH **(UMS)**
- 89 UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS **(UPSI)**
- 90 UNIVERSITI SAINS ISLAM MALAYSIA **(USIM)**
- 91 UNIVERSITI TUN HUSSEIN ONN MALAYSIA **(UTHM)**
- 92 UNIVERSITI TEKNIKAL MALAYSIA MELAKA **(UTeM)**
- 93 UNIVERSITI MALAYSIA TERENGGANU **(UMT)**
- 94 UNIVERSITI MALAYSIA PAHANG **(UMP)**
- 95 UNIVERSITI MALAYSIA PERLIS **(UniMAP)**
- 96 UNIVERSITI DARUL IMAN MALAYSIA **(UDM)**
- 97 UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN **(UMK)**
- 98 UNIVERSITI PERTAHANAN NASIONAL MALAYSIA **(UPNM)**

P KEMENTERIAN PELAJARAN MALAYSIA

- 99 DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA **(DBP)**
- 100 KUMPULAN WANG SIMPANAN GURU-GURU **(KWSG)**
- 101 MAJLIS PEPERIKSAAN MALAYSIA **(MPM)**

Q KEMENTERIAN KEMAJUAN LUAR BANDAR DAN WILAYAH

- 102 PIHAK BERKUASA KEMAJUAN PEKEBUN KECIL PERUSAHAAN GETAH **(RISDA)**
- 103 LEMBAGA KEMAJUAN TERENGGANU TENGAH **(KETENGAH)**
- 104 LEMBAGA KEMAJUAN WILAYAH KEDAH **(KEDA)**
- 105 LEMBAGA KEMAJUAN JOHOR TENGGARA **(KEJORA)**

	106	LEMBAGA KEMAJUAN KELANTAN SELATAN (KESEDAR)
	107	MAJLIS AMANAH RAKYAT (MARA)
	108	YAYASAN PELAJARAN MARA (YPM)
R	KEMENTERIAN PERDAGANGAN DALAM NEGERI, KOPERASI DAN KEPENGGUNAAN	
	109	SURUHANJAYA SYARIKAT MALAYSIA (SSM)
	110	PERBADANAN HARTA INTELEK MALAYSIA (PHIM)
	111	MAKTAB KERJASAMA MALAYSIA (MKM)
	112	SURUHANJAYA KOPERASI MALAYSIA (SKM)
S	KEMENTERIAN WILAYAH PERSEKUTUAN	
	113	PERBADANAN PUTRAJAYA
	114	PERBADANAN LABUAN
T	KEMENTERIAN SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI	
	115	AKADEMI SAINS MALAYSIA (ASM)
U	KEMENTERIAN PERUMAHAN DAN KERAJAAN TEMPATAN	
	116	PERBADANAN PENGURUSAN SISA PEPEJAL DAN PEMBERSIHAN AWAM (PPSPPA)
V	KEMENTERIAN TENAGA, TEKNOLOGI HIJAU DAN AIR	
	117	SURUHANJAYA PERKHIDMATAN AIR NEGARA (SPAN)
W	KEMENTERIAN KESIHATAN MALAYSIA	
	118	LEMBAGA PROMOSI KESIHATAN MALAYSIA (LPKM)

KUMPULAN WANG

- 1 YAYASAN PEMBANGUNAN EKONOMI ISLAM MALAYSIA (**YPEIM**)
- 2 KUMPULAN WANG AMANAH NEGARA (**KWAN**)
- 3 AKAUN KEBAJIKAN KAKITANGAN BANK NEGARA MALAYSIA (**SWA**)
- 4 TABUNG PENCEN LEMBAGA PESURUHJAYA MATAWANG MALAYA DAN BRITISH BORNEO (**TPLM**)
- 5 KUMPULAN WANG JUBLI PERAK PULAU PINANG DAN SEBERANG PRAI (**JUBLI PERAK**)
- 6 KUMPULAN WANG SKIM JAMINAN INSURANS AM - AWAM (**KWSJIA**)
- 7 AKAUN DEPOSIT INSURANS (**ADI**)
- 8 KUMPULAN WANG AMANAH PENYUSUNAN SEMULA INDUSTRI (**IAF**)
- 9 KUMPULAN WANG SKIM JAMINAN INSURANS HAYAT (**KWSJIH**)
- 10 KUMPULAN WANG PENCEN BALU DAN ANAK YATIM SABAH (**BALU SABAH**)
- 11 KUMPULAN WANG PENCEN BALU DAN ANAK YATIM SARAWAK (**BALU SARAWAK**)
- 12 MAJLIS SUKAN WILAYAH PERSEKUTUAN (**MSWP**)